

चि न प्रथम उद्बुद्धको व्याख्यायते-तस्य चेतसादि धृष्ट-रायगिरेत्यादि । अहा वक्तुमीयति ॥ यथा प्रज्ञापमायाः पठपदे तत्र चैव मुत्यादी नो भारकेन्य उत्पद्यन् किंतु तिर्यक्यमुप्यभ्यः तथा व्युत्क्रान्तिपदे दवाना वनस्पतिपूत्यत्तिरुक्ता इह तु सा न व्याख्या मूलदेवानामुत्पत्तेः पुण्या विषय शुभमु तेयामुत्पत्ते रतएवोक्त-नवर देववज्रति ॥ एकलोकेत्यादि ॥ यद्यपि सामान्येन वनस्पतिषु प्रतिवसयमनन्ता उत्पद्यन्त इत्युच्यते, त

जाय एव धयासी-श्रुह जत । साली वीही गोघूम जाव जत्राण एएसिण जते । जीवा मूलसाए वक्कामति तेण जत । जीवा कट्टिहिती उवयज्जति, कि णेरइएहिती उवयज्जति तिरिमगदेव जहा वक्कनीए तहा उव यात्त णवर देवयज्ज, तेण जते ! जीवा एगसमएण केयइया उवयज्जति ? गोयमा । जइय्सेग एकूोवा

१ ॥ राजपदे यावदेवमवादीत्-पथ भवन् । आसित्रीरिर्गोपूम (मध्यति) यावद्यथा एतपु भवन् । जीवा मूलतया व्युत्क्रामन्ति ते भवन् । जीवाः कुल उत्पद्यन्ते कि नैरयिक्कज्य उत्पद्यन्त तिर्यक्यमुप्यदेव (मध्यति) यथा व्युत्क्रान्तिके तद्योपपातो नवरं देववज्रते भवन् । जीवा एकसमयेन क्षिपन्त उपपद्यन्ते ? गीतम् । अपस्यमैको वा ही वा ज्यो वा उत्पत्तः सङ्केया धा उरुपत्तः सङ्केया धोपपद्यन्ते । अपहारी यद्योत्पत्तो

तस्मै ब्रह्मा । रायमिहे जाव एव ब्रह्मासी-यइ मते । साली बोहो गाधूम जाव जबाव । राजपद नवरने विपे यावत् गीतम् । इम खड्डे इवे हेमगवन् यानि बोहो गाधूम इत्यादि यावत् जव जवज्ज पञ्च विधेय । एसिण मते । जीवा मूलत्वाए वज्रमति तेव भते । जीवा कथोहिता उवयज्जति । ए एइने विपे हेमगवन् जीव मूलपदे जपजे तेइ हेमगवन् जीव किन्ना बको जपजे । कि णेरइए जिता उवयज्जति तिरिमगदेव जहा वज्रतोए तहा उववाया नवर देववज्रं । धू नारकोबको जपजे तिर्येय मनुष देववको जपजे इति मय्जिम पक्कवानीं जहा पदेने विपे उत्पाए जहा तिम इही पचि कइया ते इम नारको जपजे नहो किंत तिथए मनुष बको जपजे एतत्ता विधेय इही पचि देव वज्रया इति विधेय । तेव भते । जीवा एगसमएव केवइ वा उवयज्जति । तेइ हेमगवन् जीव एकसमये केतत्ता जपजे इ म उत्तर । गासमा जइसेव एकावा दीवा तिक्किवा उक्तासए ससज्जावा पससज्जा

यापीर शास्त्रादीना प्रत्येकशरीरत्वादेकाद्युत्पत्ति न विवदति ॥ अथहारी जहा उप्पलुहेसएति ॥ उत्पत्तोद्देशक एकावद्यस्तस्य प्रथम साधवापहार
 पव-१७ जते ! जीवा समय समये अथहीरमावा २ केवइयकालेणं अथहीरति ? गोयमा ! तेव असंखेज्जा समये २ अथहीरमावा २ असंखेज्जादि
 भुमयिचिउरसप्पिबीदि अथहीरति मोचेवव अयधियासियति । तेवं जते ! जीवा नावावरविज्जस्स कम्मस्स किं ययमा अययणा, इतः पर य
 दुल्लं जहा उप्पलुहुसमति अनेनेदं सुचित्त-गो० । मो अययणा वंययथा ययणा येत्यादि ॥ एव वदोदयोदीरवा अपि वाज्याः, सेवयासु तु ति

दीया त्तिणिया उक्खोसिण सखेज्जाया अयवज्जाति । अथहारी जहा उप्पलुहेसए । एणंसिण
 जत ! जीयाण के महालया सरीरोगाहणा पयासा ? गोयमा ! जहणेण अगुलस्स अयसखेज्जाइजाग उक्खो
 सेण धणहुपुहस । तेण जते । जीया णाणावरणिज्जस्स कम्मस्स ययगा अययगा तहेव जहा उप्पलुहेसए ।

इयत्त । एतेपां जदत्त । जीवाना बिपती महात्था (महती) शरीरावगाइमा प्रपसा ? गीतम । अययमाहुसस्यासङ्खुय ज्ञानं उत्कर्षेण य
 मुःपुपज्जम् । ते प्रदत्त । जीया ज्ञानावरणीयस्य कर्मको यत्तका वा उच्यन्ता वा तथैव यथोत्पत्तोद्देशक । एव वेदयन्ति वदनायामपि । उद
 वा उच्यन्ति । हेमोतम अययवको एक दाय तोन उत्कृष्टवको सुस्माता असस्माता अपजे यद्यपि वनरपत्तोनेविये प्रतिपमये चमत्ता अपजे, इसो व
 त्ता तयापि इहा याक्कादिदम बिपे प्रत्येक शरीरपणीवको एकादिमो उत्पत्ति पचि बिबव भवो । अथहारो जहा उप्पलुहेसए । अपहार जिम इय्यार
 मा यतवना उत्पमनामा उदेयानेविये वज्जा तिम इहा पचि कइवा । एणमिचं भते जीवाचं केमहावया सरीरागाइवा य । एहीने हेमगवन् जीवमो
 वेतनी माटो यरीरमो पवपाइना पक्खो इ म उत्तर । मायमा कइयेव अगुलस्य असखेज्जामास उक्कासंखं वचइयइत्त । हेमोतम अयययको येगुल
 ने पयस्मातमेमाग उत्कृष्टवको भटुप पुवज्ज कइो । तेवभते जीवा वावावरविज्जस्स कम्मस्य ययगा यययगा । तइ हेमगवन् जीव ज्ञानावरणीयवर्मना
 मू ययव ययवा ययवत्त इ० प्र० उत्तर । मायमा तहेव जहा उप्पलुहेसए । हेमोतम जिम उत्पलउदेयानेविये वज्जा तिम इहा पचि एतसे मा ययव

यमु पश्वितीति प्रह्ला एकावचनास्तत्वे । यमु प्रवचनास्तत्वे । तथात्रयाणां पदानां त्रिषु द्विकस्यपीनेषु प्रत्येकं त्रुर्जस्रिकाभाया इादत्र एकत्र य त्रिकस्योने उवाविशतियद्विस्तिरिति । विहीत्यादि । दृष्टिपदादारभ्य इन्द्रियपदं यावदुत्पत्तिलोकेष्वकवलेपं तत्र दृष्टौ मिथ्यावृष्टय एते श्राने सञ्जा निजः योने काययोमिनः उपयोने द्विविधोपयोगा एव सम्यक्पि ततएव सार्व्वं ० सेकप्रत । इत्यादिना अरुबेव्य कालमित्येतद्वैमानुबन्ध उत्कः ।

एव येद्वेति वेदनाएव । उदएव । उदीरणाएव । तेण नते ! जीया कि कएहलेस्सा णीलकाउ ठह्णीस जगा ।
विही जाग्र वेहदिया जहा उप्पलुद्धेसए । तेण नते ! साही वीही गोघूम जाय जयजयगमूलगजीवे काल
उ केव धिर होइ ? गोयमा ! जहएण स्यतोमुज्झं उक्कोसिण स्यसत्वेज्ज काल । तेण नते ! साही वीही

यपि । उदीरबायामपि । ते प्रदत्त । बीवाः कि लज्जलेस्या मीललेस्याः कापोतलेस्याः पश्विधतिर्नङ्गाः । दृष्टिपदोवहीन्द्रिया यथोत्पत्तिलोकेष्वेकले ।
ते प्रदत्त । शालित्रीदिगोघूम (प्रदत्ति) यावद्यवयवकमूलकजीवा कालतः क्षिपधिर प्रवन्ति ? नीतस । अपत्येनात्तमुत्तुत्तं सुत्तव्यं बासद्धेयं का
सम् । ते प्रदत्त । शालित्रीदिगोघूम (प्रदत्ति) यावद्यवयवकमूलकजीवाः (मूल्या) पृथिवीजीवा (मूल्या) पुनरपि शालित्रीदिगोघूम (प्र

या यउउया यवनाया । एव येद्वेति वेदनाएव । उदएव । उदीरणाएव । तेण नते ! जीया कि कएहलेस्सा णीलकाउ ठह्णीस जगा ।
भते बीवा कि कएहलेस्या बीवा काज जलोसभगा । तेण जेमयवन् बीव स्र्ज्जल्लेयो हुवे यववा मीललेयो हुवे यववा कापोतलेयो हुवे १० प्र उता
र इही सेया तोमनेमिये जलोसभगा हुवे । दिहो जाव वेर दिया जहा उप्पलुद्धेसए । तका इति बावद् इन्द्रिय एतका विम उत्यसउदेयानेविमिने न
या तिम इही पवि कइवी । तेव भते साही वीही गोघूम जाय जय जयमूलगजीवे कावथा वेव चिरइए । तेण जेमयवन् शालि वीही गोघूम बावद्
जउजवव बाव्वियेयना मूलगजीव कावबो वेतलोकाव चिरइए १ प्र उतर । गोदमा जउबेवं यतामुत्तं उलोसिं पसंखेयकाव । जेमोतस जउ
यवको यतमुत्तं उरउयवको पसंखेयको । तेव भते साही वीही गोघूम जाय जयजयम मूलगजीवे पुठवोवीने । तेण जेमयवन् शालि वीही गोघूम

यद्यप्युपदेशमाह-सुखमित्यादि ॥ एवं जहा उत्पलसदृशवृत्तिः, यत्नेन वेदं सूचितं-गोपमा ! अथावेवेवं जहावेवं दी जयगङ्गायाः सङ्कोसेषः य मयज्जाई प्रवगङ्गायाः कासावेवेवं जहाय दी यतीमुद्रता सङ्कोसः अथसेव्य कालमित्यादि ॥ पाहारी जहा उत्पलसदृशवृत्तिः ॥ एवपासी-सेव

गोधूम जाय जयजयगमूलगजीवे पुढवीजीवे पुणरवि सालीथीही जाव जयजयगमूलगजीवेति केवहय काल सेवज्जा, केवहय काल गतिरागति करेज्जा, एव जहा उत्पलसदृश एण अजिजावेण जाय मणस्सजीवे । अहारी जहा उत्पलसदृशे । छिती जहणेण अतीमुद्रता उक्कोसण थासपज्जस । समुद्राया समोहया य मरति । उम्हणा य जहा उत्पलसदृशे । अह नते ! सधपाणा जाव सधससा सालीथीही जाव जयजयग

वृत्ति) यावद्यवयवमूलसङ्कीर्ण इति कियत्त काल सवत्त कियत्त काल गत्यागति कुर्यात् ? एव यथोत्पलसदृशः । एतेनाजिजावेन यावन्म मय्यजीवा (मवत्ति तावद्वाप्यम्) पाहारी यथोत्पलसदृशः । त्यतिअपयेनात्तमुद्रतमुद्रतसु ययपुपज्जम् । समुद्रताः समवज्जता मिय ते । उद्गता य यथोत्पलसदृशे । यय जदन्त । सर्वे प्राजा यावत्सर्वे सत्ता थालिनीहि (प्रवृत्ति) यावत् ययवयवमूलसङ्कीर्णतयोत्पलपूर्वा ?

यावत् सवववता मूयमज्जीव मरी वृत्तिवो जीवयत् । पुवरवि सासो बोद्धो जाव जयजयगमूलग जीवति केवहय काल सवेज्जा । केवहय काल गति राग ति करेज्जा । वसो याणि वीद्धो यावत् यवववता मूल जीवपये जाय ते कालसङ्को केतलाकास सेवे केतलाकास गति थायति करे इ प्र उत्तर । गा रमा एव जहा उत्पलसदृशः । जेगोतम इम जिम उत्पल सदेगानविपे कज्जा । एवर्थ थमिखावेव जाय मवस्य जीवे । एवे पासावेवरी इर्वा ययि कज्ज वा यावत् मनुज जीव एतसा नने कज्जवा । पाहारा जहा उत्पलसदृशः । पाहार जिम उत्पलसदृशेगाने विपे कज्जा तिम कज्जवा । ठिइ जहावेव थेत । मुद्रत कज्जामग वासपुद्रत समगयाया समाज्याय मरति समवपाय जहा उत्पलसदृशः । त्यति जयजयगजीवो थत्तमुद्रतजीवो जहावे उत्पलसदृशो यय पुद्रत जीव जहावे समुद्रता तथा समाज्यायमरति इत्यादि तथा ठवत्ताए सव जिम उत्पलसदृशेगाने विपे कज्जा तिम इर्वा ययि जहावे । पदमंते समपाया

नते । त्रीणा विमाद्वारमाद्वारिति ? गो० । दधुलं अयतपण्डित्याहं इत्यादि ॥ समुपपायेत्यादि ॥ अनेन च यस्मिन्निर्दिष्टं तद्वचनेष्वीयं-तेषा जीयाना
माद्या मयः समुदाता सायामारक्षान्तिवसुदातन समवहता विपत्तेः असमवहता वा तयोद्गता ते तिर्यस्तु मनुष्येषु चोत्पद्यन्तइति ॥ एव
विज्ञातितमज्ञाते प्रथमः ॥ २१ ० १ ॥ एव समस्तोपि वर्गः सूत्रसिद्धयद मय्यपि ३ भवरं कर्णीति जंङ्गा एव भतद्यु सेवयास्तेन

मूलगजोयज्ञाए उययथापुष्पा ? हता गीयमा । अस्मिन्ति अ्युदुया अ्युतस्वुतो सेत्र नते ! नते ! सि ॥ पठम
यगस्त पठमो उद्देशो समस्तो ॥ १ ॥ ॥ अह नते ! सालीधीही जाय जवजवाण ।
एणमिण जीया कटसाए धक्कमति तेण नते ! कट्टीहितो उववज्जाति एव कट्टाहिगारेण सोच्चैव मूढुद्देशो अ्य

इत्त गीतप । अष्टकद्वयत्वान्ताकस्येव प्रदत्त । इति ॥ प्रथमवर्गस्य प्रथमः ॥ १ ॥ ॥ अथ प्रदत्त । मासित्री
दि (प्रवृत्ति) यावद्वयवचका एतसु जीवाः कन्दलया अ्युत्क्रामन्ति (उत्पद्यन्ते) ते प्रदत्त । जीवा कुल उत्पद्यन्ते एवं कन्दपिचारेण च एव
मूढोद्देशो उपरिवापो भवितव्यो यावद्वक्त्रादयवाऽमन्ताकस्य सावय प्रदत्त । इति ॥ प्रथमवर्गस्य द्वितीयः ॥ १ ॥ २ ॥

आन यन्मना सासो वोही जाय खड अवगमन् जीयताए । द्विवे हेमगवन् समुदाहं प्राच यावत् सव सख गाति वोही जावत् यववच मूलनः जीव
पदे । वरवच पक्षा । उपमा पूर्व १ ॥ उत्तर । इता अति गावमा पसति पदुवा यवतकुन्तो । जीवोत्तम पनेकवार पक्षवा पमन्तोवार उपमा ।
नेव भते २ ति । तदति हेमगवन् । पठमयवच पठमा । ३ पक्षिवा वयन्तो पक्षिडा कट्टेया १ । १ । अह भते सासो वोही जाय
अवगमन् । द्विवे हेमगवन् यानि वोही यावत् वरवचने । एणसिच जीवा कटसाए मज्जमति । एवमेवैव जीव कन्दपवे उपपद्ये । तेन भते कयोहितां ३
वर्त्तन्ति । तेष हेमगवन् विवाहो उपपन्ने । न्वं कट्टाहिगारेण सोचव मूढुद्देशा उपरिसेवा माधियन्तो । एम कन्दपविचारे करो तेहीव कडवा मूढ
कट्टेया उपरिपय ममस्तपवे कडवा आर पडति पदुवा पञ्चतसुता । जावत् पनेकवार पक्षवा पमन्तोवार एवमं पठितीपरे कडवा । सेव भते २ ति ।

परिसेनो ज्ञाणियहो जाय अस्सति अद्दुवा अणंतसुहो सेयं जते ! जते ! सि ॥ पठमयग्गस्स चित्ति उद्देसो
सम्मत्तो ॥ १ ॥ २ ॥ एय स्वधंयि उद्देसो णंतहो ॥ पठमयग्गस्स तइत्तं ॥ १ ॥ ३ ॥ एय
तयाणं उद्देसो णंयहो ॥ पठमयग्गस्स चउल्यो उद्देसो सम्मत्तो ॥ १ ॥ ४ ॥ सालेयि उद्देसो
णयहो ॥ पठमयग्गस्स पथमो उद्देसा सम्मत्तो ॥ १ ॥ ५ ॥ पयाळंयि उद्देसो ज्ञाणियहो ॥ ठठो उद्दे
सो सम्मत्तो ॥ १ ॥ ६ ॥ पसेयि उद्देसो ज्ञाणियहो , एए सत्तयि उद्देसा अपरिसेस जहा मूले

एयं रत्तये प्पुद्गलो ज्ञातव्यः ॥ प्रथमवर्गस्य तृतीयोद्देसः ॥ १ ॥ ५ ॥ एव त्वजायामप्पुद्देसो ज्ञातव्यः ॥ प्रथमवर्गस्य अतु
र्धोद्देसः ॥ १ ॥ ४ ॥ ज्ञासायामप्पुद्देसो ज्ञातव्यः ॥ प्रथमवर्गस्य पञ्चमोद्देसः ॥ १ ॥ ५ ॥ ० प्रवासप्पुद्
देसा प्रवित्तव्यः ॥ प्रथमवर्गस्य पष्ठोद्देसः ॥ १ ॥ ६ ॥ पत्रप्पुद्देसो प्रवित्तव्य एते सप्तप्पुद्देसा अपरिक्कप यथा मूलोद्देसा

तज्जति हेमगवन् । पठमवक्कअवित्तिपो । ए पडिमा वर्मना भोजाउद्देसो पूरा कया १ ॥ २ ॥ एवं खुधेदि उद्देसो वेयवो । इम
रत्तयेनेविये पवि उद्देसा कइवा । पठमवक्कअतइवा । ए पडिमावगता भोजोउद्देसो १ ॥ ३ ॥ एव तयाएवि उद्देसा वेयवा । इम
त्वया ज्ञानिनेविये पवि उद्देसा कइवो । पठमवक्कअचत्तोउद्देसा । ए पडिमा वर्मनो भोजोउद्देसो पर्यवो सिक्खो १ ॥ ४ ॥ साउ
विउद्देसा कइवा । इम यासिनेविये पवि उद्देसा कइवो । पठमवक्कअ पंथमो उद्देसो । ए पडिमा वर्मना पथमा उद्देसो १ ॥ ५ ॥
पयाळंवि उद्देसा मावियववा । इम पयाळनेविये पवि उद्देसा कइवो । उद्दाउद्देसा । ए पडिमा वर्मनो उद्दाउद्देसो १ ॥ ६ ॥ पत्तेवि
उद्देसा मावियववा । इम पत्तेविये पवि उद्देसो कइवा । एए सत्तयि उद्देसा अपरिसेस जहा मूले तहा वेयववा । एए सत्तेइ पवि उद्देसा अपरि
येव वमअ विम मूवनाउद्देसानेविये कइवा तिम कइवा । सत्तमाउद्देसा । ए पडिमा वर्मनो सातमो उद्देसो पूरा कयो १ ॥ ७ ॥

न्य ४ ध्रुव्ये ४ तथा पदबलहये पदसु द्विकस्योनेषु प्रत्येक चतुर्जम्बिकासङ्गायात् २४ तथा चतुर्षु त्रिकस्योनेषु प्रत्येकसङ्गात् सङ्गायात् ३२ चतुर्षु अपांने च १६ यय मञ्जीतिरिति इदमय मवगाह्माविष्णुपातिचायका दृष्टोक्ता गाय-मूलकदण्डे तथापसासेपवालपत्रय । सप्तसुविषयसुसुहस्र च

તહા નયશ્ચો ॥ સત્તમો ઉદ્દેસો સમ્મતો ॥ ૧ ॥ ૭ ॥ એવ પુર્વેયિ ઉદ્દેસને નયર દેવો ઉયવજ્ઞાહ,
જહા ઉપ્પલુદ્દેસ ચત્તારિ હેસ્સાનં, તં પાહના જહયોણ અગુલસ્સ અસંસેજ્ઞાહજાગ ઉક્કોસેણ અગુલપુક્કત સસ
તથેય સેય જતે । જતે । સિ ॥ પઠમ વગ્ગસ્સ અઠમો ઉદ્દેસા સમ્મતો ॥ ૧ ॥ ૮ ॥ જહા પુર્વ એવ ફલેવિ
ઉદ્દેનનં અપરિસસો નાણિયશ્ચો ॥ પઠમયગ્ગસ્સ નયમો ઉદ્દેસો સમ્મતો ॥ ૧ ॥ ૯ ॥ એવ ઘીણ ઉદ્દેસનં,

॥ एव पुष्पेष्पुस्वेवो मवरं देव सत्ययाते यथोत्पत्तोवुवओ जतखा से
 इया अयागदना रुपत्यभापुतस्या महुय भाग मुरकर्वेबापुतपयकम् । शाय तखीव तदेव जदम् । जदम् । इति ॥ प्रथमवगस्यासुमोदुवडा ॥
 १ ॥ ८ ॥ यथा पुष्प एव जय इति जतखवगसे एतत्तुमोदुवडा ॥

१॥ ८ ॥ यथा पुष्प एव फलं तपि शुद्धशक्नोऽपरिमापो मन्त्रितव्यः ॥ प्रथमवर्गस्य सवमोद्वक्षाः ॥ ११ ॥ ॥ प्रथमवर्गस्यासुमोद्वक्षा ॥

[illegible]

एए दस उद्देसगा ॥ पढमो वग्गो सम्मप्तो ॥ १ ॥ २१ ॥ १ ॥ अह नते ! कलमसूरतिलमुग्गमासनि
 प्पायकुलत्थथासिदगसतिणपल्लिमथगाण एएसिण जे जीवा मूलत्ताए वक्खमति, तण नते ! जीवा
 कट्टिहितो उववज्जाति । एव मूलादीया दस उद्देसगा प्राणियस्सा जहेव सालीण गिरवसेस तहेव ॥ अति
 तु वग्गो सम्मप्तो ॥ २१ ॥ २ ॥ अह नते ! अयसिक्कुसुजकोद्धवकगुरालगवरागकोटुसासणसरिसव
 मूलगयीयाण एएसिण जे जीवा मूलत्ताए वक्खमति, तण नत ! जीवा कट्टिहितो उववज्जाति एव एत्ययि

एवं वीजप्पुवक्काः ॥ एते दस उद्देखाः ॥ मधमोवगः समाप्तः ॥ २१ ॥ १ ॥ अथ नदत्त । कलायमसूरतिलमुद्गमापनिप्याव
 नुसत्वासिद्विदकसद्वपल्लिमन्मका एतयु य जीवा मूलतपोत्वद्यन्ते त नदत्त । जीवाः कुत उपपद्यन्ते एव मूलादिका वथ उद्देखा सति
 तस्याः ययैव आसी निरवस्य तयैव ॥ द्वितीयोवग समाप्तः ॥ २१ ॥ २ ॥ अथ नदत्त । आतसीकुशुंजकोद्धवकगुरालकवरा

एव बो वि उद्देसपा एए दस उद्देसगा । इम बोबनेविने पवि उद्देसगा कइवा ए दय उद्देसगा कइवा । एतसे पज्जिमा
 वन दगे उद्देसय पूरा बवा २१ ॥ १ ॥ पइभते कलमसूर तिलमुव सास निप्याव कुलत्थ । अवे हेभगवन् कलाय मसूर तिल मुग
 कट्टन भायर कुलत्थ । पालिसिदग सतिव पल्लिमवगाव । धारवविमोव धाम्यविमोव चिवा । एएसिब खे जीवा मूलत्ताए वक्खमति । एइने व वाक्कायका
 रे, जेइ बोव मूलपवे अपवे । तवे मते जीवा कथाहिता कववज्जाति । तेइ हेभगवन् सोव बिइवाइको अपवे । एव मूलादीया दस उद्देसगा भाविअवना ।
 इम मूलपादिदेइ दय उद्देसगा कइवा । अवेव सालीण गिरवसेस तहेव । निमसीव गादिनेविने निविमोव कइवा तिमसीव कइवो । विरिषा वक्का
 सक्का । ए बोवावग पूरा बवा २१ ॥ २ ॥ पइभते पवसि कुसेम काट्टटव खगु राखग वराग काट्टु सासव सरिसव मूलग बोयाव ।
 अवे हेभगवन् पइसी कुसभा काइवा कांगु राखव वराग कोटु सासव सरिसव मूलय बोयना । एएसिण जे जीवा मूलत्ताए वक्खमति । एएइनेविने

मूलादीया दस उद्देसा जहेय साडीण गिरवसेसं तेहव नाणियहं ॥ तइठ वगो सम्मसो ॥ २१ ॥ ३ ॥
 अह जत ! घसत्रणुगगकक्षावसचारवसदनाकंठाधेलुयाकक्षाणीण एएसिण जे जीया मूलसाए वक्कामति एव
 एत्ययि मूलादीया दस उद्देसगा जहेय साडीण गवर देयो सव्वत्यवि ण उववज्जइ तिथि लेस्साठ । सव्वत्य
 यि ठहीस जंगा । सेस तचेव ॥ चउत्यो वगो सम्मसो ॥ २३ ॥ ४ ॥ अह जते ! इस्कुहुस्कुवानिययी

अओमुमासमयपमूसक्कीत्रा यतेपु ये जीवा मूसतयोपपद्यन्ते ते मदन्त । जीवाः कुत उत्पद्यन्ते एवमत्रापि मूलादिका दस उद्देसा य
 चेव मासो गिरवत्रवं तथैव प्रवित्तव्यम् ॥ वृत्तीयोवयंः समाप्तः ॥ २१ ॥ ३ ॥ अथ जदन्त । वसवपुक्कमककळं वसवचारवसाद
 ररुववज्जइ मूलसाडीयोपु यतेपु ये जीवा मूसतया व्युत्पन्नमन्ति, एवमत्रापि मूलादिका दस उद्देसा यथैव शासो नवरं देवः सवत्रापि नो
 पपद्यते, तिलो सवया । सवत्रापि पङ्क्तिगतिसङ्गाः अथ तथैव ॥ चतुर्थी वनेः समाप्तः ॥ २१ ॥ ४ ॥ अथ जदन्त । इत्थिअ

जेइ खोइ मूनपवे उपवे । तेबं भते कोउ अयाहिता उववव्वति । तेइ हेमगवन् खोइ विहावको उपवे । एवं एतवि मूलादीया दस उद्देसा जहेव
 मावोव विरवसेसं तहेव भावियव । इम इहा पवि मूलादिक दस उद्देसा विमवोअ याविनेविपे विरवगोअ वज्जो तिमवोअ इहा पवि अइवो । तइ
 या वया मयत्ता । ए चोआ वर्ग पूरा वयो २१ ॥ १ ॥ अइभते वस येवु अलग अकार्वास चारवंअ । विवे हेमगवन् वय येवु अलग अ
 कंअय चारवय । दंडा खंडा वेसुवा अवावीअ । इण अण्ड वेसुअ अवावीअ एहाजे जेइ खोइ मूनपवे उपवे । एवं एतवि मूलादीया दस उद्देसगा अ
 देव मावोव । इम इहा पवि मूनपादिदेइ दय उद्देसा जिस याविता वज्जा तिम अइवा । नवरं देवा सव्वत्यवि अ उववव्वति । एतखोविगोअ देव सगसे
 इ एतमे इयो खानके देव न उपवे । भिवि खेयाया सव्वत्यवि अ वोसं भंगा सेसं तचेव । तीअ केया हुवे सव्वतीए पवि अगवोस भंगा अइवा गेव सके
 तिमवोअ अइवो । चउत्यो वयो सव्वतो । ए चोओ इय पूरोवयो २१ ॥ ४ ॥ अइभते इण्ण इत्थु वाडिव वीरवइक्कअ ममास सुवसत्तत्त

रणद्वक्ताऋतमाससुत्रसप्तवत्ततिमिरसयपोरगनलाण एएसिण जे जीवा मूलसाए वक्तमति, एव जहेय वस
 यगो तदेव एत्ययि मूलादीया वस उद्देसगा णवर स्वधुद्देसे देवो उववज्जाति वप्पारि लेस्साने पक्खसाने
 सेस तच्चेय ॥ पचमो यगो सम्मप्तो ॥ २१ ॥ ५ ॥ स्यह जते ! सेफियजतियदप्पकर्कोतियतप्पकुसपप्पग
 पोद्दहत्तल्लुण्णस्यासातगरोहिण्यसमुप्पवस्कीरजुसएररुक्कुवकरकरसुठयिजगमुज्जरणधुधुरगोसोप्पयसुकु

वाटिकवीरबहुभमापसुस्वसपपवत्ततिमिरसतपोररुनळेपु एतेपु ये जीवा मूलतया लुक्कामन्ति एव यथैय वक्कागंसापेवात्रापि मूलादिका
 दस्योद्ददशा नवर स्कन्धोद्देसे देव उपपद्यते जतलो सवया मज्झमा छेप तथैव ॥ पचमो वगः समस्त ॥ २१ ॥ ५ ॥ अथ जद
 म । सट्ठिकाज्जातिजद्वक्ताऋतिवत्तल्लुण्णस्यासातगरोहिण्यसमुप्पवस्कीरजुसएररुक्कुवकरकरसुठयिजगमुज्जरणधुधुरगोसोप्पयसुकु

तिमिरसय पोरणनसा ॥ द्विवे जेभगवन् ईसु ईप्पवाटिक बोदव ईकड ममाय वनरयतोविमेष वनरयतोविमेष तिमिर ग्रत पारग नव एव सर्वे
 वनरयतोविमेष । एएसिण जे जीवा मूलसाए वक्तमति एव जहेय वस जहेय इम जम वयवग वक्तो । तहेय एव
 वि मूलादीया दसउद्देसमा ववर लधुद्देसे देवा वववज्ज ॥ तिमज्जीव इहा पपि मसपादिदेह दयउद्देया वववा एतत्ताविमेष स्ववउद्देयाजिनि
 से देव छपवै तेमाटे । जत्ताखिण्णपा प सेस तच्चेव । पारसेव्या जत्तादिक् मक्कपो येय तिमज्जीव वववो । पचमावयो सवत्तो । इववोसमा ग्रतव
 मा पचमा वर्ग पूरा वया २१ ॥ ५ ॥ पचभते सेफिय मतिय वक्काहोविय वक्काहोविय पयम पोद्दहत्तल्लुण्ण पासाठगरादिय । द्विवे जे
 भगवन् टववियय पचवा धीयधविमेष इम मत्तिव वमं जाम कुय पवग पोद्दहत्तल्लुण्ण पाप ठव रोचित । समु पचक्कोर मुस एरव कुवज्जुद वर
 वरमठ विमम समु पचक्कोर मुस ए सव ववविमेष पचवा धीयधविमेष देवोसमायाये नामवै, एरव कुवज्जुद वरवरसुल्ल विमव मज्जरण धधुरगपि
 पियव मज्जुसि तवा ॥ मज्जरण धधुरग यिल्लिव सुकुल्लि ए टवविमेषने भववा वनसतोविमेषने । एएसिण जे जीवा मूलसाए वक्तमति । एवजेविपे जेद

લિતગણાણાં એસિણ જે જીયા મૂલસાણાં યક્ષમતિ એવ એત્યયિ ઉદ્દેસગા ણિરવસેસં જહેવ વસવમ્મો ॥ ૮૭
 યમ્મો સમ્મસો ॥ ૨૭ ॥ ૬ ॥ અહ નત ! અસ્મોવહવાયણહરિતગતવુલેજ્જયતણયત્યુલપોરગ
 મજ્જારયાઙ્ગિધિધિયાલકદગપિપ્પલિયદયિસાત્યયફસાયમદુક્કિમૂલગસરિસવશ્ચવલસાગજિયતગાણાં એસિણ
 જે જીયા મૂલસાણાં યક્ષમતિ, એવ એત્યયિ દસ ઉદ્દેસગા જહેવ વસવમ્મો સમમ્મો ॥ સત્તમો યમ્મો
 સમ્મસો ॥ ૨૭ ॥ ૭ ॥ અહ નતિ ! તુલસીકરહરાલફળોજ્ઞાનૂતનાતિચોરાજીરાદમણામકયાઙ્ગદીધર

સુદુખતત્ત્વપુ યતપુ યે જીવા મૂલતપા યુરજ્ઞામન્તિ, એવમન્નાપ્યુદ્દશકા નિરવશોપ યથેય વસવયઃ ॥ ૨૭ ॥ ૬ ॥
 યપ મદન્ત । અન્નાવહવાપયહરિતજતગુરોગ્જજતમુવત્યુલપોરકમાજ્ઞોરકવિધિયાસક્કપિપ્પલિયસિક્કદવિસાગિલકપ્પાયમકફુકો મૂલસર્વપામ્યત
 સાકજીયાલકયોતપુ યે જીવા મૂલતપા યુરજ્ઞામન્તિ । એવમન્નાપિ વસોદ્દેશકા યથેવ વસવમ્મઃ સમયઃ ॥ સત્તમોવયઃ સમાસ ॥ ૨૭ ॥ ૭ ॥
 યપ નદન્ત । તુલસીકરહરાલફળોજ્ઞાનૂતવદ્યાતિચોરજીરકદમનકમઠર્થેદીધરજ્ઞતપુપ્યેધેતેપુ યે જીવા મૂલતપા યુલ્લામન્તિ અથાપિ વસોદ્દે

શ્રોત્ર મૂનપવે લપવે । એવ વત્તલિ વદ્દેસગા ચિરવસેસ જહેવ વસવમ્મો । દમ દશી પલિ વદ્દેશક સમસા જિમ વશવય કાઠો તિમ લલ્લા । અદ્યાવમ્મો
 નવ્વાતા । એ દશશોચમા યતલ્લા અદ્યાવર્મ પૂરા થયા ૨૧ ॥ ૬ ॥ અહનતિ પદ્માવજ વાયજ હરિતગ તદુલ્લય તલુવત્તયુલ પોરમસજ્જાર
 યાર । હિવ જેમગજન્ પદ્માવજ વાયજ હરિતજ તદુલ્લેલા તત્ત વયુલો પોરજ માજોરજ । વિધિયાજગદ્ગ પિપ્પલિયદવિસાગિલ । વનઅતોચિયેય વ્હા પો
 વલ્લજ્જ વિધાવિય । વમાય મંજલિ મૂનમ સરિસવ વનઅતોચિયેય મૂલજ સરિસવ જવલ સાય જોલાવજ । એસિ
 જમેજીવા મૂલસાણાં વલ્લયતિ । એકોને જે જોર મૂલપવે લપવે । એવ એત્તલિ વસવદ્દેસકા જહેવ વસવમ્મો સમમ્મો । દમ દશી પલિ વ્હા વસવદ્દેશક
 વા જિમશોજ વયવગ કદ્યા તિમ લલ્લા । સત્તમાવમ્મો સમ્મસો । એ સાતમાવગ પૂરા થયા ૨૧ ॥ ૭ ॥ અહનતિ તુલસી કપ્પજ દરાલ વ

गुप्तमोपुष्पकस्यीदृति ॥ १ ॥ यथाविद्युतितमशतं द्युतिः परिक्रमासम् ॥ २१ ॥
एकदिनाशतत्रायो व्यञ्जतद्विसेवातः । व्याख्यातसद्गुणाभायी गुष्ठक्षेपोगुष्ठेपियत् ॥ १ ॥
व्याख्यातनेकायकृतिरतमं शत मय क्रमायात द्वाविश शत व्याख्याते-अस्यबादावेवोद्देशकमगसद्गुणाय गथा-तालेत्यादि ॥ तत्र ॥ तालेति ॥

સયવપ્પાણ એસિણ જે જીયા મૂલસાણ વક્કામતિ, એત્યાવિ વસ ઉદેસગા ગિરવસેસં જહા વસાણ । એવ
 એસુ સ્થઠસુ યગ્ગેસુ સ્થસીતિ ઉદેસગા જવતિ ॥ એક્કવીસદ્દમ સય સમ્મત્ત ॥ ૨૧ ॥
 તાલેગઠિયઙ્ગયો યગાયગુચ્છાયગુમ્મવક્ષીય । ષઢ્ઢસયગાણુ સઠીપુણહોતિઉદેસા ॥ ૨ ॥ રાયગિહે જાવ

अथा भिरवण्य यथा यज्ञवर्गं , एवमेतद्वसुधार्गम् अक्षीत्युद्देशका ज्ञवन्ति । इत्येकविंशतितमो श्लोके ऽष्टमो वर्गः ॥ २१ ॥

इत्येकविंशतितम श्रुतं समाप्तम् ॥ २१ ॥

श्रीपञ्चभाङ्गसूत्रे-अविद्यतितमथतत्त्वमसमुत्प्लुप्तम् । सेवितमसिनेवमया निर्वैरभ्रापानुवादकरणेन ॥ १ ॥
तात्प्रेमास्मिन्कवदुवी-अकायगुण्वाचगुण्मव्यस्य । पद्मदशवर्गाएते पुनरुद्वाप्तवन्तिपटिरिह ॥ १ ॥ राख्यरे यावदेवमवादीत्-अथ नवदन्त ।

विद्या । द्विवे हेमगङ्ग दुसरी लक्ष्म्य दरास फळेच्या । मृतपाति पाश जोरा हमबा मठ्या । मृतनाति जोरा जोरो हमबा मठ्या
 १२बीबर यातपापने । एणसिबं ये जोबा मूखताए बळमंति । एइने खेइ ओव मूखपणे खपणे । एळवि इसउदुदेसगा बिबरवेसस जहा बंसाक । इहा पचि
 इयउदुदेया भिररगप समखपणे किस वगवगने विपे जहा तिम जहा । इव एवस चडस वगसु पसोतिउदुदेसया भवति । इस एव पाठवगने विपे
 पयोउदुदेया इव त बिपारीने जहा । एळबोसइमसय सपत्त । ए पाठवगने पयोउदुदेये इळबोसमो यतक पुरो सयो । २१ । ८ । ८ ।
 इळबोसया यतक बलाप्यो, द्विवे जमागत बाबोसमो यतक बलाबिबेले तिहां पडिका उदुदेयक सपडगावा—ताखेगडियबहुबोयमाख गुण्यावमुक्ताव

तादात्म्याममन्त्रितृताविशेषद्वयोद्भूतकदाकात्मकः प्रथमो यगः उद्देशकव्यञ्जक च भूतसर्पदादिविषयनेदा रूपवयत् ॥ एगद्वियसि ॥ एकमस्मिन्त्येकं
कर्ममध्य यपो ते तथा तच्च त्रिम्याममन्त्रकीशाभ्यादयः त द्वितीय याच्याः ॥ वदुयीयगायति ॥ यदुमि वीजानि फलेषु येषां ते तथा ते च भ

एय ययामी-अह नते ! ताउतमाउतक्कलितेतलिसालिसरहासारगहाण जाव केतियकवलिकदल्लि चम्मर
ररुगदुमररुहिरुकरुलयगरुकरुपूयफुलसज्जुरिनलिलएरीण एएसिण जे जीवा मूळहाए यक्कमति तेण नते !
जीवा कनुहिहो उययज्जाति, एव एत्यायि मूळादीया दस उद्देसगा कायहा जहेव साली गवर इम णाणह

ताम्रतमानतफमिततमीनामिसरमागरण (प्रभृति) यादरततकदलीकन्सलिवमयुगुन्दयुषादिद्वन्द्वसकृद्वपुगफलउर्ज्जरमासिक्तेरे घेतपु
य श्रीवा सुयतया ध्युराभक्ति ते जदम् । श्रीवा कुत उपपद्यते यमथापि मूसादिका दक्ष उद्देशकाः कृत्या यथा शास्त्री मथरमिह ना
भोय । खदुदलनवापए मद्योपपत्तीतिउद्देशः ॥ १ ॥ ताम्र तमासपमसु हचविमोप उगठदुदेयाना प्रयमवग, एव गुठको फलमादि ते मिद भव कविप्रमु
न योत्र २ जेह फनमाहे पकीभोजपमुप पसिका तिदूपमपना १ बेगभपमुपना ४ नबमानतो कोरपुग्मुप वग ५ वली पुपपल कासिय तयोप्रमुपना
दहा ६ ए पजेवगनेविने पठिनीपरे इमकदुदेयाहे तिगरे साठ उद्देया कावोसमा मतल आपवा ॥ १ ॥ रावगिहे जाव एवं वयासी । रात्रयदनगर
ने विने यात्रा इम कहै । पदभते तास तमास तहनि तेतलि सासि सरणा सारयकाच । द्विने हेभमवन् तास तमान तहसि तेतको सासि सरणा सा
रगस । कात्र खेतिव कद्वि कहसि । यावत् खेतको कहमी कंदको । चयठक ग ठकठ डिगुदक सवगवपल पुयपल खखुरि नासिपरीवं । चमकस मंद
दग श्रीवकस भयगकस पूमपस पित्रो नामिकरने । एपयिच जे श्रीवा मूनाए बहमति । एहने जेह जोव मूनापवे ऊपजे । तेवंभते जोवा कयादि
ता उवववति । तेह हेभमभम् जोव बिहबिबो ऊपजे । एव पत्यवि मूनातोया उवउद्देया कावगवा कहेव साको चकर इम वाचन । इम इहो पवि
मूनापादिदेर ते मूना १ कद २ एव ३ याल ४ पवास ५ पन ६ पुप ७ पल ८ मोख ९ पदगठदुदेया कदवा यासिनीपरे एतकोविमोप एव

तान्तमातप्रभृतिपुरुषविशेषविषयोद्देशप्रवृत्त्यात्मकः प्रथमो धर्मः । उद्देशकदशकं च सूत्रबन्धाविविधयनेदा स्फुरययत् ॥ एगद्विपत्ति ॥ एकमन्त्रित्वं
कलमथ्ये येनो ते तथा तेच निव्यायकम्युक्तौशाभ्यादयः ते द्वितीय पाच्याः ॥ यपुवीपगायनि ॥ यपुनि वीजानि फलेषु येना ते तथा ते च म

એવં વયાસી-શ્યહ જ્ઞેતે ! તાહતમાહતક્ષાહિતેતાહિસાહિસરહાસારગહ્વાણ જાવ કેતિયકવહિવદ્ધલિ વમમવ
 રકગદુરુરુકહિગુરુરુકલયગરુરુકપુયફહયજ્ઞૂરિનાહિણીણ એણિણ જે જીયા મહત્તાએ વક્ષમતિ તેણ જ્ઞેતે !
 જીયા કદ્ધીહિતો યયયજ્ઞાતિ, એવં એત્યાયિ મહાવીયા વસ ઉદ્દેસગા કાયદ્ધા જહેવ સાલી પાયર હમ ણાણજ્ઞે

[illegible]

तालघग्गो ॥ वितित्ठं धग्गो सम्मत्तो ॥ २२ ॥ २ ॥ अहं जते ! अत्थियातनुयवोरकविठ्ठं
 ण्णमाउलिगविध्वंश्यामलगफणसदाळिमत्थसोठ्ठं अग्रयणगोहणदिरुक्कपिप्यलिसतरपिलक्कुकाउवरियकुच्छु
 जरियदेयदासुतिलगउहठ्ठं हीहसरीससतयय्यदधिवसुलोद्धवचवण्डुणणीयकुण्णगकलठाण एएसिण जे जीवा
 मूउत्ताए वक्कमति, तेण जेत ! एव एत्थ्यायि मूलादीया दस उद्देसगा तालग्रग्गसरिसा णेयस्स जाय वीय ॥

मूलादिका वय उच्यन्ताः कृतव्याः निरयक्षेपो यथा बालवयः ॥ द्वितीयोक्तः ॥ २२ ॥ २ ॥ अयं प्रदत्तः । अस्मि
 कतिगुक्कयदरकपित्वाभ्यामलगतुमिङ्गुयिस्वामसकपनसुदाळिमासुत्थोदुस्वरचटन्मयोपमन्दिदृषपिप्यलीक्षतरीमणकोदुस्वरिक्कनोस्तुम्भरिक्कदेवद
 ठतिसकासायुक्कज्जोपाक्षरीपससपक्कद्विपक्कलोप्रवचमन्तान्तेनोपकुटजकस्मन्ते घतपु य जीवा मूलतया व्युत्क्रामन्ति त प्रदत्तः । जीवा एवम

मा जायन्ता भिरवसेस जहा तासवन्तो । इमं मल पादिदेरे इयउदेय्या करवा समस्यपणे जिम तासवन् वज्जो तिम कइवो । वितिथा वन्तो । ए वो
 खो वन ॥ २२ ॥ २ ॥ एवमते पत्तिमा । विदे इमगवन् पत्तिम । तदुच्यते वोरकविह अगठग माठविग विह पामसग पक्कस । तितुव
 थार कइये कविह पेसावम बोआरा बोअ पामसग पक्कस । दासिम पेसाइ पेवर वडवग्गोइ वंदिदृक्क पिप्यलि सतर पिप्यसु काठ वरिय कुलुभरिय
 देवदार । दासिम पेसाठ पेवर वडविपाध नन्दिउपय चोपम सतर पीठणा काठवरि कुलुभरि देवदार । तिसग सउठ जताइ सरीस सतत्रय दधिप
 ज भाव न उदय पल्लुव बोव कुडग कलडाव । तिसक सउठ कइवोइ सरीस सतपय ठधिपय सोधव चन्दन पञ्चुन नोव कुडय कसंठ ए सव वनसतो विजे
 य । पवसिक्क ज बोव। मूलताए वक्कमति । एवोने जेइ बोव मूलपणे छपणे । तेज मते एवं एवमि मूलादीया दसउदेसमा तासवग सरिसा विसवा ।
 तेइ वेममवन् एम एवा पवि मूलादिक द्यउदेय्या तासवन् सरीणा जायवो । जाव बोव । जावव् बोअ एवसावने कइवो । ततिथो वरगो । बोओ

पुञ्जस पयाले पसे धनुहुपुञ्जत । पुष्के हत्यपुहस । फलेय धीएय थंगुलपुहस । सधेसिं जहणेण थुगुलस्स
 थुससेज्झइजाग सेसं जहा सालीण, एव एए दस उदेसा ॥ दायीसइमस्स पठमो वग्गो ॥ २२ ॥ १ ॥
 थुह नत ! णिययज्झुकोसयसालथुकोलपीलुसेलुसवइमोयइमालुययउलपलासकरजपुत्तजीवगरिठयहेलग
 हरियगन्नायउत्तरिन्निरियथीरणिघायइपियालुपूतियणचारगसरहणपांसियसीसवथुयसिपुष्पागणागरुक्कसी
 यणथुसीगाण एएसिण जे जीवा मूलसाए वक्कमति, एव मूलादीया दस उदेसगा कायस्सा णिरयसेस जहा

सपम्याहुमम्यामहुयं जगं क्षेत्रं यथा शास्त्राः ॥ द्वाविंशतितमस्कृते प्रथमो वग्ग समाप्तः ॥ २२ ॥ १ ॥

अथ जदल । निम्याथअम्वुकोशाभ्यसासाहुोक्षपीनुनीनुक्षलकीमोषिकोमासकयकुसपसाक्षकरणपुषणीवकारिसुविजीतकहरीतकजझालीम्वेज्जरि
 बाथीरवीपातकीप्रियासपूतिकरअत्रयस्सावपासितिअपाक्षनपुष्पागनागदसमीपक्योकोकेपु पतेपु ये जीवा मूलतया कुल्लाममिति, एव

दायनेविप पगुनइवत्तनो । सधेसिं अहकेवं अगुमल अउवेज्झइभागं सेस जहा सासोच एव एए दसउदेसा । ए सवमो चवमाइना कवगयइको पे
 गुमना पमंभयातमा भाग येववाकतो अिम यासिने कक्षा तिम कइवा इम एए दसउदेसव कइवा । बावीसरमस पठमोवग्गो सव्यतो । ए बावीस
 मा गतवग्गो पडिओवग पूरा वग्गो ॥ २२ ॥ १ ॥ थइभंतेविम्वंअवु कोसव सान पकास पोसु सेसु । इवे इमगवन् निदर्यव अन् कोसंअ
 मान पंभल पोन् मेन् । सन्नर मीयइ माहुय वरुअ पकास करण पुत्तवीवमरिइ वहेलम इरियस मन्नाय । गइको मोदको माकतो वरुअ वरुअ पकास
 करण कोवागुअ परिइनाम वहेका इरहे भोवाभा । व वरि मरिय थोरेवि वायर पियास पूतियव । उवर भरेको थोरेवि राइवि धाइवी मितगु पू
 तितामा । बारमसवइ थयाधिय । बारतमवइ वनक्यतोविमिय मयावि वनक्यतोविमिय । सोसव अयसि पुसाज बारमवइ सोवअ वसागाव । सोसव
 पतथो पकाग नामउव सिवम प्रयोगेअ । पणमिअं वि लोका मज्झिमा वक्कमि । एउदे सेस जे जीवा मज्झिमा वक्कमि । एउदे सेस जे जीवा मज्झिमा वक्कमि ।

तालथगो ॥ धित्तिष्ठ वगो सम्मत्तो ॥ २२ ॥ २ ॥ अह जते ! अत्थियातदुयवोरकविष्ठयंवा
 णगमाउलिगधिसुध्यामलगफणसदालिमथुसोठथ्ययरयणगोहणदिसुस्कपिप्पलिसतरपिलस्कुकाउंयरियकुच्छु
 न्नरियदेधवास्तिलगलउहल्लोहसरोससतयसुदधिवसालोसुयचदणज्जुणणीवकुण्णगकलठाण एएसिण जे जीवा
 मूलत्ताए वक्कमति, तेण जते । एव एत्थयि मूलादीया दस उद्देसगा तालयगसरिसा णेयसु जाव वीय ॥

मूलादिवा दय वदेसाः कर्त्तव्या निरवशेषो यथा बालवगः ॥ द्वितीयोवयः समाप्तः ॥ स्त ॥ २ ॥ अथ मदनत । अस्मि
 कतिगुक्कवदरकपित्याम्याटकमानुसिक्कयिस्वामसकपनसदादिमासुत्थोदुम्बरवदस्ययोपनन्दिपुष्पपिप्पलीसुतरीसुखकोदुम्बारिककोसुम्भारिकदेवदा
 रतिसकासायुरुच्छात्रोपशिरीपससपयदपिपर्वसोप्रववन्द्यार्जुनमीपकुटजकदम्बके धेतपु ये जीवा मूलतया व्युत्कामन्ति त प्रदन्त । जीवा एवम

गा बाहव्या विरवसेस कदा तासवमो । इम मस आदिदेहं दमल्लदेया करवा समस्यपणे अिम तासवम कम्भो तिम कइवो । वित्तिपा कम्भो । ए बो
 जा यय ॥ २२ ॥ २ ॥ यजमते पत्तिवा । द्विने इभमवन् पत्तिव । तंदुय वोरकविह भराडग माठसिग विह पामसग पवस । तिटुक्
 पार कधिपे कविह पंधाडग वोजारा बोस पामसग पवस । दासिम पसाह धंवर वडवरगोह पंढिबल्ल पियपि सतर पिसपसु काठवरिय कुकुभरिय
 देवदाह । दाडिम पसाठ पवर बडनिपाध मन्दिक्कव पोयन सतर वीसळा काठवरि कुकुभरि देवदाह । तिसम सउह क्खमाह सरीस सतवण दधिय
 व माहय वद्वन पज्जुव पोव कुडम वसहापं । तिसक सउह क्खोह सरीय सतपण दधियण लोभव चन्दन पज्जुन मोव कुडग कर्त्तठ ए सब पनसतो विमो
 व । पवसिक्क व जीवा मूननाए सवमति । एवने जेह लोव मूनपणे कपणे । तेव मते एवं एत्थवि मूलादीया दसउद्देसगा तालवग सरिसा विसव्या ।
 तेह देभगवन् इम रइं पवि मूनादिक दमल्लदेया तासवग सरीया जांबवा । जाव बोय । जावन् धोक् एतहासये कइवो । तत्तिपो वरगा । भोओ

तदनु यगो सम्मसो ॥ २२ ॥ ३ ॥ अह जते ! वातिगनेश्चक्षुःश्रोत्रेण एव जहा पय
यणाए गाहाणुसारेण जेयह जाय गजपाठणाधातिश्चक्षुःश्रोत्रेण एवसिण जे जीया मूलसाए वक्षमति एव
एत्ययि मूलादीया दस उद्वेसगा जाव घीय ति गिरधसेस जहा वसवगो ॥ चउत्यो वगो ॥ २२ ॥ ४ ॥
अह जते ! सेक्रियरुणधमालियकोरटगयधुजीयमणोज्जा जहा पसथणाए पठमपदे गाहाणुसारेण जाय णल

त्रापि मूलादिका दस उद्वेसगा स्तासवगंसदृशा घातव्या यावद्वीक्षम् ॥ वतीयो वगः समास ॥ २२ ॥ ३ ॥ अथ प्रवक्ष्यते ।
यन्नादीष्वधीपोबुको (प्रवृत्ति) एवं यथा प्रज्ञापनाया गाथानुसारं घातव्यम् यावद्वृज्जपाटसिदासीबोवोपु एतपु ये जीया मूलतया व्युरक्का
मन्ति ययमत्रापि मूलादिका दस उद्वेसगा यावद्वीक्षं निरवसेयं यथा यद्यवगं । अतुर्यो वगः समासः ॥ २२ ॥ ४ ॥
अथ तद्वत् । मन्त्रिकवयवमालिङ्गमालिङ्गकोरटकत्रयबुद्धीवक्त्रमनोऽक्ष (प्रवृत्ति) यथा प्रज्ञापनाया प्रथमपदे गाथानुसारं यावद्वृज्जपाटसिदासीबोवोपु एतपु ये जीया मूलतया व्युरक्का

यग ॥ २२ ॥ १ ॥ पदभते वातिगने पद्वर बाधुर इव खडा पसववाए माहाबसारेण केयव । द्विजे हेमयवन् वैभव भाखो वाचुइ इम
त्रिम पदवचने पद्विपदे गाथाने पदुसारे खरिवा । जाव मजपाठवावासि भवोद्धाव । वावत् गजपाटवि तवा वासिए वनस्यतोविशेय र्ववोक्कने । एव
मिष जे जीया मूलसाए वक्षमति । एवमेव जीव मूलपदे जपे । एव पद्वि मूलादीया दसउद्वेसगा । इम इहा पदि मूलसाविदेरे दयउद्वेया वक्षवा ।
जाव बीयति बिरवसेम बडा वंसवका । बावत् बोख निर्विमेय अिम वयवम वक्षोतिम बक्षवो । वरउजीवो सक्कतो । एवोवोवर्म पूरो वयो २२ ॥ ४ ॥
पदभते मेदियवयवमालिय कोरटग र्वबुद्धीवमवाव । द्विजे हेमयवन् सेदिव बवव मासिव कीरटक वन्नुजीव रज्जवर्ष वनस्यतो मबोव्या इत्यादि ।
जहा पदववाए पठमपदे माहाबसारेण जाव वसवोव । अिम पदवचने पद्विपदे गाथा वक्षो तेवने पदुसारे नाम बक्षवा वावत् मबोव । कुद
म हावातोव । कुद मवावातिने । एवसिण जे जीया मूलसाए वक्षमति । ए एवमेव हेमयवन् जेजीव मूलपदे जपे । एवं इत्यदि मवावोया वसवसेस

ખોયકુદ્મહાજાતીન ઇણસિન જે જીયા મૂલસાણ વક્તમતિ ઇય ઇત્યવિ મૂલાદીયા વસ ઉદેસગા ણિરથસેસે
 જહા સાહીન ॥ પચમો ઘમ્મો સમ્મત્તો ॥ ૨૨ ॥ ૫ ॥ અહ પ્રતે ! પૂસફલીકાલિગીતુવોતહસી
 ઇલાયાહકીય ઇય પદાણિ તિદિય પદ્ધાણિ પચવણાગાહણસારેણ જહા તાહવમ્મો જાય દધિફાસફકાક
 લિમોક્કલિઅક્કાર્યોદીણ ઇણસિન જે જીયા મૂલસાણ વક્તમતિ ઇય મૂલાદીયા વસ ઉદેસગા કાયસા જહા
 તાહવમ્મો નયરં ફલહુદેસે ટંગાહણા જહયોણ અગુલસસ અસંલેજાહનાગ, ઉક્કોસેણ ધણહુપહસ, ઠિંદે

જાતોપુ પતેપુ ય જીવા મૂલતયા યુલ્લામન્તિ ઇયમન્નાપિ મૂલાદિકા વસા હવેસા નિરવોપ યયા શાસ્ત્રી ॥ પચમોવર્ગઃ સમાપ્તઃ ॥ ૨૨ ॥

૧ ॥ અથ પ્રવક્તા ! પૂવક્તીનાલિન્નીતુચ્ચીત્રપુસ્તકયાલુંકી (મન્વતિ) ઇયં પદાનિ ક્રિત્વા પર્વોલિ પ્રધાપમાનાયામુસારેણ
 યયા તાત્તવર્ગો પાવદ્વિષ્ણોક્કીનાફતીમાકસ્યર્થર્થોદિકાસુ મૂલાસુ ચે જીયા મૂલતયા યુલ્લામન્તિ ઇયં મૂલાદિકા વસા હવેસાઃ કસથ્વા યયા
 તાત્તવર્ગો નયરં ફલોદેસોવગાહના અપન્વતોદ્રુતસ્યાસદ્ધય જાગમુક્તર્પેણ પન્નુપચક્તમ્ સ્થિતિઃ સવત્ર અપન્વમાત્મમુદ્ધૂતે મુતકપતો વપપચક્તમ્.

ગા નિરરમમ જહા સાહીય । દમ દર્શા પચિ મૂલાદિક દયધરયા નિર્વિયેય જિમ યાકિને જહા તિમ જહવા । પંચમા વક્ત્રા સમ્પન્ના । પચમા વર્ગે પૂ
 ર્વે વયો ॥ ૨૨ ॥ ૫ ॥ વચ્ચમતિ પૂવક્ત્ર જાકિમો તુવો તત્તસો ઇસા વામુચીય । જિવે દેમમવમ્ પંપક્તો જાકિમો તંવો જપ્તો ઇસવો વો
 મ્મો । ઇય પદાલિ તિદિય પવાલિ પચવવા યાજાજસારજ જહા તાહવમ્મો । દમ પદ હેદ જરના પચવર્ણનો ગાયાને અતુસારે કરો જિમ તાહવર્ગ
 જહા તિમ જહવા । આદ દધિફાકારં જાકલિ માજલિ પચવોદોવં । યાવત્ દધિફાસ વનસ્પતી જાકલિ મોજલિ અવર્તોદેસે । ઇણસિન જે જીવા મૂલ
 તાણ વચ્ચમતિ । ઇણે જેજ જીવ મૂલપલે અપલે । ઇય મૂલાદીયા વસ હવેસગા વાયથા જહા તાહવમ્મો । દમ મૂલાદિક દયધરયા જહવા જિમ તાહ
 વર્ગે જહા તિમ । અદર પચવર્ગેસે યોગાહવા । ઇણસિન અગુલસ અસંલેજાહનાગ વચ્ચસિન અગુલસ પસંલેજાહનાગ વચ્ચસિન અગુલસ । અથવચ

मनभारम्रातव रम्ये व्याख्येयं यस्तु विहीयः स सूत्रसिद्धय इयं चेह यद्विहीना गाथा-पत्तपवासेपुत्के फलोपधीयसीयठववाठे । रुक्मेशुसुरगवाच
पसत्परमवक्तव्यमुक्ति ॥ १ ॥ हाविशतिमम अत दक्षित समाप्त ॥ २२ ॥ ॥

हाविशतिमुद्रातव्यास गभीरवक्तव्यमन । व्याख्यन्तीरत्रावाप्या निहृयतिःकरोतुक्ति ॥ १ ॥

समृत्य जहणंण स्थंतीमुज्जत्त उक्खीसेण यासपुज्जत्त सेस तच्चेव ॥ ठठो दग्गी सम्मत्तो ॥ २२ ॥ ६ ॥

एव ठसुवि दग्गीसु सन्तिउद्देसगा जवति ॥ दग्गीसडम सय सम्मत्त ॥ २२ ॥

णमो सुअ्वेदथयाए जगवर्हए ॥ आलुयलोहीअ्वए पाठातहमासवग्गिअ्वसीय । पच्चेतेदसवग्गा पग्गासहोति

हायं तच्चेव ॥ पडोवगः समाप्त ॥ २२ ॥ ६ ॥ एव पदसु वर्गेषु पट्टिकद्वेषका जवन्ति ॥ समाप्त हाविश अतम् ॥ २२ ॥

ममः सुतदवताये जगवत्से ॥ आलुःस्तीसवक्तव्य-पाठायमायपयसीवत्स्यय पच्चेत दशावर्गाः पञ्चाशदाग्रजवत्सुबुवेष्टाः ॥ १ ॥ राजयहे यावदेवम

पञ्चमाङ्गमुतोदन्त्यबुदुपेनतितीपंता । तमुवाग्गिवज्जेनापि मयानुरप्रकृतमृतम् ॥ १ ॥

को पगुवमा पसव्यातमाभाग णरज्जवक्तव्यो वमुपपुवक्तव्यो जायवो । ठिर सम्मत जहणं पतामुद्रत्त ठकासेव वासपुद्रत्त सेस तच्चेव । किंति समकारिने
जवयवक्तव्यो पत्तमुद्रत्तको णरज्जवक्तव्यो वपंयमवत्तको जहवो योप तिमहीक जहवो । ज्जहाय्या सप्यत्ता । ज्जहावग पूरा जयो ॥ २२ ॥ ६ ॥ एव
वमुवि वक्केमु सङ्गिउद्देसमा भयति । इम जह वयने विपे साठवक्कया इवे दय २ उद्देया एक्खेवग्गे विपेक्खे तेमाट साठि उद्देया ज्जहा । बावोसडमं सयं
ममत्तं । प बावोममा यतज पूरा जया ॥ २२ ॥ ०

बावोसमा यतज वक्कया इवे पवसरयको वेओसमा वक्काविपेक्खे-वमामपदेवया ० मयवर्हए । ममव्कार इवा सुतदेवता ममवतोपेतं तिज्जा पट्टिका
उद्देयज मम सपवग्गावा जहणे-पासुवक्कावोपवए पाठातहमासवग्गिअ्वसीय । पच्चेतेदसवक्कया पञ्चासंसीतिउद्देया ॥ १ ॥ आलु ॥ मूलादि साधारण

व्यास्मानं द्वाविंशं वातमथावरायातं त्रयोविंशं सुतमारप्यते-ऽस्य वा वावेदोऽस्य मयसङ्गहायेय गाथा-आलुयेत्यादि ॥ तत्र ॥ आलुयेति ॥ आलु
 कमुलकादिसाधारणशरीरवत्तरुपतिमेव विषयो वेदोऽस्य कदम्बान्मलः प्रथमो वर्णः ॥ लोहीति ॥ लोहीप्रचस्यमानकायिकविषयो द्वितीयः ॥ अ
 धकऽवकाप्रभृत्यन्तकायिकप्रदविषय तृतीयः ॥ पाठति ॥ पाठासुयवातुं कामपुरसादिवनरूपतिप्रदविषय चतुर्थः ॥ नासवयिमुगवलीयति ॥ माय
 पचीमुद्रपचीप्रभृतिपक्षीविशेषाविषयः पञ्चमः तन्नामक एवति, पचैते यमस्मरोणा दशोऽनुकम्पमाणा वर्णो दशवर्णोः यत एव मतः पञ्चाशद्विंशे

उद्वेसा ॥ १ ॥ रायगिहे जात्र एव वयासी-स्यह जते ! श्यालुयमूलगसिगवेरहालिहुरुकचरियजीरुलीर
 थिरालीकिट्टिकदुकाककसुमधुएयलइमज्जासिगिणिहरुहाणीयरुहाण एएसिण जे जीया मूल
 साए यक्ष्ममति एव मूलादीया वस उद्वेसा कायसा यसवग्गसरिसा णवर परिमाण जह्मणेण एध्मोया दोवा

वादीन्-अय प्रदत्त । आलुयमूलकचरिहरिद्राकुरुकचरिणीरुक् लीरिवारिकाकिट्टिकद्विकटसुमध्वेयलकीमधुमङ्गीरुहालुयमुगवत्यादि
 रुहाणीमरुहासु एतेषु ये लीया मूलतया कुल्लामानि एवं मूलादिका दश उद्वेसकाः कतव्या यक्षवर्गसङ्ख्या णवर परिमाण क्षप्येनेकोवा

ग्रोरे वनरपतीविशेष प्रथमवय साक्षीप्रभृति यमलकाय १ यवजप्रभृति यमलकाय २ पाठाप्रमल ३ माच मू मलीप्रभृति वल्लीविशेष ४ ए पचवग ते
 एवेवर्णानि विदे इय २ उद्वेसाद्वे तितारे एह पचासे उद्वेसे तेवीसमा यतक चरवो । रावमिणे चाव एवववासी । रावयज्जगरेनेवि वे वावत् गो
 तम इम कवे । पचमते चासुय मूलम सिगवेर हालिहुरुल्ल । विवे हेमगवन् पाळू मूलो पासा हालिहुरुल्ल वनरपतो विशेष । चरिक् लीरु लीरिवि
 लो किट्टिक दुकाक कट सप्तपु णवर मधुसिनिवि रहा ययसुगवा क्षिप्पववा वोदववाय । चरिक् लोरो लीरिविरहासी किट्टिक दुकाक चर सुमधु
 यववको मवसिनिवि रहा क्षप्यदुगव क्षिप्पव लोही वर्णे बोक्कवको उये । एएसिण जे लोया मूलताए वज्जमति । एहने जेह लीर मूलपचे क्षपके ।
 एवं मूलादीया दसउद्वेसया कायव्या । इम मूलादिक दसउद्वेसा वरवा । यसवज्जसरिहा णवर परिमाण । ययवम सरोका ते समान एतकोविशेष

तिष्ठिमा उક્તોમ્બेण सखेज्जावा अस्सखेज्जावा अणतावा अणतावा समए २ अथ
 हीरमाणा २ अणताहि उस्सप्पिणीहि उस्सप्पिणीहि एयइय कालेण अथहीरइ णोच्चेयण अथहिरिया सिया,
 ठिइ जहणेणधि उक्कोसेणवि अंतोमुज्जत्त सेस तच्चेव ॥ पठमो यग्गो सम्मत्तो ॥ २३ ॥ १
 अह नत्ते । छोहिणीत्तयोत्तयिनागाअस्सकणीसीहकणीसीउठीमुसढीण एएसिण जे जीवा मूलत्ताए वक्का

द्वीवा त्रयोया उट्ठर्पेव सद्धेया वाऽसद्धेया वाऽअन्ता वोत्पद्यन्ते, अपहरस्तेना भन्ताः समये २ अपत्रियमावा २ अनन्तान्निरवसाप्यस्युत्स
 प्यिणीन्निरियता कात्तनापत्रियन्ते तेववापइता सुग । स्थितिर्जपमेनाप्युत्कर्षेणापि अन्तमुत्तर्लम्भे खेयं तच्चेव ॥ प्रथमोवणः समाप्तः ॥ २३ ॥
 १ ॥ अथ मवत्त । सोहिवाद्दुदीप्पिनागावक्कणी सिंहकणीसीउठी मुसंढीषु एतासु ये जीवान्मूलतया व्युत्पन्नान्ति । एवम

परिमाणद्वारे निवे । अथयेवं पक्कावा दोवा तिष्ठिवा उक्तासेव सखेज्जावा पसखेज्जावा पववन्ति अपववन्ति । अथयवको एव अपवा दोव
 पववा तोन पादिटे १ उट्ठट्ठकको सम्प्याता पववा पसंख्याता पववा अनन्ता अपववै अपववार तेमाहिबो काठवा । तेवं पवता समए २ पववोरमा
 वा २ । तेव पवता समये समये अपहरतावक्का २ । पवताहि उक्कप्यिवोहि पवप्यिवोहि पवप्यिवोहि पवप्यिवोहि पवप्यिवोहि उक्कप्यिवो
 करो एतमे आसे अपवराय तो पवि । आसेव पववरिया सिवा । नदो निवे च वाक्कावदारे, अपवरिया आव वदवित् । ठिइ अथयेपवि उक्क
 मेववि पंतोमइण मेसं तच्चेव । स्थिति अथमेकरो तथा उट्ठट्ठेकरो तथा उट्ठट्ठेकरो तथा उट्ठट्ठेकरो तथा उट्ठट्ठेकरो । पठमोवयो सम्पत्तो । ए पविही
 वम मपूव वयो ॥ २३ ॥ १ ॥ पवमते काहिबो वदो वविमागा पवववो सोहकणी सीउठी मुसंढीच । धिवे वेभगवन् काहिबो वदो
 वविमागा पवववो सोहकणी सीउठी मुसंढीच । एवमेव चोव मूलपवे अपवै । एव एववि वसवदेवमा ।

મતિ એવં એત્યધિ દસ ઉદેસગા જાહેવ શ્યાલુયવગ્નો નધર ટંગાહ્ણા તાલવગ્ગસરિસા ક્ષેસં તષેવ સેવ જતે ! જતે ! સિ ॥ ચિત્તિઠ વગ્નો સમ્મત્તો ॥ ૨૩ ॥ ૨ ॥ સ્પહ જતે ! સ્પાયકાયકુક્કણકુદુરુક્કાઉવે હલિયસફાસજ્ઞાતસાવસાણિયકુરાણ એણસિણ જે જીયા મૂલસાણ એવ એત્યધિ મૂલાદિયા દસ ઉદેસગા ગિર યસેસ જહા શ્યાલુવગ્નો સેવ જત ! જતે ! સિ ॥ તઙ્ગલે વગ્નો સમ્મત્તો ॥ ૨૩ ॥ ૩ ॥ સ્પહ જતે ! પાઠામિયથાલુકિમજ્જારસારાયવજ્જીપઠમામોઢરિદતિચઢીણ એણસિણ જે જીયા મૂલાદિયા દસ ઉદેસ

बापि इवा सर्वदेयका मयेसाहुकुवर्नौ नृहरभमयाइना साखम्मसदुग्धाः शेषं तद्धैत्र तरङ्ग जडन्त । प्रदत्ता । इति ऽ द्वितीयो वर्गे समाप्तः ॥ २३
० २ अथ जडन्त । आयकाम्यमुद्रायुक्तो वस्त्रिय सप्तासज्याधद्याधिकुरुषु एतेषु य जीवा भूततया , एवं मन्थापि
मूर्गादिका दश उद्देशका निरवश्येवं यथा ऽऽस्तुक पक्षमादेब जडन्त । इति ऽ तृतीयो वर्गः समाप्तः ॥ स्वे ४ ३ अथ जड

इमं इह पवि दमं इदं देया कथना । जज्ञेद्रागुह्यवन्ने । निमिषोक्तं पाशुपतं यज्ञोक्तिं कथयौ । चरं पाजाकृता ताकवन्ना सरिस्ता । एतन्नाविशेषं भवगा
इना तान्मय सरोको कथयौ । सेसं तत्पर । योष निमिषोक्तं कथयौ । सेव भते २ त्ति । तद्वति दभगवन् । वितिषा वरगा सम्पत्ता । ए बोका वग पुरी
दवा २ २१ २ । यजमते पायकाय कुड्ग कुडुवय्क उवेइलिय सप्ता सत्ता कत्ताभंसाबिडुकराय । द्विवे वेममवन् पायकाय यन
नाकाय कुडुव कुडुव कुवेइलिक सप्ता सत्ता कथा यगापिक्क कुनुने एसव यनत्ताकाय । एपसिक्क जे कोना मूत्ताए । पञ्चने जेइ लोव मूत्तपेवे स्त
पये । एवं एत्तवि मूत्तादोषा दसवददेसगा चिरवसेय कथा पाशुपगा । इमं इह पवि मूत्तापिक्क दम्यवददेया निरदम्य निम पाशुवगना कथ्था ति
म कथना । सेवभते २ त्ति । तद्वति वेमगवन् इत्थादि पूववत् । तदप्यो वरगा सम्पत्ता । ए बोकावर्गं पूरा वयो २ २३ । यजमते पा
ठासिववाह्वि मङ्गरसा रायकुली पचम्य माठरिदतिचरीय । द्विवे वेमगवन् पाठ यग वासुको मङ्गरसा द्वायवेवि पदमा माठरि दन्तिचकोए वन

गा श्यालुययगसरिसा नवरं तंगाहणा जहा वल्लीण सेस तचेव सेव नते ! नते ! सि ॥ चउत्थो वग्गो
सम्मसो ॥ २३ ॥ ४ ॥ एह नत ! मासपणीमुग्गपखीजीयजीयगसरिसवकपयणुकाउलिखीर
कोयालिन्नगिणाहि किमिरासिन्नदुमुच्छाणगलइपेयुयकियापउयउवाठेहरेणुयलोहीण एएसिण जे जीवा एव
एत्यवि उहेसगा णिरयसेस श्यालुययगसरिसा ॥ पंचमो वग्गो सम्मसो ॥ २४ ॥ ५ ॥ एव

त्त ! पाठामुगयसुत्तामपुररसारजवल्लीपट्यामोवरिदन्तिवहीपु एतपु ये जीवा मूलतया मूसाविजा वसोवेसा आसुक्कवर्गसदृशा नवरमवना
इना यथा वल्लीना भावं तथैव प्रदन्त । प्रदन्त ! इति ० वतुर्थो वक्ताः समाप्तः ॥ २३ ॥ ४ ॥ अथ प्रवन्त । मापपकीमु
द्रपणीजीयजीयकसयवकपयणुकाकोसीपीरत्ताकोसीअन्निपेहिरुमिरासिन्नदुमुच्छाणीयकुसिक्केयूपकप्पापउयसवाडहरेबुक्कसीपीपु एतेपु ये जीवा एव
मन्नापि उहेसगा निरयसेवं आसुक्कवर्गसदृशा ॥ ० पञ्चमो वग्गः समाप्तः ॥ २४ ॥ ५ ॥ एवमतेपु पण्वसु वर्गपु पण्वसुवुहेसका

भवतोविगोय । एएसिक्कं जे जीवा मूलादीना दसउददसगा पासुयवगसरिसा नवर धीनाइवा जहा वसोव ससत्तेव । एहने जेव कोव इत्थादि पूर्वव
त मूसादिदरं दयउददगाहे पासुवर्मं सरीखा नइवा एतथाविमोय पवगाइना जिम वेखिने खो तिम नइवो योव तिमहोव । तइत्ति जेमगवम् ।
वइत्ता वग्गो सम्मसो । ए पीवावग पूरा वया ॥ २१ ॥ ४ ॥ पइभते मासपणी मूलपणी । इति जेमगवन् मापपणीं मूलपणीं ।
जीवजीवम सरिसव कपयणु काठवि खोरकोवाहि भंगिबेचि विभिरादि मद्रमुण्णाव । जीवजीवम सरिसव कपयणु काठवि खोरकावाहि मंगि
बेचि जमिरादि मद्रमुण्णा । यत्तर पेडुव विवा पउय उवाठे इरेणुय खोहीवं । गखिक्क पेयपू कया पउय सवाड इरेणुय खोही ए सव वनरपत्तो वि
गय । एएसिक्कं जे जीवा एवं एत्तादि उहेदेसगा विरवसेवं पासुववगसरिसा । एहने जेव कोव मूलपणे जपणे इम इहापि उहेदेसक निरवग्गो व
तुववग सरीया दयउददगा नइवा । पंचमावग्गो सम्मसो । ए पाचमीवग पूरो वया ॥ २१ ॥ ५ ॥ एवं एएसु पंचसु वग्गीस पचासं च

श्रद्धा प्रवक्षीह श्रुत इति त्रयोविंशतितमश्रुतं कृतितः सुमार्तं ॥ २३ ॥
 प्राक्तनश्रुतबन्धेय त्रयोविंशंश्रुतमतः । प्रायःसुमार्तयोरूप व्याख्यातोऽत्रापिभिन्नश्ला ॥ १ ॥

व्याख्यातं त्रयोविंशं श्रुतमथावसरायातं चतुर्थेन श्रुतं व्याख्यायते, तस्य चादावेवेद सर्वोद्देशकद्वारसङ्ग्रहाया ह्य-उपवायेत्यादि ॥ एतच्च व्याक्तं ॥ मवरं उपवायति ॥ नारकादयः कुत उत्पद्यन्ते इत्येवमुपयातो व्याक्तः ॥ परीमार्तति ॥ ये नारकादिपूत्यस्सन्ते तेषां स्वकाये उत्पत्त्यामा जानां परिमार्तं व्याक्तं ॥ सपयर्तति ॥ तेषामेव नारकादिपूत्यस्सूनां सङ्गतं व्याक्तं ॥ उपपत्ति ॥ नारकादियानि अवाङ्मात्रमात्र व्याप्य एव

एणसु पचसु वग्गीसु पक्षास उद्देशगा जाणियद्वा सङ्ख्य देया ण उवधज्जाति, तिक्खि लेस्साञ्च । सेव ज्ञते !

ज्ञते ! सि ॥ तेयीसठम सय सम्मत्त ॥ २३ ॥

उववायपरीमाण सधयणु ३ सप्तमेव ४ सठाण ५ । लेसा ६ दिठी ७ पाणा व्युत्थाने ८ जोग ९ उवत्तगे

प्रथितव्याग सुवच देवा नोत्पद्यन्ते तिक्खो लेइयास्तदेवं प्रदत्त । इति ॥ त्रयोविंशं श्रुत समाप्तम् ॥ २३ ॥

पञ्चमाङ्गुलान्तोये-स्त्रयोविंशश्रुतमया । तीर्थसररुतमायानु-वादकोलेमनुस्तरम् ॥ १ ॥

उपपातपरीमात्रं सङ्गुपकोचस्वमेवसंस्थानम् । लेइयादृष्टिर्ज्ञान-मञ्जानयोनोत्पयोगः ॥ १ ॥ सञ्ज्ञा चकपायेन्त्रिय-समुद्भातावेदमात्रवेदव । भायु

दुद्देशगा भाविष्यन्ता । इम एव पच पचमर्तमिदिय एवैवर्गे इय एतच्छा सगच्छा ई पचासठदुदेया कुवे ते चाचवा । सञ्ज्ञा देवा च उववज्जाति । ए सगच्छे ईव छपवै गही । तिक्खिलेयाधो । तोनलेयाधुवे । सेवं मते २ ति । तच्चति ईमगवन् ॥ तेवीसठमं सयं सम्मत्त ॥ ए तेवीसमो मतच्च पूरा ववा ॥ २३ ॥

तेवीसमा मतच्च सगच्छो, चिन्ने पचसरावात चतवीसमो वयापियेवै विह्वं उद्देशगात्र सङ्ग्रहाया ववेवै-उववाच १ परीमात्र २ सधयणु ३ ज्ञते

सुखमाद्यप्यवस्य ॥ भवतुर्वर्षीति ॥ विवक्षितपर्यायेवाज्यवच्छिद्येनावस्थान ॥ कायसंवर्धोति ॥ विप्रशितकाया स्कायान्तरे तुल्यभायेवा गत्वा पुन
रपि यया सुख्य तत्रैवागमन चपापिकृतगतस्योदरश्लक्ष्णपरिमादपरिहाभाये नाथाभाह-जीवपदइत्यादि ॥ इय च गाथा पूर्वोक्तद्वारगाथाद्वया

१० ॥ १ ॥ सखा ११ कसाय १२ द्वदिय १३ समुग्धाया १४ वेदनाय १५ वेदय १६ । स्याज १७ स्याज्ज
वसाणा १८ स्यायुयधो १९ कायसंवर्धो २० ॥ २ ॥ जीवपदेजीवपदे जीवाणदरुगमिउद्देसा । चउधीवइ
ममिसए चउधीसज्जतिउद्देसा ॥ ३ ॥ रायगिहे जाव एव थयासी-णेरइयाण जते ! कनेहिहो उवयज्जति
कि णेरइएहिहो उवयज्जति तिरिस्कजोणिएहिहो उवयज्जति मणुस्सेहिहो उवयज्जति वेधेहिहो उवय

साप्यवसान मनुष्य कायसवपा ॥ २ ॥ एतानि द्वारास्य च वाक्यानि । जीवपदेजीवपदे कीर्तना इत्येकविंशतिमशतक
स्ययतुविग्रहसुद्देशाः ॥ ३ ॥ रामपदे पावदेवमवादीत्-मैरयिका जवत्त । पुन उपपद्यन्ते किं नैरयिकस्य उत्पद्यन्ते तिर्यग्योनिकेभ्य उत्पद्यन्ते

मेव ॥ संतर्ष १ । सेव्या १ दिदी ० चापा चत्वारि ८ जोय ८ उवपाणे ॥ १ ॥ मारकादिक विहायो जपये इम उपपात कइवा परिमां च कइवो २ तेव
ने उपवव कइवा १ पववाइ ते उवपकी ते कइवा ४ सज्जान ते कइवा ५ सेव्याकइवो ६ इतिवइवो ० ज्ञात पञ्चान ८ योग ८ उपपात १ ॥ १ ॥ स
वा ११ कसाय १२ इदिव १३ । समुग्धाया १४ वेदवाइ १५ वेदय १६ । पाज १० पक्कवसाका १८ । पजुववा १८ क्वावसुवेवो २ ॥ ३ ॥ सखा कवा
व इद्रिय समवात वेदना वेद पाखला पपुवसाय पुतुवव कायसवेव ए बीसहार कइजे-इहे चउधीससा मगतका उद्देयाज परिमां च जीववाने
पवे वइजे-जीवपदेजीवपदे । जीवाय स्वयमिउद्देसा ॥ चउधीस-ममिसए । चउधीस पुतिउद्देसा ॥ १ ॥ मारकादि जीवपदेजिवे जीवता चोबो
सइवव तिचेवरो मत्तेवे सायउद्देया एतवे चउधीसमा मगतकतेजिये चउधीस उद्देया कइवा ३ । रावयिहे जाव एव ववासी । रावयइ मगरनेविय
सावत् गीतम इम कहे । चेरइवाच मुते चपाइता उववज्जति । मारको च वाक्याउकारे, हेममवन् विहायको जपये । कि चेरइएहिहो तिरिस्कजावि

ज्जाति ? गोयमा ! णो णेरुएहिहो उववज्जाति तिरिस्कजोणिएहिहो उववज्जाति मणुस्संहितो उववज्जाति णो देअंहितो उववज्जाति । जइ तिरिस्कजोणिएहिहो उववज्जाति कि एगिदियतिरिस्कजोणिएहिहो उववज्जाति वेइदियतिरिस्कजोणिएहिहो उववज्जाति तेरिदियतिरिस्कजोणिएहिहो चउरिदियतिरिस्कजोणिएहिहो पचिदियतिरिस्कजोणिएहिहो उववज्जाति ? गोयमा ! णो एगिदियतिरिस्कजोणिएहिहो उववज्जाति पचिदियतिरिस्कजोणिएहिहो उववज्जाति णो तेइदिय णो चउरिदिय पचिदियतिरिस्कजोणिएहिहो उववज्जाति । जइ पचिदियति

मनुष्यस्य उत्पद्यन्ते देवस्य उत्पद्यन्ते ? नीतम । नैव जैरयिक्का जैरयिक्कस्य उत्पद्यन्ते तिरयग्योमिक्केज्यो मनुष्यस्य उत्पद्यन्त नैव देवस्य उत्पद्यन्त । यदि तिरयस्य उत्पद्यन्ते किमेक्कान्निपतिपयोगिमक्कस्य उत्पद्यन्ते इहान्निपतिपयोगिमक्कस्यत्थान्निपतिपयोगिमक्कस्यत्थान्निपतिपयोगिमक्के

ज्यः पञ्चान्निपतिपयोगिमक्कस्य उत्पद्यन्ते ? नीतम । नैवैकान्निपतिपयोगिमक्केज्यो नैव इहान्निपतिपयोगिमक्केज्यो नैव वीन्निपतिपयोगिमक्केज्यो एहिता मबुसेहिता देहेहिता उववज्जाति । पुं नारदोव्वो पयवा तिरेवयानिक्क वव्वो पयवा मनुष्यवव्वो एवमेव ८ प्र उत्तर । गोयमा वा जैरएहिता तिरिस्सखजाविएहिता मबुसेहिता वा देवहिता उववज्जाति । जैगोतम नारदोव्वो एवमेव नव्वो तिरियवयानिक्कवव्वो एवमेव मनुष्यवव्वो एवमेव देववव्वो एवमेव नव्वो वव्वो नीतम पूवेइ—जइतिरिस्सखजाविणहिता उववज्जाति । का तिरियवयानिक्क वव्वो एवमेव । किं एगिदिय तिरिस्सखको विएहिता उववज्जाति । ता पुं एक्केदो तिरियवयानिक्क वव्वो एवमेव । देइदिय तिरिस्सखजाविणहिता उववज्जाति पयवा देइन्निपतिपयोगिमक्क वव्वो एवमेव पयवा । तेरिदिय तिरिस्सखजाविएहिता उववज्जाति पाचदिक्क तिरिस्सखजाविणहिता उववज्जाति । तेरिग्गो तिरिययोगिमक्क वव्वो पचरिस्सो तिरियवयानिक्क वव्वो मचेदो तिरियवयानिक्क वव्वो एवमेव ९ प्र उत्तर । गोयमा वा एगिदिय तिरिस्सखकोविएहिता वावेइदिय वोतेइदिय वाचउरिदिय पचिदिव विरिस्सखजाविणहिता उववज्जाति । जैगोतम नव्वो एक्केदो तिरियवयानिक्कवव्वो नव्वो तेइग्गोवव्वो नव्वो वोरिग्गोव

रिस्कजोणिणहृतो उग्रयज्जाति कि सखिपचिदियतिरिस्कजोणिणहृतो उग्रयज्जाति सखिपचिदियतिरिस्क
जोणिणहृतो उग्रयज्जाति ? गोयमा ! सखिपचिदियतिरिस्कजोणिणहृतोवि उग्रयज्जाति सखिपचिदिय
तिरिस्कजोणिणहृतोयि उग्रयज्जाति । जइ सखिपचिदियतिरिस्कजोणिणहृतो उग्रयज्जाति कि जलचरोह
तो उग्रयज्जाति यलचरोहृतो उग्रयज्जाति खहचरोहृतो उग्रयज्जाति ? गोयमा ! जलचरोहृतो उग्रयज्जाति

मेव चतुरिन्द्रियसिधयोर्निर्लेप्य। पञ्चैन्द्रियसिधयोर्निर्लेप्य उत्पद्यन्ते । यदि पञ्चन्द्रियसिधयोर्निर्लेप्य उत्पद्यन्ते किं सञ्चिदपञ्चेन्द्रियसिधयो
निरूप्य उत्पद्यते असञ्चिदपञ्चेन्द्रियसिधयोर्निर्लेप्य उत्पद्यन्ते ? गौतम । सञ्चिदपञ्चेन्द्रियसिधयोर्निर्लेप्यो व्युत्पद्यन्ते असञ्चिदपञ्चन्द्रियसिधये
न्योर्निर्लेप्योव्युत्पद्यन्ते । यदि असञ्चिदपञ्चन्द्रियसिधयोर्निर्लेप्य उत्पद्यन्ते किं जलसरूप्य उत्पद्यन्ते ऊषरेभ्य उत्पद्यन्ते
? गौतम । जलसरूप्य उत्पद्यन्ते जलसरूप्योपि ऊषरेभ्योव्युत्पद्यन्ते । यदि जलसरूप्यजलसरूप्य उत्पद्यन्ते किं पर्याप्तोक्त्य उत्पद्यन्ते अप

को न ज्ञाप्ये, एतन्म पवेदो निर्देयानिह सको ज्ञाप्ये । अइ पचिदिय तिरिखरकोबिएदितो उववज्जति । को पवेदो तिर्येयानिह सको ज्ञाप्ये । कि
मचि पचिदिय तिरिखरकोबिएदितो उववज्जति । तोयू संघो पंचेदिय तिर्येयानिह सको ज्ञाप्ये पबबा । पसवि पंचिदिय तिरिखरकोबिएदितो उ
ववज्जति । पसंको पवेदय तिर्येयानिह सको ज्ञाप्ये इ प्र उत्तर । मोयमा सवि पचिदिय तिरिखरकोबिएदितो उववज्जति । देभोतम सको पवेदि
य तिर्येयानिह सको पचि ज्ञाप्ये । पसवि पचिदिय तिरिखरकोबिएदितो उववज्जति । पसंघो पंचेदिय तिर्येयानिह सको पचि ज्ञाप्ये । अइ पस
वि पचिदिय तिरिखरकोबिएदितो उववज्जति । को पसंघो पंचेदिय तिर्येयानिह सको ज्ञाप्ये तो । कि जसपरेदितो जसपरेदितो जसपरेदितो उवव
ज्जति । यू जसपरेदितो पचि जसपरेदितो पचि जसपरेदितो उववज्जति । को जसपरेदितो उववज्जति । अइ जसपरेदितो उववज्जति । को जसपरेदितो
देभोतम जसपरेदितो ज्ञाप्ये पचि जसपरेदितो पचि जसपरेदितो उववज्जति । अइ जसपरेदितो उववज्जति । को जसपरेदितो जसपरेदितो जसपरेदितो

थलचरोहिंतोयि उवयज्जाति स्वहचरोहिंतोयि उवयज्जाति । जह्ज जलचरे थलचरे स्वहचरोहिंतो उवयज्जाति कि
 पजासएहिंतो उवयज्जाति थपजासएहिंतो उवयज्जाति ? गोयमा ! पजासएहिंतो उवयज्जाति गो थपज्ज
 सएहिंतो उवयज्जाति । पजासथसखिपाचिदियतिरिस्कजोणिण्ण नत्ते ! जे न्निवए णेरइएसु उवयज्जासए
 सेण नत्ते ! कइसु पुठवीसु उवयज्जेज्जा ? गोयमा ! एगाए रयणप्पचाए पुठवीए उवयज्जेज्जा । पजासथ
 सखिपाचिदियतिरिस्कजोणिण्ण नत्ते ! जे न्निवए रयणप्पचाए पुठवीए णेरइएसु उवयज्जासए सेण नत्ते !

[illegible]

केवद्वयकाण्डिर्द्वैतसु उवधज्ज्जा ? गोयमा ! जह्खेण दसवाससहस्सठितीएसु उक्खोसेण पळित्थमस्स
 स्यसखेज्ज्ज्जागण्ठिर्द्वैतसु उवधज्ज्जा । तेण जत्ते ! जीवा एगसमएण केवद्वया उवधज्ज्जति ? गोयमा ! जह
 ग्गेण एक्खोया दोवा सिग्गिया उक्खोसेण सखेज्जाया उवधज्ज्जति २ । तेसिण जत्ते ! जीवाण सरीरगा कि
 सुधयणी प० ? गोयमा ! जेय्ठिसधयणी प० तेसिण जत्ते ! जीवाण केमहालिया सरीरोगाहणा प० ?
 गोयमा ! जह्खेण स्यगुलस्स स्यसखेज्ज्ज्जाग उक्खोसेण जोश्रुणसहस्स ४ । तेसिण जत्ते ! जीवाण सरीर

स्थितिकेपूत्त्वपतः पत्स्योपमस्यासङ्ख्येयभागस्थितिकेपूत्त्वपद्येत । ते मदन्त । जीवा एकसमयेन द्वियन्त उत्पद्यन्ते ? नीतम । अपन्येनैकोवा द्वी
 वा त्रयो वोत्कथ्यन्तः सङ्ख्येया वोत्पद्यन्ते २ । तथा मदन्त । जीवानां शरीराणि किं सङ्गमनानि प्रज्जसानि ? नीतम । सेवार्त्तसङ्गननानि प्रज्जसा
 नि । तयां मदन्त । जीवानां क्षिपती महासया शरीरावगाहना प्रज्जसा ? नीतम । अपन्येनाहुसस्यासङ्ख्येयं प्रागमुत्कथ्येत्तो योक्तमवद्वहन् ४ ।
 तेया मदन्त । जीवानां शरीराणि किं सत्त्वितानि प्र० ? नीतम । पुण्डसस्यानसत्त्वितानि प्रज्जसानि ५ । तेषां मदन्त । जीवानां कति सेवयाः

वज्जोया । जेभोतम अपन्ये समसङ्ख्यं यय क्षितिकनेविदै अपन्ये उत्तङ्गङ्गको पक्खोपममे असङ्ख्यातमे भांमे क्षितिकनविदै अपन्ये शार १ । तेबभंते जीवा
 पयसमएण जेवद्वया उवधज्ज्जति । तेज पयसो पचेद्दिय तिवेवज्जोनिज पर्याप्तव जेमगवन् जीव एवै समसे खेतखा अपन्ये ६ प्र उत्तर । गोयमा जह्खे
 चं पञ्चाभा दीवा तिलिया उक्खोसेचं सखेज्जा उवधज्ज्जति । जेभोतम अपन्यज्जको एव पञ्चवा दीव पञ्चवा तोम उत्तङ्गङ्गको संख्याता अपन्ये शार २ । ते
 निचं मंति जीवाचं शरीरगा किं संधयन्ती पं । तेज पयसो पचेद्दिय तिवेवज्जोनिज जेमगवन् जीवने शरीर स्वे सङ्ख्येये प्रकप्प्यो प्र शार ३ । जो जेवद्वि
 सङ्ख्येयोप । जेगोतम शिग्गे संघरसे कप्पो शार १ । तेखिच मंते जीवाचं केमहालिया सरीरोगाहणा प० । तेज जेमगवन् जीवनेचं वाज्जासंभारे, जेतको
 मीटी शरीरणी पयगाहना प्रकप्प्यो ६ प्र उत्तर । गोयमा जह्खेच पटुवण्ड पयसेज्ज्ज्जमानं उवधोसेच कोपयसङ्ख्येयं । जेभोतम अपन्येकरी पयुसना

गा किं सठिया पखत्ता ? गोयमा ! ऊरुसठाणसठिया पखत्ता ५ । तेसिण जते ! जीयाण कइलेस्सान
 पखत्तान ? गोयमा ! तिसि खेस्सान पखत्तान, तजहा—कइलेस्सा नीलेस्सा काउलेस्सा ६ । तेण जते !
 जीया सम्मदिठी मिच्छादिठी सम्मामिच्छादिठी ? गोयमा ! जो सम्मदिठी मिच्छादिठी जो सम्मामिच्छा
 दिठी ७ । तणं जते ! जीया किं नाणी सुखाणी ? गोयमा ! जो नाणी सुखाणी णियमा दुख्खाणी त०—
 मतिथ्खाणी सुख्खाणी ८ । तेण जते ! जीया किं मणजोगी वयजोगी कायजोगी ? गोयमा ! जो

प्र० ? गौतम ! तिस्रो संख्याः प्रथमा साध्या-ऊपरलेख्या नीललेख्या कापोतलेख्या ६ । ते प्रवत्त । जीवाः सम्यग्पुण्यो मिथ्यापुण्यः सम्यग्धि
 य्पापुण्यः ? गौतम ! नैव सम्यग्पुण्यो मिथ्यापुण्यो नैव सम्यग्धिप्यापुण्यः ७ । ते प्रवत्त । जीवाः किं ज्ञानिनोऽज्ञानिनः ? गौतम ! नैव ज्ञा
 निनोऽज्ञानिनो नियमाद्याज्ञानियत्तद्या-मत्पञ्चानिनः सुताज्ञानिनः ८ । ते प्रवत्त । जीवाः किं समीयोगिनो वाग्योगिनः व्यापयोगिनः ?

पचक्यातमामास उत्तरइवको बाजनसइय प्रमाच प्रकपो बार ४ । तेसिच भते जीवाच सरोरमा किं सठिया प । तेइ हेमगवन् जीवनो ग्ररीर स्वे
 संस्थाने प्रकपो ६ प उत्तर । मायमा दुबसठाच सठिया ५ । हेमोतम इच्छसज्जाने पाचारि संस्थित प्रकपो बार ५ । तेसिच भते जीवाच कइलेखापो
 पं । तेइ हेमगवन् जीवने जेतको सेखा प्रकपी ६ प उत्तर । गोयमा तिसिखत्तापो प त० । हेमोतम तोनसेखा प्रकपो तेबहेवे—कइलेखा
 बीनसेखा बारलेख्या । ऊपरलेख्या नीललेख्या कापोतलेख्या ६ । तेच भते जीवा सप्पादिठी मिच्छादिठी सम्मामिच्छादिठी । तेइ हेमगवन् जीव स्युं सम्य
 गइहो हुय पचवा मिच्छादो हुवे पचवा सम्यमित्ताइहो हुवे ६ प उत्तर । गोयमा को सप्पादिठी मिच्छादिठी को सप्पामिच्छादिठी ७ । हेमोतम न
 ही समगइहो हुवे मिच्छादो नही बार ७ । तेच भते जीवा किं वाचो पचाचो । तेइ हेमगवन् जीव स्युं ज्ञानोइहो पचवा पञ्चानो हुवे ८
 प उत्तर । मायमा बीवाचो पचाचो । हेमोतम प्रानो न हुवे पचानो हुवे । थियमा दुपचाचो तं । तेनिममवकी होव पञ्चानो हुवे ते बहेवे—मणि

मणजोगी यहुजोगीवि कायजोगीवि १ । तेण जते ! जीवा कि सागारोवउत्ता धुणागारोवउत्ता ? गोय
मा ! सागारोवउत्तावि धुणागारोवउत्तावि १० । तेसिण जते ! जीवाण कइसखा पखसा ? गोयमा !
बस्रारि सखा पखत्ता , तजहा—आहारसखा त्रयसखा मेज्जणसखा परिगइसखा ११ । तेसिण जते !
जीवाण कइ कसाया पखसा ? गोयमा ! बस्रारि कसाया पखसा , तजहा—कोहकसाए माणकसाए माया

भीतम । नीव मनोयोगिनो वाग्योनिमः काययोगिनोपि ८ । ते प्रदत्त ! जीवाः कि साकारोपयोग्यपुत्ता अनाकारोपयोग्यपुत्ता ? नीतम । सा
कारोपयोग्यपुत्ता अपि अनाकारोपयोग्यपुत्ता अपि १० । तर्का मदत्त ! जीवाना कलिसंज्ञाः प्रज्ञसाः ? नीतम । अतस्सः सञ्ज्ञा प्रज्ञसास्तथा
या-आहारसञ्ज्ञा अयसञ्ज्ञा मैयुनसञ्ज्ञा परिपइसञ्ज्ञा ११ । तेषां मदत्त ! जीवानां कति अयायाः प्रज्ञसाः ? नीतम ! अत्वारः अयायाः प्रज्ञसा

अवाची सपपदावाची ८ । भतिषज्जाना अपुन भुतपज्जानो वार ८ । तव भंते जीवा वि अवाजो अयवाजो अयवाजो कायवाजो । तेइ हेमगवन् ओव एवू मनो
सीगो हुवे अवाजो अयवाजो हुवे अवाजो कायवाजो हुवे ८ । अतस्सः अवाजो अयवाजो अयवाजो कायवाजो वि कायवाजो वि ८ । हेगीतम नहो मनायाभी
अयवाजो हुवे कायवाजो पवि हुवे वार ८ । तेव भंते जीवा वि सागारोवउत्ता अवागारोवउत्ता । तेइ हेमगवन् ओव एवू साकारोपयोगे हुवे अवा
कारोपयोगे हुवे ८ । अतस्सः । मायमा सामारावउत्तावि अवागारोवउत्तावि १ । हेगीतम साकारोपयोगे पवि हुवे अवाकारोपयोगे पवि हुवे वार
१ । तेसिण भंते जीवाच अइ सखा पं । तेइने हेमगवन् ओवने केतसी संज्ञा प्रकयी १ म उत्तर । मायमा अत्तारि सखा पं त । हेगीतम अरसञ्ज्ञा
प्रकयी तेवइ—आहारसञ्ज्ञा अयसञ्ज्ञा परिपइसञ्ज्ञा ११ । आहारसञ्ज्ञा अयसञ्ज्ञा मैयुनसञ्ज्ञा परिपइसञ्ज्ञा ८ वार ११ । तेसिण भंते जीवा
च अइ असावा पं । तेइने हेमगवन् ओवने केतवा अयाय प्रकयी १ म उत्तर । नीयमा अत्तारि असाया प त । हेगीतम अर अयाय अइ अ
वाइ—आहारसञ्ज्ञा मायसञ्ज्ञा ए माय असाए आइअसाए १२ । नीयअयाय मायअयाय मायअयाय आइअयाव वार १२ । तेसिण भंते जीवाच अइ

कसाए लोभकसाए १२ । तेसिण जते ! जीघाण कहइ इदिया पखुसा ? गोयमा ! पखिविया ५०, त०—
सोइदिए षस्किदिए जाव फासिदिए १३ । तेसिण जते ! जीघाण कहइ समुग्घाया पखुत्ता ? गोयमा ! तव
समुग्घाया पणुसा, तजहा—वेदणासमुग्घाए कसायसमुग्घाए मारणतियसमुग्घाए १४ । तेण जते ! जीघा कि
सातावेदगा असातावेदगा ? गोयमा ! साता वेदगावि असातावेदगावि १५ । तेण जते ! जीघा कि इत्थी
वेदगा पुरिसवेदगा णपुसगवेदगा ? गोयमा ! जो इत्थीवेदगा जो पुरिसवेदगा णपुसगवेदगा १६ । ते

सद्यथा-शोषकपायो मानकपायी मायाकपायो लोभकपायः १२ । तेषां नवन्त । जीवानां कर्त्तृनिद्र्यादि प्रपञ्चसानि ? गीतम् । पञ्चेन्द्रियादि प्रपञ्चानि तद्यथा-श्रीमन्निर्यं चक्ष्विन्द्रिय यावदस्पृश्यतेन्द्रियम् १३ । तेषां नवन्त । जीवानां कर्त्तिसमुद्भाताः प्रपञ्चाः ? गीतम् । ज्ञयः समुद्भाताः प्रपञ्चास्तद्यथा-वेदनासमुद्भातः कपायसमुद्भातो मारकात्मिकसमुद्भातः १४ । ते नवन्त । जीवाः किं साक्षादेवका असातावेवकाः ? गीतम् । साक्षादेवका अपि असातावेदका अपि १५ । ते नवन्त । जीवाः बि स्त्री वदकाः पुंसयेवका मपुंसकेवेवकाः ? गीतम् । नो स्त्रीवेवका

१ दिया प । तेने हेमगवन् जोवने केतखो इन्द्रिय कछो ६ प्र उत्तर । मायमा पचिदिवा प० त । हेमोतम पच इन्द्रिय कछो १ ते कहेखे—साईदिए बसिंदिए पाव पाचिदि ११ । पाचिदिय चदुरिन्द्रिय यापतु समयनेन्द्रिय ५ बार ११ । तेविब मत जोवाच कसमुखावा प । तेह हेमगवन् जोवने केतना समुहात कछा ६ प्र उत्तर । मीबमा तथो समुखाया प त । हेमोतम तीन समुहात कछा ते कहेखे—वेवकासमुखाए कसायसमुखाए सा रवंतिबसमुखाए १४ । वेवकासमुहात कवाबसमुहात भारवंतिबसमुहात बार १४ । तेपमते जोवा विं सातावेबना यसातावेबगा । तेह हेमगवन् जो व छू सातावेदक यबना यसातावेदक ६ प्र उत्तर । मीबमा सातावेयागवि यसातावेदक पचि हुवे यसातावेदक पचि हुवे बार ११ । तेपमते जोवा विं इत्योवेयना पुरिसेवेयमा बहु समवेदना । तेह हेमगवन् जोर छू लोवेदक हुवे पुषपवेदक हुवे यबना अपुसवेदक हुवे १

सिण नते ! जीत्राण केवइयं कालं ठिईं पणसा ? गीयमा ! जहणेण अतोमुज्झ उक्कोसेण पुव्वकोट्ठी १७
 तेमिण नते ! जीयाण कइ अज्जयसाणा पणसा ? गीयमा ! असखेज्जा अज्जयसाणा पणसा, तेण नते !
 किं पसत्या अप्पसत्या ? गीयमा ! पसत्यावि अप्पसत्यावि १८ । तेण नते ! पज्जसा अससिपयिचिदिय
 त्तिरिरुजोणिएसि कालत्तं केवचिर होइ ? गीयमा ! जहणेण अतोमुज्झ उक्कोसेण पुव्वकोट्ठी १९ । सेण

नो पुकपयदका मपुसकवेइका १६ । तेषां प्रदत्त । जीवामां कियत्तं कास स्थितिः प्रपसा ? गीतम । अपन्येभान्तमुद्दुत्तमुत्तव्यं पूवकोटि
 १७ । तयो प्रदत्त । त्रीयामां कति अप्यवसामाः प्रपसाः ? गीतम । असहेया अप्यवसामाः प्रपसा स्ते प्रदत्त । किं प्रपसा अप्यवसाः ? गी
 तम । प्रपसा अपि अप्यवसा अपि १८ । स प्रदत्त । पर्याप्तारुग्घिपण्यग्रियतिर्मयोनिक्क इति कास्ततः कियधिरम्भवति ? गीतम । अपन्ये

म उत्तर । गायमा वा इतोवेयमा वा पुरिसवेयमा अपुसकवेयमा १६ । हेगीतम नहो जीवेइव नहो पुकपयेइव एतत्त नपुसकवेइव इवे द्वार १६ । सि
 मिव भत जीवाक् खेवइय कान् ठिईं प । तेइ हेममवन् जीवो कोतसावाकनो किति प्रकपो १० प्र० उत्तर । मोवमा जइवेवं यतोमपुत्तं उक्को
 सेव पुव्वकोट्ठी १० । हेगीतम अप्यवसामो पतमुज्झतनो किति प्रकपो उत्तरइवको पुव्वकोट्ठिनो किति प्रकपो द्वार १० । तेसिचं भते जीवाक् जइ पण
 वसावा प । तेइमा हेममवन् जीवमा केतता अप्यवसाय वज्जा १ म उत्तर । पसवेज्जा पण्यवसाया र्थ । हेगीतम प्रसज्जाता अप्यवसाय वज्जा ।
 तेव भते किंपसता पचसत्या । तेइ अप्यवसाय हेममवन् प्रमयत्त मसा पववा अपयत्त मूहा इवे १ म उत्तर । मोवमा पसत्यावि अप्यवसावि १८ ।
 इगीतम मयत्त पवि इवे अपमयत्त पवि इवे द्वार १८, विदे पतुवन्मद्वार वइवे—तेवं भते पण्यता असचि पंक्किइव त्तिरिक्कजाविपत्ति कासयो केव
 विरहो १ । तेइ हेममवन् परीतापसमो पंचिदिय तिवेवयोनिक्क इतो कासवको केतसावास एवे १ म० उत्तर । मोवमा जइवेवं यतोमुपुत्त उक्कोसेवं
 पुव्वकोट्ठी १८ । हेगीतम अपवे पतमुज्झतं उत्तरइयको पुंव्वावि द्वार १८, विदे कावसवेवद्वार १ मा वइवे—सेवं भते पण्यता असचि पचिदियवि

रश्चि त्वेव इवयत इति तत्र प्रथमोद्देशको व्याख्याते तत्र च कायसंवेपहारे-सेव प्रते । पञ्जाता असणीत्यादि ऽ नवादेसेवति ऽ मयप्रकारे
 च ऽ दोनवम्यइवाइति ऽ एकत्रासञ्जी द्वितीये नारकः ततो निर्गतस्वजनभारतया सम्बलमेव सत्रते नपुनरर्षिचित्त्वमिति ऽ कासाएसेवति ऽ
 कासप्रकारेण कासत इत्यर्थः इयवर्पसइत्यादि नारकप्रपन्यस्थितिः अन्तर्मुद्रुतोभ्यपिक्तानि असन्निवसन्वधिवपन्यायुस्वद्वितीतीत्यर्थः ऽ सक्रो

नते ! पञ्जस्रथुसखिपचिदियतिरकजोणिए रयणप्यन्नापुठवीणेरुए पुगरवि पञ्जस्रथुसखिपचिदियतिर
 रकजोणिएत्ति केवइय काल सेवेज्जा केवइय कालं गतिरागति करेज्जा ? गीयमा ! नवादेसेण दो नवग
 णाइ कालादेसेण जहणेण दसथाससहस्साइ अतोमुज्जतमझहियाइ , उक्कोसेण पलिउवमस्स अस्ससेज्जइ

नामन्मुद्रुतमुद्रपतः पूयकोटिः १६ । स प्रवत्त । पर्यासास्रिपम्बिग्रयतिपयोनिक्तो रयमन्नापुचिबोनेरपिक्तः पुनरपि पर्यासास्रिपम्बिग्र
 यतिपयोनिक्त इति द्वियम्ब कासं सेवेत क्षिपत्तं काल गत्यागति कुर्यात् ? गीतम् । नवावक्षेन द्वे नवयइवे कासावक्षेन अघन्यतो दययए
 सइत्यादि अन्तर्मुद्रुतोभ्यपिक्तानि सत्रार्थेण पत्सोपमस्यासहेय प्राण पूर्वकोट्यन्यपिक्तमित्त काल सेवेत इत्यन्त काल गत्यागतिं कुर्यात् १ ।

आविप रयवयमा पुठवी वेरए । तत्र हेमगवन् पर्याप्तं असञ्जी पंचेद्विय तिर्बन्धानिक्त सरो रज्जमभा एविधाने विदे नारकपवे छपको । पुनर
 वि पयत्त पमन्नि रंविदिव तिरिक्काविपत्ति सेवइय कास सेवेज्जा । यको पर्याप्तं असञ्जी पंचेद्विय तिर्यक्यानिक्त इसा कासाकास सेवे । नवइय
 काल गतिरागतिं करेज्जा । जेतवाकास मति पागतिं करे इ प्र उतर । गदमा मवादेसच दा भवम्बइवाइ । जेगीतम भवपाययोने दास भवयइव
 एव पमञ्जीभा बोको नारकना तिर्बन्धानो भीकन्वायका पमन्तरे सञ्जीपको कोजपासे पचि नको यको असञ्जीपवी कोजपासे इति । कासादेसच जइ
 नेव दसवाम सइयार अतामुद्रुतमझहियाइ । काज्जको इत्यत्र अघन्यको दसवइयवप नारक अघन्यस्थिति ते अन्तर्मुद्रुतं पचिक्त ते असञ्जी भवस
 री अरय पातुं सदित इत्यत्र । उक्कोसेण पलिउवमस्स पसस्रज्जभास पुम्बकाडि मझहिय एरइय कास सेवेज्जा एवइयकासं गतिरागतिं करज्जा ।

नेवमित्यादि ॥ इह पत्न्योपमासङ्केपनागः पूवज्जवासाश्रितनारकोरुष्टामुष्करूप पूर्वकोटीचासङ्कटयुक्तयुक्तेति एवमेते सामान्येषु रवप्रजामार कर्पुत्वरमयोऽमृष्टिनः प्रकृतिताः १ अथ अपत्यस्थितिषु तपूत्विस्त्वं साग्रप्रकृपयकाह-पञ्जनेत्यादि ॥ सर्वे चेद प्रतीताचे एवमुत्कृष्टस्थितिषु रव

ज्ञाग पशुकोऽस्मिन्नहिय एवइय काल सेवेज्ञा एवइय काल गतिरागति करेज्ञा १ । पञ्जस्रस्थससिपश्चिदि यतिरिरुजोणिण एण नते । जे नयिए जहयाकालठिईएसु रयणप्पजापुढायिणेरइए उयवज्जिअए सेण नते । केव इयकालठिईएसु उययज्जेज्ञा २ गोयमा । जहसेणयि दसत्राससहस्सठिईएसु उक्खोसेणयि दसत्राससहस्सठिई एसु उययज्जेज्ञा ३ । तेण नते । जीया एगसमएण केवइया उययज्जाति एव सहा दत्तसुया गिरवसेसा ज्ञा

पयोत्तानमिपचन्द्रियतिययोमिको प्रदत्त । यो मविको अपत्यसासस्थितिकपु रवप्रमापुचिबीनिरयिकपूरपुं सु प्रदत्त । क्षियत्कासस्थिति कवरपटत १ गीतम । अपत्यनापि दयवसेवस्रस्थितिकेपु उत्सपतीपि दयावपसहस्थितिकपूरपटयेत १ । ते प्रदत्त । जीया एकसमयेन क्षि जहइइको पत्न्यापमजा पसम्पातमा भाग त रत्नप्रमा पुचिबी नारव जहइइ पापुष्करूप पने पूवकाहि ते पसओ जहइइ पापुष्करूप ते पचिव एव माकाग मेवे जतलाकाग यतिपायति करे । पञ्जत पचिवपचिविय तिरिस्वजाविएव भते जे भविए जहइइकाहइएसु रववपमापुष्ठि बिरेइए उव वज्जितए । पयातव पसओ पवेइय तियेवयानिक्क हेमगवन् जे मव्व जे जीव जसव्वकाव क्षितिक्क रत्नप्रमापुचिबी नारवनेवये जपजमावाग्वतेइ व वय म्पितिक रत्नप्रमापुचिबी नारवनेविये जपजे । सेवभते केवइइकाहइएसु उववसेव्वा । तेइ हेमगवन् केतकाकाव क्षितिकनेविये जपजे इ म जतर । मायमा जहसेवधि दसत्राससहइइएसु उवासेवधि दसत्राससहइइएसु उववसेव्वा । जेगीतम जसव्वे पचि दयसइय वव क्षितिकनेविये पचि नारवनेविये जपजे जहइइको पचि दयसइयवय क्षितिकनेविये जपजे । तेवभते जीया एमसमइयं केवइया उववज्जति । तेइ पर्याप्तव पसओ पवेइ इय तियेवयानिक्क हेमगवन् जीव एवेससमेवे केतसा जपजे । एव सन्ना दववया पिरवसेसा मापियक्का जाव पचुवधोति । इम सव्वओइो यत्तज्जता

णियस्या जात्र शृणुयथोत्ति । सेण जत्ते ! पज्जत्तश्चसण्णिपच्चिंदियत्तिरिक्कजोणिए जहणुकाळठिईयरयणप्पन्ना पुत्तयिणरइए जहणुकाळ पुणरवि शृपज्जत्तश्चसण्णि जाव गतिरागति करेज्जा ? गोयमा ! नवादेसेण दो नयग्गहणाइ , काळादेसेणं जहणेण वसयाससहस्साइ श्रुतोमुज्जत्तमस्सहिंयाइ , उक्कोसेण पुब्बकोली दसया ससहस्समहिं श्रुन्नहिंया एयइय काळ सेवेज्जा एवइय काळ गतिरागति करेज्जा ? । पज्जत्तश्चसण्णिपच्चिंदि

पत्त जत्तपद्यन्ते एव सर्वो वस्तुयता निरवशेषा प्रकृतव्या यावदनुवन्त्य इति । स मदत्त । पर्याप्तसंख्यपञ्चम्विध्यातिगम्योन्निक्तो जपम्यक्कासस्वितिरुत्तरप्रज्ञापयित्रीनैरयिक्तो जपम्यक्कास (प्रवृत्ति) पुनरप्यप्याप्तसंख्यि (प्रवृत्ति) यावद्वृत्त्यामति कुर्यात् ? गीतम । प्रयादेडोस द्वे सवयस्य से कासाददीन उपगम्यतो दग्गवपसइस्सावि अत्तमुत्तुत्ताज्जपिक्कानि उत्तपर्यंत, पूर्वकोटि दंष्ट्रवर्पसइस्साप्यपिक्का इयत्त कास सेवेतेयत्त का

निरवयय पूर्वभागे जावरी बावत् पनुवन्त्य एतस १८ द्वार पूठिसोपरे वववा । सेव मते पक्कत्त असंखि पच्चिंदिय तिरिक्कजाविए जइय वासइइय । तेइ हेमववत्त पर्याप्त पत्तरी पंचेद्रिय तिर्यक्यानिक्क जवन्त्य कासस्वितिक्क । रयववभापुठि वेरइए जइयकाळ पुपरवि पपक्कत्त असंखि जाव गति रागति करेज्जा । रत्तममा एविबो नारक्के जवग्ग कानस्वितिक्क वर्रो पपर्याप्तक्क असंखो पचेद्रिय इत्थादि यावत् खेतसोकात्त मतिपागति करे इ प जत्तर । गावमा भवादेसेव द्वा भवमइववाट । हेमोत्तम भवपायसीने दीय भवमइव एव असंखोतो एव नारक्को । कासादेसेव जइ नेव जवन्ताममइव्वाट पंतामवत्त मध्विवाट । कामपायसीने जवग्गवक्को दग्गमइय वर्य ते नारक्क भवसववो अत्तमुत्त पच्चिक्क ते असंखो भव सर्वथा । जज्जामेय पयवोको दग्गवाससइसेवि पम्विवा एवइय कास सेवेत्ता । उत्तल्लवक्को पर्यक्काणि दग्गसइयवय पच्चिक्क पत्तसे पूर्वभव असंखो पचे द्रिय पर्याप्तो तेदत्ता जाल्लवक्को पूर्वक्काणि वपमा पत्ते रत्तममा एविबोये जवग्ग दग्गसइयवपनावे नारक्कवक्को नीक्कवा वर्रो असंखो नवाय एतसो का न सेवे । एवइय कानं गतिरागति करेज्जा । एतथा कास मतिपागति करे । पक्कत्त असंखि पच्चिंदिय तिरिक्कजाविएव भत्ते जे भविए । पर्याप्तक्क प

यतिरिक्कजोगिण्णं जत्ते । जे भविण्ण उक्कोसकालिठिईण्णं सु रयणप्पन्नापुठ्ठीणेरइण्णं सु उवयज्जिण्णं सु सेणं जत्ते !
 केय्हयकालिठिईण्णं सु उवयज्जेज्जा ? गोयमा ! जहक्खेण पलिन्नेयमस्स अस्सखेज्जइणागिठिईण्णं सु उक्कोसंणवि
 पलिन्नेयमस्स अस्सखेज्जइणागिठिईण्णं सु उवयज्जेज्जा, तेणं जत्ते ! जीवा अयससं तच्चेव जाव अणुयधो, सेणं
 जत्ते ! पज्जातअस्सण्णिपचिदियतिरिक्कजोगिण्णं सु उक्कोसकालिठिईययणप्पन्नापुठ्ठीणेरइण्णं सु उक्कोसं पुणरवि

[illegible]

प्रदानारब्धेपूर्वस्वस्योपि प्रकूपणीया एवमेते त्रयोगमा भिविषीयवर्षासंज्ञाऽवच्छिन्नं माभित्योक्ता एवमेव तं जपम्यस्थितिर्ब ३ उरुहृत्स्थितिक ३,
वाभित्य वाच्या सखेयमेते भवगमाः तत्र जपम्यस्थितिकमसन्निवमभित्य सामान्यभारकयम उच्यते ॥ उरुहृत्स्थितादि ॥ आठ प्रकूपयसाक्षात्पुत्रयो

पञ्जस जाय करेजा ? गोयमा ! नवादेसेण दो नवगगहणाइ, कालादेसेण जहखेण पलिनुवमस्स सुसस्से
ज्जइनाग सुतोमुज्जसमसुहिय । उक्खोसेण पलिनुवमस्स सुसस्सेज्जइनाग पुव्वकोढीअसुहिय एवइय काल
सेत्रेजा, एवइय काल गतिरागति करेजा । जहखकालिठिइयपज्जससुससिपचिदियतिरिक्कजोणिण जत !
जे जत्रिए रयणप्पन्नापुठविणेरइएसु उथवज्जिसए सेण जते ! केवइयकालिठिइएसु उववज्जेजा ? गोयमा !

नैरयिक उरुहृत् (प्रवृत्ति) पुनरपि पर्यासासिद्धि (प्रवृत्ति) यावत्सुपर्यात् ? नीतम । नवादेस्यन द्वे नवपयइवे, कासादेस्येन जघय्यताः पस्योप
मस्यासहेय प्रागमनमुद्रुतांन्यपिक उरुहृत्ततः पस्यापमस्यासङ्कय प्राग पुव्वकोढ्यस्यपिक मियस कास सेवेत, इयस काल नत्यागति मुपर्या
त् । जपम्यकासस्थितिकपर्यासासंक्षिपम्यग्रियतियग्योमिको जइन्त । यो नविको रवप्रप्रापयिधीनैरपिकेपूरपत्तुं स मदन्त । कियत्कासस्थि
मा परंज्जातमाभाग ते नारकसबधो घने घतमुद्रुत पविक्क ते तिर्व्व पविक्क भवसबधो जायवा । उक्खोसेण पविक्काययय परंज्जेज्जइभामं पव्वकाओ पसइय
एवइय कास खेज्जा । उरुहृत्सबधो पल्यापममा पसववातमाभाग ते नारक भवसबधो घने पुव्वकाडि पविक्क ते पसओ भवसबधो एतकोकास सय । एव
इवकासे गतिरागति करेजा । एतसाकास गति प्रागति खरे इम तीन ममा निविंयपपवे पर्याप्तपसओ पायवोने वज्जा इम जवन्वस्थितिक उरुहृत्
स्थितिक पायवोने कइया इम नय नमापुवे दिवा जवन्वस्थितिक पायवोने पसओ सामान्य ममा कइये — उरुहृत्कासहृदिह पज्जत पससिपचिदिय
तिरिक्कजाविण भते जे भविह उरुहृत्पभा पुठवि केरइएसु उववज्जितए । जवन्वकास स्थितिक पर्याप्तव पसओ पवेद्विद्व तियेवसानिव हेमयमन् जे
मव रत्नप्रभाइविषो नारकने विपे जपवे । सेवमते वेवइयकासहृदिहएसु उववज्जेज्जा । तेह हेममन् नु वतकासास स्थितिजनेविपे जपवे इ० प्र० उतर ।

पति ॥ पापुरन्तुर्भूतमेव अपप्यस्थिते रसविनोऽधिकतत्वात् अप्यवसायस्यानाम्यप्रशस्ताभ्येवास्तुर्भूतस्थितिकत्वादीरप्यस्थिते न तस्य द्विवि

जहयोण दसयाससहस्सठिईएसु उक्कोसेण पलित्थमस्स असुखेज्जहन्नागठिईएसु उयवज्जेज्जा, तेण नत्ते !
जीया एगसमएण केयति अयसेस तवेय णवर इमाइ तिसि णाणसाइ आउअज्जवसाणाणयधीय । जह
येण ठिइ अतोमुज्जत्त उक्कोसेणवि अतोमुज्जत्त, तेसिण नत्ते ! जीयाण केवइया अज्जवसाणा पयसा
? गोयमा ! असुखेज्जा अज्जवसाणा पयसा । तेण नत्ते ! कि सपत्या अप्पसत्या ? गोयमा ! जी पसत्या

तिकपूरपयात् ? गौतम । अपग्येन दद्यावपसइस्सितिकेपु उत्कर्पत्तः पस्वोयसस्यासङ्कुयन्नाजस्सितिकेपूरपयेत्त । ते नदत्त । जीवा एकसमय
किपत्ता उत्तपयत्ते चयद्वयं तवेव नवरमतेपु विपु नामात्वमायुरप्यवसागानुवगपपु अपग्यन स्सितिरत्तमुत्तुत्तमुत्तुत्तप्यत्तमुत्तुत्तम् । तेषां न
दत्त । जीवानां कियत्तोप्यवसागाः प्रशस्ताः ? गौतम । असङ्केया अप्यवसानाः प्रशस्ताः । ते नदत्त । कि प्रशस्ता अप्यवसानाः ? गौतम । नैव प्रशस्ता

मायमा जहयेव दसवाससहस्सठि एसु उक्कोसेण पलित्थमस्य पससज्जामागठिईएसु उयवज्जेज्जा । जौतम जहयवको दयससयवव क्कितिवने विवे
अपये उत्तपयत्ते पक्कापमने पससज्जातमागा क्कितिवनेविवे जपये । तेव भते जीवा एगसमएण केवइ पयसेसं तवेव । तेव हेमसवन् जीव एक स
मये केतथा इत्थादि याकता एव तिमहीअ जहयो । जवर इमाइ तिसि वावसाइ । एतसाविशेय एव दोननेविवे मद जहवा ते जहये — पाउ पय
वसावाउवसाय । पाउवसाय १ पय्यसाय २ पय्यवन् ३ तिर्हा पाउयो । जहयेव इइ अतामहुत्त उक्कोसेवि पयोमहुत्त । जहयवको पतमुत्तुत्तं स
रज्जवको पवि पतमुत्तुत्तं जहयस्सितिव पसोनाज पविहारवको । तेसिण भते जीवाव केवइया पय्यवसावा य । तेव हेमसवन् जीवना केतसा
पय्यवसाय प्रकप्पा इ प उत्तर । गायमा पसखेज्जा पय्यवसावा य । जौतम पसवसावा पय्यवसाव प्रकप्पा । तेवभते कि पसत्या अप्यसत्या । तेव
हेमसवन् स्सं मयस हुवे पववा पययस हुवे इ प्र० उत्तर । गायमा वो पसत्या अप्यसत्या । जौतम प्रयस नही पययस होअ हुवे पतमुत्तुत्तं क्कित

पान्यपि तानि सन्तवन्ति, कासस्य बहुत्वादनुयन्त्य स्थितिसमान एवेति, कायसदेवै सनारकाणां अयस्याया उत्कृष्टाया य स्थिते रूपयेनानुपूर्णे वाच्यमिति ४ । एवं अपन्यस्थितिकं त अपन्यस्थितिकेषु तेषूपादयन्नाह-अहङ्कासठिहस्यादि ५ ॥ एवं अपन्यस्थितिना तमुत्कृष्टस्थितिषु तेषूपा

स्थूप्यसत्या । स्थूण्यधो स्थूतोमुज्जत सेस तच्चेय । सेण जतं ! जहसुसकालठिईयपज्जसा स्थसस्मिपच्चिदियरय
णप्यजा जाय करेज्जा ? गोयमा ! जवादेसेण दो जयगहणाइ, कालादेसेण जहसेण दसवाससहस्साइ
स्थूतोमुज्जतमझ्झियाइ उक्खोसेण पळ्ळिठयमस्स स्थूसेखज्जजाग स्थूतोमुज्जतमझ्झिय एयइयं कालं जाय
करेज्जा ४ । जहसुसकालठिईयपज्जसस्थसस्मिपच्चिदियतिरस्कजोगिणएण जत ! जे नविण जहसुसकालठिईएसु

पप्रशस्ताः । अनुयत्याऽन्तमुद्धूतं शयं तच्चेय । स जदन्त । अपग्यकासस्थितिकपर्यासासुचिपब्बेन्द्रियरत्नप्रज्ञा यावत्तुय्यात् ? गीतम । सवादेसे
न हे अवयवहे, कासादयान् अपग्यतो दसवयवमुत्कास्यन्तमुद्धूतोभ्यपिधानि उत्कपंतः पस्थापमस्यासङ्ख्यं ज्ञागमन्तमुद्धूतोभ्यपिकमियन्त का
सं यावत्तुय्यात् ४ । अपग्यकासस्थितिकपपासासुचिपब्बेन्द्रियतियग्योनिको जदन्त । यो नविक्का अपन्यकासस्थितिकपु रत्नप्रज्ञापृथिवीनैर

अपचिमाटे । पसववा यतामहुत्त ससतवव । पसवव्य पवि यनभूज्जत एतसे स्मितिं सरोपाव वइवा येय तिमकीय वइवा । सेवभते जइय कान
हिरेण पञ्चला । तइ ईमगवन् अपन्यकास स्मितिं पसीतक । पसव्विपविदिय रववपमा जाव करेखा । पससी पसेद्विय रत्नप्रज्ञा इत्थादि यावत्
गति पागति करे एतसान्न वइवा १० म उत्तर । आयमा भवादेसेव का सनवववाइ । जेयोतम भवपायवीमे खाव भवपइव ७ पृठिओपरे । कासा
इमव जइय इमवाससइक्खार यतामहुत्त मझ्झियाइ । कासपायवीमे जहसवको दससइयय ते नारव भवसवधो येने पल्लमुद्धूतं पविक्क त निवे
व भवसवधो जाववो । उक्खासेवं पविपावमस पसखेखाभाग यंताइमुत्त मझ्झिय एयय कास जाय करेखा ४ । उत्तखट्टवको पस्थापमना पसव्यातमा
भाग ते नारव भवसवधो येने पल्लमुद्धूतं पविक्क ते तिवेव भवसवधो एतहाकास यावत् गति पागति करे । जइय कास इयं पञ्चल पसव्विपविदिय

रयणप्यनापुठयीणेरङ्गसु उवयज्जिज्ञासु उवयज्जिज्ञा ? गोयमा । जहणेण दस
याममहस्मिठिङ्गसु उक्कोसेणादि दसवाससहस्मिठिङ्गसु उवयज्जिज्ञा, तेण भते । जीया सेस तचेव । ताइ
चेय तिणि णाणसाड जाय सेण भते । जहयकालिठिइयपज्जत्त जाय जीणिए जहयकालिठिइयधणप्यत्ता
पुणरीयि जाय ? गोयमा । जयादेसेण दो जवगहणाइ, काठादेसेण जहणेण दसवाससहस्साइ स्थितोमुक्ता

पिकपूयसु म नदत्त । विवरकासस्थितिकेपूयपत्त ? गीतम । अपगम्य दशवपसहस्रस्थितिकपु उत्सर्वथापि दशवपसहस्रस्थितिकपूयपत्त
ते नत्त । जीयाः अपं तदेव । तानि चैव जीवि नामात्मानि यावत्स नदत्त । अपन्यकासस्थितिकपर्याप्त (प्रवृत्ति) यावद्योमिको अपगम्य
कामन्यतिकरवमजा (प्रवृत्ति) पुनरपि यावद्वीतम । नवादेक्यन इ नवपइके कासादेयेन अपन्यतो दशवपसहस्रावि चत्तमुहुत्तोप्यपिका

निरिस्सकाविपचं भते जीमवि । अपगम्य कासस्थितिक पर्याप्तक पर्याप्तो पर्येदिय तियेवपानिक हेमभवन् वे भव । अइस कासादि एमु रवचपभापुठयो
देरएपस उवयज्जिज्ञाए । अघयकास स्थितिकनवि ररमभा पुविचो नारकन विवे अपके । सेचमंते केवरय कास इ एस उवयज्जिज्ञा । तेइ हेमभवन् वे
नवाकास स्थितिकनेवि अपके इ म उत्तर । भावमा अइसेव एसवाससहस्रादि एस । हेगौतम अपन्यकको दशवपसहस्रादि एस । तेइ हेमभवन् वे
जानेयवि दशवाससहस्रादि एस उवयज्जिज्ञा । अइसइयोपवि दशवपसहस्रादि एस । तेचभते जीया सेसंतचेव । तेइ हेमभवन् जीव इत्था
दि मय तिमजीय कइथा । ताइ चैव तिदि यावताइ जाय । तेओज तीन भावसो पध्यवसा य भगुवन् ए तोननेविपे भेद पूठिणीपरे भावत् । सेचम
ते अइस काम ईय पज्जत्त जाय जीवि । तेइ हेमभवन् अघय कासस्थितिक पर्याप्त यावत् जानव । अइसकास इ ईय रवचपभा पुवरवि जाय । अघ
अ कामस्थितिक ररमभा इत्थादि बसो यावत् यति पायति बरे इ म उत्तर भावमा । मकादेसेव दा मवयवसाइ । हेभीतम मवयवयोने वीय म
वपइप पूठिणीपरे । कासादेसेव अइसव दशवाससहस्राइ चत्तासुइत्तममहिवाइ । कासपाययोन अघववको दशवपसहस्राइ मारुत्त मवयवयो पतमुत्त

हममन्नाहियाइ, उक्कोसेण दसवाससहस्साइं श्यतोमुज्जसमन्नाहियाइ एवइय काल सेवेज्जा जाय करेज्जा ५ ।
जहणुकाळिठिइयपज्जत्त जाय तिरिस्सजोणियाण नत्ते ! जे नविण उक्कोसकाळिठिइएसु रयणप्यन्नापुठ्ठथिणे
रइएसु उववाज्जिणए सेण नत्ते ! केवतियकाळिठिइएसु उववज्जेज्जा ? गोयमा ! जहसोण पलिठ्ठयमस्स श्यस
खेज्जाइनागठिइएसु उक्कोसेणवि पलिठ्ठयमस्स श्यसखेज्जाइनागठिइएसु उववज्जेज्जा, तेण नत्ते ! श्ययसेस
तत्तेय ताणिचेत्त तिरिस्सि पाणप्ताइ जाय सेण नत्ते ! जहणुकाळिठिइयस्स पज्जात्त जाय तिरिस्सजोणिणए उक्को

नि उरक्कमतो दशावपसईस्साणि अज्जमुहुत्ताप्यपिक्कानि इयत्त काल सेवत यावत्सुपात्त ५ । अपम्यक्कासस्वित्तिकपपात्त (प्रवृत्ति) यावन्ति ये
गोमिक्कानां (मय) भवन्त । यो न्विक्क उत्तुक्कालस्वित्तिकपु रज्जममापूचिवीनैरयिकेषु उत्पत्तं सु प्रवन्त । कियत्तकालस्वित्तिकपु सत्पद्यत ?
नौतम । अपम्यन् पस्योपमस्यासहुत्तपानास्वित्तिकपूत्तयैवापि पस्योपमस्यासहुत्तपानास्वित्तिकपु उत्पद्यत, ते प्रवन्त । अथत्तेप सचेव । तानि

त पविक्क तिक्क मयसवधो । उक्कोसेव उमवाससइस्साइ यतामहुत्तममन्नाहियाइ एवइयकाल सेवेज्जा जाय करेज्जा । उत्तुक्कयको पवि उग्रसइयत्तय
नारज मयसवधो पज्जमुहुत्त पविक्क तेतिईव मयसवधो एतसाकास सेवे एतसाकास यावत् मति भामति करे ५ । जइस काळिठिइय पज्जत्त जाय तिरि
काकाविद्याय भते ज भविइ । अज्जन्त कासस्सिक्कति पवीस इस्साइ यावत् पचेद्विक्कतिर्येवतानिक्क हेमगवन् ते भव । उक्कोसकासइइएसु रववपमा पुठ्ठवि
केरएसु उत्तुक्कालस्वित्तिकपु विपे रत्तमप्रभापुविधो नारक्कनेविपे छपवै । सेव मत्ते केवत्तकासइइएसु उववज्जेज्जा । तेइ हेमगवन् केत
नाकास स्वित्तिकनेविपे छपवै ५ उत्तर । भावमा जइवन् पविधीमसछ पसुंखेत्तइभाग इइएसु । विमौतम अथम्यक्कको पक्कापम पसक्कातमाय
स्वित्तिकनेविपे छपवै । उक्कोसेववि पविपावमस पसुंखेत्तइभागइइएसु उववज्जेज्जा । उत्तुक्कयको पवि पक्कापमने पसक्कातमाय स्वित्तिकनेविपे छप
वै । तक्कभते पक्कसेव तत्तेव । तेइ हेमगवन् यावता तिमहीव वइया । ताविक्केव तिरिस्सिवाए ताइ । तेहीव निवे तोन पक्कका पक्कवसाय पसुवन् ५

सकालिहियरयणप्यजा जाय करेजा ? गोयमा ! नयादेसेण दो नवगहणाइ, कालादेसेण जइसेण पलि
 तयमस्म अउसखेज्जइजाग अतोमुज्जसमझिय उक्कोसेणयि पलिनुवमस्स अउसखेजाइजाग अतोमुज्जसमझ
 द्विय एयइय काठ जाय करेजा ६ । उक्कोसकालिहियपज्जासअसिपच्चिदियतिरिस्सजोगिणएण नते ! जे
 नयिण रयणप्यजापुत्तविणेरइएसु उययज्जितए, सेण नते ! केइइयकालिठिई जाय उयवज्जेजा ? गोयमा !

चेव नीचि नामात्थानि पावसु भवन् । अपयथासत्स्थितिकस्य पयास (प्रवृत्ति) यावत्तियग्योनिव उत्तुट्ठासत्स्थितिकरजप्रजा यावत्सुमात्
 ? गीतम् । नवाद्द्वय द्वे नवपक्षे, कालादयस्य अपयत पत्योपमस्यामद्वय प्राय अन्तर्मुद्रतोभ्यपिबभूवैवापि पत्योपमस्यासद्वय प्राय
 मन्मथभूतान्यपिबभूवन् कास यावरुपात् ६ । उत्तुट्ठासत्स्थितिकपयोसासिष्ठपचाभ्युपयसियग्योनिवा जवन् । यो अविको रयप्रजापुपि

७ भोत्रे निव भव पूठिणीपर बहवा । जाय मवभते अहव कालिहियस पवन्त जाय तिरिस्सजानिए उत्तुट्ठासत्स्थितिकरजप्रजा यावत् करेजा ।
 पावन् त इममवन् अवयवकासस्थितिकने पयोसक यावत् तियेवकानिक उत्तुट्ठाकान स्थितिक रत्नप्रमा यावत् मति प्रागति करे ८ प्र सत
 र । मायमा भवादेव ही मवमवकाइ । इयोतम मवमायवोने ठाव भवयवन् पूठिणीपर । कालादेसेव अहव पचिपोवमसु पसकज्जभाग से
 तामइत्त मप्रद्वि । कानपायवोन अवयवको पचापमना समज्जातमोभाग ते नारव भवसवधो पन यत्तमुद्रत पचिक ते तिवेव भवसवधो । सव्वे
 यि पचिपावमन् पसकज्जभाग पत्तामहनमप्रद्वि एवइय कान जाव करेजा ९ । उत्तुट्ठाकानो पचि पचापमना पसज्जातमोभाग ते नारव भव
 मवधो पन यत्तमुद्रत पचिक ते तिवेव भवसवधो नमाकाव यावत् गति प्रागति करे । उत्तुट्ठाकानि पवन्त पसवि पचिद्वि तिरिस्सजानि
 पव भत अ मविप रयवपमा पुठि वि केइइयस अववज्जितए । उत्तुट्ठा कानस्थितिक पयासक पसको पचेद्वि तिरिस्सजानिक इममवन् के मज्ज रज्ज
 भावावधो नारवोनेविप उपपज्ज । सव भते कइय कालिहिय जाव उववज्जेजा । तेव इममवन् कतकाकाव स्थितिक इयादि यावत् उपपजे ८ प्र सत

जहणेण वसवाससहस्सिंठिंएसु उक्कोसेण पलिउयमस्स अस्सखेज्झइच्चागिठिंईएसु उवयजेज्जा, तेण जने !
 जीवा एगसमएणं अयसेस जहेय उहिियगमएण तहेय अणुगतस्स जाय इमाइ दीखि पाणत्ताइ ठिंई जह
 येण पुइक्कोणी उक्कोसेणवि पुइक्कोणी, एव अणुयघोवि । अयसेस तचेय । सेण जने ! उक्कोसकालिठिइय
 पज्जातअससि जाय तिरिक्कजीणिए रयणप्पच्चा जाव ? गोयमा ! जयावेसेण दो जयग्गहणाइ, कालादे

वीनरिपिकपूत्तए स प्रवत्त । विपत्तासस्थितिकपूत्तएत । भीतम् । अपम्येन दक्षवपसइस्थितिकपूत्तयेव पस्योपमस्यासङ्केयमागस्थिति
 कपूत्तयेत, ते प्रवत्त । बीवा एवसमयनायअप ययेवीपिकमसयैवानुगन्तव्यो यावदिमे इ नानात्य-स्थितिकयएततः पूर्वकोटि सत्कर्तव्येवापि
 पूयकोटिः । यवमनुवन्त्योपि । अवशेषं तत्रैव । स प्रवत्त । उत्कृष्टकामस्थितिकपयासासिद्धि (प्रयति) यावत्सिर्ग्योनिको रजप्रजा (प्रयति)
 यावद्भीतम् । प्रवाहवीन इ प्रवयइव कामादेजेन पूर्वकोटिदक्षप्रिवपसइस्त्रैरधिकं सत्कर्तव्यं पस्योपमासङ्कय प्राग पूर्वकोट्यज्यधिकमियन्त

२ । मायमा जहणेवं इसवाससहस्रिंइएसु । भीतम् अवगमवको दयसअयवय स्थितिकने विदे अपये । उक्कोसेव पसिधावमस्य पसस्यज्झइभागिइ
 ०५ उवयज्झत्ता । उत्कृष्टवको पवि पस्यापमना असम्पातमाभास स्थितिकनेविदे अपये । तेव भते खोवा एयसमएणं पससेस जहेव । तेव जेममवन्
 कोव जहेममे इत्थादि बाकता तिमहीज । पाडिगमसइव तसेव चरगतम् । पीधिव नमानेगिये कच्चा तिमहीज जावया । जाव इमाइ दाखि व
 चत्ताइ ठिर जहणेव पुयकोसी । बावत् एव वेज्झजानवे नानास्मिद् बहवो ते वहेके, स्मिति अवगमवको पूयकाडिओ प्रवत्तो । उक्कोसेववि पुयकाः
 दो एवं चबुवेवापि पवसेवं तसेव । उत्कृष्टवको पवि पूयकाडि कही इम चतुबन्ध पवि कइवा मेव साकवा तिमहीज कइवो । सेव भते उक्कोस काम
 डिइयज्झन चजवि जाव तिरिक्कजाविइ रवण्यमा जाव । तेइ जेममवन् उत्कृष्टकाव स्थिति पवीमव पससी इत्थादि यावत् तिविवयाजिक रत्तप
 भा इत्थादि यावत् केतकाकाव मति पामति करे ६० प० उत्तर । मायमा मवादेसेव दो भवज्झइवाइ । जेमोतम् मवपायवीन दोस भवज्झइव पठिनी

सेण जहणेण पुष्टकोनी दसहिं दाससहस्सेहिं अश्लहिया, उक्कोसेण पलिउवमस्स धूसखेज्जाहजागं पुष्टको
नीए अश्लहिय एवडयं जाव करेज्जा उक्कोसकालिठिईयपज्जत्ततिरिक्कजोणिणएण ज्ञते । जे ज्ञतिए जहसुका
लठिईएसु रयणप्पन्ना जाव उवयज्झिए, सेण ज्ञते ! केवति जाव उवयज्जेज्जा ? गोयमा । जहसुगेण दस
दाससहस्सठिईएसु उक्कोसेणवि दसदाससहस्सठिईएसु उवयज्जेज्जा, तेण ज्ञते ! सेस तच्चेव जहा ससमग

आल यावत्तुप्यात् ७ । उत्कटकासस्थितिकपयोप्रतियोग्योनिको ज्वल । यो ज्विको अपम्यकासस्थितिकेषु रवप्रभा यावदुत्पत्तुं स ज्वल ।
त्रिपटकास (प्रवृत्ति) यावदुत्पद्यत ? भौतम । अपम्येन दशवर्षसहस्रस्थितिकपूत्त्वर्षेणवि दशवर्षसहस्रस्थितिकेषूप्रत्येस ते ज्वल । ज्ञेयं
तच्चैव यथा सप्तमनसो यावत्स ज्वल । उत्कटकासस्थितिक (प्रवृत्ति) यावत्तियम्योनिको अपम्यकासस्थितिकरजप्रभा (प्रवृत्ति) यावत्तुप्या

परि । आकाशेव जहएव पुष्कलोको दसहिं दाससहस्सेहिं अश्लहिय । आकाशान्नवीने अवग्यववी पूर्वेणाको ते तियेव भवसववी पने दससहस्यवय स
विक ते नारक भवसववी । उकासव पलिपावमस्य पसकेल्लहभाय पुष्कलोकोए पसहिंय एवदय जाव करेज्जा ७ । उत्कटकाको पक्षीपसमो पसंज्जात
माभान ते नारक भवसववी पन पुष्कलो पविक ते तियेव भवसववी एतथाकाव दावत् गति धामति करे ७ । उकासकासठिईय पज्जव तिरिक्कवा
बिएव मते जे भविए । उत्कट कासस्थितिक पर्वानिक तियेवयोनिक हेमनवन् जेह मस्य । अवग्यकासठिई एसु रववज्जमा काम उववज्जिए । अपम्य
कासस्थितिकनेविए रत्नप्रभा यावत् जपवै । सेवभते केवदव जाव उववज्जेज्जा । तेह हेमनवन् केतसेवासि दावत् जपवै इ प्र उत्तर । नायमा जहसे
व दसदाससहस्रठिई एस । हेभौतम अवग्यववी दससहस्यववै स्थितिकनेविए जपवै । उक्कोसेववि दसदाससहस्रठिईएस उववज्जेज्जा । उत्कटकाको पवि
दससहस्यवव स्थितिकनविपे जपवै । तेवभते सेस तच्चेव जहा सप्तमसए । तेह हेमनवन् येण तिमहीज जहवी ज्जिम सातमा गमानेविवे वज्जो तिम
जहवा । जाव सेवभते उक्कोसकासठिईं काम तिरिक्कजोविए । यावत् तेह हेमनवन् उत्कटकासस्थितिक दावत् तियेवयोनिक । अवग्यकासठिई व रय

मए जात्र सेण जते । उक्कोसकालिठिई जात्र तिरिक्कजोणिए जहसुखकालिठिइयरयणप्पन्ना जाय करेज्जा ? गोयमा ! जवादेसेण दो जवग्गहणाइ, कालावेसेण जहसुखेण पुव्वकोणी दसहि वाससहस्सेहि धम्महिंया उक्को सेणयि पुव्वकोणी दसहि वाससहस्सेहि धम्महिंया एवइय जाय करेज्जा ८ । उक्कोसकालिठिइयपज्जत्त जाय तिरिक्कजोणिएण जते ! जे जविए उक्कोसकालिठिइएसु रयणप्पन्ना जाय उववज्जिप्पए, सेण जते । केवइय फाल जाय उययज्जेज्जा ? गोयमा ! जहसुखेण पलिउवमस्स धम्मस्स खेज्जइनागठिइएसु उक्कोसेणवि पलिउव

त्त, नीतम ! जवादेसेन इ जवग्गहणे कालाद्वयेन जयम्येन पूर्यकोटि वसन्तिवर्षसहस्रेरपिक्का इत्यन्त वास संवेत यावत्तुपात् ८ । सरल्लुक्कासस्वितिकपर्याप्त यावन्तिर्यम्योनिको जदन्त । यो जत्रिक्क सरल्लुक्कासस्वितिकपु रवप्रजा यावत्तु त्यक्तुम् स जदन्त । क्षिपत्कालस्वितिकेयु यावदुत्पद्यत ? नीतम ! जयन्यन यस्यापमस्यासुखेयभागस्वितिकपु, उत्कर्षेणापि यस्योपमस्यासुख्य यस्याभा जाय करेज्जा । जयग्ग कासस्वितिक रत्नप्रभा इत्यादि यावत् नतिभागति कर इ म उत्तर । मायमा भवादेसए दा भवमइवाह । हेगोव म भवपायवोने जाय भवपइव पठिओपरे । कासादेसेव जइवव पुव्वकाओ दसहि वाससहस्रेरहि पभइज्जा । कासपायवोने जयग्गवको पूवकाहि ते तिवव भवमवको दमसइववव पाथव ते नारव भवसवंधी । उक्कासववि पुव्वकाओदसहि वाससहस्रेरहि पभइज्जा पवकाहि ते को यवि पूवकाही ते तिवव भवसवंधी दमसइववव यथिव ते नारव भवसवंधी एतहाकास यावत् गति भागति करे ८, इवि उल्लट कासस्वितिक पवन्तिवने उल्लट स्वितिकमविपे उपजावता कहेवे—उक्कासकासहिंय पव्वत्त जाव तिरिक्कजोविणए भते वे भविए । उल्लटकास स्मितिक पर्याप्तव इत्यादि यावत् तिववयाजिव हेभमवन् ले मव । उक्कासकासहिंएसु रववप्पमा जाय उववज्जितए । उल्लटकास स्मितिकमविपे रत्नप्रभा यावत् जय ज । सवभते केवइय कास जाय उववज्जित्ता । तेइ हेभमवन् कतसेवाव स्मितिकमविपे जपवे इ म उत्तर । मायमा अइवव पविपावमस भसखेज्ज

मस्तु ध्युसखेज्जडनागाठिईएसु उववज्जेज्जा, तेण जते । जीवा एगसमए सेस जहा सत्तमगमए जाव सेण जते ! उक्कोसकालाठिईयपज्जास जाव तिरिस्कजीणिय उक्कोसिठिईयरयणप्यजा जाव करेज्जा ? गोयमा , नयादेसेण ठो नयग्गहणाइ, कालादेसेण जहसेण पलिठवमस्तु ध्युसखेज्जडनाग पुव्वकोणीए ध्युप्पहििय , उक्कोसेणवि पलिठवमस्तु ध्युसखेज्जडनाग पुव्वकोणिमप्पहििय एवद्वय काल सेवेज्जा जाव करेज्जा ? । एव एते

भामस्सित्तिक्कपु उत्तयेत ते प्रदत्त । जीवा एकसमय छप पया सप्तमयमके यावत्स प्रदत्त । उत्तहह्वासास्सित्तिक्कपयोस (प्रवृत्ति) यावत्ति यण्णोनिक्क उत्तहह्वासास्सित्तिक्करज्जमा (प्रवृत्ति) यावत्सुयात् ? यो० । प्रवादद्वयान् द्व प्रवपपइवे वासादेस्सन जपप्पेन पत्तोपमस्यासङ्खेयं भाग पुर्वकोट्याप्यपिक्कम् उत्तर्पेय्यापि पत्तोपमस्यासङ्खेय मागं पुर्वकोट्याप्यपिक्कम् इयत्त कास सेवेत यावत्सुयात् १ । एवमेते यीचिवाक्यो

इमामहिः एव । हेमोतम जससववो पक्कापमने पसज्जातमाभाय स्सित्तिक्कनविदे जपवे । उक्कासेव पत्तिपावमस्य पसखेज्जडनाग डिईएसु उववज्जेज्जा । उत्तहह्वाक्यो पवि पक्कापमया पयज्जातमाभाय स्सित्तिक्कनविदे जपवे । तेवमेते जीवा एमसमए सेस जहा सत्तम नमए । तेइ हेमयवन् जीव पवेसमए इथादि ग्रप जिम सातमा नमानेविदे कज्जा तिम कइया । जाव सृज्जते उक्कासकालाठिईय पज्जत जाव तिरिक्कज्जाविव । जावत् तेइ हेमयवन् उत्तहह्वास स्सित्तिक्क पर्याप्तक्क इत्थादि जावत् तियज्जानिक्क । उक्कासडिईवरयज्जप्या जाव करेज्जा । उत्तह्वाट कास स्सित्तिक्क रत्तममा जावत् केतलोकाव म ति थानति करे १ य उत्तर । मायमा मवाडेसेव ठा मवज्जइचार । हेमोतम मवथाययोने दाव मवग्गइव पठिबोपरे । वासादेसेव जइसेव पसिबो रमस्य पमसेखरामं पुव्वकोणी० पयहिियं । कासपासयोने जससववो पक्कापमने पसज्जातमाग ते नारव मवसववो पुव्वकोणी पविक्क ते तियेव मव सववो । उक्कासेववि पत्तिपावमस्य पसखेज्जडनाग पुव्वकोणी मयहिियं एवद्वय कास सेवेज्जा जाव करेज्जा ८ । उत्तह्वाटववो पवि पक्कापमनो पसज्जातमाग ते नारव मवसववो पुर्वकोणी पविक्क ते तियेव मवसववो एतकाकास सेवे एतकाकास गतिथामति जावत् करे ८ । एव एते योहििया विवि गम

उद्दिष्टा तिर्यिगमगा ३ । जह्नुसकालिठिईएसु तिर्यि गमगा ६ । उक्त्तोसकालिठिईएसु तिर्यि गमगा ९ ।
 सञ्ज्ञे णव गमगा नवति । जदि सखिपचिदियतिरिस्कजोणिणुहिहो उववज्जाति कि सखेज्जासाउयसखि
 पचिदियतिरिस्कजोणिणुहिहो उववज्जाति सखेज्जासाउयसखिपचिदियतिरिस्क जाय उववज्जाति ? गो
 यमा । सखेज्जासाउयसखिपचिदियतिरिस्कजोणिणुहिहो उववज्जाति गो सखेज्जासाउय जाय उवव

ममगा: ३ । अपम्यकासस्वितिक्यु नयो ममगा: ६ । उत्तुटकासस्वितिक्ये नयो ममगा: ९ । सर्वे जेते मव ममगा भवन्ति । यदि सखिपचिदिय
 यतिपम्यानिक्कम्य उत्पद्यन्ते कि सङ्ख्यवर्णायुक्कसखिपचिदियतिरिस्कजोणिणुहिहो उववज्जाति सखेज्जासाउयसखिपचिदियतिरिस्क (प्रद्यति)
 यावदुत्पद्यन्ते ? नो । सङ्ख्यवर्णायुक्कसखिपचिदियतिरिस्कजोणिणुहिहो उववज्जाति सखेज्जासाउयसखिपचिदियतिरिस्क जाय उववज्जाति यदि सख्यवर्णो

भा ३ । १ म ०४ पौचिक तीन ममा पचिदा ज्ञाता । जह्नुस कालिठिईएसु तिर्यि ममगा । अपम्यकास स्विदिकनेविपे तोन ममा जह्नुस एव ६ । उक्त्तोस
 कालिठिईएसु तिर्यि ममगा २ । १ म उत्तुटकास स्विदिकनेविपे तोन ममा जह्नुस । सखे ते जव ममगा भवति । सगसा ६ एव मव ममा इवे एव पच
 प्रोना नव ममा ज्ञाता, जिवे सञ्ज्ञेने विमरोण नव ममा जह्नुस—जदि सखि पचिदिय तिरिस्कजाबिद्विहो उववज्जाति । जो सञ्ज्ञी पचिदिय विद्विबको
 निक्कको उपपे । कि सखेज्जासाउय सखिपचिदिय तिरिस्कजाबिद्विहो उववज्जाति । तो सखे सख्यात वर्णायुप सञ्ज्ञो पचिदिय तिर्यवर्णानिक्कको
 उपपे । पचसखेज्जासाउय सखिपचिदिय तिरिस्क जाय उववज्जाति । पचका पचसख्यात वर्णायुप सञ्ज्ञो पचिदिय तिर्यवर्णानिक्कको उपपे ६ प्र० ७
 २ । यावमा सखेज्जासाउय सखिपचिदिय तिरिस्कजाबिद्विहो उववज्जाति । जेयोतम सख्यात वर्णायुप सञ्ज्ञो पचिदिय तिर्यवर्णानिक्कको उपपे यदि ।
 या पचसखेज्जासाउय जाय उववज्जाति । नञ्ज्ञो पचसख्यात वर्णायुप जायत् उपपे । यदि सखेज्जासाउय सखिपचिदिय जाय उववज्जाति । जा सख्यात
 वर्णायुप सञ्ज्ञो पचिदिय तिर्यवर्णानिक्कको उपपे । कि जसखेद्विहो उववज्जाति पुच्छा । ता सखे जसखेद्विहो उपपे पचका जसखेद्विहो उपपे १० प्र

इमयाह-अहोस्येत्यादि ६ ॥ एवमुत्कृष्टस्थितिः त सामान्येषु तेषूत्पादयन्त्याह-उक्तोसकालेत्यादि ७ ॥ एवमुत्कृष्टस्थितिः त कल्पनस्थितिषु तेषूत्पादयन्त्याह-उक्तोसकालेत्यादि ८ ॥ एवमुत्कृष्टस्थितिः तमुत्कृष्टस्थितिषु तेषूत्पादयन्त्याह-उक्तोसकालेत्यादि ९ ॥ एव तावदसंख्यितः पञ्चभिन्नयतिर दोभारकपूत्पादो न वयोक्तो ऽय संख्यितस्यैव तथैव तमाह-अहोस्येत्यादि १० तिसृणां तिसृषु अस्मादा प्रयत्नायति ० विरहां संख्यिता न

ज्जाति जदि संख्येजायासाउयसखिपचिदिय जाय उवयज्जाति कि जलचरोहिती उवयज्जाति पुच्छा ? गोयमा । जलचरोहिती उवयज्जाति जहा स्यसमी जाय पज्जातगहिती उवयज्जाति पो स्यपज्जातगहिती उवयज्जाति पज्जातसंख्येजायासाउयसखिपचिदियतिरिस्कजोणिण ० न जत ! जे नविण ० गेरहणसु उवयज्जातए सेण जते । कदसु पुठवीसु उवयज्जात ? गोयमा । सप्तसु पुठवीसु उवयज्जात तजहा-रयणप्यजाए जाय स्यहे सत्त

पुष्पसंख्येजायासाउयसखिपचिदिय उवयज्जाते पुच्छा भौ० । जलचरोप्य उवयज्जाते यथाऽसंख्यी यावत्पयोसंख्येय उवयज्जाते मोऽपयासकप्य उवयज्जाते पयोससंख्येयवर्णपुष्पसंख्येयतिरिक्तयग्योमिको जदत्त । यो जविक्तो नैरियकपूत्पसु स जदत्त । कतिपु पुपि वीपूत्पद्येत ? गोतम । सप्तसु एचिपीपु उवयज्जात तद्यथा-रयणप्यजाया यावदप्यः सप्तमायाम् । पयोससंख्येयवर्णपुष्पसंख्येयतिरिक्तयग्योमि

उत्तर । गोयमा जलचरोहिता उवयज्जाति । इभोतम जलचरोहिती जपयै रत्नादि । जहा पसको जाय पज्जातएहिता उवयज्जाति । जिन प सप्ती नावत् पयोप्यावकी जपयै । ना पपज्जातएहिता उवयज्जाति । एचि नहो पयोप्यावकी जपयै । पज्जातसंख्येयवासाउय सखिपचिदिय तिरिक्त वाचिपच भते जे मविह । पयोप्य सददात वर्णपुप सप्ती पचे प्रय तिरिक्तयग्योमिक इभमवन् ज भव । पसरएसु उवयज्जात ० । नारकोमविपै जपयै । से न मते कदस पुठवासु उवयज्जात । तज इभमवन् जतको एचिपीमविप जपयै र म उत्तर । मादमा सप्तसु पठवीस उवयज्जात । इभोतम सप्ति र एचिपीमविपै जपयै त कदहे-रवयप्यजाए जाय पदसप्तमाए । रतनप्रभा यादिदिह यावत् गोच सातमी नारकपुचिपीसगे जपयै । पज्जात संख्येयवा

माए । पज्जप्तसखेज्जावासाउयसखिपचिदियतिरिक्कजीणिणएण भत्ते । जे भविए रयणप्पज्जापुढविणेरइएसु उववज्जिणए सेण भत्ते । केवडयकाळिहिएसु उववज्जेज्जा ? गोयमा । जहसुण दसयाससहरसठिहिएसु उक्को सेण सागरीयमठिहिएसु उववज्जेज्जा, तण भत्ते ! जीवा एगसमएण केवडया उववज्जति जहेव अ्ससखी । तेसिण भत्ते ! जीवाण सरीरगा कि सधयणी पक्खप्ता ? गोयमा । ढासिहसधयणी पक्खप्ता, तजहा—यडरो सन्ननारायसधयणी उसन्ननाराय जाव ढेवठसधयणी । सरीरोगाहणा जहेव अ्ससखीण । तेसिण भत्ते !

को प्रवृत्त । यो प्रविको रवप्रमापुष्पिनीरयिकेपूरपुत्तुं स मठस्त । क्षियत्कासस्थितिकेपूरपुत्तुं ? गीतम् । जघम्येन दश धर्पसहस्रस्थितिकेपूर
रूपतः सागरीयमस्थितिकेपूरपुत्तुं । ते मठस्त । जीवा एकसमयन क्षियन्त उत्पद्यन्त यथैवासुखी । तेषा मठस्त । जीवाना शरीराणि कि
सुखनमानि प्रपञ्चानि ? गीतम् । पट्विपसंइमनानि प्रपञ्चानि तथाया—यत्तपन्नारायसहस्रनानि क्षयमभारारुचसहस्रनानि यावत्सेवात्तसुख

सावय सखि पचिन्सितिरिक्कजाविएच भत्ते ख मविए । यथीत्त सक्कात्त धर्माविव सप्पो पचेत्तिव तिय चयानिव इभगवन् खइ भव्व । रयवप्पमापुढवि
वरएणस उववज्जितए । रत्नप्रमा पुष्पिनीना नारकवविदे जण्णे । सवमत केवडय कासहिहिएसु उववज्जया । तेइ हेमगवन् खेतखेकाख स्थितिकेजिबिदे
खपण्णे १ प्र० उत्तर । गादमा जइण्णव दसवाससइहिएसु । हेगीतम् जघम्यववो टमसइयवय स्थितिकज विदे खपण्णे । उववज्जासेच सागारावमहि
एस उववज्जेज्जा । उत्तवडयवो सामरापम स्थितिकेजिबिदे खपण्णे । तच भत्ते खोवा णगसमएण केवडया उववज्जति । तेइ हेमगवन् खीव एणिसमए खेतखा
खपण्णे १ प्र० उत्तर । मायमा जहेव पसखि । हेभीतस क्षिम पसप्पोकप्पा तिम कइया । तेसिच भत्ते खीवाच सरीरगा कि सधयवो प० । तेइ हेमम
वन् खोवना शरीर खे सवववो प्रकप्पा १ प्र० उत्तर । मायमा जइविव सवववो प त । हेभीतम् जण्णेदे सवववो प्रकप्पा ते कइखे—वररासमना
रायसधववो उववज्जाव जाव जइव सवववो । वयज्जपमनाएच जवमनारापसधववो वावत् खेवडसधववो एतसाधने कइया । सरीरागाइया जइ

तः पुन मछिपुण्ड्रियतिष्ठ ३ पुन सस्यामव पृथिव्या मारुत ८ इत्येवमष्टौवेय धारानुत्पद्यते । नवमे मये तु मनुष्यः स्यादिति । एव भीत्यि
व यौपिक्यु मारुतपूर्वादितीय च प्रथमोपम । पञ्चमेत्यादिस्तु द्वितीयः । सोमेव उक्तोसकाले इत्यादि स्तु धृतीयः । अष्टककालासितीये त्यादि

पञ्चत्तसखेज्जत्रामाउय जाव जे त्रियेण जह्णकाल जाव सेण ज्ञते ! केवइयकालठिइएसु उववज्जेज्जा ? गो
यमा । जह्णेण दसवाससहस्सठिइएसु उक्खोसेणवि दस वाससहस्सठिइएसु जाव उववज्जेज्जा , तेण ज्ञते ।
जीत्रा एव मीचेव पठमगमसु णिरयसेसो ज्ञाणियस्सो जात्र कालादेसेण जह्णेण दस वाससहस्सठि इत्युतो

(प्रवृत्ति) या प्राविबो लपय्यकास (प्रवृत्ति) यावत्स प्रदत्त । क्षिपस्कासस्वित्तिकेपूत्पद्यत ? नीतम । अथमेव दस वयसहस्सस्वित्तिकेपूत्पद्येया
पि दस वयमहस्सस्वित्तिकेपू यावदुत्पद्यत ते प्रदत्त । जीवा एव स एव प्रथमगमको निरवज्जेपी प्रवित्त्यो यावत्कासावेखन लपय्यतो वस

पात्रयोने लपय्यको दससहस्रवय ते मारुत भवसवधी धन्तमुक्कत पचिक ते तिर्येव भवसवधी । उक्कबासेव वत्तारि सागरोवमारं वसहि पुब्बकाळीहि
पम्रिडिया एवदवकास वाव करेव्या । इम उरुल्लहवको चार सागरापम ते चार मारुत भवसवधी जीववा एतमोकास यावत् गति चामति करे ए भी
सिक्क यौदिक्कनेविये कुपकायो ७ पहिवा यमो । पत्तत सखेवकासाउव वाव जे मरिए । पर्याप्त सप्प्यात यर्यावप यावत् जे मय्य । अहस्यकाल आग
प्रवन्धवान्त्विति यावत् । सेवमते वेवदवकासठिइएणु उववज्जेज्जा । तेच इममवन् खेतकाकाम स्मित्तिकनेविये छपज्जे इ म उत्तर । गोथमा अहस्य
दसवमसहस्रठिइणम । जेमोतम अवन्धको दससहस्रवयं स्मित्तिकनेविये छपज्जे । उक्कबासेववि दसवाससहस्रठिइएसु वाव उववज्जेज्जा । उरुल्लहवको
पचि दसमहस्रवय स्मित्तिकनेविये यावत् छपज्जे । तेचमते जीवा एवं सावन्न पठमममयो विरदसेमो भाविक्कयो । तेच इमगवन् जीव इम तेजीव यदि
मा यथा निवियव चडवा । आव काहादेसव अहस्य दसवामसहस्रार प्रतामइस मप्रडिवा । यावत् कावपाययोने अवन्धको दससहस्रवय ते
मारुत भवसवधी पने धन्तमुक्कत पचिक ते तिर्येव भवसवधी । उक्कबासेव वत्तारि पुब्बकाळीया वत्तासीसाए वाससहस्सेहि पम्रिडियाभी एवदवकास

स्तु चतुर्थः । तथा च ॥ मयर् इमां प्रहताकताइति ॥ तानिचेव-तथा धरोरावगाइनीस्कृष्टा योजनसहस्रमुच्छे इतु चतु पुण्यं' तथा तत्र लेखया प
द इहत्याद्या स्तिष्ठः तथा तत्र इष्टि स्तिष्ठा इष्टु मिप्यावृष्टिरेव तथा तथाऽऽगमानि श्रीवि प्रणमयेइतु हे योजाने तथा तथाद्याः पण्य समु
ह्वाता इष्टु ग्रयः ॥ आशु प्रकृत्यसाबा प्रबुधेयोय जहेव क्षसकीबति ० अपन्यस्तिक्तासांविमम इवेत्यर्थः ततश्चायुरिद्वान्मुष्टे, अप्यवसायत्या

मुजसमप्राहियाह उक्तीत्तेण चक्षारि पुषुकोलीह अश्वहिद्यात् एवइय काल सेवेजा
जाय करेजा २ । सोचेय उक्तीसकालिठिइएसु उववखी जहस्येण सागरोवमठिइएसु उक्तीसेणवि सागरीव
मठिइएसु अग्रसेसी परिणामादीओ नवादेसे पञ्जवसाणं सोचेय पढमगमगो णेतस्वी जाय कालादेसेण जह
योग सागरोवम अतोमुजसमप्राहिय , उक्तीसेण चक्षारि सागरोवमाइ चउहि पुषुकोलीहि अश्वहिद्याइ

वपमइसास्यसमुद्रुतापिकानि उत्कर्पंतयतस्तः पूवकोटयद्यत्वारिषादप्यसहस्रैरपिका इयत्त काल सेवेत यावत्तुर्पात् २ । स एवोत्कृष्टकाल
स्त्यसिक्तपु तस्यओ अपन्येन सागरोपमस्तिक्तपूत्कर्पय्यापि सागरोपमस्त्यसिक्तवक्ष्येयः परिमाणादिको नवावक्ष्यपयवसान स्स एव प्रथमन
मजा प्रयो यावत्सासान्त्रान अपन्यतः सागरोपमसक्तमुद्रुतापिक्तमुत्कर्पंतयत्वारि सागरोपमावि चतुर्भिः पूवकोटिभिर्परिकानि इयत्त काल

सेवया जाय करेजा । उत्कृष्टकालो चार पूवकोली ते चार तिर्थेय भवसबधो घने वासोससङ्गवप पवित्र त चार नारक भवसबधो एतसोकाक सेवे
यावत् नति चामति करे प भोखा यमा २ । साचेव उत्कृष्टकालावृष्टिइएसु उववखा । तेहीव पूर्वाग सस्यात इत्यादि उत्कृष्टकाल क्षितिकनेविये छपयो ।
जहस्य माभरावमठिइएसु । जहस्यवको एकधामरायम क्षितिक रत्नप्रमा एविही नारकनेविये छपये । उत्कृष्टसेवयि सागरोवमअठिइएसु भवसेसी
परिणामादीबा । उत्कृष्टवको पवि सागरोपम क्षितिकनेविये छपये बाकता सर्व पविचार परिमांय पाटिदेइ । भवादेसे पञ्जवसाचे सोचेय पढमग
मगो वेयत्ता । भवपाययोने एतसाकगे तेइ पूर्वीतजी पहिसा यमयो हीव खांबयो । जाय काकादेसेव जहस्ये सागरावम प्रतोमइत मध द्वियं । बा

एवद्वय काल सेवेज्जा ३ । जहसुकाळिठिईयपज्जसखेज्जावासाउयससिपचिदियतिरिस्कजोणिणुण नते ! जे
 न्निणिणु रयणप्पन्नापुठ्ठी जाव उववज्जिप्पण, सेण नत ! केवइयकालिठिईएसु उववज्जेज्जा ? गोयमा ! जह
 खेण दस वाससहस्सठिईएसु उक्कोसेण सागरोयमठिईएसु उववज्जेज्जा, तेण नते ! जीवा अयवसेसो सोचिय
 गमन्ते णयर इमाइ अठ्ठणाणप्पाइ सरीरोगाहणा जहखेण अगुलस्स अयसखेज्जइजाग उक्कोसेण धणुहुपुज्जस

सवत यावत्तुय्यात् ३ । अपत्यकालस्वितिकपयोससुहेयवर्गयुक्तसम्पिपण्णित्तियम्योनिक्को प्रवत्त । यो प्रवित्थो रवमन्नापुचिवी (प्रवृत्ति)
 यावदुत्पत्तुं स प्रवत्त । कियत्कालस्वितिकेपुत्सयेत ? नीतस । अपत्येन दसवपसहस्सितिकपुत्सयेत सागरोपमस्वितिकपुत्सयेत ते प्रवत्त ।
 जीवा अवक्षेया एव नमको भवरनिमाम्यसु मानात्त्वानि खरीरावमाइना अयम्यनाहुसस्यासुहेय प्रागमुत्कर्षय धनुःपुण्ड्रात् । सेवया सिक्क

वत् कालपात्रयोने अपत्यवको एव सामरापम भारव भवसवधो यत्तुर्मुक्ता प्रविष्ट ते तिवेव भवसवधो । उक्कवासव यत्तारि सागरोवमाइ यवदि पु
 ववकोहि यवदिवार एवदयकाव सवत्ता । उत्तुट्टवको चार सामरापम ते भारव भवसवधो एतकाकाव सेवे यावत् यदि प्रागति करे १ । जहस
 कावहिइ य पत्तता सखेयवासाउव । उक्कवासको कालस्वितिक पर्वस सख्यातकाव वर्गानुय । सखिपचिदिब तिरिक्कवाधिएव मते जे भविण । सप्पा
 पचिदिब तिवेवसानिक हेममवन् ज भव । एववपमा पुठ्ठो जाव उवववित्तए । रत्तमपमा पुचिवो यावत् अपत्ते । उक्कमते जेवइव कावहिइएस उववव
 वत् । तेइ हेममवन् सेतकाकाव स्वितिकेविवे अपत्ते २ उत्तर । मावमा जहखेव दसवाससहस्सठिईएस उक्कवासिच सागरोवमठिईएसु उवववत्तज्जा ।
 इभोतम जवत्तवको वयसउत्तय स्वितिकेविवे अपत्ते उत्तुट्टवको सामरापम स्वितिकेविवे अपत्ते । तेवमते जीवा भवसेसो सावेव गमयो । तेइ
 हेममवन् जीव पययस तेहोव ममा कइवा । यवर इमाइ पठ्ठ वाचत्ताए । एतकाविमिय एव पाठभवे करो कइवा । सरीरावाइवा जहसवधं अंगु
 लस पसवत्तवमाय उक्कवासिच पसवत्तुपुण वेक्कापा तिदि पादिवायो । तिवा करोर यवमाइना जहसवधको अंगुलता यवत्तातवाभावो उत्तुट्ट

भाव्यप्रसङ्गस्याभेदाप्यनुभूतमवतिष्ठति ॥ अवस्थापं यथा सुखिनः प्रथमगते औपिच इत्याद्यं, निमग्नवाक्य चेदभवसेवीषो

छेत्स्वानुं तिरिषि स्याद्विज्ञानं नो सम्मद्विष्टी मिच्छद्विष्टी नोसम्प्रामिच्छद्विष्टी । नोणाणी दोष्यस्याणा णियम ।
समुग्धाया स्याद्विज्ञा तिरिषि । स्याउत्थज्जवसाणा स्युग्धयो य जहेव स्यसखीण स्यवसेस जहा पठमगमए
जाव कालादेसेण जहस्येण दस वाससहस्साइ स्यतोमुज्जसमस्रद्विद्याइ उक्कोसेण सप्तारि सागरोवमाइ चउहि
स्यतोमुज्जत्तेहि स्यस्रद्विद्याइ एवइय काल जाय करेज्जा ४ । सोचेव जहस्यकालिठिईएसु उवग्रस्यो जहस्येण

स्यादिमाः । मा सम्यग्दृष्टिनो मिष्यादृष्टिनो नैव सम्यग्द्विष्यादृष्टिनः । नैव ज्ञानिनो द्वेऽज्ञाने नियमात् । समुद्राता श्रादिमाख्या । स्याय
प्यवसामानुषन्यय ययीवासछिन्नानाम् अवज्ञेयं यथा प्रथमममल यावत्सासादेसेन अपम्यतो दक्षवर्पसहस्रास्यतामुद्रताधिकानि सत्कर्तव्यं यत्वा
रि सागरोपमावि बहुमिरत्तर्मेदुर्तरपिक्कानि इयत्तं काल सेवेत यावत्सुपर्यात् ४ । स एव अपम्यत्तासत्स्थितिकपूत्यको अपम्येन दक्षवपसहस्र

बको यावत्तदवयवो बको इहो अपवयवबको संसुता पसंभवातमाया उत्पददवका धनुष एवबको विहो सस्या बको इहो सस्या तोन परि
सो बहवो तिहो द्विष्टी तोन बको सम्यग्द्विष्टी १ सम्यग्द्विष्टी २ ए वेना निवेध बहवा एव मिष्याद्विष्टि हुवे तिहो तोन ज्ञान तोन पञ्चान मज्जना
वे बहवा इहो । बाबावो दा यत्तावो विवम । ज्ञानना नियम बहवा पने इय पञ्चान नियमबको हुव सतिपञ्चान श्रुतपञ्चान २ तिहो पच समुद्रात प
द्विष्टा बहवा । समग्धावा पारिहमा तिरिषि । इहो समुद्रात पारिहो तोन बहवा । पाव पम्पवसावा पञ्चवसाव जहेव पसखोच । पासखो १ पथ
वसाय २ पनुवन् ३ ए तीनेई जिन अपम्य विजित्ति पसखोना गमा बहवा तिम इहो पचि बहवा । पवसन जहा पठमसए । बावता जिन पद्विष्टा
नमानविपे तिम इहो पचि बहवा । जाव बाबाइसेव बहसेव वसवाधसहस्रा १ पतोमभूत मस्रद्विद्या १ । यावत् कासधाचवीने अपम्यबको समसह
यवय पत्तर्मुद्रत्तं पधिक । जव्वासेव पत्तारिसायावमा १ बउहि पत्तामइत्तेवि अपम्रिद्या १ एवइय कास जाव बरेज्जा ४ । उत्कटबको पार सायरा

यय गममुक्ति ॥ चतुर्वेदेतदयस्य गतत्यादिति, सोचिव अक्षरकासेत्यादि स्तु सुखिविषये पञ्चमोगम, इक्ष्व ॥ सोचिवेति ॥ अथ सञ्ज्ञी अपन्य

दस याममहस्मिद्धिपसु उक्तीसेणयि दस याससहस्सिद्धिपसु उग्रज्जेज्जा, तेण जते ! एव सोचेव चउल्यो
गिरयमेसो नाणियधो जाय काठादेसेण जहणेण दस वाससहस्साइ अतोमुज्जतमप्पहियाइ उक्तीसेण चस्रा
लीस यामसहस्साइ चउहि अतोमुज्जतेहि अप्पहियाइ एवढय जाव करेज्जा ५ । सोचेव उक्तीसकाळिहि
एसु उग्रययो । जहणेण सागरोयमिद्धिपसु उक्तीसेणयि सागरोयमिद्धिपसु उग्रज्जेज्जा, तण जते ! एव

स्थितिकपरुद्धयपि ददा वपनइल्लस्थितिकपूत्यद्यत त प्रदत्त । एव सयव चतुर्थो (गमः) निरवधयो प्रकृतध्वो यावत्कासादेधेन अपन्य
तो दयपयमइसास्यन्तमुद्रतापिजानि सत्कर्पेण बत्वारिशाहुर्यसइलादि चतुप्रिरत्तमुद्रुत्तरिचिकानि इयत्तं कास सेवेत यावत्कुयोत् १ । स
उग्रोरुद्रकामस्थितिकपूत्ययो अपयम सागरोयमस्थितिकेपूत्यद्यत ते प्रदत्त । एव स एव चतुर्थो गमको

पम चारे पञ्चमुद्रनेकरो पवित्र पतसाकाम यावत् नति पामति करे । सोचिव अक्षर कासिद्धिपसु उग्रययो । तेदोच निवे अक्षरकासा स्थितिक नर
कमिषे अपना । अक्षरेण दसयाममइल्लिपस । तेइ अक्षरदबको दयसइययस स्थितिकने विपे अपवे । उक्कासेचवि दसवाससइल्लिपसु उग्रय
ज्जा । उक्काटबको पवि उग्रसइययस स्थितिकनेविपे अपवे । तेचभते एव सोचेव उग्रयो विरवसेसो भाविपया । तेइ इमेभयन् इत्यादि इम नियये
पोया गमा नि भंगय पविषय आचरा । जाव काठादेसेव अक्षरेण दसवाससइनेहि पतोमुज्जतममहिबार । यावत् कासपाययोने अक्षरयबको
दयसइयय ते नारक भवसबधो पने पन्तमुद्रत पवित्र ते तिरेव सबसंबंधो आचरो । उक्कासेव चतालोस वाससइल्लिपस चउहि पन्तोमइनेहि प
महिपार एयय जाव करस्या १ । उक्काटबको चालीससइयय ते नारक भवसंबंधो आचरा पने चार पन्तमुद्रत पवित्र ते चार तियव भवसबधो
आचरा यतसाकाम यावत् गति पामति करे । साचर उक्कासकासिद्धिपसु उग्रययो । तेदोच अपन्य कासस्थितिक परीसक ससपात पर्यायय सञ्ज्ञो

सोचैव चउत्थो गमन्तु निरवसेसो चाणियहो जाव कालादेसेण जहसेण सागरोयम स्थितोमुज्जत्तमस्राहिय
 उक्कोसेण चत्तारि सागरोयमाह चउहिं स्थितोमुज्जत्तेहिं स्थस्रहियाह एवइय जाव करेजा ६ । उक्कोसकाल
 ठिइयपज्जप्तसखेज्जासाउय जाव तिरिस्सजोणिणुण नत्ते ! जे अविए रयणव्यजापुठविणेरइएसु उयवज्जि
 सए । सेण नत्ते ! केवइयकालाठिईएसु उयवज्जेजा ? गोयमा ! जहसेण दसवाससहस्सठिईएसु उक्कोसेण

निरवसेपो प्राचिन्तवो पावत्तासादेहेन जपम्पन सागरोपममन्तुमुद्रतापियमुत्तर्पणानि इय
 म्म बाल यावत्तुपोत् ६ । उत्तटकासत्थितिकपयोससङ्खेयवपोपुयावतियग्योनिको भदत्त । यो प्राचिको रत्तममापुपिबीमेरियिकेपूत्तुम्, स
 नदत्त । क्षिपटकासत्थितिकपूत्तयेत ? भौतम ! जपम्पन दसवपसहस्सठिईएसु सागरोपमस्वितिकपूत्तयेत ते जदत्त । बीधा अयसो

पवेइव तियववानि ७ उत्तटकास क्षितिक नारकनेविदे जपने । जहसेव सामरावमहिइए । जहसेव सामरापम क्षितिकनेविदे जपने । जह
 कासेवदि सामरावमहिइएस उववजेज्जा । उत्तटवको पवि सामरोपम क्षितिकनेविदे जपने । तेवमते एव साचव उत्तटा गमपो बिबरसेसा माचि
 यवमा । तेइ इभददम् एत्तादि इवे प्रकारे तेकोल चोका गमा वियेयरहित जावमा । जाव काकादेसेव जहसेव सामरोपम प्रतीमुद्रत मप्रदिवं । याव
 म्मासपाययोने जपमयको सागरापम पन्तुमुद्रते वरी पविक् । उत्तकासेव चत्तारि सागरावमाह चउहिं पतामहुत्तेहिं पप्रदिमार एवइय जाव
 करेज्जा ६ । उत्तटवको चार सामरापम चार पन्तुमुद्रते वरी पविक् एतत्ताकाह यावत् भति पामति करे ६ । उत्तकासकाहिइय यज्जत्त उवजेज्जा
 साहव । उत्तटकास क्षितिक यवीसव सख्यात वपोयुप । जाव तिरिस्सकोविएव भते खे भविण । यावत् तिरिस्सजानिक् वेमगवन् छे भव । रत्तवपमा
 पुठवि चेरएस उववज्जितए । रत्तमभानाम वुठिवो नारकने विदे जपने । सेवमते जवइय कासहिइएसु उत्तवजेज्जा । तेइ हेमयवन् केतकाकास वि
 तिकनेविदे जपने ७ । गायमा जहसेव दसवाससहस्सठिईएसु । हेगौतम जहसेवको इयसहस्सव क्षितिकनेविदे जपने । उत्तसेव सागरा

पतिः ॥ सोऽयं उद्धोमेत्यादिषु ० पृष्ठः ॥ उद्धोसबासे त्यादिषु ॥ सप्तमः तत्र ॥ एतसि चैव पठमममठति ॥ एतेपामेव सञ्चिन्तां प्रथमम्
१ मन्त्रोपिचयोपकूपर्यादितः ॥ नवरामित्यादि ० तत्र अपय्याप्यन्तर्भूततत्त्वा सचिनः स्थितिरुक्ता चेह न वाच्येत्यर्थः एव मनुबन्धोपि तदुप

सागरोवमठिहंसु उवयज्जेज्जा, तेण ज्ञते ! जीवा अयसेसो परिणामादीन्त्रो ज्ञवादेसे पञ्जवसाणे एएसि
चेय पठमो गमनं जेतस्सो जयर ठिहं जहय्णेण पुव्वकोणी उद्धोसेणयि पुव्वकोणी एव अणुयधोवि । सेसं
तचेय । काळादेसेण जहय्णेण पुव्वकोणी दसाहि वाससहस्सेहि अस्सहििया उद्धोसेण वस्रारि सागरोयमाइ
खउहि पुव्वकोणीहि अस्सहिियाइ एवइय काल जाय करेज्जा ७ । सोचेय जहय्णकालठिहंसु उवयसो जह

यः परिमाणादिको प्रवादेशपर्यवसान एतेषा चैव प्रथमममको ज्ञातव्यो नवर स्थिति र्हेपन्यता पूव्वकोटि उक्त्यर्थेणपि पूर्वकोटिरेवमनुबन्धो
पि । ज्ञेय तस्यैव । कातादृष्टम अपन्यतः पूव्वकोटि देसभिर्यवस्रारिपिका उक्त्यर्थेव बत्वारि सागरोपमाणि वतुज्जोः पूव्वकोटिचिरपिका इ

वमहिइ एम उववज्जेज्जा । उक्तकृष्टवको सागरापम जितिकेविये जपण । तेवमेते कोवा पवसेसा परिचामादोषा । तेव हेमनबन्ध कोव पवमेय ज्ञाक
ता परिमात्र पारिविदे । मवाइय पववसावा । मवसायसोने एतसायने । एसि चैव पठमो ममयो चेववा । तिका इहानो दोष संज्ञोने पडिसा ग
माज्जिका पचिक २ मविये उपत्रावा तेहोव जाववा । पवरं ठिर जहसेवं पुव्वकोटी उक्त्यर्थेव पुव्वकोटी । एतकोविमेव तिका जयव पवि पन
रे प संज्ञोने किति कयो तिका इहो न कइयो इत्थं एतसे जवम्यवको पूर्वकोटी स्थिति उक्तकृष्टवको पवि पूर्वकोटी जाववो । एव पववसेवोवि

। इम पनुवव पवि कइयो तदुप पवविको तेहने येम तिमकोव वववा । कावादेसेवं जहसेव पुव्वकोटी एवसि वाससहस्सेहि पचिकिया ।
वरोने अपमवको पूव्वकोटी इमसहस्सम करो पचिक । उक्ताउव बत्वारि सागरापमार एतहि पुव्वकोटीहि पचमहिबार एवइय कोव जाव
उक्तकृष्टवको चार सागरापम चार पुव्वकोटी पचिक एतकावाक यावत् मति यावति करे ० । साचेव जहव कावहिइं एसु उववसो । तेहोव

तत्रोपसेप प्रस्तावना [१९००] सच प्रतिगममौचित्येन स्वयमेव वाच्यो निवेदयन्तु नियमन सौप्येवमेवति पर्याप्तबहुततवाप्युपसंभ्रपञ्चोभि

यमठिदपुसु उवयजेजा, तेण जते । सीचेय सप्तमो गमनु गिरवसेसो नाणियसो जाय जयावेसोसि,
फालादेसेण जहसेण सागरोवम पुष्कोलीए स्थलहिय उक्कोसेण चप्पारि सागरोयमाइ चउहि पुष्कोलीहि
स्थलहियाइ एवइय जाव करेजा १ । एव एत णय गमका उरकेवनु णिस्केवनु णवसुवि जहेव अससोण,

य । यो प्रविण सररुहासस्वित्तो यावदुत्पत्तुम् स जदन्त । अित्तासस्वित्तिकेपूत्पद्येत ? गीतम । अपम्यतः सागरोपमस्वित्तिकपूत्कर्त
यापि सागरोपमस्वित्तिकपूत्पद्यत ते जदन्त । स एव सप्तमो नमका निरवक्षयो मन्त्रितवो यावद्वादेशो भवति कासादेशेन अपम्यतः सागरा
परं पूर्वकोत्पाप्यचिकमुकपत यत्वारि सागरोपमाचि चतुप्ति पूर्वकोटिमिरचिकानि इयन्त यावत्तुर्पात् २ । एवमेते नव गमकाः उपसे

द्विए जाव उउवज्जिए । उउवज्जकास स्मित्तिक जावत् छपणे । सेवमत येवइव काठद्विएस उववज्जया । तेइ हेमववन् यतवा कास स्मित्तिकनेवि
उपसे १ य उउर । नावमा जइयेव सामरावमद्विएसु । हेनोतम जइवज्जको सामरापम स्मित्तिकनेवि ये छपणे । उकासेववि सामरावमद्विएसु उव
वज्जया । उउवज्जको पवि सामरापम स्मित्तिकनेवि छपणे । तेवभते सायेव सत्तमा ममथा चिरवसेसो माचियणा । तेइ हेमववन् इत्थावि तेइव
मातमा ममा निरवक्षेय समस्तपरे जावथा । जाव मवाइयाति । यावत् मवाइय जगे कइथा । कावादेसेव जइसुव सामरावम परवकाओए ममभंइ
व । जावपायरोन जवसुवको सागरापम पूर्वकाओ पविबो । उकासेव चप्पारि सामरावमाइ पठवि पवकाओइ ममभंइयाइ एवइय जाव करेजा ।
उउवज्जको चार सामरापम चार पूर्वकाओ करो पविक जावथा एतथाकाव यावत् भति यागति करे ८ । एव एते पव मममा । इम एउ नव गमा
इवि मात जावथा । इत्थेवया विस्सेयथा ववसुवि जहेव पवसोवे पवन्त सखेज्जवासाउव । उउयेव कइवे ममा मोइवा निवेप कइवे पूरा करिया उ
उयेप निवेप तवेर ममानेविने जिम पवसोने कइया तिम इहा पवि कइथा पर्याप्त सज्जात ममोदुव । सवि पविद्विद्व निरिक्कावाचिएव मते ये भविए ।

यतिपयोनिजमाश्रित्य रजममावच्छतोक्ता एव तमेवाश्रित्य शर्करामावच्छत्यतोप्यते तन्नीचिवशीचिकेषु तावदुप्यते ॥ पञ्चतेत्यादि ५ सट्टीस

पञ्चससखेज्जवासाउयससिपचिदियतिरिक्कजोणिएण जते । जे न्निए सुक्कारप्पज्जाए पुठवीए णेरइएसु उवव
ज्जिएए सेण जते ! केयइयकालिठिईएसु उववज्जेज्जा, जहसेण सागरोवमठिईएसु उववज्जेज्जा, उक्कोसेण
तिगिण सागरोवमठिईसु उववज्जेज्जा, तेण जते । जीया एगसमएण एव जहेय सुक्कारप्पज्जाए उववज्जेज्जगस्स
लुट्ठी सहेयि णिरवसेसा न्नाणियइया जाव न्नावेदोसि । कालादेसेण जहसेण सागरोवम ज्युतोमुज्जत्तमसु
त्तिय उक्कोसेण वारससागरोवमाइ चडाहि पुष्टकोलीहि सुप्पहिियाइ एवइय जाव करेज्जा । एव रथणप्पज्जा

पक्कोमिहेपक्को भवस्सपि पयैवासम्भितान् पर्याप्तसङ्कुयवर्णायु सद्धिपन्नेन्नियतियम्योनिवो जवन्त । यो जविकः शर्करामाया पृथिव्यो नैर
यिकेयत्तुं स जवन्त । वियत्ताल्लखितिकेयत्तुयेत जपम्पन सागरापमस्सितिकयत्तुयेत ते जवन्त ! जीवा एकसमयनेव यथैव सुद्धरामज्जा

सज्जो पचेद्विय तिवव्वाजिक्क हेमयवन् व मय । सव्वएयमाए पुठवीए केरएणसु उववज्जितए । यव्वरपमा एविवी नारबीने विपे जपजे । सबभत कववय
वावडिइएसु उववज्जित्ता । तेव हेमयवन् केतवेवाव खितिकनेविपे जपजे इ म जतर । मावमा कववेव सागरोवमठिईएसु उववज्जेज्जा । जेणीतम व
वववववो सागरापम खितिकनेविपे जपजे योजो एविवीने विपे जपजे एव सागरापममा जेव खितिकजे । उक्कासेव तिसि सागरोवमठिईएसु उवव
ज्जेज्जा । जत्तुठववो योम सागरापममो खितिकनेविपे जपजे जेमाटेवोका एविवीनणि प । तेवभत जीवा एगसमएवं । तेव हेमयवन् जीव एव समये ।
एव जवव सव्वएयमाए उववज्जितगएव कवो सगे विरवसेसा भावियम्मा चाव मवादेसति । इम विमज्जेव रत्तममानेविपे जपवताने खवि ते परि
माव सज्जनताडिक्क प्राप्ति विवावोव ररममा एविवीने विपे जपवतान कवो तिवावोव एव निरवयेव समस यव्वरपमाने विपे पवि कववो यावत्
मवायेव समे । कालादेसेवं जहसेवं सामरोवम धंतामज्जत मयइिवं । कासथायवोने कवन्व सामरापम पत्तम्भित पविक्क । उक्कासेव वारससागरोव

येन निरवमेसा प्राचिपयति ॥ परिमाणसहस्रनादीनां प्राप्तिर्यत्र रवप्रभायामुत्पत्तिरसौ वृक्षा सैव निरवमेसा सर्वप्रभायामपि मन्वितव्येति ॥ सा
 मरोचमं चान्नोमुद्रमन्नादियति ॥ द्वितीयायां जपण्या स्थितिः सागरोपमं चान्नमुद्रं च सखिमवसत्कामिति ॥ वृक्षोसेषं वारसेत्यादि ॥ द्वितीया
 यामुररुहताः सागरोपमत्रयं स्थिति सस्या बहुगुण्ये द्वावस्य, एव पूर्वकोटयोपि चतुर्षु सखितियन्त्रेषु चतस्र एवति ॥ नेरइयति सवदेसु का
 मरोचमा प्राचिपयति ॥ रवप्रभायां चापुष्टिरित्यवद्वारे च दस वयंसहस्राणि सागरोपमबोचं द्वितीयादिषु पुन वयन्यत उत्कर्षतश्च सागरोपमा
 इत्यत्र ज्ञाप्यानि यतः-सागरमेतं १ त्रिय २ सप्त ३ दस यः सप्तस ४ तद्वयवासीसा ६ । तेतोवावावस्थिती ७ सप्तसुपिकमेकपुठवीसु ८ १ ॥ तथा ॥
 आपठमापञ्चसा सार्वीयाएकविष्टियामबिया । तदतमबोयोएसो दसवाससहस्ररयवाएति ॥ २ ॥ रवप्रभायामनुत्वा नवापि नमाः कियदूर याव

पुठयिगमगसरिसा पययि गमा ज्ञाणियक्षा पवर सप्तगमएसुयि नेरइयति इयसवेहेसु सागरोचमा ज्ञाणि
 यक्षा । एव जाव वठपुठयित्ति पवरं नेरइएठिई जा जत्य पुठवीए जहसुक्कोसिया सा तेण चैव कमेण
 यामुत्पद्यतो सन्धिः सर्वापि निरवमेसा (वृक्षा साक्षापि) प्रचित्तया यावद्वारवेस इति । वासावेसन जपन्यतः सागरोपममन्तमुद्रतांचिक

माह पठति पुगकादौहिं यामहिवाह एवय जाव वरेत्वा । उत्पुष्टवको वारे सागरापम वार पूर्वकादौ पचिच जावया यतकोवाच जावप् नठिया
 यति करे । एव रवचयमा पठति यमयसरिसा चववि गमा भाचियगमा । इम रत्नप्रभा प्रचिबोना ममासरोखा ग्रवरप्रभा प्रचिबोने विवे पचि नवेर
 नमा वद्वता । ववर वद्व नमएसुयि नेरइयतिरेव सवेहेसु सागरावमा भाचियगमा । एतकोविमेष सब यमानेविने मारव स्थिति सवेवद्वारेने विवे सागरो
 यम जीवता त इम-सागरमेयमित्य सप्तदसवसरसप्तदसवकोसा ॥ तेतोसवावद्विरे सप्तकमेवसुपुठवीसु ॥ १ ॥ आपठमाएवक्षा जावोसाहकविहि
 बाभचिदा । तदतमजाभाएवक्षा एववाससहस्ररयवायति ॥ २ ॥ एव जाव वठपुठयित्ति । इम जावप् वठी प्रचिबोचये वद्वता । ववर वेररपठिरे जाव ज
 त्प पुठवीए । एतवाचिचव मारव स्थिति चद प्रचिबोनेविने चिक्का । जहसुक्कोपिचय वार तेव चर जमेव यचमुद्रा जाववता । जहसुक्कोपिचय कीचिनि वि

दित्याह-आय कष्टपुरुषमिति ॥ अतनुबाढायवृत्ति ॥ अस्मदे आयसंवेदे इति ॥ वासुपय्यज्जाय अष्टावीसति ॥ तत्र सुसवागरोपमासुख्यपतः स्थिति
कृत्वा सा च अतनुबा ह्यविच्छतिः स्वाद्य मुत्तरत्रापीति ॥ वासुपय्यज्जाय पयविहसपयजिति ॥ आद्यपोरेव हि पृथिव्योः सेवार्त्तेनोत्पद्यन्ते यय

चउगुणा कायज्ञा वालुप्यन्नाए स्थानीस सागराधमा चउगुणिया नवति, पकप्यन्नाए अस्त्रासीस, धूम
प्यन्नाए स्थसठि, तमाए स्थसीति । सधयणाइ वालुप्यन्नाए पचाविहसधयणी तजहा--वहरोसजना
राय जाय कीलियासधयणी, पकप्यन्नाए चउसिहसधयणी, धूमप्यन्नाए तिविहसधयणी, तमाए दुविहस

सुखयतो द्वादश सामरोपमाचि चतुर्त्तिः पूर्वकोटिजिरचिकानि इत्यत्र धामल्लुपोत् एव रत्नमज्ञापुषियीगमकसदृशा मवापि नमा प्रविष्टव्या
मवरं सवधमकेद्यपि भैरविकल्पितिसंबन्धेषु सागरोपमा प्रविष्टव्या एव यावत्पष्ठपुषियोति नवरं भैरविकल्पितियो यत्र पुषिव्या जघन्यो
रश्मि सा तेनेव कमेव चतुर्गुणा फलंव्या वातुक्षामज्ञायामष्टाविक्षितिः सागरोपमाद्यतुगुणा भवन्ति पङ्कमजायां चत्वारिशत्, घूममज्ञायामष्ट
पष्टिस्तमायामष्टाक्षितिः सहस्रनामनि धामल्लुभामजायां पञ्चायिषसहस्रनामनि तद्यथा-यन्त्रयेनमाराच (प्रच्युति) यावत्कीर्त्तिकारसंहननी, पङ्कमज्ञा

बि प्रकृते चतुर्गुणो ऋषो । वास्तव्यमाए पद्मावोस सामरावम चतुर्गुणिया भवति । न तु प्रमानेविदे वात सागरापमनो ऋषो स्मिति ते चतुर्गु
 नोकोषा पद्मावोस सामरोपम इव सात चतुर्गुणा बीजा पद्मावोस । पक्ष्यभाए जलाशोस । पद्मप्रभाये द्वापसागरापम चतुर्गुणा कोषा जालोस सामरा
 पम इवे । भूम्यभाए पद्मवृद्धि तनाए पद्मावोति । धूमप्रभाये सतरे सागरीपम ते चतुर्गुणा कोषा पद्मवृद्धि सामरापम इवे तमानेविदे वावोस सामरापम
 इवे पद्मिणी वाय पद्मिनीनेविदे वृद्धासवयो अपजे । संवत्तवाह वास्तुयभाए पद्मवृद्धि सवदवो त । पन सवदव वास्तुवमानेविदे पद्मविधि सवद
 वो भरवने जाव ते वृद्धे—वृद्धोसमनाराय जाव कोसिवासवदवो । वज्र वृद्धोसमनाराय सवदवो यावत् कोसिवासवदवो । पक्ष्यभाए पद्मवृद्धि
 सवदवो भूम्यभाए तिग्निव सवदवो तमाए वृद्धि सवदवो त । पद्मप्रमानेविदे वारमेदे सवदवो इवे कोसिवास वज्रवा धूमप्रमाये विविध सवदवो प

પુનોવાનુવો ૪ પૃષ્ઠી ૩ પૃષ્ઠો ૨ મુસમો ૧ યુ મહેક સંસ્કૃત્તં શીવતે इति, एष सप्तमपुष्पिणीमाश्रित्याह-पञ्जनीत्यादि ॥ इत्यिवेषा न उच्ययज्ज

घृत्रणी तजहा-यदुरोसन्ननारायसंघयणी उसन्ननारायसंघयणी सेस तवेत्र । पञ्जतसखेज्जावासाउय जाय
तिरिरुज्जाणिणुण ज्ञेते । जे न्नायाण सुहे सप्तमपुष्पिणीणरुहणसु उववज्जिहणु सेण ज्ञेते । केयद्वयकाउठिईणसु
उययज्जेज्जा ? गोयमा । जह्खण वावीस सागरोवमठिईणसु उक्खोसेण तेव्वीस सागरोवमठिईणसु उयय
ज्जेज्जा तेण ज्ञेते । जीया एय जहेय रयणव्वज्जाणु यय गमगा उय्ही सखेयि णवर यदुरोसन्ननारायसंघयणी

पो वमुविपमइज्जमो पूमज्जायो विविपमइज्जमो तद्वाया-उज्जपमसइज्जमो ज्जपमनारायसइज्जमो ज्ञेय तवेव । प
पोसमज्जुवइयोपुपोवतिपुपोतिवो मव्वण । पो त्विकोप सप्तमपुष्पिणीमिरियिकेपुत्पत्तुं स मव्वण । ज्जिपत्तासस्सियिकेपुत्पत्तुयत्त ? योतम । ज
पय्यव इतिज्जतिवावरोपमस्सियिकेपु उरउपतययत्तिज्जसागरोपमस्सियिकेपुत्पत्तुयत्त ते मव्वण । जीवा एय ययेव उज्जपमाया मय गमका स

इमाराण वज्जो तमावेसिहे दिग्धिभययवो ते वइहे-वरावमनाराय संवववी वसमनाराय संवववो सेस तवेव । वयज्जपमनाराय संवववो वयय
माराण वइववो वेव तिमइव वइवा, इवे सातमो वविवो पायवीने वइवे-पज्जत सवेववासाउय जाव तिरिक्खवाविणं मते जे मविण । प
वज्जि मज्जार रवावइव वावत् तियवपोनिक वेयमवन् जे मय । एवेसत्तम पुठवी वेरइएस उववज्जिहण । नोवे सातमो वविवो नारवज्जिवै ज्जपवे । जे
वयय वेसाय कामइइइणु उववज्जया । तेव वेमववन् वेतकाकाव ज्जितिवेज्जिवै ज्जपवे १० प्र० उतर । मायमा ज्जवेव वावोसं सायरोवमठिईणसु ।
ने १०म ज्जयव वावोव वावरायम ज्जितिवेज्जिवै ज्जपवे । वज्जवेव तेतोस सागरावमठिईणसु उववज्जेज्जा । उरउटववो तेवोसमानरायम ज्जितिव
मविवे ज्जयवे । मव्वं यत जीया एय वइव उववज्जयाण वव ममगा ववो सवेदि । तेव वेमववन् जीव इय ज्जिमइव उज्जपमज्जेविने वव गमा वइववा म
वि नवि व इ तिमइव वइवा । वयव इररावमनाराय वइववो । एतवोविमेव वयज्जमनाराय वइववो इवो ज्जपवे योया वव न ज्जपवे । इज्जिवेव

तिष्ठति ॥ पथ्यन्तास्तेष्वप्यथीयुः स्त्रीकामुत्पत्तेः ॥ अङ्गुष्ठेन तिष्ठति प्रवग्गहवाहति ॥ मत्स्यस्य सप्तमप्यथीयानारुहन्तेनोत्पद्य पुन मत्स्येवेवोत्पत्तौ ॥
 वङ्गोसर्वं वृत्तजनवग्गहवाहति ॥ मत्स्यो १ पृथ्वा सप्तम्या गत २ पुन मत्स्यो जातः ३ पुनरपि सप्तम्या गतः ४ पुनरपि तथैव ६ पुन मत्स्यः ७ इ

इत्योत्रदगा ण उव्वज्जंति सेस तथेव जाय खुण्णग्रयोसि । सयेहो जवादेसेण जहस्येण तिस्सि जवग्गहणाइ
 उक्कोसेण सप्त जग्रग्गहणाइ , काळादेसेण जहणेण वायीस सागरोवमाइ दोहि अतोमुज्जत्तेहिं अस्सहिियाइ
 उक्कोसेण त्तासंति सागरोवमाइ चउहिं पुह्कोणीहिं अस्सहिियाइ एवइय जाव करेज्जा १ । सोचंय जहस्य
 कालिठिइणु उव्वग्रयो सहेव वत्तस्यया जाय जवादेसोसि , काळादेसेण जहस्येण काळादेसोवि तहेव जाय

विधः सर्वोपि भवरं वत्तपन्नाराचसइमनी , स्त्रीवदका मोत्पद्यन्त झेयं तथैव पावदमुव्वन्त्य इति , सर्वेषो प्रवावझेन जपय्यत स्त्रीवि प्रवपइ
 वानि उत्कपतः सप्त प्रवपइवानि । कासादेसेन जपय्यतोद्वाविस्सुतिसानरोयमावि ह्वाभ्यामन्तमुद्वातोभ्यामपिवानि , उत्कर्पेव पदूपटिः सा

या च इववर्त्तन्ति सेसं तथेव । स्त्रीवेदकं न जपये स्त्री प्रविषोक्ते स्त्रीना जपजपावका ग्रह तिमहीज कइया । जाव पयुवववाति सर्वेवा भववेसेव
 जपय्यति तिणि मवजइवाइ । जाकं पयुवमसने सवेप भवपावयोने जजम्यवको तोन भवपइव ते विम मत्स्यमरो सातमो प्रविबो जपको वको म
 त्त्वमेविदे इत्यतिववा तोन भव वाद । इकासेव सप्त भवम्यइवाइ । उत्कटवको सात भवपइव मज्ज १ सातमो २ मज्ज ३ सातमो ४ मज्ज ५ सात
 मो ६ मज्ज ७ एव ० । कासादेसेव जङ्गलेन वायीस सागरावमात्र दाति र्चतीमपुत्तेहिं पयइवाइ । कासपावयोने जजमे वावोससागरोपम होय प
 न्नरमज्जत्तवरी पथिक तेविम इवा वायीस सागरोपम झय - भिज्ति ते सातमापुविबो नारव भवसंवधो धने होव पन्तमुज्जत्तं ते प्रवम ज्जतोव मत्स्य म
 वसज्जो जाववा । इकासव ज्जासइ सागरोवमाइ वकइ पुव्वकाहीहिं पयइवाइ एवइय जाव करेज्जा । उत्कटवको ज्जासंति सागरापम चार पुव्वका
 हो पथिक ते विम चार तोन सातमोपुविबोने वावोस सागरापम पावुजपे जपना वको येने चार मव मत्स्येनेविदे जपमा माटे चार पुव्वकाही प

त्वेवमिति ॥ कामादभेदमित्यादि ० इह द्वाविधमिति सागरोपमादि अपत्यस्थितिकसमपुष्पिनीनारकसम्बन्धीनि अन्तर्मुहुरतय च प्रथमवृत्तीयम्
रम्यतनवसम्बन्धीनाः ॥ द्वाविधं सागरोपमादिति ० यारवय सस्यां द्वाविधमिति सागरोपमायुक्ततयातत्वाच्च पूर्वकोटय यत्तुं भारकनवाप्तारि
चउहि पुत्रकोट्रीहि शृङ्गहियाइ एगडय जाय करेजा २ । सोचैत्र उक्कोसकाछिठिईएसु उवययो सखेव छट्टी

जाय शृण्वयथोति । नयदेसेण जहणेण तियाण नयगहणाठ उक्कोसेण पच नयगहणाइ कालादेसेण जह
गेण तप्तोस सागरोपमाइ उाहि श्यतोमुज्जेहेहि शृङ्गहियाइ उक्कोसेण द्वायति सागरोपमाइ तिहि पुष्ट

गरोपमायि चतुति पूयकोटिनि रपिचामोयस काम सेवेत यावत्तुयोति १ । स एव अपत्यकालस्थितिकपूरपक्काः सर्वेव वक्तव्यता यावद्भावादे
मेवति । कामादभेदमत्र अपत्यकालादेवोति तथैव यावत्तुयतिः पूर्वकोटिनिप्रतिबिम्बानीयन्त काल यावत्तुयोति २ । स एवोक्तकालस्थितिकेयू
रपक्का सर्वेव सौम्य यावद्तुयत्य इति । नवादेकान् अपत्यत लीयि नवयइयानि उत्त्वपतः पक्का नवयइयानि कालादेवेन अपत्यतकपयिषसु

धिव इम कामठ भामरापम चार पूर्वकोटो पयिच चापवा एतसोबास यावत् यति पामति करे । साचन जहसकाछिईएसु उववक्का सुखवि वक्तव्य
ता जाय मयदेवानि । ततोत्र जहसकाछिस्थितिकेविये जपना सगसोहो वक्तव्यता यावत् भवाइय कम । कालादेसेव जहणेव कालादेसानि तदेव ।
कामराजरोने जहणे कालादय पयि तिमहोव । जाय चउहि पुयकोटोहि पयिद्वार पयइय जाय करव्या । जायत् चार पूर्वकोटो पयिच

ति । नयकोटो नयि कामत् पनवत्यसगे जहवा । भवादेसेव जहणेव तियाण उरजहवास स्थितिकेविये जपना । सखेवसो जाय पचवयो
पयइय चउटवको पच भवपदर तोनभव मय्य र दामयन भारक जेह मयो सातमे करे उरजहवको दामहोव चार जपने । कालादयव जहणेव
ततोत्र कामरापमार द्वाहि पत्तामुज्जेहि पयिद्वार । कालपयवरोने जहणे ततोत्र कामरापम त भारक मयना द्वाय जहसमुज्जेतं पयिच ते जाय काम

तेषु मरस्यतवसिद्धिः, यतोयवभावेतदवसीयते सप्तम्यां अपन्यस्थितिपूर्वकपर्यंत स्त्रीनेव धाराभूतपद्यात इति ज्ञाप्य मध्यमैवविषय प्रत्ययइवकाशपरिमाणं स्याद्विषय काल उत्तरुष्टो विवक्षित सोन अवगम्यस्थितिषु वीनधारानुत्पादित एव हि बहुपर्यापूर्वकोटि सम्पत्ते उत्कृष्टस्थितिषु पुनर्ध्वारहयोत्पादने

कोन्नीहि स्पृशद्द्वियाह एयद्वय जाय सेवेज्जा ३ । सीचेव स्युष्यणा जहसुकालठिहने जाने सध्वेयि रयणप्य
त्रापुठयि जहसुकालठिहयवसस्यया ज्ञाणियक्षा जाव नवादेसीसि जवर पठमसधयण णो इह्यीवेदगा ,
नवादेसेण जहसुणे तिसि नवगगहणाह उक्कोसेण सप्त नवगगहणाह कालादेसेण जहसुणे थावीस सागरी

रसागरीपमादि द्वाभ्यां मन्त्रमुद्राभ्यामपिक्वानि उत्कथयतः पदपाठिसानरीपमादि त्रिचिः पूर्वकोटिजिरीपिक्वानि इत्यत काल सेवेत यावत्कुप्या
तु ३ । स एवात्मना अपन्यकासस्थितिको जातः सर्वोपि रवमना पृथिवीअपन्यकासस्थितिकवचन्यता प्रक्षितव्या यावद्भवादेश इति मवरं प्रथम
सङ्गमनं नैवलीवेदकाः । प्रवादेशेभ अवन्यतलीचि नवपङ्क्त्यानि उत्कथयतः सप्त प्रत्ययङ्क्त्यानि, कासावशेभ अपन्यन द्वाविश्रितिसानरीपमादि

भनसवधौ । उक्तामेव ज्ञात्ति सामरायमाह तिचि पुनकोटोहि यमहिवाह इवदव जाव सेवेज्जा ३ । उत्कृष्टवको ज्ञासति सामरायम ते दोय मारव
भवसुवधौ तीन एवकाडो चदिब ते तोनमव मत्तव सुवधौ एतकोवाव यावत् गति यामति करे । साचव भयपवा जहसुकाहहिवा जाधा । तेडोव
पापचपे अवन्यकास क्षितिकपने अपनो । सुधेवि रवचयमा पुठवि जहसुकाहहिरेव वलगव्या भाविधव्या जाव मवादेमाप्ति । सुयवाह पवि रतमप्र
मापुविबो अवन्यकास क्षितिक वल्लवता एतसे रतममा चतुर्भ ममव वल्लवता जहवी यावत् मवादेय जने । जवरं पठम सवधच को इत्योवेयवा ।
एतकोविमय इहा पडिवाडोव सुवधको अपनै स्त्रीवेदो न छपये । मवादेसिच जहसोव तिचि भवजहवाह । मवादेय धात्रकाजे जवगसे तोन मवपङ्क्त
मत्तव १ नारव २ मत्तव ३ उक्तासेव सप्त भवजहवाह । उत्कृष्टवको सात भवपङ्क्त्य तिज्ञां तोन नारवना चार मव मत्तवमा । काहादेसेव जहसोव
वागोचरागरायमाह दाहिं यतामुद्रचेहि यमहिवाह । वाचपात्रवोने जवन्ववको यावोस सागरीपम दाय यतामुद्रतं प्रविच मत्तव भवसुवधौ । यको

वारद्वयमयोत्पद्यत इत्यवसीयते ३ ॥ सोमेव जहसुवासादिष्ठे इत्यादिस्तु चतुर्यः तत्र च ४ सवेव रयकप्यजपुर्दिविषकाससितिवत्तवया प्रापियसु

यमाइ दोहि अतोमुज्जतेहि अस्महिियाइ, उक्कोसेणं कायठि सागरोयमाइ अतोमुज्जतेहि अस्महिियाइ एव
हुयं काल जाय करेजा ६ । सोचेव अप्पणा उक्कोसकालिठिईनु जात जहसेण वायोस सागरोयमठिइएसु
उक्कोसेण तेहीस सागरोयमठिइएसु उयवज्जेआ, तेण जंत ! अवेसेसा सवेवि सत्तमपुढवीपढमगमवस
सुया नागियसुजा जात्र जवादेसोसि पवर ठिई अणुयधोत्ति, जहसेण पुइकोकी उक्कोसेणयि पुइकोकी

तान्यामन्यपिक्कानि, उत्कपत्ता, पट्पट्टिसागरोपमावि चतुन्निरत्तमुंरुत्तरिचिक्कानि इत्यत कास यावत्तुयोत् ६ । स एवात्मनोत्कट्टकालस्थितिको
जाता अपम्यम दुर्विज्ञातिसागरोपमस्वितिकपूत्कर्त्तव्यं त्वयस्त्रिअसावरोपमस्वितिकपूत्पद्यत ते नदत्त ! अवसेया सर्वापि सत्तमपुचिवीप्रय
मगमवत्तवता प्रावितव्या यावद्गवादण इति पवरमनुजस्य इति अपम्यतः पुसकोटिरुत्कर्त्तव्यापि पूर्वकोटिः श्रेयं तस्यैव, कासादेसेन अपम्यतो

पमहिबार । अवसवको तेवास सागरापम साव पत्तमुंरुत्त पचिव जावता । उत्ककासव जावहि सामरावमार अतामुंरुत्त पमहिबार एवस
कास जाव करेजा ६ । उत्कट्टवको जासठि सागरापम पत्तमुंरुत्त पचिव जावता एतकावाव जावत् मति पागति करे ६ । सोचेव अपपका सवको
मकाःसुद्धिआ जाया । तहाइ पापचमं उत्कट्टकास स्थितिकनविदे खपना । जहसेव वायोस सागरावमहिरेएसु । ते अवग्यवको वायोससागरोपम
स्थितिकनविदे खपना । उक्कोसेव ततोस सागरावमहिरेएसु उववज्जेजा । उत्कट्टवको तेवोस सागरापम स्थितिकनविदे खपवे । तेवमते अवसेसा
तमेवि सत्तमपुठो पठम गमगा पत्तावया भाविपया जाव भवादेसाति । तेइ देमगमम् पचयेव मगकाइ पवि सातमो पुचिको पचिका गमानो
वावज्जेता रहा जाववो यावत् मयादेयठगे कइवा । पवर हिइ पचवयाति जहसेवं पचकाओ उकासपविपुग्गकाओ सेसतंवेव । एतकाविदेव स्थिति
पनुदन्वने सवववको एवकाठि उत्कट्टवको पवि पूर्वकाओ येव तिमरोम कइवा । कासादेसेव जहसेव वायोस सागरावमार दाहि पुग्गकाओदि

धीबलुपयमे प्रथममेव भूएनन लीखतनिवेपयाप्य इति ४ । क्षेत्रममास्तु स्वयमेवोष्ठा मनुष्याधिकारे-उद्धोसेबं सखेज्जा उवयज्जति ॥ गजज

रोणे तत्तीस सागरोयमाइ ठोहि पुव्वकोमीहि शुप्पहि याइ उक्कोसेण ढावण्ठि सागरोवमाइ तिहि पुव्वको
मीहि शुप्पहि याइ एवइय फाल जाव करेज्जा ९ । जइ मणुस्सेहि तो उवयज्जति किं सखिमणुस्सेहि तो
उवयज्जति शुसखिमणुस्सेहि तो उवयज्जति ? गोयमा । सखिमणुस्सेहि तो उवयज्जति णो शुसखिमणुस्से
हि तो उवयज्जति, जइ सखिमणुस्सेहि तो उवयज्जति किं सखेज्जा यासाउयसखिमणुस्सेहि तो उवयज्जति शु

पूयकोटिज्जामपिठान्नुत्तपत्तः पट्पटि सागरोपमावि त्रिज्जि पूयकोटिमिरपिठानि इयत्त ढाल यायलुपात् ८ । यदि मनुष्येभ्य उत्पद्यन्ते
किं सखिमणुष्य उत्पद्यन्ते सखिमणुष्य उत्पद्यन्ते ? गीतम । सखिमणुष्य उत्पद्यन्ते मैवासखिमणुष्य उत्पद्यन्ते यदि सखिम
णुष्य उत्पद्यन्ते किं मनुष्यवर्पायु सखिमणुष्य उत्पद्यन्ते सखेय (प्रवृत्ति) यावदुत्पद्यन्ते ? गीतम । सखुपवर्पायु सखिमणुष्य उत्पद्य

भवसर्पणी राय पूर्वकोटी पथिव ते हाय नारव भवन्तो जीवन्तो । उक्कासेव ढावण्ठि सागरावमाइ तिहि परवक्काडिं पमहिवाइ एवइय जाव करे
ज्जा ८ । पट्पटि यवो यामठ सागरापम ते हाय नारव भवन्तो जीवन्तो पथिव ते तोन भवन्तो जीवन्तो पथिव ते तोन भवन्तो गति पायति करे ८ ।
अइ मनुष्यजिता उवयज्जति । जा मनुष्यवर्पो जपवे । किं सखि मनुष्यजिता उवयज्जति पसखि मनुष्यजिता उवयज्जति । ता म् सखी मनुष्यवर्पो ख
पत्रे पयवा पसखा मनुष्यवर्पो जपवे १ प्र उत्तर । गायमा सखि मनुष्यजिता उवयज्जति । हेगीतम सखी मनुष्यवर्पो जपवे । जा पसखि मनुष्यजिता
ता उवयज्जति । पथिव नही पसखी मनुष्यवर्पो जपवे । अइ सखि मनुष्यजिता उवयज्जति । जा सखी मनुष्यवर्पो जपवे ता । किं सखेज्जा यासाउय सखि
मनुष्यजिता उवयज्जति पमक्खज्जा उवयज्जति । ए सखि मनुष्यवर्पो जपवे । जा सखी मनुष्यवर्पो जपवे । जा सखी मनुष्यवर्पो जपवे । जा सखी मनुष्यवर्पो जपवे ।
प्र उत्तर । भावमा सखेज्जा यासाउय सखि मनुष्यवर्पो जपवे । जा सखी मनुष्यवर्पो जपवे । जा सखी मनुष्यवर्पो जपवे । जा सखी मनुष्यवर्पो जपवे ।

मनुष्याणां सर्वेषु सङ्गतानामेवास्तित्यादिति ॥ मवर जप्तादि नायादिति ॥ अथप्यादी प्रतिपादित सति केपाचिखरकेपूत्यते: "आहव पूषिभा पञ्चसखेज्जायासाउयसयिमणुस्सेण जते। जे नविण रयणप्यना पुठवीण णेरहएसु उववज्जिअए सेण जते! केयइया कालिठिइएसु उववज्जिआ ? गोयमा ! जहसुण दस थाससहस्सठिइएसु उक्कोसेण सागरोवमठि ईएसु उववज्जिआ, तण जते । जीया एगसमएण केवइया उववज्जति ? गोयमा ! जहसुण एक्कोया दोवा तिगिया उक्कोसेण सखेज्जाया उववज्जति । सघयणा ठ । सरीरोगाहणा जहसुण अगुलपुज्जत । उक्कोसेण यावदयः सप्तमा । पयाससङ्खयवर्षाणुःसज्जिममुयो नदन्त । यो नविक्को रजप्रजापुचिध्या नैरयिकपूत्यनुं स नदन्त । कियत्कासस्सितिकेपूत्य द्योत ? योतम । अपम्यन द्वावर्षसङ्खस्सितिकपूत्यर्पेण सागरोपमस्सितिकपूत्यद्योत, ते नदन्त । जीवा एकसमयेन कियत्त उत्पद्यन्ते ? गो तम । अपम्यनैकोवा द्वीया त्रयोवा उत्कपत सङ्खेया वोत्यद्यन्ते । सङ्गना पट । इरीरावगाइमा अपन्येताकुसपुयत्त । उत्कपतः पण्यपनु य पर्वात सङ्गात वर्षाणु सप्तो मनस्य इमयवन् जेइ सविब । रववप्यमा पुठवीए बेरइयसु उववज्जिअए । रत्नप्रसाभास पृथिवीनविषे नारकोनेविषे अप जे । सबभते केवइइकासठिोएस उववज्जिआ । तेइ हेमवन् जेतकाबाब स्सितिकनेविषे उपजे इ म उत्तर । यायमा जइजेण उववससङ्खस्सितिए स । इयोतम अवम्यवको इयसङ्खयव स्सितिकनेविषे उपजे । उक्कासवे सामरावमठिइएसु उववज्जिआ । उत्कपटवको सागरापम स्सितिकनेविषे उपजे तेच मते जीवा वम समएण केइया उववज्जति । तेइ हेमववन् जीव एकसमये वरी कतळा उपजे इ म उत्तर । गोयमा जइजेण एकोवा दोवा तिगिया विवा उक्कासव संजेज्जाया उववज्जति । इयोतम अवम्यवको एक पववा दाम पववा तोन अपजे उत्कपटवको सङ्गाता अपजे नर्मजमनुष्य सदेव स वगाता होव हुने तेमठि । सवववा च सरोरावाइवा जइएण अगुलपुज्जतं उक्कोसेण पण पणुहसवाइ । सववव च हुने यरीर पवगाइमा जवम्यवको अगुलपुववज्ज उत्कपटवको पवसे धनुवमो जावको । एवं सेसे जहा सविपचिदिय तिरिस्समाविवाच आप मवाइसाति । इम ग्रेप जिम संघी पचेइइस

रः-मुदिनाकमपपगजवद्याष्टारपसरीरादि सद्बुधं परिसाक्षिताः स्ववधच्छति । अथकोऽत्र मासपुङ्गवति ॥ इदमुक्तं प्रयति-मासद्वयान्तवत्पर्योपभरो
मरक न याति ॥ दमवाममहस्मादिति ॥ अपन्य नरकपायिमनुष्यायुः ॥ मासपुङ्गवति ॥ इह मासपुङ्गवः अपन्य नरकपायिमनुष्यायुः ॥ यत्तारिसाग
रोवमादिति ॥ उररुष्ट रवप्रज्ञानारकप्रवत्तुष्यायुः ॥ अत्रि पुष्वकोटीदि यद्गदियादिति ॥ इह वतस्यः पूर्वकोटयो नरकपायिमनुष्यजवत्तुष्योत्क

परधणुहमयाह । एव सेस जहा सखिपचिदियतिरिस्कजोगियाण जाव त्रयादेसोप्ति णवर चत्तारि णाणा
तिरिया श्रुणाणा नयणाए । ठ समुग्घाया केयलिवज्जा ठिहं स्थुयथीय जहखेण मासपुङ्गवत , उक्कोसेण
पुसुकोनो सेस तत्रेय । कालादेसेण जहखण दस वाससहस्साह मासपुङ्गवतमस्रहियाह , उक्कोसेण-वत्तारि

तानि । यय शय यया सखिपचन्निप्रतिययोमिकाना यावद्गवादेस इति नवर वत्तारि ज्ञानानि त्रीस्यज्ञानानि मज्जमया । यद् समुद्गाता
कयविवज्जाः । स्थितिरनुयन्यय अपण्येन मासपुण्यमुत्कर्षेय पूर्वकोटिः क्षेत्र तस्यैव । कालावधान अपन्यतो दसवयसहस्राणि मासपुण्यजापि
कानि उररुपतयस्यारिमागरोपमाधि भुक्तिः पूर्वकोटिभिरधिकानि इयन्त पावत्तुर्गोत् १ । स एव अपन्यकालस्थितिकेयुत्पत्त्य स्वा एव व

तिवववनिभनेकज्ञा तिम रही पचि कहवो पावत् भवादय वग कहवो । नवर वत्तारि जाणा तिचि पद्यावा मयवाए । एतकावियेक वारवज्जान
तोम पञ्चान मज्जमावे हुवे ते किम यवविममपुनेविदे पद्यावका काएएक जोव नरकनेविदे अपन्यवायवो पाइव-वृत्तिकार पाडिवाव मयपव्वव
वावपाशारय मरोराणि सद्बुधं परिसाक्षिताः स्ववधच्छति । इ समुग्घाया केवखिवज्जा । इ समुद्गात वेदना पादिदहेने हुवे केवखि वज्जो । इह यय
वथाय कहवेकं मामपुण्ण वज्जासेव पुष्वकाहो सेस तत्रेय । स्थिति धतव्य अपन्यवको मास पुष्वक जेसाटे मास हाय पन्तर्गती पाञ्चखाना वचो मनु
अ नरके न जाव उररुक्कवको पुष्वकाहो येण तिमहीव कहवो । वासादेसेव कहवव वसवावसवज्जाह मासपुण्ण मयदियाह । कालपाययोने कवग्गे
वयसइयय ते नारवना पाठेयो पने मासदवज्ज पथिक्क ते कवग्गे नरक जाववज्जार मनुष्यता पाठक्क जाववो । कथामेवं वत्तारि सागवावमार व

प्रापुः मय्यपिभ्यः अनेनैवेदमुत्तं मनुष्यो भूत्वा चतुरस्र वारानैवत्सो पृथिव्यां नारको जायते पुनर्य तियकेव प्रवतीति जघन्यकासस्थितिकथो

सागरोयमाह घडाहिं पुष्पकोनीहि अश्लहिआइ एवडयं जात्र करेज्जा १ । सोचैव जहसुकाअठिईएसु उववसो
एसचैव वत्तसुया णवर कालादेसेण जहसेण वसयाससहस्साइ मासपुहत्तमस्रहियाइ उक्कोसेण चत्तारि
पुष्पकोनीउ चप्पाळीसाए वाससहस्सेहि अश्लहिआठ एवडय जाव करेज्जा २ । सोचैव उक्कासकालाठिईएसु
उययणो एसचैव वत्तसुया णवरं कालादेसेण जहसेण सागरोयम मासपुहत्तमस्रहिय उक्कासेण चत्तारि सा

जघ्यता मवरं कासादस्रज वहावपसइस्सावि मासपुषप्तापिक्कानि, उत्कपतयत्वारः पूवकोटय वत्तारिसुपसइरैरपिका इयत्त यावत्सुयो
ए २ । न एवोरत्तुकासस्थितिकपूत्यथ एया पैव वत्तव्यता मवर कासादेअन जपप्यतः सागरोयम मासपुषप्तापिक मुत्तकपेतयत्वारि सागरो

उहिं पुवकाआदि पभक्किआइ एवडयं जात्र करेज्जा १ उत्कट्टबको चार सागरापम त उत्कट्ट गरकमव चारता पाउका थमे चार पूवकाआ पधिक
ते गरक आववचार मज्ज उत्कट्ट पाउका पूवकाओता ते चारे मये चार पूर्वकाओ जीवपा एतकाकास यावत् गति भागति करे । साचव जइसकास
द्विरणम उववया । तडोअ जघरवकास स्थितिकने विदे जपमा । एमच वत्तवया । एहीव पाठसोपरे वत्तव्यता कइवो । ववर कासादेसेण जइसेण उ
मवावसइत्ताइ मासपुहुत मझिआइ । एतकाविषय कामपाययोने जघये उयसइयव ते मारक मजसवधी एने मासपुवत्त पधिक ते मनुव
भवसत्रथो जीववा । उकासेण चत्तारि पवकाओपा चत्तासोसाए वाससइरसेहि पवभक्किआपा एवडय जात्र करेज्जा २ । उत्कट्टबको चार
पुवकाओ ते चार मज्ज मजसवधी चाओसइयव पधिक ते चार मारवमव सबधी पधिक जीवपा एतकाकास यावत् गति भागति करे ए बीजा
नमा ३ । सोचैव उकासकामद्विराएम उववकी एमच वत्तवया । तेहीव उत्कट्टकास स्थितिकनेविदे जपमा एहीव पूर्वीव वत्तव्यता कइवो । ववर
कासादेसेण जइसेण सागरावम मास पुहुत मजभक्कि । एतकाविषयेप कासपाययोने जघयवको सागरोयम ते मारक भवसवधी एने मास पुवत्त प

गरीयमाह घडहि पुष्पकोकीहि अस्महिंयाइ एवदुय जाव करेजा ३ । सोचैव अण्यणाजहसकालठिईल जान
 एसघेय घससुया गवर इमाइ णाणहाइ सरीरोगाहणा जहस्येण अगुलपुज्जत उक्कोसेणवि अगुलपुज्जत तिमि
 णाणा तिरिण अण्णाणा नयणाए, पच समुग्घाया अविद्विा ठिई अणयघोय जहस्येण मासपुज्जत, उक्कोसे
 णवि मासपुज्जतं सेस तथेव जाय नयादेसोसि । कालादेसेण जहस्येण दसवाससहस्साइ मासपुज्जतमझहि

पमावि वतति: पुष्पकोटिनिरिचिबानि इयत्तं पावत्तुर्गोत् ३ । स एवात्मना अपत्यकासत्त्विको जात एषा वैव वक्तव्यता भवरोमिमानि
 नामात्मानि सरीरावगायना अपत्येनाहुसपुण्ड्रमुत्कर्षेणापि यदुत्तपुण्ड्रम् कीचि क्षान्तिनि वीर्यपानानि प्रवमया पच समुद्गाता आदि
 मा स्थितिरुत्कर्षण अपत्यन मासपुण्ड्रमुत्कर्षेणापि मासपुण्ड्रक इयं तस्यै यदुत्तवादेश इति । कासादेशेन अपत्येन दसवपसहस्रादि

विष त मज्ज मज्जको कीचि । उक्तासेवं वतारि आकरावसाह वसति पुष्पकाकोसि परमद्विधाह एवदव जाव करेजा ३ । उत्पुण्ड्रको बार साभरी
 पम ते बार बार मज्जको कीचि बार पुष्पको वरिच ते बार मनुज यवसको कीचि एतलोकाय वावत् यति यावति करे ३ । सोचैव अण्य
 वा अण्य कामदिं पा काया एवदव वतववा । तेरीव आपवये अण्यकाव किंतिव सपना एकोव वक्तव्यता पुष्पकोप्रकारे कीचि । एवर इमाह
 वावतार सरीरागाइवा अकसेवं पगुलपुज्जत उक्कासेचि पगुलपुज्जत । एतसाविसेय एह पचे क्षान्ति भेद कीचि गरीर चवमाइना जवसको
 पंगुलपुज्जको कीचि उक्काटको पवि पंगुल पुज्जको पवमाइना कीचि । तिचि वाचा तिचि पचाचा भवकाए । तथा तोन मान तोन प
 मान भवमासे कइवा, जवसक्तिवने एहमाव भावको । एह समुग्घाया वादिता द्विं यदुववाय । पच समुद्गात पविना पुने जवसक्तिवने ए
 इमाव सभसको विति तथा पगुल । अकसेवं सायपुण्ड्र उक्कासेचि मासपुण्ड्रक सेसतरेव जाव मवादेसाति । जवसको मासपुण्ड्रक ए
 टको मासपुण्ड्रक कीचि म्रवतिचोव कइवा वावत् भवमाइको कइको । वाकादेशेव अकसेव एहवायसहस्राह मासपुण्ड्रक मासविघार । का

पिबेपु इत्यान् चतुर्थमने ॥ इमाहं पंच बावसाह इत्यादि ॥ श्रीरावसाहेनेह अपत्येतराज्यां समुल्लपुष्पं प्रथममनेतु सा अपत्यतोद्भूतपुष्पं सु
रुष्टवस्तु पञ्च पुनः श्रुतानीति १ । तचेह श्रीविद्यामानि श्रीक्षेत्राणामानि प्रजनया अपत्यस्थितिकस्येपायेव प्रावा त्पूर्वेतु चत्वारि द्वाभान्युच्छांती

माहं उक्तीसेण चत्वारि सागरीयमाह चउहि मासपुञ्जतेहिं श्यम्नहिमाह एवइय जाय करेज्जा ४ । सोचिव
जहयकालाठिइएसु उववणी एसचेय वसवया चउत्यगमगसरिसा गवर कालादेसेण जहसेण दसत्राससहस्सा
इ मासपुञ्जसमम्नहिमाह, उक्तीसेण चमालीस वाससहस्साह चउहि मासपुञ्जसमम्नहिमाह एवइय जाय
करेज्जा ५ । सोचिव उक्तीसकालाठिइएसु उववणी एसचेय गमगो गवर कालादेसेण जहसेण सागरीयम

मासपुष्पज्ञापिकानि उत्कपतयत्यारि सागरीयमाचि चतुर्धे मासपुष्पज्ञोरपिकानि इयन्त यावत्तुर्यात् ४ । स एव अपत्यवासस्थितिकेपुत्पन्न
मया चैव वक्तव्यता चतुष्पगमकसदृशा मवर कासादशेन अपत्यन दशपसइस्त्रायि मासपुष्पज्ञापिकानि, उत्कपतयत्यारिशाहपसइस्त्रायि च
तुत्रिमासपुष्पज्ञोरपिकानि इयन्त यावत्तुर्यात् ५ । स एवो लक्ष्मणासस्थितिकेपुत्पन्न एव एव यमको मवर कासादशेन अपत्यन सागरीयम

नुपायवोने जपववको दससइयव ते नारक भवसवधी भजे मासपुष्पकत्स ते मनुष्य भवसवधी । उक्तीसेण चत्वारि सागरीयमाह चउहि मासपुष्प
तेहिं यमहिमाह एवइय जाय करेज्जा ४ । उत्कप्टयको चार सागरापम ते चार नारक भवसवधी चारमास पुष्पकत्स चविक ते मनुष्य भवसवधी जाय
वा पतसाकास यावत् नति पागति करे ४ । सीचेव जहयकासहिं एसुवववणा । तेहीन जहयकास स्थितिकेविषे जपमो । सचेव वल्लवया वरत्त
ममग सरिसा । एहीन यज्जवता बोवा ममा सरोषी कइवो । गवर कासादेसें जहयव वसवासइस्त्राह मासपुष्पत मयमहिमाह । एतकोविशिय
कामपायवीने जपववको दससइयव ते नारक भवसवधी मास पुष्पकत्स चविक ते मनुष्य भवसवधी । उक्तीसेण चत्वारि सागरीयमा
सपुष्पत मयमहिमाह एवइय जाय करेज्जा ५ । उत्कप्टयको चासीससइय वय चारमास पुष्पकत्स चविक इतकाकास यावत् नति पायति करे ५ । सी

ति २॥ तयद्वादाः पञ्च समुदाता अपन्यस्थितिकस्यैवामेव सम्मवात् प्राक्यनुष्ठा सममवात् ३ । तयेव

मासपुञ्जसमप्राप्तिय उक्तोनेण चत्वारि सागरीयमाह चडाहि मासपुञ्जसहेहि एवइय जाव करेजा ६ । सोचे
य ध्युप्यणा उक्तासकालिडिउने जाय सोचेव पढमगमत्तु नेयहो पायर सरीरोगाहणा जहखेण पच धणुहस
याड उक्तोनेणयि पच धणुहसयाड ठिइ जहखेण पुष्पकोली उक्तोसिणयि पुष्पकोली एव ध्युणयधोयि । का

मासपुण्यतापिकमुद्रयैव चत्वारि सागरीयमायि चतुर्मिमासपुष्पकोरिपिचानि इयत्त यावत्सुयोत् ६ । स एवास्मोत्कृष्टकालस्थितिको याव
रमेय प्रपमगमको ज्ञातयो नवर शरीरायगाहना अपयन पञ्च यमु सुतानि उत्तर्यतोपि पञ्च चतु ज्ञातानि स्थितिवप्यत पूवकोटि स
रूपतापि पूवकोटि रवममयन्थोपि । कालादमेव अपच्यतः पूवकोटिवसुप्रियपसहस्रैरपिका उत्कृष्टतयत्वारि सागरीयमायि चतुर्भिः पू

चत उक्तकामकाजिः एव उत्तरका एमचय ममगा । तेजोम उत्कृष्ट वाशक्तिवने विदे जपनो एकोव पूर्वोत्त गमा कइवा । चर कावादेसेव जइसे
च मायरास मासपुद्गल मभक्षिय । एतत्ताविमेष कावभाबोने अवस्यको एव सागरापम ते मारव भवसवको मासपुद्गल पवित्र ते मनुज भव
यइयो । उक्तकाम चत्वारिमासराहमाह चडहि मासपुद्गल पञ्चमहिवा एवव जाव करेवा ६ । उत्कृष्टवको चारसागरापम त चार मारकभ
मको जाववा चारमास एवकले करो पवित्र ते चार मनुज भवसवको चरिवा एतत्ताकाव सावत् मति प्रागति करे ६ । सोचेव अपयन उत्कृष्टका
महिपा काव माचन पढममपा केववा । तेजोव पापचये उत्कृष्टकाशक्तिव कथा वावत् तेजोव पवित्रा यम खावको । चर सरीरागाहना ज
इयव पच धणुहसयाड । एतत्ताविमेष गरीरनो चवगाहना अपच्यको पचसे चतुपनो । उक्तोमेकवि पच धणुहसयाड द्विर जइसेव पुष्पकोली उक्तोसे
चदि पुष्पकोली एव पचवधादि । उत्कृष्टवको पवि पचसे चतुपनो किति अपच्यको पुष्पकोली उत्कृष्टवको पवि पुष्पकोली इम चतुपच्य पवि कइवा ।
आवाइसव जइसेव पुष्पकोली दसदि वाससहरसेदि भवविवाइ । कावपापयोने जवप्यको पुष्पकोली ते मनुज भवसवको द्यमसहस्रप पवित्र ति

छात्रेणेन जहणेण पुत्रकोनी टसहि वाससहस्सेहि अश्लहिद्याह उक्कोसेण चत्तारि सागरीयमाह चउहि पुत्र
कोनीहि अश्लहिद्याह एवइय काल जाय करेजा ७ । सोचेन जहणकालठिईएसु उववखो सखेय सप्तमग
मगवसत्तया णयर कालाटेसेण जहणेण पुत्रकोनी दसवाससहस्सेहि अश्लहिद्या उक्कोसेण चत्तारि पुत्रको
नीन चत्ताली साए वाससहस्सेहि अश्लहिद्यान एवइय जाव करेजा ८ । सोचेय उक्कोसकालठिईएसु उव
वखो सोचेय सप्तमगमगवसत्तया णयर कालादेसण जहणेण एग सागरीयम पुत्रकोनीए अश्लहिद्य उक्को

यकोटिन्निरपिकानि इयत्तं कास पायस्फुर्यात् ७ । स एव अयम्यकासस्थितिकेपुत्पन्नः सर्वेय सप्तमगमगवसत्तया मवर कासादेक्षेन अचन्यतः
पुत्रकोटिदशान्नियपसङ्खेरपिका उत्तरपतयत्तस्व पुत्रकोटय यत्तारिण्यहपेसङ्खेरपिका इयत्त पायस्फुर्यात् ८ । स एवोत्पलकालस्थितिकपू
त्यसः सेव सप्तमगमगवसत्तया नयर कासादेक्षेन अचन्यत एक सागरीयम पुत्रकोटयाप्यपिकमुत्पत्तयत्तत्वारि सागरीयमार्गि चतुन्निः पूर्वको

नारक भवमवधो । उक्कासक चत्तारिमायरावमार बहहि पवकालोहि चत्तारियाह एवइय कास जाव करेजा ९ । उत्तरटयको चार सागरापम ते च
र नारक भवमवधो चार पुत्रकोनी अधिक ते चार मनुज भवसवधो जाबवा एतकाकास यावत् मति यागति करे १० । सावेन अहसाकासङ्गिणसु उवव
वा मवेव सप्तम ममम वत्तयया । तेहीन अयककास किटिकनविपे जपना सगसीही सातमा गमासरीखो वत्तयता बहवो । बवर कासादेसय ज
इयक पुत्रकोनी दसवाससहस्सेहि चत्तारिया । एतकाविमोप कासपायसीने अचन्यको पुत्रकोनी दससहस्सेहि करी अधिक । उक्कोसेण चत्तारि पुत्रको
नीपा चत्तारिमाए वाससहस्सेहि चत्तारियापो एवइय जाव करेजा ८ । उत्तरटयको चार पूर्वकोनी ते मनुज भवसवधो जाबवो वासोससहस्सेय ते
अधिक ते नारक भवमवधो जाबवो एतकाकास यावत् मति यागति करे । सावेन उक्कासकासङ्गिणसु उवववा । तेहीन उत्तरटयकास स्थितिकनेविपे
जपना । सावेन सप्तम ममम वत्तयया । तेहीन सात गमासरीखो वत्तयता जाबवो । बवर कासादेसेन अहसाएग सागरापम पुत्रकोनीए चत्तारि ।

न्यति रतुन्यस्य अपम्यत तरुमुतस्य मासपुपङ्गं प्राक्स्थित्यमुषयो वपम्यतो मासपुपङ्गमुत्कृतस्य पूर्वबोष्पमिति, छीपगमास्तु स्वयमप्यु

सेण चत्तारि सागरीयमाइ चउहि पुह्णकीणीहि थुल्लहिंयाइ एयइय काल जाय करेजा ? । पजातसस्वेज्ज
यासाउपसणिमणस्सेण नत्ते ! जे नयिए सक्करप्पन्नाए पुढवीए णेरइए जाय उअवज्जिएए सेण नत्त ! केव
इयकाउ जाय उअवज्जेज्जा ? गीयमा । जइयेण सागरीयमठिइएसु उक्खीसेण तिखि सागरीयमठिइएसु
उअवज्जेज्जा तण नत्त । एव सेचिव रयणप्पन्नपुढवियगमत्त णेयव्वी णयर सरीरोगाहणा जइयेण रयणिपुज्ज

टिनिरपिकानि इत्यन्तं कालं यावत्तुर्गात् ९ । पर्याप्तसङ्ख्येयवर्षाणु सञ्जिप्तमनुयो ज्ञदन्त । यो ज्ञदिवः शुक्रप्राप्तमापुषिष्या नैरिषिको यावदुत्पसुं स ज्ञदन्त । किमरकाल (प्रनति) यावदुत्पद्येत ? गौतम । अपरम्यन सागरोपमस्थितिकेषु उत्पद्यतल्लयः सागरोपमस्थितिकेषूपुत्पद्येत ते ज्ञदन्त । येष स एव रजप्रजापुषिषोन्मको ज्ञातव्यो भवर शरीरावगाहना लपन्त्येन रजिपुषज्जमुत्कपयतः पञ्चपन्नुःश्रुतानि , स्थितिष्यचम्यतो मये

एतन्नाविशेषं ज्ञानपात्रवीने अवश्ये एक सागरापमं युद्धाहो यधिब । उद्योयेवं ज्ञानादि सामरायमाह पठहि पावकाहोहिं पथिदिवाह एवद्वय भाः
 बाध करेखा ८ । उरुदृष्टको पार सागरीपम ते आरव मयसुवी लीचवो पार युद्धकाहो करी यधिब ते मन्य मयसुवी लीचवो एतकाकास यावत्
 गति यागति करे ८ । पञ्चत्त सगुब्धबासाण्य सविमयमेवं भते ये मरिय सङ्गरम्याय युद्धवीप केरदय ज्ञान उववज्जित्तप । पञ्चोत्त सप्यात वपावुप स
 प्रोमवय प्रेममयन् जेह भविब मकरमसावुदिवो मारकोनेदिवे बावत् छपवै । येवभते केवद्वय कास ज्ञान उववज्जित्तप । तेह प्रेममयन् केतसाकास कि
 तिबनेदिवे बावत् उपवे १० प्र उत्तर । बोवमा जङ्गलेवं सायरावमहिंएसु क ककोसेवं तिबि सागरीवमहिंएसु उववज्जित्तप । प्रेमोत्तम ज्ञानवववको
 एक सागरापम स्खितिकनेदिवे छपवै उरुदृष्टको तोन सागरापम स्खितिकनेदिवे छपवै । तेवं भते एवं सोचिब एवद्वयभपुठविममया केववो । तेह प्रे
 ममयन् एखादि तेहोत्र एवमसावुदिवो ममासरीवी यत्तन्वता यद्धवो । वनरं सरीरोगावच्छु ज्ञानवेव एवविपपुत्तं उववकोसेवं एक भवुववववाह । एतका

द्याः, अक्षराप्रमाणाव्यवस्थायां सरीरोन्मादका रयविपुलसंति ॥ अनेनेद सवरीयते-विहसप्रमाणादो ह्रीनतरप्रमाणा द्वितीयायां उत्पद्यते इत्य
 वरीयते ॥ एवमसाठिद्वियु तिसु गमणसु मनुष्यस्य स्थितिं स्थितिद्वियु १ स्थितिद्वियु २ स्थितिं उक्तोसठिद्वियु ३ ॥ एते श्रीपिका
 लोममाः ३ गतयेया उत्तरोक्ता मनुष्यस्य लायः परिमाणसंज्ञमनादिमायि नानात्वत्विर्-यदुत नारकस्वितिं कासाद्वान्मायसयेय च ज्ञानीया

स उक्तोसेण पचधणुहसयाइ ठिती जहखेण वासपुकास उक्तोसेण पुष्टकोप्ती एव ध्युणधधोयि सेसतचेय
 जाय नयादेसोसि । काळावेसेण जहखेण सागरोवम वासपुकासमस्रहिय उक्तोसेण वारस सागरोवमाइ
 वडाहि पुष्टकोप्तीहि अस्महियाइ एयइय जाय करेजा । एव एसा ठेहिएसु तिसु गमएसु मणुस्सल्लरी णा

पुण्यमुत्पत्तः पूर्वकोटिरेवमनुवन्मोपि स्य तस्यैव यापद्रवावस इति । कासाद्वान्मायसयेय सागरोपम वर्णपुण्यकाचिकमुत्पत्ततोद्गावसा साग
 रोपमाचि चतुर्भिः पूर्वकोटिप्रिपरिचिकानि इत्यन्त कास यावत्तुपात् १० । एवमेया श्रीपिकपु त्रियु गमकेपु मनुष्यसंख्य नानात्वं नैरयिक

नियम गरीर पचमादना अक्षरद्वयो हावपुवकल एव अक्षरे इमा आविय कावकाव प्रमावकको होम तर पचगावनामा धवो दोखो एविवोनेविये न
 अप्ति उत्पत्तकको पचमे धनपमो । ठिरी जहकचं वासपुहस उक्तोसेण पुष्टकोप्ती एवं पचधधोदि सेठ तंभव जाव भयादेसाति । स्थिति अक्षरद्वयो व
 पचकल पतने इमा आविय हाव वरसककोहोव पाकछाना धवो पूव नरेके नखाव उत्पत्तकको पुष्टकोप्ती इम धनुषव पचि कक्षया येय तिमकोअ
 कक्षया वावत् भयादेयनये । कासाद्वसचं जहखेण सागरावम वासपुहस मवमद्विय । कासपायसीने अक्षरे सागरापम वच इवकल पचिक । उत्पत्तासेचं
 नारससागरावमा १ चठि पावकाकोहि पम्पद्विवा १ एवय जाव वरेखा । उत्पत्तकको नारै सामरपम ते कोअोपविबोये तोम सागरापम उत्पत्त
 पात्रपावे त पात्रये चारभभ करे विवारे चार सागरापम इवे चार पुष्टकोप्ती पचिक ते चार मनुष्य भवमो खावो एतकोआव वावत् गतिपागति
 चरे । एवं एसा पादियसु तिसु ममएसु मनुष्यकको वावत् । इम एव श्रीविक २ नेमिये भोचिद अक्षरसंख्यतिने विये २ श्रीपिक उत्पत्तकस्तिनेविये ३

तत्र प्रथमं गम स्थित्यादिकं स्थितिगतमव द्वितीयं तृतीयं चोपचितो अपम्यस्थितिद्वित्यत्र भारकस्थिति अपम्येतराभ्या सागरोपमं कालतस्तु सम्येचो जप
म्यतो वपपयज्ञापिब सागरोपममुरकृतस्तु सागरोपममरुतुप चतु पूवकोट्युपिब वसीयव्येवमेव मवर सागरोपमस्याम अपम्यत सागरोपमम

णत्त-णेरडयडिती फालादेसेण सयेह च जाणेज्जा । सोचेय अण्णणा जहयकाळितीह जातु तस्स वि ति
सु गमएसु एस चेव छद्दी णत्तर सररीरोगाहणा जहयणे रयणिपुज्जत्त उक्कासेणवि रयणिपुज्जत्त, छिती जह
योगे यासपुज्जत्त उक्कीसणवि वासपुज्जत्त एव अणुयधोयि सेस जहा उहियाण । सयेहो उवउज्जण ज्ञा

स्थिति कासादशम सम्यप च जानीयात स एवात्मना अपयकासस्थितिका वात सास्यापि त्रिपु गमकेपु एवा चैव सञ्चिनवर शरीरावगाह
मा अपयगम रविपयप्रमुरक्येवापि रविपयप्रम स्थिति अपम्यतो यपपुयप्रमुरक्येवापि यपपुयप्रममेवमनुयन्थोपि छेप यधीधिकानाम् । स

एव योविब तोन यमा एहनेविये एवतो यनत्तरोज्ज मनबसवि बहिये परिमाव सङ्गमनादि प्राप्ति यावत्त ज्ञानात्ममेव एव जह भारकस्थितिप्रते वा
मादये करो वनो वायसवप जाववा तिहा प्रथम ममानेविये सिक्कादिक विवदाये । योविब योविब यज्जम्यस्थितिनेविये एव । येरएव हिरे
जामादेसव सबइव जावज्जा । भारकस्थिति अपयग तथा वरकूट सागरापम काववको सवय अपयगवको वय पुवकल यधिव सागरापम वरकूटव
को बार सागरापममे बार पूवकाको यधिव २ योजानविये पवि रमोव वरको एतसावियेय सागरापमने स्नामके अपयगवको सागरापम तोन जह
वा, यने सागरापम बारने स्नामके वरकूटवको बारै सागरापम जहवा २ सावव ययवा जहस कासहिरेया भाषा तच्छवितिस ममयसु । तेहीन या
ववये अपयकास स्थितिक ज्ञया तेहना पवि तोनेरे गमानेविये । एसवेव जहो ववर शरीरोगाहवा जहयेव एववि पडुत्त उक्कासेविरयविपुडुत्त ।
पडीत्र मवि परिमावादि प्राप्ति जहको एतसावियेय यरीर यवमाहना अपयगवको वायपुवकल वरकूटवको पवि वायपुवकल । हिरेजहसेव वासु
पडुत्त उक्कासेवविवासुपुडुत्त एवं यपुवंधावि । स्थिति अपयगवको वपपुवकल वरकूटवको पवि यपपुवकल रम यपुवकल । सेस जहा भाविवाव

यं मासरोपमचतुष्टयग्याने नूतुत्तपत मागरोपमद्वाददात्रं वाच्य मिति ॥ सोचेवेत्यादि चतुष्टयादिगमत्रय ॥ तत्रच सयेदो सयद्विचित्र नायिपद्यो

गियद्यो ६ । सोच्य श्रुप्यणा उक्तीसकालठितीनु जानु तस्सवि तिसु गमएसु इम पाणत्त-सुरीरोगाहणा जह्वाण पत्र घणुहसयाइ उक्तीसेगयि पच घणुहसयाइ, ठिती जह्वाण पुव्वकोफो उक्तीसेगयि पुव्वकोफो, एय श्रुणुयथोयि सेस जहा पठमगमए णयर णरइयठिती कायसयेह च जाणेज्जा १ । एव जाय ठठपुठ

म्यपमपुट्ट नवित्तयाः । म ययासमोतरुट्टालस्थितिका आतलस्यपि त्रिपु गमकपु इव मामास्य शरीरावगाहना अपग्यन पच पनुःग तानि श्रुकर्येवापि पच पनुःशतानि स्थितिप्रपन्त्यतः पूव्वकोटिरुत्तर्येवापि पूव्वकोटिरुत्तरमनुयथापि छेप यथा प्रथमगम नवर नैरियकस्य ति कायमम्यपं च ज्ञानीयात् ॥ एय यावरपुष्टपूयिषी भवर वृत्तीयामारज्यैकैः सङ्गमन परिशीयते तथैव तियग्याभिकामा, कालादेवोपि

मवेवा नवठिप्रिचत्र भावियन्ता १ । येव त्रिम पौयिकने गमे वद्धा तिम वद्धा सवेव मज्झू विचारोने वद्धो ते इम अवग्यस्थितिक पौयिकनेविदे से पचचान पाययोने अवग्यवको सागरापम य पृक्कल पचिक उट्टट्टवको वारे सामरापम चार पचिक य पचिक तथा अवग्यस्थितिक अव उट्टट्टिकमयिरे इको अवग्ये कामयको कावमेवेव सागरापम य पृक्कल पचिक उट्टट्टवको चार सागरापम चतुष्ठा पृक्कल य पचिक इम वद्धो मया ज्ञाववा । माचव ययवा उद्धामवासिद्विषा आया । तद्वीज पापपपे उट्टट्टवाम इवा । तस्सवि तिसु ममएस इम पाचत्त । तेइना पचि तीनेरे ममानविये वइ नामात मेन्ने । मरीरामाहवा अवग्ये पच चतुष्टयवाइ । शरीरागाहना अवग्यवको पचसे चतुपनो वद्धो । उक्तीमेववि पंच घणुहस याइ । उट्टट्टवको पचि पंचमै घणुपनो पचगाहना ज्ञाववो । ठिर अवग्येवपुरवाको उक्तीमेववि पचववाको एव चतुष्टयवको पूर्व काव मो चरकटवको पचि पूव्वकाहानो ज्ञाववो इम चतुष्टय पचि वद्धा । सेस वद्धा पठम गमए । प्रेप जिम पचिवा गमनेविदे वद्धो तिम वद्ध वा । चवर चरइवहिइ वाप मवेव च आवेन्ता ८ । एतस्सानिग्रय नारवस्थिति तथा कायसयेव विचवो ८ । एकेक सचय परिहायति । एकेक सचय

ति व सुचेव-अपन्यस्विति वीपिकाधित्यत्र गमे सुम्यः कासादेभ्यो न अपन्यः सागरोपम वयपुष्पाधित्यं उत्कृष्टतस्तु द्वादशसागरोपमादि वयं
पुष्पाधित्यानि अपन्यस्विति वीपिकाधित्यत्र गमे सुम्यः कासादेभ्यो न अपन्यः सागरोपम वयपुष्पाधित्यं उत्कृष्टतस्तु द्वादशसागरोपमादि वयं

यी नयर तच्चाए श्याठवेष्टा एकीक सधयण परिहायति, तदेव तिरिस्क्रजोणियाण । काळादेसोवि तदेव ।
नयर मणस्सठिई जाणियत्ता । पज्जत्तसखेज्जावासाउयसग्गिमणस्सेण जते ! जे न्निअए श्चह ससमपुढाविणे
रडएसु उयवज्जिअए सेण जते ! केवइयकाळठिईएसु उवयज्जेज्जा ? गोयमा ! जहएण वाधीस सागरोवमठिई
एसु उक्कीसेण तेप्पीस सागरोयमठिईएसु उवयज्जेज्जा, तेण जते ! जीया एगसमएण श्चयसेसो सोचेव

तयेव नवरं मनुष्यस्विति श्रोतव्या । पर्याप्तसङ्ख्यपर्यां युधच्छिन्नमनुष्यो जदन्त । यो मविज्जोपः सप्तमपुष्पिणीनिरयिकेपूत्यनुम् स जदन्त ! वि
यस्सस्वितिकपूत्यद्वेत ? भौतम । अपन्यतो ह्यविक्षितिसागरोपमस्वितिकेपूत्यर्पेण ययस्सिद्धसागरोपमस्वितिकपूत्यद्यत । ते जदन्त ! जीया
यटाडव । तदेव तिरिस्क्रजोणियाण । कासादेभ्यो न अपन्यः सागरोपम वयपुष्पाधित्यं उत्कृष्टतस्तु द्वादशसागरोपमादि वयं
या । नयर मणस्सठिई जाणियत्ता । पज्जत्तसखेज्जावासाउयसग्गिमणस्सेण जते ! जे न्निअए श्चह ससमपुढाविणे
रडएसु उयवज्जिअए सेण जते ! केवइयकाळठिईएसु उवयज्जेज्जा ? गोयमा ! जहएण वाधीस सागरोवमठिई
एसु उक्कीसेण तेप्पीस सागरोयमठिईएसु उवयज्जेज्जा, तेण जते ! जीया एगसमएण श्चयसेसो सोचेव

सङ्करप्यनृपुठविगमनं गेयस्त्री णवर पठमसधयण । इह्यीवेयणा ण उवयज्जति सेस तचेय जाय स्युणयधोसि ।
 न्नायादेसण दी न्नायगगाहणाइ कालावेसेण जहसुण वाधीस सागरोयमाइ धासपुज्जसमझियाइ, उक्कोसिण
 तेस्त्रीस सागरोयमाइ पुसुकीनीए स्युझहियाइ एवहय जाय करेज्जा १ । सोचेय जहसुकाळठिइएसु उवय
 यो एसचेय यत्तसुया णवर गेरइयठिई संवेह च जाणेज्जा २ । सोचेय उक्कोसकाळठिइएसु उवययो एस

एकसमेयनावयप, स एव झकरामन्नापुपिगीमको ज्ञातव्यो मवर प्रथम सङ्गमम् । स्त्रीयवा नोत्पद्यन्ते स्त्र्यं तसैव यावदनुवत्य इति । न
 धावेद्येन द्वे मवयइवे नासाइद्येन वपप्यथो हगविद्यतिसागरोपमावि उत्कर्षेण त्रयस्त्रिंशत्सागरोपमावि पूर्वकोट्यपि
 क्षामीयन्त काल यावत्तुयोत् १ । स एव अपप्यकालस्थितिकेपूत्य एयैव वत्तव्यता मवर नैरपिकस्थितिं सधपं च जानीयात् २ । स एवो

जहवा । नवर पठम सधयण इत्योवयवा वसववज्जति सेसतचेय जाय वसववज्जति । एतस्मादियेव ज्ञातव्यो प्रथम सधयवो सधयै पनि ज्ञातव्यो
 पूव्विगेनविषे खो वेदना धवो न जपय गेय तिमहोव जहवा यावत् पठमम् । मवादेसेव सा भववज्जयाइ काळादेसेव जहसेव वावीस सागरोयमा
 १ वासपुज्ज मझहियाइ । मवपाज्जोने दाय भवपइव मनुज मारव १ ज्ञातमीपुविदो मोवज्जा तियंय होव इवे काळपाययोने जसग्ये वावीस सा
 मरापम ते एव मारव भवसवधो धने ययं एवज्जल पविज ते एव मनुज भवसवधो ज्ञाववा । ज्ञासेव तेतोस सागरोयमाइ पुसुकोटोए पपझियाइ
 एवइवं जाय करेज्जा १ । उत्कटवको तेतोससामरापम ते एव मारव भवसवधो धने पुव्वकोटो पविज ते एव मनुज भवसवधो ज्ञाववा एतस्मात्तास
 यावत् नति पानति करे । साचेव जहववाळइएस उववको एससेववतथया । तेहोव जसगवकासस्थितिकने विषे एहोव वत्तव्यता जहवी । नवर
 बेरइमझिइ संवेह च जावेज्जा । एतस्मादियेव मारवज्जति संवेध ज्ञाववो २ । साचेव ज्ञासकाळइएस उववका एससेव वत्तव्यता नवर संवेध च जा
 वेज्जा ३ । तेहोव उत्कट कासस्थितिकने विषे जपना एहोव वत्तव्यता ज्ञाववो एतस्मादियेव संवेध ज्ञाववा । साचेव पप्यवा जहववाळइएसो ज्ञावो

जेय यत्तद्वया गयर संयेह ष जाणेजा ३ । सोचेय ध्यप्पणा जहसुसकालठिईने जाठे तस्सवि तिसु गमएसु
 एसचेय यत्तद्वया गयर सरीरोगाहणा जहसुसकालठिईने जाठे तस्सवि तिसु गमएसु
 पुज्जत्त उक्कोसेणवि वासपुज्जत्त एव ध्यणुयथोवि । सवेहो उवउज्जिऊण जाणियहो ६ । सोचेय ध्यप्पणा
 उक्कोसकालठिईने जाठे तस्सवि तिसु गमएसु एसचेय यत्तद्वया गयर सरीरोगाहणा जहसुसकालठिईने जाठे तस्सवि तिसु गमएसु

रठट्ठकासस्सिक्कपुत्तय एयेव वत्तत्तता नवरं सम्मच्च न जामीयात् ३ । स एवात्तना अयन्मकासास्सित्तिको जातस्सत्तापि त्रिपु गमकेपु एयेव
 यत्तत्तता नवरं सरीरावगाहना अपन्त्यन रविपुयत्तमुत्कर्षकापि रविपुयत्तम् स्सित्तिर्णपन्त्येन वर्यपुय ज्ञामुत्कर्षकापि वपपुयत्त मेवमनुयन्तो
 पि सम्मचेवपुपुन्य प्रवित्तव्यः ६ । स एवात्तनोत्तमकासस्सित्तिका जातस्सत्तापि त्रिपु गमकेपुया चैव वत्तत्तता नवरं सरीरावगाहना अप
 म्येन पन्थ वनुशतानि उत्कर्षकापि पन्थ वनुशतानि स्सित्तिकपन्त्येन पूर्वकोटि उत्कर्षकापि पूर्वकोटि रेवमनुयन्तोपि नवस्सपि गमकेपे

तस्सवि तिसु गमएसु एसचेय यत्तद्वया गयर सरीरोगाहणा । तेहोव पापचये अयन्मकास स्सित्तिकनेविपे इया तेहने पवि तोनेर भमानविपे एहोव
 यत्तत्तता वद्वो एतकाविमियं मरीर भवगाहना । अइसेव रविपुपुत्त उत्कासेवि रविपुपुत्त । अवरयको हावपुवत्तल उत्तमपुवत्तको पवि हाव पु
 वत्तलतो जावो । इदं अइसेव वासपुत्त उत्कासेवि वासपुत्त एव पचवभोवि सवेहो उत्तमिऊव माचियवा ६ । स्सिति अयम्भवको वय पुव
 कल उत्तमपुवत्तको पवि वपपुवत्तल इम मनुयन्त्य पवि सवेह उपयाने मनेकरो जाववा ६ । सायेव यत्तता उत्तमोसकासहाइयो जाया तस्सवि तिसु
 वमएसु एसचेव यत्तद्वया गयर सरीरावगाहना । तेहोव पापचये उत्तमपुवत्तल स्सित्तिका तेहना पवि तोनेर गमानेविपे एहोव वत्तत्तता जावो पत
 भाविमियं मरीर यवगाहना । अइसेव पचवभोवि पचवभोवि ६ । अवरयको पचवे मनुयन्तो उत्तमपुवत्तको पवि पचवे भमयन्तो
 जावो । इदं अइसेव पुवकाहो उत्तमोसकासहाइयो पचवभोवि एतेव वमएसु वयसुनि । स्सिति अयम्भवको पुवकाहो उत्तमपुवत्तको पवि

मासि वयपुपुज्जन्तुकापिक्कानि एवं पट्टगमीप्युच्च । सोवेवत्यादि ॥ सप्तमादिगमस्य तत्र ॥ इम नावत्तमित्यादि ॥ सरीरावमादमापूवं एत
 एषा चतुस्तयपुपुज्जन्तुका इह तु पुनः सुतपवत्तमेव एवमन्यदपि मामात्वमप्युच्च ॥ मधुसु चिह्नं जाणियव्वति ॥ तियक्त्विज्जि जयन्यास्तमुच्च
 मुत्ता मनुप्यगमेवुत्त मनुप्यस्थितिं चोत्तया सा च जपस्या द्वितीयादिगामिना वपेपुपुज्जन्तुका इह तु पूर्वकोटीति सप्तमपुपिचीमयमगमे ॥ तेली
 स सागरोवमा पुव्वकोटीय ज्जिह्विया इति ॥ इहोरुत्तः कापसम्भन् एतावत्तमेव कालं जवति सप्तमपुपिचीनारक्तस्य तत उहुत्तस्य मनुप्यवन्तुत्ता

याइ उक्कोसेणधि पचघणहुसयाइ, ठिई जहणेण पुव्वकोटी उक्कोसेणधि पुव्वकोटी एव अणुयधोवि णय
 सुवि एतंसु गमएसु णेरइयिठिई सवेह च जाणेज्जा । सस्य जवगहणाइ दोस्सि जाय णव गमएसु कालावे
 सेण जहणेण तेलीस सागरोवमाइ पुव्वकोटीए अस्सहिियाइ उक्कोसेणधि तेलीस सागरोवमाइ पुव्वकोटीए
 अस्सहििया एयइय काल सवेज्जा एवइय काल गतिरागतिं करेज्जा संवं जत ! ज्जि ॥ चउयीसडमस

तेषु नीरयिक्त्विज्जि सस्तेप च जानीयात् सव जवघड्ढे तु यावज्जवगमकपु कासाद्वोन जयन्त तयस्सिस्तसागरोपमावि पूर्वकोट्यधिक्का
 ति उहउपेक्कापि जयतिस्तसागरोपमावि पूर्वकोट्यधिक्कानि इयस्त काल सवेत इयस्तं कालं गत्यागतिं कुर्यात् तवव जवत्त । जवत्त ! इति
 एववाटोनी इम चतुस्रव पवि कडवा मवेर पवि एव नमानेविष । चेरअ इहं संवेच च खावेज्जा सवत्त भयम्भइयाइ दासि जाव चव ममएसु । ना
 रक्त्विज्जि संवेच पवि कडवा सगसइ भयपचच दाय कडवा यावत् मवेर गमानेविष । काउ देसेच कडवाच तेलीस सामरावमाइ पावकाडोण चसिहि
 याइ । कामपायडोने जवगे तेलीससागरापम त एव नारक्तभवसंबधी पने पुव्वकोटी पचिक्क ते मनुप्यभव सवधो । उहउवेसिपवि तेलीस सागरावमा
 इ पावकोटीर पचइयाइ एवदवं काल सवेज्जा एवदवकाव गति रागतिं करेज्जा । उहउउटपको पवि तेलीस सागरापम ते एव नारक्तभव संबधी
 पुव्वकोटी पचिक्क ते एव मत्तव भवसंबधी एतसोकाव सेवे एतसाकाव यति पागतिं करे । सवभते र ति । तइति भेसगवत्त तुम्ह कडवा ते सव सवत्तवे

દન ત્રપ્તયનાયનેતાયત ઇવ કામસ્ય સાવાકિતિ ॥ ૧ ॥ તુલિતાતિતમશતે પ્રથમઃ ॥ ૨૪ ॥ ॥ વ્યાસ્માત પ્રથમોદ્દેશકો ડ્ય વિલી
યો વ્યાગ્યાયત-મુન્દ્યમ્બુ શ્રીભવદે इत्यादि पूर्वोक्तगाया निर्वर्द्धित एव एव सर्वोद्देशकेष्वपि वास्य चेद मादिमूर्ध-रायगिरे इत्यादि ॥ છછોશેક

યસ્મ પત્રમો ઉદ્દેસો સમ્પ્રસૌ ૨૪ ॥ ૧ ॥ રાયગિરે જાય એવ વયાસી-શ્ચસુરકુમારાણ
ન્નત ! કન્નુહિતો ઉવયજ્ઞતિ કિ ગેરહ્વણહિતો ઉયવજ્ઞતિ તિરિસ્કમણસ્સદેવોહિતો ઉવવજ્ઞતિ ? ગોયમા !
ગો ગેરહ્વણહિતો ઉવયજ્ઞતિ તિરિસ્કમણસ્સદેવોહિતો ઉવવજ્ઞતિ ગો દેવોહિતો ઉયવજ્ઞતિ એવ જહેવ ગેરહ્વ
ઉદ્દેમણ જાય પજ્ઞામ્બુસમિપચિવિયતિરિસ્કજોણિણ નતે ! જે નયિણ શ્ચસુરકુમારેસુ ઉવયજ્ઞામ્બુ સેણ

પતુવિગ્નાતિશતે પ્રથમોદ્દેશઃ ॥ ૨૪ ॥ ૧ ॥ રામપરે યાવદવમવાદીત્-શ્ચસુરકુમારા પ્રવન્ત । કુત હતપદ્યન્ત વિ નેરયિકન્ય
મત્પદ્યન્તે તિપદ્મનુપ્પદેવ્ય હતપદ્યન્તે ? ગૌતમ ! નૈવ નેરયિકન્ય હતપદ્યન્તે નૈવ વેવેવ્ય હતપદ્યન્તે એવ યયૈવ નેરયિ
કોદુગ્ગે યાવત્પર્યોક્તાસન્નિપન્નશ્ચિત્રિયતિયયોનિકો નવન્ત । યો મવિકોઽનુરુમારેપૂત્પન્તુ સ પ્રવન્ત । ક્વિત્વાસાલ્પિતિકેપૂત્પદ્યન્ત ? ગૌતમ !

દમચક્રો યાનત્ વિચરે । પછકોસદમસચચ્ચ પઠમાપદ્દસા સચ્ચતા ॥ ૧ ॥ ૧૫૭૧૦૧મા ગ્રાન્તકમા પશ્ચિમા શ્વદેવો પૂરો થયા ॥ ૨૪ ॥ ૧
પશ્ચિમા શ્વદેવમા થયાઘ્ના, કિયે કોઝા થયાપિયેકે તિહાં સચ્ચ લીધપરે દત્વાદિ પૂર્વોક્ત યાવાયે દેવાધા કોઝ કહેશે । રાચમિરે જાય શર્ચવચાકો ।
રાચમ્બુજનગરને વિયે યાનત્ ગૌતમ દમ કહે । અમુલ્લમારાપે મતે અપોહિતો હતવજ્ઞતિ । ધમરકમાર જેમગમન્નિર્જાનકો જપલે । વિ ચેરદદવિંતો ૭
થવજ્ઞતિ । પ્વૂ નારકોષકો જપલે । તિરિસ્ક મમ્બુ શ્વદેવિંતા હતવજ્ઞતિ । તિયેવગોનિકચકો જપલે મનુષ્યકો જપલે ૧ પ્ર જતર ।
નાયમા ૧૧ ચરદદવિંતા હતવજ્ઞતિ । જેનોતમ નારકોષકો જપલે નયો । તિરિસ્ક મમ્બુસેવિંતા હતવજ્ઞતિ । તિયેવગાનિકચકો જપલે મનુષ્યકો
જપલે ૧૧ શ્વદેવિંતા હતવજ્ઞતિ । બહો શ્વદેવકો જપલે । એવં પ્રથેવ ચરદદવિંતા નારક શ્વદેયાનેરિયે ૭ જ્ઞા તિમ રજાં પશિ ૧

नत ! केवहयकालिठिईएसु उववज्जेज्जा ? गीयमा ! जहखेण वस वाससहस्सचिठिईएसु उक्कोसेण पलित्थम
स्स श्रसखेज्जाइनागठिइएसु उववज्जेज्जा तेण नते ! जीवा एव रयणप्पन्नागमगसरिसा जयत्रि गमगा न्ना
णियव्वा णवर जाहे श्रप्पणा जहखाकालिठिईत्तं नयइ ताहे छुज्जत्रसाणा पसत्या णोश्रप्पसत्या तिसुवि गम
एसु श्रत्रसेस तचेव । जदि सखिपचिवियतिरिक्कजोणिएहिती उववज्जाति कि सखेज्जासाउयसखि जाय

अपन्यन दशवपशहस्सस्मितिकेपूरकपेण पस्योपमस्यासङ्केयन्नागस्थितिकेपूरपद्येत । ते प्रवन्त । जीवा एवं रवमन्नाममकसदृशा नवापि गमन्ना न
चित्तव्या नवर यदात्मना अपन्यन्नास्मितिको प्रवति तदा ध्यवसाना प्रवस्ता नैवाप्रज्ञास्मितपि गमकययमेव तथैव । यवि सन्धिपब्बेम्भि
यतियग्योनिक्केन्य उत्पद्यन्ते विं सङ्केपवर्षाणुःसन्धि (प्रवृत्ति) यावदुत्पद्यन्ते, असङ्केयवर्षाणुः (प्रवृत्ति) यावदुत्पद्यन्ते ? सीतम । सङ्केयवर्षो

इवा जेनमाज्जे कइया तेकइत्ते—जाव पज्जत अरवि पचिदिय तिरिक्कत्राविण्णं भते अ मविए भमुरवमारिअ उववज्जितए । यावत् पर्वानि पर्वतो पं
चेदिय तिवपशानिअ हेममवन् जे मविअ अपविवायाय पसरकमारजविणै अपपे । सेवभते केवइयवासिइएसु उववज्जत्था । तेइ हेममवन् जेतसावा
स प्यितिकनविणै अपपे ६ म उत्तर । मायमा कइवेव दसवासवसइएसु । हेगोतम अवत्तवको समसइयवर्षे क्कितिकनेविणै अपपे । उक्ककोसे
अ पविवावमन्थ पसुवेज्जाइएसु उववज्जत्था । उत्तुटवको पज्जापमना पसंख्यातमाभाय क्कितिकनेविणै अपपे । तेवभते ओवा एवं रयवपमा
गमगसरिसा अरवि नमया भाविणरवा । तेइ हेममवन् ओव इत्थादि, इम रज्जग्गा पविवा यमासरोक्का मवेइं ममा कइवा । पवर ज्जाहे पप्पवा अउ
सइसइइं पा मरइ । एतकाविणेष विवार पापवपे कइवववासिक्कितिकने विणै इवे । ताहे पम्भइसावा पसत्या वा पप्पसत्या तिसुवि ममइसु पव
सेमं तवय । तिवारे पथवसाय ममइसुवि पवि समयउ मही तीजेइं नमानेविणै भावतो तिमहीअ कइवो । अदि सचिपेचिदिय तिरिक्कज्जाविणि
ता उववज्जति । वा संमोपेचिदिय तियइवाक्किअको अपपे । वि सउज्जवासाउय सचि खाव उववज्जति पसंखेज्जवासाउय जाव उववज्जति । तो खू

पमिनुगमस्य अर्धगजराजागच्छिष्यसु उवयज्ज्जति ॥ इह पस्योपमाऽसुहृदयभागायइवेन पुषुकोटीपाप्मा यतः सम्मूर्च्छिषस्योत्थवैतः पूर्वकोटी प्र
मागमायु नवति सचोत्कर्षतः स्थापयन्तुम्यमव देवायु यथाति नातिरिक्तं "यतएवोक्तं पूषिकारेण-उक्तोवेण सुतुष्टपुषुकोटिपापयत्त निवृत्तेह म
यममूर्च्छिषो पुषुकाक्रियाठयताठ परो अत्यति, असङ्कातवर्षायु सन्धिपञ्चद्विधयतिथयामपु ॥ उक्तोवेण तपसिष्ठयमच्छिष्टेषु उवयज्ज्जति ॥ इ
ह स्वर्गुर्धर्गदिमिद्युमज्जतिरयोपिहस्योक्तं त हि त्रिपस्यापमायुफलमा सङ्कातवर्षायुपो प्रवर्ति त न स्थायु सङ्कातवर्षायु यमसीति ॥ सखेज्जा

उयथज्जति अ्सखेज्जनासाउय जाय उयथज्जति ? गोयमा ! सखेज्जावासाउय जाय उयथज्जति, अ्ससखेज्ज
यानाउय जाय उयथज्जति, अ्ससखेज्जावासाउयसखिपचिविदियतिरिक्तजीणिणुण जते । जे जयिण अ्ससुरकुमा
रेसु उयथज्जिणु स्रेण जते ! केवडयकाउठिंइणु उयथज्जेज्जा ? गोयमा ! जहस्रेण वस वाससहस्सठिंइणुसु

युः (प्रवति) पावदुत्पद्यत असहृदयवपायुः (प्रवति) पावदुत्पद्यत । असहृदयवर्षायुःसन्धिपञ्चद्विधयतिथयोनिक्तो प्रवत्त । यो अविक्कोऽ
नुपुमारपूत्यर्णु स प्रवत्त । कियत्कासस्सितिकेपूत्यद्यत ? गोतम ! अपत्यन वयवपसहस्रस्सितिकपूत्यर्णु त्रिपस्योपमस्सितिकेपूत्यद्यत । त

मव्यात वसाइय वप्पो बावत् अपत्ते असव्यात वर्षावुव बावत् खग्वे १ म उत्तर । मायमा सखेज्जावासाउय जाय उवयज्जति असखेज्जावासाउय जाय
उवयज्जति । जेगोतम मव्यात वर्षावुव बावत् अपत्ते मव्यात वर्षावुव बावत् अपत्त । असखेज्जावासाउय सन्धिपचिदिय तिरिक्तवाविण्ण मते जे भवि
० । अर्धव्यात वर्षावुव मप्पो पत्तेदिह तिसंबयानिक्क हेमगवत् न मव्या । असुरकुमारस उवयज्जितए । असुरकुमारमविने अपत्ते । सेवमते खेवरवज्जाल
हिंमम उवयज्जिज्जा । तेह वधमवत्त जातनेकान् स्वितिकेनेविने अपत्ते १ म उत्तर । गायना अकवेच वसवाभसइण्ण १००० । जेगोतम अयगवज्जको द
यमवज्जय स्वितिकेनेविने अपत्ते । उक्तवासेव तिसि पविपावयहिंणुसु उवयज्जिज्जा । उरहउरहको तीन पव्यापम स्वितिकेनेविने अपत्ते एह देवज्ज
मुससेव च दिहर भिज्जव तिसंबयानिक्क ज्जा तिक तीन पव्यापम पायुज्जपत्ते असव्यात वर्षावुव इव तेह पाताना पाअज्जा समान देवमा पाअ

उपपन्नंति । असङ्गतवर्णयुक्तिरयामसङ्गतानां कदाचिदप्यनायासं । वदरोसङ्गारायवपयणीति । असङ्गतवर्णयुक्तां, यत इत्येव प्रवर्ततीति ।

उक्तोसंज्ञे तिरिण पलित्थमठिईएसु उववज्जेस्सा । तेण जत्ते ! जीवा एगसमएण पुच्छा, गोयमा ! जहसे ण एक्काया दोथा तिरिणवा उक्तोसंज्ञेण सखेज्जावा उववज्जाति, वदरोसज्जनारायसघयणी उगाहणा जहसे ण घणहपुज्जे उक्तोसंज्ञेण उगाउयाइ समवउरससठाणसठिया पक्खता । चप्पारि ऐस्सात्थं व्याविसात्थं । णो सम्मदिठ्ठी मिच्छविठ्ठी णो सम्मामिच्छदिठ्ठी । णो णाणीं सुखाणीं णियमं दुश्खाणीं, मइच्छुखाणीयं सुय

प्रदत्त । जीवा एवसमयनं पुच्छा गीतम । अपम्यन्तेको वा द्वीवा ज्योतीरूपतः धङ्गया दोत्यद्यन्ते वज्जपजनारायसङ्गमनीं चवगाहनां च पम्यन्तं पनुः एवज्जमुत्तरेण पदकोसं समवउरससस्यामसस्थिता मज्झसा । वतल्लो संख्यां आदिमाः । णो सम्मग्गुप्पि सिध्दादुप्पिर्मां सम्म दिग्गुप्पादुप्पिः । णो ज्ञानी ज्ञानां नियमाद्युक्तानां मस्यज्ञानी च मुताज्ञानी च । यो न लिखिषीत्यपि । उपयोगो द्विविधोऽपि । वतल्लः सुल्लः ।

एव यथैता तमाटे । तेजभते जीवा एगसमएण पुच्छा । तेजं तेजमगन्तुं लोके एके समवे इत्यादि प्रत्युत्तर । भावमा जहसेण एक्काया वाया तिरिवा वज्जजीमव सुवज्जाया उपवप्यति । इगीतम जवगवको एव चयवा दाय तोन उरवटवको सख्याता उपजे पसख्यात्तं वर्णयुप तिरिचमा उपख्याता यभाभत्ते तमाट । वरसभनाराय सववको । वज्जपमनाराय सववको उपजे पसख्यात वर्णयुप एङ्कोक सववके इवे । पागाहणा जहसेण पसङ्गु पुत्त एवजीसेणं च गाठसाइ । चवगाहना जवमवकी वतुपपवज्जतो एव पयोपायवीजे वज्जा पयोनी उरवटवको वतुपपवज्जतो चवगाहना जहसे णो सठिउरवको च गात्र एव जेवक च दिवेइ इत्यादि च पाथीजे ज्ञानी तेज । समवउरससठाव सठिवाप । समवउरससस्याने संज्ञितं प्रकप्या मि माटे उरवटवको च गात्र एव जेवक च दिवेइ इत्यादि च पाथीजे ज्ञानी तेज । वतारिखिणाया पादिजाया । वारं संख्या पचिओ इवे । णो सम्मदिठ्ठी मिच्छविठ्ठी वा सम्मामिच्छविठ्ठी । च पसख्यात वर्णयुप समवउरस संस्यानेक इवे । वतारिखिणाया पादिजाया । वारं संख्या पचिओ इवे । वियत्तं दुपचायो । निवमवको योय चप्पातो । नहो सम्मगट्ठो मिज्ज उट्ठो इवे नहो मिज्जट्ठो । यो जहो पसाचो । नहो पसाचो इवे । वियत्तं दुपचायो । निवमवको योय चप्पातो ।

अहमं पशुपुत्रस्य ॥ इदं पवित्रोऽपि हस्तोत्तं, पवित्रासुरकपतो वनुःपुण्यप्रमादशरीरत्यादाह पशुपुत्रस्य पवित्रसुति ॥ असङ्कतवर्णायुयो
पि ते स्युषदाह-पवित्रासुरकपतोऽपि हस्तोत्तं ॥ पत्योपमासस्येयनागः पवित्रासुरकपतोऽपि हस्तोत्तं ॥ इदं पशुपुत्रस्य पवित्रसुति ॥ असङ्कतवर्णायुयो
पि ते स्युषदाह-पवित्रासुरकपतोऽपि हस्तोत्तं ॥ पत्योपमासस्येयनागः पवित्रासुरकपतोऽपि हस्तोत्तं ॥ इदं पशुपुत्रस्य पवित्रसुति ॥ असङ्कतवर्णायुयो
पि ते स्युषदाह-पवित्रासुरकपतोऽपि हस्तोत्तं ॥ पत्योपमासस्येयनागः पवित्रासुरकपतोऽपि हस्तोत्तं ॥ इदं पशुपुत्रस्य पवित्रसुति ॥ असङ्कतवर्णायुयो

अस्याणीय । जोगो तिविहोयि । उवर्गो दुविहोयि । अस्तारि सणाद्य । अस्तारि कसायान् । पचइदिया
तिगिा समुद्राया अदिदगा समोहयायि मरति, अस्मोहयायि मरति । वेदना दुविहोयि, सातायेदगायि
असातायेदगायि । वेदो दुविहोयि इत्यीवेदगायि पुरिसवेदगायि णो णपुसगवेदगा । ठिइय जहखेण
साहरेगा पुष्टकोन्नी उक्खोसेण तिसि पळिउअमाह । अण्वसत्यायि पसत्यायि अण्वसत्यायि । अण्वधो जहे

अन्तारः कपायः । पञ्चान्द्रियाणि । अयः समुद्रागा आदिमाः समवेदगा अयि विपत्ते अस्मपयता अपि विपत्ते । वेदना द्विविधापि सासवद
का अपि असातवदका अपि । वेदो द्विविधोपि स्त्रीवदका अपि पुरुषवेदका अपि नैव नपुसकवेदकाः । स्थितिः अयम्येन सातिरेका पूर्वको

नो इवे । मरपकायोः सुवपकायोः । मतिपन्नानो सुतपन्नानो । आगो तिविहोयि सवपागा दुविहोयि । आग तौत्तेभेदे पवित्रे सपदाग वेदभेदेपवि
त्रे । अस्तारि सवपाया अस्तारि कसायाया । आर सदा इवे आर कपाय इवे । पचइदिया तिवि सवपाया आदिदगा । इतिह पचइ इवे तीव समु
द्रात पवित्रा इव । समापयायि मरति अस्मोहयायि मरति । मरपतसमदात मर समुद्रातकोवा विना पवि मर । वेदना दुविहोयि । वेदना वेदभेदे
पवि इवे । सातावेदगायि असातावेदगायि । सातावेदगायि पवि असातावेदगायि । वेदोदुविहोयि । वेद वेदभेदेपवि इवे । इत्योवेदगायि पुरिसवेदगा
यि वा अयम्येयगायि । मरवेदगायि पवि इवे नपुसक वेदे मर । ठिरेवकवेदगायि आदरेना पुष्पकोटो । अस्ति अयम्येयको आदि
पुष्टकोटो । अयम्येय तिवि पविपविमाह अयम्येयाना पसत्यायि अण्वसत्यायि । अण्वधो जहे अण्वधोयि अयम्येय प्रमथ पवि

धठिह् कायसयेहो नद्यादेसेणं दी नयगहणाह । कालादेसेण जहसेण साहरेगा पुव्वकोप्पो वसाहे वाससह
 रसेहि शुम्भट्टिया उक्कोसण ठ पलिनेवमाइ एवद्वय जाय करेज्जा १ । सोचेव जहसकालिठिईएसु उयययो
 एसचेय यसव्वया गवर सुसुरकुमारठिहसयेह च जाणेज्जा २ । सोचेव उक्कोसकालिठिईएसु उयययो जह
 राण तिण पलिनेयमठिहएसु उययजेज्जा एसचेय वत्तव्वया गवर ठिइ से जहसेण तिण पलिनेयमाइ

ति, उत्कर्षेव भीति पत्न्योपमानि । अप्यवसानाः प्रज्ञाता अपि प्रमद्वसा यथैव स्थितिः, कायसम्बन्धो प्रवादेक्षेण द्वे भव
 गृह्णे कामादयोऽप्यन्यतः सातिरका पूर्वकादिद्वयनिवपसहस्रेरपिका उत्कृष्टतः पद पत्न्योपमाभीयत यावत्सुपीत् १ । स एव जयन्य
 कामस्त्वितिकृत्यप्य एया वैव वस्तव्यता मवरमसुरकुमारस्त्विति सम्येपन्व कामीयात् २ । स एवोत्कृष्टकालस्थितिकेयूप्यको जयन्यन त्रिपत्न्यो
 पमस्त्वितिकृत्यप्यप्यत यया वैव वस्तव्यता नवरं स्थितिसस्य जयन्यन त्रीणि पत्न्योपमानि उत्कर्षेणापि त्रीणि पत्न्योपमानि एवमनुयन्योपि ।

इव पयमस्त पणि इवे । पयव्वया जहव हि कामसव्वया । अनुवन्ध विम स्थिति जहा तिम वद्वया कायसयेव । भवादसव्व दामवव्वव्ववाह । भवधाय
 योमे वाय भववव्वव्व वज्ज यद्वाना १ वाजा पमुरना । कासादसेव जहस्य साहेगा पुव्वकोप्पो वसाहे पमद्विया । कावपाययोने जव
 ग्य साधिक पुव्वकोप्पो त तियेव मवमव्वथो दयमव्वथय पधिक ते पसर मवमव्वथी । उक्कोसयेव ए पविमोदमाइ एवाय जाय करेज्जा १ । उत्कृष्ट
 यको ए पत्न्योपम तिहा तोन वगव्वता १ तोन पमरना २ इम व एतका काव यावत् मति पागति करे । साचेव जहसकालिठिईएसु उयययो एस
 च वतजया । तेहोव जयव्ववास स्थितिकेनेनिये जयना एहोव वतव्वता वद्वयो । ववर पमुरकुमारठिह सव्वव्व कावज्जा २ । पतसाविमेव पसर
 कुमार न्यि त पने मकेव जीववा २ । साचेव उक्कोसकालिठिईएसु उययज्जा । तेहोव उत्कृष्टकाल स्थितिकेनेनिये जयना । जहसेव तिण पविपायमठिह
 म वयमजेज्जा एवव्वव्वतमया । ते जयव्वव्वको तोन पमोपम स्थितिकेनेनिये जयने एहोव वतव्वता वद्वयो । पवर ठिइ स जहसेव तिण पविमा

मयमप्यधीनि श्रीविषामुरजवसुम्यधीनीत्येव पट् न च देवमवादुक्तः परमप्यसङ्गततवपायुर्केपूत्पद्यतइति ॥ सोधेय अप्यथा जलसकालविहित इ
 त्यात्ति ॥ एतुर्धोनिम इह च अपन्यकासास्थितिकः सातिरकपूवकोट्यायुः स च पक्षिप्रयतिक् ॥ उक्तोसय साहरेमपुवकोटियाउयसुति ॥ असङ्गा
 ततपाप्या पत्तरीना सातिरेका पूयकोटिरायु सोच स्यायुसुस्य देवायुः कुवतीति कृत्वा सातिरकत्यायुत्वमिति ॥ उक्तोसय साहरेण चकुसह

उक्तोमुगवि तिरिगि पलिनुयमाह एव शृणुयधोवि । कालादेसेण जहसेण लप्पलित्वमाह उक्तोसेणवि लप्प
 लिनुयमाह एयइय सेस तचेव ३ । सोधेय शृण्पगा जहसकालठिद्वत्तं जात्तं जहसेण दस वाससहस्सठिद्वं
 एसु उक्तोसेण साहरेण पुवकोट्ठीस्याउयसु उयवज्जेज्जा , तण भत्ते ! श्रवसेस तचेय आत्र भत्तादेसोसि णवर

कानाग्नाम अपन्यतः पट्पत्तोपमानि उरकपतोपि पट्पत्तोपमानि इयम्त सोय तचेव ३ । स पत्तात्मना अपन्यकासस्थितिको जातो अपन्येन
 दगववमइत्त्वितिकेपूरार्थेय सातिरेक पूवकोट्यायुपूत्पद्यत ते प्रवन्त ! श्रवसेय तचेव यावद्भवादेस इति नवरमवगाहना अपन्येन चसु
 रमाह उक्तोसेवि तिरिगि पक्षिपावमार एव पक्षधधावि । एतत्ताविग्नेय किति जवग्यबको तीन पत्तापमनो उरकृष्टबको पक्षि तीन पत्तापमनो बको
 इय पक्षधध पक्षि बहवा । कालादेसेच जहसेच जपक्षिपावमार एवइयसेस तचेव । कालपात्रधीने जवग्यबको ज पत्तो
 पम उरकृष्टबको पक्षि ज पत्तापमनो एतत्ताकास यावत् यतिपावमति करे ३ । साचर अप्यथा जहसकालठिद्वत्ता जापो । तेहोव भापययेज जहस्य
 बाव विवित्त इरे इहा जवग्यकास स्थितिक सातिरेक पूवकोट्ठी यावु तेह पचो ममुष । जहसेच दसवाससहस्सठिद्वत्तं पस । जहसबको इयसहस्यवर्ष
 स्थितिकनेविये अपने । उक्तोसेव साररेयं पुवकाहो पाउयसु उववज्जेज्जा । उरकृष्टबको साधिव पूवकाहो पाउयसोसि तये जह पचोममुषनो पसे
 ज्जात वयायवत्ता सातिरेक पूवकाहो पाउयसोसि तेह पाताना पाउयसोसि तेह पाताना समान उववज्जेज्जा करे । तेकमते पक्षसेस तचेव जाव मवादेसोति । तेह ३
 भगरम् इत्यादि वाकता तिमहोव बहवा बावत् मधदिग सम । भवर पोयाइथा जहसेचं चकुसपुत्रत्तं उक्तोसि साहरेण चकुसहसहस्र । एवताविमयेय च

स्वति ॥ यदुक्तं साधुसमस्तुत्तरमाकाङ्क्षाजगतिर्नो हस्तादीनयेत्येति सुभाष्यते तथाहि-इदं साधुसाधुतवर्षायु अपन्यस्थितिक मकाल सच सातिरेक

तंगाहणा जहणेण घणहुपुञ्जत्त उक्कोसेण साहरेण घणुहसहस्स । ठिई जहणेण साहरेण पुव्वकोली उक्को
सेणयि साहरेण पुव्वकोली, एव ध्युणयधोवि । कालादसेण जहणेण साहरेण पुव्वकोली दसवाससहस्सेहि
ध्युप्पहिंया, उक्कोसेण साहरेण दो पुव्वकोली एवदय जाव संवेज्जा ४ । सोचेय जहणुकालिठिईएसु उवव
यो एसचेय यत्तवया णवर धुसुरकुमारिठिई संवेह च जाणेज्जा ५ । सोचेव उक्कोसकालिठिईएसु उवययो

पुण्णमुत्तपत्तः सातिरेकं वमुत्सहस्र । स्थितिवपमन सातिरेका पुव्वकोटिठत्तर्पेणापि सातिरेका पुव्वकोटि रवमनुधन्योपि । कालावेसेन ज
पन्यन सातिरेका पुव्वकोटिद्विजनिवपसहस्रैरपिका उत्तर्पेण सातिरेक द्वे पुव्वकोटी इत्यन्त यावत्तुर्पोत् ४ । स एवात्मना अपन्यकासास्थिति
पूत्तय एया वैव वज्जयता नवरमसुरकुमारिस्थिति सम्मप च जानीयात् ५ । स एवोरुत्तकासास्थितिकेपूत्तको अपन्येन सातिरेकपूव्वकोट्यायु

वनाहना अवयवको वहुपुपवत्त उत्तकट्टको साधिक धतव सवत्त ते सातकुट्टकर पूर्वकास भादो वस्सादिक् अपेयाये सुभाषिये । ठिई अवयवेण साहरे
ना पुव्वकाको उत्तकोसेवि साहरेया पुव्वकोको एव वज्जयवि । स्थिति अवयवको साधिक पुव्वकोलीनो उत्तकुट्टको एवि साधिक पुव्वकोलीनो जावको
रम धनुवन्त्य पवि कट्टया । कालावेसेण अवयवेण साहरेना पुव्वकोली दसवाससहस्सेहि पक्कहिंया । कालसायथोन अवयवको साधिक पुव्वकोली वितियेव
मवसंबंधी पमे रममइयवप अधिक तेदेव मवसंबंधी जावया । उत्तकासय साहरेण कापयकाको एवदय जाव संवेज्जा ४ । उत्तकट्टको सातिरेक दोव पूव्व
वाको ते एक तिरीय मवसंबंधी देवीयो वमवसंबंधी एतसाकास जावत् गतिपावति करे । साचेय अवयवकासहिंईएसु उववया पससेव वज्जयवा । तेदोव
अवयवकास स्थितिकेनेविये छपना एदोव वज्जयता कट्टको । ववर पसरकुमार ठिई संवेहं च आवेज्जा ५ । एतसाविगेप पसरकुमारिस्थिति तथा संवेध
जाववा ५ । सापय उत्तकासकालिठिई एसु उत्तवया । तेदोव उत्तकट्टकास स्थितिकेनेविये छपना । अवयवेण साहरेयं पुव्वकाको पावएसु । अवयवको साधिक

पूव कोट्यायु नगति तपेवागने व्यवहृतत्वात् पूर्वविषय इत्यादिः सप्तमकुसुमकरस्य पञ्चविद्यत्यधिकानि पञ्च
पशु द्युताभ्युदेहस्य तत्प्राकाशनाविमो न तानि समपिबतरादि तत्प्रासीनइत्यादय द्यौतदिगुबोद्धाया अतः सप्तमकुसुमकरप्राकाशनाविना भवकुङ्कु

जहणेण साइरेग पुव्वकोट्टिआउएसु उक्कोसेणवि साइरेगपुव्वकोट्टिआउएसु उवयजेज्जा सेस तचेव णयर
फाहादेसेण जहणेण साइरेगा दो पुव्वकोट्टि उक्कोसेणवि साइरेगान् दो पुव्वकोट्टि एवइय काल जाव
करज्जा ६ । सोचेव धुप्पणा उक्कोसकाउठिइन् जान् सोचेवय पठमगमगो ज्ञाणियव्वो णथर ठिइ जइस्सो

अयु मरुत्तर्पेवापि सातिरकपूर्वकोट्यायुषेयु उत्पद्यत क्षय तस्यैव मवर कासावक्षेन जयन्यतस्सातिरके हे पूर्वकोटी उत्कर्षेवापि सातिरेके हे
पुव्वकोटी इयम काल यावदुत्तमात् ६ । स एवास्मनोत्सुकतास्थितिर्को कातः स एव न प्रथममयमको भवितव्यो नवरं स्थितिष्वचम्येन ग्रीवि
पस्योपमानि उत्कर्षेवापि ग्रीवि पस्योपमानि एवमनुबध्योपि । कासावक्षेन जयन्यतस्तीवि पस्योपमानि दशप्रवयपसइसैरपिबानि उत्कर्षेव

पुव्वकोटी पात्रवर्गानि विषयेष्वपि । उक्कोसेवि साइरेग पुव्वकोटी पात्रएसु उवयज्जा सेसतचेव । उत्कृष्टबको पवि साधिव पुव्वकोटी पात्रवर्गानि विषयेष्वपि
तिमहीन बहव । बवर काहादस्य बहवेव साइरेगा दापुव्वकोटीपा । एतस्माद्विषयेष्वपि कासाययाने जयन्त्य साधिव दाव पूर्वकोटी ते एव तिरेव भवन्ती दो
को देव भवन्ती । उक्कोसेवि साइरेगापा दापुव्वकोटीपा इदमय काम आय करेज्जा ६ । उत्कृष्टबको पवि दाव पूर्वकोटी इमहीन बहवो इमहीन एतज्जा
काम यावत् नतिपागति करे ६ । सोचेव पण्णकाउक्कोसाधइइपा कापोसाचबव पठमगमगा भावियज्जा । तेहीन पापकपे उत्कृष्टकासास्तिब इवा
तेहीन पविता गमानो वागव्यता कइवो । बवर ठिर बहवेव तिवि पविपावमाइ उक्कोसेवि तिष्ठि पविपोवमाइ एव पववधावि । एतको
विषये स्थिति जयन्त्यको तीन पस्यापम उत्कृष्टवको पवि तीन पववापम इम यनवन्त्य पवि कइवा । कासावक्षेन जयन्त्य तिवि पविपावमाइ इ
महि वासववरमहि पमहिवाइ । कासाययाने जयन्त्यको तीन पववापम ते तिरेव मवसवको इमसववको पविब ते देव भववन्त्यो जावन्ता । ७

तत्रर्पायुषां इत्यादीनां यथोक्तमपगाहनाप्रमाणं सन्त्यत इति ॥ साधरेयाष्टौ द्वौ पुष्टकोष्ठीष्टौति ॥ एका सातिरका विपग्मवसत्वा न्यातु सातिरेके वा मुरप्रवसत्कति ४ ॥ धमुरकुमारठिब सर्वेषु च कायिज्जति ॥ तत्र सधन्या धुरकुमारस्थिति दध्वर्यसहस्रादि सम्बन्धस्तु सातिरेका पूर्वकोष्ठौ

ण तिग्नि पलिष्ठत्रमाह उक्तीसेणवि तिग्नि पलिष्ठत्रमाह एव व्युणयथोवि । कालादेसेण जहृषेण तिग्नि पलिष्ठत्रमाह दसहि वाससहस्त्रेहि व्युहियाह उक्तीसेण त्व व्यलिष्ठत्रमाह एवइय जात्र सेवेजा ७ । सो चैव जहृषकालिष्ठिर्ह्यसु उवत्रयो एसचैव यत्तस्रया णवर व्यसुराठिईं सेवेह च जाणंजा ८ । सोचैव उक्ती सकालिष्ठिर्ह्यसु उवत्रयो जहृषेण तिपलिष्ठत्रम उक्तीसेणवि तिपलिष्ठत्रम एसचैव यत्तस्रया णवर कालादे

यद् पस्मोपमानि इपल यावत्सेयत ३ । स एव अपत्यकालित्यतिकपूत्य एषा चैव वत्तव्यता नवरससुरकुमारस्थिति सम्बन्ध आमीयात् ८ । स एवोररुष्टकालित्यतिकपूत्यो अपत्यन त्रिपस्योपम एसकर्मणापि त्रिपस्योपममेपा चैव वत्तव्यता नवर कालादेयेन अपत्यतः यद् पस्याप मानि उत्कर्षतोपि यद् पस्मोपमानि ८ । यदि सङ्ख्यवर्षायुस्संज्ञिपञ्चेन्द्रिय (प्रवृत्ति) यावदुत्पद्यन्ते कि जतपर स्थलपरसंशरेज्य एव या

कासेव व्यसिधोवमाह एवत्रय काव सेवेजा ७ । उरकृष्टवको ज पश्चापम ते तोन तियेव भवना तोन देवभवना इम ज पश्चापम एतथाभाज यावत् गति प्रायति वरे । साचेव जहृषकालिष्ठिर्ह्यसु उवत्रया एसचवत्तव्यता । तेहोव अपत्यकास क्षितिजन्ये अपनो एहोत्र यत्तव्यता जहृषो । नवर धमुराठिईं सेवेह च आसेजा ८ । एतकाविमिय धमुरकमार क्षिति सभन्व कांषवा । साचेव उकासकासिष्ठिर्ह्यसु उवत्रया । तेहोव उरकृष्टकास क्षितिज नविये अपना । जहृषेव तिपसिधावम उकासेववि तिपसिधावम एसचवत्तव्यता । अवन्वको तोन पश्चापम उरकृष्टवको पवि तोन पश्चापम ए होत्र यत्तव्यता जहृषो । नवर कालादेसेव जहृषेव व्यसिधावमार उकासेववि व्यसिधावमार उकासेविमिय कावपात्रयोने अवन्वको ज पश्चापम तथा उरकृष्टवको पवि ज पश्चापम होत्र जहृषा ८ । जहृ संख्यवत्तव्यतासुत्रय सविपविदिय काव उवत्रयति । जो संख्यता वर्णायुष संज्ञो पचेन्द्रिय

दशवपस्रहाबिबेति, श्लेषममालु स्वयमेवाप्युष्मा एवमुत्पादितो ऽवहतातवर्षायुः सन्धिमप्येन्ध्रियतिर्यङ्मुखरेष्वप्य सङ्कतवर्षांपुरसाहुत्पाद्यते ॥ च
इ सपञ्चत्यदि ॥ शङ्काशब्द साहरेगसागरोवमतिष्ठिपसुति, यदुच्छं तद्वत्ते तिकायमाश्रित्यति ॥ तिसुवि गमयसुति ॥ अथम्यकासस्थितिकसस्वन्धि

सेण जहणेण तपलिठंयमाइ उक्कोसेणयि तपलिठंयमाइ ? । जइ सखेज्जावासाउयसखिपचिदिय जाव
उयवज्जाति कि जलघर एव जाव पज्जाससखेज्जावासाउयसखिपचिदियतिरिस्कजोणिणुण जते ! जे नयिए
एसुरकुमारसु उययज्जिसए सेण जते ! केवइकालिठिइएसु उववज्जेज्जा ? गोयमा । जहणेण दसयाससह
स्साठिइएसु उक्कोसेण साहरेगसागरोवमतिष्ठिएसु उववज्जेज्जा । तेण जते ! जीया एगसमएण एव एएसि

यत्पर्षासस्रुपवर्षांपुरसन्धिमप्येन्ध्रियतिर्यङ्मुखरेष्वप्य स प्रवत्त । यो मविकोऽसुरकुमारपूरुपुं स प्रवत्त । क्षिपत्कालस्थितिकेपूरुपद्यत ? गीतम ।
अपम्यन दश वपस्रहास्मितिरेपूरुवर्षेण सातिरेकसागरोपमास्वातिवपूरुपद्यत, ते प्रवत्त । जीया एकसमयन क्षिपत्त उत्पद्यन्ते एव मेतया

तियवशानिक पसुरकमारनेविये जपये । कि वलघर एव जाव पज्जात सखेज्जावासाउय सखिपचिदिय तिरिस्ववाबिएकमते की भविए । एव वलघर व
लघर लघर इत्यादिबो जपये इम शाबत् पबीस सयसात वर्षाभूय सन्नो पंचेक्षिय तिवशानिक जेमगवन् जइ मविक पसुरकुमारने विप जपयवा वा
प्य । पसरकमारनेसु वववज्जितए । तेइ पसरकुमारनेविये जपये । सेवमते केवइकालिठिइएसु उववज्जेज्जा । तेइ जेमगवन् केतसाकास क्षितिकनेविये जप
ये इ म उत्तर । मायमा जइकेव वववासस्रह्यठिइएस । जेमोतम जपयवको दयसइयवय क्षितिकनेविये जपये । शङ्कासेव साहरेय सागरोवमतिष्ठि
यस ठवपकेव्या । इत्थद्वयको साधिक साध्यायम क्षितिकनेविये जपये एव जे कथा ते वसुनिवाव भाययोने कन्नो तिहा साधिक सागरोपमनी क्षि
तिह । तेवमते जीवा एनसमवचं । तेइ जेमगवन् कोव एवसमये केतसा जपये । एवं एवसिं रववप्यमपुठवि यमगसरिसा ववममगावेयवा । इम एवमि
रवममपुविरो यमासरोखा मवेई यमा इहा पचि जीवया । ववर प्रपया जइकथावठिईपी मवइ । एततोविज्जेव भापववे जइकथावठि क्षितिक इयो ।

घोषिकादिषु ॥ चत्वारि सेरसाठसि ॥ रत्नप्रपापुषिणीनामिनां जपम्यस्थितिकानां तिस्रः सा उक्ता एषु पुनः सा वतस्त्रोऽसुरेषु तेषोसेइयावा
नप्युत्पद्यत इति, तथा रत्नप्रपापुषिणीनामिनां जपम्यस्थितिकानां मध्यवसायस्यानाम्यऽप्रमृष्टानाम्येवोक्तानीह तु प्रमृष्टानाम्येव दीर्घस्थितिवत्ये हि
द्विविधगणयि सम्भवन्ति नखितरेषु कासस्याह्यत्वात् ॥ सर्वज्ञो सातिरेयेव सागरोवमणः कायवोति ॥ रत्नप्रजान्मेषु सागरोपमेव सम्यक् उक्तः

रयणप्यन्नपुढधिगमगसरिसा गयगमगा गेनह्वा गवर अ्यप्यणा जहस्यकालिठिईत नवइ ताहे तिसुचि गम
एसु इम गाणत्त चत्वारि छेस्साठ, अ्यज्जवसाणा पसत्या सेस तचैव सवेहोसाहरेणेण सागरोवमेण कायवो १
जडुमणस्सेहितीउववज्जाति कि सखिमणस्सेहिती उववज्जाति अ्यसखिमणस्सेहिती उववज्जाति १ गोयमा १

रत्नप्रमापुषिणीगमकसदृशा नवापि यमका ज्ञातव्या नवर मात्मना जपम्यकालस्थितिको ज्ञायति तदा त्रिष्वपि गमकषु इव नामात्मकतस्त्रो ले
ख्याः जप्यवसाणाः प्रज्ञाताः क्षेपं तथैव सम्मथाः सातिरकव सागरोपमेव कर्तव्यः ॥ यदि मनुष्यस्य उत्पद्यन्त किं सखिमनुष्यस्य उत्पद्य
न्त असखिमनुष्यस्य उत्पद्यन्त १ यीतम । सखिमनुष्यस्य उत्पद्यन्ते नैवासखिमनुष्यस्य उत्पद्यन्ते । यदि सखिमनुष्यस्य उत्पद्यन्ते किं स

ताहे तिसुचि यमएम इम वाचन । तिहारि तोनेइ यमानेविपे जपम्यकाव स्थितिकसबन्धो योधिक्कादिवनेविपे एइ भेदवै तेवहेइ—वत्तारिअस्साणा
पम्भजसावा पसत्ता ससतत्तव सबडा । रत्नप्रमा पुढिवोयामो जपम्यस्थितिकने तोमसेया वडो इहां वारसेया वडवो असुरकमारनेविपे तेजासेयाव
त्त जपवै तथा रत्नप्रमा पुढिवोयामो जपम्यस्थितिकनेविपे जप्यवसायस्यान पप्रमृष्टवोव कट्ठा इहां ता प्रमृष्टवोत्र कट्ठाया दीर्घस्थितिक पचि हि
विध पचि समवे पचि जपम्यस्थितिकनेविपे न समवे कामना पळारवावको गेय तिनवोव कट्ठा रत्नप्रमानेविपे सागरोपमे कटो संबेध कट्ठा पने प
सरकुमारनेविपे । साररेमे व सामरावम व कावणा ८ । साधिक सागरापम ठेवाते संबेध कट्ठा वसि इइने तेइना भाववको, डिवे मनुष्यवको पसु
रकुमार जपकावता कट्ठा । जइमपरसेहिती उववज्जाति कि सखिमणस्सेहिता उववज्जाति पसखिमणस्सेहिता उववज्जाति । आ मनुष्यवको जपवै तो

सधुरकुमारगमेयु नु सातिरेकसाभरोपमेबासौ बर्पो ससिपद्मापेक्षया तस्यैव प्राणादिति, षण् मनुष्येभ्यो सुरामुत्पादयद्याह-अहमन्मुस्सेहितो र
 ससिगमण णो अ्ससिगमणू । जह ससिगमणुस्सेहितो उययज्जाति कि सखेज्जावासाउयससिगमणू अ्ससखेज्जावा
 साउयससिगमणुस्स जाय उवयज्जाति ? गोयमा ! सखेज्जावासाउय जाव उवयज्जाति, अ्ससखेज्जावासाउय
 जाय उवयज्जाति । अ्ससखेज्जावासाउयससिगमणुस्सेण जत । जे न्नाधि ए अ्ससुरकुमाररेसु उववज्जात ए सेण जते ।
 केचइयकाठिईएसु उववज्जेज्जा ? गोयमा । जहखेण दस वाससहस्सठिईएसु उक्कोसेण तिग्गि पळिछेयम
 हेएवपांयुससिगमणुमेय्म इत्तपान्त अयस्येयवपांयुससिगमणुय (प्रवृत्ति) यावदुत्पद्यन्ते ? गौतम । सङ्खुयवपांयु (प्रवृत्ति) यावदुत्पद्यते
 अयसङ्खुयवपांयुः (प्रवृत्ति) यावदुत्पद्यन्ते अयसङ्खुयवपांयु ससिगमणुयौ जदन्त । योअविक्कोउसुरकुमाररेएत्तपन्तं स मदन्त । विपयस्कासस्सितिक्केपू
 त्पद्यत ? गौतम । अप्येन दइववर्षवइस्सिक्कपूत्तपत्तणीवि पस्योपमास्सतिकेएत्तपद्यत एवमसस्ययवपांयुक्किपग्योनिक्कसदुआ आदिमार
 ए सप्पोमनुष्यवक्को अपजे एववा असेप्रामनुष्यवक्को अपजे र प्र० उत्तर । गायमा सविमब्ब षापसविमब्ब । हेभोतम सप्पोमनुष्यवक्को अपजे पवि
 पयसप्पोमनुष्यवक्को न अपजे । अर सविमब्बुरसहितो उववज्जाति । वो सप्पो मनुष्यवक्को अपजे । किं एखेववासाउय सविमब्ब । ता एं सववात वपांयुय
 सप्पो मनुष्यवक्को अपजे पववा । एएखेववासाउय सविमब्ब जाव उववज्जाति । एवववात वपांयुव सप्पोमनुष्यवक्को अपजे र प्र० उत्तर । गोयमा
 सखेज्जावासाउय जाव उववज्जाति एववज्जाति एववज्जाति । हेभोतम सववात वपांयुव सप्पोमनुष्यवक्को अपजे एवववात वपांयुव सप्पोमनुष्य
 वक्को पवि अपजे । एखेववासाउय सविमब्बुस्सेव मते वेमविण एववज्जातरेसु उववज्जाति । एववज्जात वपांयुव सप्पोमनुष्य व वाक्कासंकारे, हेमगव
 न् जे भविक्क पमुरकमारने विव अपजे । सेवमते वेववज्जातरेसु उववज्जेज्जा । तेइ हेमगवन् वेतमाकाण क्कितिकनेविपे अपजे र प्र उत्तर ।
 मावमा जहखेव एववाउ सइच्छाडिंएयु । हेगौतम अपयवक्को एयसवदन्त क्कितिकनेविपे अपजे । उक्कायेव तिक्किपविवावमहिंएयु उववज्जेज्जा ।

त्यादि ॥ एकदोसेक तिपसितुयमठिग्यमुत्ति ॥ देयकुर्वादिनरा हि उत्कर्षैत स्वायु समानस्यैव देवायुपो वपका अतः ॥ तिपसितुवमठिग्यसु इत्यु
त्तं ॥ नवरं मरीरोगाइवत्यादि ॥ तत्र प्रथम श्रीपिकयु द्वितायसु श्रीपिको अपन्यस्थितिद्विति तन्नीपिको उवद्वातवपीयु मरा काय

ठिङ्गएसु उवयज्जेज्जा एव अस्सखेज्जायासाउयतिरिस्कजोणियसरिसा आदिद्विहा तिसि गमा गेयव्हा । णवर
सुरीरोगाहणा पठमधितिएसु गमएसु अहणेण साइरेगाइ पच धणुहसयाइ उक्कोसेण तिसि गाउयाइ सेस
तचैय तइनु गमो गाहणा जहणेण तिसि गाउयाइ उक्कोसेणवि तिसि गाउयाइ सेस जहेव तिरिस्कजोणि
याण ३ । सीचेन अण्णणा जहणुकाळठिईनु जाउं तस्सवि जहणुकाळठिईयतिरिस्कजोणियसरिसा तिसि

योगमका आतळा नवर श्रीरावगाहना प्रथम द्वितीये गमे वपम्येन सातिरेकावि पण्य धनुःसुतागुत्त्वर्पेव कोअत्रय सेय तवैध वृधये गमे
धगाहना वपयेन कोअत्रय उत्कर्षैकापि कोअत्रय आयं यचैव तियम्योनिकामाम् ३ । स एवात्मना वपम्यकासस्थितिको आतस्तस्यापि वप

उत्तरद्वको तोन पक्कापम त्वितिकनेविये अपले ते दवकाइ प्रमुखा मनुष उत्तरद्वको पाताना आच्छवा समान होव देवना पाछवा वाधे । एव च
मपुमभावाइ तिरिस्त्राविस सरिसा पादिवा तिसि गमा देववा । इम पसवधात वर्वावय तिर्यक्यानिज सरीखा इहो पचि पदिखा तोन गमा
बहवा । नवर सुरीरामाहवा पठम भ्रितिएस ममएस बहवच साइरेगाइ पचधनुहसवाइ । एतलोवियेय ग्रोरे एवभाहना पदिखा बीका ममानेनाबदे
अवगदवको साधिक पांचवे धनुयनोइवे । उक्कासेव तिसि याउमार सेसतचैव । उत्तरद्वको तोन याऊनो ग्रेय तिमहीव बहवा । तइंवा गमा गाइ
वा बहवचैव तिसि याउमार उक्कासेववि तिसि गाउमार सेस बहव तिरिस्त्रावियाव । बीका यमानविये धवगाहना वपम्यवको तोन गाऊनो
तवा उत्तरद्वको पचि तोन याऊनो जेमाटे एव उत्तरद्वकिति पक्कापम तोन पाउखानेविये उपवे । उत्तरद्वको पोताना आउकासमान पावमम्यव
पचीवको तेमाटे ग्रेय विस तिवव्यानिजने कडा तिम बहवा ३ । सांचेव पय्यावा जहसकासठिइ वा कापा । रीहीव पापचये वपम्यकास स्थितिकने

न्यतः सातिरूपपञ्चपनुः शतप्रमाणो भवति यथा सप्तमकुसुमरमाकाशतत्रावी नियुक्तकरः, उत्कृष्टतस्तु त्रिगुल्युतमात्रो यथा देवकुर्वादिमियुक्तकरः

गमगा नाणियक्षा णयर सरीरोगाहणा तिसुवि गमएसु जहस्येण साहरेगाह पच घणुहसयाइ उक्कोसेणवि
साहरेगाइ पच घणुहसयाइ सेस तचेव ६। सोचेव ध्यप्यणा उक्कोसकाळिठिईन जानु तस्सवि तेचेव पच्छि
खा तिणि गमगा नाणियक्षा णयर सरीरोगाहणा तिसुवि गमएसु जहस्येण तिखि गाउयाइ उक्कोसेणावि
तिणि गाउयाइ श्रुयसेस तचेव ९। जह सखेज्जावासाउयसखिमणुस्सेहिती उववज्जाति कि पज्जससखेज्जा

न्यकालस्थितिब्रिययोगवसुदृक्षाख्यो यमका प्रपितव्या भवरं शरीरावगाहनाश्रियि गमकपु जपयेम सातिरकावि पच पनु क्षतामि,
उत्कर्षेणापि सातिरकावि पच पनु क्षतानि क्षेप तथैव ६। स एवात्मनोत्कृष्टकाहाल्लितिकावात क्षस्यापि त एव पाद्यात्याक्यो गमका न
ब्रितव्या भवरं शरीरावगाहना श्रियि यमकपु जपयेम क्षोत्रायमुत्कर्षेणापि क्षोत्रजपमवक्षेपं तथैव ६। यदि सङ्कपवर्षायाः सञ्चिन्मनुष्याज्य

विये दृषा। तस्यवि जहककासङ्गि यतिरिक्तकावियसरिसा तिखि यमगा भाविबन्धा। तेहने पचि जहस्यकाह क्षितिक् तिर्थेवयानिक् सरोखा तोने
र गमाराही पचि जांबका। भवर सरोपाकाहणा तिसुवि यमएसु। एतकाविशेष शरीर भवमाहना तोनेर यमानेविपे। जहस्येव साहरेगाह पचघणुह
मदारा। जहस्ययको साधिव पचसे बतवनी। उक्कासेषावि साहरेगाह पचघणुहमकार सेसतचेव ६। उत्कृष्टकाहो पचि साधिव पचसे घणुयनी येव
तिसहोत्र कहया। सावेव पय्यवा उक्कायकासङ्गिर पा जापा तस्यवि तेरेक्। तेहोत्र भापयेवे उत्कृष्टकाह क्षितिक् द्रुयो तेहना पचि तेहोत्र पचेद्री
तिर्बस्यानिबन्धा। पच्छिमातिखि यमगा भाविबन्धा। पाविखा तोन यमानोपरे तीन यमा कहया। भवरं सरोरायाहणा तिसुवि गमएस। एतकावि
येव शरार पदमाहना तोनर यमानेतिरे। जहस्येव तिखि गाउयाइ उक्कासेषावि तिखि गाउयाइ पचसस तचव। जहस्यकाहो तोन गाऊनो उत्कृष्ट
काहो पचि तोन माऊनो बाहता सब तिसहोत्र कहया ८, विवे सपकात वर्षापुव सञ्चोमतुक् पाचवीने कहये। जह सखेज्जावापराव सचिमचुरसेहिती

स च प्रथमगमे द्वितीये च द्विविधापि सम्भवति, द्वितीये तु विगच्छन्नावाहम मय यस्मा द्वा वेवोक्तस्येतिपु पत्न्योपमश्रयायुक्तेषु स्पष्टते, उ
 द्भूतः स्त्रायुःसमाभायु यव्यक्तत्वा तस्याति । अथ सङ्कृतवर्णायु सन्निभमुपमाधित्याह-अहस्येज्जत्यादि ॥ एतच्च समस्तमपि पूर्वोक्तानुसारेणा

धासाउय छपज्जत्तसखेज्जा जाय उ० ? गो० । पज्जत्तसखेज्जावासा गो छपज्जत्तसखेज्जा । पज्जत्तसखेज्जा
 यासाउयसखिम्मणस्सेण ज्ञते ! जे नविण्णु सुसुस्कुमारिणु उधवज्जिण्णु सेण ज्ञते । केवतिकालठितीणु उव
 यज्जेज्जा ? गो० ! जह्णेण दसयाससहस्सठितीणु उक्कोसेण सातिरेण सागरोधमठितीणु उववज्जेज्जा ।
 तेण ज्ञते । जीया एव जहेव एणसि रयणप्पज्जाण उधयज्जमाणाण णव गमगा तहेव इहवि णव गमगा

उत्पद्यन्ते किं पर्णोत्सङ्गपत्रयोः (प्रवृत्ति) पावर्षपर्णोत्सङ्गपत्रयोः पुष्पुत्पद्यन्त ? गीतम् । पयाससङ्गपत्रय (प्रवृत्ति) नैवासस्येयवर्णयोः पुष्पुत्प
 द्यन्त । पर्णोत्सङ्गपत्रयोः सन्निभमुपयो प्रदन्त । यो नविबोसुरकुमारपुष्पुत्प स प्रदन्त । कियत्कासास्थितिकेपुत्पद्येत ? गीतम् । अपत्यम
 रक्षकपत्रस्थितिकेषु उत्कपतः सातिरक्षसागरोपमस्थितिकेषु उत्पद्यत । त प्रदन्त । जीवा एव यथैवेतेषा रथप्रमायासुत्पद्यमाना भव

उद्भवन्ति । वा सवधात वर्णयुप सद्योमनुष्यबन्धो जप्ये । किं पज्जत्त सखेज्जावासाउय पपज्जत्त सखज्जावासाउय । ता स्मू पर्णोत्त सवधात पर्णविव वा
 वत् जप्ये पत्राण पपर्णोत्त सवधात यावत् जप्ये १ प्र उत्तर । गायमा पज्जत्त सखज्जावासा वापपज्जत्त सखज्जावासाउय । जेयोतम पर्णोत्त सवधात
 वर्णयुप यावत् जप्ये, तद्वो पपर्णोत्त सवधात वर्णोत्तुप जप्ये । पज्जत्तसखज्जावासाउय सखिमरसेव भत जे भविण्णु चसुरकुमारिणु उववज्जिण्णु । पर्णो
 त्त सवधात वर्णयुप सद्यो मनुष्य जेममश्रु जेह भविण्णु चसुरकुमारत्त जप्ये । सेवमते केवरय वावट्ठिण्णु उववज्जेज्जा । तेह जेममश्रु केतसावाह कि
 तिज्जन्निवै जप्ये १ प्र उत्तर । यावमा जह्णेण दसयाससहस्सठितीणु उक्कोसेण सातिरेण सागरोधमठितीणु उववज्जेज्जा । जेयोतम सवज्जयवो द्यमसङ्गपत्रो जप्ये । उक्कोसेण साति
 रेण सागरोधमठितीणु उववज्जेज्जा । उत्कटवन्धो साधिक्क सामरापम स्मितिज्जन्निवै जप्ये । तेवमते जीवा एवं जहेव एणसि रववप्यभाण उववज्जना

वयस्य ॥ चतुर्विंशतितमव्रते द्वितीयः ॥ २४ ॥ २ ॥ रायगिह ॥ रायगिह इत्यादि ॥ रायगिह देवदुपलिउयमछिइयसुति ॥

नाणियघ्वा णवर सयेहो सातिरेगेण सागरोपमेण कायघ्वा । सेव तवेय । सेव जत २ । सि ॥ चउवीस
मसयस्स यित्तिउ उदेसो ॥ २४ ॥ २ ॥ रायगिहे जाव एव वयासी-णागकुमाराण जते !
कउहिहो उयवज्जाति कि णेरह्मसुहिहो उयवज्जाति तिरिस्कुमणुस्सदेविहो उयवज्जाति ? गो ० ! णो णेर
उपहिहो उयवज्जाति तिरिस्कुमणुस्सदेविहो उयवज्जाति णो देवेहिहो उयवज्जाति, जउ तिरिस्कुजोणि एव जहा

गमवा सयेवहापि नव गमवा जचितवया नवर समेव सातिरेकेव सागरोपमेव कतव्यः अप्य तवेत । तव्य प्रवत्त । भवत्त । इति ॥ चतुर्विं
शतितमव्रते द्वितीयः ॥ २४ ॥ २ ॥ राखयहे यावदय मवादीन्-नागकुमारा प्रवत्त । कुत उत्पद्यन्ते कि भैरयिकेभ्य उत्प
द्यन्ते तियग्न्यो मनुष्यदेव्य उत्पद्यन्ते ? भौतम । नैव भैरयिकेभ्य उत्पद्यन्ते तिर्येक्यनुयेभ्य उत्पद्यन्ते नैव देव्य उत्पद्यन्ते । यदि तिर्येग्येनि

वाच भवयसया । तेव हेमगवन् भौव इत्वादि इम बिमहोव रतमप्रमा उपजताववा नवयमा भव्या । तवेव इहवि वयमयमा भाषियमा । तिमहोम
हा पवि नव गमा वाववा । नवरं सवेहा सातिरेकेव सागरावमेव वाववो सेव तवेव । एतसावियेव सवध साधिक सागरोपमसवाते करवो येव ति
महोज कइवो । सेवभंते १ ति । तइति हेमगवन् इत्वादि पूर्ववत् ॥ एउवोसमसवसु वित्तिथा उवेसा उपजता ॥ ए वउवोसमां यतवना वोजा उइयो पू

रा यवा ॥ २४ ॥ २ ॥ रायगिहे जाव एव वयासी । राखयइ नयरनेविये यावत् पीतम इमवहे । जागकुमाव भंते वापोहिता उपवज्जं
ति । नामवमार हेमगवन् बिहावको उपज्जे । बि देवरापहिता उपवज्जाति । ज् नारकोवको उपज्जे पववा । तिरिस्कु मनुष्य देवेहिहो उपवज्जाति ।
तिर्येववको पववा मनुष्यवको उपज्जे यववा देववको उपज्जे इ म उत्तर । यावमा वा केररापहिता उपवज्जाति तिरि मनुष्यदेहिता उपवज्जाति वा देवे
हिता उपवज्जाति । हेभोतम नारकोवको उपज्जे नवो तिर्येवयामिह तथा मनुष्य उपज्जे देववको उपज्जे नवो । जइ तिरिस्कुजोवि एव जहा यवरावुमा

यदुक्तं तवीदीप्यतामङ्गमारनिवायापेक्षया, यतस्तच्च द्वे वेद्योभे पत्न्योपमे उत्कृष्टतयायु स्यादाह-वादिष्वविषष्टपक्षिणं दोदेषुष्टमरिषावर्तित । ७

असुरकुमाराण यत्तद्वया तथा एएसिपि जाव अस्ससिस्सि । जइ ससिपचिदियतिरिस्सजोणिएहिती उववज्ज
ति कि सखेज्जासाउय अस्सखेज्जासाउय सखज्जासाउय अस्सखेज्जासाउय जाव उवव
ज्जाति । असखेज्जासाउयससिपचिदियतिरिस्सजोणिएण ज्जेते । जे ज्जिपेण नागकुमारेसु उववज्जासु सेण
ज्जेते ! केवत्तिकाळठिती ? गो० ! जहसिणेण दस वाससहस्सठितीएसु उक्कोसेणं देसूणदुपल्लिचवमठितीएसु

हेत्य एव यथाशुक्रमारणो वक्ष्यता तथैतेषामपि यावदसञ्छति । यदि सन्निपद्येन्निरयतिगपाभिकन्य सत्पद्यान्ते किं सङ्केयवर्षाण्युः (प्र
वृत्ति) यावदसङ्केयवर्षाण्युः (प्रवृत्ति) यावदुरपद्यान्ते ? गीतम् । शङ्खयवर्षाण्युः (प्रवृत्ति) यावदसङ्केयवर्षाण्युयाचिदुरपद्यान्ते । असक्ययवर्षाण्युः स
विपर्यवेन्निरयतिगयोनिको प्रदन्त । यो ब्रह्मिको नाशुमारपुरूपदात स भद्रन्त । कियत्कासस्थितिकोरूपदात ? गीतम् । अपम्यन दक्षायपस

रावं वत्तवत्तमा । आ तियेववानिबबको छपजे इत्थादि इम विम पसुरकुमारना वत्तवत्तमा लव्हे । तव्वा एएसिपि खाव पससिप्ति । तिम एवानी बल
वत्ता लव्हेको यावत् पससो एतकावगे पसरवमारनो परे लव्हेबा । लव्हे सवि पर्वदिम तिरिक्कजोबिपदिता लववत्तति । आ सवो पवेद्रिय तियेववो
निबबको छपव । विससुववनासाठय पसवत्तवनासाठव । ता व्हे सवपात वर्पावय वावत् छपजे इ म उत्तर । याव
मा संवत्तवनासाठव पसवेववनासाठय वाव लववत्तति । वैगीतम संवनात वर्पावय वावत् छपजे पसरवनात वर्पावय सवो पवेद्रियतिर्नवोनिव पवि
छपजे । पसवेववनासाठव सविपनिदिय तिरिक्कजोबिएव मंत जे भवि पगकुमारैम लववत्तइ । पसरवनात वय यय संवो पवेद्रिय तियेववानिब
वं वाव्वासंवारि, वभगवन् जे जोर नामकुमारनेविये छपवनावाव ते नायकुमारनेविये छपजे । सेवभते लववत्तवनासाठइ । तेव वेमगवन् जेतवावाव
वितिबनेविये छपजे २० म उत्तर । भावमा लववेव दसवाससवत्तइएसु । वैगीतम अवववको दमसवययय वितिबनेविये छपजे । लवसेव से

उवयज्जेज्जा । तेण न्ने । जीवा अयसंसो सोचेव असुरकुमारं सु उवयज्जामाणस्स गमको ज्ञाणिगच्छो जाव
 न्नायादेसोप्ति । कालादेसेण जहयेण सातिरेगा पुब्बकोप्ती दसहि याससहस्सेहि स्यपहिगा, उक्कोसण देसू
 णाह पच पलिष्ठवमाह एवइय जाव करेज्जा १ । सोचेव जहयाकालाठितीएसु उवययो एसचेव यसाधया
 णधर णागकुमारठिति सयेह च जाणेज्जा २ सोचेव उक्कोसकालाठितीएसु उवययो तस्सयि एसचेव यसा

स्वस्थितिकेपूरुत्तयेव देशोमहिपत्तोपमस्थितिकेपूरुप्पोत्त । ते प्रवत्त । जीवा अयशयः स ययागुरकुमारं यूरुपयमातस्य भागो ज्ञाणिगच्छो जाव
 न्नायादया इति । कासादयेन अपत्यतरसातिरेका पूर्वकोटिदशनिवसधरैरपिबा । उरुत्तयेव देशोपमा । ययमं यातरनुणात्
 १ । स एव अपत्यकालस्थितिकेपूरुत्त यया नीव वद्वयता ययं नागकुमारस्थिति गत्येव न्य जाणीयात् २ । ग एवोरुत्तकालस्थितिकेपूरुत्त

सू सुवलिपावमहिरेपु उवयवेज्जा । उरुत्तकवको देसुन बाव पन्नापम स्थितिकेविदे उवये पच धररदिमि नागकुमारमि बाव पपपागे न्ना ज
 माटे तिक्का देवान् बाव पन्नापम उरुत्तकवको पानु इवे । तेदंमत जीवा अयसंसो साचेव । तेव अयमवन् जीव इत्यादि पचमेव तेदोभ । पचारभावा
 सु उवयवमावसा यमगा भाविबन्ना जाव भवादिसाति । असुरकुमारनेविदे अपत्यतावन्नाने गता न्ना तिमज न्नावा मावत् भवादिसाधग । न्नाभादे
 सेन जहयेव सातिरेगा पुवकाओ वपचि वाससहस्सेहि यमहिबा । कासपात्रयोने अपत्यवको सातिरेव पुवकाओ ते तिरेव भवादयो भवे धयाअन
 यवेको पचिक ते नागकुमार मवन्तो जीवो । उवाचिं देसुबाह पंचवजिपावमाह एवइय जाव करेज्जा १ । उरुत्तकवको योगान पंच पन्नीपग तिसा
 तोन पन्नापम पचवकाव पर्णवय तिरेव भवना चने देवान् बाव पन्नापम ते देव भवसंबयो जीवो एतभीवाभ यावत् गति पागति भदे । भोग ।
 उरुत्तकालाठिरेपु उवयवा उववेवत्तया । तेदोव अपत्यकाल स्थितिकेविदे अपत्ता इत्यादि दशोव न्नावाता न्नावो । ययं न्नामन्नावात्ति ग
 देव च जाणेज्जा २ । एतसाविमये नागकुमार स्थिति उवेव जीववा । सापेव उवाचवावहिरेपु उवयवा तस्यदि एवयवत्तया । तथोभ धरनुत्तया

रतुसवचपदे ॥ देसूनाइ पचपसिठवमावति ॥ पस्योपमग्रय अष्टङ्गततवायुस्तिपक्वस्वन्धि द्वे च देशोने ते मागकुमारसम्यग्भिनी इत्येव यथोक्त

सुया णर ठिती जहखेण देसूणाइ दो पलिठयमाइ उक्कोसिण तिखि पलिठयमाइ सेस तचैय जाव न
वादेसोसि । कालादेसंण जहखेण देसूणाइ चत्तारि पलिठयमाइ उक्कोसिण देसूणाइ पच पलिठयमाइ एव
इय काल सेवेज्जा ३ । सोचैय अण्णणा जहखेकालठितीठि जाठ तस्स तिसु गमएसु जहेव अंसुरकुमारसु
उग्रयज्जामाणस्स जहखेकालठितीयस्स तहेव णिरयसेस ६ । सोचैय अण्णणा उक्कोसकालठितीठि जाठ तस्स

सत्ताप्यपेव वत्तव्यता मवर स्वित्तजपन्येन दजोने द्वे पस्योपमे उत्त्वपतत्तीणि पस्योपमानि छेप तचैय यावद्भावेण इति । कासाद्वेण ज
चन्यतो दयोनानि चत्तारि पस्योपमानि उत्त्वयतो दक्षामानि पच पस्योपमानि इयस्त यावत्सवेत ३ । स एवात्मना जपस्यकास्त्यितिको
जातस्तस्यापि त्रिषु गमकेषु यथैवा सुरकुमारेपूतपद्यतो जपस्यकास्त्यितिकस्य तचैव निरवधेय ६ । स एवात्मनोत्कृष्टकालास्त्यितिको जातस्त

स स्वित्तजमेवैव जपना तेज्जो पचि पचीज वेत्तव्यता जहवो । मवरट्ठि जहखेण देसूनाइ ६ पचिपावमाइ । एतत्ताविशय स्थिति जचम्यवको देसो
न दाव परगपम एव पचसिपिबीना बीजा मराना कतवाएव भाग गया तिर्हा तिवैचपाययोने कच्चा तिर्हा ततसाज पाखखा इवे तेज्जे पाताना
पात्रपासमान देवावबन्ध पचोबको तथा । उक्कोसेणं तिखिपठिपावमाइ सेसतचैव जाव भवादेसाति । उत्त्वट्ठवको तीन परगपम एव देवकद पा
दिदेने कच्चा तेव पाताना पाखखावो बीन देयान दाव परगपम पाखखा वचि येय तिमचीज मायत् भवादेयसंगे जहवो । कासादेसंण जहखे
देसूनाइ चत्तारि पठिपावमाइ उत्त्वकासें देसूनाइ पच पाठपावमाइ एवम चार्ह सेवेज्जा ३ । कासपाययोने जचम्यवको देयान चार परगपम ति
हा देयोन दाव पस्वापम तिक्कना चन देयान दाव परगपम मागकुमारना उत्त्वट्ठवको देयोन पच परगपम ते तीन पचयतिरेव भवसक्को देयान
दाव परव नामदेव भवना एतत्तावास मायत् गति भागति करे ३ । सचैव पण्णणा जहख कासट्ठिपा जाधो तत्त्वतिसु ममएसु । तेहीज पापवपे ज

यि तदेव तिष्ठि गमगा जहा ध्यसुरकुमारैसु उवधज्जमाणस्स णवर णागकुमारिठिति सधेह च जाणेज्जा
 सेस तत्रेव जहा ध्यसुरकुमारैसु उवधज्जमाणस्स १ । जदि सखेज्जवासाउयसुखिपचिदिय जाव कि पज्जाप्त०
 ध्यपज्जाप्त० ? गोयमा ! पज्जाप्तसखेज्जवासाउय णो ध्यपज्जाप्त० पज्जाप्तसखेज्जवासाउय जाव जे त्रधिण
 णागकुमारैसु उवधज्जिप्तए सेण नते । केवइकाळिठिई ? गोयमा ! जहणेण दस वाससहस्साह ठिई, उक्को

स्यापि तत्रैव त्रयो गमगा यथासुरकुमारैरुत्पद्यतो मवर नागकुमारिस्थिति सम्बन्ध आत्मीयात् इय तत्रैव यथा धुरकुमारैरुत्पद्यतः २ । यदि
 नान्येषत्रयासु मण्डिपचन्द्रिय यावत्स्त्रिं पर्याप्त (प्रवृत्ति) यावदपयाससंख्येयपर्यायः सन्निपन्नेस्त्रियरूपरद्यतं ? गीतम् । पर्याप्तसंख्येयपर्यायु
 मेवापयाप्त (प्रवृत्ति) यावदुरपद्यत । पर्याप्त (प्रवृत्ति) यावद्यो त्रयिको नागकुमारैरुत्पत्तुं स मद्यत । विपत्कालात्स्वतित्तिरूपरद्यतं ? गीतम् ।

यस्य स्थितिकाव इवा तेजना तोनई गमानेविदे । जदेवधसुरकुमारैस उवधज्जमाणस्स जइव आळिडायव तत्रेव विररसस १ । विमहीव धसुरकुमार
 नेविदे उपपत्ताने अवग्यकाव स्थितिकने कया तिमहीव निररयेव कइवा १ । एयेव पयका उक्कोसकाळिठिई जो जावा तच्छवि तदेवति वि गमगा ।
 तेहीज पाववये उरकुडकाव स्थितिक हुवा तइना पवि तिमहीव तोन गमा । जइवा धसुरकुमारैसु उवधज्जमाणस्स । विम धसुरकुमारैनेविदे उपपत्त
 ताना कया तिम कइवा । एवर वामकमारिइइ सवेइव कावेज्जा सेस तत्रेव । एतत्तावियेव नागकुमार किति तवा सवेव जाववा येव तिमहीव क
 इवा । जइवा धसुरकुमारैसु उवधज्जमाणस्स ८ । विम धसुरकुमारैनेविदे उपपत्ताने कया जदि सखेज्जवासाउव सुखिपचिदिय जाव वि पज्जत पपज्ज
 त । आ सपयात वर्णायुप समो पचेन्द्रिय यावत् उपपत्त ता ए पर्याप्ता उपपत्त पर्याप्ता हुवे ६ म उतर । गायमा पज्जतसखज्जवासाउव वा पपज्जत
 देधोतम परातासइवाठ वर्णायुप यावत् तियेव उपपत्त पवि नही पर्याप्ता उपपत्त । पज्जत सखेज्जवासाउव जाव जे भविण वामकुमारैसु उवधज्जिप्तए ।
 पराप्त सपयात वर्णायुप यावत् अमस्य नागकुमारैनेविदे उपपत्त । सेव मते जइवइवकाळिइइ । तत्र देभगवन् केतकावाव कितिजनेविदे उपपत्त ६ म उतर

मानं ज्ञयतीति, द्वितीयमे ॥ नागकुमाररिष्टि संवेदं च आबेज्जति ॥ तत्र अपभ्या नागकुमाररिस्थिति र्दृश वर्पसस्त्रादि संवेपसु कालतो अप
भ्याः नातिरक्तपूर्वकोटी दक्षवपमदस्त्रापिका, उत्तरकटः पुनः पश्योपमपदं तिरयाचिकमिति । तृतीयमे ॥ उत्क्रोसकाससिद्धिसुति ॥ देशोनद्विपत्यो
पमापुकेवित्पद्यः तथा ० तिरुं अक्षेय दोदेसुखाय पसिष्ठयमाइति ॥ यदुक्त तदवसप्पिस्मा सुगुमाभिधामद्वितीयारक्तस्य कियत्यपि ज्ञाने अतीते
यमङ्गुतवपायुय किरयापिकस्योक्तं तयामवेतरममाभासुखत्वात् ययामय च स्यायुःसमामेधापुय्यसत्वेनोत्कृष्टत्वात्पि नागकुमारपूरपादात् ॥

सेण देसूणाह दो पलिठयमाह एय जहेय अयसुरकुमारेसु उववज्जमाणस्स यत्तस्यया तहेव इहवि णयसु गम
एसु णयर णागकुमारिठिति संयंह च जाणेज्जा सस तचेत्त १ । जइ मणस्सेहिती उववज्जति किं सस्सिमणु०
असस्सिमणु० ? गोयमा ! सस्सिमणु० णो अस्सस्सिमणुस्से० जहा अयसुरकुमारेसु उववज्जमाणस्स जाय अ

अपन्यय दय वर्पसस्त्रादि स्थिति रुक्कर्वेच दशोने द्वे पश्योपमे मय यर्पेधामुसुरकुमारेपूरपदातो वक्तव्यता तथैवचापि नयसु गमफपु नयर
नागकुमाररिस्थिति सम्यच च आनीयात् शयं तथैव २ । यदि ममुवेत्य उत्पद्यन्त विं सस्सिमणुय (प्रजति) याव
दुरपद्यते ? गीतम । सस्सिमणुयेसु नैयासस्सिमणुयेसु यथासुरकुमारेपूरपदातो यावदसस्सेयवर्पायुः सस्सिमणुयो प्रदत्त । यो जविको नाग

र । गोयमा अक्षेय दसबासमदस्त्राह तिरुं । हेगीतम अवगम्यको दयसस्त्रयवयं स्थितिकनेविये उपपे । उक्तवासिच देसूबाह क्षापक्षिपावमाऽ । उत्कृष्ट
यको देमान दाय पशबापमस्थितिकनेविये उपपे । एवं अक्षेय पसरकनारेसु उववज्जमाणसु यतन्मया तहेव इहवि अवस ममएसु । इम जिमहोण पसुर
कुमारने विदे अपवतावधानो ब्रह्मव्यता अहो तिमहोण इहा पणि तवेरं ममानेविये अहो । अवरं कामकमाररिहिरं संवेपच आबेज्जा सेस तथेव ।
पतन्नादियच नागकुमाररिस्थितं संवेप आबेज्जा येम तिमहोण अहो ८ । अहममुस्सेहिती उपवज्जति । आ मनववको उपपे । विं सस्सिमणु पसस्सिमण
तो न्नु संसो ममुपयवको उपपे पसस्सोममुपयवको उपपे १० प्र० उत्तर । गोयमा सस्सिमणु वा पसस्सिमणुरसे । हेगीतम संसोममुपयवको उपपे नहो य

नरेऽज्ञायामाउय सणिमणुस्सेण ज्ञेते । जे नयिए णागकुमारेसु उययज्जित्तए सेण ज्ञेते । केवडकाळिठिईएसु
 उययज्जड १ गोयमा । जहणेण दस यासनहस्सठिडएसु उक्कोसेण देसूण दुपलित्तवम एय जहेव अ्सस्वेज्जा
 यानाउयाण तिरिरुजोणियाण णागकुमारेसु अ्यादिवा तिरिख गमगा तहेय इमस्सवि णवर पढमविईएसु
 गमणुनु सरीरोगाहणा जहणेण साइरेगाइ पच घणुहसयाइ, उक्कोसेण तिरिख गाउयाइ, तईयगमनंगाहणा

कुमारपूरपुं स प्रदत्त । क्पिरकासस्वितिकपूरपट्टस ? गीतम । अपन्यतो वस वयसश्चस्वितिकपूरकर्वव दक्षोमद्विपस्योपमस्थितिकपु एय
 मयैयामदुपवर्णापुजाया तिरयपोनिकाया नागकुमार घादिनास्त्रयोगमकाक्षयेवास्याय नवर प्रथमद्वितीयगमयो शरीरावगाहना अपन्यन
 मातिरकावि पच पनु गतानि उत्कर्षेय कोशायम् तृतीयगमावगाहना अपन्येन देशीन कोशद्वय उत्कर्षेय कोशायं छेप तस्यैव । स एवा

श्यामन्यव ो जपय । जडा पसरकमारेसु उवडल्लमावण जाव पसखेज्जवासाउव । जिन पसरकमारनेविये अपपत्तावजाने कडा तिम कडवो यावत्
 पमप्यात इवावप । सक्किमपुरसेव भते वेमदिव पावकमारिम कवज्जित्तए । सप्प्रीमनुय देमयवन् वे भय्य नागकुमारनेविये अपपे । सेवभते केवडकाव
 डिावमु उवडल्ल । तेइ देमयवन् केतसाकास म्बितियनेविये अपपे १ म उतर । गोयमा जडकेयं दसवाससश्चडिईएस । जेगीतम अवयवको द
 ममइययय म्बितिकनेविये अपपे । जडकोमिच देसुव दुपमिपावम एवं केव पसखेज्जवासाउयाव तिरिक्कवावियाव चागकुमारेसु पाटिजा तिसिगम
 गा तचेर इममसवि । नटजडको देयाज दाय पक्कोपम इम जिनकोक पसक्काव यर्मायुय विदेवकोनिकाया नागकुमारनेविये पडिवा तोन ममा कडा
 तिमकोज एवमा पवि तोनेई ममा कडवा । पवर पढमद्विगम गमएसु सरीरामाहणा । एतकोविशेय पडिवा यीथा बोळा गमानेविये शरीर
 पवमाहणा । जडकेव मातिरेगाइ पवधपुवसयाइ उवकासव तिरिख नाउयाइ ततीय ममपोमाहणा । अवयवको साधिव पंक्से जपयो ते सावमा
 वनवर पवचाननेविये पमोये तेहनो पपेवाये कपु उत्तपुट्टको तोन गाव ते देवकुव मुवड नरपात्रकोने बोळा गमानेविये अवमाहणा । जडकेव

तिष्ठि पवित्रगमादिति ४ यतश्च देवदुष्टाद्यासङ्गतजीवितिरसोपि कृत्योक्तं ते ॥ त्रिपत्योपमायुषोपि देवो न द्विपत्योपमनामयु यशन्ति यतस्त्री
प्राप्युः मम शीनतर या तद्वमन्ति न तु मरुतरमिति । अथ सङ्गतमीयित सञ्जिपत्येन्द्रियतियप्यमाभित्याह-अदसराज्जवासाउयेत्यादि ॥ यत

जहणेण देसूणाड दो गाउयाड उक्कोसेण तिणि गाउयाड सेरा तचेथ । सोचेथ अण्पणा जहणकाउठिईये
जानु तस्म तिसुयि गमाणसु जहा तस्सचेथ अण्पणकुमारसु उअयज्जमाणस्स तहेअ गिरअसस ६ । सोचेथ
अण्पणा उक्कोसकाउठिडनु जानु तस्सवि तिसु गमणसु जहा तस्सचेथ उक्कोसकाउठिईयस्स अण्पणकुमार
सु उअयज्जमाणस्स णयर णागकुमारठिति सयेह च जाणेज्जा सेस तचेअ १ । जह सखेज्जासाउयसणिमणु

स्मत्ता अपत्यज्जमास्यतिक्ता अतस्तस्यापि त्रिपु गमकपु यथा तस्य वेयासुरकुमारपूतयतस्तथैव निरवशयम् ६ । स यथास्मनोरुदृक्कामस्थि
जिहा ज्ञातस्तथापि त्रिपु गमकपु यथा तस्य वेयोऽरुदृक्कालस्थितिकस्यासुरकुमारपूतयतो मयर नागकुमारस्थिति सत्यपच ज्ञातायात् गोपं

दम्भार भागवतवार उक्कामयं तिणि याउदार सेमर्तच १ । अयमवशको देमाअ राअ माअ एअ पवसण्णिभा बाळा पराणा जेतवाणव भाग यथा
वको दुअ उअउयको सोअ गाउभो ते वेअकुअ युगल पवेसावे गेय तिमकोअ अइया ३ । सावेअ पण्पणा अइयाउठिईयो जाथा तस्य तिसुवि गमए
म । तइया पावणवे अयमवशाम् स्थितिअ इया तेइया तीनेअ गमानेनिपे । अथा तस्यचव पण्पणकुमारस उअवज्जमायस्य तइव विअवसेस ४ । विम ते
इमाअ निपे पयाकुमारदेरिपे उपअतायकोअ तिमकोअ निदिगीयपेअ अइया । सावेअ पण्पणा उक्कामस्थिअिअ जाथा तस्यवि तिम गमपसु । ते
कोअ पावणवे उअउयकाम् स्थितिअ इया तेइया पवि तीनेअ गमानेनिपे । अथा तस्यचव उअउयसकाउठिईयस । विम तेइयाअ निपे उअउयकाउ
स्थितिअ । पयमकुमारस उअवज्जमायस्य अयर नागकुमारइर मवेइअ पावेज्जा सेम तवेअ । पण्पणकुमारजनिपे उअवज्जना तीअ गमा अइया तिम इइया
पवि अइया उअउयविअ नागकुमार स्थिति सवेअ जीवको गेय तिमकोअ अइया ८ । अद सखेज्जासाउय सण्पिसणु कि पज्जतमसेअ पपज्जपासेये

फि पञ्जाप्तसखेज्जा अणुपञ्जाप्तसखेज्जा ? गोयमा ! पञ्जाप्तसखेज्जा पो अणुपञ्जाप्तसखेज्जायासा । पञ्जाप्तसखेज्जावा साउयसणिमणुस्साण नत्त ! जे न्निधिण पागकुमारसु उववज्जाप्तए सेण नत्ते । केयइ ? गोयमा ! जह्मणेण ठसयासमहस्सठिइएसु उक्कीसेण देसूण दोपल्लिचयमस्स ठिइएसु उववज्जाति एव जहेव अणुसुरकुमारसु उव यज्जमाणस्स सखेय छद्दी गिरयसेसा णयसु गमएसु णवर पागकुमारठिति सखेह च जाणेज्जा सेव नत्ते !

तपेय ॥ । यदि सङ्खेययोपु सन्धि (प्रवृत्ति) पावसुत्पद्यन्ते त्वि पयोससखेयवयोपुः (प्रवृत्ति) पावसुत्पद्यन्ते तपेय ॥ । यो सविक्को त्यद्यन्त ? गौतम । पयोससखय (प्रवृत्ति) मेयापयोससखेयवयोपु योवदुत्पद्यन्ते । पयोससखयवयोपुःसन्धिमन्थ्यो प्रवल्न । यो सविक्को नागकुमारपूत्पनु स मदन्त । विपत्कालस्थितिकेपूत्पद्येत ? गौतम । अपम्यन इवयोससखस्थितिकपूत्पद्येव देशेनद्विपत्योपमस्थितिकेपू त्यद्यन्त एव यचैवासुरकुमारेपूत्पद्यन्तः सर्ववसन्धिनिरवशोया नवसु गमन्तेपु नवर नागकुमारस्थिति सम्बन्धना जाभीयात् तदेव मदन्त ।

अ । आ सज्जात योपुय सन्धिमनुच छपन्ने तां एं पवीसा मनुच छपन्ने अपयोप्तामनच सज्जात पावत् छपन्ने इ म उत्तर । गाथमा पक्खत्त स पेय्य वा पयत्तत्तपेय्यथासा । वेगौतम पवीन्त सज्जात यावत् मनुच छपन्ने नहो अपयोप्ता सज्जात योपुय वावत् छपन्ने । पज्जत्तसखेवासाठ य सविमबुद्धान् भत्ते जेभदिए नागकुमारसु वववज्जितए । पयोप्य सज्जात योपुय सन्धिमनुच वेभमवन् न मय नागकुमारनेविये छपन्ने । सेवमत्ते वेवइ । तेव वेभमवन् जेतसाबास स्थितिकनेविये इ म उत्तर । गोयमा अज्जेव दयदाससखइइइ एव वज्जासेव देसव होपविपावमखइइइएसु वववज्जति । वेगौतम अययवववो दमससयय स्थितिकनेविये छपन्ने जट्ठपुट्टववो देसूत इव पक्कीपम क्खितिकनेविये छपन्ने । एवं अज्जेव पसरकुमा रे वववज्जमाचम्य । इम विमवोव पसरकुमारनेविये छपन्तावकाने । सज्जेव ववो विरवयेसा चवसु यमयसु । यववोवो क्खि ससख नवेइ मयमि विवे ववो तिम वववो । ववर नागकुमारइइइ सखेव जावेज्जा । एतवविमेष नागकुमार क्खिति चवव जाववो । सेव मत्ते इ ति । त्वत्ति वेभमवन्

णाणी श्रृणाणी । दो श्रृणाणी णियम । णो मणजोगी णो यहुजोगी कायजोगी । उवर्तणो दुधिहोवि ।
 चत्तारि सणान् । चत्तारि कसायाह्ण एगे फासिदि ए ० । सिणि समुग्घीया । वेदणा दुधिहा । णो इत्थी
 येदगा णो पुरिसयेदगा णपुसगवेदगा । ठिइ जहखेण श्रुतोमुज्जत्त उक्कोसेण यावीसवाससहस्साइ । श्रृण
 यसाणा पसत्यानि श्रृप्यसत्यानि । श्रृणयधो जहाठिई । सेण नसे ! पुढवीकाइए पुणरवि पुढवीकाइएहि
 केवइय काल संवेज्जा केवइय काल गतिरागति करेज्जा ? गोयमा ! जवादेसेण जहखेण दो जयगगहणाइ

पमान् । णो मनोयोगी काययोगी । उपयागो द्विविधोपि । बतल सव्वा । बत्तार कयायाः । एका एवमेनिन्द्रियः प्रवृत्तः ।
 इयः समुदाताः । वेदना द्विविधा । नैव स्त्रीवदका णो पुरुषवदका णपुसकवदकाः । स्थितिरपत्येनात्ममुहूर्तमुत्तरेयं इति श्रुतिं बयेदइत्ता
 वि । अप्यवधानाः प्रवृत्ता अपि समस्तानां अपि । समुज्जयो यथा स्थितिः । स प्रवृत्तः । पृथिवीकायिक पुनरपि पृथिवीकायिक इति हि
 यत्त कास सेवेत, विपत्त कासं वत्यागतिं कुर्वीत् ? यौ० । जवादेसेन अपत्येन द्वे जयगगहे उत्तर्ज्यतोऽस्येयानि प्रवयइत्तानि । कासा

बावो पकावो दापकावो विजम । मावो नवो पकावो नवो दाप पकाव निजमववो हुवे । णो मवजोगो कायजोगो । मजवावो नवो
 मवजोगो नवो कायजोगो हुवे । उवयोवा दुविधावि । उपवाग वेदमेदे पवि हुवे । चत्तारिसव्वाधो चत्तारि कसायाधो एगे फासिदि ए ० । चार स
 प्रा हुवे चारिई कयाय इवे एव समनेशो प्रकम्पो । तिचि समगवावा वेववा इविहा । पविहा तीम समुदात प्रकम्पा वेदना चत्तमेदे पवि हुवे । णो इलोवेव
 गा वा पुरिसवेवना अपुसगवेदगा । जोवेद मववे पुढववेदे न हुवे मपसववेदे हुवे । ठिइ जहखेण श्रुतोमुज्जत्त उक्कोसेण यावीसं वाससहस्साइ यत्तववावा
 पमत्यावि यपमत्यावि यपुववा जहाठिइ । स्थितिं यपमववो यत्तमुज्जत्तो उववववो वावो समसव यववो यत्तववाइ मपय पवि हुवे यप्रयत्त प
 विहुवे यप्रवत्त विम स्थितिं चवो तिम चववो । सेवमंते पुठविहाइएणि पुनरपि पुठविहाइएणि केवदववाइ सेवेववा जेवदववाइ मतिरागतिं करेववा ।

एकौया दोया तिसिया, उक्तीमेण सखेज्याया असखेज्याया उवखेज्या । नवादेसेण जहमेण दो नव
गहगाड, उक्तीमेण शुठ नवगगाड । काछादेसेण जहमेण वावीस याससहसाइ अतोमुज्जसमस्रहियाइ
उक्तीमेण ठायसरि याममतमहम्म पुयडय जाय करेजा ३ । सोचेय अय्यणा जहसकालाठिसोठ जात सो
नेय पद्दामसगमने चाणियसो णयर ऐम्माने तिया, ठिली जहमेण अतोमुज्ज उक्तीसंणयि अतोमुज्जस

दुया पारपगत । नवाइअन अणयन इ प्रपयइवे गरपतो सो प्रपयइयानि कासादेसेम जपन्यत दाविधितिवपसइसास्यनमुहुत्तोयिका
नि नइवैय पदमनतिवमइयापिं वपमनमइल (सर्ज) इयत कात यावत्तुयोत् ३ । स यवात्मना जपयवात्तस्यितिको कात स्व एव
प्रपयका समको मवितव्यो मवर मइपाविस । त्वितित्रपयेनाममुहुत्तमुहुत्तवैवापि पत्तमुहुत्ते । यमसुसा अप्यवसाना । यमुहन्यो यथा

विमहाः य कइवा यावत् पमुहयवमे कइवा । मर कइवेवं एकावा दावा तिविवा कवासेव संखेज्यावा पसखेज्यावा उपवखेज्या । एवकाविशेय खब
अपका एव पइवा दाव पइवा तोन गरकटवको सप्याता पंप्याता उपवे, गरकटस्मितिकेविये उपवखेज्यावे पम्पवेवको एकादिकना पवि ए
त्ताइवा पवि सभइवको । मवादेसेवं कइवक दाभसइवाइ कवासेव पामयइवार । मवादेसेवरी अपवे सीय मयइव करे कट्टवको पाठ म
वगइव करे इम त्रीवरी बिहरी मरेव पव इवने मदि एव पवि पयनिये गरकटस्मिति पुवे तिवा गरकटवको पाठ मयइव पुवे तेइको यजेरा
वपमनिये ता पमप्याता मयइव करे तेमाटे इहां कयति विवकमूत घोरेविये गरकटवको पाठ मयइव कइवा इम यावे पवि मायना करवी । का
कादेवेव नइवेव वासोमसवइवाइ संभामकन मझइवार । कावपावरीने कइवकको वासोमसवइव पत्तमुहुत्त पविक । कवासेवं कवासरि
वाव मयइव पवपं काव करेजा ३ । गरकटवको वासोमसवइव पाठ मयइविकरी एकावा कइतरसइव वने एकावाव नति यावति करे
वाचेइ वपवा कइवकविकरि वा वाया । तेवोव पापवपे सवयवाव विविध इवा । वाचेइ पदमिहयमया भाविकना । तेवोव पविको मको मको

इवावति ० इहदे मवगज्जं यत्र मग्गेये पववपस्य मग्गे पक्कवापि प्पे उररुहा स्थिति प्रवति तथोररुहतो उही मवयवहानि उदयत्र त्वसङ्गा
तानि ततयहोत्पत्तिविषयभूतजीवपररुहास्थिति रित्युक्तयतो उही प्रवयवहा म्युक्ता न्यव मुत्तरत्रा पि प्रावनीय मिति । छावत्तर वाससयवहा

श्रुप्यमत्या श्रुजायसाणा, श्रुणुयधो जहा ठिती सेस तवेय ४ । सोचेव जहयकालठितीएसु उववयो
सवेय चउत्यगमज्जसङ्ख्या नाणियव्वा ५ । सोचेव उक्कोसकालठितीएसु उववयो एसचेव वसङ्ख्या णवर
जहणेण एक्को या दो या तिणि वा उक्कोसेण सखेजा वा जाव नवादेसेण जहणेण दो
नयगगाहणाइ उक्कोसेण श्रुठ नयगगाहणाइ । कालादेसेण जहणेण यात्रीस याससहस्साइ श्रुतोमुज्जतमप्पहि

मिति: ज्ञापं तवेय ४ । म एय अपम्यकासस्थितिकेयूत्पया: सेव चतुधगमववकप्पता प्रचित्तया ५ । स यवोरुहकालास्थितिकेयूरपय यपावे
य वज्जयाता मयरे अपगमेको वा हीवा त्रयो वोरकप स: सङ्ख्या वा यावद्वावेधोम अपग्येन इ नवयवहे उरकपे पाही मवयवहानि, काला

तिम इहा पवि कहवा । बहर मेक्कापा तिचि । एतत्ताविमिय केया तीन पुवे अपव्यक्खित्तिबनेविदे देव अपवे तेज्जाकथा न पुवे । ठि१ जहवेय पती
मकल बहामेवदि यतामुत्त । मिति जवयवको यवमुत्त उरकट्टयको पवि संतमुत्त । मयसत्ता पयवसावा चतुसधा जहा ठिती सेसतवेय ४ ।
पयमस पयवसाव इवे पमुवय किम स्थिति कहा तिम क्को मिय तिमको ज कहवो । सावेन जहव कावट्टिएसु उववया सखेववत्त मयय वसङ्ख्या
भाविपया ५ । तेहीज अपम्यकाज स्थितिकनेविदे अपमा इत्थादि ५ सगलोको बीजा ममा पासावा सरोको वज्जयाता जावयो ण पतिदेय दखायो ५ ।
भावेन जहायवाट्टिएसु उववया ए सवेव वतथया । तेहीज उरकट्टकाव स्थितिकनेविदे अपनो एहीज वज्जयाता कहवो । बहर जहवेय एकोवा
दावा तिचिवा जहामेव सपेज्जावा पपेज्जावा जाव मवादेसेव । एतथा विमिय जवयवको एक्काय तीन उरकट्टयको सङ्ख्याता पसंख्याता जपवे या
वत् मवादेये । जहवेय ५ मवयवहाइ उक्कासेव चतुसववहाइ । जधने दाव मवयवहाइ बरे उरकट्टयको पाठमवयवहाइ बरे भावना पविस्सो विस्सो

याइ, उक्कोमेण शुठामीतिनासहस्साइ चउहि अतोमुज्जसेहि अस्सहिहाइ एवहुय काल ६ । सोचिव अ
 प्पणा उक्कोमकाउठितोउ जान एय तइयगमगसरिसो निरउसेसो आणियसो पयर अप्पणा से जहणेण
 याथीम यासनहम्माइ । उक्कोसेणियि याथीस वाससहस्साइ ७ । सोचिव जहणकाउठितोएसु उययसो ज
 हणेण अतोमुज्ज उक्कोसेणियि अतोमुज्ज एव जहा सत्तमगमगो जाय तयादेसो । कालादेसेण जहण

दमम अप्पण्य दाविगतिवय मइसासपल्लमुहुतापिआग्युत्कर्पे बाधवीतितवप सदस्सावि चतुनिरत्तमुहुत्तररिक्कामि इयण काल ६ । स एवा
 ल्लभोरत्तकालासपित्तो जात एय वतीपणपक्कवृक्षा निरवययो प्रविस्तव्यो नवर मात्मना स अप्पण्य दाविगतिवयप सदस्सावि, उत्कर्पे वा
 वि दाविगतिवय सदस्सावि ७ । म एय अप्पण्यकासस्सित्तिकपूरपयो अप्पण्यमाग्गमुहुत्तमुरक्कर्पे बाप्पल्लमुहुत्तमव यथा सत्तम गमको यावद्गवा

तवे । कायादेसेव जइसेव बाधामनामसइणार पतामइत्त मअहिहार । कासधात्रयोम जइयवको बावोसइय वय पत्तमइत्त करो पधिव । उको
 मेव पडावातिनामसइणार चउहि पतामइत्तवि पडाहियार एवइय कास १ । उरकुटवयो पळासोवप सइय पार पत्तमुहुत्तकरो पधिव जइयस्सिति
 वन उरकुटव्यित्तम बार २ बार जइयवायको ए यथा कास हुवे एतकाकास यति पागति करे १ । साव पण्णवा उळासकासहिइणवा कापा । म
 हात्र पापक्खे उरकुटकान म्यित्तिक हुवा । एय तइयममसरिमा निरवयवा भाविइया । इम भोजा ममासरीया ए गमा निरवयेव जाववो । बवर
 पण्णवा से जइयव बाधोमनामसइणार । एतमात्रियव पापक्खेत्र तइ जइयवको बावोसइय वय । उळासिक्खि बावोस वाससइणार ७ । उ
 रकुटवयो पवि बाधोमसइयव । माचत्र उरकुटकासहिइएवस उवयणा । तेपोत्र जइयकासस्सित्तिकत्रिये जपना । जइयव पतामइत्त उळासिक्खि वा
 तामइत्त वर जइया मत्तम गममा जाय भगदमा । जइयवको पवि पत्तमुहुत्त उरकुटवको पवि पत्तमुहुत्त इम ज्जिम धाममानि विपे कइया तिम कइया
 पावण भगदमत्तम । कायाइमव उरक्ख बावोस वाससइणार पतामइत्त मअहिहार । कासधात्रयोम जइयवको बावोसइयव पत्तमुहुत्त प

ण यात्रीम याससहस्साइ अतोमुजत्तमझाहियाइ उक्कोसेण अठासीइ वाससहस्साइ चउहि अतोमुजोसाह
 अण्णहियाइ एयइय काल ८ । सांचेय उक्कोसकालठितीएसु उधवणो जहणेण यात्रीस वाससहस्सठितीए
 सु उक्कोसेणयि यात्रीस याससहस्सठितीएसु एसचेय सप्तमगमगयससुया जाणियसु जाव भवादेसोसि ।
 कालादेसेण जहणेण धोयालीस याससहस्साइ उक्कोसेण ठायत्तरि वाससतसहस्स एयइय ९ । जइ अण्ण

रदा । कासादधन अपव्यतो द्वायिजानि वप सहस्राणि चत्तुर्मुहूनापिजानि सरकय तोऽष्टासीतियप सहस्राणि चत्तुर्भिरत्तमुहूर्तरधिकानीय
 ज्ञं ज्ञान ८ । म एयोऽष्टकालास्सितिकेयूएयको अपगयेन द्वायिशतियप सहस्रास्थितिकपूट्कर्पे वापि द्वाविंशतियप सहस्रास्थितिकेयपा चैव
 सप्तमममववत्तयता प्रातय्या यावद्वावस इति । कासादेजेन अघन्यतदतुयत्वारियदुपसहस्रास्सुत्कपताः पट्सप्ततियपसहस्राचिक सप्तमिय

पिब । उक्कासं पद्दामोर वाससहस्राइ चउहि पतामहुतेहि पधजियाइ एयइय कास ८ । उरकूटयको पळासीयप सहय चार पत्तमुहूर्तं पधिक
 यात्रीस पवनाजान यावत् मति पागतिकरे । सोंचेन उक्कोसकासाइ-एसु उधवणा । तहोअ उरकूटकास स्थितिकनेविपे अपगो । अहसुबं बायोसं वास
 सइय ११एस । अपगयको बायोममइयय स्थितिकनविपे अपगना । उक्कासेचवि वायोस वाससहस्र डिाएसु एसचेव सप्तमममव वत्तयता जाणियवा
 याव भवाइमाति । उरकूटयको पवि बायोसहस्रय स्थितिकनविपे अपजे एहोव सात ममानो वत्तयता कइो तेहोव इहा पवि कांचवी यावत् म
 वादसलगे चइथा । कासादेसच अहवेव वायालोसं वाससहस्राइ उक्कासेण छाउत्तर वाससतसहस्र एवइय ८ । कासादेये अघन्ये पमासीस सहय

यवच्छत्यादि । तत्र जयादेशेन जपन्यतः संधिप सद्यमेव प्रवयवद्वयः प्रतीत उरुते, तत्र च वृत्तीयादिपु
संगोक्तेषु पच्यसु गमपूरकपत सम्बोधोऽपी नवपञ्चकानि पूर्वप्रदक्षिणाया व्युत्पन्नवयवद्वयमित्यननुताया श्रुतीयपञ्चसमाप्तमधिकपणे नवमे तु मने
उत्तमपञ्चापूरकस्थितः सङ्गवात् ॥ सेवसु भवसु गमयसुति ॥ क्षेपयु बतुर्धुं यमपु प्रथमद्वितीयचतुर्थपञ्चमसप्तपू रज्यपतो सङ्केयानि प्रवयवद्वया

उच्यत्रज्जोक्ता एव पुढाश्रिकाडयगमगसरिसा णव गमगा ज्ञाणियद्वा णवर यियुगयितुसठित । छिती जहस्ये
ण श्रुतोमुज्जत्त उक्कोसेण सप्तवाससहस्ताह एव श्रुणयधोयि । एव तिसुवि गमएसु । छिती सयेहो तडय
ठठसप्तमठणयमेसु गमएसु । नवादेसणं जहस्येण दो नवगगहणाह । उक्कोसेण श्रुठन्नवगगहणाह सेसेसु च
उसु गमएसु जहस्येण दो नन्नगगहणाह । उक्कोसेण श्रुसखेज्जाह नन्नगगहणाह । ततियगमए कालादेसेण

ए हाविश्रान्तियपसहस्रस्थितिक्पूरपद्यात एव एयिबीकीयिकगमकसवृक्षा मव ममका ज्ञचित्तया नवरं स्तिमुजविगुसुस्थानसस्थितः, स्थितिले
पच्यमानमुद्रुत्तमुद्रकपतः सप्तवपसहस्रादि । एवमनुबन्धोपि । एव तिसुवि नमक्षेपु । स्थिति सन्धयस्थलीयपञ्चसमाप्तमनवमपु गमेपु । म

काविजना ममा सरीखा परकाविजना पचि नवेर गमा कज्जवा । नवर बिदुगविदु सठित । एतथाविशेष स्तिमुजविदु सक्काने संस्थिते । ठिर जहस्ये
च पत्तामदुल उक्कोसेच सप्तवाससहस्राह एवं पञ्चवधावि एव तिसुवि यमएसु । स्थिति ज्ञप्तम्वयको पच्यमृज्जत्त उरुत्तसहस्रय इम पच्यवन्
पचि कज्जवा इम तीनह यमानेविपे । ठिरसेवहा ताय कज्ज सप्तमह पच्यमसु गमएसु । स्थिति तथा सप्तव नाना कज्जः सातमा पाठमा नवपञ्चा ए ममाने
विपे । मवादेशेच जहस्येच ठा मवम्वहन्नाह उक्कोसेच पञ्च मवम्वहन्नाह सेसेसु वचसु गमएसु । मवादेशेचरा ज्ञप्तम्वयको सप्तव सव ममानेविपे दाय मवप
इक्कप तीन शालके उरुत्तसहस्रको र्ध पच्यविपे विमयवे त दृष्टाकज्ज तिहा नोका कज्जः सातमा पाठमा नवमानविपे पाठ मवपञ्चव करे येव चार ग
मानेविपे । जहस्य च ममवम्वहन्नाह उक्कोसेच पच्यउक्काह मवम्वहन्नाह तारवगमए । ज्ञप्तम्वयको दाय मवपञ्चव उरुत्तसहस्रो पचस्य ता मवपञ्चव को

स्वेदगात्रि पसे गरुडस्थिते रनावात ॥ तद्वयमए कासादसे ॥ अहो ॥ यावीस वाससहस्साइति ॥ पृथिवीकायिकाना मुत्पत्तिस्थाभजताना मु
 ररुडस्थितिकत्वात् ॥ यतामुद्रुतमद्विहियाइति ॥ अण्डायिकस्य तत्रास्थिरसो रीपियस्वेपि अण्व्यक्तस्य विवक्षितत्वेनात्मभूतस्थितिकत्वात् ॥
 उद्गमन मोममत्तरं वासुमयसहस्रमिति ॥ इहाररुडस्थितिकत्वा त्पृथिवीकायिकाना तेषा य बहुत्वां प्रवाप्ता तत्रोत्पत्तसु व्याप्यायिक

जह्मराण यावीस वाससहस्साइ अतोमुक्रतमस्मिहियाइ । उक्तीसेण सोलसुनरयाससयसहस्स एयडय काल
 गतिरागति करेजा ५ । ठठे गमए काळादेसेण जह्मणेण यावीस वाससहस्साइ अतोमुक्रतमस्मिहियाइ उ
 क्तीमेण अठासीतिवाससहस्साइ चउहि अतोमुक्रतमस्मिहियाइ ६ । सप्तमगमए काळादसेण जह्मणेण सप्त

वादशम अपन्यतो ह प्रययइवे उत्कपतोऽरी प्रययइयानि शेषेय बहुतु भमकेपु अपन्येन हे प्रययइवे उत्कपतोऽवहेयानि जययइयानि ।
 तृतीयगमय कासादशेन अपन्येन हाविश्रुतिवपंसहस्साइ यत्तमेवृतापिकानि । उत्कपतः योममोत्तर वपंयतयइअमियम्भ कास मत्यागति
 कुपान् ५ । पठे भमके कासादशेन अपन्यतो हाविश्रुतिवपंसहस्साइ यत्तमुद्रुतापिकानि उत्कपतोऽप्राग्भीतिवपंसहस्साइ बहुतुनिरत्तमुद्रुत

त्रा यमात्रविप । कासादेमेवं अहो ॥ यावीसवाससहस्साइ पंतामइत मप्रहियार । कासादेगे अयमे वावीससहस्सयम यत्तमुद्रुत यधिव तेविम प
 दिवोवायिक गरुड स्नाभभूतने गरुड स्थितिपवावको यत्तमुद्रुत यधिव ते पय्कादिवने तिर्हा उपजयतने भोदिवपये पवि अवयवकासने विवक्षित
 पके । उद्गमन सासमत्तरकासमयमइरम एववंकास मतिरागति करेजा ५ । गरुडयको सासमहस्सय इवे ते पृथिवीकायिकने चारमेवे २८ ए वे
 उमिभो ११९ पतमावाह गति पामति करे ५ । अह यमए कासादेसेव अहो ॥ यावीस वाससहस्साइ पंतामुद्रुतमअहियार । अह गमानेविपे
 वायाइये अहगस्थितिक गरुडस्थितिकनेविपे अयना अवमयवको वावीससहस्सय यत्तमुद्रुत यधिव । उक्तासेव यडासीतिवाससहस्साइ यधिव
 यतामुद्रुतमप्रहियार ६ । गरुडयको पय्कासीसहस्सय, वावीससहस्सयना चारमव पृथिवीना १२८ १० चार यत्तमुद्रुत यधिव ते पय्कादिव च

स्वीचिह्ने पुररुद्रकासस्य धियादितत्वा दुस्करस्थितय सत्कार साध्या एव च द्वाविंशते धर्पयस्त्राया च प्रत्येक चतुर्गोत्रितत्वे (८८०००) ८८०००, मीलने च पोरुद्रसहस्राधिकं सप्त ११६०००, कृते गमय इत्यादि ॥ पठे गमे हि जघन्यस्थितिपूर्यथाते इत्यन्तर्मुद्रुत्स्य वयसहस्राधिविश्रुतेषा प्रत्येकं चतुर्जघन्यगुणितत्वे यथोक्तमुक्तमुक्तालमान स्यात् ८८०००, अन्त एव सप्तमादियमसम्यथा अप्युद्गाः नवर नवमे गमे जघन्येन एको नविसहस्रपसहस्रास्याधिकपृथिवीकापिबोरुद्रस्थितिमीक्षनादिति । अथ तज्जस्त्रायिकम्पः पृथिवीकायिकमुत्पादयन्नाह-अइत्यादि ॥ विधिं लेखा

धाससहस्साह अथतोमुक्तमभ्रहियाइ उक्तीसेण सोलसुत्तरवाससयसहस्स एवडय । अठमगमए कालादेसेण जह्मणेण सप्त वाससहस्साह अथतोमुक्तमभ्रहियाइ उक्तीसेण अठानीसवाससहस्साइ चउहि अथतोमुक्तमहि अथ्नाहियाइ एवडय । णवगमए नवादेसेण जह्मणेण दो नवगगाहणाइ उक्तीसेण अठननगगाहणाइ । का

रपिकानि ६ । सप्तमगमके कालादेसेन जघन्यत सप्तययसहस्रादि चान्तर्मुद्रुत्तोरपिकानि, उत्कर्पतः पोरुद्रोत्तर वयसहस्रसहस्रमित्यन्त । अष्टमगमक कालादेशन जघन्यतः सप्तययसहस्रादि चान्तर्मुद्रुत्तोरपिकानि, उत्कर्पतः एगविंशतिवयसहस्रादि चतुर्जिरक्तर्मुद्रुत्तं रपिकानीपरत । नवम

र मवना ६ । सप्तम गमए । साठमा गमानेविये । कासादेसेन जह्मणेन सप्तवाससहस्राह अठानसुत्तमभ्रहियाह । कास भाययोने जघन्यवको सातस इत्यनय ते पाट्ठादिकना चान्तर्मुक्त पविह ते पृथिवीकायिक सबधो । उक्तीसेन सासुत्तर वाससयसहस्र एवडय अठम गमए । उत्कर्पवको एकाका च सान्नेमइत अय ते ८८ अथ पृथिवीना २८ अथना एतकाकास यावत् करे पाठमा गमानेविये । कासादेसेन जह्मणेन सप्तवाससहस्राह अथो मुद्रुत्तमभ्रहियाह । कालादेगे जघन्यवको सातसहस्रयय ते पाट्ठादिकना चान्तर्मुक्त पविह ते पृथिवीकायिकना । उत्कर्पासं अष्टादोसवाससहस्राह अठहि अंतामभ्रहियाह पथहियाह एवडय नव गमए । उत्कर्पवको अष्टादोसहस्रयय ते पाट्ठादिकना चार चान्तर्मुक्तं पविह ते पृथिवीकायिक चार म वना एतकाकास यावत् गतिपामति करे नवमा गमानेविये । मवादेसेन अइसेन द्वासहस्रवाह उत्कर्पोसेन अठमवमहवाह । मवादेये जघन्यवको दा

उति ॥ अन्धकारिण्यु दयोत्पत्तेः तेजोसङ्घासङ्घावा वृत्तस्य स्या उक्ता इह तु तदभावात्तिस्र एवेति ॥ ठिहं जायियवृत्ति ॥ तत्र तेवस्तु अपन्या स्थि
ति रत्नमुद्रनमितरा तु शीत्यङ्गाराभाषीति ॥ तद्वगमए इत्यादि ॥ द्वतीयगम शीपिका स्तेजस्कायिक उत्कृष्टस्थितिपु पृथिवीकायिकाहृष्टप्रवय
इहपु द्वाविज्ञात पयसइस्त्रावा बलुनेचित्तत्वे ऽष्टाक्षीति स्तानि ज्ञवति तथा बलुनेय तजस्कायिकजनेपू र्कपत प्रत्येकमङ्गीरावययपरिभाषेपु हा

छादेनेण जह्मणेण एगुणतीस वाससहस्साह, उक्तीरेण सोलसुत्तरयाससहस्स एवइय काल एव गयसुत्रि
गमएसु ध्याउकाहयठितो जाणियध्वा जइ तउक्काहएहितो उयवज्जाति तउक्काइयाणवि एसचेय वससुध्वा
णयर गउसुत्रि गमएसु तिसि छेस्साह । तउक्काइयाण सुहकलावसठिया ठिहं जाणियध्वा । ततियगमए

गमने जवाइयम अपम्यता इ प्रवयइहरे उत्कपयोष्टी प्रवयइहानि । कासादशोन अपम्यत एकीनत्रिवादुपसइस्त्रावि उत्कपयंत पोळणोत्तरव
पयसइस्त्रामियत कासमेव भवसु सममसुध्वायिकस्थितिज्ञातया । यदि तेजस्कायिकज्य उत्कपयन्ते तजस्कायिकानामप्येय वत्तय्यता भवर नव
इयपि गमेपु तिसी लउयाः । तजस्कायिकामा सूबिलापसस्थिता स्थितिज्ञातया । द्वतीयगमे कामादेस्तेन जपम्यतो द्वाविज्ञातिथपसइस्त्रावय

इ भवयइह करै एक पदकायिकसवरो बोवा एविबोकादिकना उत्कृष्टवको पाठ भवयइह करै बार पदकायिकमम बार एविबोभव । काकादेसुख का
इज्ज एगुणतीस कामसइस्त्राह । कामपायडोने जवयइहको उमुक्कवासयमइय तेमहि ० पाञ्चायना २२ एविबोना । उत्ककासेव सासमुत्तर
वाममइरम उवइय कामं एवं ववसुवि यमएस । उत्कृष्टवको एवताए सासेसइय वय तिर्वा ८८ मइयएविबोना २८ मइय पदकायना एवं
११९ इम नवेर गयनेविपे । पाठकाइहिर कावियमा । पदकादिक स्थिति जावरो । जइ तेजकाएइतिता उववज्जाति । जा तेजकाविज्जको ए
विबोकादिकनेविपे छपवै इत्यादि । तउकाइवाववि एसचेव वत्तय्यता । तेजकाविज्जो पवि उहीय वत्तय्यता पठिबोपरे जइवो । भवर ववसुवि जम
एसु तिविज्जयाथा । एउकाविमप नवेर गमनेविपे तोनसया इवे जमाट तेजकायिकनेविपे देव न छपवै । तेजकाइवाव सूबिलावसठिया डिह जा

दद्याद्वीराद्यातीति ॥ एव सुवरीषवबुद्धिः प्रतीयतेति ॥ सर्वे पद्मादिनवास्तेषु गमेष्टी प्रययइत्यानि तेषु च काशमान ययायोग मन्मथ इ
 यगमेष्टीरुष्टतो उच्यते प्रवाः कालोप्यसह्य एवेति । अथ वायुकायिकन्यः पृथिवीकायिकमुत्पादयन्नाह-जहत्यादि ॥ सर्वे वासवसहसेवि
 क्षायतेति ॥ तत्ररकायिकापिकारे यद्वीरादौः सम्बन्धः कृत इह तु वयसइत्येः स कार्यो वायुनामुत्कपतो वयसइत्यत्रस्थितिकत्वादिति ॥ तत्र
 यगमसहस्यादि ॥ वक्रोसव एगं वासवसहस्रसंति ॥ यद्वीरादी प्रययइत्यानि तेषु च वतुर्गु षष्ठाधीति वयसइत्यापि पुनरन्येषु वतुर्गु वायुसत्केषु च

काळादेसेण जहणेण वावीस वासवसहस्साइ अतोमुक्तामश्रहियाइ उक्तीसेण अठ्ठासीतिवासवसहस्साइ वा
 रसहि राइविणहि अश्रहियाइ एवडय एव सर्वेही उवउजिऊण भाणियस्सो १ । जइ वाउक्काइएहिहो
 उववज्जति वाउक्काइयाणवि एवचेव णव गमका जहेव तज्जकाइयाण णवर पन्नागासठिया , सर्वेही वास

समुद्रुतापिकानि उरकपतोषाधीतिवयसइत्यादि द्वादशानिः रात्रिविंशैरपिकानीयन्त । एवं सम्बन्ध उपयुज्य प्रकृतव्यः ६ । यदि वायुका
 यिकन्य उरयद्यस्ते वायुकायिकानामपि एव चेव नवयमका यथैव तज्जकायिकाना भवर पताकावस्थिताः , सम्बन्धो वयसइत्येः कृतव्य इवतो

चिदव्या तद्वच ममए । तेजकाविकानो सुबोसमूह सप्तान जाववा स्थितिः अश्वगवन्तो यन्मुद्रुतं उत्कृष्टवन्तो तोन यद्वीरादिना स्थितिः जाववा नो
 वा यमानिविधै । कावादेसेव जहणेव वावीस वासवसहस्याः यथासङ्गता ममहिवाह । कावादेसे जरो अश्वगवन्तो वावीससहस्रवय ते पृथिवीकायिक
 उरकृष्टकानि यगमसहस्र पचिच ते तेजकाविकानि अश्वगवस्थिति इमं ब्रह्मात्मान इवे । उरकासेव यद्वीरादिनासहस्रस्याः कारसन्धि राह दिपिं यम
 हिवाह पचयं एव सर्वेही उवउजिऊण भाणियस्सो पन्नागासठिया विव भवना कारै रात्रिदिन ते चारत तेजका
 य भवसर्वेही जाववा न्तकावाह यावन् नतिपायति करे इमं सर्वेव उपवानीकरो जहवा । जइ वाउक्काइएहिवा उववज्जति । वा वाउक्कायिकवन्तो ए
 दिवोकाविक वपन्ने । वाउक्काइवावि एवसेव वयमममा । वाउक्काविकना पचि इमंहीस नव यमा जहवा । जहेव तेजकाइवाच ववर पन्नागासठि

यमद्वयस्य चतुर्गुणितत्वे द्वात्रिंश उच्यते इति ॥ यत्र संवेदो लवङ्गुलिच्छेदः साक्षिपद्योति ॥ यत्र यत्रोत्कटस्थितिसम्भव स्तत्रो
रुच्यते इति प्रत्ययद्वानीतरत्र स्वसंयोगेणैव तदनुसारं च कालोपि नाप्य इति । अथ वमस्पतिज्यस्तमुत्पादयन्नाह-जह्वस्सहस्रस्यादि ॥ वमस्स
इजाइयाच आरुकाइयगमसरिसा प्रवगमका प्राक्षिपद्यति ॥ य स्त्वत्र विज्ञाय स्वमाह-नाकासठियेत्स्यादि ॥ अथायिकाना क्षिपुन्नाकारावगाहना

सुहृन्मेहि कायस्त्री । ततियगमए कालादेत्सेण जह्वेण वायीस वाससहस्राह स्यतोमुक्तमप्रहियाइ उक्त्वा
सेण एग वाससयसहस्स एव सत्रहो उयउजिज्जण ज्ञाणियस्त्री १ । जइ वणस्सडकाइएहि तो उयवज्जाति वण
स्मइकाठयाण स्याउकाइयगमसरिसा णय गमगा ज्ञाणियस्त्री णयर णाणासठिया , सरोरोगाहणा पठम

यगमने कासाद्वेन जपन्त्यो द्वग्विद्युतिवर्षसहस्रास्यसमूहसोपिकामि उत्कर्षत एक वपयतसहस्र एव सम्बन्ध उपपुन्य प्रवितल्यो २ । य
दि यमरपतिज्ञायित्वेन्य उत्पद्यन्ते वमस्पतिज्ञायिकानामप्यापिकमकसदृशा नव नमका भवितव्या नवर नामासंस्थिता क्षरीरावगाहना म

या सवेदा वासमद्वेनैव कायथा तदय यमए । विमद्वेन तेजकाधिकता , पतसाभियेय पताकासक्तानेसंस्त्रितौ सवेदं वदो भवसहस्रसंवाते सवेद न
रवा पात्रकाधिकनी तोनसहस्र उत्पद्यन्ते माटे दोवा नमानेनिये । काकादेसेव जह्वेव वादोसबाससहस्राह पतोमुक्तमप्रहियाह । कासपाययोने च
द्वये वादोमसहस्रय परतमुक्त पक्षि च जीवन्तो । उक्तवासेव एव वाससयसहस्र एव सवेदा लवङ्गुलिच्छेद भावितव्या २ । उत्पद्यन्तो एकसाह नवे
रहा पाठ मवयहव तेज चार पूर्वियोना नव तेजना चत्वारिंशसहस्रय येने चारमव वादुसवो तेजना चारसहस्रय दोमा भवितव्या एकसाह नव एत
व नाम यावत् गतिपागति करे । जइ ववव्वारकाएहिता जववव्वति । जो वनव्वतोकायिच पुंनो पूर्वियोकायिच जपये । ववव्वारकाइयाच पाठ
काय नममनरिना नववव्वया भावितव्या चर च पाया संठिवा । वनव्वतोकायिचका चत्वारिंश गमासरोक्ता जवेने गमा जहवा एतकोविनेव
संवात येनेकप्रकारना । क्षरीरागाहना पठमएनु पञ्चदशएनु तिसु भवमएनु । क्षरीर प्रवगाहना पठिवा तोन गमानेनिये तथा पाञ्चिवा तोन

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ श्रीकृष्णार्चनम् ॥

मर्त्यान् मानावस्थिताः । तथा पठमण्यु इत्यादि । प्रथमकेषु शीपिकेषु गमेषु पाद्यात्येषु शीकृष्टस्थितिक्रमस्य ध्वनगङ्गा वनस्पतिकार्यिकामात्रे
द्विषादि मध्यमेषु जपम्यस्थितिक्रमेषु त्रिषु यथा पृथिवीकार्यिकाम् त्वद्यामानाभा मुक्ता सद्यैव वाण्या यदुसावद्भूततन्नाममात्रे
वेत्सर्गः । सयद्वा ठिङ्गम्यादियवृत्तिः । तच्च स्थितिरुत्थपता इवा वपसद्व्यादि जपम्या तु प्रतीतये एतदनुसारं सम्बन्धोपि श्रेयः तमेवैकं ग

एषु पच्छिमेषु तिसु गमेषु जहृष्येण श्युगुलस्स श्युसखेज्जनाग उक्कोसेण सातिरेग जीश्रुणसहस्स मज्झि
मणेषु तहेव जहा पुठयीकाइयाण, सवेहो ठिती जाणियह्वा । तद्वयगमए कालाएसेण जहृष्येण वायीस
वाससहस्साइ श्युतीमुज्जतमझिहियाइ उक्कोसेण श्युठावीसुत्तर वाससयसहस्स एयह्य एव सवेहो उयउजि

धमकेषु पाद्यात्येषु त्रिषु गमेषु जपम्यनाद्रुससासङ्ख्य जग उत्थपताः सातिरेक योजनसङ्ख्यं मध्यमेषु तद्यैव यथा पृथिवीकार्यिकानाम्
सम्यक्स्थितिकातज्या । दन्तीपपने कासाद्वयज जपम्यतो द्वाविंशतिवर्षसङ्ख्यसास्यन्तमुद्भूतोचिकाम्युत्कर्षेवाद्यावत्सुत्तर ध्वंस्तसहस्र मिय
ज । एव संवत्त एषुपुन्य मखितव्याः ६ । यदि द्वीन्त्रियम्य उत्पद्यन्त किं पर्याप्तद्वीन्त्रियम्य उत्पद्यन्ते अपर्याप्तद्वीन्त्रियम्य उत्पद्यन्त ? गौतम ।

मनानविय । जहृष्य यमुपस्य पसखेखहमास उक्कवासिं संतिरेग आपवसइरस मक्खिमएसु तद्वैव । जहृष्यववो यमुसमा पसखातभाभाग उत्पुष्ट
ववा साधिक सइय याज्ज मज्जम तोन नमानविये तिमहोक्क । जहृ पठमोक्काइयाच सबवा ठिइ कावियव्वा । जिम पृथिवीकार्यिकने विद्ये जपजता
ने कही तिमहोक्क जहृवो यमुसने पसखातमान मावहोक्क इत्यस्य सबव क्किति जावो तिवा क्किति उत्तमूटवको वयसइयवव जवग्य तो मसिइज्जि
इवि यमुसारे सबव पवि जाववा । तइवयमए कासागसव जहृष्य वायीसवःसइक्काइ येतामुत्तुल मभविवाइ । बोका ममानेविये कासाययोनोने
जहृष्यववो वायीससइयवव त पृथिवीकार्यिक सबवो यने यान्मुद्वत्त पविज ते वनस्यतो सबवो । उक्कवासिं पहावोत्तर वाससयसइरस एवइव । उ
रज्जइववो इवा ममानेविये उरज्जइववो पाठ भवपइव चार मव पृथिवीना ८८००० चारमव वनस्यतोमा ४ ए वेत्तमिथो १२८ यया एतसो

मे दम्भयति तथेत्यादि ॥ उक्तीवेष्टं प्रसर्गावृत्तरं वासवसहस्रस्यति ॥ इहगमे सत्त्वपंतीष्टी भवपद्वान्ति तपु ॥ चत्वरि पृथिव्या यत्वारि ॥ च
 भरपत तत्र ॥ चतुषु पापवीजेषु स्फुटेय वर्षेसहस्राणा मष्टाशीति साया वसरपत दक्षवर्षेसहस्रायुक्तत्वा चतुषु ज्ञाप्य वषसहस्राणां चत्वारि
 शतमुपयसीतने ॥ यमोक्त माभिमिति । अथहीन्द्रियस्यसम्पदादयमाह-अह वैश्वरिह इत्यादि ॥ वासव वीर्यवाहति ॥ यदुक्त-तच्छब्दमाभिस्य यदाह-

ऊण ज्ञाणियस्त्री १ । जह वेडुद्विपुहितो उययज्जाति कि पञ्जसवेइदिपुहितो उययज्जाति स्पपजासवेइदिपु
 हिनो उययज्जाति १ गो० । पञ्जसवेइदिपुहितो उययज्जाति स्पपजासवेइदिपुहितो वि उययज्जाति । वेडु
 दिगण जत । जे त्रिपु पुतवीकाइएसु उययज्जासु सेण जते ! केवसिकालठिती १ गो० ! जहसुण स्पुतो
 मुक्कस उक्तीसेण यावीस वाससहस्रसिठिती । तेण जते । जीवा एगसमएण गो० । जहसुण एक्कोया दोया

पयासहीन्द्रियेन्य सत्यद्यगते अपर्पासहीन्द्रियेभ्योप्युत्पद्यन्ते । हीन्द्रियो प्रवन्त । यो मयिकः पृथिवीकायिकेषु सत्यत्तु स प्रवन्त । क्षियत्वाप्त
 स्यात्तिकपूत्यद्यत १ गौतम । अपर्पेनाभामैरुत्तमुत्कर्षेण हाविप्रतिवपसहस्रस्यस्यितिकपूत्यद्यत । ते प्रवन्त । जीवा एकसमये क्षियन्त सत्यद्यगते ॥

बान मतिपागति करे । पर्व संवेडा उववज्जासव माचिदवा ६ । इम संवेड अपर्पायेकरो जाचवा । अह वैर दिपहिता सववज्जाति । जी वाश्रीवको अ
 पये । क्षियज्जात वैर दिपहिता उववज्जाति अपज्जात वैर दिपहिती सववज्जाति । जू पर्पास वैरद्विद्वबको अपजे यववा पपदीप्त वैर द्विद्वबको अपजे ॥
 म वतर । बावमा पज्जातवैरदिपहिती उववज्जाति पवज्जातवैरदिपहितापि सववज्जाति । जेगीतम पर्पासा वैर द्वयबकोपचि अपजे यने अपर्पासा वैर द्विप
 यको पचि अपजे । वैर दिपएभंते जेपविप पुठवीकाइएय उववज्जासव । वैर द्विय वेमयवन् जेव भज्ज पृथिवीकायिकमविधे अपजे । सेवभते जेववव वा
 चहिह । तेव वेमयवन् जेतकावाव क्षितिकनेविने अपजे ॥ म वतर । योवमा जहसंवेड रतामकल उक्तीसिच वावीसं वासवसहस्र ठिरे । जेगीतम जह
 स्यको पज्जमुत्त सत्त्वपद्वको वावीससहस्रवर्ष क्षितिकनेविने अपजे । तेवभते जीवा हजसमएवं । तह वेमयवन् जीव एवे समवे जेतका अपजे ॥

सरोपुष वाःसुजीयवाहति ॥ सुगमाद्दृढीविति ॥ एतन्नोप्यते-सास्त्रादनुसम्भवापेक्षेति, इयं च वस्तव्यतैरपि नारीन्द्रियस्यैरपि कपि विवीक्यापि केपु
 ग्य मेतस्य अप्रम्यत्यतिवृषि तस्यैवोरुहकृष्टस्थितिपुत्पत्तौ सुवेधे विष्टेयी अतएवाह-नवरुमिस्त्यादि ॥ अठमवगगदृवाहति ॥ यकपष्टस्योरुहकृष्टस्थितिष

તિથિયા ઉક્તોસેણ સર્વેજ્ઞાયા શ્વસર્વેજ્ઞા વા ઉધવજ્ઞાતિ । તેવઠસઘચળી । તેગાહના જહસેણ શ્વગુલસ્વ
શ્વસર્વેજ્ઞાદિનાગ, ઉક્તોસેણ વારસ જોશ્વનાદ કાઠસઠિયા તિથિ લેસ્સાઠે સમ્પાદિઠી ચિ મિષ્કાદિઠી નો
સમ્પામિષ્કાદિઠી । વો પાના દો શ્વનાના પિયમ । નો મળજોગી વયજોગી ચિ કાયજોગી ચિ । ઉવઠગો

गीतम् । अपर्येनैकोवा इवा प्रयोवोत्कर्षतः सङ्ख्यावाऽसङ्ख्या वीत्यष्टौ । अथमाश्रया अपम्यनाश्रुनस्यासङ्ख्ये प्रागः ।
उत्क्रयतो द्वादश योजनानि । इदमसस्यानसंस्थिताः । तित्कोसेध्याः । सम्यवृष्टिरपि मिथ्यावृष्टिरपि नैव सम्यग्मिथ्यावृष्टिः । द्वेष्टाने द्वेष्टया
न निपमत् । नो मनोयोगी वाग्योग्यपि काययोग्यपि । उपयोमो द्विविधोपि । अतस्त्र समष्टा । अतस्त्र कपायाः । द्वे इन्द्रिये प्रपञ्चे तद्यथा

प्र उत्तर । यावन्मा जडत्वे एकाभा उभा तिसिवा उभासेच सखज्जावा पसखज्जावा अवबल्लति खेवइसधयो । हेगोतम अवबल्लयो एव भववा दाय
 पववा तोन उट्ठुट्ठवो सखावा पववा पसखाता उपणे इतिप्रत्य खेवइसधयो । पोगाइवा जडत्वं अगुणस्य पसखेज्जइमास । पवगाइना जडत्वं
 यवो अगुणना पसख्यातभागा उभासेच वारसवापवाइ । उट्ठुट्ठवो वारेवाजननी ए यादि पात्रयोने वज्जावठाइ संखो पुन वारसत्रोपवाइ ति ।
 इ उचठिया तिसि खेकाथा । इणसव्यानहे तोमसिमा इवे देवता उपणे नही । सखाइहीवि मिच्छाहिही वा सखा मिच्छाहिही । सम्मग्गहो पविइवे
 सामादन उम्बज्जनो अपेसाये मियाहट्टो पवि इवे मिश्टहट्टो न इवे । दावावा सापवावा वावा वियम । यो ज्ञान ते सासादन सम्मग्गहट्टो इवे
 तिबारे इवे पववा दाव पज्जन निबभे इवे । सोमवज्जोगो बल्लोनीवि वाबलोनीवि । मजायामो इवे महो वचनवागी इवे कायवोगो पवि इवे । सब
 भीया दुनिवावि पत्तारिसवापी वत्तारि बसावापा दाइ दिवा प० तं । उपयाम बेसुभेदे पवि इवे वार सप्पा इवे वार वपाय इवे होय इ द्विय प्रक

त्यात् ० चतुर्थांसीमाय सयच्छरदि चन्द्रादियादिति ० चतुर्षु द्वीन्ध्रियसर्वेषु द्वादशाष्टमानेषु द्वादशाष्टमानेषु सयच्छरादिषु सयच्छरा इवति तैरन्यधिकान्यष्टाद्वी
ति ययमइत्यादि द्वितीयस्यापि नमत्रयस्यैव वक्तव्यता विशेष स्वाह-नवरमित्यादि ० इह सप्त नामास्त्वानि शरीरावगाहना यथा पृथिवी
वायिकाया मनुजानामुपनायमात्रमित्ययः प्राक्तनगमक्य तु द्वादशयोजनमानानामुपपन्नति १ । तथा भी सम्मादिही ० अपन्यस्थितिकतया सासादनस

दुयिहोयि । चक्षारि स्यात् । दो ह्रदिया प० ? त-जिम्निदिपुय फासिदिपुय तिसि
समुग्धया सेस जहा पुठयीकाडयाण नवर ठिइ जहयेण अतोमुज्जत्त उक्कोसेण वारस सवच्छराइ । एव
अणुग्रयोयि सेस तचेय । नथाउसेण जहयेण दो नयगगहणाइ सखेज्जाइ नयगगहणाइ । काला
देनेण जहयेण दो अतोमुज्जत्ताइ उक्कोसेण सखेज्ज काल एथइय काल १ । सोखेव जहसुकालठिइएसु

-जिह्वन्ध्रिय स्पृहनन्ध्रिय । त्रयः समुदाताः । शय यथा पृथिवीवायिकानाम् नवर स्थितिकपम्येमानामुर्ध्वतमुत्कर्षतो द्वावक्ष सयच्छरा
वि यवमनुजव्यापि शय तथैव । प्रवादशान अपन्यतो ह नवग्रहव वक्तव्यतः सङ्ख्यानि प्रवग्रहानि । काशादशान अपन्यतो द्वातमुर्ध्वतं व
रवर्षेव मरत्य कासमित्यन्त कास १ । स एव अपन्यकालास्थितिकपूतस्य एपाथैव वक्तव्यता २ । स एवोत्कटकास्थितिकेपूतस्य एपैव द्वीन्ध्रि

या ते बदेव-जिधिदिपय फामिदिपय तिसि समगयाया सस जहा पुठवीकाइया । जिह्वादि द्वि सयने द्वय तोन समुदात इवे येय जिम पृथिवीका
यिजन ज्यो तिस जहा । नवर ठिअज्जखेवं यतामज्ज वज्जामेव वारस सवच्छराइ ० व पणुवधानि सेस तचेय । एतकाविशय स्थिति जयज्जको य
मनुज्जत्त वरकाटवको वारे वरयन्तो जहावो इम पणुवज्ज पयि कडवा यय तिमकोज्ज जहावो । भवादिसेव जहाव वामवज्जवाइ वक्तव्यमय सखेज्जा
१ भववज्जवाइ । मवपात्रयीनि जयज्जको वार भवज्जवाइ वारे वरवृट्ठवको सख्याता भवज्जवाइ । काशाधमेवं जहावेव वा यतामुज्जत्ताइ वक्तव्यो
सेव संवज्ज वार्थ एवयवाक । कावपात्रयीनि जहाववको वार पणुवज्जत्त वरवृट्ठवको सख्यातावाइ एतकावाक वावत् गति यामति करे १ । सोखेव

म्यदृष्टीनामनुत्पादात् प्राञ्जनगमपु नु सम्यग्दृष्टिरप्युक्तो ऽन्यस्यास्त्यक्तस्यापि तेषु भावात् २ । तथा ह्येवाद्याने प्राञ्जाने अप्युक्तं ३ । तथा

उपवयो एसचेय वसव्या २ । सोचेय उक्तोसकालिर्ह्येसु उपवयो एसचेय विहयस्स ल्ही णवर जवा
देसेण अहयेण वो जयगगहणाइ, उक्तोसेण अठन्नवगहणाइ । कालादेसण वावीस वाससहस्साइ अतो
मुक्तासमस्रहियाइ, उक्तोसेण अठासीतियाससहस्साइ अठ्यालीसाए सवक्खरोह अग्नहियाइ एवइय सो
चेय अय्यणा अहसकालिर्ह्ये ज्ञाते तस्सवि एसचेय वसव्या तिसुवि गमएसु णवर इमाइ णाणसाइ

यस सच्चिनवर प्रवादेशेन अपम्यतो हे प्रवपइवे उत्कपतोष्टी प्रवपइकाणि । कालादयन द्वाविंशतिवर्षसहस्राणि यन्तर्मुत्तौषिकानि
उत्कपतोऽष्टाष्टीतिवर्षसहस्राणि अष्टत्वारिंशद्वर्षपरिचरणीयन्तम् । स एव यान्ता अपन्यकास्त्यक्तिको आतसस्यापि एवैव यन्तयता
विष्टुवि नमकपु मवरमिदं मानात्त्व-शरीरावगाइना यथा एषिबीकायिकानाम् । नो सम्यग्दृष्टिमिध्यादृष्टि नो सम्यक्प्रियादृष्टि । हे अज्ञा

वइय कासहिंएसु उत्कवया एसचेय वसव्या २ । तेष्टीय उत्कव्यास स्मिन्निर्नेविने उत्पना इत्यादि जइ वसव्याता योविज्जेविने जइ तेष्टीय वस
व्याता योविज्जस्मिन्निर्नेविने जइवो २ । साचेय उत्कव्यासहिंएस उत्कव्या । तेष्टीय उत्कव्यास स्मिन्निर्नेविने उत्पना । ण सुचेय विविदव्य जइ ।
इती पनि एष्टीय वेइ द्वितीया विधि जइवो । एतत्ताविशय मवपाययोने । जइवेय कामवज्जपाइ उत्कव्यासेय यद्वमवगइपाइ । ज
उत्कव्याको दाव मवपइव करे उत्कव्याको पाठ मवपइव एक पचन उत्कव्य स्मिन्निर्नेविने पचाइवो ४ वरद्वीना ४ पुविनीना । वासादेसव योविज्जास स
इत्याइ पंचामसुत मझिवाइ । वाकपाययोने वावीससय्यवर्ष पुविनी सववी यन्तमुत्तर्न पविज ते तेष्टीय सववी । उत्कव्यास यद्वोसीतिवाससव
व्याइ यद्वोसीसाए सवक्खरेवि यमझिवाइ एवइव । उत्कव्याको यत्वासी सवज्जवय ते पुविनी ४ भवना यद्वोसीसवर्ष पविज ते पारभव वेइ द्वीना
वाचवा एतत्ताकास वाचव मति धार्यति करे ३ । साचव यपवा जइवकासहिंए पा वाचो तच्छवि एसचेय वसव्या तिष्ठिसुवि गमएसु चवर इमाइ

योगद्वारे अपम्यस्वित्स्वेनापर्याप्तत्वा च वाग्योक्तः प्राक्काशावप्युक्तः ४ । तथा स्थितिरिहा शर्मुर्मुर्मेव प्राक्कृतवत्स्वरद्वादशस्यमपि ५ । तथा च
वशामानीहामशक्त्यावेव प्राक्कृतप्रपक्षपादि ६ । वस्तुनं नानात्वमनुबन्ध इति सर्वेषु द्वितीयत्रयस्याद्यायो द्वयो र्गमयोरुत्कृष्टतो मन्वादेशेन सहैव

सुरीरोगाहणा जहा पृथ्वीकाइयाण । णो सम्मद्विठी मिच्छादिठी णो सम्माभिच्छादिठी । दो सुखाणा
णियम । णो मणजोगी णो बहजोगी कायजोगी । ठिई जहखेण अतोमुज्जस उक्कोसेणयि अतोमुज्जत ।
अज्जयसाणा अण्यसत्या । अणुयचो जहा ठिई । सर्वेहो तेह्य अविस्सेसु दो गमएसु । तइयगमए चत्रादे
सो तेह्य अठ्ठनया कालादेसेण जहखेण याथीस वाससहस्साइ अतोमुज्जसमस्रहिहाइ उक्कोसेण अठासी

ने नियमात् । नो मनोयागी नो वाग्यानी कायपोनी । स्थितिवर्ण्यनाम्मुत्तं मुत्कर्पेवाप्यलर्मुत्तम् अय्यवसानाः प्रशस्ताः । अनुबन्धो
यथा स्थितिः सम्बन्धस्तथैवाद्योगमद्वय । पृथीगमन्वे-प्रवादेशस्तथैवाष्टी मन्वाः । कालादेशेन अपम्यम द्वाविधित्ववर्षसहस्रास्यस्तमुत्तं चिका

वाचसार । तत्रैव पापवपे अवगन्वास्तकितिक द्रुवा तेवने पवि एदोव वस्त्यता तीनेइ ममानेविने खड्को एतत्तावियेय एव सातनेविने भइ खड
को ते खड्के-सुरीरायाइया जहा पुठ्ठोकारयाच । यरीए परनाइया पविदोभोपरे खड्को तेइ अवगन्वाको तत्ता उरकण्टकको रंगुहको पर्सत्तात
मायाय । बोसच्छदिही मिच्छादिही वा सन्नामिच्छेदिहा दा पचाबोदियम् । सम्पगुट्टी भवो अवग्यकितिकने सासाइन सम्यक्कना भमावयको मिया
इट्टो भवो नियइट्टो भवो ठाय पचाम निवमवको बुवे । नो मन्वाको बोकरकोगो कावकोयो । मन्वाको भवो वचनवासी भवो अवग्यकितिक प
वावको वायवाभो इवे । ठिर खड्केय पतानुत्तल उवासेवदि पतानुत्तल पत्तवसावा पण्यत्ता पणुववा जहा ठिई । स्थिति अवग्यवको पगतम्
इम उरकण्टकको पवि पत्तमुत्तल वज्जा पत्तवसाव पण्यत्त बुवे एवे पण्यत्त पण्यत्त बेल खड्का सावमा मानाल भवुवन्ध ते खिदिभोपरे खड्को । स
वेवा तसेव पारिक्केसु दो गमएसु तइयगमर । खवेव ती बोवना पविहा बोवा ममानेविने उरकण्टकको मन्वाचकोने संकव मन्वाचव वावपाव

पतद्वय प्रपमे गमे कामान् नृत्तव्यतोऽप्रीतिर्वर्षसहस्राण्यऽष्टवत्वारिंशतावर्षे रपिकाणि द्वितीयेष्वष्टवत्वारिंशद्वर्षोऽन्तर्मुहूर्तं चतुष्टयापिका
नि वृतीयन् मयेपी तिरितस्याले । अपञ्चीन्द्रियस्य क्षमुत्पादयन्नाह-अर्हतेदीत्यादि ष षष्ठपरराहदियस्यमन्त्रहियादिति ॥ इह वृतीयगमे ऽष्टी

सम्यच्छेरोह अन्निहियाइ, उक्तीसेण अष्टासीतिवाससहस्साइ अग्रयालीसाए सयच्छेरोह अन्निहियाइ एयइ
य १ । जड तेइदिण्हितो पृथ्वीकाइएसु उववज्जाति एववेव जव गमका न्णिणयह्वा जवरं अ्यादिसेसुवि
तिसुवि गमएसु सरीरागाहणा जह्मेण अगुलस्स अ्सखेज्जइन्नाग, उक्तीसेण तिसि गालयाइ तिसि इदि

अनि ममरररपिकाणि नृत्तव्यतोऽप्रीतिर्वर्षसहस्राणि षष्टवत्वारिंशद्वर्षे रपिकामीयन्तं ० । यदि त्रीन्दिप्यः पृथिवीकायिषेपुत्पद्यन्ते
एव येव नव गमका प्रवित्तया मवरमाद्यपि त्रिपु गमकपु सरीरावयाहना अपन्यनाकुलस्यासङ्ख्यं माग उत्कर्षेव क्रोमात्रयम् । वीचीन्द्रिया
दि । स्थितिप्रत्येमान्मुहूर्तं मुरकयैवेकोनपन्थाश्रुतिविद्वानि । वृतीयगमे फालादेक्षेन अपन्यतो ह्राविश्रितिवपसहस्राणि यन्तर्मुहूर्तापिका

रभृष्टवको पाठ भवपच करै वेरग्रीना ष पृथिवीना ष । बाहादसव उवर्षजिज्जव माचिखळी जाय जवमे गमए । बासपाचवीने उपमागकरो जह्वो
याएण मरमा गमानेविदे । अहवेव काबोचं वाससहस्राह वात्यविं संवच्छरदि पामहिबार । जवगयको मावीससहस्र वय ते पृथिवीना वारेवरस
पथिज ते वरगिद्वयना । उक्तीसेव पद्मासीतिवाससहस्राह । उत्कर्षवको पन्थासो सङ्ख्ययं ते वारमव पूयिबोसवको । पन्थासोसाए संवच्छरेवि प
महिबार एवइय ८ । ते पद्धतासोमे वये करो पथिज ते वेरग्री मरसवको एतन्नाकाव वावव्वरे ८ । जह ते इ दिपचितो पुठवोकाइएसु उववर्ज्यति ।
मा तेर द्रोवको पृथिवीकायिषेविदे अपमे इत्यादि । एववेव नव गमका भाविक्कया ववर प्यादिसेसुवि तिसि ममएसु सरीरागाहना । इमहोव
पठिनीपरे नव गमा जह्वना एतकायिपेय पद्धिना तोमेरे गमानेविदे यतोए पवमाहना । अहवेव पगुलस्य पसखेज्जइमान उक्तासेव तिसि माउवाह
तिसि इ दियाह । अपन्यवको पगुलना पसंफातमाभाग उत्कर्षवको तोम माज्जो ते कामसङ्ख्यतो पपेयावे तोम इन्द्रिव जमन रचन २ भाव ३

प्रवा लय चतुषु श्रीन्द्रियप्रवयू ररूपत एषोनपञ्चाशद्वात्रिदिवप्रभाषेषु यथोक्तं कासमान प्रवतीति ॥ मज्झिमा तिखि गमा तदेवति ॥ यथा स
प्यवा श्रीन्द्रियप्रगमाः ॥ सुषधी उपतन्त्रितव भाषियद्योति ॥ सुष पयिमगमत्रय प्रवादेशमास्वरूपतः प्रसेकमयी प्रवयइयानि, कासादेशोन पु

याइ छिइ जहणेण ध्यतोमुक्त, उक्कोसेण एगूणपयाराइदियाइ । ततियगमए काछादेसेण जहणेण वा
धीस याससहस्साइ ध्यतोमुक्तमप्पहिियाइ, उक्कोसेण ध्यठासीइयाससहस्साइ लयउहराइदियमप्पहिियाइ
एयइय । मज्झिमगा तिणि गमगा पच्छिमगा तिगमगा तहेय । णवर छिइ जहणेण एगूणपयाराइदियाइ,
उक्कोसेणयि एगूणपयाराइदियाइ संवेही उयउजिऊण प्राणियद्यो १ जइ चउरिदिणुहिहो उववऊति एउ

नि उत्तरुपतोष्ठाशोतिपयइस्सावि यक्खवितरात्रिदिवेरपिकानीयत्तम् । मय्यमन्नाटयी गमकाः पायात्ता खयोगमकास्तथैव नवर स्थितिज
पय्यमैकोनपञ्चाशद्वात्रिदियानि, उत्तरवैद्याप्यैकोनपञ्चाशद्वात्रिदियानि । सम्यप उपपुन्य मज्झितव्यः ९ । यदि चतुरिन्ध्रियेस्य उत्पद्यन्ते एते

अथच तोन १ द्विइ । छिइ अइसेवे अतामुत्त लकासेव उगूणपयारा इदियाइ तइवनमए । स्थिति अवस्यको पन्तमुत्तन्तो उत्तरुत्तवको उत्तरुत्तवपास
राओ दिनतो पोवा गमानेविदे । कात्तादेसेव अइसेव वायोसवाससइयारा अतामहुतममइयारा । कासपावदीने अवस्यको वायोससइयवय ते एवि
पोमा पने पत्तमुत्त पयिइ ते वरम्मियता । लकासेवे पइसीति वाससइयारा लखउराइ दिय ममइयारा एवइय । उत्तरुत्तवको पत्तासोसइयवय ते
चारभइ एविरोबाय सर्वधो पक्खो सिपू राविदिन १८६ ते चार वेदग्गो भवसधो एतसाकाळ जावत् करै । मज्झिमगा तिसिगमगा पण्डिमगा तिगम
मा तइइ । विवळा तोन यमा मया खेइमा तोन नमा तिमहोळ वेरम्मिसरोणा कइवा । णवर छिइ अइसेव एगूणपयाराइ दियाइ लकासेवयि एगू
वपयाराइ दिवाइ । एतमाविमेष स्थिति अवस्यको उत्तरुत्तवको पवि उत्तरुत्तवपास राविदिन उत्तरुत्तवको पवि उत्तरुत्तवपास राविदिन । सबेवा उत्तरुत्तव भाषियवो ।
सबइ मनम् उपयामकरो खांखो ८ । जइ चउरिदिणुहिहा उत्तरुत्तवति । वा चउरिद्वीयको एविरोबायिक्खने विदे जपले । एससेव चउरिदियापवि नन

पदिमगमयस्य प्रथमगमे वृत्तोपगमे चोत्पन्नगमे ऽष्टाश्रीतिवर्षसहस्राणि पञ्चत्यपि चरानि विवक्षतापि चानि, द्वितीये तु पञ्चवत्पुनर विमन्त्रत म

चेत्त चउरिदियाणात्रि णव गमगा ज्ञाणियस्सा णवर एएसुचेन ठाणेसु णाणत्ता ज्ञाणियस्सा सरीरोगाहणा जह
रोण शुगुलस्स अस्सयेज्जइत्ताग उक्कोसेण चत्तारि गाउयाइ ठिई जहयेण अतोमुज्जत, उक्कोसेण ठम्मासा
एय अणुअधोयि । चत्तारि इदिया सेस तचेत्त जाव णव गमए । कालादेसेण, जहयेण वावीस याससह
स्साइ ठहिं मासेहि अम्माहिंयाइ, उक्कोसेण अठासीति वाससहस्साइ चउवीसाए मासेहि अम्माहिंयाए एवइ

चेत्त चत्तुरिन्धियाणामपि सव गमका प्रवितव्या नवरमेतेषु चेव स्थानेषु नानात्वं प्रवितव्यम्-शरीरावगाहना अपन्यनाकुलस्यासङ्ख्य ज्ञागसु
रश्चैव गण्यतश्चतुश्च । त्वितित्त्रपन्यनात्तमुद्गतमुत्तर्यैव परमाणाः । एवमनुवन्थोपि चत्तारीन्धियाणि क्षेप तसैव यावज्ज्वमे गमे कासावक्षेम
अपम्येन द्वाविंशतियपसहस्राणि पद्मिमांविरेपिकाणि उत्कर्षेणा द्वाविंशतियपसहस्राणि चतुर्विंशतियपसहस्राणि, इत्यन्त कालं यावत्कुर्वातु

गमया भाविबया । एवोत्त पूर्वोत्तरोत्ते चत्तरिशोना पवि नव यमा जावया । चवर एएससव ठावेसु जावता भाविबया । एतथाविमोद एतथा स्नान
चनविमोद जावया । शरीराभाहना अवक्षेप चगुलस्य पमसेव्वरामं उक्कोसेव चत्तारि माउयाइ । यथोरधवमाहना अवक्षेपको चंगुलना चसुक्का
तमाभाम चत्तटवको चार गाउत्ते ममरागमदको जावयो । ठिर चत्तव चत्तामुद्गत उक्कोसेव चत्तासा एव चत्तवधावि । क्षिति अवक्षेपको चत्तामु
दत्तको चत्तटवको चमासको रम चगुलस्य पवि चत्तव । चत्तारि इदिया सेस तचेत्त जाव चत्त यमए । चार इन्धिय स्यान रसम स्याव चत्त ४ श्रेय ति
मओत्त चत्तव यावत् नव गमाजेविदे । कालादेसेव अवक्षेप वावीसंवागसहस्राइ चत्ति मासेहि पमज्जियाइ । कालनाययोने अवक्षेपको माओससइ
चत्त ते पविचोपवना चपममे चत्ते पविच ते चत्तरिशो भवमवको । चत्तामेव चत्तामोति वाससहस्राइ चत्तवोमाए मासेहि पमज्जियाए एवइयं जाव
चरेत्ता ८ । चत्तटवको चत्ताचोपइयस्य ते चारमव पविचोना ते चत्तवो चत्तवोसमाव पविच ते चत्तरिशो चार भवमवको जावया एतथाजाव यावत्

ननु इर्षतुष्टयाप्यपिकमिति । अथ तदुरिन्निर्गयेष्य तत्सुखावयवाह-वर्षस्यादि ॥ नवर एषमु येव ठायेषुति ॥ वरपमावेष्टवगाहतादिषु भागा
त्वानि द्वीन्निग्रशीन्निग्रमकरकापद्या तदुरिन्निग्रमकरस्य विष्टेयप्रतिष्ठाप्यामि प्रवर्तन्ति तान्यव वृक्षंयति-सुरीरेत्यादि ॥ सप्त तदेवति ॥ दोपमप

य जाय करञ्जा १ । जइ पंछिदियतिरिस्कजोणिणहत्तो उवयज्जाति कि सखिपचिदियतिरिस्कजोणिणहत्तो उवयज्जाति अस्सखिपचिदियतिरिस्क० जइ अस्सखिपचिदियतिरिस्कजोणिणहत्तो उवयज्जाति कि जलचरोहत्तो उवयज्जाति जाय कि पज्जाप्तणहत्तो उ वयज्जाति अपज्जाप्तणहत्तो उवयज्जाति अस्सखिपचिदियतिरिस्कजोणिणहत्तो उवयज्जाति १ गोयमा ! पज्जाप्तणहत्तो उवयज्जाति अपज्जाप्तणहत्तो यि उवयज्जाति

८ । यदि पञ्चान्वितिर्यग्योनिहस्य उत्पद्यन्ते किं सृष्टिपञ्चान्वितिर्यग्योनिहस्य उत्पद्यन्ते ? गीतम् । सृष्टिः पञ्चान्वितिर्यग्योनिहस्य यावत्सृष्टिपञ्चान्वितिर्यग्योनिहस्योप्युत्पद्यन्ते । यदि असृष्टिपञ्चान्वितिर्यग्योनिहस्य उत्पद्यन्ते किं जलधरेभ्यः पयोःसक्रेण पर्याप्तोक्तस्य उत्पद्यन्ते ? अपर्याप्तक्रेणोप्युत्पद्यन्ते । असृष्टिपञ्च

[illegible]

पातादिद्वारजातं तपेन यथा श्रीनिद्रस्य यस्तु सवेचे विद्यो न इक्षित स स्वयमुद्भवति, एव पवेन्निपतिर्यग्य स्तमुत्पादपखाह-वर्त्त्यादि ७

તિ । અસાધ્યપચિદિયતિરસ્કજોનિપૂળ જતે ! જે નાધિપુ પુત્રધીકાહણસુ ઉવથજ્ઞિત્તપુ સેણ જતે ! કેવહ ?
 ગોયમા ! જહચેણ અતોમુજાત્ત ઉક્કોસેણ ઘાવીસ ઘાસસહસ્સ । તેણ જતે ! બીવા પુથ જહેવ યંહદિયસ્સ
 ઠીહગમાપ હયો તહેવ જવર સરીરોગાહણા જહચેણ અગુલસ્સ અસસ્યેજ્ઞાઇનાગ ઉક્કોસેણ જોણ્ણસહસ્સ ।
 પચિત્તિયંઠિદ્ધ અણયધોય જહચેણ અતોમુજાત્ત ઉક્કોસેણ પુણ્ણકોઠી સેસ તવેવ । યથાદેસેણ જહચેણ વો

मित्रयतिपण्योनिहो नदन्त । यो प्राविक्तः प्राप्यवीक्षायिकेपूह्यं स नदन्त । किमस्कासत्त्वितिकयूत्ययेत ? नीतम । अपम्येनात्तमुद्रुत्मुत्कर्षेव
द्राविद्यतिवर्षसहस्राणि । ते नदन्त । जीवा एव यथैव द्वीगिद्रुपस्योपिब यमके सन्धिसनयैव नवरं धरीरावभाङ्गना अपम्येनात्तमुद्रुत्मुत्कर्षेव प्रा
गमुद्रुत्कर्षेव योजनसहस्र । पन्थागिद्रुपस्योतिरमुद्रुत्मुत्कर्षेव अपम्येनात्तमुद्रुत्मुत्कर्षेव पूर्वकोटिः शेषेय तथैव । प्रवाङ्कोन अपम्यतो हे प्रवप्यइवे सरव

भते अ भविए पुठगोकारएस उवउव्वित्तह । पसप्री पवेद्विए तिर्पेवनातिव हेममवन् खे भव पुविवोवायिकनेविवे खपवे । सवभते खेवह । तेह हेममव
नू जतनावासखितिकनेविये खपवे इ प उत्तर । गायमा खरखेव पतानुवृत्त उखोविव नावोसवासहस्स । हेमोतम खवन्ववको पन्थमुव्वल ममाव उ
रखणवको वावोसहजव । तवभते खोवा एवं खहेव वर दिवख पविव नमए खरी तहेव । तह हेममवन् खोव इत्थादि इम खिमवोव वेहइव्वियना
पोपव गमानेविये खवि खरी तिमवोव खहको । खरं यरीरामाववा खरखेवं पयुवख पसखेव्वरमाय उखासिख जापवसहसस पंविद्विठिर पव
यथा । एतन्नावियेव यरीरपवणावना खपणवको पयुवन्तो पसख्वातमामाव उव्वट्टवको योव्वनसहसन्तो खरको पवेद्विसखिति पयुवन् । खरखेव
पेणामव्वल उखासिंयं पुव्वखाको खेसतवेव । खपन्ववको पन्थमुव्वल उव्वट्टवकोपूर्ववोवो येव तिमवोव खहवा । भवादेयेव खरखेवं सोमवन्वववाड उखासि
व पठ भवन्वववाड । भवपान्थवोने खवन्ववको इव मवववव उव्वट्टवको वाठ भवपवव इवेवरी इखो खोविवे खिम उव्वट्टवको पवेद्विव तिवेवना विर

उक्तोमेव चठप्रवगादृशादिति ॥ अनेनदमवगम्यते पयोरेकपत पम्बेग्नियतिरसो निरकारमष्टैव प्रवा प्रवर्तित एव समामप्रधान्तरिता अपि प्रवास्त

नयगगहणाइ । उक्तोसण अठनयगगहणाइ कालादेसेण उवउजिऊण नाणियहु णवर मज्झिमएसु तिसु गम एसु जहेय वेहदियस्स । मज्झिमएसु तिसु गमएसु पच्छिमएसु तिसु गमएसु जहा एतस्सेव पठमगमएसु ण यरं ठिइ अणुणयथो जहणेण पुव्वकोफी, उक्तोसणयि पुव्वकोफी सेसं तहेव जाय णवगमएसु जहणेण पुव्वको फो याथीसाएसु याससहस्सेहि अण्णहिया । उक्तोसण चत्वारि पुव्वकोफीत्त अठ्ठासीतीएययाससहस्सेहि अण्ण

पताथी अवयवखानि, कासादसोमोपपुस्य मवित्तव्यं नवरं मध्यमकेपु त्रिपु नमकेपु यथैव हीग्नियस्य । मध्यमकेपु त्रिपु गमकेपु पायात्येपु त्रि पु गमकेपु पचेतस्येव प्रथमममके नवरं स्वितिरुयस्यो अपययेन पुव्वकोटि कल्पयैवापि पूर्वकोटिः शेष तस्यैव यावत्कवगमके अपम्यतः पुव्वको टि हीग्नियतिवयसहस्त्रैरपिका । उक्तयैव चतस्रः पुव्वकोटयोपगच्छीतियपंसहस्त्रैरपिका इत्यन्त काल सेवेत ८ । यदि सल्लिपपम्बिग्नियतियग्यानि

नर पाठ भवपुत्रे १२२ समाग भवान्तरित भवान्तरसंवाते पाठभय होवहुव । कासादेसव अवयवजिऊव भावियव । कासयाथीमे मने उपपात्रकरो दि चारीने कहवा । नवरं मज्झिमएसु तिसु ममएसु खेव वेर दिवस्य । एतथाविधेय विववा तोन गमानेविदे विमहोव वेर द्रोना । मज्झिमएसु तिसगमए स पच्छिमएसु तिसु गमएसु । मध्यम तोनगमानविदे कथा तिमहोव कहवा पाच्छिदा तोन गमानेविदे । जहा एतस्सेव पठममएसु नवर ठिइ पव्व बधा । जिम एवनाव प्रथम गमानेविदे कथा तिम जाववा एतथाविधेय क्किति भवुवव्व । जहवेरं पुव्वकाहो उक्तासववि पुव्वकोहो ससतहेव वाव पव्व ममएसु । जवन्ववको पुव्वकाहो उक्तासवको पवि पुव्वकाहो येय तिमहोव वावए नव नमानेविदे । जहसव पुव्वकाहो वावोसाए वाससहस्त्रेहि पम्बिदि वाइ उक्तासेनं चत्वारि पुव्वकाहोपा । अवन्ववको पुव्वकाहो वावोसहस्त्रयं करो पधिक उक्तासवको चार पुव्वकाहो । पठ्ठासोतिएव वाससहस्त्रेहि पम्ब दिवयापा एवमव चालं सेवेया ८ । पठ्ठासोसहस्त्रयं करो पधिक पाठ ममएसु वे करो एतथावाव सेवे एतथावाव गतिप्रागति करो ८ । अदि सल्लि

रे सहादेव प्रवर्त्तनीति । कासादेव उवञ्जित्वा आधिपत्यं । तत्र प्रथम ममे कासातः सर्वेः सुखे दर्शित एव द्वितीयं तुरक्यो सौख्यतः पू-
 वकोत्पद्यतुमि रक्षयुर्दत्तं रपिकाः दृतीयं तु तास्या अष्टाश्रीत्या वपसहस्रं रपिकाः उत्तरकमेयु स्वतिदेवद्वारेण सूत्रोक्त एवा सावसेय इति ।
 पय भविष्येभिर्येषः त मृत्पादयकाश्च । अष्टश्रीत्यादि । एव सर्वेहो मवबुवि नमस्तु इत्यादि । एव मुक्तामिलापन सर्वेषो मवस्त्वपि गमे
 यु यथा । अर्धचिन्ता तमेव निरवग्रह इव वाच्यो अचिन्ता सञ्चिन्ता च पृथिवीकापिद्विपू त्विस्तूनां वपस्त्वतो उक्तमुत्तममुक्तत्वा तुल्यपत च पूर्व

हियान् एवइय काठ सेवेजा ? । अदि सखिपचिदियतिरिस्कजोणिण ए उववज्जति कि सखेजावासाउय अय
 सखेजावासाउय ? गीयमा ! सखेजावासाउयसखिपचिदिय णो अयसखेजावासाउय जाव उववज्जति । अइ
 अयसखेजावासाउय जाय उववज्जति कि अलचरेहिती सेस जहा अयसखीण जाव तेण जंते ! जीवा एगसम

केस्य उत्पद्यन्ते वि संख्येयवर्षाणुःसखिपचिदियतिरिस्कजोणिण ए उववज्जति पसङ्गुयवर्षाणुः (प्रवृत्ति) यावत्तुत्पद्यन्ते ? भौतम ! सख्येयवर्षा
 यु सखिपचिदिय (प्रवृत्ति) यावको पसख्येयवर्षाणुयौवत्तुत्पद्यन्ते । यद्यसङ्गुयवर्षाणुयौवत्तुत्पद्यन्ते वि अतत्तरस्यः क्षेत्रं यथाऽसम्भिमाम् या
 यते नदन्त । अथैव एकसमये विपत्त उत्पद्यन्ते एवं यथैव राममन्त्रायास्तुत्पद्यमानस्य सखिपचिदियस्य तथैवैवयपि यावत्कासादेवेन वपस्य

पचिदिय तिरिस्कजाविण उववज्जति । को सङ्को पचेद्विब तिरीरवाविणको पचिबोवाविणनेविने अयमे । वि सखेजवासाउव पसखेजवासाउव । ता
 र्णं यस्यात वर्षादुव यावत् अयमे पचकात वर्षादुव यावत् अयमे । प्र० उत्तर । बोवया सखेजवासाउव सखिपचिदिय । इगीतम सख्यात य
 र्वादुव संमोपचेद्विब यावत् अयमे । को पचखेजवासाउव जाव उववज्जति । पचि नही पचकात वर्षादुव पचेद्विब तिरीरवाविण अयमे तेद्विने देवमति
 मयत माटे । अर पचखेजवासाउव जाव उववज्जति । जा पचकात वर्षादुव यावत् अयमे । वि अतत्तरस्यः क्षेत्रं यथाऽसम्भिमाम् या
 यते नदन्त । अथैव एकसमये विपत्त उत्पद्यन्ते एवं यथैव राममन्त्रायास्तुत्पद्यमानस्य सखिपचिदियस्य तथैवैवयपि यावत्कासादेवेन वपस्य

कोट्यापुष्पत्वादिति । सट्टीते इत्यादि । सन्धि परिमादसङ्गननादिप्राप्ते से तस्य पृथिवीकायिकेषु रिपत्सोः संचिन्ना बाह्ये ममश्रेये । एतच्चैवति ।

एण केवइया उयवज्जाति एव जहा रयणप्यनाए उववज्जामाणस्स सखिपचिदियस्स तहेय इहवि जाय का छादेसेण जहयेणे दो स्यतोमुज्जासा , उक्कोसेण वस्रारि पुव्वकीलीउ स्यठासीतिवाससहस्सेहि अग्निहियाइ एवइय जाय करेज्जा । एव सयेहो णयसुवि गमएसु जहा अ्ससणीण तहेव णिरयंसस छदी से स्यादिसए सु तिसु गमएसु एसचेव मज्जिसएसुवि तिसु गमएसु एसचेव णवर इमाइ णय णाणसाइ । जहयेणे णगा

तो द्वे उत्तमुदूर्तं उत्कर्षेव चतस्रः पूर्वकोटयोऽष्टाष्टीतिवयसहस्रैरपि का इयत कास पावत्सुर्मात् । एवं सस्वधो नवसु अपि वसकेषु यथासं मिमर्गं तथैव निरवशेय सन्ध्यासस्य (पृथिवीकायिकस्य) बाह्येषु त्रिषु वसकेषु एषा चैव वक्ष्यता । मध्यमेसुपि त्रिषु वसकेषु एषा चैव म वर मिमर्गानि नव नामात्वानि अपन्यनावनाइमाहुस्तस्यावस्तुय द्वायमुत्कर्षेणापि बहुस्तस्यासङ्केयं मानम् । तिस्रो साध्याः । निष्प्यादृष्टिः । द्वे

अप्ये इत्यादि । नवं जहा इयवपभाए उववज्जमावस्य । इमं निम रत्नमामे विपे अपववाववा । सन्धिपचिदियस्य तहेव इहवि । सन्धोपचिदिय ति रववा निमनेविपे कज्जा तिम इहा पवि जायवा । आन काधादेसेव जहवेवे दा पवामइया उवासेव वस्रारि पुव्वकाहोपो पट्टासीति वाससहस्सेहि म प्रविद्या एवइय जाय करेज्जा । बावत् कावधान्तीने जववज्जको दाव पवर्तुर्गतं दाव मवनो उत्कटवर्को वार एवकोहो ते सन्धोपचिद्वि तिस्रेव वार मवर्तवधो पव्वासीपववर्षे करो पविच ते पृथिवीकायिक वारमव सबधो एतत्काकास सेवे भतिप्रागति करे । एव सयेहो ववसुवि ममएसु जहा पस बोव तहेव विरवसेसं । इय सबव नवई ममनेविपे निम पुसन्तीने कज्जा विमवीज निरवशेय इहा पवि कइवा । खदी से पादिज्जणु तिसु ममएसु ए पवव । सन्धिपरिमाद सङ्गननादि प्राप्ति से कइता तेव पृथिवीकायिकनेविपे अपवववव्वार सन्धोने पविद्या तोन ममानेविपे निम रत्नमामपेते अपववव वारन कही तेहोव कइवो । सन्धिज्जएसुवि तिसु नमएसु एसचेव । मध्यम पवि तोन ममानेविपे एहोव कज्जि । ववर इत्येव । इय वव वावववा । एवको

या रत्नप्रज्ञाया मुक्तिरक्षो सास्ये व । मय्यने पि नमस्ये एयैव लब्धि- विज्ञेय स्वस्य । नवरभित्यादि । नव च भागात्वाभि कथय्यस्थितिकत्वा न्नय
 न्ति तानि च कथमाह्वाना । सहाया २ दृष्ट्या ३ ज्ञान ४ मान ५ ध्यान ६ स्थित ७ अयमात्मना ८ अनुबन्धाकाभि ९ अय मनुष्याय सा मुत्वाद्यप्यथा
 १ । जहत्यादि । तत्र च एव कथेत्यादि ३ यथा कृत्वादिपञ्चेन्द्रियतिरक्षो कथय्यस्थितिकत्वा अयोगमा कथेतकामपि त्रय स्त्रीपिका गमा प्रकान्ति

हणा अगुलस्स असस्येज्जइत्ताग, उक्खोसेयात्रि अगुलस्स असस्येज्जइत्ताग तिसि हेस्सात्त । मिसुद्धिदिठी ।
 टी अयाणा । कायजोगी । तिसि समुघाया । ठिइ जहस्येण अतोमुक्कात्त उक्खोसेयपि अतोमुक्कात्त । अय
 प्यसत्या अज्जग्रसाणा । अणुयधो जहा ठिइ सेस तवेव । पच्छिस्सएस्स तिसु गमएस्स जहेव पटमगमए

अटाने । काययोगी । त्रयः समुद्राताः । स्थितिवेपथ्येमात्तमुद्रं मुत्त्वयैवाप्यन्तमुद्रं । अमस्यसा कथय्यवसानाः । अगुल्लो यथा स्थितिः
 बोधं तथैव । पाद्यात्येपु त्रिपु नमकपु यथैव प्रथमगमने नवर स्थितिरनुबन्धो वपथ्येन पूर्वकोटि उत्त्वयैवापि पूर्वकोटि ज्ञानं तथैव १ । यदि

विगेव पञ्च नवनेविधे भेद कथय्यस्थितिच पक्षावको द्वे ते कश्च, पदमाह्वाना । केका २ इडि ३ पञ्चान ४ मान ५ समहात ६ क्षिति ७ पञ्चपञ्चाव ८
 पञ्चवन्ध ९ ए नन तिहा पदमाह्वाना । अटानेच पागाहवा पंगुलप पञ्चपञ्चावभाभ । अयम्यवको अगुल्लाना असस्येज्जइत्तागमाभ । उक्काययपि अगुल्लप च
 सपञ्चइत्ताग । अटानेचको यदि अगुल्लता असस्येज्जइत्ताग भाग । तिचि केकाया । तोन केका पञ्चको २ । मिसुद्धिदिठो वा अयाया कावको १ । विगाट
 हो द्वे १ दाय पञ्चान द्वे ३ कावयायो द्वे १ । तिचि असुगधाता । तोन समहात पञ्चिवा । ठिइ अटानेच अतामकत्त उक्कासेयपि अतामकत्त पञ्चसा
 पञ्चइत्तागवा अययका अटाने द्वि सेस तवेव । क्षिति अयगवन्धको अगुल्लता अटानेचको यदि अगुल्लता असस्येज्जइत्ताग द्वे ८ पञ्चवन्ध विम
 क्षिति चको तिस अटाना ९ कावता तिमज्ज अटाना । पच्छिस्सएस्स तिसु गमएच अटाने पटम वमए । पाञ्चिका तोन वमानेविधे जिमकोच पञ्चिका य
 मानेविधे कक्षा तिम अटानो । अवर ठिइ पञ्चवन्धो । पतथाविमिह क्षिति अटानेच पुण्णको १ उक्कासेयपि पुण्णको २ । अयगवन्धो

अत्रपयोःरुष्टस्वित्तत्वात् सम्पूर्णिममनुष्याणां न ह्येवमपदसमाह इति । अथ सञ्चिन्मनुष्यमपि कृत्याह-अहं सन्तीत्यादि । अत्रैव रमयप्याह

णवर ठिई ह्युणयघो जहस्येण पुष्टकोनी उक्कोसिणयि पुष्टकोनी सेस तथेव । जह मनुस्सेहिती उववज्जाति कि ससिमणुस्सेहिती उववज्जाति ह्यससिमणुस्सेहिती उववज्जाति ? गीयमा । ससिमणुस्सेहितीवि उयय ज्जाति ह्यससिमणुस्सेहितीवि उययज्जाति । अससिमणुस्सेण नत ! जे नयिए पुठविकाइएसु । सेण नते । केवहकाळिठिईएसु एव जहा अससिमणुस्सेहितीरिक्कजोणियस्स जहस्यकाळिठिई यस्स तियि गमगा तथा

मनुष्येस्य उत्पद्यन्ते चिं सञ्चिन्मनुष्येस्य उत्पद्यन्ते असञ्चिन्मनुष्यस्य उत्पद्यन्ते ? गीतम । सञ्चिन्मनुष्यस्य उत्पद्यन्ते असञ्चिन्मनुष्येभ्यो प्युत्पद्यन्ते । असञ्चिन्मनुष्यो जदन्त । यो जविकः पृथिवीकायिकपूत्पत्तुं स जदन्त । कियत्तासत्त्वितिकेवव यथा सञ्चिन्पञ्चान्द्रियतियग्योनिकस्य उत्पद्यन्तासत्त्वितिकस्य ज्योपमकास्तयैतस्यापि द्यौपिकाज्ज्योपमका माचितव्या क्षयेव निरयक्ष्य श्रयाः पदं न प्रस्यन्ते । यदि सञ्चिन्मनुष्येभ्य

पूवकाओमी उत्पद्यन्ते पवि पूवकाओमी येव तिमहोव अहमा ८, हिरे मनुष्यबको पविमोवाविक प्रते उत्पजावता अहरे । जहमवसंहिता उत्पद्यति । आ मनुष्यबको जपने ता । चि सचिमवरसेहिती उत्पद्यति असचिमवरसेहिता उत्पद्यति । स्रु स्रुमनुष्यबको जपने पववा अस्रुमनुष्यबको जपने ८ प्र उत्तर । गायमा सचिमवरसेहितावि उत्पद्यति असचिमवरसेहितावि उत्पद्यति । हेगीम स्रुमनुष्यबको पवि जपने अस्रुमा मनुष्यबको पवि जपने । असचिमवरसेव मते जे मयिए पुष्टविकाइए । अस्रुमनुष्य हेमगवन् जेव मज्झ पविमोवाविकने विदे जपने । सचमते जेवइकाठ हिरेएम् । तेव हेममवन् जतकाकाठ क्कितिकनेविदे जपने । एव जहा असचिमपविदिब तिरिक्ककावियय । इम जिम अस्रुो पवे इय तियेवसानिकमा । जहसकाळिठिईय विचि ममया तथा एतच्छवि । अवम्यकासक्कितिकना तानममा अहमा तिम अस्रुो मनुष्यता पवि । ओहिवा तियिमममा भावि यथा तदेव विरवसेसु सेसा च मज्जर । ओविज तोम ममा इवे ते खाववा विमज समस्रु पवववव उत्पद्यति पवववको सञ्चिन्मनुष्य मनुष्य

उपपन्नमादधरमिति ॥ अष्टिमनुष्यस्त्वैवेति प्रश्नः ॥ भवराभित्यादि ॥ एवप्रप्रायायामुत्पिस्वोर्हि मनुष्यस्यावगाहना अपत्येनाहुस्तपयद्वाभुस्त मिहस्वहु
 तावद्भुयनामः स्थितिश्च अपत्येन भावपुप्यक्तं प्रागुक्तमिहस्वत्वंमुद्रुर्तमिति । अपत्यसु भवकापि ममेपु यवैव पृथिवीकापिकेपुल्यग्रभातस्य सञ्जि

एतस्सयि नृहिया तिणि गमका नाणियद्वा तद्देव निरवसेसं सेसा त न नृणद् । जह सखिमणस्सेहिहो
 उग्रयज्जाति किं सखेज्जायासाउय अ्सखेज्जायासाउय जाय उग्रयज्जाति ? गोयमा ! सखेज्जायासाउय णो अ्स
 रेज्जायासाउय जाय उग्रयज्जाति । जह सखेज्जायासाउय जाय उग्रयज्जाति किं पज्जाप्तसखेज्जा अ्पज्जाप्तसखेज्जा
 ? गोयमा ! पज्जाप्तसखेज्जा अ्पज्जाप्तसखेज्जायासा जाय उग्रयज्जाति । सखिमणस्सेण जत ! जे नयिपु पुढयि

उत्पद्यते किं संन्येयवर्षाण्युः अतस्येयवर्षाण्युर्वायुर्बहुत्पद्यत ? गौतम । बहुयवर्षाण्युर्वायुर्बहुत्पद्यते । यदि संन्येयवर्षाण्युर्वायुर्बहु
 र्पद्यते किं वर्षासमस्यय (प्रवृत्ति) अपर्षासंन्येय (प्रवृत्ति) यावत्पद्यते ? गौतम । वर्षासंन्येय (प्रवृत्ति) अपर्षासंन्येयवर्षाण्युर्वायुर्बहु
 र्पद्यते । सखिमण्यो नृणः । यो नयिपुः पृथिवीकापिकपुत्पद्यत स नृणः । कियत्कासाल्लितिकपुत्पद्यते ? गौतम । अपत्येनाह्वानेन

ने यव लीन गमा न इवे । जह सखिमणस्सेहिहो उग्रयज्जाति । जा संन्येयवर्षाण्युर्वायुर्बहुत्पद्यते । किं सखेज्जायासाउय अपत्येनाह्वानेन जाय उग्रयज्जाति । जा
 संन्येयवर्षाण्युर्वायुर्बहुत्पद्यते । यो नृणः । यो नृणः सखेज्जायासाउय जा पसखेज्जायासाउय उग्रयज्जाति । येनोतम
 सत्यात वर्षाण्युर्वायुर्बहुत्पद्यते । यदि पसत्यात वर्षाण्युर्वायुर्बहुत्पद्यते । जह सखेज्जायासाउय जाय उग्रयज्जाति । जा सं
 न्येयवर्षाण्युर्वायुर्बहुत्पद्यते । किं पसत्यात संन्येय अपत्येनाह्वानेन जाय उग्रयज्जाति । तो नृ पर्वत संन्येय अपत्येनाह्वानेन जाय उग्रयज्जाति । जा सं
 न्येयवर्षाण्युर्वायुर्बहुत्पद्यते । जाय उग्रयज्जाति । येनोतम पर्वतसंन्येय जाय उग्रयज्जाति । येनोतम पर्वतसंन्येय जाय उग्रयज्जाति । येनोतम
 पर्वतसंन्येय अपत्येनाह्वानेन जाय उग्रयज्जाति । यो नृ पर्वत संन्येय अपत्येनाह्वानेन जाय उग्रयज्जाति । येनोतम पर्वतसंन्येय जाय उग्रयज्जाति । येनोतम
 पर्वतसंन्येय अपत्येनाह्वानेन जाय उग्रयज्जाति । यो नृ पर्वत संन्येय अपत्येनाह्वानेन जाय उग्रयज्जाति । येनोतम पर्वतसंन्येय जाय उग्रयज्जाति । येनोतम

पञ्चोन्मिष्यतिरय उक्त स्तोत्रैव वाच्यः । मुद्रिनी ममुष्यस्य तिरवश्च पुष्टिदीक्षाधिकेपु समुत्तिरवो अपन्याया स्थिते रत्नमुद्रसमाहत्वा पुस्तकं
यास्तु पूर्वकोटीप्रमाहत्वादिति । मज्झिमसुत्तनि नामधेये सखिपुत्रोऽपि वाचा यथा तस्मै गमयय सखिपुत्रोऽपि तिर
य उक्ता सा च तत्सूत्रादवहावसेया । पञ्चमस्त्यादि । शीपिकनमेपु हि अगुवासेयज्ञानरूपाप्यवगाहना अन्तमुद्ररूपापि स्थितिरुक्ता साच
पञ्चोन्मिष्यतिरय उक्त स्तोत्रैव वाच्यः । मुद्रिनी ममुष्यस्य तिरवश्च पुष्टिदीक्षाधिकेपु समुत्तिरवो अपन्याया स्थिते रत्नमुद्रसमाहत्वा पुस्तकं

काठएसु उवधज्जति सेण जते ! केवइयकाउस्स ? गोयमा ! जहसेण स्यतोमुज्जत्त उक्कोसेण वाथीस वास
सहस्सठिईएसु तेण जते । जीया एव जहेव रयणप्यज्जा उवधज्जमाणस्स तहेव तिसुवि गमएसु लुदी णवर
दोगाहणा जहसेण स्यगुलस्स स्यसस्सेज्जदजाग, उक्कोसेण पचधणहुसमाइ । ठिइ जहसेण स्यतोमुज्जत्त उक्को

तत्सूत्रैव हि विस्तिर्य पर्यवहस्वस्थितिकपु । ते जवत्त । जीवा एव पर्येव रजप्रभोत्पद्यमानस्य तप्येव त्रिध्वपि गमकेपु सखिपुत्रमवगाहना
वपम्यनंगुलस्यासस्यय माय मुत्कर्षेव पञ्च धनुः क्षताभि । स्थितिर्यप्येतान्तमुद्ररूपाप्यवगाहना पूर्वकोटिः । एवमनुबन्धोपि । सुवचो नवपु ग

अनवाकानो क्षितिबनेविने अपने र प उत्तर । मायमा जहसेव यतामहत्त । देयोतम अजग्ये पञ्चमुद्रत । उक्तासच बावोसवाससङ्काटिरेएसु ।
उत्तमुद्रको बावोसवय सङ्काट क्षितिबनेविने अपने । तेव भते जीवा । तेव हेमगवन् खोव एकसमये जतवा उपजे इत्थाटि । एव अहेव रयवप्यभा उवध
ज्जमाणस्य तहव तिसुवि नमइसु कठो । इम भिमहीव रत्नप्रमापुष्टिबोतविने उपजता सप्रोमनुजता गमा कट्टा । तिमहीज तोनेइ गमानविने परिना
व सङ्गनादि यासि कट्टो । चरर यामाहवा जहसेव अगुलस्य परसस्सज्जमाणस्य उक्तासेव पर्यवहस्वसमाइ । एतकोविगय इहा पवगाहना अजग्यवको
अगुलानो परसववातमाभाग कट्टा उत्तमुद्रको परसवधुपनो । ठिन् अजग्य पवामुद्रत उक्तासेव पुष्टिदीक्षा । क्षिति अजग्यवको ये
तत्सूत्रात्तमुद्रको पूर्वकोटी इम अगुलस्य पवि कट्टा । सर्वेको ववत्त गमएस अहेव सखिपुत्रदिद । सर्वेध नवेइ यमानविने जिन पुष्टिदीक्षाविबने
विम उपजता यथा पर्येद्वि तिर्येयमानिबने कट्टा तिम इहा पवि कट्टा । नम्मिअसु तिसुनमएसु कट्टा । विवहा तीन गमानेविदय स'ख तिमहीज

सेण पुष्टकोढी एव सुणवधोधि । संवेहो नयसु गमएसु जहेव सखिपधिठिय मज्झिएसु तिसु गमएसु
 एत्थी जहेव सखिपचिदियस्स मज्झिएसु तिसु गमएसु एत्थी सेस तचेव निरवसेस । पच्छिहा तिसि गम
 का जहा एयस्सचेव ठिहिया गमका पवर तंगाहणा जहस्येण पचधणुहसयाइ उक्कोसेणवि पचधगुहसयाइ ।
 ठिह सुणवधो जहस्येण पुष्टकोढी उक्कोसेणवि पुष्टकोढी सेस तहेव । जइ देवोहितो उववज्जाति कि जय
 णवासिदेवोहितो उववज्जाति वाणमतरजोइसियदेवोहितो धेमाणिणहि देवोहितो उववज्जाति ? गोयमा !

मकपु ययेव सखिपपञ्चभिन्निपयतिपम्योनिक्कस्य मयमेपु त्रिपु गमकपु तन्धिययेव सखिपपञ्चभिन्निपयस्य मयमेपु त्रिपु ममकपु सखिः झपं तयेव
 निरवद्यप । पायात्पादयो गमका यथा एतस्य वेदीयिका ममका गवरमवगाइना जपयेत एव धनुःक्षतान्पुत्तकयेवापि एव धनुःक्षतानि ।
 त्स्वितिरनुवयो जपम्यम पूर्वकोटिसरकयेवापि पूर्वकोटिः झेप तयेव । यदि देवेत्य उत्पद्यन्ते कि जयनवासिदेवत्य उत्पद्यन्ते वा नव्यत्तरज्यो
 बहो । जइव सखिपचिदियस्य मज्झिएसु तिसु गमएसु एव सेसतवेव विरवसेस पच्छिहा तिसि गमया । विमहोव तोन गमानेविये सप्तो पचेद्विय
 विवेचनो बहो तिका तइ सुववकी जावो निरवयेव लब्धो यय तिमहोव निरवयेव समस्त पाणिना तोम ममानेविये । जइ एवस्यसेव पाणिना
 ममना । विम एवमान पौधिव ममानेविये जइ तिम बहो । एवर धामाजवा जइवेव पचधबुइ सयाइ । एतन्नीवियेय पचमाइमा जयम्य
 बहो पंचसे बटयमी । उवकासेववि पंच धनुइसयाइ ठिह पचववा । एतन्नुववको पवि पचसे धनुइतो जावो स्मिति तथा धनुइव । जइखेयं
 पचकाहो उवामेववि पचकाहो सेसं तहेव । जइववको पूर्वकावि एतन्नुववको पूर्वकोवि यय तिमहोव बहो, यिये देववको पुबिपोकाविप्रले
 जपवावता बहेहे—जइ देवेहिता उववज्जाति । जा देववको जपये । वि यइववावि देवेहिता उववज्जाति । तो ज् ममनपतो देववको जपये चववा ।
 वाचमंतर आइसिव देवेहिता उववज्जाति । मानवन्तर तथा ज्जातिवो देववको पुबिपोकाविजनेविये जपये तथा । वेमापियवि देवेहिता उववज्जाति ।

न वाचा सतएवाह-नवर टंगाइजेत्यादि । अथ देवेभ्यः समुत्पादपकार-अइत्यादि । अथ सपयबाह-असपयबिति । अ इ यावत्करबाविद वृ

नयणवासिदेवोहितीवि उवयज्जाति जाय वेमाणियदेवोहितीवि उवयज्जाति । जइ नयणवासिदेवोहिती उव
यज्जाति कि असुरकुमारनयणवासिदेवोहिती उवयज्जाति जाय धणियकुमारनयणवासि ? गोयमा ! असुर
कुमारनयणवासिदेवोहिती उवयज्जाति जाय धणियकुमारनयणवासिदेवोहिती उवयज्जाति । असुरकुमार
नते ! जे नविए पुढीकाइएसु उवयज्जितए सेण नत ! केवइयकाछिठई ? गोयमा ! जइसेण अतामुज्जत

तिपदेवस्य उत्पद्यन्त वेमानिकदवस्य उत्पद्यन्ते ? नीतम । नवनवासिदेवस्य उत्पद्यन्ते यावहुंभानिकदेवेष्वोप्पुत्पद्यन्ते । यदि मवनवासिदेव
स्य उत्पद्यन्ते बिमसुरकुमारनयणवासिदेवस्य उत्पद्यन्ते यावत्सन्निभकुमारमवनवासि (प्रयति) यावदुत्पद्यन्ते ? गौतम । असुरकुमारप्रयन
वासिदेवस्य उत्पद्यन्ते यावत्सन्निभकुमारमवनवासिदेवस्य उत्पद्यन्ते । यो सन्निभ पृथिवीकायिकेपुत्पनु सजदस । बि

वेमानिक देवको अपजे १ प्र० उत्तर । मावमा भवबवासि देवेहिता उवयज्जाति । गौतम भवनपती देवको पबि अपजे । आव वेमानिय देवेहि
तावि उवयज्जाति । व्यन्तर तथा व्यातिपेयको पबि अपजे वेमानिकको पबि अपजे । जइ भवबवासि देवेहिता उवयज्जाति । जा मवनपती देवको
अपजे । बि पसरकुमार भवबवासि देवेहिता उवयज्जाति । ता ए पसरकुमार मवनपती देवको अपजे ए पादिदे । आव दबिबकुमार भवबवा
सि । यावत् सन्निभकुमार भवनपती देव अपजे एतसासमे प्रन पूजा उत्तर । मोवमा पसरकुमार भवबवासि देवेहिता उवयज्जाति । वेभीतम पसु
मार भवनपती देवको पबि अपजे । आव दबिबकुमार भवबवासि देवेहिता उवयज्जाति । रम यावत् सन्निभकुमार देवको अपजे भवनपती देव
को पबि अपजे । पसरकुमारभते जे भविए पुढीकाइएस उवयज्जित । असुरकुमार हेभयबन् जे भविए पबिबोकायिकेपि अपजे । सपमते केव
रबासि । तइ हेभयबन् केतवाकाह कितिबनेवि अपजे १ प्र० उत्तर । भावमा जइए अतामुत्त उकासक बावीसवाससङ्खार ठिइ । वेभीत

इयं केवही बवच्छिरा नेवबहाद नेवसंपपब मत्ति चे पीगता इहा कता पिपा मधुमा मखीमा ते तेसि सरीरसपायताएत्ति ॥ तत्त्वबजा सा ज्ञ

उक्खोसंण वावीस घाससहस्साह् ठिई । तेण ज्ञते ! जीवा पुष्ठा, गोयमा । जह्मणेण एक्खोत्रा दीवा ति
गिावा उक्खोसण सखेज्जाया अ्सखेज्जाया उवयज्जाति । तेसिण ज्ञते ! जीवाण सरीरगा किं सधयणा प०
? गोयमा ! तएह सधयणाण अ्सधयणी जाय परिणमह् । तेसिण ज्ञते ! जीवाण केमहालया सरीरोगा
हणा ? गोयमा ! दुविहा पयुत्ता, तज्जा—जयधारिज्जा य उत्तरवेउत्ति या य । तत्थण जा सा जयधार

यत्तासात्थितिवपूत्तयत्त ? गोयम । अपन्येनाममुत्तमुरर्येव हाविसुत्तिवर्यसत्तादि स्थिति । ते ज्ञत्त ! जीवाः पुष्ठा गीतम । अपग्ये
नेजावा द्वीवा प्रयोवा उत्तपत्त. सङ्गयावाऽसङ्गयावोत्तपत्ते । तेया ज्ञत्त ! जीवानं शरीरादि किं सङ्गनमानि प्रपत्तानि ? गीतम । पक्का
सङ्गनमानामसङ्गनमी यावत्परिबभूति । तया ज्ञत्त ! जीवानां कियती महासया शरीरावगाहमा ? गीतम । द्विविधा प्रपत्ता तद्वाचा—अव

म अवग्यवकी यतदुत्तं उत्तज्जवकी यावीस यय सङ्गय स्थितिकेविने सपत्ते । तेज्जते जीवापुष्ठा । तज्ज जेमगवम् जीव इत्तादि मय उत्तर । गोय
मा अवग्येव पक्का दावा तिक्किवा उक्खोसिब सखेज्जाया परसखेज्जाया उवयज्जाति । जेमोतम अवग्यवकी एव पक्का दाय पक्का तोग उत्तज्जवकी स
जगता पयवा पसवयता अपत्ते । तेसिज्जते जीवाव सरीरगा किययणा प । तेह जेमगवम् जीवने शरीरजे सववव प्रपत्ता १ प उत्तर । गायमा
अवव सवववाव पसववकी जाव परिबभूह । जेमोतम वववववमनाराव सववव भाउिदे २ जहो तेमाठ पसवववो कक्का जावत् तेज्जने शरीर सववता
ए परिबभूह । तेसिज्जते जीवाव केमहालया शरीरोगावणा प । तेह जेमगवम् जीवने क्तवीणव माटी शरीरजी पक्कावज्जा कजो १ प उत्तर ।
गाहमा दुविवा पं त । जेमोतम वज्जभेदे प्रपत्ता ते कइये । भवधारिज्जाव उत्तरवेउत्ति याव । भवधारिज्जाव जपुन उत्तरवेज्जिब २ । तत्त्वबजासा
भवधारिज्जा । विही किंवा भवधारिज्ज शरीरतो पक्कावज्जा । सा अवग्येव जमुत्तव पसंखज्जइमम उक्खोसिब उत्तरवेवकी या । तिक्का अवग्यवकी य

पथारविज्जा सा जइसेणं अगुमस्स अंसरेअइअमाति ॥ उल्याइमासे अओमेत्ताः अमपारतंअवहुलासङ्केपनाबमायागगाइना प्रवति उत्तरवेकि
या नु अपन्याहुलस्य सङ्केपनागमाना मवस्याप्रागज्जितत्वा हस्या तथाविधा न सुखता प्रवति यावुशी प्रवधारणीयाया इति ॥ तत्थं जे ते उव

णिज्जा सा जहणेण अगुलस्स अ्सखेअहन्नाग उक्कोसेण ससरयणीउं तत्थण जा सा उत्तरयेउड्डिया , सा
जहणेण अगुलस्स अ्सखेअहन्नाग उक्कोसेण जीअणसयसहस्स । तेसिण नत्ते ! जीवाण सरीरगा कि सठि
या पणत्ता ? गोयमा ! दुविहा पणत्ता , तजहा-अवधारणिज्जा य उत्तरवेउड्डिया य । तत्थण जे ते नयथा
रणिज्जा ते समचउरससठाणसठिया पणत्ता । तत्थण जे से उत्तरवेउड्डिया ते पाणासठाणसठिया प० ।

पारबीयाओत्तरवेकिपाव । तत्र या सा अवधारणीया सा अपन्याहुलस्यसङ्केपं प्रागमुत्कपतः सप्त रवय । तत्र या ओत्तरवेकिया सा अ
पण्येनाहुमस्य सङ्केपं प्रागमुत्कर्षेय योक्तव्यवचनम् । तथा प्रवत्त । जीवानां क्षरीराणि कि सुस्थितानि प्रवृत्तानि ? नीतम् । द्विविधानि प्रवृ
त्तानि तद्यथा-अवधारणीयाभ्युत्तरवेकिपाणि । तत्र यानि अवधारणीयानि तानि समचतुरस्रस्यनसंस्थितानि प्रवृत्तानि । तत्र यानि उत

गुप्ताना पचवहातमा भामनो पवगाइना उपपत्तवा बहाये उरउटवको सात वावनो पवगाइना । तत्थण जा सा उत्तर वड्डिया । तिइं विक्का उत
रवेकिअ पवगाइना । सा अइअंअ पगुलस्य पसखेअभाग उवासअ आअअसअसरसं । तिक्का अअअअओ पंगुमना पसअवातमाभाग माअ इवे पा
भागवओ उपनो तेमाटे उरउटवको यावत अअ प्रमावनो इवे । तेसिअ मते ओवाअ सरीरगा कि सठिया प । तेइ इममवन् ओवना यरीर किअ स
खाने प्रवृत्त्या १ प उत्तर । मोयमा दुविहा प त । यमोतम येअमेटे प्रवृत्त्या ते अइवे । अवधारविज्जाय उत्तरवेउड्डियाय । अवधारवोअ उत्तरवेकि
अ २ । तत्थण जेते अवधारविज्जा । तिइं अइ अवधारवोअ । त समचउरससठाअसठिया प । ते समचतुरस्रस्यनसंस्थितानि सुस्थित प्रवृत्त्या । तत्थण जे से उ
त्तरवेउड्डिया । तिम अइ उत्तरवेकिअ । ते वाअसठाअसठिया प । तेइ पनेअ सखानेसंस्थित प्रवृत्त्या । अक्कापा अचारि दिओ तिक्कावि तिक्कि

रविउदयिना ते माहासंदिपति । इच्छावद्भन सस्यामभिप्यादनादिति । तिविषयसाया प्रपञ्चाएणि । ये अमुरकुमारा अविशिष्य भागत्योत्पद्या
 एत तेया मययोपजावस्थायां विप्रकृत्स्यान्नाया ज्येष्ठायां तु उद्गायादद्यामेव प्रजभाषा । अहोरेख दस माससहस्राद् अतोमुत्तमद्विद्याइति । स तत्र
 दया वपंसहस्राण्यजुरेणु चरुमुद्भूतं पृथिवीकायिब्रह्मिति इत्यमेव-उक्तोरेख सादरेणं सायरोवम मिस्वाद्यपि मावनीय एतावामव चोत्कर्षतो

उत्ससत् चक्षारि । विठ्ठी तिविहायि । तिविषयणाया पियम । तिविषयस्थाना जयणाए । जोगे तिविहे
 यि । उयर्तगे दुविहे यि । अत्तारि सखात् । अत्तारि कसाया । पच इटिया । पच समुधाया । वेदणा
 दुयिहायि । इत्यो वेदगावि पुरिसवेदगावि जो णपुसगवेदगा । ठिई जह्मणेण वसवाससहस्राद् उक्तोसिण

रवेकिपावि तानि नामासस्यामसत्पितानि । सदया यतका । इटिक्किविषा । श्रीवि ज्ञानानि नियमात् । श्रीस्यज्ञानानि प्रजनया । योगलि
 विषेयि । उपयोगो द्विविधपि । यतका सख्याः । अत्तार कपाया । पच इन्द्रियाणि । पच समुद्राताः । वेदना द्विविधपि । स्त्रीवदका
 अपि पुरुषवदका अपि जो मपुंसवेदकाः । स्त्रितिविषयतो दक्षवेदसाहस्रात्पुत्कर्षता सातिरेकसागरोपम । अप्यवसाभा असङ्ख्या प्रज्ञासा

बाधा चिबनम तिवि पञ्चाभा मयबाए । सखा चारि पविओ दुवे इटि होजेरं पचि इवे तोन ज्ञान निबनवको दुवे तोन पञ्चान भजनावे इवे असङ्गो
 श्री पाध अमुरकुमार मादि उपलै तेइने अपरबीओ देखावे विममज्जान न दुवे पञ्चान होय दुवे येपने तोन हाव एम पञ्चाने भजना करी । काये तिविहे
 वि उवपावे दुविहेवि । याग तोमेर भेद दुवे उपयाग वेदभेदे पचि दुवे । अत्तारि सखायो अत्तारिबसाया पचइटिया पचसमुग्धाया । चार सखा इवे
 चारेर कपाय दुवे पीच इन्द्रिय दुवे पविळा पीच समुद्रात दुवे । अरबा इटियावि । वेदना वेद भेदे पचि दुवे । इत्योवेदगावि पुरिसवेदगावि जो अपु
 समवेदगा । श्रीवेदे पचि इवे पुरुषवेदे पचि इवे मपुंसवेदे न दुवे । ठिइ जह्मणेण दसवाससहस्राद् । त्विति ज्ञानवको दससहस्रवको । उक्तोसिण
 माहर्त्य सागरोवम अम्यवसाया पचवेज्जा पचज्जावि अप्यसत्तावि । इत्युक्तोसिण । साविन सावरोपमनो अज्जवसाव असत्ताता दुवे प्रपञ्च ज्ञम पचि दु

प्यत्र च वपकात् एयिणीत उदुसस्यासु सुमारपूरुपावाभावादिति ० मज्झिमसु पाञ्चस्रसु इत्यादि ० अयं वेद स्थितिविशेषो मध्यमगमेषु अप्यत्र
 साहरेग सागरोयम । अज्जत्रसाणा अ्ससस्सेज्जा पसत्या वि अ्यसत्या वि । अ्युणयधो जहा ठिइं अत्रादेसेण
 दो नयगहणाड, फाळादेसेण जहणेण दस वाससहस्साइ अ्यतोमुक्कसमस्रहियाइ, उक्कोसेण साहरेग साग
 रोयम यायीसाए वाससहस्सहिं अ्यप्पहिय एयइय । एव णववि गमा णयस्सा णयस्सा मज्झिमसु पच्छिमए
 सु तिसु गमाएसु अ्सुरकुमाराण ठिइ विसेसो जाणियस्सो सेसा ठिहिया अेव छट्ठी कायसवेह व जाणेज्जा
 अ्यप्रहासा अपि । अनुवन्थो यया स्थितं प्रवावेणानं वे मवयइवे आसादेसेन जपन्त्यतो दसत्रयसहस्रास्यसमुद्भूतोप्यधिकानि, उत्कपतः
 सातिरज सागरोयमं । द्वाविंशतिवपसहस्रेरधिकं मियन्त । एव मवापि ममा ज्ञातव्या नवर मध्यमेषु पादात्येषु त्रिषु गमकेषु असुरकुमाराणां
 स्थितिविहाया ज्ञातव्यो, यया योपिकायेव सन्धि कायसवेप व जायीयाए सवय द्वे जवयइव यावअवमे गमक कासावस्यस जपन्त्यतः सा
 य पयसस पयस पवि इव । यएवथा जहा ठिर । अनुवन्थं विमं स्थितिकथो तिम कथया । मवादेसेव अइसक हा मवयइवथा । मवपायवतोने दाव
 मवयइव एक देवता बोका द्रविणीना । आमावसवं जइसव वसवाससहसारा अंतासुदूत मझिइवाइ । आसापायसाग जवस्यबको दयसहस्रवपते दे
 य मवमवथो वन यत्तमुदूत पविइ ते द्रविणी भवसबको । उकासव साहरेग सागरायम बावोसाणवाससहस्रसइ अंधिय एवयं एव अइवि गमा वि
 य । उदुदुइबको सामरापमते पसरकुमार भवसबको वन बावोससइय वयं पधिक ते द्रविणी भवसबको एतहाकास यावत यवि पागति करे इम मेव
 गमा जावथा । ववर मज्झिमसु पच्छिमसु तिसु गमाएसु । एतहाविषय विवहा तोन गमानेविपे तथा जेइसा तोन गमानेविपे । असुरकुमाराण
 ठिरे विसेसा जाविइथा । पसरकुमारो स्थिति विषय जावथो ते इम मध्यम गमाने जवस्यबको दयसहस्रवपमो स्थिति वमं अम्व गमानेविपे साधि
 व सामरापममो । सेसा पाविइथा अइ वथो कायसवेइव जाणेज्जा । येष योविजगमानो ज निये अविपरिमाव सहस्रनादि प्राप्ति कावस्थिति संकेत जा

न्यासुरकुभाराणां दस वपसहस्राणि स्थितिरस्यमगपु ॥ सात्त्विकं सागरोपममिति ज्योतिरुदकच्छेत्रे-तिवि मावा तिरिक्ता यत्रावा निपमति ॥ दश

सहस्रत्य दो नयमगहणाई जाय जयमगपु कालादेसेण जहखेण साइरेग सागरोयम वावीसाए वाससहस्सेहि
अश्लिहिय, उक्कोसेणवि साइरेग सागरोयम वावीसाए वाससहस्सेहि अश्लिहिय एवइय जाव करेज्जा ।
पागकुमाराण जते ! जे जयिए पुढचीकाइए एसवेय वससुया जाव जवादेसोसि । जयर ठिई जहखेण
दस वाससहस्साइ उक्कोसेण देसूणाइ दो पलिठयमाइ एव अणुअघोवि कण्ठादेसेण जहखेण दसवाससह

तिरलं सागरोपम हाविश्रितिवपसहस्रैरिचिमुत्कर्षेणापि सातिरलं सागरोपमम् हाविश्रितिवपसहस्रैरिचिभिमियत्ता यावत्सुपात् । पागकुमा
रो जतन्त । यो प्रविक्तः पृथिवीनामिन्द्रपु एपाचैव वक्तव्यता यावत्तवावज्जति मवर स्थितिवपयतो दसवपसहस्राणि उत्त्वपतोदयोमे हे प
स्योपमे एव समुवज्जोपि कासादेसोम अपप्यती इय सर्वसहस्रास्यमनुभूतं विमानि उत्त्वपेतो हे पस्योपम वसोमे हाविश्रितिवपेपिचि एव

ववा । समन्त इमवज्जववा आध नव यमए । समन्ते ते मवपइव जीववा यावत् मवयमानेविये । कासादेसव जहखेव सातिरलं सागरोपम वावीसाए
वाससहस्रसि पप्रहिय । कासपाजदोने जयसवको जीएव पविक्त सागरापम समुखुमार मवमवमो वावीससहस्रवपं पविक्त ते पवित्रो मवसवको
मववो जीववा वावीससहस्र सर्वदो पविक्त ते पवित्रो मवसवको पप्रहिय एवइय जाव करेज्जा । उत्त्वपदवको पवि साविक्त सागरापम ते समुए मव
मवववत्तवया जाव मवादेसाति । मावकुमार देममवम् जेव मविक्त पवित्रोवाविक्त इत्यादि एकोज मवप्यता जहवो यावत् मवपाजदोने एतकावकी
जहवा । जयर ठिई जहखेव दसवाससहस्राए । एतकाविजिय ज्जिति जयसवको इयसइव ववनी । ज्जोसिं देमववा दो पवित्रोममाए । परकुटव
को देसुन दाव पन्नापमनो । एवं समुवज्जवि । इम समुवज्ज पवि वववा । कासादेसेव जहखेव दसवाससहस्राए येतोमुदुचमप्रहिववा । कासपाज

स्वाह श्रुतोमुज्ज्वलम्निहियाह, उक्तोसेण दो पलिउयमाह देसूणाह वायीसाए वाससहस्सेहि श्रुम्निहियाह
 एव णत्रात्रि गमगा श्रुसुरकुमारगमगसरिसा णवर ठिई कालादेसेण च जाणिज्जा एव जाव धणियकुमा
 राण जदि द्राणमतर कि पिसायवाणमतर जाव गधवुयाणमतर ? गोयमा ! पिसायवाणमतर जाव गध
 वुयाणमतर । वाणमतरदेवेण जते । जे भविए पुढ्यीकाइए एणसि पि श्रुसुरकुमारगमगसरिसा णव गमगा

मवापि नमका । पसुरकुमारनमकसदुक्षा नवर स्थिति कासादेस न्व जामीयात्, एव यावस्तमितकुमारायाम् । यदि वाभव्यन्तर (प्रच्यति)
 कि पिताचवागव्यन्तर (प्रच्यति) यावदुन्ववेवागव्यन्तर ? नीतम । पिताचवागव्यन्तर (प्रच्यति) यावदुन्ववेवागव्यन्तर । वाभव्यन्तरदेवो न्व
 त । पो नविकः पृथिवीकायिकेपूतपुं स न्वत । एतेपाभव्यसुरकुमारनमकसदुक्षा न्व यमका नयितव्या नवर स्थिति कालादेस न्व जामी

बोन जवसदको इयसदयव ते नायमसदको पत्तमुत्तं पविष ते पृथिवीकाय न्वसदको । उक्तोसेण दो पविषावमाह देसूबाह वायीसाए वाससह
 रसहिं पमनिबाह एवं न्ववि नमगा । उक्तुदको वाव पन्थोपम देसूत ते नात न्वसदको वायीससदय वपेकरो पविष ते पृथिवी भवसदको इम नवे
 इ यमा पवि न्ववा । पसरकुमारनमगसरिसा नवर ठिइ । पसुरकुमारना नमासरोसा न्ववा एतसाविमिप स्थिति । कासादेसेषव जाविज्जा । वा
 सपात्रयेने पवि जाविवा । एवं जाव न्वविषकमाराव । इय नावत् द्यनितकमारसेगे पवि न्ववा । जदि वाभव्यन्तर कि पिसायवागव्यन्तर जाव मधव्य
 वायमतर । वा नागव्यन्तरको जपजे ता न्व पियाच नागव्यन्तरको जपजे नावत् मधव नागव्यन्तरको जपजे इ प्र उत्तर । मायमा पिसाय
 वायमतर जाव मधववायमतर । हेमोतम पियाच नागव्यन्तरको पवि जपजे नावत् मधव नागव्यन्तरको पवि जपजे । वाभव्यन्तर देवेव भते से
 भविप पठरोकाइए । नागव्यन्तरदेव हेमनवत् जेइ मन्त्र पृथिवीकाविषकेविदे जपजे । णसिपि पसरकुमार यमगसरिसा न्व गमगा माविज्जा । एव
 ना पवि पसुरकुमारना नमा सरोसा न्व नया न्ववा । नवरं ठिइ कासादेसेषव जाविज्जा । एतसाविमिप स्थिति तथा कासादेय प्रते जाविवा । ठिइ

[illegible]

सखी भोरपद्यन्ते सञ्जनसूरपतिसमय एव सम्यगवृष्ट स्त्रीभिः शान्ताभिः भत्यादीनां, इतरस्यत्त्वज्ञानानां मत्तद्वानादीति प्रयोजितः । अठमायमपि

तृथम वाससयमहस्स मझ्हिय एय अणुयवोवि कालादेसेण जहस्येण अठनागपलित्थम अतोमुज्जत्तमझ्हि
यं उक्खीसेण पलित्थम वाससयसहस्सेण यात्रीसाए वाससहस्सेहि अझ्हिय एवहय । एवं सेसायि अठ
गमगा न्नाणियझ्वा णयर ठिई कालादेसेण च जाणंज्जा । जठ वेमाणियदेवोहितो उथयज्जाति कि कप्पोयव
सुगवेमाणिय कप्पातीतगवेमाणियहि तो उत्रयज्जाति ? गोयमा । कप्पोययसुगवेमाणिय जाय उववज्जाति

तिजपन्नेन पत्थोपमाटमामम् उत्तर्पेव पत्थोपम वयंसङ्ख्खापिक्कम् एव अनुवन्थोपि । कासादेसेन जपन्त्यतः पत्थोपमाटमामम्मुत्तुतो
पिक्कमुत्तर्पेव पत्थोपम वयंसङ्खत्तसहस्सेव हाविशतिवयंसङ्खत्तरेपिक्कमियत्त । एव झेया अपि अट्टी गमका जचित्थया मवर स्थिति कासादसं
च जाणीयात् । यदि वेमाणिकववप्प उत्पद्यन्ते किं कप्पोपपक्कवैमाणिकदेवेष्व कप्पातीतकवेमाणिकदेवेष्व उत्पद्यन्ते ? गीतम । कप्पो

अवको पत्थापमना पाठमाभाम त ताराविमान देवतो अपचाये उत्तट्टवको एव पत्थापम साखवर्षे पविक्क ते वन्द्विमान देवतो अपचाये इम अठ
वप्प पवि कइवा । कासादेसव अइवव अठमान पट्ठिपावम अतामुत्त मझ्हिय । कासपाययोन कववे पाठमाभाम पत्थापमना ते देवमव पायवा
ने मने पत्तमुत्त पविक्क ते पुविबोना । उक्कासव पट्ठिपावम वासससहस्सेव वावोसाए वासससहस्सेहि अझ्हिय एवहय एव सेसायि अठ गममा भा
विक्कवा । उत्तट्टवको पत्थापम साखवर्षवरो पविक्क ते वन्द्विमान देवतो अपचाये पने वावोससङ्खत्तरेवको पविक्क ते पुविबो मवसंको एतत्तोक्काव
वावत् मति पावति वरे इम वावता पवि पाठिई गमा कइवा । मवर ठिई कासादेसंरुच अइववा । एतत्तोविमपे स्थिति तथा कासपाययोने तेइ दे
व मते वाववा । अइ वेमावियदेवेहिता उववत्थति । ओ वेमाणिकदेववको अपवे पुविबोकायिक्क । किं कप्पोववप्पम वेमाणिय कप्पातीतयवेमाविवहि
तो उववत्थति । ता एव कप्पवाओ १२ देववाव तेइवो अपवे तथा कप्पातीत वेमानिक्क मव वेवेवक्क पांच अतुत्तरविमान वाओ देव तेइवो अपवे इ०

सुप्रमंति ० अष्टमो नामो ऽष्टनाम स एवावपत्वे समुदायोपभारा दृष्टमात्रपस्योपमं सर्वत्र तारकदेवदेवीराक्षित्योर्त्तं ॥ उक्तोर्देवं पस्तिमुपम वासस्य

णो कप्पातीतगवेमाणिय जाव उवयज्जाति । जइ कप्पोवयसुग जाव उवयज्जाति कि सोहम्मकप्पोवयसुग
धेमाणिए जाय थुसुतकप्पोवयसुगवेमाणिया जाव उवयज्जाति ? गीयमा ! सोहम्मकप्पोवयसुगवेमाणिया
इसाणकप्पोवयसुगवेमाणिया जाव उवयज्जाति, णो सणकुमार जाव णो सुसुयकप्पोवयसुगवेमाणिया जाय
उवयज्जाति सोहम्मगदेवेण नत । जे त्रविण पुठ्ठीकाइसु उवयज्जाइ सण नते ! केवइया एव जहा जीइ

पपकवेमानिक (प्रवृत्ति) यावदुत्पद्यन्ते नो कप्पातीतकवेमानिक यावदुत्पद्यन्ते । यदि कस्योपपन्न यावदुत्पद्यन्ते किं सीपमकस्योपप
नकवेमानिक (प्रवृत्ति) यावदप्युतकस्योपपनकवेमानिका यावदुत्पद्यन्ते ? नीतम । सीपमकस्योपपनकवेमानिका इत्यानकस्योपपनकवेमा
निका यावदुत्पद्यन्ते नो सनकुमार यावलो अप्युतकस्योपपनकवेमानिका यावदुत्पद्यन्ते । सीपमदेवो नदन्त । यो त्रविक्कः पृथिवीकायिके

प्र. उत्तर । नायमा कप्पावयसुग वेमानिय जाव उवयज्जाति । हेमोतम कप्पावली वेमानिक देवबली यावत् उपपत्ते । वा कप्पातीतम वेमानिय जाव
ज्जाति । यदि कप्पातीत वेमानिक देवबली यावत् उपपत्ते नही । कट कप्पोवयसुग जाव उवयज्जाति । वा कप्पात्यवेमानिक यावत् उपपत्ते । किं सो
इथावयसुग वेमानिए जाव अप्युतकप्पावयसुगवेमानिया जाव उवयज्जाति । तो एव सोधर्मकप्पात्यव देवबली उपपत्ते इम यावत् अप्युत कप्पात्यव दे
मानिक यावत् उपपत्ते । इ प्र उत्तर । नायमा कप्पावयसुगवेमानिया ईसावकप्पोवयसुग वेमानिया जाव उवयज्जाति । हेमोतम सोधम कप्पा
वासी वेमानिक देवबली उपपत्ते ईसाव कप्पावली वेमानिक यावत् उपपत्ते । नो सनकुमार जाव वा पक्कवक्कोवयसुगवेमानिया जाव उवयज्जाति । नही
सनतवमार देवबली उपपत्ते इम यावत् नही पक्कत देवबलीकको यावत् उपपत्ते । यावत्कनदेवेवं भते जे मनिव पुठ्ठीकाइसु उवयज्जाति । सीपमकदेव
वेमयवत् जेइ मय एविमोकायिकने विने उपपत्ते । सुकमते केवइया एवं जहा आदिपिक्क मज्जा एव. वि. वि. कप्पावली । तोइ केवयवत् जेतकाकाक कि

सहरसमन्वयिषि ॥ इदं च बन्धविमोक्षमार्गमाश्रित्योक्तमिति । अथ वेदान्तिभिरपि समुत्पादयन्नाह-अर्हत्यादि ॥ एतच्च संमस्तमपि पूर्वोक्तानुसारं

नियस्स गमगो एव ठिई छुणयधोय जहस्येण पलित्तवम उक्कोसेण दो सागरोयमाइ, कालादेसेण जहस्येण पलित्तवम अत्तीमुज्जतमस्रहिय उक्कोसेण दो सागरोयमाइ धायीसवाससहस्सेहि अस्सहियाइ एवढय काल एव ससावि छुठगमगा ज्ञाणियव्वा नवर ठिई कालादेस च जाणेज्जा । ईसाण देवेण जते ! जे मविए एव इसाणदेवेणयि नव गमगा ज्ञाणियव्वा नवर ठिई छुणयधो जहस्येण साइरेग पलित्तवम उक्कोसेण साइरे

परपद्यते स प्रदत्त ० कियत्काल एव यथा ज्योतिष्कस्य गमक एव स्थितिरनुबन्धश्च अपम्यत पत्स्योपममुत्कर्षेण द्वे सागरोपमे कालादेसोन्म ल पयत्तः पत्स्योपममन्तमुद्गुर्तापिचमुत्कर्षेण द्वे सागरापमे ह्यविस्मृतिवपसइत्यापिच इयम्त काल । एव छाया अपि अष्टौ गमा प्राविशत्या नवरं स्थिति कालावस्य च ज्ञानीयात् । ईशानदेवो भदत्त ? यो मविच एवमीशानदेवतापि (सम) नव गमका मखितव्या नवर स्थितिरनुबन्धो

तिकवविष्य उपपे इम अिम ज्ञातिपौत्रा गमाकक्षा तिम कछवा इम स्थिति तथा अनुबन्ध । अइसुच पलिपावर्म उक्कवासिच वा सामरोयमाइ । अज्जये पन्थापम उरकटवको उाय सागरापम । काळादेसेच अइसुच पलिपावम अतामुद्गत मधविच । कालादय अज्जयको एव पन्थापम ते देव भवथा यथोने पने पत्तमुद्गत पविच ते एविबो भवसर्वधो । उक्कवासिच वासागरावमाइ वावोसवाससहरसेहि पद्यइवाइ एवइयवाइ । उरकटवको उाय सागरापम ए इयभव सबधो बावीससुइयवैको पविच ते पुविबो मयसबधो एतसाकास मावत् नरे । एव सेसावि चइ गमगा माविचव्वा । इम योय पविचाठ गमा जायवा । नवर ठिई कालादेसवच जायेव्वा । एतखाविशेष स्थिति काळादेसप्रते जायवा । ईसाव सर्वेच भते जे मविए एव इसाव सर्वेचविच नव गमगा भाविचव्या । इय नरेइ इमगवन् अइ भव्य इम इयानना पवि नव गमगा जायवा । नवर ठिईचनुबधा । एतखाविशेष स्थिति अनुबन्ध । अइसुच साइरेग पलिपावम उक्कवासिच वा सागरापम उरकटवको साविच दाय सागरापम योय

गाद्द दो सागरोवमाइ सेस तथेव सेव जते । सि जाव विहरड । चउथीसइमसयस्स दुवाउसमो
उदेमो सम्मसो २४ ॥ १२ ॥ णमो सुअदेवयाए । आउकाइएण जते । कनुहितो उवयज्जति
एव जहेय पुढवीकाइयउदेसए जाव पुढवीकाइएण जते । ज नविए आउकाइएसु उवयज्जिअए सेण जते !
केवइ ? गोयमा ! जहणेण अतोमुज्जस उक्खोसेण सत्तवाससहस्सठिईएसु उववज्जेज्जा एव पुढवीकाइयउ

अपम्य सतिरअ पत्थोपमसुत्थीअ सतिरके इ सामरोपमे अय तथेव तदेव जदत्त । जदत्त । इति यावद्विहरति ॥ चतुर्विंशतितमअतस्य
द्वादशमोदशः ॥ २४ ॥ १२ ॥ अथोदयोः सुतदेवताये ॥ अथ्यायिको भदत्त । कुत उत्पद्यते यव यथैव पृथिवीवायिकावृक्षो
यावत्पृथिवीवायिको जदत्त । यो अथिवीवायिकायकपूतपुं स भदत्त । कियत्कासस्थितिकपूतपद्यात् ? गीतम । अपत्येनात्तामुद्भूतमुत्कर्षेव वास
यसइस्त्रात्यतिकपूतपद्यात् एव पृथिवीवायिक उदेयकसदृशो जचितव्यो नवर स्थिति सयव न जानीयात् अेव तथेव तदेव जदत्त । भदत्त ।

तिमशोअ जदना । यवमत २ ति जाव विहरइ । तद्वति हेममवन् इत्यादि पूर्ववप यावत् विहरे । यवशोहरमसयस्य दुवाससमा जहेया सज्जता । ए
वठवीसमा यतजना बारसा उदुदया पूरा जवा ॥ २४ ॥ १२ ॥ बसासुपदेवयाए । नमस्कार इया उतदेवता भयो । आउकाइएवमते कथो
इति उववज्जति । अतनादिक हेममवन् विज्जिअको अपपे । एव जहेव पुठवोकाइय उदुदेसए जाव पुठवोकाइएवमत से मविण आउकाइएवस उववज्जित
ए । इम विमशोअ पृथिवीवायिक उदुदयाने विवे कज्जा तिम कज्जा यावत् पृथिवीवायिक हेममवन् जह भव्य आउकाइएवमते विवे अपपे । सेवमते जेव
इ । तेइ हेममवन् जेतकाकासचित्तने विवे अपपे १ प उत्तर । मायमा जइयेव यतामइत उकासव सत्तवाससइसठिईएम उववज्जेज्जा । जेयोतम
अवववको पयसुइर उरज्जइवको सावसइय स्थितिकनेविपे अपपे । एव पुठवोकाइयउदेसयसरिवा भाविज्जो । इम पृथिवीवायिक उदुदेया सरो

स्यत ॥ दयमुन उयवज्जति ॥ देवेभ्य उदुताः दवरकोयिकपु नोत्पद्यन्त इत्यथाः १-५५ प ५५५ ५ ५५५ ५

त-जाइ ववस्सइ काइइ इत्यादि ॥ अन्न वमस्सत्तएवानत्तामानुहुत्ति रत्ति नाम्मत्त इत्यावेदितं-छेपाकादि समस्सामामप्यसङ्कतत्वात् तथा ५

देसगसरिसो ज्ञाणियहो गयर ठिइ सवेह च जाणेज्जा सेस तचेव , सेव ज्ञेते । ज्ञेते ! त्ति ॥ चउवीसइम्
सयस्स तरसमो उहेसो सम्महो २४ ॥ १३ ॥ तेउकाहयाण ज्ञेते । कउहिहो उयवज्जति
गयर पुटयीकाइयउहेसगसरिसो उहेसो ज्ञाणियहो गयर ठिइ सवेह च जाणेज्जा । देवाणय उयवज्जति
सेस तचेव सेव ज्ञेते । ज्ञेते ! त्ति जाय थिहरइ ॥ चउवीसइमसयस्स चउहुसमो ॥ २४ ॥ १४

इति ॥ चतुर्विंशतितमप्रत प्रयोदशः ॥ २४ ॥ १३ ॥ तजस्कापिका नदत्त । कुत उत्पद्यन्ते नवरं पृथिवीकायिकावृक्षवसदु
ओ नखितव्या नवर स्थिति सवचच जानीयात् । देवानामुत्पद्यन्ते क्षेपं तवेव सवत्त । नदत्त । इति ॥ चतुर्विंशतितमप्रत चतुहुसम
॥ २४ ॥ १४ ॥ वायुकायिका मदत्त । कुत उत्पद्यन्ते एव ययेव तेजस्कापिका उहेसग सचेव नवर स्थितिं सम्मच च जानी

प्या उदुदेशा कइवा । नवरठिइ सवेह च जावज्जा सेसतचव । एतकावियेव स्थिति तथा सवेधमते जाववा येप तिमहोव कइवो । सेवमते २ ति । त
इति जेभमवन् इत्यादि ॥ चउवीसइममवत्त तरसमा उदुदेशा सप्पत्ता ॥ ए चउवीसमो मतवना तेरमा उदुदेशा पूराववा ॥ २४ ॥ १३ ॥ तेउ
वाइवाभमते कथाहिता उपवज्जति । तेजकायिक जेभमवन् बिज्जिवो चवो सपत्ते । नवर पुठवोवाइउदुदेशयसरिसा उदुदेशा माबिज्जवा । एतका
वियेप पृथिवीकायिक उदुव्यासरीया उदुदया कइवा । नवरं ठिइ सवेह च जावज्जा देवाचव उपवज्जति ससतचेव । एतकावियेप स्थिति सवेधमते जा
ववा येप तिमहोव कइवा । सयमते २ ति जाव विहरइ । तच्चपि जेभमवन् इत्यादि यावत् बिचरे । चउवीसइमसवत्त चउदुदसमा उदुदेशा सप्पत्ता ।
ए चउवीसमा मतवना रीदमा उदुदया पूरा ववा ॥ २४ ॥ १४ ॥ वाउवाइयाभमते कथाहिता उपवज्जति । वाउवाइयिक्क जेभमवन्

ननानामुत्पादो वनस्पतिष्वेव कायोन्तरस्या नानामनावनत्वादित्यप्यायदित मित्रं च प्रथमद्वितीयचतुर्थपञ्चमगमेधुनुरुक्तस्थितिभावादनन्ता उत्प

धाउकाडयाण जत । कर्तुर्हितो उवयज्जाति एव जहेय तेजकाडयउहेसो तहेव णयर ठिइ सवेह च जाणेज्जा
सव जते । जते । सि ॥ थउघीसडमसयस्स पखरसमो उहेसो सम्मत्तो २४ ॥ १५ ॥ यणस्सइ

काडयाण जते ! कर्तुर्हितो उवयज्जाति एव पुठथीकाडयउहेसो सरिसो णयर जाहे यणस्सइकाडया यणस्स
इकाडयसु उवयज्जाति ताहे पठमविइयचउत्यपचमेसु गमेसु परिमाणअणुसमय अविहरिय अणुता उअव

यात् तदव भवन्त । भदन्त । इति ० चतुर्विंशतितमस्यत पञ्चदशः ॥ २४ ॥ १६ ॥ वनस्पतिव्यायिका भवन्त । कुत उत्पद्य

न्त एव पुष्पिवीव्यायिकोद्भूतचतुर्थो नवर पदा वनस्पतिव्यायिका वनस्पतिव्यायिकेपुत्पद्यन्ते तथा प्रथमद्वितीयचतुर्थपञ्चमेपु गमेपु परिमाव
धनुसमयमविरहितमनन्ता उत्पद्यन्ते प्रवादेयम अपत्यतो हे प्रवपइवे उरकपतो उनन्तानि प्रवपइव्यानि, कासादुद्यम अपत्यतो ह उनमुह

विश्वीवको अपत्ये । एव अइय तेजकाडय उहेसो तहेव । इम जिमहोअ तज्जकाडिबन्ना उहेसो कज्जा तिमहोअ कइवा । नवर ठिइ सबइव कावे
व्या । एतत्ताविगेय स्मिति सवेव काववा । सबभते २ ति । तइति हेमगवन् ॥ चतुर्वीसमसयस्य पखरसमा उहेसो सज्जता । ए चतुर्वीसमो यतकनो

पनरमा उहेसो पूरा बवा ॥ २४ ॥ १६ ॥ वपव्याइकाइवाभमते कपाडिता उववज्जाति । वनस्पतीव्यायिका हेमगवन् विश्वीवको अप
त्ये इत्यादि । एव पुठथीकाडय उहेसो सरिसा । इम पुठथीकाडिब उहेसोसरोका उहेसो कइवा । नवर छाहे ववव्याइकाइवा ववव्याइकाइस उ
ववज्जाति । एतन्नावियय विचारं वनस्पतीव्यायिकना जाव वनस्पतीव्यायिकम बये अपत्ये । ताहे पठम वितिय चउत्त पवमस गमसु परिमाय चसुसमय
पविरहिय अप्यता उववज्जाति । तिचार पडिसा बीजा बीजा पवमा ए चार यमानविये परिमाव प्रतिममे विरहित यनन्ता अपत्ये एतत्ते वनस्पती
वको यनन्तामी नीवकबीबे पवि पनेरा काववको मइो इसा कज्जा तथा यनन्ताना अपववा पवि वनस्पतीकावनेविये इसा पवि कज्जाया ए चार

यानादित्यभिधीयते षोडशु तु पञ्चसु नमस्कृत्यस्थितिजावादेकीया द्वीवेत्याद्याभिधीयत इति, तथा तद्वय प्रथमद्वितीयचतुर्थपञ्चमेष्टनुत्कृष्टस्थिति
त्वाद्बोत्कृष्टपत्तो प्रवादयोग्यमानि प्रथमद्वयानि वाच्यानि कासादशम चानन्ताः काल षोडशु तु पञ्चसु तृतीयपञ्चममादिषु नमोदृष्टौ भवद्यद्
वान्युत्कृष्टस्थितिजावात् ॥ ठिर्द्वै सवद् च जावज्जति ॥ तत्र स्थिति जपन्यगत्कृष्टाद्य सर्वेष्वपि गमेषु प्रतीतिव सवपत्तु तृतीयसप्तमयो जपम्यन द
द्य वपसद्विस्त्रास्यंतमुर्तुपिबान्युरक्यत स्वष्टासु नवपद्मेषु दशसद्विस्त्राः प्रत्येक प्रावाद्द्वितीयवपसद्विस्त्राणि पञ्चाष्टमयोस्तु जपन्येन दश वपसद्व
जाति, त्रयादेसेण जहृसेण दो नयग्गहणाइ उक्तीसेण अणताइ नयग्गहणाइ, काळादेसेण जहृसेण दो
अतीमुक्ता उक्तीसेण अणत काल एवद्वय जाव करेज्जा । सेसा पञ्चगमा अष्टनयग्गहणिजा तदेव गय
ठिर्द्वै संवद् च जाणज्जा संव्रं जते । भत ! ति ॥ चउवीसठमसयस्स सोलसमो २४ ॥ १६ ॥

तै उत्कर्षतो नन्ना काल इत्यन्तं यावत्सर्वेत । अपाः पञ्च गमा अष्टनयग्गहणिजा स्तयैव नवर स्थिति सवच च जानीयात तद्वय प्रदत्त ।
भदत्त । इति ॥ चतुर्विंशतितममणत पोगमः ॥ २४ ॥ १६ ॥ द्वीग्निजा भदत्त । कुत उत्पद्यन्ते यावत्पृथिवीकायिको जद
नमनेत्रिये गृह्णत स्थितिना पभावज्जको तथा । मव दसेव जहृसव टाभयज्जवाइ उक्तीसेव अणताइ भयज्जवाइ । भवपायवीन जयव पाय भय
इव करे उक्तीज्जको पनत्ता भयज्जव करे । कासादशव सवसेव द्वा पतासुत्तता उक्तीसेव पतत्ताइ उपरय जाव करेज्जा । कासपायवीने जयव
को हा वेमवना दे पत्तमुत्त गृह्णत उक्तीज्जको पनत्ताकास गतत्ताकाव जावत् यति प्रागति करे । सेसा पचममा पद्म भयज्जविया तदेव । गेय बीजो छ
हा सातमा पाठमो नवमा ए पाँच गमानेत्रिये पाठ मयज्जव करे ० पच गमानेत्रिये गृह्णत स्थितिना मावज्जको । जयरठिइ संवेवच जावेज्जा । गतको
वियय स्थिति तथा सवेव जाँच जेहा । सवभते २ ति । तद्वति वेमगयन् इत्यादि पूर्ववत् पठवीसठमसयस्स सोलसमा उक्तीसे सोलसमा ० ० पठवीसमा
गतज्जको कासमापद्मदेयो मूरो यमा ॥ २४ ॥ १६ ॥ वेरदियाच भते जपाहिता जयवज्जति । वेरग्निव वेमगयन् किहोव्वो जयजे ।

तै उत्कर्षतो नन्ना काल इत्यन्तं यावत्सर्वेत । अपाः पञ्च गमा अष्टनयग्गहणिजा स्तयैव नवर स्थिति सवच च जानीयात तद्वय प्रदत्त ।
भदत्त । इति ॥ चतुर्विंशतितममणत पोगमः ॥ २४ ॥ १६ ॥ द्वीग्निजा भदत्त । कुत उत्पद्यन्ते यावत्पृथिवीकायिको जद

नमनेत्रिये गृह्णत स्थितिना पभावज्जको तथा । मव दसेव जहृसव टाभयज्जवाइ उक्तीसेव अणताइ भयज्जवाइ । भवपायवीन जयव पाय भय
इव करे उक्तीज्जको पनत्ता भयज्जव करे । कासादशव सवसेव द्वा पतासुत्तता उक्तीसेव पतत्ताइ उपरय जाव करेज्जा । कासपायवीने जयव
को हा वेमवना दे पत्तमुत्त गृह्णत उक्तीज्जको पनत्ताकास गतत्ताकाव जावत् यति प्रागति करे । सेसा पचममा पद्म भयज्जविया तदेव । गेय बीजो छ
हा सातमा पाठमो नवमा ए पाँच गमानेत्रिये पाठ मयज्जव करे ० पच गमानेत्रिये गृह्णत स्थितिना मावज्जको । जयरठिइ संवेवच जावेज्जा । गतको
वियय स्थिति तथा सवेव जाँच जेहा । सवभते २ ति । तद्वति वेमगयन् इत्यादि पूर्ववत् पठवीसठमसयस्स सोलसमा उक्तीसे सोलसमा ० ० पठवीसमा
गतज्जको कासमापद्मदेयो मूरो यमा ॥ २४ ॥ १६ ॥ वेरदियाच भते जपाहिता जयवज्जति । वेरग्निव वेमगयन् किहोव्वो जयजे ।

ग्राह्यतमूहूर्त्तपिङ्गाभ्युरहस्तला चत्वारिंशद्वपसहस्राक्षान्मुहूर्त्तपतुष्टयाप्यपिक्वाभि मयमे तु अपन्यतो विंशति वपसहस्राभ्युरहस्त स्त्यञ्जीति
रिति ॥ चतुर्विंशतितमदात योत्तमाः ॥ २४ ॥

१६

पृथिवीबायिप्रूरित्परा साध्याः प्रागुक्ता द्वीम्प्रियेषां च सैवस्यः ॥ तमु चेव चतसु गमएमुति ॥ तेषेव चतुर्षु गमेषु प्रममद्वितीयचतुषपञ्चमसप्त
पद् ॥ सप्तसु पञ्चमसु ॥ अष्टसु पञ्चसु गमेषु तृतीयपञ्चसमाष्टतमसप्तमेषु ॥ एयति ॥ यथा पृथिवीकायिकस्य सप्त द्वीम्प्रियस्य सप्तसु सप्त एव
पञ्चत्रयोपायनस्पतिविहितुरिन्प्रियैः सप्त सप्तयो बाप्य सप्तवाह-चतुर्षु पूर्वोक्तसु गमेपूरकपतो प्रवाहद्वेन सङ्ग्रेया प्रवाः पञ्चसु तृतीयादिषष्टौ

येद्विद्याण जते ! फनहितो उवयज्जाति जाय पुढीकाडण जते ! जे नयिए वेद्विएसु उवयज्जातिए सेण
जते ! केयइ , सवेय पुढयीकाडयस्स ल्ही जाय कालादेसेण जहणेण दो अतोमुजत्ता उक्खीसेण सखेजा
फाठ एयइय जाय करेजा । एय तेसुचेय चउसु गमएसु सवेहो सेसेसु पधसु गमएसु तहेव अठनवा एय

न । यो भविञ्चो द्वीम्प्रियपूरुत्तुं न प्रदत्त । कियस्सालस्थितिमेसु सर्वेव पृथिवीकायिकस्य साध्यापर्वत्तासावस्यन अपन्यतो हेक्कमुहूर्त्तं हरक
पतः मत्तेपं कालमिपन्तं यावत्तुर्गोत्तं । एवं तेषु चेव चतुसु पञ्चसु गमकेषु सन्ध्याः सोयेषु पञ्चसु गमकेषु तथैवाष्टौ प्रवाः यत्र यावच्चतुरिन्प्रियेव

जाय दठनोकारवच भते न मयिए वेद्विएसु उवयज्जातिए । यावत् पृथिवीकायिकस्य हेमगवम् जेइ मय्य वेद्विएसु नयिे अपजे । सेवमते केव सखेव पुठ
रोबाएसु महे । तेइ हेमगवम् जेतमाकास स्थितिवनेविं अपजे सगलोहो पृथिवीकायिकको सखि इही पवि जांचो । जाव जावादेसेक जहवेवं
दा पतोमुहूर्त्ता चक्रासेवं संविस्सकामं पञ्चय जाय करेजा । कासपायको जे अपन्यसको दीय चत्तुर्द्वत्त ते जाय मवसक्को उक्खीसेणो सख्याताकास
पञ्चमाकास यावत् मति चामति करे । एवं तेसुचेय चउस गमएसु सवेहा । इम तेहोव पविक्को बीजा बीजा पंचमा गमानेविं सवेव कइवा । सेसेम
पंचम ममएसु तहेव पञ्चमथा । मेप पंच गमानेविं तिमहोत्र पाठमव कइवा । एव जाव चउरिदिपच सम चउसु सखेज्जमका पचसु पञ्चमवा । इम जाव

मवाः कासादेसोन च या मस्य स्थिति क्षत्सयोऽनेन सर्वेभ्यो धाव्य पण्डेन्द्रियतियन्नि मनुष्यैश्च सर्व द्वीन्द्रियस्य तथैव सर्वगम घृष्टावष्टौ च न
वा वाच्या इति ॥ चतुर्विंशतितमश्रुते असदृशः ॥ २४ ॥ १७ ॥ अथाष्टादशे तिस्र्यते-ठिति सर्वत्र कायज्जान्ति ॥ स्थिति स्त्रीन्द्रि
यपूत्पिरसूना पृथिव्यादीनामायु सर्वेषु च द्वीन्द्रियोत्पित्सु पृथिव्यादीनां द्वीन्द्रियाणां च स्थितः सयाम आनीयात् तद्वत् क्षाण्विशयति-तेतकाएए

जाय चउरिदिणुण सम चउसु सखेज्जन्वा पचसु अथन्नवा, पचिदियातिरिक्कजोणिणु मणुस्सेसु सम तहेव
अथन्नवा, ठिइ सर्वेह च जाणेज्जा संवं नते । नते । ति ॥ चउवीसइमसयस्स सत्तरसमो ॥ २४ ॥ १७ ॥
तेहदियाण नते । कच्चीहिती उववज्जाति एव तेहदियाण जहेव वेइदियाण उहेसी णवर ठिइ सर्वेहच जाणे

सम चतुपु सङ्खयमवा पचसु अथन्नवाः । पचन्द्रियतियग्योनिको मनुष्यपु तथवाष्टौ मवाः स्थिति सम्बन्धव्य आनीयात् तद्वत् प्रदत्त ।
प्रदत्त । इति च चतुर्विंशतितमश्रुत असदृशः ॥ २४ ॥ १७ ॥ द्वीन्द्रिया प्रदत्त । कुल उत्पद्यस्त यव शान्द्रिया यथैव द्वीन्द्रि
यावागुहवो नवर स्थिति सवच च आनीयात् । तेअस्सायिकपूत्पद्यते वृत्तीयो यम उत्कृष्टता ऽष्टोत्तरे द्व रात्रिविचमते, द्वीन्द्रिये सम वृत्ती

तु इत्यदि विम प्रविबोधाविकसपात वेइद्राना सर्वे च अद्या इम अपु तज वाज नमस्यतो वेइद्रा तेऽद्रा चउरिद्रा ० एका सवात पचि सवच चउवा ये
द्वीव चउव पूर्वीम ममानविये उत्कृष्टवको मवादय सख्याताभव तथा वाका चादिदेइ पचगमा अद्या तइनविषे पाठमव काभाय्ये करो विवा जइनो
स्थिति तेइन सवावे करो मदव चउवा । पचिदेव तितारककादिए मचसस सम तइव चउमवा । पचद्रिय तिवेचमानिच चउ मनुष्य जावेइद्रामादि
आइ ता तिमरीच पाठ भवउवच करो । ठिइ सवचच जावेज्जा । स्थिति तथा सवचमते जावेवा । सवमत २ ति । तइति वेमगमन् इत्यादि पूर्ववत् ।
चउवीसमसयस्य सत्तरमा चउवा सवत्ता । ए चउवीसमी मतकना सत्तरमा चउवा पूरा ववा ॥ १४ ॥ १० ॥ तइदिवाच भते कभाच
ता चउवज्जति । तेइ द्विव वेनयमन् चिइवावको जपये । एव तर दियाच जइव चइ दिवाच चउदसा । इम तेइ द्विवने विम चइन्द्रियना चउदेया अद्या

मु इत्यादि ॥ तेनैवकापिमे माने श्रीन्द्रियाणां स्थितिप्रवेच इदानीमगम प्रतीते उत्कर्षेण अष्टोत्तरे द्वे रात्रिदिवसते, अथ १ श्रीपिकस्य तेनैवकापिमे
स्य चतुषु मययूरकपेयं प्रहारावमानत्वा प्रवस्य द्वादशाहोरात्राणि उत्कृष्टास्तथा श्रीन्द्रियस्योत्कर्षतः चतुर्षु मनेषु यन्मोपपन्नाश्चान्मानत्वा एव
स्य हानं पल्पत्यपिच जवति रात्रिद्वयमीधनचाष्टोत्तर ३ रात्रिदिवसते स्यातामिति ॥ वेदिएहोस्यादि ॥ अक्षयालाससवच्छराइति ॥ इन्द्रि
यव्याग्रवतो द्वादश वयममावपु चतुषु जवे षष्ठ्यवत्वारिशात्सवस्तराः चतुर्ध्वे श्रीन्द्रियजवपुषुपुष्पवर्धकोनचयवद्वहोरात्रमात्रपु पसुवत्यपिच
न्द्रियज्ञानं जवताति ॥ तद्वदियपीत्यादि ॥ यावत्तथाइति ॥ अष्टासु श्रीन्द्रियमवपुष्पवर्धकोनपन्नाश्चद्वहोरात्रमानेषु श्रीचि य
तामि द्विनयत्यपिक्तानि मयलीति ॥ एव सवृत्य धावन्ताति ॥ एतेन चतुरिन्द्रियसंविक्तियुक्तमुष्मेः सप्त श्रीन्द्रियाणां तृतीयमसम्बन्धः काय इति

ज्जा तउक्ताडएसु उथयज्जड सम तइलंगमो उक्कोसेण अष्टुस्रराइ वेराइदियसयाइ, वेइदिएहि सम तइय
गमे उक्कोसेण स्युत्तयालीसं सयच्छराइ तयउइराइदियससप्तमस्रदिद्याइ। तंइदिएहि सम तइयगमे उक्कोसेण

तिम तेदगिन्द्रियमा पवि कइता । ववर ठिर मयइव ज्ञावेज्जा । एतन्माद्विषय छितिप्रते तथा सबस प्रते जावता । तेनैवकापस उववज्जड सम तइया
यमा । तेनैवकागमवाते तइन्द्रोना स्त्वितियवय योजानमोने प्रमिइ तेइनेविये । एकासेच अष्टुस्रराइ वेराइदियसयाइ । एतवइवको टावसेपाठ रात्रि
टिम २ ८ ते बिम योविब तेनैवकापिक्ता वरकृष्टवको तोन पकाराणि मानवै ते चारमेवे १२ दिन अवा यवा उत्कृष्टास्ति तेइन्द्रोना उगुवपवास
दिन ते चार मयमेवको १८१ पकाराणि वेज्जमिनिपा २ ८ पकाराणि इवे । वेर विपहिं सम तइवगमे । वेरमोनों वा तेइन्द्रोमाहि जपजतो ते योका
ममानविये । यजानेच पइवाहीन सवन्काटाइ जपजराइदिब मन मयइज्जराइ । एतवइवको पइवानोसवय ते वेरद्वो चार मयसवको यने एवसी वि
पु रात्रिदिन ते तेरिद्वो चारमयना ते पविब । तेइ ठिएहि मयं तइवगमे । तेरिद्वो तेइन्द्रोमाहि जपज तो योका ममानविये । एकासेच वाचुत्तराइ
तिवि राइदियमयाइ एवं सपल जावेज्जा जाव सविमवुसति । एतवइवको १८२ पकाराणि ते वेवना पाठ मयवा उत्कृष्ट पाकवा मेविब

मूर्चितं धनेन च दत्तीयगमसम्येपदशोर्मेन पद्यादिगमसुवेपा अपि मूर्चिता इष्ट्याः । तेषामप्यष्टप्रविकल्पात् । प्रथमादिगमसप्तसुवेप सु नवादेशे भोक्तव्यः । सङ्कतप्रवयश्चक्रपः कात्वादेशेन तु सङ्कतकासकूप इति ॥ चतुर्विंशतितमे श्रुते ऽष्टादशः ॥ २४ ॥ १८ ॥ एकोनविंशत्यमसि ॥ १४ ॥ १९ ॥ विंशतितमे तु सिन्यत-चक्रोसक गुणकोटिभासयति ॥ नारकाबाससङ्कतवर्षापुण्यधनुस्यादा

वाणसुराइ तिसि राह्वदियसयाइ एव सवस्य जाणेजा आव सखिमणुस्सति सेव जते ! जते ! सि ॥ चउ
वीसइमसयस्स अठारसमो उहेसो सम्मसो ॥ २४ ॥ १८ ॥ चउरिदियाण जते ! कव्हिहो
उययज्जाति जहा तेइदियाण उहेसठे तथा चउरिदियाणवि णवर ठिति संवेह च जाणेजा सेव जत ! २
सि ॥ चउवीसइमसयस्स एगणवीसइमो ॥ २४ ॥ १९ ॥ पधिदियतिरिस्कजोणियाण जते !

यमम उरकपसो द्विनवत्युत्तरावि श्रीवि रात्रिदिवयतामि एव सवस्य जानीयात् यावत्सखिमणुय इति तदेव जदत्त । प्रदत्त । इति ॥ चतुर्विंशतितमज्ञात षादशः ॥ २४ ॥ १८ ॥ चतुरिन्त्रिया जदत्त । जल उत्पद्यन् यथा श्रीन्त्रियाबामुदुमकसया चतुरिन्त्रिया यामपि णवर त्यति सम्मन्त्र जाणीयात्, तदेव जदत्त । प्रदत्त । इति ॥ चतुर्विंशतितमज्ञाते एकोनविंशतितमः ॥ २४ ॥ १९

१८२ पञ्चारावि बाव इम जोडा गमोनविदे चउरिदो उसी पसमो तियेव मनुष्यधराते सुवेव कइवा इम पामे पवि कइवो । सेवभजे २ सि । तइति
हेमजवन् इत्यादि ॥ चउवीसइमसयस्य पञ्चारसमा उहेसा सयता ॥ ७ चउवीसमा यतवमो यतवमो उहेसो पूरा ययो ॥ २४ ॥ १८ ॥
चउरिदियाच भते कपाडिता उवकव्यति । चउरिदो हेमजवन् बिजोवको जपये । कइ तेइ दिवाच उदुदेसया तथा चउरिदियाचवि । जिम तेइमोना
उदुदया कइता तिम चउरिदोना पवि उदुदया कइवो । णवर ठिति सुवेइव कावेज्या । णसाविमेव स्मितिमेते तथा सुवेसमेते कोववा । सेवभते २ सि ।
तइति हेमजवन् इत्यादि ॥ चउवीसइमसयस्य एगुववीसइमा उदुदेसा सयता । ९ चउवीसमा यतवमो यतवमो उहेसो पूरा ययो ॥ २४ ॥ १८ ॥

इति ० चतुरकुमारावयववृत्ति ० पृथिवीकायिकपूतपदानामा मधुरकुमाराका या धवत्वता परिभाषादिका प्राप्नुका सेह नारकायां पञ्चमिन्द्र
यतिपदपदानामा वाच्या विग्रहस्त्वय-नवरमित्यादि ० ग्रहणं अगुलस्य अस्यैवजागति ० उत्पत्तिमयापचमिद ० उक्तोवेह सप्तपद्वं इत्या
दि ० इदं च जगदशप्रसतापद प्रथमप्रसतापद पुनरव-रयणाएवमपपर इत्यतियदेवउत्सपप्रविष । स्वप्यगुलससङ्गा पयरेपरपयुक्तोष्ठ ० १ ॥

धनुहितो उययज्जाति किं णेरुयतिरस्कमणस्सदेवेहितो उववज्जाति १ गो० । णेरुहणहितो वि उवयज्जाति
तिरिरकमणस्सदेवेहितो यि उययज्जाति । जड णेरुहणहितो उववज्जाति किं रयणप्यनापुठविणेरुहणहितो
उययज्जाति जाय शुहे सप्तमाए पुठवीए णेरुहणहितो उययज्जाति १ गो० । रयणप्यनापुठविणेरुहणहितो उय

पञ्चमिन्द्रपतिययोनिजा प्रदत्त । कुत उत्पद्यन्त किं नैरयिकतियमनुप्यदेवेन्य उत्पद्यन्त १ गौतम । नैरयिकप्योप्यत्पद्यन्त तियमनुप्यदेवे
प्याप्यत्पद्यन्ते । यदि नैरयिकन्य उत्पद्यन्ते किं रजप्रभापुषिवीनैरयिकन्य उत्पद्यन्त धावदपःसप्तमापुषिवीनैरयिकन्याप्यत्पद्यन्ते । रजप्रभापु
षिवीनैरयिको प्रदत्त । यो प्राविज्जा स्तिययोनिष्कमूरुपुं स प्रदत्त । विपत्कालस्थितिकपूतपद्यात् १ गौतम । जपय्येनात्मभूतस्थितिकेपूतकयंत ।

१८ । पंचमिन्द्र तिरिरकमणस्सदेवेहितो उववज्जाति । पचेष्टो तियययानिज्ज हेमगवद् विज्जिवको जपये । किं षररय तिरि
का मयस्य देवेहितावि उववज्जाति । म् नारकाका तथा तियययको तथा मययको तथा स्वयको जपये १ म उत्तर । मायमा षेररयज्जातिवि
तिरिरक मयस्य उवज्जाति उववज्जाति । हेमोतम नारकोवको पवि जपये तियेनवानिषको तथा मययको देवको पवि जपये । जर षरर० वि
ता उववज्जाति । जा नारकोवका जपये । वि रजयभा पुठवि षेररयविता उववज्जाति । ता म् रजयभा पुठवि नारकोवको जपये ० पाटिदेव ।
जाय न्दम मममाए पुठवीए षररयज्जाति उववज्जाति । जावत् माय सातमापुषिवो नारकोवका जपये १ म० उत्तर । मायमा रजयभापुठवि षररय
ज्जाति उववज्जाति । हेमोतम रजयभापुषिवो नारकोवको पवि जपये । जाय षररयममाए पुठविषेररयज्जाति उववज्जाति । इम जावत् नोचे सात

वञ्जति जाव स्रुहे सप्तमाए पुढविणेरडुणहिती वि उववज्जति रयणप्पजापुढविणेरडुण न्त ! जे नविण
तिरिक्कजीणिएसु उववज्जिप्तए सण न्ते । केयतिकालठितीएसु उववज्जिज्जा ? गोयमा ! जह्खेण स्रुतीमु
जत्तठितीएसु उक्कीसेण पुढ्कोरिस्थिउएसु उववज्जिज्जा । तेण न्ते । जीया एगसमएण केव्हया उववज्जति
एय जहा स्रुसुरकुमाराण वप्तव्वया णवर सघयणे पोगला स्रुणिठा स्रुक्ता जाव परिणमति । उंगाहणा
दुयिहा प, त०—नयधारणिज्जा य उप्परवेउव्विया य । तत्यण जा सा नयधारणिज्जा सा जह्खेण स्रुगुल

पुव्वकोट्यापुप्परपद्योत त नदत्त । कीवा एउसमये सिपत्त उरपद्यत्त एव यणसुरकुमाराणा वक्कज्जता मवर स्रुत्त पुट्ठा स्रुणिठा स्रुक्ता
यावपरिणमति । सवगाइता व्विचिया प्रव्वता तद्यया-नयधारणीया वात्तरवेज्जिया य । तत्र या सा सवधारणीया सा सपप्यनाहुलस्यास
हुय भागमुत्कपता सप्तपत्तुपि त्रयो रत्तयः पल्लुनानि । तत्र या सोत्तरवेज्जिया सा सपप्यनाहुलस्य सङ्ख्यं प्रागमुत्कपतः पञ्च धनुषि सादौ

मो वृत्तियो नारकोचो पनि उपपन्न । रयवप्यमा पठवि खेरडणवमत की भविए तिरिक्कजाविएस उववज्जित्त । रत्तमप्रमा पुढिवो नारको विसमवन्
व भविक तिरैवयानिकनेविये उपपत्ते । सेवमते सेववड कावडिइएसु उववज्जिज्जा । तेड इभगवन् कतसाकाभ सिद्धितकनविज उपपत्ते इ प उत्तर । गाय
मा । जह्खेव यतामइत्त डिइएमवक्कासव पव्वकाओ पाऊएस उववज्जिज्जा । ज्योतस अवयवको पत्तमुत्त सिद्धितकनविज उपपत्ते उरक्कटवको पुव्वकाओ
पाऊपावत्तन जिये उपपत्ते नारव यत्तज्जात वपीवुयने न उपपत्ते । तेवमते जीवा एगसमणव कववडा उववज्जति । तड इभगवन् जीव एवमेवमे कत
सा उपपत्ते इ प उत्तर । एवं वडा स्रुसुरकुमाराव यत्तज्जया । इम जिन पुव्विवोकायिकने विये उपपत्ता स्रुसुरकुमार त्रिवा वत्तज्जता क० । त्रिवा
इही ववि कइवो नारवत्तन पवेत्तिवन्नविये उपपत्ताने । ववर सवववे पाव्वसा सविडा वक्कता जाव परिणमति । पतसाविशय सववपने विये पुट्ठस य
निट पक्कान्त यावत् परिणमे । पागाइवा दुविडा प० त । पवमाइता दायमेदे प्रकपो त कइवे—सवधारविज्जाव उत्तरवसविज्जाव । भवधारवोव

स्स अमखेज्झाग उक्कोसेण सप्तधण्ड तिणि रयणीत्तं ठच्चगुलाह । तत्थण जा सा उप्परवेउड्ढिया सा ज
 हयेण अगुलस्स सखेज्झाग उक्कोसेण पयारस्स घणूह ष्ण्ठाहज्जात्तं रयणीत्तं । तेसिण नत्ते । जीया सरी
 रगा फि सठिया प० ? गो० ! दुविहा प, त-नवधारणिज्जा य उप्परवेउड्ढिया य । तत्थण जे ते नव
 धारणिज्जा ते ज्जरसठिया । तत्थण जे ते उप्परवेउड्ढिया ते वि ज्जरसठिया प । एगा काउलेस्सा प । च

हो रवी । तयो नदत्त । नीवानां शरीराणि हि सस्थिताम प्रशस्तानि । द्विविधानि प्रशस्तानि, तद्यथा-मवधारणीयानि उत्तरवे
क्रियाणि । तत्र यानि तानि मवधारणीयानि तानि पुनरुसस्थितानि । तत्र यानि तानि उत्तरवेक्रियाणि ताम्यपि पुनरुसस्थितानि प्रशस्तानि
यथा कापोतसूत्रा प्रशस्त । अतएव समुद्राणाः । मीनीवेदका नो पुरुषवेदका नो पुरुषवेदका मनुष्यवेदकाः । अत्यन्तपश्यतो यथार्थसङ्ख्यास्युत्कर्षतः साय
उत्तरवर्षिण २ । तत्रच आधा मवधारणिकाः । तिहा विहा मवधारणीक । सायवेदिक भंगुल्य पसवेदिकभाग उत्तरवेदिक सप्तबन्धू त्रिपि रयणीको
पुनरुगुणः । तिहा अयम्यको भंगुल्य पसव्यातमाभाग ७७ उत्पत्तिसमवधौ येषांये कदा उत्तरवर्षिणो सातबन्धुय तीनकाक क भगुन एव तेरमा प्रतर
नो यपयवेकको पक्षिणा प्रतर पादिदरे तेहनेरिये वको इम—रयकापठमपररे इत्ययङ्गुल्यसङ्ख्या भविय । अयसङ्गुल्यसङ्ख्या पररेपररेवर्षिण ११ ।
तत्रच आधा उत्तरवर्षिणः । तिहा विहा उत्तरवेदिक यवमाङ्गना । सा अयवेदिक भंगुल्य सवेदिकभाग । तिहा अयम्यको भंगुल्य सव्यात
माभाग । उत्तरवर्षिण पञ्च पञ्चदशकाया रयणीया । उत्तरवर्षिणो पनरे भन्धुय पञ्चदशका इवे तेभारकोने मवधारणीको उत्तरवेदिक निवसे वि
मयीत्र इवे । तेसिच भत जीवाशरीरणा विं सठिया यं । तेहने इमयवद् जीवने शरीर किसे संस्थाने प्रकम्पा इ प्र उत्तर । मीयमा दुविहा यं त ।
येयोतस वेद भेदे प्रकम्पा ते अवेद—मवधारणिका उत्तरवेदिकाया । मवधारणीक उत्तरवेदिक २ । तत्रच जेते मवधारणिकाया ते ईकसठिका ।
तिहा अय मवधारणीक ते पुनरुसस्थाने संस्थित हे । तत्रच जेते उत्तरवेदिकाया ते विं पुनरुसस्थाने संस्थित हे । तिहा जेह उत्तरवेदिक तेह पवि पुनरुसस्थाने स

उक्तासेव परस्मैसादि ऽ इयं च प्रवधारणीयावगाहनाया विगुहति ऽ समुप्याया चत्तारिति ऽ वैक्रियास्ता ऽ सेस तरेवति ऽ शेषं वृथ्यादिक

त्तारि समुप्याया । जी इत्यीवेदगा जी परिसवेदगा णपुसगयदगा । ठिइ जहखेण दसवाससहस्साइ उ
क्कोसण सागरोयम । एव खणुवधावि सेस तेहेव । जथादेसण जहखेण दोनत्रगगहगाइ उक्कोसण खणुजव
गहगाइ । फालादेसेण जहयाण दसवाससहस्साइ अतोमुज्जतमस्सहिआइ उक्कोसण चत्तारि सागरोयमाइ
चउहि पुष्ठकोणीहि अस्सहिआइ एउडय सांचेव जहयाकालठितीएसु उअयसो जहखेण अतोमुज्जतठिती

रापमवमनुयन्थोपि । शप तयेव । प्रवादधान अपम्यतो इ प्रवपहरे उरकयताही मवयहबानि । कासादधान अपम्यतो दयवपसहस्सास्यत्त
मुहूतोपिकाणि उरउपत सत्तारि सागरोपमाणि चतुनि पूर्वकोटिमिरपिकाणीयत्त । स एव जपन्यकालास्थितिकपूर्वयो अपम्यनाम्भुहू
तस्थितिकपूर्वपद्यत्त, सरकपेकापि पत्तमुहूतस्थितिकयथाप तयेव मवर कासादेसन जपन्यतस्तथैवार्कयत्त सत्तारि सागरोपमाणि चतुजिउर

म्बित प्र-प्या । एवा आउमन्ना प । एव कापोतकावा प्रउपी । चत्तारि समुप्याया । पक्षिआ चार समहात हुवे । वा इत्यावेवगा वापरिसवेवमा
वपममवयया । स्तावेदे न इव पुवपवस् न हुवे नपुसजवे हुवे । ठिइ अइसव दमवाससहस्साइ उक्कोसण सागरोयम एव चतुवधावि सेस तरेव । स्मि
ति जपन्यवको दमसइयवपनी उरकूटवको सागरापम इम चतुवन्व पक्षि योप इध्यादिव तिमहोत्र जिम चसुरकुमारने । भवादिसेव अइसेव दोम
रवइयाइ उक्कोमेव पट्टममइयाइ । मवपाययोने जपन्यवको दाय भवपइव उरकूट पाठ भवपइव करे । काजादिमेवं अइसेवं दसवाससह
साइ यतामुज्जत मयइयाइ । कासपाययोने जपन्यवको दमसइयम ते नारकमव सबधी पत्तमुहूत पक्षिइ ते तियेवभव सबधी । उक्कोसव सत्ता
रि मागरोयमाइ अइकि पुवकावादि पभइयाइ पवइव । उरकूटवको चार सागरापम त नारक भवना चार पुवकावाइ करो पक्षिइ ते चार तियेव
भवसर्नधा एतमावास यावत् मति पामति करे । सांचेव अइवकावाठिइएसु सबससा । तेहोत्र जपन्यकाल स्थितिकनेविपे जपना तेइ । अइसव यंगा

એસુ ઉવવજ્જેજ્ઞા ઉક્કોસેણવિ સ્યતોમુક્કસંઠિતી સ્યવસેસ તહેય નવર કાલાદેસેણ જહસેણ તહેય ઉક્કોસેણ
 વપ્પારિ સાગરોવમાહ ષડહિ સ્યતોમુક્કતેહિ સ્યપ્પહિયાહ એવઢય કાલ જાત્ર કરેજ્ઞા । એવ સેસાવિ સપ્પગ
 મગા નાણિયઘ્ઞા જહેવ નેરઢયઉદેસે સપ્પિપ્પિવિદિયણ સમ નેરઢયાણ મક્કિમએસુ તિસિ ગમએણ પચ્છિ
 સ્સએસુ તિસિ ગમએસુ ઠિતિનાણસ નયતિ સેસ તથેવ સસૂત્ય ઠિતિ સવેહ ચ જાણેજ્ઞા । સક્કરપ્પન્નાપુ
 ઢઠ્ઠીનેરઢએણ મતે । જે નયિએ એવ જહા રયણપ્પન્નાએ નય ગમક્કા તહેય સક્કરપ્પન્નાએવિ નવરં સરીરોગા

ननु ईरपिबानीयस कास यावत्कुर्पात । एव आपा अपि सत गमका ज्ञातव्या पचैव ईरपिबोद्भूतस सञ्जिपन्बोद्भूतस सम ईरपिबाया सप्यमयु त्रिपु गमकपु पादात्यपु त्रिपु गमकपु स्थितिनात् प्रवर्ति अप तत्रैव सवत्र स्थिति सुम्बज्ज्वलानीयात् । झकराग्रभापुचिपीनैर

मनुज ठिरएसु उववज्ज्या । अउवज्जको पत्तामुहुल खितिकनिये अपवे । उवासेववि पतामुहुलठिर पवसेमवहेय । उरकुट्टबको पवि पत्तामुहुल
खितिकनिये उपवे जावता तिमहोज कहवा । ववर कासाउसउ कहवउ ठहव । एतहावियव काउपाययोने अउवज्जको तिमहोज । उवासेव पना
रि साभरावमाइ उठाई पतामुहुलति पमहियाइ एउउ काउ काउ करेया । पने उरकुट्टबको पार साभरापम ते भारकमव सबधो पार पंत्तामुहुल
करो पविउ प पार तिरेपमव सबको पतहाकाउ मावपु मति पावति करे । एव सेसावि सलमसा मावियज्या । इम पनतराउ मम इवज्जमी करी
यप पवि सातगसा कहवा । अउव केरइ उवेसए सविणविदिएवसमं केरइवाच मम्मिमणुसु तिखिमएव पच्छिमएसु तिखि ममएसु ठिरकावसं
मवइ सेउ तवेव । अिमहोज भारको उवेमानेविये इविहोज यतवना पविवाउयेमानेविये सधोपवेदिय तिवएसवाते भारकोने मध्यम तोन यमानेवि
य तथा कहसा तोन यमानेविय खिति नावाकमद दुवे तियहोज इहाँ पवि कहवा इति वाक्येय येय तिमहोज कहवो । मज्जइ ठिति सबेइव जावि
या । समहर खिति यवा सबेव खाववा । उउएवमापुठो केरएव भते जे मविए । मखरपमा पविनी भारको हेमगवणु जेइ मव इखादि । एवं च

तयैव यथा सत्तुरनुभारार्थां ॥ सोऽथवेत्त्यादि द्वितीयो गमः ॥ एवमेव तदेवति ॥ यथोपि कर्तुं ॥ एवमि
त्यनन्तरौ लक्षणमप्युक्तमत्र ॥ यथा अपि सप्त गमाः प्रवर्तितव्याः ॥ नन्वत्रैव चरणा द्वादशो स्थिति अपन्योरुहजेवा दाद्यथो गमयो गमयो नौरकाया मुक्ता तादृ

हणा जहा नृगाहणा स्रष्टाणि तिस्रि गाणा तिस्रि अक्षुण्णधोय पुष्टजनिमा एवं णय
गमगा उयउजिऊण जाणियसा एव जाव लठपुठयी णवर नृगाहणा लेस्सा ठिती अणुयधो सयेहो जाणि
यसा । स्येहे सत्तमापुठयोणेरुहण जते । जे ज्ञाधि ए एवचेव णय गमगा णवर नृगाहणा लेस्सा ठिती अ

पिको प्रदत्त । यो प्रविक एवं णया रममभाया नव नमकासार्थेय सुकरामभाया अपि नवरं शरीरावगाहना यथावगाहना सस्यान श्रीवि ज्ञा
नाति श्रीष्यप्रामानि नियमात् स्थितिरनुयस्य पूर्वप्रवित एवं नव गमका सपपुत्र्य मचितव्या एव यावत्पष्टपुष्टिची नवरमवगाहना सत्रया
स्थितिरनुयस्य सप्यपप्य प्रवितव्याः । अथाः सत्तमापुष्टिचीनिरपिको प्रदत्त । यो ज्ञाविक एव नव गमका नवरमवगाहना लेऽप्यास्थित्यमुयत्वा

५ । एवचपभा ५३ गमगा तदेव सत्तमभापयि । इम जिम रतमभा पुष्टिचीना नव गमका कक्षा तिस्रोक्त शकरमभानेविपे पदि नव गमा कइवा ।
चवर मरीरागाहना । एतथाविशेष यरीरपदगाहना सस्यान । कक्षा यामाहना संठाने तिस्रि चाचा तिस्रि पखाया बियसे ठिइ पञ्चबवाय पुथ्य म
बिया । जिम पञ्चबवाया इहकोसमा पदनविदे तिक्का सामान्यवको इम सत्तमचतिक्षिरयवो क्वेनचर्पगुसाइठयत्त । रयथापुठवोप विगुहाविगुप
रमेसेमु ॥ १ ॥ लोम प्रान लोम पक्षान नियमवको ष्वे पमप्रो न अपणे तेमाटे स्थिति तक्का पनुवन्त्य पूर्वकोव मस्या । एव चव गमगा सवस विखव
भाबियमा एवं जाव कइपठवो । इम अवेइ गमा सपयामे विचारीने कइवा इम दावत् कइोपुष्टिचीनमे कइवा । चवर योगाहना सेण्या ठिइ पञ्चबवो
यवेइ वाबियथा । एतथाविशेष पञ्चगाहना सेण्या स्थिति पनुवन्त्य सवेव जाबवो । यहे सत्तमा पुठवो चरइएवमते जे भविइ एवचव चव गमगा ।
भोवे वातमोपुष्टिची नारको इममवन् चव मन्व इत्यादि इमकोज निये नवममा कइवा । चवर यामाहना सेण्या ठिइ पञ्चबवा भाबियथा । एतथावि

इयेन मध्यमऽन्तिमे च गमत्रये प्राप्नोतीति श्रोत्रोच्यते-सर्वे च मेरुवयवद्वये इत्यादि ॥ यथैव मेरुविकोद्देशके ऽपिकृतस्रतस्यप्रथमे सन्धिपञ्चतिद्वयतिथे

पुन्यथा ज्ञाणिमया । सवेदो ज्ञानदेसेण जहृषेण दोनयग्माहणाइ उक्कोसेण ल नवग्माहणाइ । काछादेसेण जहृषेण वायीस सागरीयमाइ श्रुतोमुक्तमस्मिहियाइ उक्कोसेण लावाठि सागरोवमाइ तिहि पुष्वकोणीहि छान्निहियाइ एवहय । श्रुतिवसुसु लसु गमएसु जहृषेण दो नयग्माहणाइ उक्कोसण ल नवग्माहणाइ । प च्छिस्सएसु तिसु गमएसु जहृषेण दो नयग्माहणाइ उक्कोसण चत्तारि नयग्माहणाइ लद्धी णयसुथि गमएसु

प्राबलक्या । सम्यपो प्रवादेक्षम अपत्यता द्वे नवयवके उत्कपतः । कासाइक्षेन जघन्यतो हाविश्रतिसारोपमाचि यस्तमुदू ताचिजाम्परुषपतः पट्पट्टिसागरोपमाचि त्रिजिः पूर्वकोटिजिरिपिकामीयस्त चाद्यापु पट्सु गमकपु जपग्यन स नवयवक उत्कपत पठजय

यय पववाइना मया किंति पशुवय एतका जाचिवा । सववा मवाइमेव जहृषेव क्षमवमइवाइ लछासेव स मवमइवाइ । सवेव भवपायदोने जघ न्यको दाय मवमइव । नारकोना बीजो पपेक्षो तिर्यवना एव २ उत्कटयको य मवमइव करे ३ नारकना ३ पपेक्षिज तिर्यवना । कासाइसेवं ज हृषेव वागीस सागरायमाइ पनामइत मयइव्याइ । काचपायदोने जघमे वागीस सागरायम ते नारक मवपायदोने पने यनमइत सचिख ते ति यव भवपायदोने । लछासेव चावइ सामरीवमाइ तिहि पञ्चकोटि पमइव्याइ । उत्कटयको ज्ञाःमठि सामरायम तीन पुवकोो पचिक इदं म वाता तका काकना वइत विषको तेह जघम्य त्रितिकपेव करो नारकने सामावे वागीस सागरीयमेने पाऊक नारकवर्जने पुववाकोने पाऊके तिय प छपना इम तीनवार कोथा । एवइव पादिज्जसु जम नमएस । एतना इवे पडिमा छप समाज्जिये । जहृषेव क्षमवमइवाइ लछासेव क्षमवमइ वाइ पचिजएसु तिसु नयएसु । जघमवमको दाय मवमइव उत्कटयको जघमवमइव करे एइजो मायना पठिओपरे पाखिछा तीन गमानेविये । जहृ

जहा पद्मगमणसु णवर ठिहयिससो काळादेनेण विइयगमए जहणेण यायीस सागरोजमाइ अतोमुज्जत
मप्पहियाइ उक्कोसण ठाय्ठि सागरोयमाइ तिहि अतोमुज्जत्तेहि अप्पहियाइ एवइय काल । तइयगमए
जहणेण यायीस सागरोयमाइ पुव्वकोणीए अप्पहियाइ उक्कोसेण ठाय्ठि सागरोयमाइ तिहि पुव्वकोणीहि
अप्पहियाइ ३ । चउत्यगमए जहणेण यायीस सागरोयमाइ अतोमुज्जतमप्पहियाइ उक्कोसण ठाय्ठि सा

यइयानि । पायात्यपु त्रिपु गमणपु अपगमन द्वे प्रवयइय उत्कपयतयत्वारि प्रवयइयानि । सत्थिनवद्यपि गमकेपु यथा प्रथमममके नवर स्थि
तिविप्रय कासादक्षन द्वितीयागमके अपगमेन हाविशतिसागरोयमाणि चत्तमुत्तुत्तापिकानि उत्कपतः पट्पटिसागरोयमाणि त्रिजिरत्तमुत्तु
रपिकानीयत्तं कास । तृतीयमे-अपगम हाविशतिसागरोयमाणि पुव्वकोट्यपिकाभ्युत्कपत पट्पटिसागरोयमाणि त्रिभिः पुव्वकोटिमिर
पिकानि ३ । चतुथगम अपगमेन हाविशतिसागरोयमाभ्युत्तुत्तापिकानि उत्कपतः पट्पटिसागरोयमाणि त्रिभिः पुव्वकोटिमिरपिकानि

चउत्ता भववइयार उक्कासेव चत्तारि मत्तमइयार । अवस्यवको दास भवयइय करे उरकुटवको चार भवयइय करे । खो चयसवि गमणसु जहा प
ठम गमणसु । अदि नवेर ममानेनिये किम पडिक्का ममानेनिये खो तिम खइयो । पवर ठिहयिससा । उतथा वशय स्थात निशय । कामावेसवं वि
तियममए । काम देय पायथोने सोळा गमाननिये । जइयय वायोससागरावमाइ चत्तामुत्तुत्त मप्पहियाइ । अवस्यवका वायोस सागरोयम ते नारव
भवसवधी चने पत्तमुत्तुत्त पडिक्कतवियव भवसवधी । उक्कासेवं छावडि सागरावमाइ तिक्कि चत्तामुत्तुत्त मप्पहियाइ अवस्यवका तइयगमए । उरव
टवको यामठि सागरापम त नारव तोम भवसवधी चने तोन पत्तमुत्तुत्त पडिक्क ते तोन तियेव भवसवधी एतलोकास यावत्तु गति पागति करे
चात्रा ममानेनिये । जइयय वायोस सागरावमाइ पुव्वकोणीए मप्पहियाइ । अवस्यवको दायोस सागरापम ते नारव भवसवधी पुव्वकोणी पडिक्क ते
तियेव भवसवधी । उक्कासेवं छावडि सागरावमाइ तिक्कि पुव्वकोणीए मप्पहियाइ ३ । उक्कासेवं छावडि सागरापम ते नारव भवसवधी पुव्वकोणी पडिक्क ते

निः सङ्गं भारवाका मय्यनेषु त्रिषु मयेषु पद्विषेपु च त्रिषु मयेषु स्थितिनामात् प्रवसि सचैवे शपीति वाक्यस्यैपः ७ सरीरीगाइवा जहा उगा

गरोयमाइ तिहि पुव्वकोफीहि अस्सहिहियाइ ४ । पचमगमए जहखेण वावीस सागरोयमाइ अतोमुज्जत्तमस्स
हिहियाइ उक्कोसेण ढावणं सागरोयमाइ तिहि अतोमुज्जत्तेहि अस्सहिहियाइ ५ । ठठगमए जहखेण वावीसं
सागरोयमाइ पुव्वकोफीहि अस्सहिहियाइ उक्कोसेण ढावणं सागरोयमाइ तिहि पुव्वकोफीहि अस्सहिहियाइ ६
सप्तमगमए जहखेण तेत्तीस सागरोयमाइ अतोमुज्जत्तमस्सहिहियाइ उक्कोसेण ढावणं सागरोयमाइ कीहि

४ । पचमगमे अपत्यन हाविअतिवागरोपमाणि तिमिरत्तमुत्तरोपिकानि ५ । पठममे अपत्यन हाविअतिवागरोपमाणि पूर्वोत्तरोपिकानि
उत्तकपतः पट्पट्टिसागरोपमाणि त्रिणिः पूर्वोत्तरोपिकानि ६ । सप्तमममक अपत्येन त्रयत्तिसागरोपमाणि अत्तमुत्तरोपिकानि, उत्तक
पत पट्पट्टिसागरोपमाणि हाव्यामत्तमुत्तरोप्यामपिकानि ७ । अष्टममे अपत्यन त्रयः त्रिअत्तसागरोपमास्पत्तमुत्तरोपिकानि उत्तकपतः
न पचकाडा पचिअ ते तीस तिर्त्तव भवसव्वो । उत्तममए जहख वावीस सागरोयमाइ अतोमुज्जत्तमस्सहिहियाइ । पौवाममानेविने जहखसव्वो वावी

ममागरोपम पत्तमुत्त पचिअ जाववा । उक्कोसेण ढावणं सागरोयमाइ तिहि पुव्वकोफीहि पचहिहियाइ ४ । उत्तकटवको आसठि सागरोपम तीस
पूर्वको को पचिअ जाववा । पचम ममए जहख वावीस सागरोयमाइ अतोमुज्जत्तमस्सहिहियाइ । पावमा ममानेविने जहखसव्वो वावीस सागरो
पम पत्तमज्जत्त पचिअ जाववी । उक्कोसेण ढावणं सागरोयमाइ तिहि अतोमुज्जत्तेहि पचहिहियाइ ५ । उत्तकटवको आसठि सागरोपम तीस पत्तम
दूते करो पचिअ । अष्टममे जहखेण वावीसं सागरोयमाइ पत्तकोफीहि पचहिहियाइ । जहा ममानेविने जहखसव्वो वावीस सागरोपम तीस पत्तम
रो पचिअ । उक्कोसेण ढावणं सागरोयमाइ तिहि पत्तकोफीहि पचहिहियाइ ६ । उत्तकटवको आसठि सागरोपम तीस पूर्वको को करो पचिअ ६ ।
सप्तमममए । पावमा ममानेविने । जहखेण तेत्तीस सागरोयमाइ अतोमुज्जत्तमस्सहिहियाइ । जहखेण तेत्तीस सागरोयमाइ अतोमुज्जत्तमस्सहिहियाइ ६ ।

रहति स्मिन्निगमिन्निगमागरोपमायु नारीको मूल्या पूयकोट्यायः पञ्चेन्द्रियतिष्ठत्युद्यते तत्रा वारद्वयमेवैव मुप्यन्ति स्या ततश्च पदपष्टिः साग
 रोपमायि पूयकाटीद्वयं च स्यात् वतीया तु तियत्रयपूयकोटी न तस्यत इति नोरुहता जवाना कासस्य च स्यादिति उत्पादित्वा मारकेन्य
 पञ्चन्द्रियतिष्ठयादिको चय तियग्यानिकन्य लमुत्पादयत्काङ्क-कट तिरिकोत्पादि ॥ अथव अप्यथो सहाये वतव्यपति ॥ यथात्मनः पृथिवीका

तो उद्ययज्जति कि एगिदियतिरिस्क्रजोणिह्रितो उद्ययज्जति एव उद्ययातो जहा पुठवीकाडयउद्देसए जाव
 पुटवीकाहएण नत । जे न्नायए पचिदियतिरिस्क्रजोणिएसु उवयज्जितए सेण नते । केवडयकाल० ? गोय
 मा । जहएण अतीमुज्जताठिदएसु उक्कोसेण पुठकोनीष्टाउएसु उवयज्जति, तेण नते । जीवा एव परिमा
 णादीया अणुयधपज्जयसाणा जम्मेव अण्णो सहाणे यत्तव्या सञ्चैत्र पचिदियतिरिस्क्रजोणिएसु वि उद्यव

कायिओदुदाले यावत् पृथिवीकायिको नदत्त । यो न्नायिक एवैन्द्रियतियग्योनिकपूयत्तुं स नदत्त । किपत्वास्तित्थिकेपूयत्तुं ? गीतम ।
 अपन्यमानमुद्गतस्मितिकपूयत्तुं पूयकोट्यायु पूयत्तुं न नदत्त । जीवा एव परिमाणादिका अनुयधपयवसाया यावेयात्मन स्यामे

यको चपत्ते । एव उवयसाया जहा पुठवीकाहएउद्देसए । इम उवपात जिम पृथिवीकायिक उद्देगानेविये जहा तिम जहावा । जाव पुठवीकाहएउ
 भत जे भविण पचिदिय तिरिस्क्रजोविदस उवयज्जितए । जावत् पृथिवीकायिक हेमगवन् खिड भय पचेदिय तियवयानिकनेविये उपवै । सेवमते केव
 र काम । तेह च बास्सासकार हेमगवन् केतसाबाय तित्तिकनेविये उपवै ए य उत्तर । गागमा अहएवे पतमुद्गत ठिदएस । जेगीतम जहयवको
 यतमुद्गत स्मितिकनेविये उपवै । उक्कोसेण पुठकोनीष्टाउएसु उवयज्जति । उरकुट्टवको एवकाओ पाज्जयानविये उपवै । तेवमते जीवा एव परिमा
 णादीया । ते हेमगवन् जीव इत्थाटि इम परिमाणादिक । पचयध पज्जयसाया जम्मेव अण्णो सहाणे यत्तव्या । अनुयधयसणे पाप पृथिवीकायिकनो
 सम्यान पृथिवीकायिक उवय तेहनेविये अपजताओ वतव्यता कडो । सञ्च पचिदिय तिरिस्क्रजोविदसुवि उवयज्जमावत्थवि भावितव्या । तिकाओ

एवमंठावेति ॥ शरीरावगाहमा यथा प्रज्ञापमाया एकाविक्रान्तिर्मे पदे सा च सामान्यत एव-सप्तपञ्चतिष्ठिरपथी खद्येवपयंगुलांउचलं । पठमाए
पुदशीए विवर्णाविक्रान्तसंसासुति ॥ १ ॥ तिलि माका तिलि अक्षावा नियमति ॥ शरीरीयादिपु सञ्चिन्त्य एवोत्पद्यन्त त च विज्ञाना छयज्ञानावा निय
माद्रवन्तीति ॥ उक्तोमव जावहीसागरोवमाइ इत्यादि ॥ ३३ मवाता कासस्य च बहुल्य विवर्णित तस्य जपन्यस्यतिबल्य मारकस्य लप्यते इति
द्वाविगतिमाभरापमायु मोरको प्रूवा पञ्चत्रियतिपु पूयबोव्यापु जात एव धारवये पट्पट्टिः सागरोपमाणि पूयकोटीत्रय च स्या द्यदिवा

अतोमुजन्तेहि अश्वहिहयाइ ७ । अष्टमगमए जहणेण तेत्तीस सागरोवमाइ अतोमुजन्तमश्वहिहयाइ उक्तोस
ण तावन्ति सागरोवमाइ वोहि अतोमुजन्तेहि अश्वहिहयाइ ८ । णवमगमए जहणेण तेत्तीस सागरोवमाइ
पुत्रकोटीए अश्वहिहयाइ उक्तोसेण तावन्ति सागरोवमाइ एवइय जाव करजा ९ । जदि तिरिस्कजीणिएहि
पट्पट्टिमागरोपमाणि द्वाभ्यामन्तमुद्रताभ्यामपिजानि ८ । मवममे जपन्येन इय तिरिक्सागरोपमाणि पूवकाअचिजानि उत्तपत पट्प
ट्टिमागरोपमाणि इयन्त यावदुपात ८ । यदि तिर्ययोगिनिकन्य उत्पद्यन्त किमन्निर्ययोगिनिकन्य उत्पद्यन्त एवमुपपाता यथा पुयिवो

जाव इ मागरोवमाइ वाहि पनामइत्ति पनाइवाइ ७ । उत्पट्टबको आसठि साभरापम दाव पन्तमुद्रतेबरो पवित्र त वभव तिर्येव सवन्था ७ ।
पशममए ७ ठमा ममान्तिपे जहणव ततोस मागरोवमाइ पनामइत्त मवइवाइ । जहणवको ततोससाभरापम भतमुद्रते करो पवित्र । उक्तोसि
सव सवयो ८ । जहणमम ७ । जपमा ममान्तिपे । जहणेव ततोस साभरापमाइ पुत्रकोटीए पञ्चमइवाइ । जहणवको ततोस साभरापम पू
करो पवित्र । उक्तोसव जावहि मागरोवमाइ पवत्य जाव करजा ८ । उत्पट्टबको आसठि सागरोपम एतक्षावाक यावत् गति यागति करे ।
इतिरिक्साविक्रान्तिर्मे पदे सा च सामान्यत एव-सप्तपञ्चतिष्ठिरपथी खद्येवपयंगुलांउचलं । पठमाए
पुदशीए विवर्णाविक्रान्तसंसासुति ॥ १ ॥ तिलि माका तिलि अक्षावा नियमति ॥ शरीरीयादिपु सञ्चिन्त्य एवोत्पद्यन्त त च विज्ञाना छयज्ञानावा निय
माद्रवन्तीति ॥ उक्तोमव जावहीसागरोवमाइ इत्यादि ॥ ३३ मवाता कासस्य च बहुल्य विवर्णित तस्य जपन्यस्यतिबल्य मारकस्य लप्यते इति
द्वाविगतिमाभरापमायु मोरको प्रूवा पञ्चत्रियतिपु पूयबोव्यापु जात एव धारवये पट्पट्टिः सागरोपमाणि पूयकोटीत्रय च स्या द्यदिवा

मे पूर्यपतो बहुतात्मि मवयवबान्युक्तानि आपेयु स्वष्टी मवयवबानि इह पुन रटावेध नवस्वपीति, तथा ॥ कासादसेष उन्नयपठे ठिरेए करञ्ज
ति ॥ कासादसम सम्बन्ध पृथिवीकायिकस्य सञ्चिपञ्चान्त्रियतिरस्य य स्थित्या कुप्यं तथाहि-प्रथम नम ० कासादसस्य लक्षणं दो यतामुत्तुला

यगगाहणाद् उक्षोसेण स्थूठ नवगगाहणाद्, कालादेसेण उन्नतं ठिति करेञ्जा सञ्चिसि सञ्चगमएसु जहेव पुठ
वीकाहएसु उवयज्जमाणाण लुठी तहेय सञ्चत्य ठिइसवेह च आणेञ्जा । जह पचिदियतिरिस्कजोणिहो
उन्नयज्जति कि सञ्चिपचिदियतिरिस्कजोणिहो उवयज्जति अस्सञ्चिपचिदियतिरिस्कजोणिहो उवय
ज्जति ? गोयमा । सञ्चिपचिदिय नदे जहेव पुठवीकाहएसु उवयज्जमाणास्स जाव अस्सञ्चिपचिदियतिरिस्क

सम लपन्त्यतो हे मवयवस्य उत्पन्नतोष्टी मवयवबानि कासादेसानोन्नयत स्थिति कुप्योत् सर्वपा सवगमकेषु यथैव पृथिवीकायिकपुत्पद्यमा
नानां साध्यस्तथैव सुवय स्थितिसम्बन्ध व जानीयात् । यदि पञ्चान्त्रियतियगोनिक्तस्य उत्पद्यन्त कि सञ्चिपञ्चान्त्रियतियगोनिक्तस्य उत्पद्य
न्त असञ्चिपञ्चान्त्रियतियगोनिक्तस्य उत्पद्यन्त ? गौतम । सञ्चिपञ्चान्त्रियासञ्चिपञ्चान्त्रियन्नदो यथैव पृथिवीकायिकपुत्पद्यमानस्य यावद

तिर्येवना उत्पद्यन्तको एव सञ्चयव ते एवियोना ४ पूर्वकाणा त पचेद्विय तिर्येवना एम शेय यमानेवियै पचि सवेव लङ्गवो । अदि पाउञ्जार
एववि एवं जाव चठरिदिवा लङ्गवाणववना । वा पाञ्चायिकको पचेद्विय तियवने वियै लङ्गवे इवादि एम यावत् चठरिदिवा पचीतवको च
वा लोयना लपपात पचद्विय तियवनेवियै लङ्गवा । एवर सुमत्त पाञ्चायिको भाविसञ्जा यवसवि गमएसु । एतथावियव सयसेर पाञ्चायिक
पाटिदरने चठरिद्रापरगत नाञ्चान पचेद्वो तिर्येवनेवियै लङ्गवायादि सवधिनो सञ्चि भववा, तिवा एठिवास्स समूहको वा
वो मयर नमानवियै । मवादनन लङ्गव पाञ्चायिको लङ्गवायादि सवधिनो सञ्चि भववा, तिवा एठिवास्स समूहको वा
तियवना उत्पद्यन्तको पाठ मवयवस्य चार यपना चार तिर्येवना । कासादसेष उन्नयपठे ठिति करेञ्जा सञ्चिसि सवगमएसु । कासादस्योने पाञ्चायिकने

विद्यम्य अस्याने पृथिवीकायिकमलत्वं उत्पद्यमानस्य वस्तुयता लखिता सेवायापि वाप्या लेयल तत्र परिमाणद्वारे प्रतिसमयमसम्भवा उत्पद्यन्ते
इत्युक्तमिदं त्वत्वादिस्वरूपतदेवाह मवरमित्यादि ४ तथा पृथिवीकायिकस्यः पृथिवीकायिकस्योत्पद्यमानस्य सम्यक्द्वार प्रथमद्वितीयतृतीयचत्वार्यमग

जामाणस्म यि जाणियद्वा गवर गयसु यि गमएसु परिमाणो जहणेण एक्को वा दीवा तिगिवा उक्कोसेण
सरेज्जा वा शुसरेज्जा वा उवयज्जति, जयादेसेण यि गयसु गमएसु जहणेण दो जयगहणाइ उक्कोसेण
छाठ जयगहणाइ सस तचेय फाउदेमण उन्नयतो ठिई पकरेज्जा । जदि ध्याउक्काइएणवि एव जाय चउ
रिदिवा उययातयसो गयर ससृत्य स्यप्पणी छ्ठी जाणियद्वा गयसुवि गमएसु जयादेसेण जहणेण दो ज

यत्तयता मेव पच्चन्द्रियनियमोन्निषेधवि उत्पद्यमानस्यापि जयितव्या नवर नवस्वपि ममकेषु परिमाण कय पयिक्को वा द्वीवा प्रयोषोत्कय
तः मद्रुपा वा समद्रुपा कात्पद्यन्ते जयादेसमापि नवसु गमकपु अपय्येन ह जवग्रहणे उत्कयतोही जवग्रहणानि कयं तस्यैव कालादसो
जयत न्विति प्रमुपात । यद्यप्यापिकताप्येव यावत्तुरिन्द्रिया उत्पादयितव्या नवरं सवशास्सो सायिज्जितव्या नवस्वपि ममकेषु मवादे

ज इही पचेन्द्रिय तिदेवयानिकने विपे जयजताने पवि कइवो केइव तिही परिमाणद्वारम विपे प्रतिसमये असस्यावा सुपजे इसा कइवा इही ता एका
दि जपसे पडोअ कइसे—चहरं चरमदि ममपम परिमाणा । एतमाविशेष तोनेइ गमानेविपे परिमाण । जइवच एकावा टावा तिखिना उक्कासेव
मगवाशा पमपुज्जावा जयज्जति । जवग्रहको ०४ पववा वाय पववा तोम जवग्रहको सस्याता पववा असस्याता सुपजे तथा । मवादेसेवि च
इम गमगम । मवपाययाने मवे- ममानेविपे । जइवच टाभयवइयाह उक्कासेव पडुभववइयाह सेस तचव । जवग्रहको टाव भवपइव करे
जवग्रहको पाठ भवपइव करे यप तिमहोव कइवा । जामादेसेव उभयथा ठिइ पकरव्या । जामपाययाने सवेव पृथिवीकायिकने तथा सको

पचेन्द्रिय तिदिपन स्वस्वित करो करवा ते दकुवोले, पडिया गम, मविपे कासपाययाने जवग्रहे दाव जगतसुदुर्गतं एव पृथिवीना नीवा पचेन्द्रिय

गमे पुष्पस्य सन्धय इति ॥ सवत्य षण्णको सही प्राखियवृत्ति ॥ सर्वे श्रान्कायिकादिभ्य यतुरिन्द्रियान्तस्य उभृताना पञ्चैन्द्रियतियपुष्ट्याये ॥ य
प्यगोति ॥ श्रान्कायादेः सतका सन्धिः परिमाणादिका प्रचित्तया सा न प्राक्तनमूढज्यो उवगस्तया अधाननरोक्तमेवाय स्फुटतरमाङ्ग-कवय पुढ
यिकाइपसु उवयज्जमाकावमिस्यादि ॥ यथा पृथिवीकायिकज्यः पञ्चैन्द्रियतियपुष्ट्यामाना कोथामां सञ्चिकता तथैवाऽऽकायिकादिभ्य यतुरि
न्द्रियान्तस्य उवयमाना सा वाच्येति असञ्चिकज्यः पञ्चैन्द्रियतियेगुत्पादाधिकारे-उक्तासेचं पस्तिष्ठमस्तस्य अससेज्जमागठिइत्युक्ति ॥ अमना

योगो दो श्रुतीमुक्ता उक्तीसेण पलिउयमस्स अयसखेज्जानाग पुह्वकोमिपुज्जस मप्पहिय एवइय । विइय
गमए एसचंच उदी यवर काउदेसेण जहखेण दो अतोमुक्ता उक्तीसेण चत्वारि पुह्वकोमिउ चउहि अतो

सवियनवर कासाइयान जपयतो इत्तमुहुत्तं उत्तयतयतसः पूर्वकोत्पद्यतुज्जिरत्तमुहुत्तंरपिणा इयत । स एवोरत्तएकासस्थितिकपूरपद्यते

य पन्निपावमस्य पमखेज्जइ द्विइएस उववव्यति । हेगातन जवमववका पगतमुहुत्तं उत्तयत्तयको पञ्चापमने पसख्यावमेमाय स्थितिकनविपे उपले पतसे
पे बने पमसो पचेद्विय पसंख्यात वपीहुव पचेद्विय तिस वने विपे उत्पत्ति कडो । तबमते पवसस अवेय पुठबोकाइएमु उववज्जमावस्य पसखिक
तइर विरवसेस काव भवादेमानि । तेइ हेमगवन् इत्तादि अवयेय जिन पुह्विकोवाविकने विपे उत्पत्तावका पसद्योने पुह्विकोवाविक उवेयानेविपे
कता तिमसोव निरवयेय समस इदी यचि कडवा यावत् भवादेयसगे । कासादेसेव जइसेव हा यतामुक्ता । कासायावोने जवमववको दोव येत
मुहुत्त । उक्तामेव पन्निपावमस्य पसखेज्जइमाय पववोवो पुहुत्त मइइय एवव विविय गमप एसचेव सडो । उत्तयत्तयको पञ्चापमना पसख्यातमा
भाग पूर्वकावो पुहुत्त यचिक ते जिन पमसो पूर्वकावो पासकावस्त पचेद्विय तिस वनेविपे जपना इम सात भवपइएनेविपे सात पूर्वकोटो वर पाठ
मा भवपइवनेविपे बुयन्निवा तिवेवनेविपे यथापम पसख्यातमाय पावुक्कनेविपे जपमा पतसाकान यावत् मतिपागति करे वीका गमानेविपे एडोव
सवि परिमाणादि प्राप्ति कडवो । ववर कासादेसेव जइसेव हा यतामुक्ता उत्तयत्तयको चत्वारि पुह्वकोमिउ चउहि अतामुहुत्तं वि अथविद्याना ए

इति च प्रथिपामरु पथ्यान्प्रथमस्तु नति सरूपतो हासीति वपसुइखाणि प्रथिपीसत्कानि चतस्रस पूर्वकोट्यः पथ्यान्प्रिपतिर्यक्सत्का एव प्रोप

जोगिण्ण जन ! जे नयिए पचिदियितिरिक्कजोगिण्णसु उवयज्जिअए सेण नते । केवइकाल ? गोयमा !
जहणेण अतोमुज्जत, उक्कोसण पछिनुवमस्स अस्ससेज्जइनागिण्णसु उवयज्जति । तण नते । अयस्सेस
जहेव पुट्ठयीकाइएसु उवयज्जमाणस्स अस्सगिस्स तहेव गिरयस्सेस जाव नयादेसोत्ति । कालावेसेण जह

मत्तिअप्यन्प्रियतिपग्योनिको प्रदत्त । पथ्यान्प्रियतिपग्योनिकेपूत्थनु स मदत्त । विपयस्कासस्थितिकपूत्थयत् ? गौतम । अपग्यमानमूर्तुत्तं
सुत्तयत्तः पत्थापमस्यासुत्तुपत्तागास्यतिकपूरपद्योत्त । ते प्रदत्त । अयस्सेय ययैव प्रथिपीकायिकपूरपत्तामानस्यासस्थिमस्ययैव निरवग्रय याव
नवादेन इति । कामाददान अपन्यतो हत्तमदूर्तं सरूपत पत्थोपमस्यासुत्तुपत्तागा पूर्वकोटिपुण्यजातिचिकीमपत्तं । द्वितीयगमक एया चैव

चने पथेइति विवरणे स्मितावरी करवा मदन मव ममानविये । जहव पुठ्ठयीकाइएस उवयज्जमावाकमहो तइव सत्तत्त इति उवइव भावत्ता । जिय
याव पूर्वोक्ताविक्कको पथेद्विय तिवरुनविये उपज्जताने नाव्य कइो विमइोज पारकायिक पाटिदेइ वरुइयो पयगतको उपम । । अविक्कइवा
तिमइोज सदसुइ विवति सवव जाविवा । जइ पचिदियतिरिक्कआविइतिता उवयज्जति । का पथेद्विय तिवरुनानिक्कको उपम । वि सत्तिपचिदिय
तिरिक्कआविइतिता उवयज्जति । ता चू सओपथेद्विय तिवरुनानिक्कको उपम । पसत्तिपचिदिय तिरिक्कआविइतिता उवयज्जति । पयगा पसत्तो
पथेद्विय तिवरुनानिक्कको उपम । प्र उत्तर । गायमा सत्तिपचिदिय पसत्तिपचिदियभेदे जहेव पुठ्ठयीकाइएस उवयज्जमावअ । इओवम सओपथे
द्विय तिवरुनानिक्क उपम पसत्तो पथेद्विय तिवरुनको उपम भेइ विमइोज पूर्वोक्ताविक्कन विवै उपज्जताने कइता तिम कइता । जाव पसत्तिपचि
दिव तिरिक्कआविइएउभते च मविप पचिदिव तिरिक्कआविण्णु उववत्थिलए । यावत् पसत्तो पथेद्विय तिवरुनानिक्क वेमयवन् जेइ मविक्क पथेद्विय
दिय चओनिक्कने विवै उपम । सेवमते केवइव । तेइ इममवन् जेवकावास क्षितिक्कनविवै उपम । प्र० उत्तर । गायमा कइसेव र्थेनामुत्तुत्त कइवि

मुञ्जसीहि छुम्वहियाउं एवइय । सीचेव उक्कोसकालिठिईएसु उववज्जइ जह्खेण दो पलिउवमस्स अस्सखे
 ज्जउन्नागठिइएसु उक्कोसेणावि पलिउवमस्स अस्सखेज्जउन्नागठिति उववज्जति । तेण भन्ते ! जीवा एव जहा
 रयणप्पन्नाए उववज्जमाणस्स अस्सखिस्स तद्देय गिरयसेस जाव सेस कालादेसीत्ति णवर परिमाण जह्खेण
 एक्कोवा दोथा तिगिया उक्कोसेण सखेज्जावा उववज्जति सेस तचेव अ्यपणा जह्खकालिठिईउं जाउं जह

अपणम द्विपत्थोपमस्यासङ्कयमापत्थितिकपूत्थयैवापि पत्थोपमस्यासङ्कयमापत्थितिकपूत्थयते ते अरत्त । जीवा एव यथा रत्तमज्जायामुरप
 दमानस्यासङ्किन्न सखेव गिरयज्जप यावज्जप कालादेस इति मवर परिमाण वयम्यमैको वा द्वीवा वयोवोत्कपैतः सङ्केया वीरपयन्ते सो
 वइ । एतमात्रिणं कामपात्रदान कथये दाय पग्गमुत्तुल्ल ठामा पसक्को मवसक्को उरउटवको बार पूवकाओ बार पग्गमुत्तुल्ल पथिक पाठ मवग्गइव
 वको एतमात्राम यावत् गति पामति करे । साचेव उक्कासकाइएसु उववज्जति । तेहोव उरउटवकास क्षितिकनेविमै अपणै । अइएव डापसिपावमअ
 पमअइइमार्हिणु उक्कामपवि पलिपावमअ पसखज्जइमार्हिणु उववज्जति । अरग्गवको दाय पम्मापमने पसखातभाग क्षितिकनेविमै छपणै
 उरउटवको पथि पम्मापमने पसखातभाग क्षितिकनेविमै अपणै । तेभमते कोपा एव अइ राववपमाए उववज्जमावसु पसखिउ तइव चिरवसेस काव
 कासादेसति । तेइ वेभयवन् कोव इत्तादि इम विम ररमपभा पुविचोकाविभनेविमै अपणताने पसक्कोने जम्मा तिमहोव निमियेय सुमसु कइवो वा
 यत्त मेव कामादेग पायडोन पतकाठने कइवो । ववर परिमाण अइसेव एककाया दोवा तिथिवा उक्कासप सखेज्जावा उववज्जति सेसंतयेव । एत
 माविमय परिमाणनेविमै अरग्गवको एक पववा दाव यववा तोन उरउटवको सखाता अपणै तेविम पसखात ययोवुज्जपवेदिय तिरीयेने पसखाता
 वा पभाववको ग्रय तिमहोव उइवा इ । साचेव पयवा अइसकाइइएवा जावा । तेहोव पायवपे अवयवकाक्षितिकने विमै छपणो । अइसेव
 यीमुक्कण हिंएसु उक्कासेव पुवकाओ पाउएसु उववज्जति । अरग्गवको पग्गमुत्तुल्ल क्षितिकनेविमै अपणै उरउटवको पूवकाओ पाउसामेविमै अ

मष्टिपञ्चद्रियाणां ममङ्गातवयापुष्पसु पञ्चद्रियतिपक्ष्यति सङ्गा ॥ अथसेस ज्ञेयेत्यादि ॥ अथक्षेपं परिमाणादिद्वारजात यथा पृथिवीकायिके
पृथ्व्यष्टमाभ्या मष्टिनाः पृथिवीकायिकोद्देशे प्रदित तथैवास्त्यत्र पञ्चद्रियतिपक्ष्यमानस्य वाच्यमिति ॥ अक्षोसञ्च पत्तिर्भवमस्स इव
शेण अतोमुज्जत्तठिइएसु उक्कोसेण पुष्पकोनीस्थोउएसु उययज्जति तेण जत्ते । अथसेस जहा एयस्स पुठवी
काडाएसु उययज्जमाणस्स मज्जिमेसु तिसु गमएसु जाव अणुवघोत्ति । नवादेसेण जहणेण दो नवगगहणाइ
उक्कीसेण अठ नयगगहणाइ कालादेसेण जहणेण दो अतोमुज्जमा उक्कोसेण चत्तारि पुष्पकोनीञ्च चउहि
अतोमुज्जत्तेहिं अम्वहियानु । सोचेव जहणकालठिइएसु उयवणो एसचेव यस्सइया णवर कालादेसेण जह
प तवेव ॥ स एयास्समा अपम्यकालास्त्वित्थो जातो अपयेमाभमुद्भूतस्त्वित्थोपूस्सर्वेव पूर्वकोट्यायुस्परपथात् ते नदत्त । अथक्षेप यथे
तस्य पृथिवीकायिकपूर्य्यमाणस्य मय्यमपु त्रिपु गमकेषु यावदनुवत्य इति । नवादेसेन अपम्यतो द्वे प्रययस्सवे उत्तार्येतोसो जवयइकामि
कासादज्ञान अपम्यतो वृत्तामुद्भूतं उत्तपतयतस्यः पूर्वकोट्ययत्तुजिरत्तमुद्भूतरचिकाः । स एव अपम्यकालास्त्वित्थिकपूर्य्यव एया सैव वत्तव्यथा
। तथभत परमस अहा एयस पुठवोकाइएसु उववज्जमाणस्स । तेव हेमगबन् इत्यादि वाच्यतो त्रिम एकोञ्च पृथिवीकायिकनेविदे अपयवतति । म
मसु िम ममपय जाव पचववति । अथयस्त्विति तोन ममानेविदे यावत् पनवन्मगे वज्जा तिम इहा पति जज्ज
वाइ वक्कामेय पट्टमववववाइ । मवपायवोने अपयववको हाव ममगव
मइणा उक्कामेय चत्तारि पञ्चकापे

योण अतोमुज्जतठिइएसु उक्कोसेण पुसुकोलीअ्याउएसु उययज्जाति तेण जते । अयवेसेस जहा एसस्स पुठवी
 काट्ठाएसु उययज्जमाणस्स मज्झिमेसु तिसु गमएसु जाव अणवघोसि । नवादेसेण जहणेण दो नवगगहणाइ
 उक्कोसेण अठ नयगगहणाइ कालादेसेण जहणेण दो अतोमुज्जा उक्कोसेण चत्तारि पुसुकोलीज चउहि
 अतोमुज्जतेहि अमूहिदान । सोचेव जहणकालठिइएसु उयवणो एसचेव यसइया णवर कालादेसेण जह
 प तवेण ३ । स यणास्सता अपयकासत्थितिको जातो अपयेमाअमुसूतस्सितिकेपूस्सयेव पूर्वकोट्टायमा
 तस्य पयिवीकायिकपूरपदामातस्य सय्यमपु यिए गमसेव यालस्य
 कासाददान अपय्यतो न

पत्रे । तत्रभूत परमस्य अथा दयस्य पुठयोकादण्डस्य छत्रवज्रमाचस्य । तेन हेमगन्तु इत्यादि वाक्यतो ज्ञेय एकोन पुत्रिबोकादिकनेविवे अपवर्तते । म
न्यिदममुद्रिमु नमपय जात्र पत्रवर्तानि । अथयस्मिन्नि तोन ममानेविवे सागत् पञ्चवज्रमयो कथा तिम इहा यत्रि कथा । भवादेसेन अत्रवज्रस्य क्षामव
न्यत्रवार्द वज्रकामेय पञ्चमवज्रवार्द । मयपात्रयोने अथयवज्रको क्षात्र मयगुण्य करे उत्कृष्टवज्रको पाठ मयगुण्य अत्रिवा । काशादेसेन अत्रवज्रस्य दो
यनामवज्रना उक्तामेव वज्रादि पुनकात्रोपा वज्रि यतामुद्रिपत्रि पञ्चमवज्रपा । काशपात्रयोने अथयवज्रको क्षात्र मयगुण्य करे उत्कृष्टवज्रको पाठ मयगुण्य अत्रिवा
वार्द पञ्चको क्षात्र पञ्चमुद्रिपत्रि करो पञ्चिन्ने ते पाठमयवज्रस्य सर्वयो । सोचन अत्रवज्रवार्दिर एतु छत्रवज्रा एवमेव यत्रवज्रा । तेनोच अत्रवज्रवार्दिर नि
तेननेविवे अथवा एकोन वज्रवज्रा अत्रयो । पञ्चर काशादेसेन अत्रवज्रस्य सा भतामुद्रिपत्रि उक्तामेव सा भतामुद्रिपत्रि एवमेव । पञ्चसावित्रिय काशपात्रयो

शब्दाभ्याम् पुष्पकोटिपुस्तकमभिहितं । अथ असम्प्री पूर्वकोट्यापुष्पः पूर्वकोट्यापुष्पेयैव पञ्चेन्द्रियनिर्यादित्यत्र इत्येव सप्तसु सप्तपञ्चोत्तरेषु सप्तपु

योगे दो स्थितोमुज्जता उक्कोसेण स्थठ स्थितोमुज्जता एवइय सोचेव उक्कोसकालाठिईएसु उयययो जहस्येण
पुष्पकोटिस्थाउएसु उक्कोसेणयि पुष्पकोटिस्थाउएसु उययज्जइ एसचेय वत्तस्यया णवर कालादेसेण जाणेज्जा ।
सोचेय ध्यप्पणा उक्कोसकालाठिइत्तं जात्तं सोचेय पठमगमगवत्तस्यया णवर ठिई से जहस्येण पुष्पकोटि उक्को
सेणयि पुष्पकोटि सेस तचेव । कालादेसेण जहस्येण पुष्पकोटि स्थितोमुज्जतमस्यहिंया उक्कोसेण पालिनुअमस्स

मवरं कालादेसेन अपन्यतो हे त्तमुंभूत्तं उत्तकपतोही भक्तमुंभूत्तं इयत्त । स एवोत्तकपुष्पासस्थितिकेपूरपको अपन्यत पूर्वकोट्यायणु उत्तक
वापि पूर्वकोट्यायणुपूरपयोत्ते एया येव वत्तस्यता नवर कालादेसेन जानीयात् । स एवात्मोत्तकपुष्पासस्थितिको जातः सेव प्रथमगमकवत्त
यता नवर स्थितिस्यस्य अपन्यतः पूर्वकोटि उत्तकपूरवापि पूर्वकोटिः येयं तचेव । कालादेसेन अपन्यतः पूर्वकोटिरक्तमुंभूत्तंयिक्का उत्तकपंतः

ने जयययको दोव पगत्तमुंभूत्त उत्तकटवको पाठ पगत्तमुंभूत्त पाठ मवसववी एतकावास आवत्त करे । सोचेव उक्कोसकालाठिईएसु उत्तकको । तेहीव नि
चे उत्तकटवकास स्थितिकनेविये सपता । जहसेव पुष्पकोटि पाठएसु उक्कोसेववि पुष्पकोटि उत्तकको पाठएसु उत्तकको । जहस्यवको पूर्वकोटि
पाठएसु निविये अपने उत्तकटवको एहीव मवसववी एहीव मवसववी वत्तस्यता जानीयात् । नवर कालादेसेव जावेक्का । एतकोविशेष कालापात्रयोने जानीयात् । सोचेव
पयवा उक्कोसकालाठिईयो जानीयात् । तेहीव पापयपे उत्तकटवकास स्थितिक्क इया । सोचेव पठमगमय वत्तस्यता । तेहीव पडिसा ममानो वत्तस्यता स
यकोटि जानीयात् । नवर ठिई से जहसेव पुष्पकोटि उत्तककोसेववि पुष्पकोटि सेस तचेव । एतको विशेष स्थिति जहस्यवको पूर्वकोटि उत्तकटवको पवि
पूर्वकोटि जानीयात् येय तिमहीव जहसी । कालादेसेव जहसेव पुष्पकोटि पठोमभूत्त मस्यहिंया । कालापात्रयोने जहस्यवको पूर्वकोटि भक्तमुंभूत्तं यथिक्क ।
उक्कोसेव पडिपात्रमस्य पसवववत्तस्य पुष्पकोटि पुठ्ठ मस्यहिंय एवइय । उत्तकटवको पक्कापमनो असत्थातमाभान पर्वकाटो एवक्क यथिक्क एतकाका

[illegible]

युषां पद्मेन्द्रियतिरयामसङ्गातानामप्राधाविति षतुर्गमे-सङ्कासेन पुनर्कोष्ठिघातएतु उववज्मेव्यति ॥ अथन्यापूरसञ्जी सकृतातायुधेव पद्मेन्द्रि

माणस्स अस्सिस्स णवम गम तद्देय णिरयसेस जाय कालादेसोप्पि णवर परिमाण जहा एतस्सेव तति यग्गे सेस तचेय । जदि सखिपचिदियतिरिस्कजोणिणुहती उययज्जति कि सखेज्जायासा अस्सखेज्जायासा उय ? गोयमा ! सखेज्जायासा णी अस्सखेज्जायासा । जदि सखेज्जायासाउय जाय कि पज्जप्पसखेज्ज अय ज्जत्तसखेज्ज दोसुवि । सखेज्जायासाउयसखिपचिदियतिरिस्कजोणिणु जे न्निवणु पचिदियतिरिस्कजोणिणुस

नवमोपम सायैव निरवशाय याव त्वासावद्य इति भवर परिमात्र यथैतत्सैव वृत्तीपगमे क्षयं तत्तव ए । यदि सञ्चिपञ्चेन्द्रियतियग्योभिकेन्द्रिय
वत्पद्यन्त किं सङ्गयवर्षायाः असङ्गयवर्षायाः ? नौतम । सङ्गयवर्षायाः असङ्ग यवर्षायाः । यदि सङ्ग यवर्षायाः सायत्विक् पर्याप्तसङ्गं यापयार्पित
सङ्गं य ? ह्योरपि । सङ्ग यवर्षायाः सञ्चिपञ्चेन्द्रियतियग्योभिकेन्द्रियो यो त्रिविधः पञ्चेन्द्रियतियग्योभिकपूत्येषु च नवस्त । क्षियत्कास्त ० ? गौतम ।

[illegible]

पतिपदव्ययान इतिरुक्ता पूयबोध्ययुक्तेष्वित्युक्तं ॥ अथसेव त्रया एयसेत्यादि एतस्या सञ्चितिर्येक्यपेक्षित्वस्य ॥ सञ्चिति

उययज्जिज्ञाणं मेण ज्ञेते । केयति ? गीयमा ! जहणेण अतोमुज्जस उक्कोसेण तिपलिउवमठितीएसु उवव
ज्जिज्ञा । नण ज्ञेते । अयसेस जहा एयस्सचेव सखिस्स रयणप्पज्जाए उवयज्जमाणस्स पढमगमए णवर त्तेगा
हणा जहणेण अगुलस्स अयसेवेज्जिज्ञाण उक्कोसेण जोअणसहस्स सेस तचेव जाय जवादेसी , काळादेसे
ण जहणेण दो अतोमुज्जता उक्कोसेण तिणि पलिउयमाइ पुव्वकीणीपुज्जसमप्पहियाइ एवइय काल । सो

अप्यमाणासुमुहुतमुरम्पेव त्रिपत्तोपमस्वित्तिकपूत्पद्यत । ते ब्रह्म ! अथोप यथेतस्यैव सञ्चितो रजसमायामुत्पद्यमानस्य प्रथममगमे नव
रमवगाहना अपन्यनाकुलस्याकहु य आगमुत्स्वर्पेव योवनसहस्र अथ तस्यैव यावद्वावेसा इति । कासावेसेन अपन्यतो द्वेत्तमुद्भूतं उत्त्कर्प्यत
मीति पन्थोपयानि पूयबोदिपुयजापिकानि इत्यन्तं काल । स एव अपन्यकालस्मित्तिकपूत्पद्य एया सैव वज्जयता नवर कासावेसेन अपन्य
यइसेव पतामहुत्तं वडामेव तिपविपावमहिरेम उववसेज्जा । इमोपम अथरज्जको पतर्मुहुत उत्त्कुट्टबको तोन पक्कोपम स्मित्तिकनेविये उपजे । तेव
अत परसेव वडा एयगुवेव । तेव इमेववन् पवगेय परिमापादि विम एहोव । सञ्चित्य रजसमाय उववज्जमाय पढममगए । अतो पवेद्विय ति
वाहना अथरज्जको पगुनता पसवसातमाभाय । उव्वोवेव आपवसइस्स सेस तचेव जाय अवादेसीति । उत्त्कुट्टयको आजनसइय ते मत्स्सादिव या
बोने वीवरो येव तिमहोत्र वडना वावत् भवादेयज्जे । काळादेसेव अइसेव दो पेतोमुहुता । काळपाययोने अथरज्जको टीव पतर्मुहुत वे मवग
इव पाययो । वडामेव तिक्किय उपावमाह पुव्वकादो पुहुत मसइियाए एवरवकाल । उत्त्कुट्टबको तोन पक्कापम पूव्वोवो पुव्वक पविक्क एइतो
भारता पठितीपरे वडरो एतथावाण वावत् मति पायमि करे । सापत्र अइववासाहिरेसु उवववा एसवेव वतथवा । तेहोत्र अज्जयकाल क्षितिक्क

सखेज्जहनाग उक्खोसेण जोशुणसहस्स सेसं तंचेव जाय अयुवयोसि । जयावेसेण वो जयग्गाहणाह काला
 देसेण जहणेण तिसि पलित्तममाइ अतोमुज्जमस्रहियाह उक्खोसेण तिसि पलित्तममाइं पुव्वकोलीए अय्य
 हिपाहं । सोचेव अय्यणा जहयसकालाठितोत्तं जातं जहसेण अतोमुज्जस उक्खोसेण पुव्वकोलीआउएसु उयव
 जाति छट्ठो से जहा एतस्सचेव सखिपचिदियस्स पुठवीकाहएसु उयवज्जमाणस्स मज्झिमएसु तिसु गमएसु
 सवेव इहवि मज्झिमेसु तिसु गमएसु कायहा सयेहो जहेय एत्यचेव अससि मज्झिमेसु तिसु गमएसु सोष्वेव

पस्सोपमानि यत्तमुत्तरीविकागुत्तपस खीवि पस्सोपमानि पूव्वोत्थाविस्सति । स एवास्स जपयत्ताहस्सितिको जातो जपय्येनात्तमु
 दूत मुरवपत्त । पूर्वोत्थायुगु सत्पद्यन्ते, सखि एत्तं पचेतस्येव सखिपचिदियस्स एविधीकायिकृत्यद्यमागस्य मय्यमेतु तिसु गमएसु
 सुव्वेवहपि मय्यमेतु तिसु गमएसु कर्तव्या सुव्वो पचेतव्या सखिमनुज तिसु गमएसु स एवात्तमुत्ताहस्सितिको जातो यथ मय्यमेतु

त एतद्व्यसने । मगाइयहो मय्यइयहो । मय्यइयहोम हाय मय्यइयहो । कावाहेसेव जहसेव तिसि पचिपावमार यतोमइय मय्यइयहो ।
 कासपाययेन जहसेवको तोन पक्कापय यत्तमुत्तं पचिद हाय मय्यइयहो । उक्खोसेव तिसि पचिपोवमार पय्यकोलीए मय्यइयहो । स
 एतद्वको तोन पक्कापय यत्तमुत्तं पचिद हाय मय्यइयहो । एतद्व हाय मय्यइयहो । एतद्व हाय मय्यइयहो । एतद्व हाय मय्यइयहो । एतद्व हाय मय्यइयहो ।
 पाठएसु जहसेव । तेतोव पापवे जहसेव । तिसि पचिद हाय मय्यइयहो । एतद्व हाय मय्यइयहो । एतद्व हाय मय्यइयहो । एतद्व हाय मय्यइयहो ।
 तज्ज । सखिपरिमाय सज्जनवि प्राप्ति किम एवेव निवसे । सखि पचिदियस पुठवोकारएसु जहसेवमायस मय्यइयहो तिसु मय्यइयहो । सज्जो
 पचेद्विने एविधीकाविकने विने जहसेवमायस । ते मय्यमेतु तिसु मय्यइयहो । एतद्व हाय मय्यइयहो । एतद्व हाय मय्यइयहो । एतद्व हाय मय्यइयहो ।
 पचि विवहा तोन मय्यमेतु तिसु मय्यइयहो । एतद्व हाय मय्यइयहो । एतद्व हाय मय्यइयहो । एतद्व हाय मय्यइयहो । एतद्व हाय मय्यइयहो ।

उक्तोसंबं संतोऽन्नाउववकतितति ॥ एव सन्निपण्णेन्निद्रयेत्ताः सन्निपण्णेन्निद्रयेत्ताः-अदि सन्तीत्यादि ॥ अयसेत्तं अहा एयस्सवेव
सकिस्सति ॥ अथअपं परिमाणावि तपेत्तस्यैव सन्निपण्णेन्निद्रयेत्तस्य इत्यर्थः केवल तत्रावगाहना समपनुरित्यादिकोक्ता इहत्सुत्तपेत्तो योगमवसह

अप्यणा उक्तोसकालाठितीत्तं जानं जहा पठमगमए णवर ठिती अणुवधो जहसेण पुसुकोनी उक्तोसेणायि
पुसुकोनी, कालादेसेण जहसेण पुसुकोनी अतोमुजसमस्रहियाइ उक्तोसंण तिस्सि पलितवमाइ पुसुकोनी
पुजसमस्रहियाइ, सोचैव जहसकालाठिदंपुसु उवयसो एसचैव वससुया णवर कालादेसेण जहसेण पुसु
कोनी अतोमुजसमस्रहियाइ उक्तोसेण असारि पुसुकोनीत्तं अजिह अतोमुजसोह अस्सहियात्तं । सोचैव

अथर स्थित्यनुवन्तो अपयेम पुवकोठिः उत्तरवैद्यन पुवकोठिः आसादेद्यन अपयपत्ता पूर्वकोठिरन्तमुत्तरेदपिका' उत्तरवैद्य भोवि पत्तो
पमानि पुवकोठीपुपयज्ञापिकानि । स एव अपयव्यआसस्थितिकेपुत्पथ एपाचैव लज्ज्यता भवरं आसादेद्येन लज्ज्यता पूर्वकोठिरन्तमुत्तरेदपिका
अयेने त्रिपे मध्यम तोन ममानेविपे अज्ञा तिमशौच रत्तां पवि अहवा १ । सोचैव अणवा उक्तोसकालाठिदंपुसु अतोमुजसमस्रहियात्तं । तेहीव था
पवे संख्यातवर्गमुक्त्वा संदीपयेद्विज तिर्येवगानिज आपवये उत्तरकटकाज्ज क्कितिक पुवो विम पठन गमे अज्ञा तिम अहवो । अवरं ठिदं अहववो ज
अवव पुवकोठो अजासेचवि पुवकोठो । एतकाविमयेव क्किति अतुपय्य अघटयवको पुवकोठो उत्तरकटवको पवि पुवकोठो अहवो । आसादेसेचं अहवे
अ पुवकोठो अतामकुत्त मझहिवा १ । आउपायवोने लज्ज्यवको पुवकोठो अतोमुजसमस्रहियात्तं । उक्तोसेच तिस्सि पलितवमाइ
पुवकोठो पठन मझहिवा १ । उत्तरकटवको तोन पण्णापम पुवकोठो पुवका अघिक ते पाठ मवपइवमाटे मावणा पुठोपरे अहवो २ । सोचैव अहव
आठिदं ३ अहववका पयचैव वतावया । तेहीव लज्ज्यवकाज्ज क्कितिकनेविपे अणवा ए सयकोठी पुठोपरे वज्ज्यता अहवो । अवर आसादेसेचं अहवे
अ पुवकोठो अतोमुजस मझहिवा १ । एतकाविमयेव आउपायवोने लज्ज्यवको पुवकोठो अतोमुजसं पविज होव मवपइववको । उक्तोसेच अतादि पुव

उक्तीसकालठिईएसु उत्रयसो जहणेण तिपलिउयमठिईएसु उक्तीसेणयि तिपलिउयमठिईएसु अत्रसेस
तचेय णयर परिमाण ठेगाहणाय जहा एतस्सेव तइयगमए नवादेसेण दो अवगहणाइ, कालादेसेण जह
योग तिखि पलिउयमाइ पुअकोनीए अअहिचाइ उक्तीसेणयि तिखि पलिउयमाइ पुअकोनीए अअहिचाइ
तअडुय जाय करेजा । जड मणुस्सेहिनी उवयजाति कि सयिमगुस्सेहिनी असयिमणुस्से ? गोयमा !

उत्रयतयतस पूयजालयतु प्रिरक्तमुईरपिका ८ । स एवोरउटकालस्थितिकृत्यको अपम्यन त्रिपत्सोपमस्वितिकृत्ययैयापि त्रिपत्सोप
मस्वितिकृत्ययैयापि तत्रेय नयर परिमाणमवगाहना च ययेतस्यैव वृत्तीयमम मवादेशम हे मवयइव, कालावक्षण जयत्यतलीवि पत्सोपममभि
पूअकोत्यापिकानि उत्कर्षेयापि त्रीवि पत्सोपममभि पूअकोत्यापिकानीयन्त मावस्तुर्यात् ६ । यदि मनुष्येभ्य उत्पद्यन्त कि सतिष्ठमनुष्यो

काओपा चदिं येनामकतकि अअहिचाया । उरकुटबको च र पूर्वकावा चार चत्तुईरुत्तबरो चविब ते पाठ मवपइवबको भावना पठिसीपरे ८ ।
माचर उजायकावाहि । वस उववका । तेदोअ उरकुटकास स्त्रितिकृत्ययै अपना इत्यादि । अइवेव तिपलिपावमहितीपसु उकासेववि तिपलिपावमहि
तीएसु यवसेस तचय । अपम्यबको तीअ पक्कापम स्त्रितिकृत्ययै अपवे उरकुटबको यवि तीन पक्कापम स्त्रितिकृत्ययै अपवे उवमाइना उरकुटबको
इमा । चरर परिमाण पागाइवाइ अइ । उतरमव ततिव ममर । पतवाविअय परिमाइ त उरकुटबको सव्याता अपवे, यरीर उवमाइना उरकुटबको
यावजमइय इत्यादि । अइर यतम्यव तइवममए । त्रिम एइनाअ जोआ गमानिपे कळा तिम अइवा । भवाटमेव टाभमवटकाइ । भापायरोने
टाय भवमवव अइवा । कानासेवेव अइवर्षे तिमि पलिपावमाइ पुअकोनीए अअहिचार । कासुपायकोने अअववको नाअ --- १॥
क वेअवमाठ । उकावासेवदि तिखिपालपावमाइ पुअकोनीए अअहिचार उवइव काव करेजा । उरकुटबको परि । न पवन एम पूर्वकावाकरी पवि
क ममवगुइवमाठे वकासमान इव एतकावाक कावत् गतिपागति करे ८ । अइमवरसदिताउववव्याति । आ मनुष्यको अपवे । कि अविमवस्सेविती

सखिमणुस्सेहितो अस्सखिमणुस्से । अस्सखिमणुस्सेण जंते ! जे नविण पचिदियतिरिक्कजोगिणसु उवज्जति
 सेण जंते ! केवडयकाछठिईएसु उयवज्जति ? गोयमा । जहसेण अतोमुज्जत्त उक्कोसेण पुव्वकीप्पी आउएसु
 उयवज्जति छद्दी से तिसुवि गमएसु जहेव पुठवीकाइएसु उववज्जमाणस्स सबेहो जहा एस्यचेव अस्सखिस्स
 पचिदियस्स मज्झिमेसु तिसु गमएसु तहेव निरवसेस जाणियह । जदि सखिमणुस्स कि सखेजावासाउय

उसखिमणुप्यप्प सत्यदग्गे ? गौतम ! सखिमणुप्यप्पो उसखिमणुप्यप्पो असखिमणुप्यो मदत्त । यो सखिक्क पण्वेन्द्रियतिर्येयोमिक्खेपू
 त्यदग्गे स मदत्त । क्षिपत्वास्सत्थितिकपूत्तदग्गे गौतम । अपन्यमानमुर्लसत्कर्पतः पूर्वकात्पायुष्यु उत्पद्येत । सखिस्सस्य अविषपि गमकपु
 पयेव पुरिषोबायिकपूत्तदग्गमानस्य सखयो यथा यतस्सैवा सखिन्नः पण्वेन्द्रियस्य मध्यमपु विपु गमकपु तथैव निरवद्येप सखितव्यम् । यदि

पमखिमचस्से । ता पूर्ण सप्पीमत्तव्वववो छपवे पञ्चवा पसप्पो मत्तव्वववो छपवे ६ म उत्तर । मायमा सखिमचस्सेहिता पसखिमचस्से । हेमौतम स
 भौमत्तव्वववो छपवे पसप्पो मत्तव्वववो छपवे । पसखि मत्तव्ववव भंत व भवि । पसप्पो मत्तव्व हेमगवन् जेव भवि । पंचदिय तिरिक्कजाविरस ७
 वववविव । पचेन्द्रिय तिर्येवयानिबनेविये छपवे । सेवमते केवडय काइएसु उववववविव । तेइ हेमगवन् खेतकावास खिविकनेविये छपवे ६ म उत्तर
 र । मायमा जहववव पतामहुत्त छक्कासव पुव्वववोहो पाउएसु उववववविव । हेमौतम जहववववो पत्तमहुत्त पाउवे छपवे उत्तव्वववो पूर्वववो पा
 उवववविवे छपवे । ववो से तिसवि यमएसु जहव पुठवीकाइएसु उववववववव । सखिपरिमावाटि पसप्पोमत्तव्वव तोनेई गमा पचिक्कानेविये जेमा
 टे नवेई यमामने पचिक्का तोन गमा समवे जहववववो तेवा उत्तव्ववववो पवि पत्तमहुत्त खिविकनेविये ववो पव खिविकनेविये पचिक्का पचिक्का
 जादिकनेविये उववववववववव ववो तिमव वववो । सबेवा जहा एववेव पसखिस्स पचिदियस्य सखिमणुस्स निदमम म ७

संवेव जिय इहाव पचेन्द्रिय तिर्येववववो, पचेन्द्रिय पचेन्द्रिये पसप्पो पचेन्द्रिय तिर्येववववो, पचेन्द्रिय तिर्येववववो पसप्पोपचेन्द्रियवना विपवा तोन गमामे

[illegible][illegible]

यगुद्गते मनेवं-प्रयागद्वीपेन अपन्येन द्वे धन्तमुष्टं उत्तरमुष्टं यतस्त्रः पूर्वकोट्यो उत्तरमुष्टं सप्त
कापिबा एव अपन्यस्थितिबन्धोपि कथित्यत्र सर्वेण अपन्यस्थितिको अपन्यस्थितिकेधित्यत्र बान्धुमुष्टं सर्वेण अपन्यस्थितिक उत्तरमुष्टस्थितिने

सणिमणुस्मस पुत्रयीकाडुएसु उयवज्जमाणस्स पठमगमए जाव ज्ञादेसोत्ति कालादेसेण जहणेण दो श्यतो
मुज्जता उक्कोसेण तिणिएपलिन्यमाइ पुष्टकोठिपुज्जसमझिहयाइ सोचंय जहणकालठिहंएसु उययणो सवेय
यसस्यया गयर कालादेसेण जहणेण दो श्यतोमुज्जता उक्कोसण चत्तारि पुष्टकोठिउ चउहि श्यतोमुज्जतेहि

यया निब्र (प्रवृत्ति) यावदुत्तरपुं सु मदत्त । विपरकास ? गौतम ! अपन्येमान्मुष्टंमुष्टपर्यं त्रिपस्योपमस्थितिकपूरुपद्यत । सन्धिसुस्य
यया एतरेय सन्धिमनुष्यस्य पृथिवीकायिकपूरुपद्यमासस्य प्रथमगमल यावद्भावादेश इति । कालावदान अपन्यतो द्वे कर्मुष्टं उत्तरपर्यंत स्त्रीवि
पत्यापमानि पूत्राटिपुण्यतापिधानि । स एव अपन्यप्रासास्थितिकपूरुपल सर्वेण यच्छयता नवर कालावद्येन अपन्यतो द्वन्तमुष्टं उत्तरपर्यंत

यन् अनमाचान स्थितिकनविय उपजेर म उत्तर । गान्धा अङ्गण यतामसुल उक्कोसक तिषिपक्षिभावमद्विएस उववप्यति । उगोतम अवग्यव
या पलमसु स्थितिकनविये उपल उक्कोसको ताम परवापम स्थितिकनविय उपवे । तेनमेते सदा से कडा एतरेय । तेन सेमगवन् सन्धि परिमाया
श्रियाणि तत्र पठन । सन्धिमनुष्यस्य पुठिकाडुएसु उववप्यमावस्य पठमगमए छात्र भगादमासि । सन्धिमनुष्येने पृथिवीकायिकने विपे उपजताने पदि
मा गमानेनिय कको तिमहाज कडको यावत् मनादम नय । कालादस्य उववप्यमावस्य पठमगमए पुष्टत मभविहार । उत्तरपुष्टका तोन परवापम पूर्वकाको पुष्टका त पाठ मभगुडकवको मावमा
कमाटे । मभवानेन तिनि पानपावमाइ परवाका पुष्टत मभविहार । उत्तरपुष्टका तोन परवापम पूर्वकाको पुष्टका त पाठ मभगुडकवको मावमा
पुठनीपर कडको । मावय अङ्गणकायिकद्विएसु उववप्यमावस्य पठमगमए मभविहार । तेनमेते सदा से कडा एतरेय । तेन सेमगवन् सन्धि परिमाया
श्रियाणि तत्र पठन । सन्धिमनुष्यस्य पुठिकाडुएसु उववप्यमावस्य पठमगमए छात्र भगादमासि । सन्धिमनुष्येने पृथिवीकायिकने विपे उपजताने पदि

अस्महिंयान् । सोचंय उक्कोसकालिठिईएसु उवययो जहस्येण तिंयि पलिंनयमिठिईएसु उक्कोसेणयि तिंयि पलिंनयमिठिईएसु सव्वेय यस्सय्या णवर दंगाहणा जहस्येण अंगुलपुज्जस उक्कोसेण पच धणहसयाइ ठिइ जहस्येण मासपुज्जस उक्कोसेण पुव्वकोनी एव अणुययो यि नवादेसेण वो भवगगहणाइ कालादेसेण जहस्येण तिंयि पलिंनयमाइ मासपुज्जत्तमसहिंयाइ उक्कोसेण तिंयि पलिंनयमाइ पुव्वकोनीए अस्महिंयाइ एव

नतल पूवळील्ल धनुनिरत्नभुर्नोरिबळा । स एकोल्कटकासकितिकपूल्पो अल्पस्यल त्रिपस्वीपमस्वितिवेपूल्पर्यकापि त्रिपस्वीपमस्वितिके
 पु सुनैक वल्लज्जता नवरभसमादना लपयेनेनाहुसपयज्ञामुल्पर्यैव पच्य धनुः द्युताभि स्विताजपय्यतोमासपुण्यज्ञामुल्पर्यैव पूर्वकोटिरेवमनुव
 तीपि जवारधेन से प्रवपइये कासाइयेन अल्पमतळीनि पस्यापमानि मासपुण्यज्ञाधिकानि उत्कयेत क्षीयि पस्वीपमानि पुषकोट्याधिक

[illegible]

इय जाय करेजा । सोचेव ध्युप्यणा जहसुसकालठिईठे जाते जहा सखिपचिविदियतिरिक्कजोणिएसु उयव
जामाणरस मज्जिमेसु तिसु गमएसु वत्तइया जणिया सहेव एयस्सवि मज्जिमएसु तिसु गमएसु गिरवसेसा
जाणिथइया णवर परिमाणं उक्कोसेण सखेजाया उयवज्जति सेस तचेव । सोचेव ध्युप्यणा उक्कोसकालठि
इठे जाते सहेव पढमगमगधसइया णवर तेगाहणा जहसुण पच धणुहसयाइ उक्कोसणयि पच धणुहस
याइ ठिई ध्युणयधो जहसुण पुसुकोली उक्कोसेणवि पुसुकोली सेस तचेव जाय जयादेसोसि । कालादेसेण

नि इयस पावत्तुयोत् । स एवात्मना जयग्यकासस्थितिको जातो यथा सुद्धिपच्चेन्द्रियतियेग्योमिकेपूरपद्यमानस्य मध्यमेपु त्रिपु गमकेपु
वत्तथ्यता प्रथिता सर्वेदे तस्यापि मध्यमेपु त्रिपु गमकेपु निरयधोपा प्रथितया नवर परिमाव उत्कपंतः सङ्ख्या वोत्पशुस्ते छेप तसेव । स
एवात्मनोरुटकासस्थितिको जातः सर्वेव प्रथमगमकवत्तथ्यता नवर धवमाइना जयमेव पच पुन सुतानि उत्कपतोपि पच्य पुनः सुतानि

ते होव पापचपेजधवकावस्थितिक इया । जहा सखिपचिविदिय तिरिक्कजाविएसु उयवत्तमावस्य । बिम सघी पचेद्विय तिरियेवोमिकनविदे जयजताने ।
मज्जिमेस तिस धमपस वत्तथ्यता मचिया । विवहा तोन ममानेविदे वत्तथ्यता कही । सहेव एवज्जवि मज्जिमएसु तिस गमएसु बिक्कसेसा भाविय
या । ते सगवोही एइना मध्यम तीनेर ममानेविदे निविधेयपकेकरो कइयो । नवर परिमाव उक्कोसेव सखेजाया उयवज्जति सेसतचेव । एतकाविशेष
परिमाव उटकट्टकको सकयाता जपवे येय तिमहोव कइना । साचेव पयका उक्कोसकाठिइया जाया सनेव वत्तथ्यता । तेहीव पापचपे उटकट्टका
न स्थितिक इयो ते सगवोहीव प्रथम ममानो वत्तथ्यता इहा जावयो । नवर धाभाइना जइकेव पच सइइसयाइ । एतकाविशेष धवमाइना जयव
यको पंचसे धनपयो । उक्कोसेववि पयवत्तइसयाइ ठिई पचबंधा । उटकट्टकको पचि पंचसे धनपयो जावयो किति तका धनुवत्त । जइकेव पुवकोही
उक्कोसेववि पुवकाओ ससतचव जाय मवाइसाति । जयवत्तको पूंकाओ उटकट्टकको पचि पूंकाओही येय तिमहोव कइयो वाचव मवादेयसमे न

जहखेण पुष्पकोठी अतोमुजसमझहिथाड उक्कोसेण तिसि पलिनुवमाइ पुष्पकोठि पुजसमझहिथाइ एउइय जाव करेक्षा । सोचेव जहखकालाठिईएसु उयययो एसचेव यत्तयया गयर कालादेसेण जहखेण पुष्पकोठी अतोमुजसमझहिथा उक्कोसेण चक्षारि पुष्पकोठीठ वउहिं अतोमुजसमझहिथा । सोचेव उक्कोस कालाठिईएसु उयययो जहखेण तिसि पलिनुवमाइ उक्कोसेणयि तिसि पलिनुवमाइ एस चेव छठी जहेव

स्वित्यनुयथा अपन्यत पूर्वकोटिरत्नमुद्रार्णविका उत्कयेत खोदि पत्तोपमानि पूर्वोटेपुष्पापिकाभीपत्त पावत्तुयात् । स एव अपन्यकालस्थितिकपूष्य एया चेव वसव्यता नयर काला ट्येन अपन्यत पूर्वकोटिरत्नमुद्रार्णविका उत्कपतवत्तत्त पूर्वकोत्यवतुनिरत्नमुद्रार्णविका । स एवोत्कपकालस्थितिकपूष्यतो अपन्येन श्री चि पत्तोपमानि उत्कर्षेणापि श्रीचि पत्तोपमानि एयेव सन्धिययव सममनमक मवादयन द्व मवयइव कालादयन अपन्यतलीचि पत्तोप

इव । कालादेसेव अइकेव पुष्पकोठी अतामुद्रत समझिवाइ । कावपायरोने अवगवको पुष्पकोठी अतामुद्रत पधिक । उक्कोमेव दिक्षिवाकपावमा र पुष्पकोठी पुइत समझिवाइ एउइय काव करव्या । उरकटवको तोन पत्तापम पुष्पकोठी एवकव पधिक एतकाकाल यावत् गति भागति वरे । मो चेव अइकेवकालाइएसु उववका एसचव यत्तयया । तइओ अवगवकाव स्थितिकमविपेअपनाएओअ वत्तयता वइवो । ववर कालादेसेव अइकेव पुष्प काव र्चनामुद्रत समझिवाइ । पवलीनियव कावपायरोने अवगवको पुष्पकोठी अतामुद्रत पधिक र्णवका । उक्कोमेव यत्तादि पवकाओपा वउदि अतामुद्रनेचि पयविवापा । उरकटवको चार पूर्वकोठी चार अतामुद्रनेचरी पधिक एतकाकाल यावत् गतिभागति करे । मायेव उरकालकावझिइए स उववका । तइओ उरकटवकाव स्थितिकमेविपेअपना तेइ । अइकेव तिसि पलिपावमाइ उक्कोसेचि तिसिपमिपावमाइ पमचेव मइओ अइइ स ययपमए । अवगवको तोन पवरोपम उरकटवको पचि तोन पवतापम स्थितिकनेविपेअपने एओअ सन्धि चिम सातमा गमानेचिप कइओ तिम क

सप्तममए नद्यादेमेण दो नयगगहणाइ कालादेसेण जहसेण तिखि पळिछयमाइ पुव्वकीणीए अस्सहिंयाइ
उक्कोसेण वि तिखि पळिठवमाइ पुव्वकीणीए अस्सहिंयाइ १ । जइ देवेहिती उववज्जति कि नवणवासी
देवेहिती उववज्जति वाणमतरजोइसियेवमाणियदेवेहिती उववज्जति २ गोयमा । नयणवासीदेवेहिती वि
उववज्जति जाय वेमाणियदेवेहिती वि उववज्जति । जइ नवणवासीदेवेहिती उववज्जति कि असुरकुमा
रनयणवासिदेवेहिती उववज्जति जाय यणियकुमारनवणवासी २ गोयमा । असुरकुमारनयण जाय यण

मानि पूव्वकीट्यापिकानि उत्तरपैवापि ग्रीवि पस्योपमानि पूर्वकोट्यापिकानि २ । यदि ववेस्य उत्पद्यन्ते कि मयनवासि देवस्य उत्पद्यन्त
वाणव्यन्तरज्योतिषवैमानिकदेवस्य उत्पद्यन्ते २ गीतम । मयनवासिदेव्योप्युत्पद्यन्त यावद्द्वैमानिकदेवस्योप्युत्पद्यन्त । यदि मयनवासिदेवस्य
उत्पद्यन्त किमसुरकुमारनवणवासिदेवस्य उत्पद्यन्ते यावरस्तनितकुमारनवणवासिदेवस्य २ गीतम । असुरकुमारनवणवासि यावरस्तनितकु

दया । मवाटसव टा मवमववा । मवपायवीन दाव मवगदव करे । वावाटसव जइसेव तिखि पसिपावमार पुव्वकाओए पयभइवाइ । कामपा
यसाने जइमववको तोन पवसापम पुव्वकाओ करो पविज । उत्तरकासेविव तिखि पसिपावमार पुव्वकाओए पयभइवाइ ८ । उत्तरववको पवि तोन प
वसापम पुव्वकाओ करो पविज एतत्तावास वावत् गति पागति कर । जइ देवेहिता उववज्जति । वा देववको जपने । कि मवववासी देवेहिती उवव
ज्जति । ता ज मवमपती देववको जपने पववा । वावमतर जोदमिय वेमानिव देवेहिता उववज्जति । वावमतर देववको जपने पयवा व्यातिपौ देव
वको जपने वेमानिक देववको जपने २ उत्तर । मायमा मवपवासी देवेहितावि उववज्जति । वेगोतम मयनपती देववको पणि जपने इम । जाव
वेमानिय देवेहितीवि उववज्जति । वावत् वेमानिक देववको पवि जपने । जइ मवववासी देवेहिती उववज्जति । जा मवगपती देववको जपने । वि
पमरकुमार मवववासि देवेहिता उववज्जति । तो ए असुरकुमार मयनपती देववको जपने इम । जाव वावयकुमार मवववासी । इम यावत्

यकुमारजनवर्णनासि । असुरकुमारेण जते ! जे ज्ञाविण पञ्चदियतिरस्कजोणिणसु उववज्जिणसु सण जते !
 केवडय ? गोयमा ! जहसेण अतोमुज्जसिठिणसु उक्कोसेण पुव्वकोठिठिणसु उववज्जोज्जा, असुरकुमाराण
 छठी णवसुयि गमणसु जहा पुठवीकाणसु उववज्जमाणसु एवं जाय ईसाणस्स देयस्स तेहय छठी जवा
 देसण सव्वल्य अठ भवमाहणाइ उक्कोसेण जहसेण दोसि ठिति संवेहच जाणेज्जा । णागकुमाराण जते !

मारजनवर्णनासिदेवोप्युत्पद्यते । असुरकुमारी प्रदत्त । यो मयिकः पञ्चेन्द्रियतिर्यगोनिबेपूरपत्तुं स प्रदत्त । कियत्कासास्थितिकपूरपयेत ?
 भीतम् । अपन्यनात्तमुद्गूलेस्थितिकपूरकपैव पूवकोठिस्थितिकपूरपयेत । असुरकुमाराणां सावित्रं भवत्यपि गमकेषु पया पञ्चिणीवायिकपूरपया
 मानस्यैव यावदीयानस्य इवस्य तथैव सावित्रं जवादेष्टान् सर्वत्राष्टौ प्रवग्रहणानि उत्कपंतो जपत्येव ह्र जत स्थितिं सततवच जानीयात् । नाग

एतितकुमार भवनपतो देवबको जपये इ प्र उत्तर । भावमा असुरकुमार भवच आग जवित्रकुमार भवचकादि । देवोत्तम पसरकमार
 भवनपतो देवबको पचि जपय यावत् एतितकुमार भवनपतो देवबको पचि जपये । असुरकुमारेण भते जे मयि पञ्चदिय तिरस्कजोविणस
 उत्तवज्जितय । पसरकुमार देववचनं च मय पञ्चदिव तिर्येवामिबनेविये जपये । सेव भते वेवच । तेह देववचनं वेवकाकास स्थितिबने
 विये जपये इ प्र उत्तर । भावमा जहसेण पयाभुत्तद्विणस । देवोत्तम जहसेणको पत्तमुद्गूले स्थितिबनेविये जपये । उत्तकासचं पुव्वकाठो ठिणसु छ
 ववजेज्जा । उत्तवज्जको पूवकाठो स्थितिबनेविये जपये । असुरकुमाराण छठो जवसुयि भमणसु जहा पुठवीकाणसु उत्तवज्जमाणसु एवं जाय ईसाणसु दे
 वसु तहव यतो । पसरकुमारेण जहसेण पयिरिमावादिमानि जवरे समानेविये किम पवित्रोकाभिवनेविये जपयतायमाने एवं पवित्रोकास्थितिबनेविये देवको
 उत्पत्ति करो असुरकुमारबको इमानपर्वत्त इम करोने तेहने पञ्चदिव तिर्येवामिबनेविये जपि जहवी इमान पत्तवोच देव पवित्रोकास्थितिबनेविये जपये इम
 करोने दावत् इमानदेवने हसो जह्वा । भवदेसेचं समस्त पठ मयजहवा । भवमाजोण समस्तो पाठ भवजहव करे । उत्तकासेच जहसेण दावि ठि

[illegible]

जे न्नायिए एसचंय यत्तुया णथर ठित्ती सन्नह च जाणंज्जा । एव जाय यणियकुमारे । जइ वाणमत्तरेहि
ता उयवज्जति कि पिसाययाणमत्तरे तहेव जाय वाणमत्तरेण नने ! जे न्नायिए पच्चिदियतिरक्क एवचंय
णथर ठित्ति सवेह च जाणंज्जा । जइ जोहसियउययाठ तहेव जाय जोहसिएण नने । जे न्नायिए पच्चिदि

कुमारो प्रदत्त । या मविब एयापेव वक्तव्यता नवर स्थिति सुवष व खानीयात् । यदि वानव्यन्तरप्य सुवषान्ते वि पिज्ञावामव्यन्तरसर्पेव यावद्वानव्यन्तरो मदत्त । यो प्रविबः पञ्चभिप्रपतिपम् (प्रघति) एव पैव नवर स्थितिं सुवषं व खानीयात् ।

ति सबेबब जायेखा । उरुदृष्टका तथा असम्यक्को सब भवगृहब करे स्मितिप्रते तथा सबेधप्रते जायेवा । जानकमाराबं मत ज मयिए एसुवेव वत
गया । नामकमार हेममबन् जइ भव इत्थादि एहोअ बज्जता भबुदि बिचारीने कहवो । बबर ठिति सबेबब जायेखा । एतकाविमोव स्मितिप्रते तथा
सबेधप्रते जायेवा । एवं जाय बबिजकमारे जइ बाबमतरेडितो उवजळति । इम बाबय स्मितिबुमार परेत कहवा जा मानव्यतरबको उपयै । वि
पिसावबाबमनरे । ता ए पियावबाबमत्यतरबको उपयै इत्थादि । तबब जाव बाबमतरेव मते ज भविए पबिदिय तिरिक्त उपयय । तिमहोअ बा
वत बागव्यतर हुममबन् जइ भव पबेक्कि विरियमानबेविये अपज इमहोअ कहवा । बबर ठिइ सबेबब जायेखा । एतकाविमय स्मितिप्रते तथा
सबेधप्रते जायेवा । जइ बाइसिय उववापा । जा ज्वातियोवको उपपातकडिये ता पबि । तबेव जाव आइसिएवं मत ज भविए पबिदिय तिरिक्त ए

[illegible]

यतिरिक्त एमचेच घट्टसुया जहा पुढयीकाडयउदेसए नयगगहणाइ गयसुवि गमएसु अथ जाव कालादेसेण जहणेण अथजनागपलिनुवम अथतोमुझसमझहिय, उक्तीसेण चत्तारि पलिनुवमाइ अउहि पुझकोणीहि अउ हिययामसयसहसंमोहिं अथ्नाहियाइ एवइय जाय गतिरागति करेजा । गयसु गमएसु गधर ठिति संवेह अ

यदि स्वातिष्ठापपातस्तथैव यावज्ज्योतिषो भवन्त । यो नमिक्कः पण्णेन्द्रियतियंगयीव वल्लभ्यता यथा पुचिवीवापिकोत्तेसुसो जवपुइवानि नव
अपि गमकयु चधो यावाकालादञ्चन जपम्यतीटमाणस्योपममन्तमुंरुत्तौपिकमुत्तपेतदत्वारि पल्लोपमाभि षतुत्तिः पूर्वकोटिजि षतुत्तिः

सुखर दत्तस्य । तिस्रौञ यावत् व्यातिपो वैभगवन् श्री भग्य पचेद्रिय तिस्रैश्चानिजनेनिने छापके इत्यादि पचि पक्षोक्त निवे दत्तव्यता । कदा पुठवि
काश्च दृष्टमण । त्रिम पृथिवीवायिक दृष्टेयानिबिदै कक्षी तिम कक्षी । भवत्यक्ष्णार ब्रह्मवि समईस पक्ष । भवत्यक्ष्ण अक्षै नमनेनिने पाठ भवप
द्वय कक्ष । साव कानान्मेव २५१११ दानाग पनिगात्रस पनामकृत मस्तुचिदै । यावत् कावपात्रबोने कक्ष्यको पक्षापमना पाठमागम सेव्याति
मोदय १ । ५२ १६६६ पचिदै पचेद्रा तिवदयया श्रीवता । कत्रासुवत्तादि पक्षिपात्रमार पक्षि परवकाकोष्टि वरुडिब वासवकुस्तेदि पम्भदि
याई कक्षय काव यति दानति करिखा कक्षस गमपमु । कत्रुडयको वार पक्षापम वार पूर्वकाको वारमाव वरसेवरी पक्षिक एतसे वार पक्षोपम वा
रकाप त वग्नेव्यातिवी देव वारम्भ पात्रबोने काववा वार पूर्वकाको ते वारमव तिर्वेवपात्रबोने कक्षवा एतकोकाव वावव मतिपायति कक्षे अक्षै

मातयेदना, त्रिविधवेदाः, अपत्येनास्तुभूतस्त्रिषय, उत्कर्षवस्तुपूर्वकोट्यायुधः प्रशस्तैतराप्यवसामाः, स्थितिसमाभामुर्वचा कायववेपस्तु मवादेशेन अपत्यता द्वी प्रवौ उत्कर्षयोती प्रवाः कासावेदान तु लिखित एवास्ते १ । द्वितीयवने-सर्वैववस्तव्ययति ॥ प्रथमगमोक्ता अवसमिह स्वयः कासादेशेन अपत्यतो द्वे चानुभूतौ उत्कर्षत द्यतल पूर्वकोट्य यतुरस्तमुद्भूतोपिबाः तृतीयप्येव ॥ नवरं मुगाइका जइखं अगुसपुइ तति ॥ अननदमवसित मद्रुसपयक्ता सीनतरसरीरो मनुयो नात्कष्टायुकु तियस्त्यद्यते तथा ॥ मासपुइतति ॥ अननापि मासपयक्ता द्वीमव

जाणेज्जा । जइ वेमाणियदेव कि कप्पोत्रग कप्पातीता ? गोयमा ! कप्पोत्रयसुगवेमाणिया णोकप्पाती ता वेमाणिया । जइ कप्पोत्रयसुग जाव सहस्सारकप्पोत्रयसुगवेमाणियदेवेहिता उवयज्जाति णो श्याणय जाव (ग्रंथ १३०००) णो श्चुनुयकप्पोत्रयसुगवेमाणिय । सोहम्मगदेवाण जते । जे नविण पचिदियतिरिस्क

ययसइसैरपिकाणि इयत्तं यावदुति भागति इयोत् । मवहु नमकपु नवर स्थिति स्वचं च जानीयात् । यदि वेमानिकदेवस्य उत्पद्यते कि कस्योपपत्तवेमानिकदेवस्यः कस्यातीतवेमानिकदेवस्य उत्पद्यते ? गीतस । कस्योपपत्तकवेमानिकदेवस्यो नैव कस्यातीतवेमानिकदेवस्यः ।

ममानिबिं । नवर ठि सुवेइय जावज्जा । इतकाविंश विजि तवा सुवेय जाववा । जइ वेमाबिदेव । आ वेमानिकदेवको उपपत्ते । कि कप्पावम कप्पातीता । ताव् वेमागासो देवबको उपपत्ते पववा कप्पातीतबको उपपत्ते इ म उत्तर । सोयसा कप्पावसुगवेमाबिया णो कप्पातीतावेमाबिय । इ सोतम कप्पागासो वेमानिक देवबको उपपत्ते, मही कप्पातीत वेमानिक जावत् उपपत्ते । जइ कप्पावसुग जाव सुइयार कप्पावसुग वेमाबिय देव विता अवज्जाति । आ कप्पागासो देवबको जावत् उपपत्ते इम जावत् थप्पबको सोधम देवबाकने पादिदेरं सइयार कप्पावसुग वेमानिक देव उपपत्ते । वा पावय जाव । पानत पादिदेरं चार देवजाव जावत् [ग्रंथ १२] वा पसुयवज्जावसुग वेमाबिय । पसुत कप्पावसु वेमानिक देवबको नउपपत्ते । साइअनदवाचं मते ज भविए पचिदिय तिरिस्त जाव उववज्जातए । सोयमदेव वेममवम् खेइ मव पचेदिय तिरियोनिकने विदे

रायुको मनुष्यो भोक्तृस्थितिषु तियत्कल्पयत इत्युक्तं । जहा सक्रियविविधतिरिक्त्वोचित्यसु पर्वेदियतिरिक्त्वोचित्यसु उववज्जमाहस्तेत्यादि
 स्वयेव समता परिहारायमाह-नवर परिमाहमित्यादि । तत्र परिमाहकार उत्कृष्टतो अस्मया सा उत्पद्यत इत्युक्तं मिह तु सञ्जिमनुष्या
 वा उक्त्यन्तन उक्त्या उत्पद्यत इति वाच्यं सङ्गननादि द्वारादि तु यथा तत्रोक्तानि तत्रावगन्तव्यानि तानिर्वैय-तेषां पदसङ्गमभानि, अप
 योक्तव्योप्या मनुसासङ्गुयमानमात्राऽवगाहना पद सस्यानानि तिको लेभया, मित्यादृष्टि द्वे अद्याने, कापक्षयो योगो' हावुपयोगी चत

जात्र उद्ययज्जित्तए सण ज्ञते । केयट्ठ ? गोयमा । जहस्येण स्यंतोमुज्जत्तठिईएसु उक्कोसेण पुसुकीलीश्याउएसु
 सेसं अहेव पुतुथीकाहयउवेसए णयसुत्ति गमएसु जहस्येण दो जयग्गहणाइ उक्कोसेण श्चठ जयग्गहणाइ ठिति
 कालावेस च आणेज्जा । एव इसाणवेवेत्ति । एव एएण कमेण श्चयवेसा जात्र सहससारो देवेसु उअव्रान्ते

पदि कयोपपञ्च (प्रयति) यावत्सहस्रारकस्योपपञ्चक्येमानिकदेवेभ्य उत्पद्यन्ते नो घातत (प्रयति) यावत् [पंच १३०००] सच्युतकस्यो
 पपञ्चक्येमानिकदेवेभ्य उत्पद्यन्ते । सौभर्मकदेवो प्रदत्तं । यो प्रविकाः पञ्चेन्द्रियतियम्यावुत्पत्तुं स प्रदत्त । कियत्वासास्मितिकपूत्पद्योत । नी
 तम् । अपत्यमानामुद्भूतास्मितिकपूत्कयैव पूर्वोक्तपयुक्त्तुं येष ययैव पृथिवीकायिकोवेक्षत नवस्त्वपि नमकेषु अपत्यतो द्वे मवग्रहवे उत्कयै

अपने । सचभत कवट्ठ । तेह ईमज्जन् कोतसाकाल क्षितिकनेविये उपपे । यावमा जहस्येव धंतामुद्भुतहिईएसु । ईगीतम जहस्यवको
 पत्तमुद्भुत क्षितिकनेविये उपपे । उवासय पुञ्जकाको पूवकाको पावकानविये उपपे । सुस जहेव पठवोकाइयउहसए कवसुवि
 नयस । वाकता विम पृथिवीकाविक उदुदये नवेह गमनेविये कम्मा तिम कइवा । जहस्येव दामवववववाइ उवासय पट्ट मवम्वववाइ । जहस्यवको
 वाह भवपइव उदुदववको घाठ भवपइव करे । ठिति वासावुसच आपेज्जा एव इ सावदववि । स्थितिप्रते कानाधेश प्रते कानाधेश इम ईगानवेवने वि
 पे पवि कइवा । एवं पएव अमेव अवससा जात्र सङ्कारा उगेसु उववाएयत्ता । इम इवे पनुअमेवरी याजता यावत् सङ्कार देवनेविये उपपञ्चाववा ।

[illegible]

यद्यी नवर रंगगहणा जहा रंगगहणासठाणे । लेस्सा सणकुमारमाहिदयतलोएसु एगा पम्हलेस्सा सेसाण
एगा सुखलेस्सा, वेदे नी इलीवेदगा पुरिसवेदगा नी नपुसगवेदगा । श्याऊअणुयधा जहा ठिहपवे सेस

बाह्यौ मवयद्वाणि स्थितिं कासावेक्षं च खानीयात् । एवमेतेन क्रमेणावनीयावत्सङ्ख्यादेवेष्ट्यादयितव्यो नवरं च
गाढता यथावगाढतासुस्थाने सौम्या सनस्तुमारमाश्चन्द्रमश्लोकेवेका पटनसेहया । सायावां शुक्लसर्पैका । वदे नैव खीववकाः पुरुषवेदकाः

[illegible]

अवधारणीयावगाहना इतरा तु अप्रपञ्चोत्प्लवङ्गप्रागमाणा, उत्सर्पेत क्षु पोन्नतसमामा, संस्वार्त्तं समवतुरेत्त्वं उत्तरवैद्वियापेक्षया तु मानावि
 च नतस्रो तद्वयाः विविधा इतिः प्रीतिः प्रानाम्यवश्यं चक्षानामि च मन्त्रमया योगादीनि पंच पदानि प्रतीतामि समुद्राता यथाः पच,
 तद्वना द्विविधा यदो मनुष्यकवचः स्थिति दद्यात्तपसश्चादि अप्रपञ्चरासुसतिरिक्तं साधरोपमं शोषशरद्वयं तु प्रतीतं शवेच तु सामान्य
 न चाह-प्रकाशेयं शक्त्यस्यादि ० नामकुमारोदिवचन्यता तु सुश्रानुसारेणीपपुम्यं प्राच्या ॥ शृणाहवा जहा शृणाहवासठावेति ॥ यवगाहना य
 या यवगाहनासंस्थान प्रस्थापनाया एकविंशतितमे पदे तत्र वैव द्वाभामममगाहना-प्रबन्धबजोदसोद मीसाहसप्तश्रुतिरयवीथी । यच्छाहवाविसेस
 दुदुगेयदुगबवच्छपस्यादि ० १० जहा तितिपर्यन्तं ० प्रस्थापनाया श्रुतपदे स्थितिय प्रतीतेवेति ॥ चतुर्विंशतितमे क्षत विंशतितमः ० २४ ॥ २० ॥

अहेय इसाणगाण । कायसंयहं च जाणेज्जा । सेयं जत । जंते ! ति ॥ अउधीसइमसयस्स वीसइमो उइसो
 समसो २४ ॥ २० ॥ मणुस्साण जंते ! कटीहितो उववज्जाति ? गोयमा । णेरइएणहितो
 यि उववज्जाति जात्र देवेहितो वि उववज्जाति एव उववातो जहा पच्चिवियतिरिक्खजोणिय उइसए जाय

मो मणुसकवक्काः । कायसंयहं यथा स्थितिपदे श्रवं यपेवेसाणकातां कायसंयहं च कापीयात्तवेत्तं मदन । इति ॥ चतुर्विंशति
 तमगत विंशतितमोद्वयः ॥ २४ ॥ २० ॥ मणुया मदन । श्रुत उत्पद्यते ? गोतम । भैरपिषेप्पोप्युत्पद्यते यावद्वेप्पोप्युत्पद्यते
 मशौच इ यावत्तथा पचिबार कवका । कायसंयहं पचि कविबी । सेवमते २ ति । तच्चति केमपन्नं रत्नादि पूर्वगतं ॥ अउधीस
 इमसयच्छीसदयो उद्वसा सम्मता ॥ ए अउधीसमी यावत्तथा मोसमावद्वेयो मूरावका ॥ २४ ॥ २ ॥ मणुयाच मते कपाहिता सुवव
 ज्जाति । मणुच केमपन्नं विवद्विबी उपमे रत्नादि यत्र उत्तर । गायमा केरएणित्तिवि उववज्जाति जाय देवेहितो वि उववज्जाति । केयोतम भारकोयकी
 पचि उपन्न इम यावत्त मन्दयको तियेव नमूय दवदकी पचि उपमे । एव उववापा जहा पच्चिवियतिरिक्खजोणिय उइसए जाय । इम उववात विम यवे

अपेक्षयित्तमे किंविद्विष्यते-अवश्यं मासपुण्ड्रिह्यसुति ० अयमेवमुक्तं रवप्रमानारका अप्य मनुष्याय यत्रलो मासपुण्ड्रादीन्तरं न य

तमापुण्ड्रिणेरङ्गहिता यि उग्रयज्जाति णो श्रुहे सप्तमाए पुढियेणेरङ्गहिता उग्रयज्जाति । रयणप्यनापुढ
यीणेरङ्गयाण नत ! जेनाथिए मणुस्सेसु उग्रयज्जाति सेण नंत ! केअहकाल ? गीयमा ! जहणेण मासपुङ्गत्ताठि
हणसु उक्कोसेण पुव्वकोनीआउएसु अयसेसा यत्तवया जहा पचिदियतिरिस्कजोणिएसु उग्रयज्जाति तहेव
णयर परिमाणे जहणेण एक्कोया दीया तियिया उक्कोसेण सखेज्जा या उग्रयज्जाति जहा तहि श्रुतोमुक्कते

एवमुपपाती यथा पञ्चैन्द्रियतियग्यानिकोवृक्षा ये वातसमापुचिवीनिरिकज्योप्युत्पद्यन्ते नैवाप सप्तमापुचिवीनिरपिकेज्योप्युत्पद्यन्ते । एवं
प्रमापुचिवीनैरपिको भवन् । यो भविको मनुष्यसु उत्पत्त स जवन् । यियस्कासस्वितिकेपुत्पद्यत ? नीतस । अपत्यम मासपुण्ड्रस्विति
कपूरवर्णं पूयसात्प्यापुण्ड्रवशा वक्तव्यता यथा पञ्चन्द्रियतियग्यानिकेपुत्पद्यन्ते तथैव सवर परिसारं-अप्येनैको या द्वीवा त्रयोवोत्कर्षे

द्विष तियेषानिब उद्दयमानेविये अद्या तिस इवा पचि अहवा । खाव तमापुठवि केरङ्गहितावि उग्रयज्जाति । यावत् तमानाम जहो पृथिवीना नारव
यको पचि उपजे । वा पवमसमाप पठवि केरङ्गहिता उग्रयज्जाति । नोच सातमोपुचिवीना नारवको भवपणे । रयव्यभा पुठवोकेरङ्गवाच भते ले भ
त्रिष मनुष्यमेव उग्रयज्जाति । रतमभापुचिवो नारको जेमगवन् अह भय मनुष्यमेविये उपजे । सवभते केवदव वास । तेव जेमगवम् केतसाबाव स्मिदिव
नविये उपजे इ० म जतर । गायमा अहमेवं मासपुण्ड्रिह्यिएसु उक्कोसेव पुव्वकोपो पाउएसु पवसेसा वक्तवया । जेगोतम अग्रव्यको मासपुण्ड्र स्मि
तिवभदिये उपजे एतमे रतमभा पुचिवीना नारव अग्रव्यपाउवा मनुष्यता वचितावका मासपुण्ड्रकलो कोनकोपे तथाविध परिणामना पभावयको
वरवृक्षको पुव्वकोपो पाउएव उपजे पवमेव वक्तव्यता । अद्या पचिदिय तिरिक्कापिएसु उग्रयज्जाति तहेव । निस पचेन्द्रिय तियेषानिबनेविये अपजे
तिसकोअ उग्रयजा अहवा । सवर परिसारे । एतथात्रियेव परिमावहारनविये । अहपव एकावा दीवा तियिवा उक्कोसेव संकेज्जावा उग्रयज्जाति । अ

प्रति तपान्तिपरिबासात्वा दिव्येयमन्त्रादि कारणं याप्यं तथा परिभाषादरे-उक्तोचैव सरेज्जा उववळतिनि ॥ मारकावा सुगच्छिमेपु म
मुण्यप्यादावा दुपत्रावा ॥ सुकुतत्वात्तवित्तित्वा त्वादाताएव ते उत्पद्यन्तइति ॥ अद्या तदि भातोमुद्रुनेहि तथा इह मासपुद्गलदि सर्वेह ॥
रज्जाति ॥ यथा तत्र पण्यन्त्रियतिपुद्गुदेकं रज्यप्रभाभारकेभ्य उत्पद्यमानां पण्यन्त्रियतिरियां अपत्यतो उत्तमेद्रुतस्वितिकत्वा दस्तमुद्रुतः सन्ने

हि तथा इह मासपुद्गलेहि संयेह च करेज्जा संस तवेव अहा रयणप्यन्नाए वस्तव्या तथा संस्कारप्यन्नाएयि
णयर जहणेण यासपुज्जसिद्धिंएसु उक्तोसेणपुद्गुक्कोनी उगाहणा छेस्साणाणठिइथ्युणयधसवेह णाणसु च जा

त मनुष्या बोस्पद्यान्त यथा तत्रान्तमेद्रुतस्तात्र मासपुपक्षैः सम्येच च कुर्वात् । क्षेत्रे तर्हि यथा रज्यप्रभाया वस्तव्यता तथा क्षकराप्रभा
या अपि भवरं अपत्येन तपपुण्यस्तिस्वितिकपूरकपैव पूवकोटिः । अत्रगाहमात्तयाद्यानास्वित्यनुव्यसयेपताभास्य च जानीयाथीय स्तिर्यम्योनि

सन्नेको एक पञ्चवा इत्येव पञ्चवा तोन वस्तुदृढको पञ्चाता अपत्ये मारकने सभृच्छम मनुष्यनदिये अपत्यवाना यभाववको यमलने सपञ्चातयकायि
को संत्वातको न उपपद्ये । अद्या तदि यतामद्रुनेहि तथा इह मासपुद्गुलेहि संयेच करेज्जा संस तवेच । जित्त तिहां पवेद्विब तियेव उदेमानेविये र
रज्यभा तारकको उपज्जा मकाने पवेद्विब तियेचने ववव्यवको यन्तमुद्रुत क्षितितपयापको यन्तमुद्रुतसवाते सर्वेचकोषो तिम इहा मनुष्य उद्वेया
नेविये मनुष्येन ववव्यस्तिरिति प्रते पापयो मासपुववव्यववाते सर्वेच करवा इतिभाव ग्रेय तिमकोज कइवा । अद्या रयणप्यमाए वस्तव्यता तथा सखर
वमागवि । जित्त ररतममानेविये ववव्यता जहो तिम प्ररररमादि वस्तव्यता इहा पवेद्विब तियेवउद्वेयव यदुसारं कइवो इति । अद्या ववव्यव्यं वास
पट्टन तिर्यग्य । पतनाविमेष अपत्ये वयं पुवव्य क्षितिकनेविये अपत्ये । उक्तोचैव पुवव्यको । अरकसपको पूर्वको पुवव्य क्षितिकनेविये अपत्ये ।
यामाहवा मेव्या वाचद्विति अणवध संयेच वाचपत्तं जावेज्जा । एवमाहना १ वेज्जा २ ज्ञान ३ क्षिति ४ यनुव्य ५ संयेच इत्यादि भेद जाकवो । अ
देव तिरिच्छत्रादि वदेसए । जित्तकोज तियेचकोजिक्क उद्वेयानेविये कइता तिम जाकवो । एव जाव तमापुक्को चेरइह । इम यावत् जहोद्विबको

गेजा जहेय तिरिस्कजोणिय उद्देसए एव जाय तमापुठवीणेरइए । जइ तिरिस्कजोणिणहृतो उववज्जाति
कि एगिदियतिरिस्कजोणिणहृतो उववज्जाति जाय पचिदियतिरिस्कजोणिणहृतो उववज्जाति ? गोयमा !
एगिदियतिरिस्कजोणिण नैदो ! जहा पचिदियतिरिस्कजोणियउद्देसए णयर तेऊवाऊपछिसेहेयहा सेस तचेव
जाय पुठवीकाइएण जते । जे जधिए मणुस्सेसु उयवाज्जिएण सेण जते ! केवइ ? गोयमा ! जहणेण श्रुतो

कोदेसवे एवं यावत्तमापुठवीनैरियिः । यदि तियम्योनिकेस्य उत्पद्यन्ते किमेकान्द्रियतियग्योनिकस्य उत्पद्यन्ते यावत्तपञ्चेन्द्रियतियग्योनि
कस्य उत्पद्यन्ते ? गौतम । एकान्द्रियतियग्योनिकेस्यः (एव) नैदो यथा पञ्चेन्द्रियतियग्योनिकोदृक्ते मवर तलोवायू प्रतिसेचयितव्यो क्येयं
तच्चैव यावत्तपुठवीकायिको जदन्त । यो भविको मनुष्येषु उत्पत्तुं स प्रदन्त । कियत्कासस्थितिकपूरपद्यत ? गौतम । अपत्येनात्तमुदुत्तस्थि
तिसेपूत्तव्यैव पूवकोट्यापुक्कपूरपद्यते । ते प्रदन्त । बीवा एव यथैव पञ्चेन्द्रियतियग्योनिकेपूरपद्यमानस्य पूठिवीकायिकवत्तव्यता सर्वविहा

नारवसेव जइवा । जर तिरिस्कजोणिणहृता उववज्जाति । जो तियैवकानिकवको छपवै । विं एभिदिव तिरिस्कवाचिएहिता उववज्जाति । तो सू ए
वेद्विद्व तियैवयानिकवको छपवै । जाय पंचिदिव तिरिस्कवाचिएहिता उववज्जाति । रम यावत् पचेद्विद्व तियवदोनिकवको छपवै १ प्र उत्तर ।
मासमा एभिदिय तिरिस्कवाचिए भेग छहा पचिदिय तिरिस्कवाचिव उद्देसए । जेभोतम पचेद्विद्व तियैवदोनिकवको छपवै इत्वादि भेद किम प
चेद्विद्व तियैवयानिक उद्देसमानेवि कइता तिम जइवा । जर तेख बाछ पचिसेहेववा सेसतसेव । एतथाविशेष तेउ वात्रना प्रविशेव उरवो एतसे ते
उ वाचको नोवन्ना मनुज नवाय योय तिमहोव जइवा । जाय पुठवीकाइएण भते वे भविण मजुरसेसु उववज्जातए । यावत् पचिदोवायिक उभयमवन्
जे भव मनुष्यनेविदे अपजवायास्य ते मनुष्यने विदे छपवै । सेवभत जइइव । तेइ जेभयवन् जतकावास क्कितिकनेविदे छपवै २० प्र० उत्तर । माय
मा जइवेव यतानुइतहिइएसु । जेभोतम जइववको यतानुइत क्कितिकनेविदे छपवै । उवासेव पुक्ककोठी पाउएसु उववज्जातए । उत्तरउववको पुंवको

५० इतः तपश्च मनुष्योद्देशेन मनुष्याणां अपत्यस्थितमाश्रित्य मासपृथङ्गैः सर्वेषः कार्ये इतिज्ञावाः तपश्चि-कालादेशेनैव जह्येव दसवाससहस्राश्च
मासपुद्गलमग्निरियाह इत्यादि ॥ शार्ङ्गरामजादिवक्तव्यता तु पम्बेन्द्रियतियगुद्देवमानुसारेणवसयति अथ तियग्न्यो मनुष्यमुपादयकाह-कश्च तिरि
कृत्यादि ॥ इह पृथिवीकायादुत्पद्यमानस्य पम्बेन्द्रियतिरयो या वक्तव्यताका सैव तत उत्पद्यमानस्य मनुष्यस्यापि एतदेवाह-एव जह्यवत्यादि ॥
विशेषं पुन राह-मवर तहयेत्यादि ॥ तत्र तृतीय शीर्षकोज्यः पृथिवीकायिकोऽप्य उत्कृष्टस्त्रिभिषु मनुष्येषु ये उत्पद्यन्ते त उत्कृष्टतः सङ्क्रान्ता एव प्रव

मुज्जत्तिहिएसु उक्कोसेण पुप्फकोणीस्थाउएसु उववज्जिज्जा । तेण ज्ञते ! जीवा एव जहेव पचिद्वियतिरिस्क
जाणिएसु उववज्जमाणस्स पुढवीकाइययसुसुया सर्वेव इहयि उववज्जमाणस्स णवसुयि गमएसु णवर तइय
तठणवमेसु गमएसु परिमाण जहयेण एक्कोया दीया तिसिवा उक्कोसेण सखेज्जावा उववज्जति जहेव

पि उत्पद्यमानस्य भवत्यपि गमकेषु मवरं तृतीयपटुमवमपु ममकेषु परिमाणं जपत्येनैको वा द्वौवा त्रयोवोत्कर्षतः सङ्क्रुपा वोत्पद्यन्ते येषां
तन्मा अपत्यकालस्थितिको जवति ततः प्रथमगमके उप्यवसायाः प्रकृता अपि प्रमक्षस्ता अपि । द्वितीयगमके प्रमक्षस्ताः तृतीयगमके प्रमक्ष

की पात्रवर्णनेविधे उपपद्ये । तेनैव जीवा इव जहेव पचिद्विद्य तिरिस्त्रिधाविषु उत्पद्यमानाश्च पुढवीकाइय वक्तव्या । तेनैव ममवत् जीव इत्यादि
रम विवर्णादौ उपपद्ये त्रिवेण्योनिजने विधे उत्पद्यतावर्णा वृद्धिवोकाविद्वन्तो वक्तव्यता कर्तौ तिक्ता । यन्नेव इहवि उत्पद्यमानाश्च जह्यवति गमए
सु । मगमोदो इह पचि उत्पद्यता वक्तव्यता मवेह गमानेविधे कर्तौ । मवर तइय इह जह्यमेसु ममएसु । एतदाविशेष जीवा इहा मवमा गमाने वि
धे । परिमाण जह्येव द्वावा द्वावा तिसिवा उक्कोसेणं सखेज्जावा उत्पद्यति । परिमाण जह्यवत्तको एव जह्यता एता पवता लोग उत्कृष्टवकी संख्या
ता उपपद्ये । जहेव जह्यता जह्यवत्ताकट्टिवा मवर ताहे पठमगमए । विवारे चापचये जह्यवत्ताक स्थितिज इवे तिवारे पट्टिका ममानेविधे । प्रथम
सावा पठता पथपठ्यावि विधिय ममए । प्रथमसाव प्रथम सुम पचि इवे प्रथमए पठम पचि इवे द्वौवा गमानेविधे । प्रथमसुता तइयममए पठ

देही रो प्राप्त

ति, यद्यपि मनुष्याः सम्पूर्णात्मसङ्ग्राहकस्तथा न्वति तथाप्युत्कृष्टस्वभावः पूवकोढ्यापुणः सस्याताएव पञ्चेन्द्रियतियन् स्वसङ्गता अपि न्व
तीति एव गृहे भवमे चेति ॥ नारे व्यप्यवत्यादि ॥ अपमर्चा मध्यमयमार्गो प्रथममे श्रीपिकेपूस्वद्यमानतायामित्यर्थः अप्यवसानाभि प्रशस्तानि उत्क
ष्टव्यवित्तवतोत्पत्ता यप्रशस्तानि ॥ अपन्यस्थितिकत्वेनोत्पत्तौ ॥ वीयगमयति ॥ अपन्यस्थितिकस्य अपन्यस्थितित्यूत्पादप्रशस्तानि प्रशस्तान्यवसाने
प्यो अपन्यस्थितिकत्वेनानुत्पत्तरिति एव वृत्तीयोपि वाच्यः । अप्यायिकादिव्य य तदुत्पादमतिदेशेनाह—एव आशङ्काइयावतीत्यादि ॥ देवाधिकारे-

अप्यपणा जहसुकाठिईठ न्वइ ताहे पठमगमए अज्जवसाणा पसत्यावि अप्यसत्याधि । विइयगमए
अप्यसत्या तइयगमए पसत्या न्ववति सेस तचेव गिरवसेस । जइ आउकाइए एव आउकाइएणांयि एव अण
स्सइकाइएणांयि एव आव चउरिदिणाण अससिपचिदियतिरिस्कजोणिया ससिपचिदियतिरिस्कजोणिया

स्ता न्ववति छप तदैव निरवज्ञपं । यद्यप्यायिक एवमप्यायिकेवापि । एव वमस्पतिक्वायिकेवापि । एव यावत्तुनिद्रियाणां असञ्जिपप्य
न्द्रियसिर्गयोनिक्वा सञ्जिपपञ्चेन्द्रियतियम्योनिक्वा असञ्जिमनुष्याः सञ्जिमनुष्या एते सर्वेपि यथा पञ्चेन्द्रियतियम्योनिक्कोद्भूतस्त तथैव न्ववि

त्ता भवति । यमयस्य यद्यम इवे श्रीआममानेविवे प्रयस्यत्र इवे । संसत्तेव विरवसेस । श्रेय तिमइव निरप्रयय समस्यपवे । जइ आउकाइए एव आउ
काइएवपि । आ पञ्चाविक्कवो मनुष्य छपवे इम परकायिकसंघाते पवि कइवा । एव वपस्यकारणपवि एवं आव वहरिदिवाचं । इम वमसत्ता
कायिकसंघाते पवि कइवो इम यावत् वहरिदिवसगे कइवो । यससिपचिदिव तिरिक्तवाचिवा । यसस्रो पचेद्वि तिवेववानिक्क । ससिपचिदिव
तिरिक्तवाचिवा । सस्रोपचेद्वि तिरियानिक्क । यमसिमनुष्या ससिमवक्का एते सवेवि । यसस्रोमनुष्य सस्रोमनुष्य पइ समवाइ । जइ पंचिदिय ति
रिक्तवाचिवा जइदेसए तवेव माविक्कवा । किम पचेद्वि तिवेववानिक्क जइदेमानेविवे कइवा तिम कइवा । ववरं एतावि जेव परिमाव । एतवावि
श्रेय एवोव निवये परिमाव । यस्मसंघाप वावतापि जाविक्का । पथसंघापमा मेद विगेष जाविक्का । पुठवोकारयस्य एत्वपव छदुदेसए मविवावि

असंख्यमणुस्सा संख्यमणुस्सा एए सवेयि जहा पचिदियतिरिक्कजोणियउद्दसए तहेय जाणियद्वा णयर
 एताणि चेय परिमाण व्युज्जयसाणणाणप्ताणि जाणिज्जा पुढीकाइयस्स एतथेवेय उद्दसए ज्ञाणियाणि सेस
 तहेय गिरयसेस । जइ देवोहिंती उयवज्जाति किं ज्ञयणवासिदेवोहिंती उयवज्जाति वाणमतर्जोइसियेवमाणि
 यदेवोहिंती उयवज्जाति ? गोयमा ! ज्ञयणवासिदेवोहिंती यि उयवज्जाति जाव वेमाणियदेवोहिंती यि उयव

तथा भवरमतामि चेव परिमाव मय्यवसाजममात्वाभिजाभीयात् पूषिबीकायिकस्यात्रैवोद्देय्यक मखितानि ज्ञेयं तथैव निरवद्येयं । यदि
 देवस्य उत्पद्यते किं भवनवासिदेवेभ्य उत्पद्यन्ते मानव्यत्तरज्योतिष्क्येभ्योऽपि कदेभ्य उत्पद्यते ? गोतम । प्रवनवासिदेवोऽप्युत्पद्यन्ते याव
 हेभानि कदेवभ्योऽप्युत्पद्यन्ते । यदि भवनवासिदेवेभ्य उत्पद्यन्ते किमसुरकुमारभवनवासिदेवेभ्य उत्पद्यन्ते यावत्स्थानितकुमारभवनवासि० ?

सेसं तदेव विरयसेस । पुषिवोकायिक पाटिवाउदयमानिये ज्ञा तिम इहा पचि उदयमानिये कइवा येव तिमज्जीव निरयमेवपये कइवी । ज
 र देवेहिता उयवज्जाति । वो देववकी जपये । किं भवनवकी देवेहिता उयवज्जाति । तो खूं भवनपती देववकी जपये तथा । वाचमतर् जाइसिय देमा
 विव देवेहिता उयवज्जाति । मानव्यत्तरवकी जपये वेमानिव देववकी जपये इ० प्र उत्तर । गोवमा मयववासि देवेहितावि उयव
 ज्जाति । हेभोतम भवनपती देववकी पचि जपये । जाव वेमावि देवेहितावि उयवज्जाति । इम वावत् वाजवत्तर ज्जातिवो वेमानिव देववकी पचि उ
 पये । जइ भवनववासि देवेहिता उयवज्जाति । वो भवनपती देववकी जपये । किं असुरकुमार भवनवासि देवेहिती उयवज्जाति । तो खूं असुरकुमार
 भवनपती देववकी जपये । जाव ववियकुमार भवनवासि । इम वावत् स्थानितकुमार भवनपती देववकी जपये इ प्र उत्तर । गोवमा असुरकुमार
 भवनवासि जाव ववियकुमार उयवज्जाति । हेभोतम असुरकुमार भवनपती देववकी पचि जपये इम वावत् स्थानितकुमार देववकी पचि जपये । असु

જ્ઞાતિ જઠ્ર નવળયાસિદેયોહિતો ઉવયજ્ઞાતિ કિં અસુરકુમારનવળયાસિદેયોહિતો ઉવયજ્ઞાતિ જાઘ યાગિયકુ
 મારનવળયાસિ ૨ ગોયમા , અસુરકુમારનવળયાસિ જાઘ યાગિયકુમાર ઉવયજ્ઞાતિ । અસુરકુમારેણ નંતે !
 જે નાચિએ મળસ્સેસુ ઉવયજ્ઞાતિએ સેણ નંતે ! કેયદયઝાઠિઈએસુ ? ગોયમા । જહયેણ માસપુજ્ઞસઠિઈએસુ
 ઉક્ષોસેણ પુષ્કોઠિઆએસુ એવ જાએવ પંચિવિયતિરિક્કજોણિઉદેસાએ વસસવા સાચેવ એવયિ આગિયસા
 ણયર જહા તાહિ જહયેણ અતોમુજ્ઞસઠિઈએસુ તહા દહવિ માસપુજ્ઞસઠિઈએસુ પરિમાણ જહયેણ એક્ષોયા

ગોતમ ! અસુરકુમારનવળયાસિ (પ્રવ્રતિ) યાવાસ્થાનિતુમારદયમ્ય હતપદાન્તે । અસુરકુમારો નટન્ત । યો નવિકો મનુપ્યપુ હતપત્તં ય નદ
 ના । કિપત્ત્વાસાસ્થિતિકપુ ? મીતમ । અપમ્યમ માસપુષ્પક્ષાસ્થિતિકપૂત્તર્વેવ પૂવઝોટ્યાપુપ્પવ યાએવ પન્થન્નિપતિયમ્યોનિઝોહુયો વક્ષવ્યાતા
 સા પેવાયાપિ મણિતવ્યા નવર યયા તન્ન અપમ્યમમ્મર્મુદ્ધુત્તસ્થિતિકપુ તયેદાપિ માસપુષ્પક્ષાસ્થિતિકેપુ પરિમાણ અપમ્યનેલા યા દ્વીવા પ્રયો

રકુમારેવમત્રેભવિગ મનુર્ભમુ ઉવયજ્ઞાતિવ । અસુરકુમાર દેમગમ્મ જે મન્થ મનુવનેવિયે હતવે । સેવ મત વવદય વાસઠિદિદેસુ । તેવ જમગમ્મ વતલા
 વાસા સ્થિતિકનવિયે હતવે દ મ હતર । ગાયમા અવપ્પ માસપુદ્ધુત દિદેસુ છઠાસેવ પુવ્વલાહો યાવદમ્મ । દેમોતમ વવમ્મવલો માસપુવ્વલ સ્થિ
 તિકનીવિયે અપએ વરજ્ઞટલલો પૂવ્વલો યાહલાનેવિયે । એવ જાએવ પચિદિસ તિરિક્કજાવિય અદુદેસાએ વલવ્યા । દમ જિલાહીજ પેવેદિય તિયેવ
 વાનિક અદુદેયાનેવિયે વલવ્યા વહી । સાચવ પલ્લવિ માનિકવ્યા । તિલાહીજ દહી પચિ વલવ્યાતા જાવિયો । અવર જહા તન્નિ અવરજ્ઞ યતામુદ્ધુત દિ
 દેમ તન્ના દહવિ માસપદત દિદેસુ । એતાવિશય વિમ વિદા અવમ્મવલો યતર્મુદ્ધુત । સ્થિતિકનેવિય વલ્લા તિમ દહી પચિ માસપુવલ્લ સ્થિતિકની
 વિયે વહ્યા । પરિમાણ અવપ્પ વલ્લાવા દાવા તિલિવા છઠાસેવ સચેવ્યાઝા ઉવયજ્ઞાતિ સેસતવમ । પરિમાણ અવમ્મવલો એવ પ્રવ્યા દોઘ પ્રવ્યા તો
 ન વરજ્ઞટલલો હત્યાતા અપએ એવ તિમહીજ વહ્યા । જાદ દસાએ દેવતિ । યાવત્ દયાનદેવમ્મે વહ્યા એતન્ન અસુરકુમાર મનુવનેવાવે પવેદિવ

एव त्रय इत्याद्योदेयोति । पया भुसुक्रमारा मनुष्येषु पच्यन्वित्येयोमिन्नोदेयत्वात्तिहमेनोरपाटिता एव नागकुमारारादय इत्यानात्ता । उ
रपादेतोपाः समानवत्तत्वाद्याद्य तत्र अपच्यस्थिताः परिमात्रस्य च मानात्मस्य तथैतद्व्यप्यत्वाद्-एयाविचेव नाणत्तापिति ॥ समस्तुमारारादीना
नु पच्यत्वाया विज्ञप्तासीति तां जदेन दक्षयति-सककुमारैस्मादि ० एसा सकासठिच लक्षित्यति ॥ यदा श्रीपिफस्य सकासठिच्यतिक्त्य च दवच्य श्री

दोया तिष्ठिया उक्कोसेण सखेजा वा उययज्जाति सेस तचेव जाव ईसाणदेयोनि । एयाणिचेव पाणत्ताणि
सुणकुमारादीया जाव सहस्सारीति जहेव पचिदियतिरिस्कजोणिय उहेसए णवर परिमाण जहस्येण एक्को
या दोया तिष्ठिया उक्कोसेण सखेजाया उययज्जाति । उययातो जहस्येण वासपुज्जत्तिहंसु उक्कोसेण पुव्व
कोन्नीश्याउणसु उययज्जाति सेस तचेव सव्वह मासपुज्जत्तपुव्वकोन्नीसु करेजा । सुणकुमारत्तिहं चउगुणिमा श्यठा

वोटरपतः सङ्ख्या वोत्पद्यन्त षोप तवेय यावदीक्षामवेव इति । एताणि चेव नामाणानि । समस्तुमारारिका पावरसङ्कार इति यथैव पण्ये
न्दिप्रतिपम्यानिर्कोट्टकक मवरं परिमाण अपच्यनैको वा द्वीवा त्रयोवोत्कर्पतः सङ्ख्या वोत्पद्यन्त । उपपातो अपच्यन्त वयेपुमत्तास्थितिकेपुत्स

तिरयेचानिच उददयक कल्यता इतीति उपचयाया इम मानकमार चादिदेइ ईयानात्त उपचयवा समान वत्तव्य पर्वाकको विम तिहो अवत्त
म्यतिचभा तत्रा परिमाचभा मानात्त भेदकत्ता तिम एकाभिविदे पचि कइवा एतत्तामाटे कइवे-एदाचिचय वाकत्ताचि सङ्कुमारारोका काव स
इच्छाराति । उक्कोच निवे मानात्त समत्त्वमार चादिदेइ वावत् सङ्कार पच्यन्त । कइव पचिदिय तिरिक्काचाचिय उददेसए । विम पचेद्विय तिर्वे
चयानिच उददेयानेविदे कको तिम इवा पचि कल्यता कइवी । पवर परिमाण कइवेच एकावा दावा तिष्ठिया सकासेच सखेजाया उययज्जाति । ए
तयाविम्य परिमाण चययकको एक पचवा दोय पचवा तोन उरज्जहकको सख्याता उपच्ये । कइवाया कइवेच वासपुज्जत्तिहंसु । उपपात कवच्य
वको यमपचकत्त क्षितिजनैविदे उपच्ये । उक्कोसेच सुक्काको पाउणसु कवच्यत्ति सेसतवेव । कइवत्तवेव पूर्ववावी पावकानेविदे उपच्ये येव तिमरकोज

पिकादिभनुष्येपूरपद्यते तदोरकृष्टा त्विति प्रवति साचोत्कृष्टसुखेबाबिवद्यायां बतुचि संमुप्यमै, जमेबाभरिता क्रियते ततश्च सनत्कुमारारादिदेवाना
मष्टाविद्यात्यादिसागरोपममाणा भवति श्रुतादिसागरोपममायात्वात्तस्या इति यदा पुन संप्रत्यस्थितिकदेवेत्य श्रीपिकादिभनुष्येपूरपद्यते तदा
अपम्यत्विति प्रयति सा च तथैव बतुर्गुचिता सनत्कुमारादीना मष्टादिसागरोपममाणा प्रवति श्रुतादिसागरोपममाया तस्या इति ॥ आद्यपदेयै

यीस सागरोयमा नयति, माहिदे ताणिचेव सातिरेगाणि । धनलोए चक्षालीस । लतए लप्यसु, महासुक्ते
स्थठसठि, सहस्सारे वायसरि सागरोयमाह, एसा उक्कोसा ठिई जणिया अहसठितिति चउगुणेज्जा ।
ध्याणयदेवेण जंते ! जे नविण मणस्सेसु उअयज्झिए सण जंते ! केवयहका ० ? गो ० ! जहसंण वासपुज्जा

येन पूर्वकोत्यापुसेयपदाने छेयं, तथैव सवह मासपुष्यपूर्वकोटीपु कुर्यात् । सनत्कुमारस्थिति यतुर्गुचिताष्टाविद्याविषागरोपमावि प्रव
ति, माहन्ने तानिचेव सातिरेकाणि । प्रहसोक्त त्वादिछत् । सान्ते पदपंचाशत् । महासुक्ते अष्टपष्टिः । सव्हारे द्विसप्ततिसागरोप
मावि । एपोत्कृष्टा स्थितिर्नचिता अपम्यामपि स्थिति यतुर्गुचितां कुर्यात् । आनतदेवो मदत् । यो मविक्को मनुष्यपु सत्पुं स जदत्त ।

बहवा । संवेह मासपुष्टत पुष्यबाहोस करेत्वा । सवेव मासपुष्यकल यने पुष्यबाहोमविदे करवा । सनत्कुमारारहिए पठगुचिता पट्टावीस सागरोयमा भवे
ति । सनत्कुमार स्थिति पठसुबो कोळ तिवारे पट्टावीस सागरापम इवे पठकटो स्थिति यने अथम्यस्थिति योगुबोकोषा पाठ सागरापम इवे । मा
हिदे ताविचर सारयावि । माहिद्वनविये तेहोळ साविब बहवा । बमबाए पत्तावीसं सतए छपयं महासुक्ते पट्टमहि सव्हारे वायसरि सागरोव
मार यसा कळासाहिए मविबा । प्रह्य सेवसाकनविये बाहोस सागरापम कान्ते छपयन सागरापम इवे महासुक्ते पठकठ सागरापम इवे, सव्हार
देवमाके ०२ सागरापम जाबिबा पठकटो स्थिति बहो । अहसठितिति पठगुचिज्जा । अथम्यस्थिति यवि योगुबो करवो । पावबदेवमते जेमविण म
बुग्गुंनु सवयस्थितए । आनतदेव इमयवन् कइ माव यतुप्येनविये अपद्ये । सवमत सेवइत काव । तेइ हेमगवन् जेतसाकाव स्थितिकनेविमे छपये ६०

कमितादि ॥ उक्तीसेव ज्ञानमग्न्यादाति । श्रीणि देविकानि श्रीस्थेन क्रमव मनुष्यसंस्काराभीत्येव पद ॥ कासादेवर्षं अङ्गवेव अष्टारस सागरोवमादति
 सागतवलोच अपमस्थित देवभूतत्वात् ॥ उक्तीसेव सप्तवस सागरोवमादति ॥ घातते उक्तएस्थिते रेकोर्मावस्थितसागरोपममाकाया प्रवथयगु

साठिईएसु उययजेज्जा उक्तीसेण पुष्पकोमिठिईएसु । तेण जंते ! एव जहेव सहस्सारी देवाण वससुया ण
 वर उगाहणा ठितिशुणुयवा जाणेज्जा सेसं तवेव । जवादेसेण जहेसुण जहेसुण दोजवग्गहाइ उक्तीसेणं ठ जत्र
 गहाहणाइ, काठादेसेण जहेसुण स्थठारससागरोवमाइ वासपुज्जसम्महिंयाइ, उक्तीसेण सप्तायस सागरो
 यमाइ तिहिं पुष्पकोमीहिं थम्महिंयाइ एवइय काळ सेवेज्जा । एव जययि गमगा णवर ठिइसुणुययसवे

विपत्तासो १ नीतम । अपग्यन वपएयज्जस्थितिकेपुत्तयेत, उत्तर्येव पुवकोटीत्यतिकपु । ते नदम । एवं मयेव सहस्सारदेवता वससुयाता
 नवरसवगाहना स्थित्यनुवस्य जानीयात्, योगं तद्धेव । मवाइसुन अपम्यतो हे प्रवथइवे उत्तपयतः पम् प्रवथइमेन अपम्य
 तोटाइय सागरोपमादि वपएयज्जस्थितिकानि, उत्तर्येतः सप्तपञ्चाशत्सागरोपमादि त्रिभिः पुवकोटिप्रिभिकानि इयत्तं कासं सवत । एवं न

प्र कनर । नीतमा अङ्गवेव वासपुज्जुठिईएसु उययजेज्जा । देगीतम अपम्यज्जको ववइयवत्त किंतिबनेविपे खपये । उक्तीसेव पुवकाओ इइएसु ।
 उक्तएवको पुवकाओ किंतिबनेविपे अपम्ये । तवमते एव जहेव सहस्सारा द्वाव वतमका । तेइ देममवन् इत्यादि इम बिमकोज सहस्सार देवमो वत्त
 म्यता कही तिम इही यणि कइमो । ववर योगाहवा ठिइ पुवका कावेज्जा सेवतयेव । एतकाविमय मरोर पवगाइना स्मिति यमुवम्य जाविसेवा मी
 व तिमकोज कइवा । मवाइसेव अङ्गवेव उययजेज्जाइ उक्तएव उययजेज्जाइ मवमइवा । मवमयसीन अपम्य दोच मवमइव करे उक्तएवको व मवमइ
 व तोन मवमइवना नीन मवमइव मनुज्जना । कासादेवर्षं अङ्गवेव अष्टारससागरोवमाइ वासपुज्ज सप्तायस मधिंयाइ । कासादेवसीन अपम्यज्जको अठारे
 सागरापम ते जागतदेवकावे विदे अपम्यज्जिति १८ सागरापम स्मितिमाटे वव उक्तएव सविथ त मनुज्जमथ संवयी । उक्तएव उययजेज्जा सागराप

ह च जाणेज्जा, एव जाय अमुपदेयो गयर ठिई अणुयंधसंधेह च जाणेज्जा । पाणयदेयस्स ठिई तिगणा सठि सागरांयमाइ, अणुयस्स ठायठि सागरोयमाइ । जइ कप्पातीत थंमाणियदेयोहिंतो उययज्जाति कि गेनेज्जागकप्पातीतदेयोहिंतो उययज्जाति अणुसरोयवाइयकप्पातीतयेमाणि

यापि गमना मवरं स्थित्यनुबन्धसवप च जानीयात् एव याव दच्युतदेवो मवर स्थित्यनुबन्धसवप च जानीयात् प्राकृतद्वयस्य स्थितिस्तिरित्यु वा पट्टिसागरोपमाणि चारद्वयस्य त्रियपट्टिसागरोपमाणि अच्युतकस्य पट्टपट्टिसागरोपमाणि । यदि कस्यातीत वेमानिकद्वयस्य सत्यद्यत्ने कि गेनेयकस्यातीतद्वयस्य उत्पद्यते अनुत्तरोपपातिककस्यातीतवेमानिकद्वयस्य सत्यद्यत्ने ० गौतम । वेवयककस्यातीतवेमानिकद्वयस्य सत्य

माइ तिनि पम्पवाओई अघडियाइ एवयकार्म संवेज्जा पव पवनि गमगा । उरदूट्टकको मत्तावन सागरापम त मवेमे दवकाके १८ सागर सत्कुट्टिस्थि तिजे ते तीम मवना तीम पवकाओ पधिक त तीम मतव मवसवधी कावकी एतकाकास यावत् यति यागति करे इम मवेरं ममा बिचारी कइया । प वरठिर पनुवप मवेइव कावेज्जा उव काव अमुदेवा । एतकाविषय स्थिति पनइत्य संवेध ३ काविचइया इम यावत् पच्यत दवसग कइया । पवर ठि रं पवरप मवेइव कावेज्जा । एतकाविषय स्थिति पनुम्य अने संवेध ३ प तीम काविचइया । पाणयदेयकडि तिगुवा सठि सागरावमाइ । प्राचत देवधाके स्थिति उरदूट्टकको योस सागरापमभावे ते तिगुवाकीधा सागरापम साठ इवे । पारवमस्य तेमडि सागरावमाइ पचयस्य काविडि सागरोवमा र । पारव देवधाके २१ सागरापम ते तिगुवाकीधा वसठ सागरापम पच्यत देवधाके कावोससागरापम ते तिगुवाकीधा कावठ सागरापम इव । वर कप्पातीत वेमाविच देवेहिता उववज्जाति । का कप्पातीत वेमानिक देवयको अपणे । कि गेनेज्जा कप्पातीत देवेहिता उववज्जाति । एव पेवेवक क प्पातीत देवको अपणे पवना । पनुत्तरावमाइ कप्पातीत वेमाविच देवेहिता उववज्जाति । पनुत्तरापपातिक कप्पातीत वेमानिक देवयको अपणे उ० प उतर । गायमा गेनेज्जम कप्पातीत पनुत्तरावमाइ वेमाविच । वेमौतम गेवेवक कप्पातीत देवयको अपणे पवना पनुत्तरापपातिक वेमानि

अनेम अतर्पवायामागरीपमाचि प्रवर्तीति, ग्रीवेयवापिकारे ॥ एनेमपचारिचिअए सरीरेति ॥ कस्यातोतदेवात्मामुत्तरवेचिअये नालीत्ययः ॥ मोवेयवे
वेचिअये स्वादि ॥ ग्रीवेयवदवाजावादाः पंच समुद्राता लक्ष्ययेवपा शुभ्वर्तति, अत्रस वेचिपत्तिसाध्या न ते समुद्रातं कृतवन्तः कुर्वेति वरिष्यति वा

उक्तीमणं पुष्टकोनी आउएसु उत्रयजेजा अयंसंस जहा आणयदेवस्स वसुधया णवर तंगाहणा एगे जत्र
धारणिजासरीए से जहयेण अंगुलस्स अयसखेअहजाग उक्तीमणं दी रयणीत्तु सठाण एगे जयधारणिजास
रीए से समचउरंससठाणसंठिए, पच समुग्घाया पण्णा, तजहा—वेयणासमुग्घाए जाव तेयगसमुग्घाए।
पोचंयणं येउव्हियेतंयगसमुग्घाएहि समोहणिसुया समोहणिसुया समोहणिसुया । ठितिस्युण्यथा जह

नाइना एव प्रवपारणीय सरीर तअपपयेमाहुलस्यासहेयं प्राणमुत्कण्ठो हो रवी सख्यामसं जत्रधारणीयं सरीरं तत्समवतुरससस्थानसं
न्यितम् पच समुद्राताः प्रक्रास्तापया-वदनासमुद्रातो यावत्सत्रः समुद्रात ५ । मो चेव वेचिपत्तेत्रस्समुद्राताभ्यां समववृत्तवन्तः समवग्रभि

ववृत्तवन्तः स्थितिकेनेदिने जवमे इत्तजुवववो पूरकाओ पाऊणमेविदे जपवे, पचसेय जहा पाचव ववस वल्लववा । पचयेय किम पागतदेवमो
वत्तववा जहो तिम इही पचि जइवो । जवर पामाइवा एम मवधारिचिअसरीर । एतत्ताविशेय पचमाइना इह मवधारवो गरीर हुवे वल्लवतोव दे
वने जतर वेचिअयरीर मपूवे इत्तव । से जइवेचं पंगुमस पसंउज्जइमानं जइवेचं दारववोपा । ते जइववववो मसुक्कने पसक्कातमेभाये हुवे जइव
पवो हाव जाव प्रमाववो पवगाइना हुवे । संठाचं एम मवधारिचिअसरीरए । संक्काज एव मवधारवोव गरीर हुवे । से समवववव सठाव संठिए ।
तेव समवतुरचर्मज्जाज सस्तिज हुवे । पंच समग्घावा पं० त । पंच समुद्रात प्रकृप्या ते जइवे—वेववा समग्घाए जाव तेवजसमुग्घाए । वेववासमह
त वावत् तेजजसमहात ५ पंच ५ । पाचवव वेचिअस तेयगसमपचारिं समोहचिसुवा समाइवतिया समाइविसंतिवा । पचि मही वेचिअसमुद्रात ते
जइवमहात तइने न कोथा न जइवे न जइवे मंवीजजना पमावववो । ठिई पचुववा जइवेचं वावोस सावरावमाइ जइवेच एक्कीसं सामरावमा

राणं यायास सागरोयमाहु उक्तासेण एकतीस सागरोयमाहु सेस तंचेव कालादेसेणं जहखेण यात्रीस साग
रोयमाहु यासपुज्जतमग्निहियाड उक्तासेण तणउतिसागरोयमाहु त्तिहि पुषकोणीहि अग्निहियाड एयडय काल
एयं नेमंसुयि अठगमएसु णवर ठितीसवेह च जाणेज्जा । जहु अणुसरोयथाइयकप्पातीतयेमाणियदेवेहितो
उययज्जति किं त्रियजयअणुत्तरोयथाहुयवेमाणिय येजयतअणुसरोयथाइय जाव सव्वठसिखगअणुत्तरोयथाहु
समववमिप्पणि । स्थित्यमुयवो अपगयेन हविस्सतिसागरोयमासि उरुपत एवत्रियसागरोयमासि शेष तचेव कालादेसेन अपम्यतो ह्रा
विगातिसागरोयमासि अपपुण्णपिकानि उरुययतस्सिमवतिसागरोयमासि त्रिभिः पुषकोटिमिरिथिमासि इयस्स काल । एव येयेवपि अष्टौ
ममवपु णवर स्थितिं सुययच भाभीयात् । यद्युत्तरोयपातिकल्पयातीतैमानिकदेवेन्य उत्पद्यन्ते हि विजयानुत्तरोयपातिकल्पयातीतवैमा
निकदेवम्य नत्पद्यन्त येजयन्तानुत्तरीयपातिकल्पयातीतवैमानिकदेवेन्य उत्पद्यन्ते यावत्सुवार्थसिद्धानुत्तरोयपातिकल्पयातीतवैमानिकदेवेन्य

इ समवतपव । स्थितिं यमुयव कल्पयवका बाधोम सागरापम ते पट्टिसा गुदेयक अवन्वस्मातनो अपचाये उरुउरुवको इकोस सागरापम ते मवमा
गुदेयक उरुउरुवस्थितिनो अपचाये मय तिमहोत्र कवको । कालादेय कवको सागरापमा इ वासपुण्ण मध्विया इ । कालपावकोने कव
या इ उरुउरुवकास एव सेवेमवि पडु ममएम । उरुउरुवका इयात् सागरापम ते इ इ सागरापमना तोम मय तेमाटे तोमदेव मवमा इयात् सागरापम
तोम पुषकोटो चविक ते तोम मवसवधो एतकोवाच यावत् यति यामति करै इय मय पाठ ममानेविपै पवि कवका । कवरठितो संवेदक अविज्जा ।
एतकाविमेव स्थितिं सुवच कवका । कवर यमुत्तरावका इय कप्पातीत वैमानिक देवेहिंता उरुवज्जति । को यमुत्तरोयपातिक कप्पातीत वैमानिक देव
वको अयमे । हि विज्ज इ पकसरावका इय वैमानिक । तो ए विज्ज यमुत्तरावका इय वैमानिक उरुवको अपचै पवका । येजयतपवु ताराकवा इय ।

नवोत्पत्तिरुद्देवापिचारे-साद्यायव श्रयोगभा प्रवन्ति सर्वोत्पत्तिरुद्देवानां अपत्यत्विरे रक्षाया अपत्यत्विरे न प्रवत्युत्पत्तिरुद्देवानां रक्षाया

च्छेद्विठी नो सम्मामिच्छादिठी नाणी नो स्थ्याणी गियम तिखाणी तंजहा-श्रान्तिनिधोहियणाणी सुस्थ
णाणी ठिदिनाणी ठिदि जहस्येण एकतीस सागरोयमाइ उक्कोसुण तेसीस सागरोयमाइ सेस तथेव नवादे
सेण जहस्येण दो नयगगहणाइ उक्कोसुण वस्रारि नयगगहणाइ कालादेसेण जहस्येण एकतीस सागरोयमाइ
यासपुज्जसमन्नहियाइ उक्कोसेण ठावठि सागरोयमाइ दोहिं पुष्टकोलीहि स्थस्रहियाइ एत्रइय आस करेजा।

नो सद्या-श्रान्तिनिधोहियणाणी मुत्तगामी प्रवचिचाना। त्वितिवपयेनेकिञ्चिद्वासागरोपमावि उत्कपतत्त्वपिच्छिद्वासागरोपमावि अय वस्र
व प्रवादन्त अपत्यतो हे जहपपह उत्कपतत्त्वार्थि प्रवपुहकानि। कासादेसज अपत्यत एकत्रिस्तुत्वागरोपमावि वपपुयकापिचानि व
रहयता पट्पट्टिसागरोपमावि द्वाप्यो पूर्वोकीटीप्यामपिचानि इयत्तं यावत्पुयोत्। एव सया अप्यसौ वमका भवितव्या नवरं स्थित्यनुवन्त्यवसेयं

या मिच्छादिहा वा सस्यामिच्छादिही। सत्त्वहट्टो दुवे मिच्छाहट्टो न दुवे मिच्छाहट्टो न हवे। वाचो वा सस्यामो विवम तिखाचो त। श्रानोपुवे नको
पद्यानो निवमे तोनप्राग दुवे ते नइये-श्रान्तिनिधोहियणाणी सुपचाणी पादिचको। श्रान्तिनिधोहियणाणी मुत्तगामी प्रवचिचानो १। ठिदि न
इयेव एकतीस सागरोयमाइ। स्थिति जहस्यवको एकतीस सागरोयमाइ। उक्कोसेण तेतोस सागरोयमाइ सेसतयेव। जहस्यवको ततोस सागरोयम
नो येव तिमचोय जहस। मयादेसेव जहसवं द्वाभववववार् उक्कोसुण चत्तारि भववववार्। भवववववार् १। एव भवववव १। एव भववव १। एव भववव १।
व मनुष्यभवं जहस्यवको चार मनुष्यव द्वाव देव तोव मनुष्यव १। वावादिसेव जहसवं १। वावादिसेव सागरोयमाइ वासपुज्जत मन्त्रिकाः। वा
सपानवोने जहस्यवको एकताओस सागरोयम ते इवमव सववा वरं पुष्टकोल प्रथित ते मनुष्यव सववो। उक्कोसेव चत्तारि सागरोयमाइ दोहिं प
वकावोहि पद्यदिद्वार इवदं चार करेजा एवं येसादि पट्ट नमया भाविचया। उत्कपतत्त्वको ज्जावठि सागरोयम ते इवमव सववो दोह पूर्वोकाओ

एव सेसा वि अथ गमगा नाणियस्सा, णवरं ठिहंअणुयंअसवेह ष जाणेज्जा । सेसं तचेय । सत्तठसिद्धग
देवणं जते ! जे अथिए मणए सहेय थिजयाविदेवअसस्सा नाणियस्सा णवर ठिहं अजठसामणक्कोस तेस्सीस
सागरोवमाइ एव अणुयंअवि सेस तचेय जयावेसेण ठो जयग्गहणाइ । कालादेसेण जहसेण तेस्सीस साग
रोवमाइ वासपुज्जमस्रहियाइ उक्खोसेण तेस्सीस सागरोवमाइ पुसुक्कोणीए अस्सहियाइ एवइय जाव करेज्जा

ष जामीयात् । अयं तथैव । सर्वापचिदुक्खेवो अवल्ल । पो अविबो मनुयेएएणु सर्वेव विजयाविदेवअवव्यता जडितत्ता मवर स्थिति एव
पव्यामुत्तहा यथिअस्सागरोपमाणि । एवमनुबन्धोपि । अयं तथैव । अवाययन हे जयपइवे कासावसेन कपयत्तयस्सिवात्सागरोपमा
वि वयपपयज्जायिकाणि । उत्तरयंतखययिअस्सागरोपमाणि पूर्वोक्त्यायिकानीयस्त कासं यावत्सुयोत् । ष एव कपयत्तयास्सिवात्तयत्तय ए

पथिक्क ते दोव मज्ज मवसवेवो एवलोकाव वावत् पति पामति करे इम येव पणि पाठ ममा अइवा । अवरठिई पवुवेव सर्वइव जावत्ता सेमंतवे
व । पतकोवियव स्थिति पनुबन्ध तथा एवेव जावत्ता येव तिमहीज अइवो । सत्तठसिद्धगवेव मते अमथिए मवर । सर्वाअसिद्धिअवेव हेममवज्ज किइ म
मुक्कविवे जयवे इत्थादि सर्वापचिदुक्खेने विवे अवरत्त उत्तमद्विजिज्जा पभाववको तोमहीज गमाइवे । सर्वेव विजयादिदेव वल्लवत्ता भाजिअत्ता ।
सगलोही विजयादिदेव वल्लवत्ता अही तिम इही पणि अइवो । अवरं ठिति पजइअमवत्तुअस तेतोस सागरावमाइ एव पवइयावि सेसतसेव ।
पतकानियेय स्थिति पवइअव पनुत्तठ तथा ततोस सागरापममो अइवो इम पनुबन्ध पणि अइवा येव तिमहीज अइवो मवादेसेव दाभअवइवाइ ।
मवपावयोने अवत्त तथा उत्तठ दोव भवअइव करे । कावाइसेव अइअव तेतोस सागरावमाइ वासपुज्ज मअजिअइ । कावपावयोने अअवत्तव
तेतोस सागरापम ते देवमव सर्ववो अइअवत्त पथिक्क ते मनुअ भवमवंधी । उक्खोसेण ततोसं सागरावमाइ पुसुक्कोणीए पमजिअइ एवइय जाव
करेज्जा । उत्तमद्विजिज्जा तेतोस सागरापम ते देवमव सर्ववो पुसुक्कोणी पथिक्क ते मनुअ भवसववो अइवो एवलोकाव वावत् मति पामति करे । सासे

सोचेत्र जहणफालठिईएसु उववखी एसचेय यस्तस्यया णवर कालादेसेण जहणेण तेप्पीसं सागरोयमाइ
यासपुक्कमस्रहियाइ उक्कीसेणिय तेप्पीस सागरोयमाइ यासपुक्कमस्रहियाइ । सोचेय उक्कीसकाळिठिईएसु
उययणी एसचंय यस्तस्यया णवरं कालादेसेण जहणेण तेप्पीस सागरोयमाइ पुव्वकोणीए स्रहियाइ उक्की
सेणयि तेप्पीस सागरोयमाइ पुव्वकोणीए स्रहियाइ एवइयं एए चेव तिसि गमा सेसा णजसइ , सेव

सेव वल्लव्यता नवरं कासावेसम अपमम अपयिहारसारापमावि वयपुयकापिकाणि उत्तवैकावि अपयिहारसारापमावि वयपुयकापिका
णि २ । स एवेरुत्तकासत्तिनपूरपम एपावेव वल्लव्यता नवरं कासावेसेम अपममेम अपयिहारसारापमावि पूर्वकोट्याविकाणि उत्तवै
कावि अपयिहारसारापमावि पूर्वकोट्याविकाणि इयत्त कासं । एस वेव नीळि वमाः शीया न प्रवित्ता लाइय नदत्ता । इति ॥

व अहवकाकट्टीरम उववका एमवर वल्लव्यता । तेप्पीस जहणकास स्थितिकनेविपे जपमा एहीज वल्लव्यता कहवो । एवरवासादेसेव जहणव तेप्पी
स सागरावमाइ यासपुक्कमस्रहियाइ । उत्ताविमये जहणवको तेप्पीस सामरापम देवमवमा वयववकल्ल पयिक ते मनुष्य भवसववो । उत्तासेवि
तपीर्म सागरावमाइ यासपुक्कम स्रहियाइ । उत्तवट्टवको पयि तेप्पीससारापम वयववकल्ल पयिक वेमवववमाटे एततोकास यावत्त करे २ ।
साचय जहणकासकाट्टीरम उववका एमवर वल्लव्यता । तेप्पीस उत्तवट्टकास स्थितिकनेविपे जपमा इहां पयि एहीज वल्लव्यता कहवो । एवर का
मादेसेव अहवके तेप्पीर्म सागरावमाइ पुव्वकोणीए पयवट्टवका । एतमाविमये काकादेये करो जहणवको तेप्पीससापरापम पूर्वकोणी करो पयिक
वे भवसववो । उत्तासेवि तेप्पीस सागरावमाइ पयवट्टवका एवइयं । उत्तवट्टवको पयि तेप्पीस सामरापम पूर्वकोणी करो पयिक वे
पीज भववट्टवमाटे एततोकास यावत्त करे । एवचेव तिसियमा सेसाव मवव । एहीज तीम यमा इहांपुवे जहणव जगुल्लट्ट स्थितिमाटे ग्रये ज न
कवव । येमते २ ति । तदति वेमववत्त इत्थादि पुव्वत्त ३ एवपीसइममयय एवपीसइमा उत्तवेणे सववता । ए एवपीसमी यतववता इववोस

प्राप्तिममिति ॥ वस्तुविश्रुतिसमस्तु एकाविश्रुतितम ॥ २४ ॥

२१

॥ वृत्तिश्रुतितमे किंविश्रुतितमे-तत्रासङ्गातवर्णायु संक्षिपन्ने
श्रियापिपारे-उक्ताश्च चत्वारि पसिर्वमाइति ॥ त्रिपस्योपमायुःसन्धिपञ्चान्त्रियतियद् पस्योपमायु व्यंतरो ज्ञात इत्येव बत्वारि पस्योपमानि.

नते । नते ! सि ॥ चउवीसहसयस्स एकधीसहसो उद्देसो सममत्तो २४ ॥ २१

वाणमतराण नते ! कट्टीहिती उवयज्जाति कि णेरुइणहिती उवयज्जाति तिरिक्कजीणिय एव जहेव णागकु
मारउद्देसए छसणिय तहेव णिरयसेस । जउ सखिपचिदिय जाय अस्सखेज्जावासाउय सखिपचिदिय जे
अयिए वाणमतर० सेण नते ! केवइकाल ? गोयमा । जहसेण दस वाससहस्सठिइएसु उक्कोसेण पठिछत्र

वस्तुविश्रुतितमयते एकाविश्रुतितमोदुष् ॥ २४ ॥ २१ ॥ वाणव्यन्तरा सदस्त । कुत उत्पद्यन्ते कि णेरियिक्केप्प उत्पद्यते तिय
ग्योनिक्कप्प उत्पद्यत एव यपीव माणकुमारीदुक्खकेउसम्भिन सयैव निरयझेपम् । यदि सञ्जिअपञ्चान्त्रिय (प्रद्यति) यावदसङ्कयवर्णायु सन्धि
पञ्चान्त्रियो नदस्त । यो अविक्को वाणव्यन्तरः स भवत्त । किमत्काल० ? गौतम । जपन्यन वस्य यपेसइस्सियसिक्कोपूत्तयैव पस्योपमस्यसित्तिये

मा उदुदेया पूरा वयो ॥ २४ ॥ २१ ॥ वाचमतराच भति कभाहिता चववत्तति । वाचमन्तर हेमभवन् विज्जावयो जपन्ने । वि वेरइए
विंता चववत्तति तिरिक्कजाणिय । धू मारलोवकी जपन्ने चववा तिर्धेवयानिवववो जपन्ने इत्यादि । एव जहेव पायकुमारउद्देसए चसखि तसेव
चिरवसेम । इम किमझीव माणकुमार उदुदेयानेविपे चसमोता जपजवा कज्जा तिमहोव चिरवयेण इहा यवि कइया । जइ सखिपचिदिय जाय च
सुखज्जासाउय । आ समो पचेदिय इत्यादि बारव् चसस्सात यपीवुप । सखिपचिदिय जभिय वाचमतर । समोपचेदिय जे भविज वाचमन्तरनेविपे
जपन्ने । सेदमते कइइवाच । तेइ हेमभवन् येतशावाण स्थितिजनविपे जपन्ने १ प्र उत्तर । गायमा जइज्जं दसवाससइच्छाहिएस । जेगौतम ज
पययवो वयसचयवर्पे स्थितिवनेविपे जपन्ने । चउकासेच पसिपावमहिइएसु सेसतयेव । उटउद्धयवो पकापम स्थितिवनेविपे जपन्ने ग्रप तिमहोव

जितीयमम त्रदेव नागकुमाराण । वीर्यमे यत्तुयुक्ति ० आ ॥ प्रथमममसमामेव मयर अपम्यत उत्कर्षेतप स्थिति दद्या ययसहस्राणि सर्वेषु-

मन्त्रिणसु सेस तचेय जहा नागकुमारउद्देसए जाय कालादेसेण जहणेण साहरेगाइ पुङ्गकोमी दसहि वास सहस्मेहि शुद्धिहियाइ उक्कोसेण चत्तारि पलिउयमाइ एयइय काल जाय करेखा १ । सोच्येय जहसुकाळि ठि इएसु उयययो जहेय नागकुमाराण विइयगमे वत्तसुया २ । सोच्येय उक्कोसकालिठिइएसु उयययो जहसुयेण पलिउयमन्त्रिइएसु उक्कोसेणवि पलिउयमन्त्रिइएसु एस च्येय यत्तसुया णवर ठिइं से जहसुयेण पलिउयम उक्को

पु झय तचेय यया नागकुमाराइयक पावत्तासाययन अपम्यतः सातिरेका पुवकाटि दसाप्रिवर्षसहस्रैरपिक्का उत्कर्षेतसत्वारि पस्योपमा नि इयत्त वास पावत् कुयात् १ । स एव अपम्यकासस्थितिकेयुत्पन्नो यथैव नागकुमाराका द्वितीयगम वत्तव्याता २ । स एवो स्फुटकासल्य तिउपुत्पन्नो अपम्येन परयोपमस्थितिकयुत्कर्षेयपि परयोपमस्थितिकेयुया वैव वत्तव्याता मवरं स्थितिकास्य अपम्यत पस्योपममुत्कर्षेय वीचि

कइया । जहा नागकुमार बहुदेसए । जिम नागकुमार उदुयानेविपे कइया तिम इहां पनि कइया । जाय कासादेसें कइसेव साहरेगाइ परका हो इमहि वाममहरसेविं यमहिपार । यावत् कासपाययोने जयमवको साधिक पूवको दयसहस्रवय पधिक वेमवपइवमाटे । उक्कासेवं यत्ता रि पविपावमाइ एवयकासें जाय करेखा १ । उरकटवको पार पळोपम तिहा, तोम पळोपम तियाँव मवना एक व्यक्तरना एतकाकास यावत् ग ति पायति करे । सोच्येय जहसुकासहिइएसु उवव्या । तेहीज जयवकास क्षितिकनेविपे जपना इत्तादि । जहेव नागकुमारावं विविदगमे वत्तव्या । जिम नागकुमारा बीजा नमानेविपे वत्तव्यात कइो तिम इहां पनि कइयो २ । सापव उक्कीयकासहिइएसु उवव्या । तेहीज उरकटकास क्षितिक नविपे जपनी । जहसेव पविपावमहिइएसु । ते जहसुवको पळोपम क्षितिकनेविपे जपना । उक्कासेवि पविपावमहिइएसु एससेववत्तव्या । उरकट वको पनि पळोपम क्षितिकनेविपे जपना एहीज पूर्वीज वत्तव्यात कइयो । णवर ठिइं से कइसेवं पविपावसें उक्कासेव तिचि पविपावमाइ । एत

काताएवेवं जहल्ल साइरेना पुव्वोली दसयावसइस्सेहि चत्तहि या ससइस्साहि चत्तहि याइति ॥ सुतीय
गम-ठिइ से जइवेवं पसिठवमति ॥ यथापि सातिस्सा पुव्वोली जयमत्तो उचङ्गातवर्णायुपा तिरया मायु रसि तथापीइ पस्सोपममुच्च पस्सो

सेण तिणि पलिठथमाइ सवेही जहणेण दोपलिठथमाइ उक्कोसेण चत्तारि पलिठथमाइ एवइय जाव करे
ज्जा ३ । मज्झिमगा तिखि वि जहेव पागकुमारसु पच्छिमेसु तिसु गमएसु तचेव जहा पागकुमारहेसए णवर
ठिति सवेह च जाणेज्जा १ । सखेज्जासाउय तहेव णवर ठिइश्चणुयधो सवेह च उन्नठिठिइए जाणेज्जा १
जइ मणस्साय ससखेज्जासाउय जहेव पागकुमाराण उदेसए तहेव वससया णवर तइयगमए ठिइ जह

पस्सोपमानि सवणो जपमम इ पस्सोपमे उरुवपतवत्तारि पस्सोपमानि इयत्त यावत्तुयोत् ३ । मध्यमात्तयोपि ममा यथैव नागकुमारसु
पादिमसु त्रिपु गमकेपु तथैव यथा नागकुमारोदुच्छे नवरं स्थिति सवयव्व जानीयात् ८ । सङ्खयवर्णायु सथैव नवरं स्थित्यनुयसवेवव्वो
प्रयतः स्थितो जानीयात् ९ । यदि ममुप्यप्यः असङ्गातवर्णायुयथैव नागकुमाराजामुदेयके तथैव वत्तव्यता नवरं सुतीयगमे स्थिति जपय्येन
सावित्रिय तव्वोस्सिति ते जपयव्वव्वो पक्कापम स्थितिकनविसे सपमा उरुवपतव्वो सपमा दापविपावमाइ उव्वज्जासेव
वत्तारि पसिपावमाइ णवरय जाव करेज्जा २ । संवज जपयव्वव्वो तोव पक्कापम एव तिसंबभा एव सेवनो उरुवपतव्वो वार पक्कापम तिहा तोम पक्को
पम तियेवभवता एव पक्कापम दवमव्वता एतत्ताकाव सावत् गति धागति करे ३ । मज्झिमगा तिखि जइव पागकुमारसु । विवहा तोनेई नमा
पवि विम नागकुमारनेविये वद्दा तिम जइवा । पच्छिमेसु तिसु गमएसु तचव जहा पागकुमारहेसए । जेइहा तोन नमानेविये तिमहीव निय
वे विम नागकुमार उदेयानविसे वद्दा तिम जइवो । नवरं ठिति सवेण्ण जावेज्जा ८ । एतत्ताविमिये स्थिति सवेव धावीसेवो ८ । सखेज्जासाउय
तइव नवर ठिइ चउववा संबेइव समपो ठिइ ए जावेज्जा ८ । सङ्गातवर्णायुप पवि तिमहीव जइवा एतत्ताविमिये स्थिति चउवव्व संबेव येव गवो स्थिति

पमापुष्यकारपुष्यादपिष्यमाषस्यान् यतो ऽसङ्कातयर्षाण्यु स्वायुषी यवतरायुर्मेतु द्वेपु मोत्स्यत एतस प्रागुच्यतेति ॥ युगाद्वा जहयेवं गा
वयति ॥ यया पत्योपममापु क्षया मवगाहना गयूत ते ॥ सुगमदुःसमायामिति ॥ बहुविधैतित्तमस्रत द्वाविश्रुतितम ॥ २४ ॥ २२ ॥

गोण पठितुयम उक्तीसेण तिगि पठितुवमाद् तगाहना जहयेण गाउय उक्तीसेण तिगिगाउयाद् सेस त
चेय संवेहो से जहा एत्य चेय उद्देसए स्यसखेज्जासाउयसगिपचिदियाण सखेज्जासाउयसगिमणुस्सा
जहेय पागकुमारुद्देसए णथर वाणमतराठिहंसवेह च जाणेज्जा सेव जेते । जेते । ति ॥ वउत्रीसहमसयस्स

पत्योपममुरअयव श्रीणि पत्योपमानि, भवगाहना अपत्यत कोक्षमुत्कर्षेण कोक्षत्रयम् अयं तथैव सवेच सस्य यथाय वैवोदुग्धे असङ्कुपययी
पु मठितपम्भान्द्रियाणाम् सकुपयपायु सल्लभनुया यथैव नागकुमारोद्देसहे मवर मानव्यत्तराया स्थिति सवच ॥ जानीयात, तदेव जदत्त ।

बभविषे श्रीकोमेडा ८ । जदमजन्माव पसेज्जेज्जासाउव जहव वायकमाराव उद्देसए तहव वतववा । जा मनुवबको जपजेता प्पसण्यात ववविपु
इत्यादि जिमहीअ नागज्जातना उद्देगानेविये वल्लभ्यता जहो तेहोण इहां पचि जहवी । बवर तदयमएहिइ जहयेव पचिपावस उच्यवासिचं तिचि
पचिपावमाइ । एतन्नाविमय बीजा जमानेविये स्थिति जसवबको एव पञ्चापमनी उत्कृष्टबको तोन पञ्चोपमनी । पागाहना जहयेवं माउव सवबोसचं
तिज्जिगाउडाइ मम तवइ । पवपाहना जसवबको एव नाजनीउत्कृष्टबको तोन माजनी मय तिमहीण जहवा । सवेहा सेअइ । एत्थेव उद्देसए । सवेच
त जिम इहमाअ उद्देगानेविये । पसखज्जासाउव सपियविदियाव । पसख्यात योर्हुप सप्रो पवेद्विषट्ठियेवगानिजनेविये ज्जा तिम इहां पचि क
इवा । संखुज्जासाउय सविमबम्भा जहेअ वामज्जात उद्देसए । सख्यातयोर्हुप सप्रोमनुवनी पचिबवार जिमहीण नागज्जात उद्देगानेविये ज्जा
तम इहां पचि जहवा । बवर वाकमतता ठिइ सवेच ज्ञावेज्जा । एतसावियेय बाजवत्तर स्थिति सवेच जानवा । सेवमत २ ति । तइति विमयवम्
इत्यादि पूर्ववत् ॥ बउत्रीसहमसयस्य वावोसमा उद्देसा सम्यता ॥ ए वउत्रीसमा यतवना वावोसमो उद्देया पुरो जया ॥ २४ ॥ २२ ॥

यायीसमो उद्देशो सम्प्रप्तो २४ ॥ २२ ॥ जोइसियाण नवे ! कष्टहि तो उद्ययज्जाति कि
 णेरहुयेनेदी जाय सण्णिपच्चिदियतिरिस्सजोणिणुहि तो उद्ययज्जाति जो अस्सण्णिपच्चिदियतिरिस्सक जइ सण्णि
 पच्चिदिय कि सखेज्जायासाउयसण्णिपच्चिदियतिरिस्सक अस्सखेज्जायासाउयसण्णिपच्चिदियतिरिस्सक ? गो० । सखे
 ज्जायासाउयसण्णिपच्चिदियतिरिस्सक अस्सखेज्जायासाउयसण्णिपच्चिदियतिरिस्सजोणिणुहि तो यि उद्ययज्जाति अ

नदत्त । इति ५ वस्तुविंशतितमकात् हायि शतितमोदृष्टः ५ २४ ५ ॥ ज्योतिष्का नदत्त । कुल सत्यद्यगते कि मेरयिक्क ने
 दा पावरसुअिपच्चिदियतिरिस्सजोणिणुहि तो उद्ययज्जाति (प्रवृत्ति) पापद्यदि सञ्जिपच्चिदियतिरिस्सक कि सङ्खेय
 यपायु सञ्जिपच्चिदियतिरिस्सजोणिणुहि तो उद्ययज्जाति (प्रवृत्ति) पापद्यदि सञ्जिपच्चिदियतिरिस्सक कि सङ्खेय
 युःसञ्जिपच्चिदियतिरिस्सजोणिणुहि तो उद्ययज्जाति (प्रवृत्ति) पापद्यदि सञ्जिपच्चिदियतिरिस्सक कि सङ्खेय

आरिनिवाचं मते कथारि तो उद्ययज्जाति । ज्वातिपौ व वाक्काचकारे, हेमगवन् विज्जावको उपपत्ते । कि वररय मदा । एव आरवोयमो उपपत्ते इत्यदि म
 द कथना । आर वज्जिपच्चिदियतिरिस्सजोणिणुहि तो उद्ययज्जाति । आरवत् सञ्जोपचेदियतिरिस्सक उपपत्ते । वा पचुत्तिपच्चिदियतिरिस्सक । पचि
 मदा पचोपचेदियतिरिस्सजोणिणुहि तो उद्ययज्जाति । आ सञ्जोपचेदियतिरिस्सक उपपत्ते । कि सखेज्जायासाउय सञ्जिपच्चिदियतिरिस्सक । पचि
 ता चं सञ्जिपच्चिदियतिरिस्सजोणिणुहि तो उद्ययज्जाति । आ सञ्जोपचेदियतिरिस्सक उपपत्ते । कि सखेज्जायासाउय सञ्जिपच्चिदियतिरिस्सक । पचि
 यतिरिस्सजोणिणुहि तो उद्ययज्जाति । आ सञ्जोपचेदियतिरिस्सक उपपत्ते । कि सखेज्जायासाउय सञ्जिपच्चिदियतिरिस्सक । पचि
 वको उपपत्ते । पचुत्तिपच्चिदियतिरिस्सजोणिणुहि तो उद्ययज्जाति । आ सञ्जोपचेदियतिरिस्सक उपपत्ते । कि सखेज्जायासाउय सञ्जिपच्चिदियतिरिस्सक । पचि
 पचुत्तिपच्चिदियतिरिस्सजोणिणुहि तो उद्ययज्जाति । आ सञ्जोपचेदियतिरिस्सक उपपत्ते । कि सखेज्जायासाउय सञ्जिपच्चिदियतिरिस्सक । पचि

प्रयोविस्तारितमीदृक्कले द्विविधे द्विरूपते-अङ्गवेधं द्वौ अष्टभागपस्विष्ठवमाहंति ० द्वौ पस्योपमाष्टभागवित्यस्य तत्रैकोऽर्धस्याष्टागपस्यस्यमी द्वितीय
स्तु तारकस्योतिषधस्यमीति ॥ अङ्गोसेव चत्वारि पस्विष्ठवमाहं वासुधपसवस्यस्यमग्निरिषाहति ॥ श्रीस्यस्यस्याष्टागपस्यस्यमी एवं च सातिरेव च

सखेऽथासाउपसगिषुपाचिदपितिरिस्कजोविण्ण ज्ञते । जे न्नायिण्ण जोइसिएसु उवयज्जिएसु सण ज्ञते ! केवइ
काउठिईएसु उवयज्जिएसु ? गोयमा ! जहणेण अठ्ठनागपलित्वमठिईएसु उक्खोसेण पलित्वमवासरसयसह
रसममग्निरिषाहिएसु उवयज्जिएसु अथासेव जहा अस्सरकुमारहेसए णयर ठिई जहणेण अठ्ठनागपलित्वम

भा । क्षिपत्वाप्तस्वित्तिकेयूपस्पद्येत ? गौतम । अपम्येनपस्वोपमाष्टभागवित्यपिक्तयूपस्पद्येत अपम्य
यं यथासुरकुमारोदृष्टवे नवरं स्थिति अपम्येनपस्वोपमाष्टभागवित्यपिक्तयूपस्पद्येत अपम्येनपस्वोपमाष्टभागवित्यपिक्तयूपस्पद्येत
अपम्यतो द्वौ अष्टभागौ पश्योपमस्यो त्वयैव चत्वारि पश्योपमानि यथस्तवसहस्राध्विक्कानि इयन्त कास यावत्सुपायात् १ । स एव अपम्यकास

जे मय न्नातिपोनेविपे उपपे । सेवयते वेवदर आउठिईएसु उवयज्जिएसु । तेइ जेमममन् न्नातसाकास क्षितिकनेविपे उपपे १ प्र० उत्तर । गावमा
अङ्गवेधं पट्टमान पक्षिपोवमहिइसु । जेमोतम उवयज्जिएसु आठमैमानि पश्योपमनो क्षितिकनेविपे उपपे ० ताराविमान देवलो पपेसाये । अङ्गोसेव
पक्षिपावम वासुधपसवस्य मग्निरिषाहिएसु उवयज्जिएसु । अठ्ठहसको एव पश्योपम यय आउठिईएसु पक्षिपावम एतको क्षितिकनेविपे उपपे ० अग्निरि
मान देवलो पपेसाये अङ्गा । अङ्गसेव अहा अमुरकुमारहेसए । आउठो क्षिम अमुरकुमारना अङ्गोनेविपे अङ्गा तिम इहो पक्षि आउवा । अवरं हि
१ अङ्गवेधं पट्टमान अतिपावम । एतकोविमिव क्षिति अङ्गवेधको पश्योपमनो आठनामान ते विमसवाहन कुम्भर ते पूम्मा तुवसिवा तिर्येव अस्वा
दिसिवा । अङ्गोसेव तिवि पक्षिपावमाइ एव अङ्गवेधो सेव तहेव । अठ्ठहसको तीन पश्योपमनोक्षिति ते देवकुम्भ पादि कुम्भि इम अमुरकुम्भ पक्षि
अङ्गो मय तिमइम जहयो । अवर आउठिईएसु अङ्गवेधं द्वौ पट्टमान पक्षिपोवमाइ अङ्गोसेव चत्वारि पक्षिपावमाइ वासुधपसवस्य मग्निरिषाह ०

प्रविनामस्योतिष्कारादिना, वृत्तीपममे-हिष अक्षरस्य पालिठवमं याससयसहस्समस्रहियति । यद्यपि असङ्कतार्थपर्यायानां सातिरेका पूर्वकोटी ज

उक्कोसेण तिगिा पलिठ्वमाइ एव श्युगुयधायि सेस तहेव गयर कालादेसेण जहणेण दो श्युठनागपलिठ्व
यमाइ उक्कोसेणं यत्तारि पलिठ्वमाइ याससयसहस्समस्रहियाइ एयइय कालं जाय करेजा १ । सोचेव ज
हयाकालाठिइएसु उययखो जहणेण श्युठनागपलिठ्वमठिइएसु उक्कोसेणवि श्युठनागपलिठ्वमठिइएसु
उयय० एस चेय यत्तइया गयर कालादेस च जाणजा २ । सो चेय उक्कोसकालाठिइएसु उययखो एसचेव
यत्तइया गयर ठिइ जहणेण पलिठ्वम याससयसहस्समस्रहिय उक्कोसेण तिगिा पलिठ्वमाइ एव श्युगुय

न्यितिकपूयलो अपगयन परोपमस्याएनागत्वासकेपु उत्तार्येवापि परोपमाएमागस्थितिकपूयत्तेया येय वत्तव्यता नयरं कासादया च
वागीयात् २ स एधाएकएकालस्थितिकपूयत्त एया येय वत्तव्यता नयरं स्थिति अपग्येन परोपम ययसुतसइअगपिकमुत्कर्षेच त्रीवि परोपोप

परोपे चान् जाव करेजा । एतकाविशय कालपाययान अययवको एकपरोपायमना व पाठमाभाग तिगिा एवमाग तिगिा मयधो बोलाभाय इवसवन्तो
इम इवे उरजुदवको बार परोपायम नापरोपे पधिक तिगिा ताग परोपायम तुयवता यन एक परोपायम ययनासे पधिक त वग्गविमान इवना आ
वना एतकावान यावत् मति पागति करे १ । सावव अइयकालाठिइएसु उययवता । ततोअ अययवतास स्थितिवनविपे जपना । अइयव चइभा
न पलिपायवमठिइएसु उक्कोसवि चइभाय पलिपायवमठिइएसु उययवता । ते अययवको परोपायमना पाठमाभाग स्थितिवनविपे
जपना उरजुदवको पवि परोपायमना पाठमाभाग स्थितिवनविपे जपना ताराइव विमानतो ययेयाये एकाज निवे यत्तवता पठिओपरे जावथो ।
नयर कालादसय वावजा २ । एतकाविशय कालादयपते जावना २ । मायव उक्कोसकालाठिइएसु उययवता । तेतोअ उरजुदवतास
स्थितिवनविपे जपना एकाज पूर्वोअ वत्तवता नयवो । नयर ठिइ अइयव पावपायम नाससवसइय मभ इय । एतकाविशय स्थिति अययवको प

पच्यत त्विति प्रवर्तति तथापीह पक्षोपमं वपलशान्त्यपिह मुक्त भेतरप्रमाणायुक्तेषु ज्योतिषकृत्यहस्यमानत्वा एतौ उक्त्यातवर्णयः स्वायुयी वृष्ट
नारयुज्य इवेषु भोत्वद्यात एतव प्रागुपदीक्षितमेव चतुर्थगमे अपच्यत्वास्त्यितिको उच्यतातवर्णायुरीपिकपु ज्योतिषेप्यश्रः तत्रचा सङ्कतायु
यो वद्यपि पक्षोपमाष्टनागा दुर्जनतरमपि अपच्यत चायुक्त प्रवर्तति तथापि ज्योतिषा ततो हीनतर नास्ति स्वायुस्तुत्वायु वैषका योहकवंतो सङ्गा
तदर्थोपय इतोह अपच्यत्त्वितिका स्तो पक्षोपमाष्टमागायुवो प्रवर्तति ते च विमलबाहनादिकुलकरकात्ता तयुर्वेतरकालमुवो इत्ययादय ज्योतिषक

ધોવિ કાલાદેસ જહણેણ દોપલિછેગમાહ દોહિ દાસસયસહસેહિ અમ્મહિયાહ, ઉક્કોસેણ વત્તારિ પલિને
યમાહ વાસસયસહસમમ્મહિયાહ ૩ । સોવેવ અપ્પણા જહણકાલિઠિંદે જાતે ? ગોયમા ! જહણેણ અઠ

प्राणि एवमनुष्यायि । आसादेष्ट अपन्यन् द्वे पस्योपने हान्वा वयशतश्चक्षान्वाभयिके उत्कर्षेतद्यत्वारि पस्योपनाभि धर्यद्गतसहस्राब्दिका
नि ३ । स एवात्मभा अपन्यन्वासस्त्रिंशो वातः । यौतम् । अपन्यन् पस्योपमाष्टनायस्त्रिलिखेपुष्कर्यैकपि पस्यापमाष्टनायस्थितिकेषूपन्यस्त ।

इहापम नापुबयै पबिब बग्गबिमान इबन्तो पपेसाये बइबा पाताभा पाछुछासमान पाउछाबाये तेभाटे इहाँ बसस्यबको परबापम बाखेवबै प
धिब होअसश । बहासय तिबिब पबिपाबमार वर पबबबायि । उरकुटबको सोन परबापम ते पाताभा पाछुछाबको होनपाऊये छपबबा भाटे
इम पनुबग्ग पबि बइबो । बाबादबेब अउबेय हापलिपाबमार हादि बाससयसउबेसिं पम्महिबार । बाबपाबयेने बरग्गबको बीस परबाप
म हायछाप बबेबरो पबिब ते कुनल भबसबधो पने उब परबापम पबसाउ बयैबरी पबिब ते ज्यातिवी इग्गदेबबिमान सबवी जाबवा । उबोसि
य बलारि पलिपाबमार बाससयसउब ममहिबार ३ । उरकुटबको बार परबापम बाखयै पबिब तिको परबापम पसज्जात बर्वाहुप सप्पोपवे
दिब तियेबमंभधो पने उब परबोपम बाखबयै पबिब ते बग्गबिमान देव पपसाये जाबवा एतखीकाब याबपु गति पागति करै ३ । सीबेब अय
बा बइबकाबडिर पा आया । बीवो ममो बडेबे—तेहीब भापबये अबस्यकास खितिब छपना इत्यादि मग्गभू पठिखीपरे बइबो उतर । बाबमा

न्योतिषा चप्येवत्रिषा एव तदुत्पत्तिस्थानं प्रवक्ष्यतीति ॥ अङ्गक्षेपं चठभागपन्निष्ठवमर्द्धिरेषु इत्याद्युक्तं, ठगगाइया अङ्गक्षेपं चपुपुङ्गति ॥ पदुक्तं तत्पत्त्योपमाट्टनागमाभापुयो विमलवाङ्मनादिपूवतरकासनाविनो इत्स्यादिव्यतिरिक्तशुद्धकायचतुर्व्यदानपेत्पाकयतव्य ॥ उक्तोऽस्य सादरगाइ अठा रस चपुमयाइति ॥ एतच्च विमलवाङ्मनःपूवतरकासनादिइत्स्यादीनपत्त्योक्तं यतो विमलवाङ्मनो नवचतुःशतमाभावाङ्मनः, तत्कालइत्त्या

नागपलिनुयमर्द्धिरेषु उक्तोनेण वि अठनागपलिनुयमर्द्धिरेषु उक्त्वज्जोत्ता । तेण भत्ते ! जीवा एगसमए एसचेव अससुया नअर ठगाहणा अहस्येण धणपुज्जत्त उक्तोनेण सातिरेगाइ अठारस धणहसयाइ ठिई जह येण अठनागपलिनुयम उक्तोनेण वि अठनागपलिनुयम एव अणुयधीवि सेस तदेव । कालादेसेण जह ते प्रवक्ष्यते । जीवा एकसमय विपक्क उत्पद्यन्ते एयाचेव यत्तव्यता नवरं अवगाइना जपम्यम चनःपुचक्कमुत्कर्षेण सातिरेकाम्पटावका चतुःश्रुता नि स्थिति जपम्यम पत्त्योपमाट्टनाग मुत्कर्षेणपि पत्त्योपमाट्टनाग यवमनुयन्थोपि क्षेपं तथेव । कालादेशेन जपम्यतो ह पश्योपमाट्टनागे

अङ्गक्षेपं चठभाग पन्निपावमर्द्धिरेषु अठभाग पन्निपावमर्द्धिरेषु उक्त्वज्जोत्ता । जेभोतम अवग्गवक्को पद्यापमन पाठमेभाग स्मिक्कनेविदे अण्वे रई ज्वातियोमर्द्धिरेषु एङ्गको होमनहो तेभाटे एवकाज विवक्का उत्कृष्टवक्को पवि पस्यापमना पाठमाभाग स्मिक्कनेविदे अण्वे ते अवग्गवक्को तिक्क माटे भूतमेज पाकसे ज्वातियोनेविदे अण्वे । तेवमते जीवा एवमए एसचेव वक्तव्या । तेइ जेममवक्क जीव एवसमये इत्थादि एङ्गोक्क एङ्गोक्क वक्तव्यता कह्यो । ववर पामाङ्गना अङ्गक्षेपं चपुपुङ्गत्तं एवकासच सादरेयाइ अठारस चपुहसवाइ । एतत्ताविमये यतो रपवगाइना अवग्गवक्को धनुपपयक्क ए विमलवाङ्मन कुनगरको पुवकापमना इत्थादिवर्त्तीन पनेरा अवकायनो अपेचादे जांभो उरकृष्टवक्को सादिक चठारेसे धनुयनो ते वि म विमलवाङ्मन कुनगरको नवसे धनुयनो अवगाइमादे तेङ्गको पुवकासे खे इत्थो तेङ्गको अपेचावे कथा । ठिई अङ्गक्षेपं चठभाग पन्निपावम पद्यापमना जं वि चठभाग पन्निपावम एव पद्यापवि सेस तथेव । स्मिति अवग्गवक्को पद्यापमना पाठमाभाग उत्कृष्टवक्को पवि पद्यापमनो पाठमाभाग जं

पमङ्गुया सुवपदेतदनुनारेव कायः ॥ एते सत्तनमयति ॥ प्रथमा स्थयो मध्यमयस्थाने एकः पविमा सु त्रय एवेत्येव सप्त । असङ्गुतातवर्षायुष्म

गमगा गेयक्षा गवर संवेह न जाणंज्जा । एते सत्त गमगा । जइ सखेज्जावासाउयसण्णिपच्चिदिय सखेज्जा
यासाउयाण जहेय्य सुसुरकुमारेषु उययज्जमाणाण तहेय गधयि गमा न्नाणियक्षा गवर जोइसियठिई संवेह
न जाणंज्जा, सेस तहेय गिरवसेस १ । जइ मणुस्सेहिती उययज्जति नेवी तहेव जाव सुसखेज्जावासाउय
सण्णिमणुस्सेण नत्त । जे न्निपु जोइसिपुसु उययज्जिप्पु सेंण नत्त । एव जहा सुसखेज्जावासाउयसण्णिप

तव्या मवर संवपच्च जानायात् । एते सप्त गमगाः । यदि सस्येवपयायुसुस्मिपच्चन्निपतियज्य उत्पद्यन्ते सस्यपवर्षायुष्माणां यथैवासुरकु
मारपूत्पद्यमानां तथैव नवापि गमा प्रवित्तव्या गवर ज्योतिष्कास्त्विति सवय न जानीयात् क्षय तस्यैव निरवधेयम् ६ । यदि मनुयस्य स
त्पद्यन्त प्रदस्तायेव यावदसङ्गुयवर्षायु सुस्मिपमनुष्यो नदन्त । यो भविको ज्योतिष्केषूप्लुप्तं स प्रदन्त । एव यथा असङ्गुयवर्षायुस्सुस्मिपपच्चन्निप

यमे पक्कापयमा पाठमास रूप भवमे साधिव पक्कापयमरूप इम पदुवय्य पवि वइवा गय तिमहीव वइवा । एवं पक्किमा तिप्पि गमगा पक्का
इम वइवा पवि तोन ममा जाववा । ववर सवेइव जावेज्जा एत सत्तगमगा । पठणीविशेय सवइ जावइवा एव सातनमा तिप्पो पक्कमला तोन म
यम विरिप्प्यागळे एव पाविजा तोनहीव इम सातगमा जाववा । जइ सखेज्जावासाउय सुस्मिपच्चिदिय । जा सवयात वर्यामुय तियेव अपळे सुसोप
वेदिप तियेववचो जयले इत्थादि । सखेज्जावासाउय ववेइ पसरवमारुसु सववज्जमावाचं तहेव वववि गमा भावियवा । सवयातवर्षायुप्पे तिमही
न पसरवमारुनेविइ अपक्कतायवज्जा तिमहीव वचो तिमहीव नवेर गमानेविपै पवि वइवो । ववर जारसिय ठिई सवेइव जावेज्जा सेस तहेव वि
रजमेव ८ । एतकाविमेव ज्योतिषोभो स्त्विति तवा सवेव जाववा गेय तिमहीव निविशेय समरूपवे वइवा ८ । जइ मवरसद्धितो सववज्जति भेदा त
हेव । जा मनुजवकी उपळे इत्थादि मेद तिमहीव वइवो विम पूरे वज्जा । जइ पसखेज्जावासाउय सुस्मिपमवरसेव भते जेमविप । यावत् पसक्कात व

मुष्पापिकारे-उंगाहका साहरेगाइ नव धनुसयाइति । विमलसाइनकुसुकरपूवबासीनमनुष्पापेक्षया । त्विषि पाउयाइति । एतदेवाकासुसुमावि

चिदियजोडासिएसुचेय उवज्जमानस्स सप्त गमगा तहेय मणुस्साणावि णवर उंगाहणाविसेसो पठमेसु तिसु
गमएसु उंगाहणा जहस्येण साहरेगाइ णयधणुहसयाइ उक्कोसण त्विषि गाउयाइ मज्झिमगमए जहस्येण
साहरेगाइ णय धणुहसयाइ उक्कोसिण यि साहरेगाइ णय धणुहसयाइ पच्छिमेसु तिसु यि गमएसु जहस्येण

तिरन्त्योतिपेपुबोत्थमानस्य सप्त गमका सोयेव मनुष्पा अपि मकरमवगाइनाविद्योक्क मयमेपु त्रिपु मसकसवनाइना जपम्येन सातिरेका
वि नव धनु क्षतानि उत्कर्षेव श्रीवि कोष्ठानि मयमगमे जपम्येन सातिरेकावि नव धनुःक्षतानि उत्कर्षेवापि सातिरेकावि नव धनु क्षता
नि पदिमेपु त्रिपुपि ममकपु जपम्येन श्रीवि कोष्ठानि उत्कर्षेवापि श्रीवि कोष्ठानि क्षप तयेव तिरवक्षेपम् यावत्सद्य इति । यत्रि सङ्केय

वर्गयुय धयोमनुष्य च बाह्यास्तकारे हेमनवन् जमज्ज एतच्च ज्वातिपौने विवे उपज्जना यावत् तच्च । आइसिएस उववस्थितए । ज्वातिपौनेविपे जपमे ।
मचभते एवं ज्जना परज्जेज्जनासाउव सविपविदिव आइसिएसु च उववज्जमायसा सप्त ममगा । तेच हेमनवन् ज्जनायावाइ इत्थादि पूर्ववन् इम वि
म पसस्यत्त वरुडिय मंघ्रीपेवेष्टिय तिवचने ज्वातिपौनेविपे जपज्जनाबकानि सात गमगा ज्जना । तहेवमनुष्पावि । तिमहोच्च मनुष्यनेविपे पयि ज्जना ।
जवर पागाइना विपेसो पठमेस तिसु गमगसु । एतत्ताद्वियेव शरीरपवमाइना विपेय प्रथम तीन गमानविपे । पायाइना जहस्येव साहरेगाइ जप
धनुहमयाइ उवायेव त्विषि जावयाइ । पवगाइना जपज्जको साविज नवसे धनुपनो ते दिमज्जनाइज कुचगर पूर्वकाओन मनुष्यनोपेप्पामे जावि
नो जरज्जज्जको तीन गाज्जो ए एकात्त सुखसादि भव मनुष्यनो पपेप्पामे । मज्झिमगमए जहस्येव साहरेगाइ जपधनुसयाइ उक्कोसिबि साहरेगा
इ जपधनुसयाइ । विज्जना गमानविपे पुरीत्त रीते तोनेई पयि एकाओन जावना तिङ्गा जपज्जको साविज नवसे धनुपनो जाविनो पवगाइना
जरज्जज्जको पयि साविज नवसे धनुपनो पवगाइना जाविनो । पच्छिमेसु तिसुवि ममएसु । जेइका तोनेइ पयि ममानेविपे शरीरपवमाइना । जज

નેરદગૃહીતો ઉચ્ચવજ્રાતિ ચેદો જહા જોડાસિયઉદ્દેસે શ્વસલેજ્ઞાનાસાઉયસણિપદિદિયતિરસ્કજોણિણ નતે !
 જે નત્રિય સોહમમગદ્યેસુ ઉચ્ચવજ્રાતિ સેણ નત ! કેચકાલ ? ગોયમા ! જહચેણ પલિનૃયમઠિદ્દેસુ ઉચ્ચવજ્રા
 જ્ઞા, ઉક્કોસેણ તિણિ પલિનૃયમઠિદ્દેસુ ઉચ્ચવજ્રાતિ ! તેણ નતે ! શ્વસેસ જહા જોહસિદ્દેસુ ઉચ્ચવજ્રામા
 નસ્મ નયર સમ્માદિઠીયિ મિચ્છાદિઠીયિ નો સમ્મામિચ્છાદિઠી ! નાણોયિ શ્વચાણીયિ દોનાના વોશ્ચચાણા
 નિયમ ! ઠિદ્દ જહચેણ પલિનૃયમ ઉક્કોસેણ તિણિ પલિનૃયમાદ્દેસુ શ્વચુચધોયિ સેસ તદેવ ! કાલાદેસેણ

નવિકઃ સ્વીપમકલ્પવૃત્તપ્તુ સુ પ્રદક્ષ । ક્ષિપત્વાસસ્થિતિક્ષ્ણપૂત્યયેત ? ગૌતમ । અપન્થેમ પત્થોપમસ્થિતિક્ષ્ણપૂત્યયેત ઉત્કર્ષયેત ત્રિપત્થોપમસ્થિતિક્ષે
 પૂત્યયેત । ત પ્રદક્ષ । જીહા અવગ્રાપ યથા ન્યાતિક્ષ્ણપૂત્યયમામસ્ય નવરં સમ્પદ્વૃદિરપિ મિચ્છાદિદિરપિ નો સમ્યક્કિમ્પાવૃદ્ધિ શામ્યપિ અજ્ઞા
 રપિ ટે જ્ઞાન દુ અજ્ઞાને મિપમાત્ । સ્થિતિઅપન્થન પત્થોપમ ઉત્કર્ષયેત ક્ષીયિ પત્થોપમાનિ યથ અનુચર્યોપિ શ્રોય તથેવ । કાલાવચ્છેન કપ

કલ્પયેત । પમપેક્ષાસાહચ સહિપચિદિચ તિરિલ્લાચાચિદેવ મતે અભવિદ શાશ્વત્તદેવેસ અવચ્છિત્તદ । પસક્ષાત વર્ષાસુપ સજ્જોપચેદિચ તિચેચોતિ
 ચ કમગચ્છન્નુ કલ્પ મલ્લ સોવમદેવને વિદે કપલે । મેકમતે અવચ્છાચાસ । તેજ કેમગચ્છન્નુ કોતસાચાસ સ્થિતિક્ષેતિચેવિદે દ પ્ર અત્તર । ગાયમા અવચ્છાચ પ
 વિવાચમદ્દિરભસ અવચ્છાચા । કેમોતમ અવચ્છાચો પન્થાપમ સ્થિતિક્ષેતિચેવિદે કપલે દર્શા પન્થાપમચ્છો જોન સ્થિતિનો પમાચ્છે તેમાટે । અજ્ઞાસેષ તિ
 નિ પલિપાત્તદિરભસ અવચ્છાચા । અવચ્છાચો જોન પન્થાપમ સ્થિતિક્ષેતિચેવિદે કપલે કુમચ્છાના એતસાચ અવચ્છાચે તેમાટે એતસાચ અજ્ઞા । તે
 અમતે પમસેસ અજ્ઞા આરમિવસ અવચ્છાચાચ્છા । તેજ કેમચ્છન્નુ અવચ્છેય યાકતો અિમ વ્યાતિયોતિચેવિદે અવચ્છાચાચ્છાને અજ્ઞા તિમ દર્શા પલિ અવચ્છો ।
 અવર અવચ્છાચો વિ પો સમ્મામિચ્છાચો । એતસાચિચેય સમ્માચ્છો પલિ કલ્પે મિચ્છાચ્છો પલિ કલ્પે મિચ્છાચ્છો ન કલ્પે । આચોવિ પન્થાચોવિ
 પ્રાચો પલિ કલ્પે પન્થાચો પલિ કલ્પે । દાચાચા દાચાચા વિચમ । દાય જ્ઞાન દાય પન્થાન નિયમે કલ્પે । ઠિદ્દ અવચ્છેવ પલિપોવમ અવચ્છાચેવ તિચિ પ

पाप भुवि श्रुतिमतीदेवाके किंचिन्नित्यते-अहोरेव पस्विष्ठवमठिईएसुति ॥ सोचमे अयम्येनाम्यस्यायुयो उवाचत् ॥ उक्कोसेव त्तिपस्विष्ठवमठिईए
 मुति ॥ यद्यपि सोचमे यतुतरमायुक्रमति साया पुत्तकपत खिपस्योपमायुए एव तियको प्रयत्ति तदनतिरिख व देयायु वधन्तीति ॥ दो पस्वि
 उवमाइति ॥ एक तियमवसत्त्व मपरं व देवसत्त्व ॥ अपस्विष्ठवमाइति ॥ वीवि पस्योपमानि तियेयवसत्त्वानि त्रिस्यव देवमवसत्त्वानीति ॥ सोचे
 व अप्पका अइयकासच्छिठिठि वाठ इत्यादि ॥ गमशय येको गमो प्रावता तु प्रदक्षितीव ॥ अइयेवं यतुइपुसति ॥ सुइयाययतुप्पदायेइ ॥ उक्कोसे

जहणेण दो पलिठवमाइ उक्कोसेण अप्पलिठवमाइ एवइय १ । सोचेव जहयाकालिठिईएसु उववस्सो एस
 चेय वत्तस्सया णयरं कालादेसेण जहणेण दो पलिठवमाइ उक्कोसेण चत्तारि पलिठवमाइ एवइय जाय
 करेज्जा २ । सोचेय उक्कोसकालिठिईएसु उववस्सो जहणेण त्तिपलिठवमाइ उक्कोसेणावि त्तिपलिठवमाइ

मयती दे पस्योपमे उत्तकपताः पट् पश्योपमानि इयम कालं १ । स एव अयम्यकासस्थितिकपूत्त्यम एया चैव वत्तव्यता नवर कासादेसेन न
 पश्यतो मे पश्योपमे उत्तकपतवत्तारि पस्योपमानि इयत्तं यावत्तुर्मात् २ । स एवोत्तककालस्थितिकपूत्त्यो अयमेन व्रीदि पस्योपमानि स
 रत्तर्पेणापि व्रीदि पश्योपमानि एया चैव वत्तव्यता नवर स्थिति अयमेन व्रीदि पस्योपमानि उत्तर्पेणापि व्रीदि पस्योपमानि शेय वत्तव्य काला

तिपावमाइ एवं पश्यवधावि सेवं तंवेव । क्विति अयम्यको एक पस्यापमनो उत्तकपटवको तोन पस्यापमनो इम पसुवन्व पवि कइवा शेय तिमणेन
 कइवा । कासादेसेय अइयेवं दीपस्विष्ठोवमाइ वत्तकासव अणस्विभावमाइ एवइय १ । कासपाययोनि अयम्यको दाव पस्यापम एक विवेचनो एक
 देवता एव २, उत्तकपटवको व पस्यापम तिहा तोन पश्य तियेवता तोन पश्यदेवता एतकावाव यावत् मति भागतिवरे १ । साचव अइयकास ठिई
 एम उववमा एवचव वत्तव्या । तेहीन अयम्यकास स्थितिकनेविदे छपना एहीन समलोही वत्तव्यता जावको । नवर कासादेसेव अइयेवं दीपस्विना
 वमाइ उत्तकासेवं पत्तारि पस्विपावमाइ एवइयं जाव करेज्जा २ । एतकाविशय कासपाययोनि अयम्यको दोय पस्यापम एक तियेच मयववको एक दे

यं हो गतया इति ॥ यत्र सेत्रे कासे या मयूतमाना मनुष्या प्रवन्ति तत्सम्बन्धिनो इत्यादीमपेक्षोक्तमिति । सङ्ख्यातायुः पञ्चोद्भिदपतियोर्योर्ध्विका

एसचेय यत्तस्यया णत्रर ठिइ जहणेण तिपलिउयमाइ उक्कोसेण यि तिखि पलिउयमाइ सेस तचेव , का
उदेसेण जहणेण उव्वलिउयमाइ उक्कोसेणयि उव्वहय काल जाव सोचेय अुप्यणा जहसु
फाउठिइनु जानु जहणेण पलिउयमाठिइएसु उक्कोसेणयि पलिउयमाठिइएसु एसचेव यत्तस्यया णवर उंगा

दशम उपपत्त्यतः पट् परमापमानि उत्कर्षकापि पट् परमोपमानि इत्यन्त कास यावत् ३ । स एवास्मा अपम्यकासस्वित्तो आतो अपग्येन प
रमोपमास्वित्तिकपूरुषर्षणपि परमोपमास्वित्तिकेषु एवा सेव यत्तव्यता मवरमवगाइना अपग्येन धनु पुण्यकमुत्कर्षक कोससुपम , स्थिति अप
ग्येन परमोपममुत्कर्षकापि परमोपमम् शोय तथैव कासादशन अपग्यतो द्वे परमोपम उत्कर्षकापि द्वे परमोपमे इत्यस कालम् ६ । स एवा

यथद संवधो उत्कृष्टवको चार परवापम तोन तुगसना एक देवता एवसाबाव यावत् गति भागति करे २ । सोचेर उक्कासबावठिइएसु उववको ।
तथोत्र उत्कृष्टकान् स्थितिकनेविये अपमता ते । उव्वसेव तिपसिपावमाइ उव्वकासेविये तिपसिपावमाइ एसचेव यत्तव्यता । अपग्यवको तोन परवापम
स्थितिकनेविये अपमे उत्कृष्टवको पवि तोन परवापम स्थितिकनेविये अपमे एकोज सगसोको वत्तव्यता कहरो । चवर ठिइ उव्वसेव तिपसिपोवमा
इ उव्वकासवयि तिनि यनिपावमाइ सेसतसेव । एतकावियेय स्थिति अपग्यवको तोन परवापममो उत्कृष्टवको पवि तोन परवापममो ग्रय तिमकोज
कहवा । आनादेमेव उव्वकनें उयनिपावमाइ उव्वकासेवाव उव्वसिपावमाइ उव्वसकास जाव । आनपायवने अपग्यवको उ परवापम तिचो तोन
पन्थापम तिसवमवता तोन देवमवता उत्कृष्टवको पवि उ परवापम इको पवि तोन पन्थ तिर्वमवता तोन देवमवता एतकोकास यावत् मति चा
नति करे । मापव अप्यवा उव्वकासवाठिइया सापा । तेकोज पापवने अपग्यकास स्थितिक इवा । उव्वसेव पसिपावमठिइएसु उक्कासेविये पसिपो
वमठिइएसु एवसेव वतव्यता । अपग्यवको पन्थापम स्थितिकनेविये अपमे । उत्कृष्टवको पवि परवापम स्थितिकनेविये अपमे समसोको वत्तव्यता उ

रे-जाई अप्पका जइयकासठिइठु नयइत्याही, नो सत्ता मिळ्यादिहीति ४ मिळइठि मिळेपुो जपन्यास्त्रिसिक्कस्य तदसम्भवादअपप्यस्त्रितिअपु

हणा जहणेण धणहुपुज्जस उक्कोसेण दो गाउयाइ, ठिइं जहणेण पलिनुंयम उक्कोसेणयि पलिनुंयम सेस
तहेव, कालादेसेण जहणेण दो पलिनुंयमाइ एयइय ६ । सीचेव अप्पणा
उक्कोसकालिठिइठु जाठं अ्यादिसगमगसरिसा तिखि गमगा गेयइा णवर ठिति कालादेस च जाणेज्जा ९ ।

समोहरुट्ठालस्त्रितिको कात आदिमगमकवडुआलपो गसका आलव्या नवर स्थिति सवचं च जानीयात् ८ । यदि सस्मोयवयोपुस्सस्त्रिपप्पे
न्त्रिय (प्रवृत्ति) सस्मोयवयायो ययेवासुरकुमारपुत्तपद्दामभस्य तथैव नवापि यमका नवर स्थिति सवचं च जानीयात्, यदात्मना अपप्यकाल
स्त्रितिको तवति तदा धिपु यमकपु सन्त्यगुठिरपि सैव सम्पद्दिप्यावुष्टिः । हे ज्ञाने हे अज्ञाने नियमाल् शोप तथैव । यदि मनु

इही । चर पांमाइया जइयच सवइपुहुत्तं उअआसेच सागाउयाइ । एतआविमोय अवगाइना अघम्यवको धनुयइयइ प सुबुकाय चतुअदनी अपे
चादे उरकुट्ठको ठाव माखनो अ चचनेविदे पइका आइदेविये माळमान मनुअ इवे ते सवधो इस्वादिकप्रते भायवोने कइा । ठिइ अइयेच पवि
भावम उअआसेचि पविभावम सेसतं च । स्त्रिति अघम्यवको परबापमनो उरकुट्ठवको पवि परबापमनो येय तिमइओ अइवो । आआवेसेच अइय
च टापसिपायमाइ उअआसेचवि सापसिपावमाइ एकरय ६ । आसपाययोने अघम्यवको साव परबापम एअ तियेवमवनो एअ देवमवना उरकुट्ठ
वको पवि साय परबापम इमइओ तियेच देवमवको इवे ६ । साचव अप्पका उअआसकाउइया आआ भाविअ मममसरिसा तिखि गमगा चय
आ । तेइओ पापचपे उरकुट्ठकाल स्त्रितिक इवो इही पहिसा यमा सरोखा तोन ममा आइका । चवर द्विति काआवेसच आणेज्जा ८ । एतआ
विमिय स्थिति तथा आसावेय प्रते आइका ८ । चर सजेववासाउव सखिपविटिय सजेववासाउयइ । आ सख्यात ययोवुय सओपवेइिय तियेच
यानिकवको अपना इस्वादि संख्यातवयोइपु । अहेव असुरकुमारसु उअवज्जमावअ तइव अइवि मममा । विमइओ असुरकुमारने विदे अपज्जाव

जइ सखेज्जासाउयसणिपचिदिय सखेज्जासाउयस्स जहेव थुसुरकुमारिं सु उववज्जमाणस्स तहेव णववि गमगा, णयर ठिति सवेह च जाणेज्जा, जाहे थुप्पणा जहय्फकाछाठिईछे जवह ताहे तिसु गमएसु सम्म दिठ्ठीवि मिच्छादिठ्ठीयि णोसम्माभिच्छादिठ्ठी । दो णाणा दो थुणाणा णियम सेस तचेव । जइ मणस्से हितो उययज्जाति नेदो जहेव जोइसिएसु उववज्जमाणस्स जाव थुसखेज्जासाउयसखिमणस्सेण भत्ते । जे नयिए सोहम्मकप्पे देवसाए उवयज्जासए एव जहेव थुसखेज्जासाउयस्स सखिपचिदियतिरिस्कजो

प्यय तत्पदागते नेदो पयेव न्योतिफेपूत्तयाममस्य पाददसद्वयवर्णयुस्सच्छिन्नमनुयो नदत्त । यो अधिकः सीरभदेवलोह देवतयोत्पत्तु एव य चेयाजद्वयवर्णयुपः छिन्नपञ्चान्द्रियतिययोमिक्कः सीरभे कस्ये उत्पदागतस्य तथैव सप्त गमका मवर द्वाद्यपो द्वयोममयोरवगाहना वपण्ये न काशामुत्कर्षेव कोसत्रयम् । तृतीयगमे कपण्येन कोसत्रयमुत्कर्षेवापि कोशत्रयम् चतुर्थगमे कपण्येन कोशमुत्कर्षेवापि कोसम् । पचिमेयु काने नयममा क्खा तिम इहा पवि नवेर गमा कइवा । परर ठितिं सवेइव जावेज्जा । एतत्ताविशेष स्थिति तथा सवेइवते जाववा । जाहे पय्पवा कइवकासिईरपा मवर ताहे तिसु गमएस । जिवारे पापवैये कपण्यकास स्थिति क इवे तिवारे तोनेइ गमानेविये । सखादिठ्ठीवि मिच्छादिठ्ठीवि बो मखाभिच्छादिठ्ठी । पय्पगइठो इवे मिच्छादिठो नियेधवा कपण्यस्थितिक्कने निवइठोना समवयी तथा । दो बाबा दो पसाया वियम सेम तचेव । दाय घाम पववा दाय पघान नियमे इवे येव तिमइोज कइवा । कइ मयरसेइतो कववत्थति । को मनुयवको खपवे तो । मेओ कइवेव जाइसिएसु उववज्जमाणस्स कान सखेज्जासाउय । भेद विमइोज ज्जातिपोने विये कपण्यतायकाने क्खो तिम इहां पवि कइवो खावत् पसक्खात यर्णीयुव । सचिमजरसवर्धते जेमसिए साइववइये देवसाए कववत्थिए । तत्रोमनुव हेममवन् जे भविक सोधमगामा देवसाकनेनिये वेवपवे कपवे । एवं जहेव पवपेज्जासाउयक्क सचि पंचिदिय तिरिक्काविए सोइमइये कपण्यमाक्क तहेव सप्त यमगा । इम विमइोज पसक्खात यर्णीयुपने

दृग्दृश्यस्यापि मायाविति, तथा ज्ञानाविहारेषु द्वे ज्ञाने वा अज्ञाने वा स्वातां अपन्यस्थिते रम्यज्ञानाज्ञानयो रभावाविति । अथ मनुष्यादि

णि ए सोहम्मे कप्पे उयवज्जामाणस्स तहेव सप्तगमगा णयरं ध्याविस्सेसु दोसु गमएसु तेगाहणा जहस्सेण गा
उयं उक्कोसेण तिस्सि गाउयाह । तट्ठयग्गे जहस्सेण तिस्सि गाउयाह उक्कोसेण वि तिस्सि गाउयाह उक्कोसेण वि
त्यगमए जहस्सेण गाउय उक्कोसेण वि गाउय । पच्छिमएसु तिसु गमएसु जहस्सेण तिस्सि गाउयाह उक्कोसेण वि
तिस्सि गाउयाह सेस तहेव पिरवसेस । जह सस्सेज्जासाउयसस्सिमणुस्से एव सस्सेज्जासाउयसस्सिमणु

त्रिषु गमकपु अपग्येन कोसत्रयमुत्तरेष्वपि कोसत्रयम् क्षेत्रं तथैव निरवक्ष्यं । यदि सत्स्येयवर्षापुरसुम्भिममुप्यन्य एव सत्स्येयवर्षापुरसुम्भिम
मुप्यावा यथैवानुक्रमारपूरुपयमानामा तथैव नव गमजा प्राणितव्या नवरं क्षीयमन्वदेवस्थितिं क्षेत्रेष्वपि जानीयात् क्षेत्रं तथैव । ईक्षानदेवा

सप्तो पंचेन्द्रि त्रिचैरवानिक् सोधमनामा इदसाकनविदे जयजवावकाना सात ममा कक्षा तिमहीज इही पवि सात गमा कइवा । नवर भादिस्सेसु
इामु ममपसु पोयाइवा जइलक माउयं उवासेव तिस्सि गाउयाह तइय गमे । एतठाविशेष पइसा देव गमानेविदे सयन तिही धनुवपइल जइव्य
पवनाइना उट्ठइयको जमाज्जो कइो इही ता उवव्यको एक गाज्जो । उट्ठइयको तोन गाज्जो पवयाइना तथा जोका गमानेविदे । जइसेव
तिस्सि नाइयाइ उवासेव वि तिस्सि माइयाइ जइय ममए । जइव्यको तोन गाज्जो उट्ठइयको पवि तोन गाज्जो पवगाइमा जोवा गमानेविदे ।
जइसेव गाउय उवासेव वि माउय पइसमपस तिसु ममएसु । जइव्यको धनुवपइल उट्ठइयको इय गाज्जो पवगाइना कइो पने इही ता जव
व्यको एक गाज्जो पने उट्ठइयको पवि गाज्जो पवगाइना ४ पाइसा तीन ममानेविदे । जइसेव तिस्सि गाउयाह उवासेव वि तिस्सि गाउया
इ सेसे तइय विरवसेसं । जइव्यको तोन गाज्जो उट्ठइयको पवि तोन गाज्जो पवयाइना कइो यय तिमहीज निविशेषपके कइवा । जइ स
ऐज्जासाउय सस्सिमणुस्से एव सपज्जासाउय सस्सिमणुस्साव जइय धनुवपइना सात तथैव नव गमगा भाविमवा । ओ सस्सातापणे

कार मन्त्रं चारमण्यु शीयु गमयन्तु इत्यादि ॥ आद्यागमयो हि पूर्वत्र चतुर्पक्षं लपन्त्यायादानीं रक्षता तु गव्यतपह्नुमुखे इतु ० अक्षये गार्धप
मिष्यादि ॥ तृतीयगम तु उपन्यत उरुपत य पद्गव्यताद्युक्तानीदं तु श्रीयि चतुर्थगमे तु माग्जपन्यतो चतुर्पुष्पमुत्कपत स्तु इ गव्यते उरुते इ

स्साण जहेत्र श्यसुरकुमारिसु उववज्जामाणाण तहेय णव गमगा, चाणियह्वा णवर सोहम्मगदेवधिति संवेह
य जाणंज्जा सेस तंचव । इसाणदेवाण एसवेव सोहम्मगदेवसरिसा
यस्तम्या णवर श्यसखेज्जासाउयसाणपचिठियतिरिक्कजोणियस्स जेसु ठाणेसु सोहम्मे उअयज्जा पळित्ठय
मळिइ तेसु ठाणेसु इह सातिरेग पळित्ठयम कायह्म । चउत्यगमे उंगाहणा जहणेण धणुहुपुज्जत, उक्खो

प्रल । कुन इत्यद्यम्भे इयानदेवामाभयाचेव सोचमभदवसदृगा वक्तव्यता नवरं यसुपुष्यपीयु सच्छिपपम्भ्रियतियग्यानिक्तस्य यपु स्थानेपु
सोचमे कस्ये सुसदामानस्य पत्थीपम स्थितिं कपु स्थानेपु यत्र सातिरेकं पत्थीपम कतथ्यम् चतुर्थगमे उवगाहना लपम्येन चतुर्पुष्पमुत्कपत

यथापु संज्ञी मनुष्यवन्तो लपन्ता इत्यादि इम सप्यात वपादुप सञ्जीमनुष्यने विमञ्जीव परसरकुमारनेविपे लपन्तावधाने मव गमा कट्ठा तिमञ्जीव
इहा पचि नव गमा कट्ठा । ववर साहस्यगदेव ठिति संवेव लपेय्या सोचमभ देवस्थिति संवेवप्रते लपेय्या गेव तिमञ्जी
व कट्ठा । ईसाणदेवाण भते लपाहिता लववत्तति । इयानदेव इममवन् विवर्जिको लपवे । ईसाणदेवाण ० मुखेव साहस्यगदेव सरिसा लपवत्तया ।
इयानदेवन्तो पञ्चोत्र निपे सोचम देवसरोपी वक्तव्यता कट्ठा । ववर पसखेज्जासाउय सच्छिपपिठिय तिरिक्कजाणियसु खेसदावेस सोहम्मे उववज्ज
पनिपावमहि । एतस्मादिमेव पसप्यातवपादुप सञ्जीपेहिं विवेषयाभिज्जने जेइ ज्ञानकनेविपे सोचमदेवको लपन्तावधाने पसयापमनो स्थिति
कट्ठा । तेव ठावेम इह सारिणं पच्छिपोरमं कायम् । तेइ ज्ञानकनेविपे इहा इयान देवमाकनेविपे सादिक् पसयापम स्थिति कट्ठा । इयाने साधिक्
पववापमन्तो लपन्तस्मिन्ते ते मादे । वउत्यगमे पागाहना लपवत्तया इहा परीरपवपाहना लपवत्तया इहा धनुषपुष्यते ते सा

५ तु अपत्यत नरुपत ए गच्छतमेव मयद्वयम् । इक्षानक्येयपिबारे-साइरेणं पस्तिउवम कायवृत्ति ॥ इक्षान सातिरेकपस्योपमजघन्यस्थितित्वा
 त् । तथा ॥ चउत्यममय् टीमाइया कइयवर्षं पपुइपुइतति ॥ ये सातिरेकपस्योपमायुय स्थियेच सुपमाओइयाः सुइतरकाया स्तानपेस्योक्त ॥ उक्को
 कम् माइरगाइ दी गाठयाइति ॥ एतत्त यय काले सातिरेकगच्छूतमाभा मनुव्या त्रवन्ति तत्त्वालमवान् इत्त्यादीनपेस्योक्त तथा ॥ असु ठायेसु
 गाउवति ॥ सीपमदवापिबारे येपु स्थानेयमङ्गलतवर्षायु मनुपाया गच्छूतमुक्त ॥ तेसुठायेसु इइ सातिरेग गाठयति ॥ अपत्यतः सातिरेकपस्यो

सेण साइरेगाइ दी गाउयाइ सेस तचेव । अस्खेज्जासाउयसयिमणुस्सस्स वि तहेव ठिइ जहा पचिदिय
 तिरिरुजोणियस्स । अस्खेज्जासाउयस्स तंगहणा वि जेसु ठाणिसु गाउय तेसु ठाणिसु इह सातिरेग
 गाउय सेस तहेय । सखेज्जासाउयाण तिरिरुजोणियाण मणुस्साणय जहेय सोहम्मे उयवज्जामाणाण त

य सातिरेक कोशद्वयं क्षपं तथेव । असङ्खेयवपायु सन्तिमनुपय्यापि तथेव । स्थितियणा पम्भेन्द्रियतिर्यग्योनिक्तस्य । असङ्खेयवपायुयोऽवगाध
 मापि यदु स्थानपु कोश तेषु स्थानेषु अत्र सातिरेक कोश क्षेत्रं तथेव । असङ्खेयवपायुर्पां तिर्यग्योनिक्ताना मनुपायां य यथेय सीपमे उत्पद्यमा

तिररु पदयापमने पाउव तिर्यव मुखमा पारानेविये उपमा सवुवाबहे तेइतो अपेसाये । उक्कासेच सारमाइ सा याठयाइ ससतचेव । सत्त्वाइय
 को सातिरेक दाव गाऊतो एइ ले वासनेविये सातिरेक गाऊतो पडगाइना मनुय हुवे तेइ वास उपमा इत्त्यादिबनो अपेसाये कइया येय तिमको
 य कइवा । पसंमज्झासाउय सन्तिमकरमय्यवि तहेव । असदयातवर्षायुय सप्पोमनुबने पवि तिमकोज कइवा । ठिवो कइया पचिदिय तिरिरुजोणिय
 य पमणेज्झासाउयम् । स्थिति विम पचेदिय तिर्येव्यानिबनो असदयात वर्षायुपनो कइतो तिम कइवो । पोमाइयावि जेसुहासेस गाउयं तेसुहासेस
 इइ सातिरेमं माउय सेस तहेइ । पडगाइना पवि सोधमदव पचिबारे अइ स्थानबनेविये पसंमज्झातवर्षायुय मनुबनो एक्क गाऊनो कइो तेइ स्थानक
 नेविये इइ सातिरेक गाऊनो कइवो यय तिमकोज कइवा । संखेज्जासाउयाचं तिरिरुजोणियाच मनुव्याचय । सदयातवर्षायुय तिर्येव्यानिबनेविये

पमस्त्विति ज्ञत्वा दीगानकदवत्स मासव्यदेवस्त्वित्यसुसारेव वा ऽव्यङ्गुतवर्षागु मनुष्याणां स्थितिसद्भावा तदनुसारेणैव संपा मवभावाभावादि
 तेनैव णिरयसेसं णय गमगा नवर ईसाणे ठिति संवेह च जाणेज्जा । सणकुमारदेवाण ज्ञते । कनुहिहो
 उग्रयज्जाति उववातो जहा सकुरप्पज्जापुठवीनेरुहाण जाय पज्जत्तसखेज्जासाउयसस्सिपिधिदियतिरिक्कजोणि
 एण ज्ञते ! जे ज्ञथिए सणकुमारदेवेसु उग्रयज्जाप्पए स्ययसेसा परिमाणादीया नवादेसपज्जावसाणा सस्येव
 यसस्यया ज्ञाणियहा जहा साहमे उवयज्जामाणस्स णवर सणकुमारठिति संवेह च जाणेज्जा । जहिं य स्य
 भागो तथेव निरवज्जोपं नव ममाका नवर मीथाने स्थिति सुवप च जानीयात् ६ । सणकुमारदेवा ज्ञदत्ता । जुत्त उत्तपप्पत्ते उपपातो यथा
 यर्गैराप्रजापुचिर्वागैरपिकावां । यावत्तपपांसवद्धेयपपांसुसन्धिपण्यन्धियतिर्योगोत्तको ज्ञदत्ता । यो प्रविकाः सणकुमारदेवेयूत्तपपुसवक्षया परि
 तदा मग्नयेदिये । जहेव साहमे उवयज्जामाणस्स तथेव चिरयसेस च गमया । विमल सौवम देवसोक्कनेविये उपज्जातावकाणा नव गमा कज्जा तिमल
 रक्षा पचि निर्दिश्य नव ममा कइया । चवर ईसावे हिति संवेह च जायेया । एतत्तावियय ईयाननेदिये क्खितिमत्ते तथा संवेधमत्ते जायवा २ । सणकु
 मारग देवाच भंते कपाज्जिता उवयज्जाति । सणकुमारदेव केमयवन् विहाविहो छपवे इज्जादि । उववाचो कइया सवरपमा पुठविनेरुहाण । उपपात
 ज्जिम यवत्तपमा दविसो नारकोत्ति कज्जा तिम कइयो । जाय पज्जत्त सखयवासाउय सन्धिपिधिय तिरिक्कज्जाविहं भंते जेमविए । यावत्त पवसि स
 प्यातवर्षासुम मज्जोपपेदिय तियेवसानिक केमयवन् छेड मय । सणकुमार देवेसु कववत्तिए पवसेसा परिमाणादीया । सणकुमार देवकाक्कनेविय
 चपवे ता इज्जादि वाकता परिमां च पादिदेह । मदादेस पज्जावसाणा सस्येव वत्तववा मावियत्ता । मवादेय पयत्त एतत्ते ताम्मे ममथो वत्तवत्ता जा
 वयो । कइया साहमे उवयज्जामाणस्स । विम सौवम देवकाक्कनेविये उपज्जातावकाणे कइो तिम कइयो । चवर सणकुमार हिति संवेह च जायेया । एत
 ताविये सणकुमार क्खिति तथा संवेच जायवा । जाहेव पयथा कइयकावहिरेपो मवत् ताचे तिसु यमएवु । विवार चापपये कववकाव क्खिति

ति, सनकुमारदेवापिबारे-जाई य रूपका कह्येत्वाही, पचसेस्सा कायवाठंति ॥ अयन्यस्थितिकासियद् सनकुमारं समुत्पिस्तु नो
पव्यस्थितिसामर्थ्यां ररुप्रादीर्भां चतसुर्णां सेवयामामप्यतरसां परिणतो मूत्वा मरुपकात पट्टसेइया मासाद्य थियते तत सनोत्पद्यत यतो ग

प्यणा जह्णकाठिइठं नवइ ताहे तिसु गमएसु पच ऐस्साठं थादिस्साठं कायवाठं सेस तचेव । जह्म म
नुस्सेहिती उवयज्जति मणस्साण जहेव सक्करप्पन्नाए उवयज्जमाणाण तहेव णथवि गमा णवर सणकु
मारठिठिं संघेह च जाणेज्जा । माहिदगदेवाण जते ! कउहिती उवयज्जति जहा सणकुमारदेवाण यस्सव्वया
तहा माहिदगदेयाणयि जाणियव्वा णवर माहिदगदेवाण ठिति सातिरेगा जाणियव्वा सव्वेव एव यन्नलो

मावादिक्का प्रयादेसपपववामा सुवेव वज्जयता मज्जितव्या यथा सीचर्मे उत्पद्यमानस्य णवर सनकुमारस्त्यति सवच च जानीयात् । यदा
त्यता अपप्यकास्त्यतिको प्रवति तदा त्रियु गमयेपु पचसेइया आविसा कत्तव्या छेप तवेव । यदि मनुष्यस्य उत्पद्यन्ते मनुष्याश्च यथैव

च इया तिवारे तोनेरं गमानेविये । पचसेइया पा पादिस्सापा कायव्वापा सेचं तचेव । पचसेइया पडिक्को कहवो कवग्गस्तिव तियेव सनकुमारनेजि
वे वपज्जता कवग्गस्तिव सामर्थ्यवको कव्यादिक्क चारुवेज्जामाहि चनेरो एव सेगानेविये परिक्कत चरं मरुपसमेव पचसेइया प्रते पासादीने मरे तिया
रे पगिठा भवतो सेग्गा परिचाम्मया पोव परमव प्रते जाय इतो पागममाहि कव्यासे तिवारे एइने पचसेइयाकुवे गेप तिमहोव कहवो । कइ मक्कमे
हिता उववज्जति । का मनुष्यवको उपजि तो इत्यादि । मनुष्याचं कइव सक्करप्पमाए उववज्जमावाच तइव चववि ममया । मनुष्यने जिमहोव य
अरपमानेविये उपज्जताने तिमहोव इहा पवि नवेरं गमा कहवा । णवर सणकुमारठिति सेइव कविज्जा । उतमात्रियप सनत्वमार न्यति तका स
वच जाविवा । माहिदय देवाचं मंते वधाहिती उववज्जति । माहेद्रेव केमववन् विज्जिदको उपवे । कहा सणकुमारदेवाच वचववया तथा माठिदम
देवावधि भाविपथा । जिम सनकुमार देवतो वज्जयता कउी तिम माहेद्रेवतो पवि वज्जयता कहवो । णवर माहिदगदेवाचं हिति सातिरेगा मावि

तमन्वत्तेहयपरिचारे सुखि लीकः परमर्थं मच्छतीत्यात्मनः तदेवमस्य पञ्चलस्या भवन्ति ॥ सतगादीयं ब्रह्मेत्यादि ॥ एतद्भावना ज्ञानभारीकृत्या

गदेत्याणां धत्तस्य या यवर यन्नलोमठिति संवेहं च जाणेज्जा एव जाय सहस्सारी यवर ठिति संवेहं च जाणेज्जा । लतगादीण जहसुकाठिर्हयस्स तिसु वि गमएसु ढप्पिलेस्सानं कायसुानं सघयणाहं यन्नलोमलतएसु पच स्यादिसगाणि महासुक्कसहस्सारेसु चप्पारि, तिरिक्कजोणियाणयि मणस्सा णयि संस तवेय । स्याणयदेयाय भत्ते ! कट्टिहितो उव्वज्जति, उव्वज्जति जह्वा सहस्सारे देवाण यवर तिरि

यवरारमज्जाया सुत्तपयामाणा तयेव भवपि गमका यवरं समसुमारस्थितिं संवेचं ज्ञानीयात् । माहेन्द्रदेवा प्रदत्त । कुत धत्तपयस्ते यथा समसुमारदवामा वक्तव्यता तथा माहेन्द्रदेवानामपि प्राबल्यता यवर माहेन्द्रदेवाना स्थितिः सातिरेका प्रबलितव्या सर्वेवैय ब्रह्मलोकदेवा नामपि वक्तव्यता (वाच्या) यवर ब्रह्मलोकस्थितिं संवेचं ज्ञानीयात् एव यावत्सहस्सारी यवर स्थितिं संवेचं ज्ञानीयात् । सात्तकादी नां कपन्यकासस्थितिकस्य तिर्यग्योनिक्कस्य त्रिद्विपि गमयेयु पळपिसत्रयाः कर्तव्याः सङ्गननानि ब्रह्मलोकस्मात्तत्तयोः पञ्चादिमानि महासुज्ज

यथा । एतदाविशेष माहेन्द्रदेवो नििति सातिरेक जांचो । संवेच एव ब्रह्मलोकदेवाचयि पत्तव्या । सगलोही इम मज्झिमासा देवताज्जना देवानो पचि यत्तव्यता जांचो । यवरं ब्रह्मलोकम ठिति संवेचं वाचेव्या एव जाय सङ्ख्यारो । एतदाविशेष मज्झिमासा नििति तथा संवेच जांचो इम यावत् सङ्ख्या रसवे ब्रह्म । यवर ठिति संवेचं जाचेव्या । एतदाविशेष नििति तथा संवेच जांचो । लतगादीय ब्रह्मलोकसङ्खिर्हयस्य । सात्तकादिकने कपन्यका च नििति ब्रह्मे । तिरिक्कजाचिक्कस्य तिसुविनमसस्य ढप्पिलेस्यापो कायधाया । तिर्यग्योनिक्कने तोनेर गमानेविषे ब्रह्मेया ब्रह्मो पचो भावना समल्लु मारे पचेल्लोको ब्रह्मो तेन्नो परे ब्रह्मो । सपचचारं यमजाग लतएसु पच पादिक्कगाणि महासुज्ज सङ्ख्यारेसु चप्पारि तिरिक्कलोचियाचयि मचच्या बदिसेस तवेय । संवेचं ब्रह्मदेवताचे तथा सात्तक देवताचे पंच पडिथा ब्रह्मापादे, यदासवयवने ४ देवताज्जना ममन निवययपाचको यत — हेव

येन काया ० मृपयाई यत्प्रसीपसंतपसु पंच आहमामाकितं ॥ सेवयतिर्मदनस्य बहुस्वामेव दयलोवासा ममने नियमनस्यात्, यदाई-खेवहेव
कपामई बत्तारिउत्रायदाहमाकप्या । ममज्जकप्यजुपल सपपवेकीतिमाइयति ॥ १ ॥ गइलेबंतिमिमवंगइकाइति ॥ आनतादिदेवो मनुप्येज्य य

ररुजोणिया रीनियेव्वा जाय पज्जसखेज्जायासाउयसखिमणुस्साण न्त । जे अविए आणयदेवेसु उवयज्जि
सए । मणुस्माणं यत्तइया जहेय सहससारेसु उयज्जमाणाण गवर तिया सधयणाणि सेस तेहेय, अणु
यधो जयादेमेण जहणेणं तिया जयगहणाइ उक्कोसेण सत्त जयगहणाइ काळादेसेण जहणेण अण्ठारस

सइस्सारयायल्यारि' तियग्गानिज्जानामपि ममुप्यावासापि णय तपेय । आनतदया प्रयत्त । कुत उरपयत्त उपपातो यया सइस्सार देवानो
मवरं तियग्गोमिक्का आटायितव्या यावरपयाससङ्कपयपायु सज्जिमनुप्यो मरुत्त । यो प्रविक आनतदवपूरपत्तु । ममुप्यावा यत्तय्यता यपेय
सइस्सारपूरपयामवरमानाधीकि संइज्जमानि णय तपेय मनुवयो मवादकम गपन्त्यत्ताकि प्रवयइज्जानि, उरकपेय सत्त जययइज्जानि ।

उरवमयर बत्तारिजावपाइमाकप्या । पठठज्जकप्यजुपल सपयवकोलियायति ॥ १ ॥ इम सइयुके सइयारे पइसा चार सवयच इम पठुकेमेव
इवा तिर्यवबानिकने तवा मनुयन पवि आचवा ग्रय तिमहीज कइवा । पायवइवाचं मत कपाकिता सवज्जति । आनतदव इभगवन् विइइइको
अपने इत्यादि । जयवाया कइ सइयारे देवाच । उपपात जिम सइयारदेवनो बल्लयता कइो तिम कइो । चवर तिरिक्कवाविद्या खोडियव्या ।
पतनादियव तियेवयानिक निवध करवा तेइवा सइयारसणे उपपातइ तेमाठ । आव पज्जत सउज्जवासाउय सखिमण्णाय मत जे भविए चाव
पदेम बबरज्जित्त । आबत् पर्यात् सव्यातवर्वाइव मज्जोमनुप्य वेममवन् ओइ भव्य आनत देवमाकनेविये अपले इत्यादि । ममुप्याव वल्लयया जहे
इ मइयारम उववज्जमावाच । मनुयनो बल्लयता जिमहीज सइयार इवकाकनेविये उपपत्तामवागो कइो तिम इको यवि कइयो । चवर तिया स
यवावि सेस तइइ । एतत्तादियव पाइसा तोन सपयच इवे ग्रय तिमहीज कइवा । पववधा मवादेसेव जइसप तिया भवमइवाइ उवासव सत्त

सागरोवमाह दोहि घासपुञ्जोहि धुम्निहियाह उक्तीसेण सत्तायस सागरोवमाह चउहि पुव्वोकीही धुम्नि
हियाह एउइय । एय ससावि सुठ गमगा चाणियसुा नवर ठिति सवेह च जाणेज्जा सेस तहेय एय
जाय सुसुयदेवा नवर ठिति सवेह च जाणेज्जा । चउसु चेव सधयणा तिग्गि सुणयादीसु । गवेज्जागदे

वासाइवान जपयतीसुदस सागरोपमानि द्वाप्पा वयसइत्ताप्पामपिप्पानि उत्कपेव सप्तपञ्चासुत्तागरोपमावि वतसुत्तिपूयकोटीअिरपिका
नि इयत्तं एव छाया चापि अट्टौ नसका अचित्तत्वा नवर स्थिति संवचच जानीयात् शेष तथैवैव मावद्व्युत्तदेवा नवर स्थिति सवधप्य
जानीयात् । वतुपुंयैय सइननानि श्रीस्वान्तगादिपु । यौवयकत्वा नदत्त । कुत उत्पद्यस्ते एपापैव वत्तव्यता नवर द्व सइनने, स्थिति सवेचप्य

मवचइत्ताह । पमुवस्य मवपात्रयोनि जवत्वे सोन भवगइव पजत्तादि देव मनुप्यवको होव छपवै यने मनुप्येविपेव पाक्का पावो छपवै तेमाटे
जगत्त्वको तोनभव मनुव १ देव २ मनुव ३ जलजवको सात मवपइव मनुव देव मनुव दइ मनुव ० । वासावेसेव अइसेव भट्टारस
जानरावमाह अहिं ससपुइनेहि पअइत्ताह । वासावावयोनि जवत्त्वको पठारेसामरोपम दाय वयवइत्ता पविच ते नवमै देवसावे जपवत्तस्थिति य
ठारे सायापमनोके ते एक मवमाटे यने २ मनुवभव तेमाटे । जहासेव सत्तावस सागरवमाह वउहि पुव्वोकीही पअइत्ताह पवइय एव सेसावि
पइममगा भावित्ता । जलजवको सत्तावन सागरापम चार पुव्वोकी पविच ते नवमै देवसावे जलजवको १८ सागरनो अितिहे तेव तोने भवे
१० सागर जव यने जवेव पूर्वोकीना ४ मव मवत्ता एतलोकाव यावत् यति यामति चरे इम श्रेय पवि भाठ ममा वइत्ता । चवर ठिति सवेचप
जावेत्ता ऐस तइव एवं जाव पअइत्ता चवर ठिति सवेचप जावेत्ता । एतथाभियेव अिति तत्ता सवेच चांपवो श्रेय तिमहीव वइत्ता इम वावत् य
अत देवइतो जवको पत्ताविशिय अिति तत्ता उवेव जावत्ता । जउसुवेव सवयवा तिग्गि पाववादीसु । पागतादि चारेइ देवनाभजेविदे पविता तो
न सपयव वइत्ता । मवेज्ज न देवाचं मते पपाहिता उववत्तति एउचेव वत्तत्ता । पवेववदेव इममवन् दिइत्ताको छपवै इत्तादि एहीव सगसो वत्तव्य

याण नते । कनुहिती उवयज्जति एसचेय यत्तस्यया गयर दो सघयणा ठिति सवेह च जाणेज्जा । विजय
येजयतजयतश्चपरजितदेयाण नते ! कनुहिती उवयज्जति एसचेव यत्तस्यया निरयसेसा जाव स्युणवधोत्ति
गयर पठम सघयण सेस तहेय नयादेसेण जहणेण तिया नयगगहणाइ उक्कोसेण पच नयगगहणाइ, का
छादेयेण जहणेण एकुत्तीस सागरोयमाइ दोहि द्यासपुज्जतेहि स्युप्पहियाइ उक्कोसेण छावन्ति सागरोयमाइ

जानीयात् । विजयेय्यपत्तयत्तापरजितदेवा नवत्त । पुत्त उरपद्यते स्या चेव वत्तव्यता निरवत्तया पायदनुवन्त्य इति नवरं प्रथम सङ्गम
दोषं तथैव नवाद्गमन अपत्यतर्जोवि प्रवग्गह्वानि उरर्ज्यैश्च पञ्च प्रवग्गह्वानि आसादेशेन अपत्यत एकत्रिंशत्सागरोपमायि द्वाभ्या वपे
एक्ताभ्यामपिञ्चानि उरत्तयताः पट्पण्डिसागरोपमायि तिसृचिः पूयकोटीनिर्रोपिजानीयस्त यावत्कुर्यात् । एवं श्रोषा अपि ऋष्टौ गमका प्रखिल
स्या नवर स्थितिं सुयप च्च जानीयात् । मनुष्यतप्पिर्नवस्थायि गमकपु यया गेवेयकपूत्पद्यमानस्य नवर प्रथमं सङ्गम । सुवायसितुम्भेवा

ता कइवो । चरं कामययया ठिति सवेईच जावेव्वा । एतत्ताविशेष इहा छाव सवयच हुवे क्किति पने सवेच जाववो । विजय वेजयत अयत यपरा
त्रित देशवभते कपाहिता उरवत्तति एतत्तव वत्तव्या विरवत्तसा जाव पणुवंपाति । विजय वेजवत्त अवत्त यपरावत्त ४ देव हेमगवन् किङ्कायको
अपने इत्यादि एकोच वत्तव्यता निविमेषपणे कइवो यावत् पणुवन्त्युग । चरं पठमे सवयच सेस तथेव । एतत्ताविशेष पड्डिसा सवयच हुवे जीय ति
महोत्त कइगा । भवादेमेव कइवेच तिवि भवत्तइचार उक्कोसेच पच भनत्तइचार । भवपाययोने अद्यत्तवको तोन भवपइच करे मनुष्य देव मज्ज्य च
रत्तवको पच भवपइच मज्ज्य देव मनुष्य देव मनुष्य ५ । आद्यावेसेच कइवेच एकतोसं सागरोवमार छावि वासपुत्तुत्तेवि पध्विचार । कासपाययोने
अपण्यवको एवतोम सागरापम ते देवभय सर्वथो जावसा टायवय एवत्तुल पथिक ते मज्ज्यभव सबधो जावसा । उक्कोसेच छावन्ति सागरोवमार ति
हि पुवत्ताटोहि पध्विचार एवईयं जान एव सेसावि चइ ममगा भाविवन्वा । उरत्तवको आसत्त सागरोपम ते दोव देवभव सबधो तोन पुवत्ताको का

तिहि पुष्टकोटीहि श्वप्स्रहियाइ एत्रहयं जाय । एव सेसायि श्रुठ गमगा ज्ञाणियव्वा णवर ठिति सवेह व
जाणेज्जा । मणूनं छट्ठी णयसुयि गमएसु जहा गेयज्जेसु उयवज्जामाणस्स णवर पढम सचयण । सव्ठसिद्ध
गवेयाण न्नत । कच्छहि तो उयवज्जति उययात्त जहेय विजयादीण जाय सेण न्नेते । केवढ्कालिठिईएसु उवव
ज्जेज्जा ? गोयमा । जहणेण तप्तीस सागरोयमठिइ उक्कोसेणयि तेप्तीस सागरोयमठिईएसु श्ववसेसा जहा

नदन्त । कुत उत्पद्यन्त उपपातो यथैव विजयादीना वावत्स नदन्त । कियत्कालस्थितिकूपत्यद्येत ? गीसम । जयम्येन त्रयस्त्रिंशत्सागरोपम
स्थितिषु उत्कर्षैवापि त्रयस्त्रिंशत्सागरोपमस्थितिकपु श्ववज्जया यथा विजयादिपूपत्यद्यमानमा नवर अवादेवान् श्रीणि नवपञ्चानि, कासा
दशौन अपन्यतखयिच्छत्सागरोपमाणि द्वाभ्यावपपुष्पद्वाभ्यामपिक्कानि, उत्कर्षैवापि त्रयस्त्रिंशत्सागरोपमाणि द्वाभ्या पूवकोटीन्यामपिक्का
रो यद्विक ते तौन मज्जमव सब्धी एतत्साकास जावत् करे इम यप पणि पाठ गमा कइथा । बवर ठिति सवेह व चायेव्वा । एतत्साविगिप स्मिति तथा
मज्ज चाइथा । मज्जे सब्धी कइथावि गमण्णु । मज्ज खविपरिमाणादिक नवेइ गमानेविदै । जहा गेवेज्जेसु उववज्जमावसा । जिम गेवेयवनेविदै ज
पक्काइवाने कइता तिम कइथा । बवर पढम सचयण सव्वहसिद्धम इवाव भते वधाइता उववज्जति । एतत्तोविगिय पणिसा सचयण इवे सर्वायसिद्ध
देव जेमगवन् विज्जावन्तो छपणे इत्यादि । उववाया जइय विज्जावन्तो । उपपात जिमहोस विजयादिकता कइता तिम कइथा । जाव सेव भते
वेइइय जावइइएस उववज्जया । जावत् तेइ जेमगवन् जतयावाव स्थितिकनेविदै छपण इ प्र० उत्तर । मोदमा कइथा तेत्तीस सागरावमइइ । ते
योतम जयव्यवन्तो तेत्तीस सागरापम स्थितिकनेविदै छपणै । यवसेसा कइता विजयाइस उववज्जता । वाकवाने जिम विजयादिकने विदै छपजताने
कइता तिम कइथा । बवर मवान्नेसं तिप्पि भववइथाइ । एतत्ताविगिय भवपावन्तो ते तौन मज्जमव मज्ज देव मज्जण इ । जाम्मादेवेव कइथा तेत्तीस
सानरावमाइ द्वाविं पाणुण्णेहि पमइवार । कावपावन्तो जयव्ये तेत्तीस सागरापम ते वेवमव सब्धी इय वपइवकल पणिक्क इय मज्जमव मव

विजयाइसु उवयज्जता णवरं नथादेसेण तिणि नवगहणाइ, कांलादेसेण जहणेण तेत्तीस सागरोवमाइ दोहि यासपुज्जसेहि अस्सहिंयाइ उक्कोसेणवि ततीस सागरोवमाइ दोहि पुव्वकोन्नीहि अस्सहिंयाइ एवइय । सोचेय अप्पणा जहणकालिइत्तं जात्तं एसचेय वत्तया णवर तंगाहणा ठिइत्तं रयणिपुज्जत्तं च वासपुज्जत्ताणि सेस तेहेय संयेह च जाणेज्जा । सोचेय अप्पणा उक्कोसकालिइत्तं जात्तं एसचेव वत्तया णवर तंगाहणा जहणेण पच घणुहसयाइ, उक्कोसण वि पच घणुहसयाइ, ठिइ जहणेण पुव्वकोन्नी उक्कोसेणचि

मि इयमर्तं यावदनुपूर्णात् । स एवात्मना अप्रम्यकालम्यितिको जात उपार्थैव यत्तद्व्यता नवरमवगाहना स्थितिः रमिपुथास, स, वर्णपुथरम्, शर्प तपेव संवेप न्व आनीयात् । स य्यात्ममोररुट्कालस्थितिको जात एया देव यत्तद्व्यता नवरमवगाहना जगम्यन पन्थ चतु झता युट्कर्पे वापि पन्थ चतु शतामि स्थितिअपम्येन पूवकोटी उररुपतोपि पूवकोटी क्षेप तपेव यावदनुवाचम् इति । कालादेताम अप्रम्यतएयादिअरमा

संक्षेपे। कथामेव वि तेनोसं सागरावमार दादि पुष्पकाशोह पाश्र्वियाह एवहस। उरकष्टयको तेनोस सागरापम ते दवभव सबधो हाय पूर्वकाशो को रो यधिअ ते दोय मज्जमभना जांबवा एतकाआन सावत् गति पागति करे। साचेव पय्यवा अकखसासिहिरापा जापा एसचेव वतलया। तेदोअ पा पववे जयलयान स्थितिक अयमा एदोअ वतलया कह्यो। खर पागाकवा ठिन्पा रवविपुङ्गल वासपुङ्गलावि सस तदेव मदेवव खावेज्या। एत भाविगेव परगाहना तथा स्थिति एव, तिहा परगाहना हाव पुवज्जल स्थिति वपुपयकल ग्रय तिमकोअ कहवा सवध यनि जांबवा। साचेव पय्यवा कखुबामबासिहिरापा जापा एसचेव वतलया। तदोअ पापवदे उरकष्टवास स्थितिक ह्या एदोअ वतलया कह्यो। खर पागाहना अकखिए पय पवुङ्गयमार कखकाकवि पवधवकमयार। एतकाविमय परमाहना अणगवबको पवसे धनुपनो जांबवो उरकष्टयको पवि पापसे धनुपनो जांबवो। ठिहं अकखेव पुगकाशो कखुबासिहिरि पुगकाशो सेस तपय काव मवादसाप्ति। स्थिति अग्रय पूर्वकाशो उरकष्टयको पवि पुवकाशोको ग्रय तिमकोअ

वोत्पद्यते तपोऽयं च प्रत्यागच्छतीति अपगम्यते प्रवर्त्य प्रवर्तीति । एष भवसप्तकमप्युत्कर्ष्यतो ज्ञावनीयमिति ॥ उक्तीषेण सप्तायकानि त्यादि ॥ एषा भवदेवता मुत्कर्षत एकोनविंशतिसागरोपमाख्यायु सप्तस्य च प्रवर्त्यमावर्त सप्तपञ्चाशत्सागरोपमाणि मनुष्यजनवत्तुष्टयस्यत्यन्विपुषूषोटीचतुष्पा

पुष्टकोन्नी सेस तद्देय जाय जन्मादेसोसि । काळादेसेण जहस्येण तेक्षीस सागरोवमाह दोहि पुष्टकोन्नीहि
 अष्टप्लहियाइ उक्तीसेणयि तेक्षीसं सागरोवमाह दोहि पुष्टकोन्नीहि अष्टप्लहियाइ एयद्वय काल सेवेज्जा । एय
 द्वय काल गतिरागति करेज्जा । एणु तिण्ण गमगा सव्वठसिंरुगदेवाण सेव जते ! जते ! सि । जगय ?
 गोयमे ! जाव धिहरइ ॥ चउवीसइम सय सम्मस ॥ २४ ॥

गरापमाणि द्वाभ्यां पूषकोटीन्यामपिकाणि उत्कर्ष्यणादि त्रयस्त्रिंशत्सागरोपमाणि द्वाभ्यां पूषकाटीन्यामपिकाणि इत्यन्त काल यावत्सवेत ।
 इत्यन्त काल नत्यागति कुर्यात् । एते त्रयो गमकाः सर्वाय विदुःकदेवानाम् तदेव प्रदत्त । इति ज्ञमथान गीतमो यावद्विहरति ॥
 चतुर्विंशतितमद्यते चतुर्विंशतितमोदृष्टः ॥ २४ ॥ समाप्तम् चतुर्विंशतितम स्रुतम् ॥ २४ ॥

चौबबा बायत् भवपायवीने एतकादमे कइवा । काळादेसेवं कइवेवं तेक्षीस सामरोवमाह दोहि पुष्टकाओहि पयसिवाइ । बासपायवीने जय
 भवको तेक्षीस सामरापम ते देवमव सबधी दाय पूर्वकोको करो पयिक ते दोव मनुष्यमव सबधी । उक्तासेवनि तेक्षीस सागरोवमाह दोहि पुष्टकाओ
 हि पयसिवाइ एवद्वयं कास सेवेज्जा एवद्वयकास गतिं रागति करेज्जा । उक्तादवको पयि तेक्षीस सामरापम ते देवमव सबधी दाय पूर्वकाओ करो प
 यिक ते दाय मनुष्य भवसबधी जतनोकास सबे एतनोकास मतिपामति करे । एय तिण्ण गमगा सव्वठसिंरुग देवाच । एणु तोन गमा सर्वावसिइ देव
 इमे यदना ममव नको पयसम्वारकृष्टसिंरुग माटे । सेवमते २ ति ममव भासमे जाव विहरइ । तइति देवमवन् एणे कइयो ते सर्वं सव्वदे इम कइया
 भववत्त गोतम यावत् विचरे । चउवीसइम सर्वं सम्पत् ॥ एचउवीसमो भववत्त पूरो वयो । २४ ॥

व्योपिज्ञानि मयन्तीति ॥ चतुर्विंशतितमश्लोके चतुर्विंशतितमः ॥ २४ ॥ समाप्तं च विवरणसयतुर्विंशतितमश्लोके ॥ २४ ॥
 चर्यात्रिमवरेन्द्रोदितार्थवरादे निपुणगणपरवस्यापिनिशुभे । विवृतमिहश्लोकेनोक्तुमीष्टुपोपि प्रचुरगमगतीरतिरिक्तपुनर्मावृष्टोद्यः ॥ १ ॥
 व्याख्यात चतुर्विंशतितमश्लोके पञ्चविंशतितममारज्यत-तस्य वैवर्तनिसम्बन्धः प्राक्तनज्ञातं क्षीया उत्पादादिविवरे द्यितिता इव तु तयाभेयं
 त्रयादयो प्रावा दित्यन्त, इत्यर्थं सुम्बन्धस्यास्योद्देशसंघट्टनायेय-ससत्यादि ॥ तत्र ॥ नेसायति ॥ प्रथमोद्देशके सायादयो उपो वाच्या इति स
 इयोद्देशक एवाय मुच्यत इत्ययं सङ्घट्ट ॥ द्वितीयं द्रव्याणि वाच्यानि ॥ सठाकति ॥ तृतीये सस्यानादयोयाः ॥ शुभसि ॥ चतुर्थे कृतपु

ऐस्माय १ दह २ संठाण ३ जुम्म ४ पज्ज ५ गियठ ६ समणा ७ य । छहे ८ चवि्या ९ नविण १० सम्मा ११

* पुग्गम्. वासाप्यद्यमेणप्रपित्तगवतीमुप्रसारलप्रस्ता भित्तिवरायवाहादुरधनपतिविश्वस्यसम्प्रापनातः ।

श्रीप्रीपूज्येयसोत्रागणवदसुतवन्त्रामिषीं सूरिख्यं रादिष्टोरासचन्द्रोगखिखसमिधमभीष्टदेधप्रसादात् ॥ १ ॥

प्राप्तमेष्टासखिप्रसुततरगरुहन्त्यज्ञानाजिपुक्तं संसुधन्नुष्यवोपोप्यनुवदनपदव्यासपद्याहमन ।

हेमथोद्देशकृष्टमिष्टिज्जुतिरियोद्यम्यविभ्रामनूमी स्थित्वाचोत्यायवाहः प्रकृतज्ञतमहत्त्वसाधरसङ्कतस्म ॥ २ ॥

सेरया (१) द्रव्य (२) सस्या-न (३) पुग्ग (४) पर्याय (५) नियन्त्रकाः (६) स्युः । समसौ (७) य (८) प्रविक्ता (९) उज्जविक्ता (१०) सम्य (११)

चतुर्थे ममे गतवे जात्र उपपातहारि चरौ निस्तथा पञ्चमोसमेयतव ओवनेज सग्रादिक विल्वविषय तिष्ठा छेयय सगृहगाथा कहेहे तिष्ठा पक्षि स छेये
 वेण्णादिक पञ्च कश्चा तेमाट-वेण्णाय १ दह २ संठाण ३ जुम्म ४ पज्ज ५ चित्त ६ समवाय ७ । पाणे ८ भविजा ९ भविण १० सम्मा ११ मिच्छेय १२
 कट्टदया १३ । ज्ञानाभास पक्षिमा कट्टदुगा इम सतन कश्चा १ इम द्रव्यविचार २ सलानविचार ३ कृतवृत्तविचार ४ पर्यायविचार ५ नियच्छपुष्पाका
 दि निषेधविचार ६ आमादिबादि सयत पञ्च ७ नारदोपादि जिन अपजे तिम कश्चा जिन पावे सामाग्ये वर्तमान भव्यादिविषये पञ्चकरो अविजि

मादयोपाः ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥
 पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥
 पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥
 पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥
 पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥
 पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥
 पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥
 पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥
 पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥
 पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥ पश्यन्ति ॥

मिच्छेय १२ उदेमा ॥ १ ॥ तेण कालेण तेण समण रायगिहे जाव एव वयासी-कडुण जते ! लेस्सानु
 पयान्नु १ गीयमा ! ठ सेस्सानु पयान्नु, तजहा-करहलेस्सा जहा पठमसण थितियउदेसण तहेव ले
 स्सायिनागो शुप्पायज्जग च जाय चउत्तिहाण देवाण चउत्तिहाण देवीण मीसग शुप्पायज्जगच । कइविहाण

मिप्प्याल (१२) मुदुक्काः ॥ १ ॥ तस्मिन्काले तस्मिन्समये रात्रिगृहे यावदेव मवादीत्-कतिविषा प्रदत्त । सेषा प्रकृता ? गीतम ! पट् से
 विम इत्येव मविदति मभे भव विमपवे मारकादि त्रिम खपवे तिम कइवा ८ पप्रविदति, पप्रविदति इत्येव १
 नयति मय्यहटो विमपव ११ मिच्छेयति, कारभे मिच्छेयति वत्तमान मिप्पाहटो विमपव इत्येव १२ पंपवोसमे ३० । ए वारे उदेया कइसे ११ ।
 तेन कामे तेन मनपव रायगिहे जाव पववयासी । तेन कामनिये तेन समयनेविपे रात्रिगृहे मयरे यावत् गीतम इम कइसे । कइविहेव भते जेसा
 पा १ । जेनयो देममवत् मया प्रदपो १ ५ उत्तर । मायमा कइक्कापा ५ त० । गीतम ख सेया प्रदपो ते कइसे । कइसेसा जहा पठमसण
 विनियकृतेम १ । कइक्कापा मोससेसा इत्थादि त्रिम पडिमा यतज्जना मोकाउदेयानेविपे कइसा । तेन मक्काविमाया यया वहुयव खाव पठमिक्का
 च देसाव मविदति देवोव मीसग भया वहुयव । तिमवीज सयाविमाय कइसा ते इम-वेरइयाव भते कइसेसाया पयवाभो इत्थादि, विपे से

नते ! ससारसमावयुगगा जीवा पशुधा ? गीयमा । अउहसयिहा ससारसमावयुगगा जीवा प०, तजहा—
सुजमथ्यपज्जसगा सुजमपज्जसगा । वादरथ्यपज्जसगा वादरापज्जसगा वेह्दिया अ्यपज्जसगा वेह्दिया
पज्जसगा एव तेह्दिया एव अउरिदिया अ्यसखिपचिदियाअ्यपज्जसगा अ्यसखिपचिदियापज्जसगा सखि

श्या। प्रपसासथापा-रुजसदया यया प्रथमयते द्वितीयोद्देशे तथैव सहायविज्ञानोपायबहुल च याव चतुष्टिचामा देवाना चतुर्विधानां दे
वीना निमग्नमह्यपायबहुल च । अतिविषा जदंत । संसारसमापकका बीवा प्रपसाः ? गीतम । चतुर्दश विधाः प्रपसा साद्या-सूक्ष्मापर्याप्त
काः सूक्ष्मपर्याप्तका वादरपर्याप्तका, वादरपर्याप्तकाः द्वीन्द्रियपर्याप्तका एव त्रीन्द्रियाः एव चतुरिन्द्रियाः ,

तम'नय कहरो तज्जह—आव अउरिदियाच देवाच अउरिदियाच हनोच इत्थादि, त इम—एएसिच मते मवववासोच वाचमतराच आइसियाच वेसो
दियाच देवाच अउरिदियाचय आच सुअसियाचय आरे र दित्ता इत्थादि चतुर्विधदव चतुर्विधदेवी अम मिय अल्ल वहुल कहवा ते अल्ल वहुल प्रव
रच भनत्तर ससार समापवजीव ते आम अल्ल वहुलमते कहता कहके । अइविहाचमते ससार समावयुगगा जीवा प । अतसेभेदे इमयवन् संसार स
मापव जीव प्रकथा १ प्र उत्तर । गावमा अउरसविहा ससारसमावयुगगा जीवा प त । ज्योतम अउरभेदे ससारसमापव जीव प्रकथा ते कहके ।
महुम अपज्जसगा सहुम पज्जसगा । सूअनाम कर्मअदववकी अपर्याप्तनाम कमअदववकी सूअपर्याप्ता इम मूअ तवा पर्याप्तनाम कमना अदववकी
सूअपर्याप्ता २ । वादर अपज्जसगा वादर पज्जसगा । वादर तथा अपर्याप्तनाम कमना अदववकी वादर अपर्याप्ता ३ वादर तथा पर्याप्तनाम कमना
अदववकी वादरपर्याप्ता ४ ए आरेर जीवसेठ पविष्ठादि एवेअिवना आचवा । वेइदिवा अपज्जसगा वादिवा पज्जसगा एवं तेइदिवा एव अउरिदि
या । इम वेइअिव तथा अपर्याप्तनाम कमना अदववकी वेअ्यो अपर्याप्ता ५ इम वाअ्योपर्याप्ता ६ इम तेरिअो अपर्याप्ता ७ तेरिअो पर्याप्ता ८ इम
चोरिअो अपर्याप्ता ९ चोरिअो पर्याप्ता १० । असखिपचिदिया अपज्जसगा असखिपचिदिया अपर्याप्ता ११ असअो पचे

प्रते । कद नरसाठे पण्ठाठे इत्यादि अप्याद्युय भति तस्यैव-एएसिबं तते । जीबाबं ससेसाय कपइसेसावमित्यादि ५ एय विपयूर तद्वाच्यम् ।
 स्याह-नाव वउविहाय देवाय मित्यादि ५ तस्यैव ५ एएसिबं तते । नवकयासीव वाचमतराव जीवसिपाबं वमावियाय देवायय दवीयय कवव
 तेमाय माय मुद्धमगावय कयर कयरदितो इत्यादि । एय प्रयमज्जते उक्तमप्यासा स्वरूप कस्मापुनरपुप्यते ? उच्यते-प्रस्तावाभारायातस्यात् ।
 तयाहीव ससारसमापयजीयाना योगास्पयुत्व वक्तव्यमिति तत्प्रस्ताये तेनमास्पयुत्वप्रकरणमुक्तं, तस एव साध्यास्पयुत्वप्रकरणम् । मन्तर ससा
 रसमापयजीवान् तद्योगास्पयुत्व व प्रज्ञापयज्याह-कदविहत्यादि ५ सुद्धमिति ५ सूक्तनामकमीदृयात् ५ अपलजगतोति ५ अपयीसका अपयीसमा

पचिदियाथपज्जसगा सणिपचिदियापज्जतगा एएसिण जते । चउदसविहाण ससारसमावयुगाण जीवा
 ण जहणुक्कासगस्स जोगस्स कयरे कयरे जाय विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सवत्योवा सुक्कमस्स थप
 ज्जतगस्स जहणुए जोए ? । वादरस्स थपज्जतगस्स जहणुए जोए थुसस्वेज्जगुणे २ । वेइदियस्स थपज्ज

वसञ्जिपवन्त्रियापयोसकाः, वसञ्जिपवन्त्रियपयोसका सञ्जिपवन्त्रियपयोसका एतेषा त्रयम् । वसुदस
 विपाना संसारसमापयज्जाना जीवाना अपन्योरकपस्य योगस्य (मय्ये) कतर कतरैर्यो यावद्विद्यायापिका वा ? नौसम । सवसोकाः सूस
 स्यापयासकस्य अपन्यको योगः १ । वादरस्यापयोसकस्य अपन्यको योगो सङ्कयगुणः २ । हीन्द्रियास्यापयोसकस्य अपन्यको योगो सङ्कयगुणः ३ ।
 द्वि पर्वाना १२ । सविपचिदिवा अपज्जतगा सविपचिदिवा पज्जतगा । सञ्जा पचेद्विच पपर्षीत्ता ११ संञ्जा पचेद्विच पर्याप्ता १४ । एएसिब भवे
 वउदसविहाय ससार समावयज्याह जीबायं कववुञ्जासयस्य जायस कयर २ जाव विसेसाहियावा । पञ्चान वमसवन् वउदे प्रकारे ससार समापय
 जीवाने उक्तम जावा उरकट्ट चर्वाते कववुञ्जासुट कविच तह जाग वासी तराव ससापयमादियको कयना कायादिपरिस्सइ कयन तेइने उपयागने
 वोदे बीरसान सवववको कववव तथा उरकट्ट भेदो भुञ्जावोसप्रकारे पस वहुत्तादि जीवस्थान विप्रियवको दुव ते वहेइ-प्रवस्य तथा उरकट्ट यो

मन्त्रमर्दयात्, एवमितरे षड्विपरीतत्वात् ॥ वायरन्ति ॥ बाहरनामोदयात् एते च वायारोपि लोवनेदाः पृथिव्याद्येकोन्मियाया ॥ जहन्मुहोसग
 स्म लोगरमति ॥ अपन्यो निरुहः काचिद्वाक्किनामित्य सएव च व्यस्यन्तरापद्योत्कप उत्कष्टो अपन्योत्कपः तस्य योगस्य लोमोत्तरायद्योपशमा
 दिवमुत्पत्त्यापादिपरिरुपदस्य एतस्य च योगस्य बहुदश लोवस्यानसम्बन्धात्अपन्योत्कपेन्द्रदा द्वाणविक्षितिविषयास्तत्तदुत्पादिविषयस्यानर्थाव
 क्षेपा द्रवति तत्र ॥ सद्योवे इत्यादि ॥ सूक्ष्मस्य पृथिव्याद्, सूक्ष्मत्वा चारीरस्य तस्याप्यपर्याप्तत्वेनाऽप्यसूक्ष्मत्वा सद्यपि अपन्यस्य विद्योचित
 त्या रसवैज्यो वक्ष्यमाण्यो योगस्य सकाशात् स्तोकाः सवस्तोको द्रवति अपन्यो योगः स पुन वैद्यद्विकत्वात्सद्योदीवारिकपुद्गलप्रथममसमपय
 ती तदमन्तरम् समवदयाऽपन्योत्कष्टो भाव त्वर्वात्कष्टो न द्रवति ॥ वायरस्तेत्यादि ॥ बाहरलोवस्य पृथिव्यादे रपयोत्सकजीवस्य अपन्यो यो
 यः पूर्वोक्तापद्ययाऽप्युक्तानुजोऽप्युक्तानुजोऽप्युक्तानुजो बाहरत्वाद्वति एव भुत्तरत्राप्यसङ्गतानुगत दृश्य इव च यद्यपि पर्याप्तकत्रीन्त्रियोत्कष्टाया
 चेष्टया पर्याप्तानां द्वीन्त्रियाणां सुम्भितानामसंस्थित्या च पञ्चान्त्रियाणां मुरुष्टः काप सङ्गतानुजो भवति सङ्गततयोक्तमभावात्वा सद्यपीव योगस्य
 परिरुपस्य विवाहितत्वा तस्य च लयोपक्षमविद्ययसामर्थाद्युपात्तमसङ्गतानुगत न विरुध्यत, नष्टस्यकायस्यास्त्यय स्पन्दो नवति महाकाय

तृगस्स जहयाए जीए अस्सखेज्जागु ॥ ३ ॥ एव तहदियस्स ४ ॥ एव चउरिदियस्स ५ ॥ अस्सखिपचिदियस्स
 अपज्जसगस्स जहयाए जीए अस्सखेज्जागु ६ ॥ सखिपचिदियस्स अपज्जसगस्स जहयाए जीए अस्सखेज्जा

एवं त्रीन्त्रियस्य ४ । एव चतुरिन्त्रियस्य ५ । असंखिपचिदियस्यापयोत्सकस्य अपन्यको योगो सङ्केयमुक्तः ६ । सखिपचिदियस्यापयोत्सकस्य

मने कुच २ बाहा द्वे इत्यादि दानत् विद्येवाचिक द्वे इत्यादि प्रत्यु उत्तर । मायमा मरुत्तत्वात्वा सङ्गमच्छ अपज्जसगस्स जहयाए जाण । हेमोतम सूक्ष्म प
 बिष्पाटिकमा ग्रोरेने सूक्ष्मपचिदको तेहने पचि अपयोत्तनपचि करो पसएण पचिदको तिहा पचि खवम्भनाः विवच्चित पचोवको सव वक्ष्माप योगव
 को योवा तमाट सर्वोवावा जहयवडाग द्वे ते पचो विपक्षमतिनेविपे वामच पौदारिकपुद्गल पक्षपसमये वत्तता तिहारपच्छो समवत्तद्विकरो जघय्यो

ગુણે ! સુકામપજાત્રગસ્સ જહચાણ જોણ અસસેજાગુને ૮ । યાવરસ્સ પજાત્રગસ્સ જહચાણ જોણ અસસેજા
 ગુણે ! સુકામસ્સ અપજાત્રગસ્સ ઉક્કોસણ જોણ અસસેજાગુને ૧૦ । યાવરસ્સ અપજાત્રગસ્સ ઉક્કોસણ જોણ
 અમમેજાગુને ૧૧ । સુકામસ્સ પજાત્રગસ્સ ઉક્કોસણ જોણ અસસેજાગુને ૧૨ । યાવરસ્સ પજાત્રગસ્સ ઉક્કો
 સણ જોણ અસસેજાગુને ૧૩ । વેહિવિયસ્સ પજાત્રગસ્સ જહચાણ જોણ અસસેજાગુને ૧૪ । એવ તેહિવિય

अपम्यको योगो सङ्ख्यगुणः ७ । धूर्तस्यापर्याप्तकस्य अपम्यको योगोसङ्ख्यगुणः ८ । वादरस्यापर्याप्तकस्य अपम्यको योगोसङ्ख्यगुणः ९ । सुहृत्स्यापर्याप्तकस्योत्कपको योगोसङ्ख्यगुणः १० । वादरस्यापर्याप्तकस्योत्कपको योगोसङ्ख्यगुणः ११ । सुहृत्स्यापर्याप्तकस्योत्कपको योगोसङ्ख्यगुणः १२ ।

टकुष्टयाग कश्चिद्ये यावत् सर्वोत्कृष्टं न हुने १ । वादरस्य अपव्यक्तमस्य अहस्य ए जाय असखेखगुणे । वादर जीय इतिव्यादिक अपर्याप्ताभा अवस्थयाग
 पूर्वाभा अपचाये असख्यातगुण इहहुने वादरपर्याप्तको वीज जायका २ इम असख्यातगुणपर्यो चाये पचि कश्चका । वेद द्वियस्य अपव्यक्तमस्य अहस्य ए
 जाय असखेखगुणे । तेहको वेदको अपर्याप्तानो अवस्थयाग असख्यातगुण इह जायका २ । एव तेरद्वियस्य ३ एव चतुर्द्वियस्य ४ । इम तेरिद्वी अप
 र्वाप्ताना अवस्थयाग असख्यातगुणो इम चतुर्द्वी अपर्याप्तानो अवस्थयाग असख्यातगुणो १ । असखिपचिद्वियस्य अपव्यक्तमस्य अहस्य ए जाय असखे
 खगुणे १ । तेहको पर्यप्तो पचेद्विय अपर्याप्ताना अवस्थयाग असख्यातगुणो जायका १ । सखि पचिद्वियस्य अपव्यक्तमस्य अहस्य ए जाय असखेखगुणे ३ ।
 तेहको समोपचेद्विय अपर्याप्ताना अवस्थयाग असख्यातगुणो ३ । सुक्रमस्य पव्यक्तमस्य अहस्य ए जाय असखेखगुणे ३ ।
 न असचरातगुणो ८ । वादरस्य पव्यक्तमस्य अहस्य ए जाय असखेखगुणे ८ । तेहको सूत्र पर्याप्तानो अवस्थयाग
 तमस्य चक्रास्य ए जाय असखेखगुणे १ । तेहको सूत्र अपर्याप्तानो उत्कृष्टयोग असचरातगुणो ८ । सुक्रमस्य अपव्य
 क्त ११ । तेहको वादर अपर्याप्ता उत्कृष्टभाग असचरातगुणो तेहको । सुक्रमस्य पव्यक्तमस्य चक्रास्य ए जाय असखेखगुणे १२ । सूत्र पर्याप्ताना उत्कृष्ट

स्सयि १५ । एवं जाय सखिपचिदियस्स पज्जसगस्स जहयाए जोए अस्सखेज्जगुणे १६ । वेइदियस्स अयप
 ज्जसगस्स उक्कोसए जोए अस्सखेज्जगुणे १७ । एवं तेइदियस्सयि २० । एवं चउरिदियस्सयि २१ । एवं
 जाय सखिपचिदियस्स अयपज्जसगस्स उक्कोसए जोए अस्सखेज्जगुणे २३ । वेइदियस्स पज्जसगस्स उक्कोस
 ए जोए अस्सखेज्जगुणे २४ । एवं तेइदियस्सयि २५ । एवं जाय सखिपचिदियस्स पज्जसगस्स उक्कोसए

१२ । बाइरस्स पर्याप्तकस्योत्कपको योगो सङ्कयगुण १३ । द्वीन्द्रियस्य पर्याप्तकस्य अपत्यको योगोसङ्कयगुणः १४ । एवं त्रीन्द्रियस्यापि १५ । ए
 व यावरसञ्चिपचिदियस्य पर्याप्तकस्य अपत्यका योगोसङ्कयगुणः १६ । द्वीन्द्रियस्या पर्याप्तकस्योत्कपका योगोसङ्कयगुणः १७ । एवं त्रीन्द्रियस्या
 पि २० । एवं चउरिन्द्रियस्यापि २१ । एवं यावरसञ्चिपचिदियस्या पर्याप्तकस्योत्कपको योगो सङ्कयगुणः २३ । द्वीन्द्रियस्य पर्याप्तकस्योत्कपके

भाग यस्यप्राप्तमुक्ता । वाटरस्य पञ्चतमस्य क्वासग ११ । तेइको वाटर पर्याप्तता शतकृष्टयाग यस्यप्राप्तमुक्ता । वेइ दिवस्य पञ्चत
 मस्य क्वासग १२ । वाटरस्या पर्याप्तता अवस्थयाग यस्यप्राप्तमुक्ता । ०५ तेइ दिवस्य १३ । इम तेरिद्रो पर्याप्तता
 क्वासयाग यस्यप्राप्तमुक्ता । एवं क्वास सखिपचिदियस्य पञ्चतमस्य क्वासग १४ । इम सचरिद्रो पर्याप्तता क्वासयाग यस्यप्राप्त
 मुक्ता । १५ तेइको सचरिद्रोपचिदिय पर्याप्तता क्वासयाग १० तक्का सको पचिदिय पर्याप्तता क्वासयाग १८ । वेइदि
 यस्य पञ्चतमस्य क्वासग १६ । तेइका य सको सचरिद्रोप्राप्ता शतकृष्टयाग यस्यप्राप्तमुक्ता । एवं तेइ दिवस्य १७ । इम तेइको
 तेइद्रो सचरिद्रोप्राप्ता पचि शतकृष्टयाग यस्यप्राप्तमुक्ता । एवं सचरिद्रियस्य २१ । इम चौरिद्रो पर्याप्तता पचि शतकृष्टयाग यस्यप्राप्तमुक्ता । ए
 व जाय सखिपचिदियस्य पञ्चतमस्य क्वासग २२ । इम तेइको सचरिद्रो पर्याप्तता शतकृष्टयाग यस्यप्राप्तमुक्ता २२ । तेइ

स्य या मङ्गलेन व्यत्ययनापि तस्य दम्पतीति पाप्मापिकारादेवेद माह-यो ज्ञते । इत्यादि ॥ प्रथमः समय उपपन्नयो ययोस्तौ प्रथमसमयोपपन्नौ उत्पत्तिद्वय मरकटोत्रप्राप्तिः सा च द्वयोरपि विग्रहेष्व ध्यजुगत्या वा एकस्य वा विग्रहेष्वाम्यस्य च छन्दुमत्येति ॥ समयोगो विद्यते यया स्तोत्रे समयागिनी एव विषमयोगिनी ॥ आहारयाष्टवत्यादि ॥ आहारकादा आहारकं मारकमाश्रित्य ॥ मेति ॥ च मारको उनाहारकः अमाहा रकादा अमाहारक मारकमाश्रित्या हारकः किमस्याह-सियहीकति ॥ यो मारको विग्रहामावनागत्या हारक एवोत्पन्नो ऽसौ निरन्तराहारकत्वा दुपचित एव तदपक्षया च यो विग्रहपक्षया माहारको भूत्वोत्पन्नो ऽसौ शीमः पूर्वमनाहारकत्वेनानुपबिभ्रत्वा भूतमयोगत्वेन च विषमयोगी स्यादि

जाए अक्षरेज्जगुणे २८ । दो ज्ञते ! णेरुया पढमसमयउवयसुगा कि समजोगी विसमजोगी ? गोय मा । सिय समजोगी सिय विसमजोगी । संकेणठेण ज्ञते ! एव बुद्ध-सिय समजोगी सिय विसमजोगी

को योगोसत्यपुङ्खः २४ । एव श्रीश्रियस्यापि २५ । एव पादसम्पन्नोऽश्विपुङ्खः २८ । द्वी प्रदन्त । नैर
यिकी प्रथमसुमयोपपन्नको हि सुमययोगिनौ विषमयोगिनौ ? गौतम । स्यात्सुमययोगिनौ । एष केनार्यम प्रदन्त । एवमु

को समो पबेद्विष पयर्वापताना उत्कृष्टभाग असब्यातमया । यादियस पळतमस उळासण आण असब्यागचे । तथा बेगद्वो पयर्वापताना उत्कृष्ट
भाग असब्यातमया २४ । एव तेद दिवसवि २५ । हस तेरिद्वो पयर्वापतानी उत्कृष्टभाग असब्यातमयो । एवं जाव सविपविदियस पळतमस उळा
मए जाण असब्यागुचे २८ । तेवको पोरिद्वो पयर्वापताना उत्कृष्टभाग असब्यातमयो २९ तेवको असमो पबेद्वो पयर्वापताना उत्कृष्टभाग असब्यातमयो
२० तेवको समो पबेद्विष पयर्वापताना उत्कृष्टभाग असब्यातमयो सोयना पधिकारबोध कबहे—तामते बेररवा पठमसमय जवबसया वि समजोगो
बिसमजोगो । दाय बेमपबन् मारको प्रहमसमनेविषे कयना नरकचेवने प्रापत बया तेइ उत्पत्ति बेवमो पवि विपङ्गति पत्रवा बेवमो पवि सम
गति पत्रवा एवमो विग्नहमवि पनेरामी समयवि तेइ ज्ञं सरोखो यागहे जेहाने ते समजानी तथा विपमवामहे जेहाने ते विपमयागो कबिहे १ प्र

या से तेणठेण जाय सिय समजोगी । एव जाय वेमाणिया । कइविहेण जते ! जीए
 पणत्ते ? गोयमा । पणरमविहे जीए पणत्ते, तजहा—सज्जमणजीए मोसमणजीए सज्जामोसमणजीए अस्सच्चा
 मोसमणजीए, सज्जयइजीए मोसयइजीए सज्जामोसयइजीए, तंराखियसरीरकायजीए

यनागापिडो वा सुद्धयमागापिडो वा सुद्धयमुखापिडो वा उत्तमार्थेन यावरस्यात्समयोगिनी स्वादिपमयोगिनी,

तेबरो धेनारक जयता ते बलनविदेवक नारक बाजानो पपेसावे तुम्ह पतसे समयागो हुवे इतिभाव ॥ अथि पध्दित्ति, अ विमुद्धन भभावबरो
 पाहार बरो पाशो जयता तज विगुहपति पनाहारकयट पाशो जयता तेइनी पपेसावे पुण्ड तिबेबरो पधिका एतसे विपमयागो हुवे इतिभाव ।
 इहा पाहारवापावाने बकाहारए पाकारकयको तेइ बकाहारक इहे प्रकारे डोनपसे करो पकाहारयापावासे पाहारए इकबरो पधिकापबानिनि
 वे निबभन कप्पा पने तुम्हतानिबभन समान धमनयक प्रसिद्धपबानको न कप्पा । अरहीसे पससेज्जभाग डोबेवा संख्खरभाग डोबेवा संख्खरभा
 डोबेवा पससेख्खमुण्डोबेवा पर पध्दित्ति । का डोनहुवे ता पसयातमाय डोनहुवे सयातमाय डोनहुवे पववा सयातमाय डोनहुवे पववा प
 कयतामग डोनहुवे, इह पधिकाहुव ली । पसपुज्जभावन सम्मद्विपवा संख्खरभाग मगमद्विपवा । पसपववातमान पधिकाहुवे पववा सयातमाय प
 पिक हुवे । मगज्जगुन मगभाइपवा पसपुज्जगुन मगमद्विपवा । सयातमाय पधिकाहुवे पसपववातमाय पधिकाहुवे । सतेबहुव काय सिय समयागो सिय
 विममज्जानो एवं काय वेमाविया । ते तेबेपसे जेगीतम यावत् बदावित् समयागो हुवे बदावित् विपमयागो हुवे इम यावत् वेमानिकथग बदाव ।
 उदविहेव भते जाए प । अरुभिदे जेमगवन् याय पदण्यो इ म यान कपनमाय बदाव उत्तर । गाथमा पवरसविह जाए प त । जेगीतम पनरेभेदे
 थान पदय्या त बदेहे—सज्जमणजाव भासमककाण क्कामासमक जाए । मल्लमलीयग सयासमलीयगसल्लामूण मनायाग इ । पससासोसमकजाए सज
 वरजाए मासवरजाए इ । पससासूया मनायाम सल्ल वचनयाग सवावचनयाग इ । सयासोसवरजाए पससासोसवरजाए ८ । सयासूया वचनयाग पस

यचमनु समानपर्मवासचं प्रसिद्धत्वा लोचकमिति, योगाधिकारदेवेदमपरमाह-अद्विष्टमित्यादि ॥ व्यास्माकास्य प्राथम्यं योगसंवास्पवस्तु

तुरालियमीसासरीरकायजोए वेउच्चियसरीरकायजोए वेउच्चियमीसासरीरकायजोए आहारगसरीरकायजोए
आहारगमीसासरीरकायजोए कम्मासरीरकायजोए, एयस्सण जते । पखरसविहस्स जह्खुक्कोसगस्स कयरे
कयरे जाय विसंसाहिंया वा ? गोयमा ! सव्वयोवे कम्मगसरीरस्स जह्खुए जोए १ । तुरालियमीसगस्स
जह्खुए जोए अस्सखेज्जगुणे २ । वेउच्चियमीसगस्स जह्खुए जोगे अस्सखेज्जगुणे ३ । तुरालियसरीरस्स

एवं यावद्वैमामिका । कतिविधो प्रदत्त । योगः प्रज्ञप्तः ? गीतम् । पञ्चदशविधयोगः प्रज्ञप्तस्तथा-सत्यमनोयोगोऽयामनोयोग सत्यायुषा
मनोयोगोऽयस्यायुषामनोयोग सत्यवाग्योगो सुपावाग्योगः सत्यसुपावाग्योगोऽयस्यायुषावाग्योगः श्रीदारिकयरीरकाययोग श्रीदारिकमि
भारीरकाययोगो वैक्रियभारीरकाययोगो वैक्रियमिभारीरकाययोग आहारकमिभारीरकाययोगः कामंभारीरकाय
योग एतस्य प्रदत्त । पञ्चदशविषस्य जपन्योरक्यस्य योगस्य कतरन्तो यावद्विधेयाधिका वा ? गीतम् । सव्वत्थो कामंभारीरस्य जप

त्यायुषा जपनयाय ८ पारानिय सरीरकायजोए पारानिय मोसासरीरकायजोए १ । श्रीदारिकयरीर काययोग श्रीदारिक नियमरीर याग । वेउच्चि
यसरीर कायजोए वेउच्चियमोसासरीर कायजोए १२ । वेमियसरीर काययोग वैक्रिय नियमरीर काययोग । आहारगसरीर कायजोए आहारममीसा
सरीर कायजोए १३ । आहारकयरीर काययोग आहारक नियमरीर काययोग । काममरीर कायजोए १५ । काममयरीर काययोग । एवम्यज्ज भ
ते पकरसविहस्य । ए एहमे वेमगवम् पनरे भेदने । जह्खुकासमरेस कयरे २ जाय विमोसाहिंयावा । जह्खुकासठयागमे जुव २ ज्जो यावत् विधेयाधि
क जवे २ म कतर दह्म पविनान परिअव्व ककत्ता कपनमाज झोन ज्ज्जा । भावमा सव्वत्थावे कयगसरीरस जह्खुए जोए १ । वेगीतम् सव्वत्थोखाक
काममयरीरजा जह्खुकाय । पारानियमोसमरस जह्खुए जोए पसखुज्जगुणे २ । श्रीदारिकमियत्ता जह्खुकाय पसखुकातगुणा २ तेज्जो । वेउच्चिय

जहयाए जोए असखेज्जगुणे १ । वेउखियसरीरस्स जहयाए जोए असखेज्जगुणे ५ । कम्मगसरीरस्स उक्को
 मए जोगे असखेज्जगुणे ६ । ब्याहारगमीसगस्स जहयाए जोगे असखेज्जगुणे ७ । ब्याहारगमीसगस्स उक्को
 सए जोए असखेज्जगुणे ८ । उरालियमीसगस्स ९ । वेउखियमीसगस्स १० । एएसिण उक्कोसए जोए दो
 रहायि तुझे असखेज्जगुणे ९ । असस्सामोसमणजोगस्स जहयाए जोए असखेज्जगुणे १० । ब्याहारगस्स
 सरीरस्स जहयाए जोगे असखेज्जगुणे ११ । तिथिहस्स मणजोगस्स चउखिहस्स वहजोगस्स एएसिण स

१। श्रीदारिकाभिन्नकस्य जपन्यकोयोगोऽष्टयुगब २। वैक्रियभिन्नकस्य जपन्यको योगसङ्केतयुगब ३। श्रीवारिकशरीरस्य जप
न्यको योगः ४। यैत्रियशरीरस्य जपन्यको योगसङ्केतयुगब ५। कामशरीरस्योत्कपको योगसङ्केतयुगब ६। आहारकभिन्नकस्य
जपन्यको योगसङ्केतयुगब ७। आहारकभिन्नकस्योत्कपकोयोगो सङ्केतयुगब ८। श्रीदारिकाभिन्नकस्य ९। वैक्रियभिन्नकस्य १०। एतयोस्तथा

[illegible]

प्रकारानरेबाह-एयसयमिस्वादि ० इहावि योगः परिरमदएव इहचेयं स्थापना ॥ पंचविंशतितमस्तु प्रथमा ॥ २५ ॥
प्रथमोदयक नीलकण्ठपानीनां सेव्यादीनां परिभाषामुक्ता द्वितीये तु द्रव्यप्रकाराणां तदुच्यत इत्येवं सम्बद्धस्य द्वाविंशतितमस्तु ॥ २५ ॥

त्तरहयि तुल्ये जहयाए ओए अ्यसखेज्जागुणे १२ । आहारगसरीरस्स उक्कोसए जोए अ्यसखेज्जागुणे १३ । त्तरालिय
सरीरस्स यउखियसरीरस्स चउखिहस्सय मणजोगस्स चउखिहस्सय यइजोगस्स एएसिण दसयहयि तुल्ये उक्को
सए जोए अ्यसखेज्जागुणे १४ । सेत्र जत ! २ त्ति ॥ पणवीसइमसयस्स पठमो उहेसो सम्मत्तो ॥ २५ ॥ १ ॥

पको यामो द्वयोरपि तुल्योऽस्यस्यगुणः ॥ १ । असत्यापयामनोयोगस्य अपन्यको योगीसस्यगुणः १० । आहारकसरीरस्य अपन्यको यामो ऽस्य
द्वयगुणः ११ । त्रिविपस्य मनोयागस्य चतुर्विपस्य वाग्योगस्येतया सप्तानामपि तुल्यो अपन्यको यामोऽस्यस्यगुणः १२ । आहारकमित्रस्यो
रत्रयको योगोऽस्यस्यगुणः १२ । आहारकसरीरस्योत्कर्षको योगोऽस्यस्यगुणः १३ । यौदारिकसरीरस्य वैक्रियसरीरस्य चतुर्विपस्य च मनो
योगस्य चतुर्विपस्य च वाग्योगस्येतया द्वाभ्यामपि तुल्य उत्कर्षको योगोऽस्यस्यगुणः १४ । तद्व चदन्त । जहन्त । इति ॥ पञ्चविंशतित
मज्ञातस्य प्रथमोदयकः समाप्तः ॥ २५ ॥ १ ॥ कतिविधानि मदन्त । द्रव्याणि प्रसृतानि १ गीतम् । द्विविधानि प्रसृता

रस चतुर्विपस्य यद्व्यागस्य । त्रिविध मन्नावागना चतुर्विध यद्वनवागना । पएसिच सप्तचतुर्विधे जहस्यज्जाए यससखेज्जाग १२ । एएदना सातदना पवि
तुल्य जहस्यवाग यससवातगुणो १२ । आहारमसरीरस्य उत्कर्षको यामोऽस्यस्यगुणः १३ । आहारकसरीरस्य उत्कर्षको यामोऽस्यस्यगुणः १३ । आहारकसरीर
समबद्धमित्रसरीरस्य । यौदारिकसरीरस्य वैक्रियसरीरस्य चतुर्विपस्य यद्व्यागस्य यद्व्यागस्य । चतुर्विध मन्नावागना चतुर्विध यससवागना ।
यद्विच दसचतुर्विध यद्व्यागस्य यससखेज्जागुणे १४ । एएदना द्वाभ्यामपि तुल्य उत्कर्षको योगोऽस्यस्यगुणः १४ । तद्व चदन्त । जहन्त । इति ॥ पञ्चविंशतित
मज्ञातस्य प्रथमोदयकः समाप्तः ॥ २५ ॥ १ ॥ कतिविधानि मदन्त । द्रव्याणि प्रसृतानि १ गीतम् । द्विविधानि प्रसृता

हा अजीवपञ्चवर्ति न यथा प्रज्ञापनाया विशेषान्निधाने पञ्चम पदे अजीवपयवाः पठिता तायेहा जीवद्रव्यसूत्राख्येयानि तानि चैवं-अरुविद्य
जीवद्रव्यात् मत । अरुविद्या पयस्ता ० गीयमा । दसविहा पयस्ता ॥ त-पञ्चान्निधाय पयस्ता ॥ तया अरुविद्यजीवद्रव्यात् प्रते । कतिविहा पयस्ता ॥
गायमा । दसविहा पयस्ता ॥ ० यथा इत्यादि । तथा त्वं जते । किं सखेज्जा पयस्ता ॥ गी० । नो सखेज्जा नो असखज्जा पयस्ता । सखेज्जा

कहुयिहाण जते । दव्हा प० ? गी० । दुयिहा दव्हा पयता , तजहा-जीवद्रव्याय अजीवद्रव्याय । अजीवद्रव्याण
जते । कहुयिहा पयस्ता ? गीयमा ! दुयिहा पयस्ता , तजहा-रुचीअजीवद्रव्याय अरुचीअजीवद्रव्याय ।
एय एण अन्निधायेण जहा अजीवपञ्चाया जाय संतण्ठेण गीयमा । एव बुद्धं तेण नोसखेज्जा नो अ

नि तदाया-जीवद्रव्यादि बाजीवद्रव्यादि । अजीवद्रव्यादि मदत्त । कतिविधानि प्रज्ञप्तानि ? गीतम । द्विविधानि तदाया-रूप्यजीवद्रव्यादि
अरूप्यजीवद्रव्यादि चैवमवगमिज्ञापन यथा जीवपयवाः पावसत्तेनार्थेन गीतम । एवमुच्यते तेन नो सखेया नोअसखेया पयस्ताः । जीव
द्रव्यादि मदत्त । किं सहुयानि असहुयानि प्रमत्तानि ? गीतम । नो सहुयानि नो असहुयानि प्रमत्तानि । अयमनार्थेन मदत्त । यव

अद्रव्यना नेप्पादि क्का परिचीम क्का , विवे बोअअद्रव्यम द्रव्यप्रकरण करेहे । इसे सर्वेषु ए परिहा मू । अरुविद्याय भते दव्हा प । खेतसेभेदे हेमगजम्
द्रव्य प्रकट्या इ य उत्तर । गायमा रुविहा दव्हा प त० । हेगीतम वेदुमेए द्रव्य प्रकट्या तेकरेहे । खोवदव्याय पजीवद्रव्याय । खोअद्रव्य पजीवद्रव्य
पजीवद्रव्याय भते अरुविहा प । अजीवद्रव्य हेमगजम् खेतसेभेदे प्रकट्या इतिप्रश्न उत्तर । गायमा रुविहा प तं । हेगीतम वेदुमेइ प्रकट्या तेकरेहे ।
दशेपजीवदव्याय अरुची पजीवद्रव्याय । कपी जीवद्रव्य तथा अरुची पजीवद्रव्य । एव एएवं अभिज्ञापनं क्का पजीवपयस्ता । इम इवे अभिज्ञापन
ते अत्र पयताजीना पयता पदनेदिपे विम पजीवपयदीय क्का तिम इहा पजीवद्रव्य मू क्का तं इम-अरुचीपजीव दव्याय भते अरुविहा प नो
यमा अरुविहा प तं क्का इत्यादि तेवं भते किं संखेज्जा असखेज्जा पयता य० गायमा चासखेज्जा पापसखेज्जा पयता । सेवेबहुवं भते एवमुच्य इ

प्रते । एव बुद्धः १ नो० । अर्थात् परमाद् अर्थात् दुपयसिया अथा अर्थात् तिपयसिया अथा अर्थात् अर्थात् अर्थात् अर्थात् । इत्यादि ।
राट्टेवदमाष्ट-बीजवशात् प्रते । अर्थात् अर्थात् अर्थात् अर्थात् अर्थात् । इत्यादि ।

સસેજા સ્થળતા । જીયવદ્વાળ નતે ! ફિ સસેજા સ્થસસેજા સ્થળતા ? ગીયમા ! ની સસેજા નો સ્થસ
સેજા સ્થળતા । સેફેનઠેનં નતે ! એવ યુસદ્—જીયદ્વાળ નો સ્થસસેજા નોસસેજા સ્થળતા ? ગીયમા !
સ્થસસેજા નેરદ્વા નાવ સ્થસસેજા યાડકાદયા સ્થળતા યળસસદ્કાદયા સ્થસસેજા વેદ્દિયા એવ જાવ
યેમાળિયા સ્થળતા સિશ્તા સે તેળઠેળ જાવ સ્થળતા । જીયદ્વાળ નતે ! સ્થજીયદ્વા પારિજોગતાએ હસમા

मुच्यते-जीवद्रव्यादि को सङ्केपाभि को असङ्केपाभि अन्वयानि । मौक्तम । असङ्केपा यावदसङ्केपा वायुकायिका अन्वयानि अन्वयानि परिभोग कायिका असस्यया मीन्द्रिया एव यावद्वैमानिका अन्वयानि सिद्धा सानेमार्गेण यावदन्वयानि । जीवद्रव्याका अन्वयानि । अजीवद्रव्यादि परिभोग

[illegible]

या ग्राह्यत्वादिति इव्यापिकारदेवदमाह-सेनूषमित्यादि ऽ ग्रसंरीज्वन्ति ऽ ग्रसङ्कुतातमदेशात्पण इत्यर्थः ऽ ग्रसताह दद्यादिति ऽ ग्रसिपरमाख्या

गच्छति श्रुतीयवद्वा ज्ञीयद्वया परिज्ञोगताए हव माच्छति ? गोयमा ! जीयद्वयाण श्रुतीयवद्वा परि
ज्ञोगताए हवमागच्छति गो श्रुतीयद्वयाण जीयद्वया परिज्ञोगताए हव मागच्छति स केगठेग जत । एव
युद्ध जाय मागच्छति ? गोयमा ! जीयद्वया ग श्रुतीयद्वय परिज्ञादियति श्रुतीय २ हा ठराणिय वेउश्रिय
आहारग तयग कम्मग सोइदिय जाय फासिदिय , मणजोग वइजोग कायजोग श्रुणापाणसु च णिह्वत

[illegible]

दीनि । आभासे नश्यद्वाहति । आकाशपाठः । अतस्माच्च पश्यर्थत्वाद्वाकाशस्य प्रत्यव्याप्तिं प्रसङ्गानि चारुणीयामीत्यर्थः । पृथ्वीतोऽयमभिप्रायः
 क्षयमसंस्पृशतमदेष्टात्मकं लोकाकाशेऽनन्तमात्रं व्यापकमवस्थानम् । इत्ता इत्यादिना च तत्र तेषां समानानां मध्यवस्थानमावदितं भावयत्यत आ

यति संतेणठेण जात्र हव्व मागच्छति । णेरहुयाण ज्ञते ! अजीवदव्वा परिजोगप्ताए हव्व मागच्छति, अ
 जीवदव्वाण णरहुया परिजोगप्ताए हव्व मागच्छति ? गोयमा ! णेरहुयाण अजीवदव्वा परिजोगप्ताए जाव
 हव्वमागच्छति, णी अजीवदव्वाण णरहुया जात्र हव्व मागच्छति । से केणठेण ? गोयमा ! णेरहुयाण
 अजीवदव्वे परियादियति अ ? हा वेउहिंय तेयग कम्मग सीहुदिय जाव फासिदिय अणापाणुत्त च णि

योगं प्राप्तमावृत्त्यन्व निवृत्तपन्ति ततोभार्येत यावच्छीप्रमागच्छन्ति । नैरयिकाया मवृत्त । अजीवदव्वाणि परिभोगतायै स्त्रीप्रमागच्छन्ति अ
 स्त्रीवदव्वाकां नैरयिकाः परिभोगतायै स्त्रीप्रमागच्छन्ति ? गौतम ! नैरयिकायामस्त्रीवदव्वाणि परिभोगतायै यावच्छीप्रमागच्छन्ति, नो यस्मैव
 दव्वाकां नैरयिका यावच्छीप्रमागच्छन्ति । अयं कर्त्तार्येन गौतम ! नैरयिका अजीवदव्वाणि पर्यादियं यैकियं तैजस क्कामय भोत्रे

पञ्चमयागं प्रते कावबानं प्रते । पावापापुत्तं च विवर्तयति । सासाण्डासपणीं निपज्जावे । सुतेपट्टेण साव इवमा गच्छन्ति । ते तत्र भव्यं नत्तु कता
 वत्ता परिभामपये पावे । षेरदवाच सत्तं पञ्चोवदव्वा परिभामपये । आरव्वाणि हेभयवन् पञ्चोवदव्वा परिभामपये उतावन्ता ७ । १
 वत्ता । पञ्चोवदव्वावे षेरदवापरिभागत्वात् इवमागच्छति । पञ्चावदव्वाजनारको परिभामपये उतावत्ता पावे १ प्र उत्तर । नायमा पर ३ ५ २
 दव्वा परिभामपत्ताए जाव इवमागच्छति । हेभोतम नारव्वाणि पञ्चावदव्वा परिभामपये सावत् उतावत्ता पावे । या पञ्चावदव्वाण पञ्चयः जाव इ
 वत्ता मच्छन्ति । पचिं नव्वो पञ्चोवदव्वावे नारकोवे सावत् उतावत्ता पावे । सुतेपट्टेण भत । ते एवे पचिं हेभयवन् १ प्र उत्तर । गोवमा षेरदवाच पञ्चो
 वदव्वे परियादियति । हेगौतम नारको पञ्चोवदव्वा प्रते पचिंवे । प २ ता वेउहिंय तेयमं कम्मय साह दिय जाव फासिदिय पावापाणुत्तं च विव

यमन्निर्मायो यथा प्रतिनिधिते उपवरकायाद्यो प्ररीपममा पुद्गलपरिपममा पुद्गला अवतिष्ठन्ते तथापिपुद्गलपरिपममाध्या
 दद मसङ्कृते पिय सोमे ताप २ प्रदेशेषु इत्याद्या तयात्रिपरिपमममेना यस्याभा दमभाभा मपि तेयामवस्थानमविरुद्ध मिति असत्याते सोमे
 यमन्नाद्रव्याका मयस्यान मुक्तं तच्च कैकालिन् प्रदेशे तेयो यथापययादिन द्रवती तस्य आह-सोमस्व त्यादि ॥ कतिविचिं योगला चिच्छति ॥ कतिप्यो

सुप्तयति सेतेणठेण गोयमा ! एवं सुप्त-एव जाय वेमाणिया णवर सरीरइदियजोगा जाणियद्या जस्स
 ज झुत्थिय । से णण नते । झुसखेज्जे छोए झणंताइ दव्वाइ झुगासे नइयझाइ ? हता गोयमा ! झुसखेज्जे
 छोए जाय नइयझाइ छोगस्सण नते ! एगम्मि झुगासपएसे कइदिसि पोगगला चिच्छति गोयमा ! णिझा

न्निपं पावरपमनेन्निपमाममावत्सव्व निवत्तयानि तसेमार्थेन गीतम । एवमुच्यते-एवं पावद्वैमाभिका नवर सरीरेन्निपयोगा प्रविष्टव्या य
 स्य पदलि । अय मरुत्त । असस्सपी सोकोऽनन्ताणि इव्याणि आकाशे प्रकृत्यानि ? इत्त गीतम । असस्सपीसोको पावद्वैकृत्यानि । सोक
 स्य मरुत्त । एकस्मि आकाशप्रद्वो कति विग्न्यः पुद्गला क्षीयन्ते गीतम । निर्वोपातम पद्विद्वि व्यापात प्रतीत्य स्यान्निदिग्न्यः चतुर्दिग्न्यः

तयति । यत्रोवद्रावमते गुडान वैमिषपये तैलमपये काममपये आनेद्रिपये यावत् समनेद्रिपये सासाक्षात्सपये आणत् निपजाये । सेतवद्वैक गोय
 मा एवं बुध २ एवं आह वेमाभिया । ते तेवेपये देगीतम इमकद्यो इत्यादि पृष्ठिपीपरे कइया इम यावत् वेमाभिकमने कइया । चवरं सरीर इदि को
 मा आभियया अथ न पति । णत्तावियय यरोर इन्द्रिकाय आनीयमा अइ दव्वाइनेदिये अइये तइ दव्वाइनेदिये तेइ कइया । सुप्तमते असुप्ते
 यत्ता २ । तेइ निचे वेमममन् असप्यातमनेमाव्वव सावाकायने दिवे । यत्ता २ उपात पागासे भववगा २ । यन्त्या द्रव्यज्जोव परमाप् पादिदेइ व
 रिवा इव २ य इहा एव्वकना २ यमिमाव विम यसवगाता प्रदेशेमाव्वकनेदिये यन्ता प्रव्वता रइवोव्वे इहा उत्तर । इता गावमा असुखस्य वा
 व आह मइयमा २ । इगीतम यसववाय प्रदेशेमाव्वव कावाकायनेदिये यन्त्याद्रव्यज्जो भवव्वानन्दे इवाकद्यो ते कइवव्वारतो २ यमिमाव विम प्रतिनि

विग्न्य भगवत् एवञ्च काशप्रदेसो जीयते सीयते ॥ चिच्छति ॥ व्यतिरिक्ताभवति ॥ उच्यते ॥ पुद्गला पुद्गलांतरसंपर्को बुध्बिता प्रयति ॥ अथचिच्छति ॥ स्वप्नरूपा एव प्रदेसविषयतेना पचीयते द्रव्याविचारो देवे द मात्र-जीवश्च मित्यादि ॥ स्थितानि जीवप्रदेशा यगाद्वदस्य व्यन्तरवर्तीति अस्ति तानि तदनन्तरवर्तीनि तानि पुनरौदारिकशरीरपरिकारमधिकपा दास्य गच्छति, अन्येत्वाहुः-स्थितानि

घाएण ठद्विसिं घाधाय पद्भुञ्च सिय त्तिदिसिं सिय चउद्विसिं सिय पचद्विसिं लोगस्सण जत्ते । एगम्मि आगा सपण्णे कडद्विसिं पोगला चिज्जति ? एवंचेय एव उचचिज्जति, एव अचचिज्जति, जीवेण जत्ते ! जाह् दव्वाइ उराखियसरीरसाए गेरह्ह, ताह् किठियाइ गेरह्ह अठियाइ गेरह्ह ? गोयमा । ठियाइपि गेरह्ह,

पचविग्न्यः । लोकास्य जद्वत् । एकस्मिन्नाकाश प्रदेसो कति विग्न्यः पुद्गला जीयन्त एव नैव एवमुपचीयन्ते एवमपचीयन्ते । जीवो जद्वत् । यानि द्रव्याणि औदारिकशरीरताये एवञ्चति तानि किं स्थितानि गच्छति अस्ति तानि गच्छति । गीतम् । स्थिताम्यपि गच्छति, अस्थिता

एत पचवरञ्च पाकाग्रजनविये कावानो प्रभावा पुद्गल परिपूम्पूत्तां पचि पचर २ पौपप्रभावा पुद्गल रवे तथाविध पुद्गलपरिपूम्पूत्तां सामर्थ्यपचां प्रकोज इव पचवगातप्रदय काकत्वे ता पचि तेकोज २ प्रदेसमेविये प्रज्जना तथाविध परिणाम रगेरी पचस्याम यको पचन्ताद्रूप्यता पचि पचस्यामत्वे पचिदि राचनत्वा अयस्यवात साभमेविये पचन्ताद्रूप्यता पचस्याम कच्छा तह एवेण प्रदेसमविये पच अपचयादिदत्ता बुवे एतत्तामाट कच्छे । लोकाग्रजनमते एगमि आ मासपरस कट्टिसिं पाप्पसा विज्जति । साकन्ता इममगबन् एव पाकाग्रप्रदेसने विय केतको धियिक्को आवीने पुद्गल चिपाव २० प्र० उत्तर । याव मा विज्जायाएव कट्टिसिं वापायं पच्छ । जीतम् निष्पीवात एतस पन्तररहितं तिर्वा अण्विज्जिना पुद्गल विचयि स्वावात आयवीने । सिय ति दिमि सिव चउद्विसिं निव पचद्विसिं । कट्टाचित् तोन टियिगा कट्टाचित् चार दिज्जिता कट्टाचित् पांच दिज्जिता । सागच्छन्मते एगमि आशासपदे से कट्टादिसिं पाप्पसा विज्जति एवचर । साकन्ता इममगबन् एव पाकाग्रप्रदेसमेविये केतको विये पुद्गल व्यतिरिक्त बुवे इतिप्रय इमकोज पूनी करोते ।

तानि यानि नैत्रते तद्विपरीतानि त्वानि तानि ॥ किदयुष्टि गिरहरति ॥ किद्रव्य मान्नित्य गृह्णाति द्रव्यत किस्वरूपाणि गृह्णातीत्यर्थः एवं चोन्नतः
हृत् मान्नित्य कतिमद्गायगाढाग्नी त्वय , वैफिपयरादाचिकारे ॥ नियम खद्विचिति-यदुक्त तथा यमनिमायो वैत्रियरीरो वैत्रिययय मायो

अथियाइपि गेरहड, ताड नते । कि दधुन गेरहड, खेतन गेरहड, कालन गेरहड, नावन गेरहड ? गोय
मा । दधुनयि गेरहड, खेतनयि गेरहड, कालनयि गेरहड, नावनयि गेरहड, ताड वधुन धुणतपणसि
याड दधुनाड खेतन अखेतनपणसोगाढाड, एव जहा पखयणाए पठमे व्याहारुहंसए जाय णिहायाएण
उद्धिसि याथाह पणुच्च, सिय तिविसि, सिय चउद्धिसि, सिय पवदिसि । जीयेण नते ! जाह वडाह वेउद्धि
स्यपि गृह्णाति । तानि प्रदत्त । कि द्रव्यतो गृह्णाति चक्रतो गृह्णाति कालतो गृह्णाति नावतो गृह्णाति । गीतम । द्रव्यतोपि गृह्णाति चक्रतोपि
गृह्णाति वास्ततापि गृह्णाति नावतोपि गृह्णाति तानि द्रव्यतोऽन्तमप्रदेशिक्तानि द्रव्याणि चक्रतोऽवस्थेय प्रदेशावगाढानि एव यथा

प्रयापमायाः प्रथमे पादारीदृशवे यापविख्यापातन पण्ड्यो दिव्या व्यापात प्रतीत्य स्याद्विज्ञयारस्यादिशुचतुकारस्याधिकपञ्चकाम् । लीवो
एव चचिन्तति एवं चचिन्तति । ए वेजं स्थावर्य पञ्चालनर संयवेदको उपचित इति यामै । इ म उत्तर जेगीतम तिमकोव कडवा एव स्थावर्य
प होवपडव वूटवेकरो पपचव लडिबे होवयाय एव पवि पृष्ठिओपरे कडवा । लीविव मते जार वडवार चाराविडसरीरत्ताए मेवडर । लीव सेमगव
नू भिक्के द्रव्यमते पीदारिब मरीरपवे करी पडे । तार विडिबार मरडर पडिबार मेवडर । तेव द्रव्य खं चिन्तित, लीवमेदं पञ्चगाडवचन सम्यक्तर
वर्णमते पडे एववा पनेरा इम कडे पचित पडवे चिन्तितकर्ता खयेनको तेवको विपरीत ते पचित इ म उत्तर । गाडमा डिबारपि मेवड
इ पडिबार वि मरडर । जेगीतम कित द्रव्यमते पवि मुहे पचितमते पवि मुहे । तार मते कि द्रव्यया मेवडर खतया मरडर काडया मेवडर मावया
मेवडर । तड देममयन खं द्रव्यको मरे द्रव्यपात्रोने मुहे इम खेवको मुहे काडयको मुहे मावडको मुहे इ म उत्तर । मादमा द्रव्ययावि मरडर ।

भवति सुख इव नाड्यामध्यपद तत्रच यस्यामपि विद्या ममादृतत्वं मसोक्तेन विवक्षितसौकर्येणस्ये त्यत उच्यते-नियमं ब्रुवित्ति ॥ यद्य वायुकायि
 काना प्रसमादवाविरपि वैक्रियकरं भवति त दिव मविवक्षित मप्रधानत्वा तस्य च सयाविषयोक्तानि द्रुतेवा; वैक्रियसरीरी वायु मंसत्रव

यसरीरस्राए गेरुहति, ताइ किं छियाइ एवचेव णवर नियम ठादिसि, एव स्याहारगसरीरस्राए वि, जी
 येण जते ! जाइ दस्राइ सेयगसरीरस्राए गेरुहति पुच्छा ? गीयमा ! छियाइ गेरुहसि, णो स्युठियाइ गेरुह
 ति, सेस जहा ठेरालियसरीरस्स कमगसरीर एवचेय, एव जाव चावहं गेरुहइ, ताइ कि एगपएसियाइ

प्रदत्त । यानि इवपाणि वैक्रियसरीरताये गृह्णाति तानि वि स्थितान्येव चैव णवर नियमाविवृत्तदात् एव भाहारकसरीरताये अपि । जीयो
 प्रदत्त । यानि इवपाणि तैलससरीरताये गृह्णाति पुच्छा गीतम । स्थितानि गृह्णाति मोऽस्त्यतमनि गृह्णाति श्रेय ययीदारिकसरीरस्य कामं
 वसरीर (मन्वति) एवचैव । एव यावद्भावतो गृह्णाति, तानि विमलप्रदक्षिणानि गृह्णाति द्विपरेक्षिणानि गृह्णाति एव यथा प्रायापद याव

देभोतम इवचको पवि गृहे । छेतपाविनेवइर वाहपाविनेवइर भावपाविनेवइर । सेवचको पवि गृहे वाहयको पवि गृहे भावचको पवि गृहे । ता
 र इवपा यचतयपसिवाइ उगवाइ । तेइ इवचको यमलप्रदक्षिण इवचको यमलप्रदक्षिण इवचको यमलप्रदक्षिण इवचको यमलप्रदक्षिण इवचको यमलप्रदक्षिण
 ते । एवं जहा एवचको यमलप्रदक्षिण इवचको यमलप्रदक्षिण इवचको यमलप्रदक्षिण इवचको यमलप्रदक्षिण इवचको यमलप्रदक्षिण इवचको यमलप्रदक्षिण
 यावत् निर्वीचते इवद्विगिना म्यापातपाययो । छिदतिद्विगिना सिवचतद्विगिना सिवचतद्विगिना सिवचतद्विगिना सिवचतद्विगिना सिवचतद्विगिना सिवचतद्विगिना
 हावित् पावद्विगिना । जीवच भते जाइ उगवाइ जठवियसरीरताए गेरुहति । जीव चैमसच जठ इवचको वैक्रियसरीरपते गृहे । ताइ विद्विपाइ
 एवचच चवरे विवसें इवद्विगिना एव पाहारमसरीरताएवि । तेइ वि च्छु स्थिति गृहे इमचको जहा एतस्याविमय निवसें इवद्विगिना पदच गृहे इसा जे
 कडा इकी ए चभिमाय वैक्रियसरीरो यचे इवचको यावे इवे ते चसनाडिमोडि इवे तेमाटे इम पाहारक मरीरपके पवि कइवा । जीवेच भते जा

ती ति तैजस्सूत्रे ० टियात् गिरहृत्ति ० श्रीवाक्यगच्छेद्वाग्यन्तरीचूता न्येव गृह्णाति ० नोअधियाङ्गनिरहृत्ति ० न सदन्तन्तरवर्त्तन्ति गृह्णाति तस्या
अपरिवर्त्तमानत्वात् अथवा; स्थितानि स्थिराणि स्थिराणि तथाविधस्यजावत्वात् ॥ अङ्गभासापदेति ॥ यथा प्रज्ञापना
या एकादशे परे तथावाच्य ॥ सङ्-तिपर्यसियाङ्गनिरहृत्ति जाव अन्तपर्यसियाङ्ग निरहृत्त्येति ० आन्त्रियसूत्रे ॥ अङ्गविठक्षियसरीरति ० यथा

गेरहृद्, दुपदेसियाङ्ग गेरहृद् एव जहा ज्ञासापदे जाव अणुपुष्टि गेरहृद्, णी अणुपुष्टि गेरहृद्, ताङ्
जते । कइदिसि गेरहृद् ? गोयमा । णिष्ठायाएण जहा ठेराळियस्स । जीवण जते ! जाङ् दइह सोद्विवियत्ताए
गेरहृद्, जहा वडक्षियसरीर एव जाव जिम्भिदियत्ताए फासिदियत्ताए जहाठेराळियसरीर मणजोगत्ताए

वानुपुष्ट्या यद्वाति नेवानानुपुष्ट्या यद्वाति । तानि जदन्त । कतिदिग्योगद्वाति ? गीतम । निम्मांपात्तम यथीदारिकस्य । जीवो जदन्त ।
यानि द्रव्याणि सोबेन्द्रियतया यद्वाति यथा वेक्षियसरीरमेव यावज्जिह्वन्दिप्रत्ययैरप्यज्ञानिद्रियतुयै यथीदारिकसरीर सन्तोयमेतायै यथा
कामयसरीर नवरं नियमात्यक्ष्दिग्य एव धार्यामतायै अपि यथीदारिकसरीरस्य । जीवो जदन्त । यानि द्रव्यास्यान

र दवाए तेयसरीरत्ताए मेवहति पुष्ठा । जीव जेमगवद् जेह द्रव्याप्रते तेजसरीरपर्ये मुक्खे र म उत्तर । गायमा ठिवाए गेवहति णो अडियाङ्
गपहति । जेमोतस स्थित गुरुवे पवि चक्षित गुरुवे तन्नामिव ज्ञासापदे । एस जहा पाराक्षियसरीरस्य अय्यसरीर पवसव । मेय ज्ञिम योद्वारि
कसरीरस कक्षा तिम कइवा कामयसरीरपर्ये पवि इमज कइवा । एव याव मावसो मेवह । इम जावत् मावज्जको पवि मुक्खे । ताए कि एगपुष्टि
वाए मेवह दुपंमिवाए मेवह । तज्जमे एव एवमेयिज प्रते मुक्खे पवसा जेमट्ठियिज प्रते मुक्खे । एवं जहा मासापदे जाव अणुपुष्टि गेवह वा य
यावपुष्टि गेवह । इम ज्ञिम पवसवर्त्तना इयारज्जमा मासापदेनिये कक्षा तिम कइवो ते इम—तिपंमिवाए गेवह जाव अन्तपर्यसियाङ् गेवह
र इत्थादि, यावत् अणुजमे पवि मुक्खे अणुजम कइवोने मुक्खे नवी एतत्तावती कइवा । ताए भत कतिदिगि गेवह । तेह जेमगवद् जेतवो दिग्गिजा गेव

वेद्विपसरीरद्रव्यग्रहं स्थितास्थितद्रव्यविषय पट्विक न्य एवमिवमपि, भोत्रेन्द्रियद्रव्यग्रहश्च हि नास्तीत्यस्य स्य तत्राप ॥ स्थितिदिशिचित्त्वादि ॥
 नास्ति व्यापातनाकादिति ॥ कामिदियत्ताए जहा ठरासियसरीरति ॥ अयमयः स्पष्टमेन्द्रियतया तया द्रव्याणि यणहति यणीदारिकशरीर
 स्थितास्थितानि पशुदिगगतप्रयुतीमिचेतिप्रावः ॥ मयजोगताए जहा कमयसरीर मवर नियम खाद्विमिति ॥ मनोयोगतया ॥ यथा द्रव्याणि गताति
 यथा काम्यं स्थितान्येव गतातीतिप्रावः ॥ कतस तत्र व्यापातेनत्याद्युक्त मिड तु नियमात् पशुदिश्रीत्ययवाच्य नास्तीमप्य एव मनाद्रव्यग्रह
 प्रावात्, यद्वसानो हि तत्तासीति ॥ एवं वदजगतायति ॥ मनाद्रव्यव द्वायुक्ष्वाणि यणहतीत्ययः ॥ कायजोगताए जहा ठरासियसरीरस्थिति ॥

जहा कममगसरीरं गधर णियमा ठक्विसि एव यडुजोगताए वि, कायजोगताए वि, जहा ठरासियसरीर
 स्स। जीवेण जते ! जाइ दक्खाइं छाणापाणुताए गेरहति, जहेय ठरासियसरीरत्ताए जाय सिय पच्चदिसि

प्रावतापे गृह्णाति पचैश्रीदारिकशरीरतापे यावरस्याद्विष्पण्णवान् । तदेव प्रवस्य । इति ॥ जेचिपुत्तुविष्वातिदवक्क यतामि पदानि

१ म० उत्तर । भावमा विभागायाएव जहा पाराक्खिक्ख । जेभोतम निवसीयाते इत्यादि किम पौडारिक शरीरनेविमै कच्चा तिम इही पणि कड
 वा । जीवेण भते जार वरवाट माद दियत्ताए मीवहर । जोव जेभगवन् कड द्रव्यीप्रते यावेद्विपपचे मुक्खे इत्यादि । जहा वेवविषयसरीर एव जाय जिधि
 दियत्ताए कामिदियत्ताए जहा पाराक्खिय सरीर । किम जेक्खियगरीरने विमै कच्चा तिम कडवा इम यावण विष्सेद्विष पचे मुक्खे एवमाग्नी कडवा तथा
 कायजेद्विष पचे मुक्खे ते किम पौडारिक गरास्ते कच्चा तिम इही पणि कडवा । मयजागताए जहा कण्णगमरोर मनयागपचे मुक्खे एधेने जिय कांभ
 कगरोरने कच्चा तिम कडवा । चवरं वियमा ज्जद्विमि । एवकाणिमेव नियमे ज्जएदियमा मुक्खे इसा कडवा । एव वदजगताएवि कायजोगताएवि जहा
 पाराक्खियसरीरक्ख । इम वचनयाग पक्कपणि कडवा कावयागपचे पणि गृह्णतातेजिम पौडारिकशरीरने विमै कच्चा तिम इही पणि कडवा । जीवेण भते
 जार दक्खाइं पावापाणुताए मीवहति । जोव जेभगवन् जेह द्रव्यीप्रते सासाण्णसपचेमुक्खे इत्यादि । जहय पाराक्खियसरीरत्ताए जाय सिय पच्चदिसि ।

भाष्ययोगप्रव्याधि न्पितास्तितानि पशुद्विगातप्रवृत्तीनि चेत्यर्थः ॥ केद्वत्यादि ॥ तत्र पञ्चद्वीरादि पञ्चेन्द्रियादि त्रयो मनोयोगादय आत्मप्राप्य
 च नि नर्तयि चतुर्दश पदानि तत यतवाग्निना द्युतुर्द्वीव द्युलका प्रवृत्तीति ॥ पञ्चविंशतितमवाते द्वितीय ॥ २५ ॥
 द्वितीयादुदाहे द्रव्याशुत्वानि तपु ॥ पुद्गला उक्ता स्ते ॥ प्रायः संस्थानवतो अवती त्यत स्ततीय संस्थानान्मुच्यन्त इत्येय सव्यद्व्या स्ये द भादि
 नृत् ॥ कादं नत । इत्यादि । संस्थानानि स्वपाकाराः । अचित्त्वत्यति । इत्य भवेन प्रकारं परिमयवसाविना तिष्ठती तीत्यस्य न इत्यस्य भनि

सेय नते । नते । सि । केद्व चउद्यीसद्वृणुण एयाणि पदाणि नयति, जस्सजस्यत्थि ॥ पणवीसइमस्स विति
 उ उद्देशो सम्मत्ती ॥ २५ ॥ २ ॥ कइविहेण नते ! सठाणा पयप्ता २ गीयमा ! ठ सठाणा
 पयप्ता, तजहा-परिमळले यहे तसे चउरसे छायते छणित्यत्ये । परिमळलाण नते ! सठाणा दसुठयाए

प्रचलि पस्य पदलि ॥ पञ्चविंशतितमवाते द्वितीयेदेशः समाप्तः ॥ २५ ॥ २ ॥ कतिविधानि नदस्त । संस्थानानि प्रच
 स्तानि ॥ गीतम । पद संस्थानानि प्रचस्तानि, तद्यथा-परिमयकसो पतल्यवधतुरस्त्रायातोऽनिरप्यः । परिमयकता नदस्त । संस्थाना द्रव्या

त्रिजहोत्र योगादिन योरोरपने अथा तिम इही पवि अहमो वाक् पदाचित् पवदिमिमा गुहे पतसाहमे कइवो । सर्व भते २ लि । तइति हेभगव
 न् रल दि । केर चउरसोसंदहयण एयादि पनापि भवति अस्तुक्त पति । अएएक चउरसोस दसुठले पइ पद कइ, तिचो पव योरोर पव इन्द्रिय तो
 मयाग यानत मावत ए संगमा- अइदेयट इवे तिवारे ए पात्रयोने चउदे दसुठ कुने जेइने जेइने तेइने तेइ कइया । पवचोसइमस्य वितिचो उद्वेसा
 मयभा । ए पवचोसमा यतवना योजो उद्वेसा पूरा वया ॥ २५ ॥ २ ॥ योवे उद्वेये द्रव्यवज्जा तेइनेविपे यो पदुगलकज्जा तेच प्राये

मयानवत इव एतसामाट सय्यान कइवे । अइविचनं भते सठाणा पयप्ता । केतवेभदे इमगवन् सक्कान प्रदव्या सक्कान कइतां सक्कानो पाकार इ
 प० उतर । गावमा ए सठाणा पं तं० । हेगीतम ए सक्कान प्रदव्या तेकइवे । परिमळले नते तसे चउरसे भावते अचित्त्वते । परिमण्डलसंस्थान २

तस्य परिमल्लसादिव्यतिरिक्तमित्यर्थः ॥ परिमल्लासं व्रते । संठापति ० परिमल्लससंस्थानवति मवन्त ! द्रव्यादीत्यर्थः ॥ दधुठयाएति ॥ द्र

किं सरेज्जा अउसरेज्जा अणता ? गोयमा ! ना सखेज्जा अणता । घट्ठाण जते ! सठाणा
पययेय एय जाव अणित्यत्या । एय पएसठयाएयि । एयं वव्वठपएसठयाएयि । एएसिण जत ! परिमल्लव
हतसचउरसआयतअणित्यत्याण संठाणाण वव्वठयाए पदेसठयाए वव्वठपदेसठयाए कयरे कयरे हितो जाय

यतया किं मद्रुया म्यमद्रुया म्यमल्लानि ? गीतम । भोयद्रुयानि माअमद्रुया म्यमल्लानि । वृत्तानि प्रदन्त । सस्याभानि एव अयेव, एव याव
इतिरस्यस्थानि । एय प्रदशायतयापि । एव द्रव्यायप्रदशायतयापि । एतया प्रदन्त । परिमल्लससुखसुखसुरस्त्रापतानिरस्यस्थाना सस्यामा
मो द्रव्यायतया प्रदशायतया द्रव्यायप्रदशायतया कतर कतरम्भो यावद्विधोयापिक्का वा ? गीतम । सवसोक्कानि परिमल्लससंस्थानानि द्र

इत २ १०म २ चरम ० पायत ५, ते इत्थं कहता एवेकारे परिमल्लवान्नि के करो रवे ते इत्थं कहिये, नहो इत्थं ते अनित्यं कहिये परिमल्ल
नादि इतिरिक्क इत्थं । परिमल्लनाच मत संठाया दमद्रुयाए किं मद्रुया पससुज्जा पयता । परिमल्लससस्यानवत्त केमगमं द्रव्यावत्त इत्थं द्रव्यक
प पय पदेपाययोन इत्थं ते द्रव्यायपदे स्स सकयाताके पससयाताके पयता यमल्लाहे १ प्र उत्तर । गायमा चाससुज्जा वा पससुज्जा पयता ।
इभोतम नहो मल्लाता नहो यमल्लाता पनरताके । वहाव मते संठाया पयच । इत केमगमं सुक्काम इत्थादि प्रय उत्तर पृष्ठिओपरे । एव काव
पचिरसंज्ञा एव पठमद्रुवाएवि एव दमद्रुवमद्रुवाएवि । इम तावत् अनित्यं शग कहवो इम प्रदशायपदे पचि कहवा इम द्रव्याय प्रदेयायपदे पचि
कहवा । यममिअं भने परिमल्लन नह तस चरम पायत पचिरयया । ए एइने केमगमं परिमल्लन इत १०म चरम पायत पचिरययस । संठायाच
दमद्रुयाए पदमद्रुवाए दमद्रुवपदमद्रुवाए कयरे २ इति नाच मिससदियाना । सस्यान द्रव्यायपदे प्रदेयायपदे द्रव्याय प्रदेयायपदे सु २ २ नहो यावत् वि

व्यपमयमाश्रित्येत्यथ ० पप्रसूठयाएति ॥ प्रदेशरूपमर्थमाश्रित्येत्यर्थः ॥ वद्वठपप्रसूठयाएति ० तदुपमयमाश्रित्येत्यर्थः ० प्रसूठयोवा परिमलसठा
 वति ॥ इह यानि सत्त्वानानि पप्रसूठानायेव्या बहुतरप्रदेशावगाहीनि तानि तदपठया स्तोत्रानि तयाविषयमावत्वात् तत्र च परिमलसठस
 स्थान वपम्यतो पि विद्युतिप्रदेशावगाहा इतुतरप्रदेशावगाहि वृत्तचतुरस्रव्यापयतामि तु क्रमेण व्यपन्यत पञ्चभस्त्रिद्विप्रदेशावगाहि स्वा दस्य
 प्रदेशावगाहीन्यतः सर्वेष्टो बहुतरप्रदेशावगाहि स्वा त्वरिमसकस्य परिमलसठसत्त्वानानि सर्वेष्टोः सत्त्वानात् स्तोत्रानि तस्य च क्रमेण न्येया म

विसेसाहिया वा ? गोयमा । सप्तत्योवा परिमलसठाणा दसूठयाए वहा सठाणा दसूठयाए सखेज्जागुणा ।
 चउरसा सठाणा दसूठयाए सखेज्जागुणा । तसा सठाणा दसूठयाए सखेज्जागुणा । आयतसठाणा दसूठयाए

व्यापयतया वृत्तानि सत्त्वानानि द्रव्यापयतया सङ्केपगुणानि । अतुरआदि सत्त्वानानि द्रव्यापयतया सङ्केपगुणानि । व्यापयतया सङ्केपगुणानि ५ । अतिरघत्त्वानि सत्त्वानानि द्रव्यापयतया सङ्केपगुणानि ६ । प्रदेया

प्रदेयादिह इवे १ म उत्तर । गात्रमा सत्त्वाना परिमलसठाणा दसूठयाए वहासठाणा दसूठयाए सखेज्जागुणा । इमोतम सवस्था परिमलसठ सत्त्वा
 नद्रव्यावपने करो तेनिय इहा जेह सत्त्वान जेह सत्त्वानो पपेयाये बहुतर प्रदेयावगाठ इवे तत्र सत्त्वान तेहनी अपचाये खाटा अदिसे तवाविह
 सभावपवा बको तिहा परिमलसत्त्वान जवन्वबको पवि बीस प्रदेयावगाठ बको बहुतर प्रदेयावगाठ इवे तेमाटे सवस्था पने हत वउरस इयए
 पावत ए वार सत्त्वान पमुजमे १ । १ । २ । २ । प्रदेयावगाठ इवे तिहा इतसत्त्वान जवन्वबको पवि पप्रमदेयावगाठ इवे इम पतुरस ४
 प्रदेयावगाठ इवे १ प्रदेयावगाठि पावत २ प्रदेयावगाठि जवन्वबको पवि इवे तम टे पप्रमदेयावगाठि तेमाटे सवबको परिमलसठने बहुतरप्रदेया
 वगाठि पवाबको परिमलसठ सत्त्वान सर्वोवावा १ तहको पनुजमे घवा सत्त्वानतगुवा तेह जहा तत्र जहजे तहको । वृत्तसत्त्वान द्रव्यावपने सत्त्वानत
 गुवा वउरसठाणा दसूठयाए सखेज्जागुणा । तेहको वउरसत्त्वान द्रव्यावपने सत्त्वानतगुवा । तसा सठाणा दसूठयाए सखेज्जागुणा । तेहको व्यसस

स्वतन्त्रप्रदेशायागादित्यात्, अनेक यदुत्तरत्वमिति सङ्केपगुणानि तान्युक्तानि ॥ अतित्यस्यसंस्थान
 वानि परिमलसमादीनां व्यादिसंयोगनिव्यक्तत्वेन तेज्यो नित्यदूमीति कृत्वा सङ्कतगुणानि पूर्वस्य उक्तानि प्रदेशादयश्चिन्ताया तु द्रव्यानुसारित्वा
 त् प्रदेशानां पूर्ववदस्यत्ययदुल्लेखे वाच्ये, एवं द्रव्यायप्रदेशाद्यचिन्तायामपि विद्वपरत्वे-द्रव्यतो उन्निर्णयश्चेत्यः परिमलसंस्थानानि प्रवक्ष्यतो उपरि यगु

संवेज्जगुणा । अणित्यत्या सठाणा दस्रठयाए असंवेज्जगुणा । पदेसठयाए सस्रत्योया परिमलठा सठाणा
 पदेसठयाए । यहा सठाणा पदेसठयाए संवेज्जगुणा जहा दस्रठयाए तहा पदेसठयाएयि जाय अणित्य
 त्या सठाणा पदेसठयाए असंवेज्जगुणा । दस्रठपदेसठयाए सस्रत्योया परिमलठासठाणा दस्रठयाए सीवेत्र

यतया सर्वसंस्थानानि सस्रानानि प्रदेशार्थतया । यतानि सस्रानानि प्रदेशार्थतया सङ्केपगुणानि यथा द्रव्यायतया तथा प्रदेशा
 यतयाप पावद्वनित्यत्यानि सस्रानानि प्रदेशार्थतया उपरि यगुणानि । द्रव्यायप्रदेशार्थतया सर्वसंस्थानानि परिमलसंस्थानानि द्रव्यायतया

स्वान द्रव्याधिकपणे करो सस्रानगुणा ४ तेवथी । आयससठाया दस्रठयाए संवेज्जगुणा । पावतसस्रान द्रव्याधिकपणे करो सस्रानगुणा ५ । अतित्य
 ला सठाया दस्रठयाए पदेसठयाए । तेवथी अनित्यस संस्थानवत् परिमलसठायादिना दूतु पादिसवाम नीपनेकरो यथा तेवथको यतिथवा इम क
 रोने समस्रानगुणा । पदेसठयाए सस्रत्योया परिमलसठाया पदेसठयाए । प्रदेशाय चिन्तात्रिविदे द्रव्येने यदुसारि पचाजको पठिनीपर यथ यदुल्ल
 कथा प्रदेशाधिकपणे करो सस्रथी याहा परिमलसस्रान प्रदेशार्थ पदेकरो । यहासठाया पदेसठयाए संवेज्जगुणा । नृत्तसस्रान प्रदेशाधिकपणे करो सस्रान
 गुणा १त्वादि । जहा दस्रठयाए तहा पदेसठयाएयि । अिम द्रव्याधिकपणे कठा तिम प्रदेशाधिकपणे करो कथा । आन अतित्यसठाया सठाया पदेसठ
 याए समस्रानगुणा । यावत् अनित्यसस्रान प्रदेशार्थपणे करो समस्रानगुणा ६ एवमपदेसठयाए सस्रत्योया परिमलसठाया दस्रठयाए । द्रव्यप्रदेश
 दस्रठयायो सस्रथीयाहा परिमलसस्रान द्रव्याधिकपणे करो १त्वादि । यावेव समथी भावियथा । इहा पचि तथीन सम कथा । आय अतित्यया सठा

यानि इत्यादिवाच्यमिति । कृता सामान्यतः सस्यानमरूपका ऽप रवप्रप्रादपेक्षया ता विधीयुः पूर्वोक्तमेवायं प्रस्तावमार्थमाह-कश्चमित्यादि ॥

गमगो ज्ञाणियस्यो जाय स्थित्यस्या सठाणा वसुठयाए स्थसखेजगुणा । स्थित्यस्यैहिती सठाणेहिती द
सुठयाएहिती परिमरुला पदेसठयाए स्थसखेजगुणा । वहा सठाणा पदेसठयाए स्थसखेजगुणा सोचेव
पदेसठयागमठ ज्ञाणियस्यो जाव स्थित्यस्या सठाणपदेसठयाए स्थसखेजगुणा । कहण ज्ञते ! सठाणा प०
? गोयमा ! पच सठाणा पसुहा, तजहा-परिमरुले जाव स्थायते । परिमरुलाण ज्ञते ! सठाणा कि
स एव गमका ज्ञितव्यो यावदभिरयस्थानि संस्थानानि द्व्यार्थेययाऽसङ्कयुक्तानि । अनित्यस्यस्यः सस्यानेत्योद्व्यार्थतः परिमरुतानि प्र

दद्यापतयाऽसङ्कयुक्तानि । दृष्टानि सस्यानानि प्रदद्यापतयाऽसङ्कयुक्तानि । स एव प्रदेयार्थे गमको प्रवितव्यो यावदभिरयस्थानि सस्या
नानि प्रदद्यापतयाऽसस्ययुक्तानि । ज्ञति प्रदत्त । सस्यानानि प्रदत्तानि । पच सस्यानानि प्रदत्तानि तद्यथा-परिमरुतलयावदा
वा द्वावृथाए पससुखगुणा । बावत् पनितल सस्यान द्व्यार्थपदे करो पसदवातगुणा । पचित्तरवहिता सठावेहिता द्वावृथाएहिता परिमरुता प

दमरुवार पससुखगुणा । पनितल सस्यानगमो द्व्यर्थो यपेचावे द्रव्यवको परिमरुतसस्यान प्रदेयार्थपदे करो पसदवातगुणा । जहासठाणा पदेसठ
याए पससुखगुणा । तेजसो वृत्तसस्यान प्रदेयभाववती पसदवातगुणा । साचेव पदेसठए गमया भावितव्य । तेजोव प्रदेयतो यपेचावे भासावो ज्ञा
व्याव पचित्तरवता सठापदेमरुताए पससुखगुणा । बावत् पनितलसस्यान प्रदेयार्थपदे करो पसदवातगुणा ए सामान्यवो सस्यान वज्जा मस्यो
विशेषवो कहणे । बावत् मति सठाणा ए । जेतकभरे हेमवत् सस्यान प्रख्या इ म उत्तर । गावमा पच सठाणा पं ते० । जेतोतम पचसस्यान वज्जा
ते कहणे । परिमरुत जाव यायते । परिमरुत आदिद्व यावत् यायतव्ये कह्या । परिमरुता ज्ञ मति सठाणा कि सस्या पससुखया पचता । परिम
रुत जमगवत् सस्यान ज्ञ सचवाता पचवा पसदवाता पचवा पचता । इ म उत्तर । गावमा वासस्यया वापसस्यया पचवा । जेतोतम जसो सस्या

इह वसुस्थानस्य तदव्यसयोगिनिष्प्रसवता विवक्षयात् पण्येत्युक्तं, अथप्रकारान्तरेण तामेवाह-वत्त्वहानित्यादि ॥ किल सर्वोप्यय लोकाः परिम
कलसंस्थानद्रव्ये निरन्तर व्याप्त सन्तश्च कल्पनया यानि तुल्यप्रदेशावगाहीनि तुल्यप्रदेशानि तुल्यधर्मादिपयवाणि च परिमकलसंस्थानमवति

सखेज्जा ह्यसखेज्जा श्रूयता ? गोयमा । गो सखेज्जा गो ह्यसखेज्जा श्रूयता । वहाण जते ! सठाणा किं
सखेज्जा एवंच एव जाव श्रूयता । इमीसिण जते ! रयणप्यन्नाए पुठवीए परिमकलसठाणा किं सखेज्जा
ह्यसखेज्जा श्रूयता ? गोयमा ! गो सखेज्जा गो ह्यसखेज्जा श्रूयता । वहाण जते ! सठाणा किं सखेज्जा

यतम् । परिमकलसति प्रदन्त । सस्यामानि किं सखेया स्वसख्यया व्यक्तताः ? गौतम । गो सखेयानि गो सखेयानि व्यक्तानि । वृत्ता
नि प्रदन्त । सस्यामानि किं सखेया एवञ्चैव । एवं यावदायतानि । अस्या प्र० । रत्नप्रभाया पृथिव्या परिमकलसस्यामानि किं सख्यया स्वस
खेया व्यक्तानि ? प्र० । गोसख्ययानि गोसखेयानि व्यक्तानि । वृत्तानि प्र० । सस्यामानि किं सख्ययानि सखेयानि व्यक्तानि । एवं
एवं यावदायतानि । अन्तरप्रभाया प्रदन्त । पृथिव्यां परिमकलसस्यामानि एवं चैव । एवमायतानि । एव यावदयः सप्तमायाम् । सीचर्से न

या नञो चक्षणाता व्यक्तता । वहाणं भते सठाणा किं सख्यया एवच एवं जाव श्रूयता । वृत्त इममम सस्यान खू सख्याता ६० प्र उत्तर इम
श्रोत्र जावता इम जावत् पायतलन कञ्चो । इमोसं भते रयणपभाए पुठवीए परिमकलसठाणा किं सखेज्जा सखेज्जा प्रपता । एह हेमगवन् र
रतप्रभा पृथिवीने विद्ये परिमकलसस्यान खू सख्याता । सख्याता सख्याता व्यक्तता प्र० उत्तर । गायमा या सखेज्जा गो सखेज्जा गो सखेज्जा एव
ता । हेभोतम नञो सख्याता नञो सख्यया एतावता व्यक्तता । वहाण भत सठाणा किं सख्यया सख्यया एवंचैव एव जाव श्रूयता । वृत्त इम
गवन् सख्यान खू सख्याता सख्याता सख्याता ६ प्र उत्तर पूर्वोक्तोक्त कञ्चो, इमजावत् पायतलन कञ्चो । सख्यया ७० भते पुठवीए परिमकलस
ठाणा एवच एव श्रूयता एव जाव सखेज्जा । अन्तरप्रभा पृथिवीने विद्ये इमगवन् परिमकलसस्यान ६ प्र उत्तर हेभोतम इमञ्चो कञ्चो इम या

द्रव्याणि तानि तान्येवार्थत्वात् स्थाप्यन्ते । एवं नैवेद्यजातीये घृतेऽप्यस्य मीतराधर्म्यं निश्चिप्यमाये घृतेऽप्यस्य यथाकारं परिमण्डलसंस्था

स्यसंखेजा एवंचेय, एवं जाव स्यायता । सकृरप्यन्नाणं नते ! पुढवीए परिमण्डलसंस्थाणा एवंचेव । एवं स्यायता । एवं जाव स्यामाए । सोहमेण नत । कप्ये परिमण्डलसंस्थाणा एवंचेव । एवं जान स्यस्युए । नैवेद्यगविमाणाणं नते ! परिमण्डलसंस्थाणा एवंचेव । एवं स्यणुत्तरविमाणेसुवि । एवं ईसिप्यन्नाराएवि । जत्यण नते ! एगे परिमण्डलसंस्थाणे जयमण्णे तस्य परिमण्डलसंस्थाणा किं संखेजा स्यसंखेजा स्यणता ?

एत ! कप्ये परिमण्डलसंस्थानाम्येवं चेव एवं पावदप्युतम् । नैवेद्यकविमानेपु परिमण्डलसंस्थानान्येव चेव । एवंमनुत्तरविमानेसुवि । एवं मीपत्तमागभारायामपि । यत्र नदन्त ! एवं परिमण्डलसंस्थानं यवमप्यं तत्र (यवमप्ये) परिमण्डलसंस्थानानि (यथाकारनिवत्तकपरिमण्डलसंस्थानामप्यतिरिक्तानि) किं संखेयानि असंखेयानि प्रमत्तानि ? नीतम । नो संखेयानि नो असंखेयानि प्रमत्तानि । एतानि नदन्त । सु

वत् पवि कइवा इमं यावत् नोचे यातमोएविबो बगे कइवा । साइयव भते कप्ये परिमण्डलसंस्थाणा एवंचेव एवं जाव स्यस्युए । सोधमनामे हेममवन् एवसीबनेवि परिमण्डलसंस्थानं इ प्र उत्तर इमंहीव कइवो इमं यावत् पपुतखने कइवा । नेवेद्यगविमाणां भते परिमण्डलसंस्थाणा एवंचेव एवं प उत्तरविमायेसुवि एवं ईसिप्यन्नाराएवि । नैवेद्यकनामे विमाननेवि हेममवन् परिमण्डलसंस्थानं इ प्र उत्तर हेमोतम इमंहीव कइवो इमं पपुत्तर विमाननेवि पवि कइवो इमं ईपयाभारा कइये सिहयिआ एविबोनेवि पवि कइवो, बहो प्रकारान्ते कप्ये संस्थानं प्रकथयामि कइये । जत्यव भते एगे परिमण्डलसंस्थाणे जयमण्णे तत्र परिमण्डलसंस्थाणा किं संखेजा पसंखेजा पवता । कइ हेयनेवि हेममवन् एवं परिमण्डलसंस्थानं भते एवं ना मध्यमाग जेइना विपुल साधर्म्यबहो यवमप्यं यथाकार इत्यव तिही यवमध्यनेवि परिमण्डलसंस्थानं यथाकार निवत्तक परिमण्डलसंस्थानं भवति रिक्तं तेव एवं सवताता पवता भवंवताता पवता प्रमत्ता 'इ प्र० उत्तर । नोयमा बो संखेजा बो असंखेजा पवता । हेमोतम नहो संख्याताः नहो

नसमुदायो प्रवर्तति तत्र किल वयम्यप्रदेशिकद्वयायां वस्तुसमावेन स्वीकृत्वा दाया पञ्चि प्रक्षा, ततः क्षेत्र्याणां कर्मणः प्रयुक्ततरत्वा द्वीपदीर्घं

गोयमा ! णो संखेज्जा णो छ्यसखेज्जा अणुता । यहाण जते । सठाणा किं सखेज्जा छ्यसखेज्जा एवचेय । एव जाय अयायता । जत्यण जते ! एगे वहे सठाणे जयमज्जे तस्य परिमळसठाणा एवंचेय । एव जाय अयायता । एव एक्केकिं सठाणेण पच विचारियह्वा । जत्यण जते । इमीसे रयणप्यन्नाए पुढवीए एगे परि मळसठाणे जयमज्जे तत्यण परिमळसठाणा किं सखेज्जा पुच्छा, गोयमा ! णो सखेज्जा णो अयसखे

स्यामनि किं मस्येयानि असकययानि भनन्तानि एव चेव । एव यावठायातानि । यच्च (हेस्से) नदन्त । एवं वृत्त सस्यानं यवमप्य तत्र प रिमळससस्यामनि एव चेव । एव यावदायतानि । एवमर्कस सस्यानस पञ्च विचारयितव्याः । यच्च प्रवृत्त । अस्यां रवमनायां पृथिव्या मेव परिमळस सस्यानं यवमप्य तत्र परिमळससस्यामनि किं सकययानि पुच्छा नीतम । ना सकययानि नो असक्येयानि भनन्तानि ।

यमसखाता एतत्त भनन्ताहे । यहाचं भते सठावा किं सखेज्जा असखेज्जा एवचेय एवं जाय पायता । वृत्त इमगवन् संखान छ्मं सबखाता पचवा यस यताता इत्थादि प्रत्य उत्तर इमीतम इमहीज इम बावप् पावतकण कइवा । जतच भते एम वड सठाच जवमज्ज । किङ्की इमगवन् एव सुत्तसंखान यवमज्ज । तत्त परिमळसठावा एवचय एवं जाय पावता एवं एवज्ज सठाचवं यच्च विचारियह्वा । तिङ्की परिमळसस्यान इमहीज एव यदि कइवा इम बावप् पायतकमे इमहीज कइवा इम एवज्ज संखानसखात पचवा विचारवा पूर्वोक्तहीज संखान प्रकयवाभते रत्तमप्रमादि भेदेरौ कइहे—जत च भते इमीस रसकयमा० पठवो० एगे परिमळसठाचे जवमज्ज । किङ्की इमगवन् एव रत्तमप्रमाद्विबोमे विदे एव परिमळसस्यान ववमज्ज । तत्तच परिमळसठावा किं सखेज्जा पच्छा । तिङ्का परिमळस संखान छ्मं सख्याता भववा असस्याता पचवा यनन्ता इ प्र उत्तर । गावमा वा सखेज्जा वा असखेज्जा पचवा । इमीतम नहो सबखाता नहो असखाता नहो असखाता भनन्त छे । यहाच भते सठावा किं संखेज्जा एवचेय एव जाय पायता । वृत्त इम

तरामः ततः परेयोः समेकाख्याप्यतरत्वात् इत्यत्र ॥ तदा एव यावत् दुर्लभमपेक्षायाः कल्पयतमत्वेन प्रकृतमा इत्येव तुल्ये स्वद्वन्द्वेय परिमण्डलद्वये ये
वाकारेण निरूप्यन्ते इति इदमवशिष्टाव्यते-अत्यन्ति ॥ यत्र दशो ॥ एतेषु ॥ एक ॥ परिमण्डलेति ॥ परिमण्डल सस्यान वक्तव्य इति गम्य
ते ॥ नवमज्जिति ॥ यवस्येव भक्ष्य मप्यभानो यस्य विपुलत्वसाधन्यो तद्व्यवस्य यवाकारमित्यर्थः ॥ तत्र यवस्य परिमण्डलसस्यानां यवाकार
निवत्तु परिमण्डलसस्यानव्यतिरिक्तानि चिं सस्यानानीत्यादि प्रसङ्गः ॥ अतएव इत्यन्तानि यवाकारनिवत्तुस्य साया मननानुसृत्या तदपस्यया च

ज्या अणुता । वह्नाण नन्ते । सठाणा किं सखेज्जा एवचेव । एव जाव अ्यायता । जत्यप नन्ते ! इमीसे
रयणप्यन्नाए पुढवीए एगे यहसठाणे जवमज्जे सत्यण परिमण्डलसठाणा किं सखेज्जा पुच्छा, गोयमा । गो
सखेज्जा गो ध्यसखेज्जा अणुता । यह्ना सठाणा एवचेव । एव जाव अ्ययता । एव पुणरवि एक्केक्कासठाणेण

पूतानि प्ररत्त । सस्यानानि चिं सकयेपानि एवं चेव । एवं यावदापतानि । एव महत्त्व । अस्या रत्तमप्राया पृथिव्यामेव दृष्ट सुस्थानं तत्र
परिमण्डलसस्यानानि चिं सकयेपानि पुच्छा, नौतम । गो सकयेपानि गो सकयेपानि प्रमक्तानि । दृष्टानि संस्थानानि एव चेव । एव या
वदापतानि । यत्र प्ररत्त । अस्यां रत्तमप्राया पृथिव्या मेव दृष्ट सुस्थानं यवमप्य तत्र परिमण्डलसस्यानानि चिं सकयेपानि पुच्छा नौतम ।

यवन् संस्थान एव सुववाता एवादि पूर्वीकपदेव कर्त्तव्यो इमं यावत् यावत्तकमे कर्त्तव्य । अतर्कभेदे इमीचे एवचप्यमाए इदमेव एगे यहसठाचे जवमज्जे ।
विहर्त्त व वाच्यानकारे, इमंयवन् एव रत्तमप्राया पृथिवीमेवमे एव दूतसंस्थान जवमज्जे । ततर्क परिमण्डलसठाया चिं सखेज्जा पुच्छा । तिर्हा परि
मण्डलसत्यान एव सकस्यातावे इत्यादि प्रत्यु वपर । यावता वा सखेज्जा वा पर्सकेज्जा चकता । नौतम नको सुववाता नको चसपवाता चकतावे । व
हापठाया एवमेव एवं जाव चापता एव चकरि यवेकसठायेवं पंच विचारिसया । दूतसत्यान पंचि इमीके कर्त्तव्य इयं यावत् यावत्तकमप्राया जव
गो इमं नको एवमेव सकस्यानर्कपाते पंच विचारिदा । यवेग हेतिहः याव वावरे एव जाव चवेसुतमाए एव चवेमुनि । विचरोव हेतिहः यावन् याव

यथाकारनिष्पादकानां मननमुबध्नीनत्वादिति । पूर्वोक्तामेव संस्थानप्ररूपकां रचप्रभाविनेवेनाह-कथ्येत्यादि ॥ शूत्रसिद्धं अथ सस्यानागम्येव प्रदे-
 दातो ऽवमाहृतय निरूपयन्नाह-यद्वहमित्यादि ॥ अथपरिमरुतल पूर्वमादायुक्त निहतु कस्मा तस्यायोग वृत्तादिना क्रमेण तानि निरूप्यन्ते ? उच्यते
 वृत्तादीनि ब्रह्मायपि प्रत्येकं समसङ्गविषमसङ्गप्रदेका म्यत स्तास्याभ्यासो तेषां पूर्वमुपपत्त्याः परिपक्वसस्य पुनरतदभावा त्पद्याद्विचित्रत्वाद्वा शूत्र
 गते रिति ॥ पञ्चवहति ॥ सयतः सम पनवृत्तं मोदकवत् ॥ पपरवहति ॥ बाहस्यतो हीनं तदव प्रतरवृत्तं मरुतकवत् ॥ श्रयपयसिदिति ॥ विषम

पच विचरियस्वा जहेय हेठिस्वा जाव आयतेण । एव जाव अहे सतमाए । एव कप्येसुवि जाय इंसिप्य
 झाराए पुठयीए । यहेण जते ! सठाणे कइपएसोमादे पखत्ते ? गोयमा ! यहे सठाणे दुविहे पखत्ते, त०
 घणयहेय पयरयहेय । सत्यणं जे से पयरयहे से दुविहे पखत्ते, तंजहा--सुयपएसिएय जुम्रपएसिएय ।

मो मध्येयानि मो एषंस्येयानि अमन्तानि । वृत्तानि सस्यानाभ्येय चेव । एव यावदायतानि । एव पुनरप्यर्ककेन संस्थानेन पञ्च विचारयि-
 तव्याः पर्येषापस्तमानि यावदायतानि । एवं यावदथः सतमायाम् । एवं कस्येवपि यावदीपप्रमाभाराया पयिव्यां । वृत्त प्रदन्त । संस्थानं
 कतिमदक्षिणं कतिमदेकावगाढं प्रपन्नम् । नीतस । यत्त संस्थानं द्विविधं प्रपन्नं, तद्यथा-पनवृत्तं च प्रतरवृत्तं च । तत्र पञ्चप्रतरवृत्तं तद्वि-

तन्मो कइवो इम यावत् मोचे सातमोदुविहो सगे कइवो इम देवकाबनेविये पयि कइवो । जाव ईसिप्यभाराए पठथोए । यावत् ईपव्याभारा मोदुवि-
 धगे सव इमत्र कइवो । कहेवभते सठाणे कइ पणसिए कइपएसोमादे प० । वृत्त इममममन् संस्थान केतका प्रदेयिवका केतका प्रदेयावगाढो प्ररूप्यो
 १ प्र० उत्तर । यायमा बहेठठाच दुविहे पं तं । हेथीतम नूनसस्यान केइमेव प्ररूप्यो त कइवो । यववदय पवरवहेव । सर्वद्विमि सम वनवृत्त मो
 दइमोपरे बाहस्यवको हीन तेकोअमतर वृत्त मण्डकमोपरे । तन्मव कोस पयरवह स दुविहे प० त । तिहो केव प्रतरवृत्त त केव अहे प्ररूप्यो ते क
 हे--पायपएसिएय सुअपएसिएय । विषम अथयमदेय मोपका तेव यावप्रदेयिक कइविये समसङ्गप्रदेयिक मोपका ते सुअप्रदेयिक कइविये । यत्तच

[illegible]

મ્મપણસિણ્ય । તત્થણ જે સે ઈયપણસિણ સત્તપણસિણ સત્તપણસોગાઢે પચ્છત્તે, ઉક્કોસેણ છણ તપણસિણ અસસેજ્જપણસોગાઢે પચ્છત્તે । તત્થણ જે સે જુમ્મપણસિણ સે જહ્મણે વત્તીસપણસોગાઢે પચ્છત્તે । ઉક્કોસેણ છણતપદેસિણ અસસેજ્જપણસોગાઢે પચ્છત્તે । તસણ નત્તે । સઠાણે કાતિપદેસિણ કાતિપદેસોગાઢે પચ્છત્તે ? ગોયમા । તસેણ સઠાણે ઘુનિહં પચ્છત્તે, તજહ્મ—ઘણતસેય પથરતસેય । તત્થણ જે સે પથરતસે

पन्येन सप्तमद्वित्रं सप्तमदेवायगाढं प्रपन्नम् । उत्तर्येतोन्नतप्रदेशिणं सप्तमेयप्रदेशावगाढं प्रपन्नम् । तत्र मलमुग्गमप्रदेशिणं तज्ज पन्येन द्वा
त्रिंशत्प्रदेशिणं द्वाविंशत्प्रदेशावगाढं प्रपन्नम् । उत्तर्येतोऽन्नन्तप्रदेशिणंसप्तमेयप्रदेशावगाढं प्रपन्नम् । अस्मिन्नन्त । अस्मान् कालिप्रदेशिणं

अपदेयिक तेन अवश्यको सातप्रदयिक सात प्रदयावगाठ कथा एवमादिना परमात्मी एक ऊपर आपिये एने एक नीचे आपिये इस समप्रदेयिक घनभूत हुवे । उदासिर्न पञ्चतपसिए यसखेखपसायाठि प । उटखटखको पञ्चप्रदेयिक पञ्चवदयावगाठ प्रक्यो । तत्त्व जेसे सुखपयसिए से लख न्न बत्तोसपसिए बत्तोसपसायाठि प । तिहा जेइ समप्रदेयिक ते अवश्यको बत्तोसप्रदेयिक पञ्चवदयावगाठ एकारप्रदेयना एव प्रतर पञ्चने ऊपरैएइहा होइ बार प्रक्रमना चौआप्रतर रखापिये तिवारे समसा पञ्चवोसप्रतर हुवे तिवारपखो प्रतर ठाउ बिषयापरमात्मी ऊपरै बनेरा ४ परमात्मा आपिये इस नीचे पदिक्तापिये तिवारे ३२ हुवे । उदासिर्न पञ्चतपसिए यसखेखपसायाठि प । उटखटखको पञ्चप्रदेयिक पञ्चवदयावगाठ प्रदयावगाठ भावना पूववत् । तसेवर्मते सठाव कति पदेसिए कतिपसोयाठि प । भयइममभन् सखान केतसापदयिक केतसाप्रदयावगाठ प्रक्यो १ प्र सत र । मावमा त सेव सठाव दुबिच प त० । इनीतम १४ससखान केइपञ्चारे कथा ते लख । पञ्चतसेव पञ्चतसेव । पञ्चतसेव प्रतरतसेव । तत्त्व जे से

वीमदपदमिपति ॥ एव एतस्य मन्त्रप्रदीपिकाप्रत्योपदि चतुर्दश सप्तविंशतिप्रदीपिका ॥ न जे जुम्स
पदमिप मे उदरसे चतुर्दश सप्तविंशतिप्रदीपिका ॥ एव एतस्य मन्त्रप्रदीपिकाप्रत्योपदि चतुर्दश सप्तविंशतिप्रदीपिका ॥

नुयपएसिए से जहणेण गयपएसिए गयपएसिएसोगाढे पयसि ॥ उक्कोसेणं अणतपएसिए अणतपएसिएसोगाढे
पयसि ॥ तत्यण जे से जम्पपएसिए से जहणेण चउपपएसिए चउपपदेसोगाढे पयसि ॥ उक्कोसेण अणतप
दमिए तचेव ॥ तत्यण जे से घगचउरसे से दुयिहे पयसि, तजहा-तयपएसिए य जुम्पपएसिए य ॥ तत्यण
जे से नयपएसे से जहणेण ससाथीसपएसिए ससाथीसपएसोगाढे, उक्कोसेण अणतपएसिए तहेय ॥ तत्यण जे

मदो पयेव एतस्य यावताय यतदोत्र प्रदीपिका मन्त्रपय्यन मन्त्रप्रदीपिका मन्त्रप्रदीपिका मन्त्रप्रदीपिका मन्त्रप्रदीपिका
मन्त्रप्रदीपिका ॥ तत्र यतपुग्गमप्रदीपिका मन्त्रपय्यन मन्त्रप्रदीपिका मन्त्रप्रदीपिका मन्त्रप्रदीपिका मन्त्रप्रदीपिका
मन्त्रप्रदीपिका मन्त्रप्रदीपिका मन्त्रप्रदीपिका मन्त्रप्रदीपिका मन्त्रप्रदीपिका मन्त्रप्रदीपिका मन्त्रप्रदीपिका मन्त्रप्रदीपिका

पदमागठि ॥ तत्र अद्वयवको नवप्रदीपिका नवप्रदीपिकागठि प्रदीपिका ॥ उक्कोसेण अणतपएसिए अणतपएसिएसोगाढे पयसि
पदमागठि प्रदीपिका ॥ तत्यण जे से जुम्पपएसिए तिही जेह नुममप्रदीपिका ॥ य उदरसे चउपपएसिए चउपपएसिएसोगाढे पयसि
नवप्रदीपिका चतुर्दशप्रदीपिकागठि प्रदीपिका ॥ उक्कोसेण अणतपएसिए अणतपएसिएसोगाढे पयसि
मे य दुविपे ॥ तिही जेह नवप्रदीपिका चतुर्दशप्रदीपिकागठि प्रदीपिका ॥ तत्यण जे से चउपपएसिए
तत्र जे से पादपएमे अद्वयवको यताथीसपएसिए मन्त्रप्रदीपिकागठि ॥ तिही जेह पादपएसिए तिह अद्वयवको यताथीस प्रदीपिका
यमागठि अद्वयवको यताथीस दीप्य सापिदे ॥ उक्कोसेण अणतपएसिए अणतपएसिएसोगाढे पयसि ॥ तत्यण जे से चउपपएसिए

સ્વાપત્તં પ્રદેશનેથીરૂપં પ્રતરાયત સ્તત્વિષ્ણમયેલીદુપાદિરૂપ પનામતં યાજ્ઞત્વિષ્ણમોયેતત્તમેવેલીરૂપ' તન્ન યેશ્વામયત મોક્ષ પ્રદેશિક જપત્ત્ય ત્રિ પ્રદશિક તદ્વય યુગ્મપ્રદશિક દ્વિપ્રદશિક ૬ જ સ ટંપપર્ણસિંહુ સે જહણ્ણ પશ્વરસપર્ણસિંહુ ૭ એવ તદેવ યુગ્મપ્રદશિક મેવ પનાયતમોજઃપ્રદશિ

સે જુમ્મપર્ણસિંહુ સે જહણેણ છૂઠપર્ણસિંહુ અઠપર્ણસોગાઠે પચાત્તે । ઉક્તોસેણ અણતપર્ણસિંહુ તદેવ । આય તેણ જતે ! સઠાણે કઠપર્ણસિંહુ કઠપર્ણસોગાઠે પચાત્તે ? ગોયમા ! આયતેણ સઠાણ તિયિહે પચાત્તે, તં સેત્તિયાયતે પયરાયતે ધનાયતે । તત્તયણ જે સે સેત્તિઆયતે સે દુવિહે પચાત્તે, તજહા-ત્તયપર્ણસિંહુય જુમ્મ પર્ણસિંહુય । તત્તયણ જે સે ટંયપર્ણસિંહુ સે જહણેણ તિપર્ણસિંહુ તિપર્ણસોગાઠે, ઉક્તોસેણ અણતપર્ણસિંહુ તત્તે

માર્ગે શરજર્પતે જ્ઞાતપ્રદશિક તથેવ । તન્ન પત્તયુગ્મપ્રદશિક તજ્જપમ્પનાપ્રદશિકમપ્રદેશાવગાઠં પ્રપ્પસ । ઉત્તપત્તોજ્ઞાતપ્રદશિક તથેવ । આયત વદ્ધા । સત્ત્યામે જતિપ્રદશિક જતિપ્રદેશાવગાઠ પ્રપ્પસમ્ ? મોત્તમ । આયતં સત્ત્યામે ત્રિવિવ પ્રપ્પસ તદ્વાયા-અસ્થાયત્ત પરાયતં ધનાયત । તન્ન પત્તજ્ઞરૂપાપતં તદ્વિવિવં પ્રપ્પસં તદ્વાયા-ટંકાપ્રદશિક ચ યુગ્મપ્રદશિક જ્ઞ । તન્ન પત્તવોક્ષાપ્રદશિક તત્ત્વપમ્પમ ત્રિપ્રદશિક ત્રિય

પર્ણસિંહુ સુ જહણ્ણ પહુપર્ણસિંહુ પહુપર્ણમાઠ પ । તિહી જેવ સમપ્રદશિક તેવ જવજ્ઞયલી પાઠ પ્રદેશિક પાઠ પ્રદેશાવગાઠ । ઉક્તોસિંહુ પહુપર્ણસિંહુ તથેવ । જહણ્ણલી પજ્ઞાતપ્રદેશિક પજ્ઞાતપ્રદેશાવગાઠ । આયતેજં મ્હે સઠાવે જહ પર્ણસિંહુ જતિપર્ણસોગાઠ પ । આયત જેમગવન્ન સંજ્ઞાત જ તિપર્ણસિંહુ જતિપ્રદેશાવગાઠ વદ્ધા ૨ પ્ર જશ્વર । નાવમા પાવતેજ સઠાવે તિવિવે પં ત । જેમોત્તમ આયતસજ્ઞાત તોત્તમેવે જહા ત વદ્ધેવે । મેઠિપાચતે પચાચતે વદ્ધાચતે । જવિજહર સોય નિચ્છાચતેજ્ઞાતિ જરિય વાદ્ધવિચ્છા પજ્ઞાત જ્ઞવિવજ્ઞ રૂપ । તત્ત્વજ્ઞ જ સ સેઠિપાચતે સે દુવિવે પ ત । તિહી જેવ જ્ઞેનિપાચત તેવ જેવુંમદે જહા તે વદ્ધેવે--પાઠપર્ણસિંહુય જહણ્ણપર્ણસિંહુય । વિવમપ્રદેશિક યુગ્મપ્રદશિક । તત્ત્વજ્ઞ જે સે આયપર્ણસિંહુ સે જહણ્ણ તિપર્ણસિંહુ તિપર્ણસોગાઠ । તિહી જેવ પાજ્ઞપ્રદેશિક તેવ જવજ્ઞયલી વિપ્રદેશિક વિપ્રદેશાવગાઠ । ઉક્તોસેણ પર્ણતપર્ણસિંહુ તથેવ । જહણ્ણ

ससत्त्वान्नित्यादृक्का व्यवस्थिता स्तदपेक्षेयस्यैः ० सिय कळुजुम्मेति ० तत्प्रदक्षाना बहुलापहारवारपट्टियमावना तत् पर्यवसितत्वे कृत्युगम त
 दस्यात् यदा त्रिपयवसान तत्तथा श्लोक एव द्वापर कस्योक्तवति यस्मादृक्कापि प्रदक्ष सव्वो उव्वो उव्वो इति अथावगाइमदक्षुनिद्वय
 वायाइ-परिमळत्स्यादि ० कळुजुम्मेपयसोणाइति ० यस्मा त्परिमळत्वे अथवा विद्यतिप्रदक्षवावगाइमुक्क विद्यतय बहुलापहार वतुःपयवसि

मा । सिय कळुजुम्मे सिय तेहगे सिय दाथरजुम्मे सिय कलिहगे, एव जाव स्यायते । परिमळलाण ज्ञते ।
 सठाणा पदेसठयाए कि कळुजुम्मा पुच्छा, गोयमा । ठंघादेसेण सिय कळुजुम्मा जाव सिय कलिहगा ।
 थिहाणादेसेण कळुजुम्मा त्रि तेहगायि दाथरजुम्मायि कलिहगायि एव जाव स्यायता । परिमळलेण ज्ञते ।

व्या भीतम् । स्यात्कृतपुग्न स्यात्प्रीक्षाः स्याद्वापरपुग्नं स्यात्कस्योक्ताः । एव यावदायतम् । परिमळत्तानि नदन्त । सत्त्वानानि प्रदेशार्थेयथा
 कि कृतपुग्नानि पुच्छा गीतम् । ओपादेवान स्यात्कृतपुग्नानि यावत्स्यात्कस्योक्तांसि विधानाद्वान कृतपुग्नान्यपि श्रोतांस्यपि द्वापरपु
 ग्नान्यपि कस्योक्तोस्यपि एव यावदायतानि । परिमळत्वे नदन्त । सत्त्वान कि कृतपुग्नप्रदक्षवावगाइ यावत्कस्योक्तः प्रदेशावगाइम् ? गीतम् ।

नरो द्वापरदुग्म कथात्रहे इम यावत् पायवस्ये कथा । परिमळत्वे भते सठाव पदसहाए कि कळुजुम्मा पुच्छा । पारसद्वय देमववन् सत्त्वानप्रदेया
 वपवे विधत्तादि वचनपठेगणिवे जइ प्रदेय परिमळत्वेयान निष्पादक रक्षा तेहगे अपेयाय ए कृतदुग्म ६ प्र० उत्तर । गोयमा सियकळुजुम्मे सि
 य तेपामे सिव दाथरजुम्मे सिव कलिधाने दवे जाव पावते । हेगीतम् कथाचित् कृतदुग्म तेह प्रदेये वारिने अपहरवे वार शेपरहे ता कृतदुग्म
 इम वीजरहे ता यथाव दावरहे ता द्वापरदुग्म ० वरहे कथाव इम यावत् पायवस्ये कथा । परिमळत्वा भते सठावा पदेमहाए कि कळुजुम्मा
 पुच्छा । वना परिमळत्वेयान देमववन् प्रदेयावपवे ए कृतदुग्म ६ प्र० उत्तर । पायमा पावाइवेव सिव कळुजुम्मा जाव सिय कलिधाना । हेगी
 तम् सामान्यवरो कदाचित् कृतदुग्म इत्थ दि यावत् कदाचित् कथाव इवे । विद्यावाइवेव कळुजुम्मावि तेपायावि द्वापरजुम्मावि कलिधानावि एव

तस्य मन्त्रेण यत् परिमलसाम्भवेति ॥ यद्येकमित्यादि ॥ सिय कळजुम्भपएसोगाढेति ॥ यत्प्रतरवृत्तं हादशप्रदक्षिणं यत् यमपुत्त हादशप्रदे
 श्चिदमुत्त त यत्तुआपहारे चतुरग्रत्वा स्वतःपुग्मप्रदेशावगाढं ॥ सिय तर्तुपएसोगाढेति ॥ यत् यत्तुत्तं सप्तप्रदक्षिणमुत्तं तत् अग्रत्वात् श्र्योज
 प्रदेशावगाढ ॥ सिय कळिगपएसोगाढेति ॥ यत्प्रतरवृत्तं पञ्चप्रदक्षिणमुत्त तर्कप्राप्त्यात् कस्योक्तःप्रदेशावगाढमिति ॥ तत्सेवमित्यादि ॥ सिय च

संठाणे किं कळजुम्भपएसोगाढे जाय कळिगपटेसोगाढे ? गोयमा ! कळजुम्भपएसोगाढे णो तेनुगपदे
 सोगाढे णो दायरजुम्भपएसोगाढे णो कुलिगपएसोगाढे । यद्देण ज्ञते ! संठाण किं कळजुम्भे पुच्छा , गोय
 मा ! सिय कळजुम्भपएसोगाढे सिय तेनुगपएसोगाढे णो दायरजुम्भपएसोगाढे , सिय कळिगपएसोगाढे

तत्पुग्मप्रदेशावगाढं नैव श्र्योज प्रदेशावगाढं नैव हापरपुग्मप्रदेशावगाढं नो कस्योक्तःप्रदेशावगाढम् । पुत्त नदत्त । सत्यान किं कृतपुग्म प
 च्चा गीतम् । स्यात्तत्पुग्मप्रदेशावगाढं स्यात्पुत्र प्रदेशावगाढं नो हापरपुग्मप्रदेशावगाढं स्यात्कस्योक्तःप्रदेशावगाढम् । अस्त्वं मदत्त । स

जाय पादः । विधानपादशोन एकेन इत्थं कृतपुग्म पविश्वत्राज पविश्वे इम यावत् पादतस्तं कथ्यो,
 द्विषे पय्याइप्रसेम निरुपयमीवाञ्चि कथ्ये । परिमलकभते संठाणे किं कळजुम्भपएसोमाढे जाय कळिगपएसोगाढ । परिमलक जेमगवन् सत्यान एव न
 तत्तममदय पय्याइ रक्षा जावत् कल्याणप्रदेग पय्याइ रक्षा इ म उत्तर । मायमा कळजुम्भपएसोमाढे चातेपागपएसोमाढे चातेपागपएसोमा
 टे चाकनिधामपण्यामाढे । जेमौतम् कृतपुग्म प्रदेशावगाढ इवे ज्ञजम्भौ परिमलक जवन्वन्वौ कौसप्रदेमिच पय्याइ रक्षोक्ता ते कौमने चार एव च
 पकरता चार जेमौतम् इम परिमलकान्तरनेविदै पवि कथ्यो तेमाढे नञो रक्षाज प्रदेशावगाढ नञो हापरपुग्म प्रदेशावगाढ नञो कल्याण प्रदे
 यावगाढ । कथ्य भते संठाणे किं कळजुम्भ पुच्छा । पुत्त जेमगवन् सत्यान एव कृतपुग्म प्रदेशावगाढ इ म उत्तर । मायमा कळजुम्भपएसो
 माढ सिय तथामपएसोमाढ चादायरजुम्भपएसोमाढ सिय कळिगपएसोमाढ । जेमौतम् कदाचित् कृतपुग्म प्रदेशावगाढ तेकिम् तेन ज्ञजम्भुत्त वादे

ઝડપપણેસોચાડેતિ ॥ વધુમધ્યસ્થ ધતુઃપ્રદેશિક તત્કલતપુમમપ્રદેશાવગાઠે ॥ સિય તેયોમપણેસોગાઠેતિ ॥ યરપ્રતરઅચ્છં ત્રિપ્રદેશાવગાઠપતનઅચ્છં વ્ય
પન્નચિત્રિતપ્રદેશાવગાઠ તપુપત્તાપ્ત્યાવ પ્રદેશાવગાઠે ॥ સિય દાવરજુમ્મપણેસોગાઠેતિ ॥ યરપ્રતરઅચ્છં વદ્વપ્રદેશિકમુષ્ણ તદુપત્તા દ્વાપરપ્રદેશા

તત્તેણ જતે ! સઠાણે પુષ્કા , ગોયમા ! સિય કઠ્ઠજુમ્મપણેસોગાઠે સિય તેતંગપણેસોગાઠે સિય દાવરજુમ્મ
પણેસોગાઠે ણો કલિતંગપણેસોગાઠે ! ચડરસેણ જતે ! સઠાણે જહા વહે તહા ચડરસેવિ ! સ્થાયતણ જતે !
પુષ્કા ? ગોયમા ! સિય કઠ્ઠજુમ્મપણેસોગાઠે જાય સિય કલિતંગપણેસોગાઠે ! પરિમઠ્ઠાણ જતે ! સઠાણા

સ્થાન પુષ્કા ગૌતમ ! સ્વાસ્થ્યુગ પ્રદેશાવગાઠ સ્વાહાપરપુમમપ્રદેશાવગાઠ નો કસ્યોગ પ્રદેશાવગાઠમ્ ! ધતુરજ
પ્રદક્ષ ! ઇસ્થાન યપા વૃત્ત તથા ધતુરજમપિ ! ધાયત પ્રદક્ષ ! પુષ્કા ગૌતમ ! સ્વાસ્થ્યુમમપ્રદેશાવગાઠમ્ યાયરસ્વાસ્થ્યુજાઃપ્રદેશાવગા

પ્રદેશિક થયો જહ ધનવૃત્ત ધનીસપ્રદેશિક જહા તેજને ચારને પપજારી ચાર ધરયોષજી કૃતસમ પ્રદેશાવગાઠ કુવે તથા જહ ધનવૃત્ત સપ્રદેશિક
ત ચારે પપજારી તોન મયરદે તેમાટ શ્વાલ પ્રદેશાવગાઠ દ્વાપરજમ પ્રદેશાવગાઠ નહો પ્રતરવૃત્ત પંચપ્રદેશ ધરમાજ્ઞા તે ચારેમાગે પપજારી પણ
મય રહે તેમાટ વદાપિત્ત જહાજ ! તત્તેજ મતે સઠાજ પુષ્કા ! શ્વસ જેમગવન્ સક્ષામ દ્વાલિ મન્ન જતર ! યાદમા સિયકઠ્ઠજુમ્મપણેસોગાઠ સિય તેયો
મપણેસોગાઠ સિય દાવરજુમ્મપણેસોગાઠ ચા જલિપાગપણેસોગાઠે ! જેમોતમ જહ ધનવૃત્ત તેજ કૃતસમ પ્રદેશાવગાઠ કુવે જહ પ્રતરજમ
તોનપ્રદેશ ધરગાઠ તથા ધનવૃત્ત પૈષોસ પ્રદેશ ધરગાઠ તેજને તોન મેયજી ગાલપ્રદેશાવગાઠ જહ ધનવૃત્ત યટપ્રદેશિક જહા તેજને જાવ મેયજી
દ્વાપરજમપ્રદેશાવગાઠ પચિ કલ્પાપ્રદેશાવગાઠ નહો ! ધરસેવ મતે સઠાજે જહા વહે તહા ધરસેવિ ! ધતુરજ જેમગવન્ ઇસ્થાન રત્તાલિ પ્રદક્ષ જ
તર જિમ વૃત્તજહા તિમ જરમ પચિ જહા વૃત્તક વદાપિત્ત કૃતસમ પ્રદેશાવગાઠ દ્વાલિ જહા ! ધાયતણ મત પુષ્કા ! ધાયત જેમગવન્ ર
મ જતર ! યાદમા સિયકઠ્ઠજુમ્મપણેસોગાઠ જાય સિય જલિપામપણેસોગાઠ દ્વાર પ્રદેશાવગાઠ જહા તેજ જતસુરમાદિ પ્રદેશા

वगाहमिति । चतुरंशेकमित्यादि । जहावहति । सियककठमुम्पएसोगाढे सिय तेनुपएसोगाढे सिय कलिठियएसोगाढे इत्यथ । तत्र परमतर चतुरस्र चतुःप्रदेशिन् पनचतुरस्र चाष्टप्रदेशिकमुक्त्वा तच्चतुरस्रत्वा स्तुतयुग्मप्रदेशावगाढ तथा यत्तुनचतुरस्रं सप्तविंशतिप्रदेशिकमुक्त्वा तत्तुयुग्मत्वा त्र्येकाः प्रदेशावगाढ, तथा परमतरचतुरस्रं भवप्रदेशिकमुक्त्वा तदेकाग्रत्वा तत्स्योक्त प्रदेशावगाढमिति । आयेयेभिमित्यादि । सियककठमुम्पएसोगाढे

किं ककजुम्मपएसोगाढा ततुगपुच्छा, गीयमा ! उधादेसेणवि विहाणादेसेणवि ककजुम्मपदेसोगाढा णो तेनुगपदेसोगाढा णो दायरजुम्मपएसोगाढा णो कलिठुगपदेसोगाढा । वहाण जते ! सठाणा किं ककजुम्म पदसेपुच्छा, गीयमा । उधादेसेण ककजुम्मपदेसोगाढा णो तेनुग णो दायरजुम्म णो कलिठुग, विहाणा

इम् । परिमकल्लानि जदत्त । सत्थानि हि क्तयुग्मप्रदेशावगाढानि त्र्येका पुच्छा भीतम । ओपादेसेनापि विचामादेसेनापि क्तयुग्मप्रदेशावगाढानि नो त्र्येका प्रदेशावगाढानि नोदापरयुग्मप्रदेशावगाढानि नो कस्योक्त प्रदेशावगाढानि । दृत्तानि जदत्त । सत्थानानि हि क्तयुग्मप्रद

वगाढ वाय इम यावत् यन्ववको कदापि क्त्वाकप्रदेशावगाढ कदावा ते इम जेइ अस्सावण चिप्रदेशावगाढ ते य्वाकप्रदेशावगाढ तथा जेइ अस्सावण दिपटे यक् ते वापरययमप्रदेशावगाढ तथा जेइ यनायत पेताओसप्रदेशावगाढ ते क्त्वाकप्रदेशावगाढ ० एकत्वे चित्तत्वा, द्वित्वे पुवकत्वे चित्तत्वे । प रिमकल्लानं यंते भठावा हि क्त्वाकपएसोगाढा तेपोमा पुच्छा । परिमकल्ल पुवकत्वे जेमगवन् संस्मानं क्त्वा क्तयुग्मप्रदेशावगाढ य्वाकप्रदेशावगाढ इ वत्तर । मायमा चावाहसेवि । जेमोतम सामान्यवको समस्तकोण परिमकल्ल इत्यस्य तथा । विहाणादेसेवि क्त्वाकपएसोगाढा वा तेभागपएसो गाढा वा दावरजुम्मपएसोगाढा वा क्त्वापोगपएसोगाढा । सेतवको पुवक् परिमकल्लाने इत्यत्र ते पाधादये पचि तथा विधानादेशे पचि क्तयुग्म प्रदेशावगाढ इव वास तथा वाओसपमस्य प्रदेशावगाढ पचेवरो तइने क्त्वा तेमाट य्वाकप्रदेशावगाढ नहो वापरजुग्म प्रदेशावगाढ नहो क्त्वाकल्लप्रद मायमाढ नहो । बहावं भते सठावा हि क्त्वाकपएसो पुच्छा । इत्त जेमगवन् संस्मानं यक् क्त्वा क्तयुग्मप्रदेशावगाढ तथा य्वाकप्रदेशावगाढ इ प्र क

ति ॥ यहुभायतं हादक्षप्रदेशिबुद्धं कुरुतपुममप्रदेशावगाढं यावत्करवात् ॥ सिय तेष्टपपसोमाहे सिय दावरजुम्मपएसोगाढोति दूद्वयं सवव
पञ्चस्यायत त्रिमदसावगाढ यव प्रतरायतं पञ्चदशमप्रदेशिकं मुळ तत्पुयत्वा स्त्रोण प्रदसावगाढ यत्पुमः श्रेस्यायत द्विमदक्षिक पच प्रतरायत
पदमदक्षिकं तद्वयत्वा हापरपुममप्रदेशावगाढ ॥ सिय कसिष्ठपएसोगाढोति ॥ यहुभायत पञ्चदशादिशाम्प्रदेशिकं तद्वयापत्वात्कस्योण प्रवथाय

देसेण कळजुम्मपदेसोगाढावि तेत्तगपदेसोगाढा कलित्तगपदेसोगाढावि । तसा
ण जत्ते । सठाणा कि कळजुम्मा पुच्छा, गोयमा ! उधादेसेण कळजुम्मपदेसोगाढा णो तेत्तग णो ठावर
जुम्म णो कलित्तगपएसोगाढावि, विहाणादेसेण कळजुम्मपएसोगाढावि तेत्तगपएसोगाढावि दाथरजुम्मप

शपुच्छा गीतम । ओपादेशेन कृतपुममप्रदेशावगाढानि मो ओजःप्रदेशावगाढानि मो कस्योच्चःप्रदेशावगाढा
नि विषामादेशेन कृतपुममप्रदेशावगाढान्यपि मो हापरपुममप्रदेशावगाढान्यपि कस्योच्चःप्रदेशावगाढान्यपि । अ
स्मावि मदत्त । सत्यानानि किं कृतपुमानि पुच्छा, गीतम । ओपादेशेन कृतपुममप्रदेशावगाढानि मो ओजःप्रदेशावगाढानि मोहापरपुम

तर । गावमा थाथादेशेन कृतकस्यपसागाढा ओतेषामा थादावरपुण्ण ओकसिप्पिओ । वेयोतम सामान्यबको कृतपुममप्रदेशममाढ मावमा पठिसीपरे
नही पञ्चप्रदेशावगाढ नही हापरवरममदयावगाढ नही कृतवाचप्रदेशावगाढ । विषावादेशेन कृतकस्यपएसोगाढानि तेषामपएसामाढानि ओठा
वरजस्यपएसोगाढा कसिप्पामपएसामाढानि । विषामादेशेन कृतपुममप्रदेशावगाढ थावप्रदेशावगाढ पचि हापरवरममप्रदेशावगाढ नही कृतवाच
प्रदेशावगाढ पचि इवे । तमाच भंति सठावा वि कळदुव्या पुच्छा । अयं वेमयवन् संज्ञान स्वं कृतपुममप्रदेशावगाढ इत्यादि प्रश्न उत्तर । मोवमा चा
य देशेन कृतकस्यपएसोगाढा आतथाम ओदावरपुण्ण चाकसिप्पोगपएसामाढानि । वेयोतम समवचको कृतपुममप्रदेशावगाढावे नही पसाक नही हा
परपुमम नही कृतवाचप्रदेशावगाढ । विषावादेशेन कृतपुममप्रदेशावगाढानि तेषामपएसामाढानि हापरपुममप्रदेशावगाढानि चाकसिप्पामपएसामाढानि ।

माहमिति, एवमेकत्वेन प्रदेसावगाहमकित्य संस्थानानि विविक्ता न्युप्य एषहीन तानि तस्यैव विनयकाङ्क्ष-परिमलसङ्गमित्यादि । उपदेष्टो
 बधति । सामान्यतः सप्तशतमपि परिमलसङ्गमित्येकः । विद्याकादेवेकवर्ति । प्रदेष्ट एवैक परिमलसङ्गमित्यर्थः, कृत्युग्मप्रदसावगाहमेव वि
 श्रुतिवत्पारिवर्त्यमप्युत्तिप्रदेसावगाहमेकमेवोक्तत्वात्तेषामिति । बहुवचनित्यादि । उपदेष्टव्य कृत्युग्मप्रदसावगाहमिति । प्रदसंस्थानाः इका सामान्येन

एसोसावगाह्यि णो कलिठगपएसोसावगाह चउरसा जहा वहा । छायायाणं जते ! संठाणा पुच्छा, गीयसा !
 उपादेसेण करुजुम्भपएसोसावगा णो तेठगपएसोसावगा णो वायरजुम्भपएसोसावगा णो कलिठगपएसोसावगा,
 थिहाणादेसेणं करुजुम्भपएसोसावगावि जाव कलिठगपएसोसावगावि । परिमललाण जते ! संठाणं कि करु

प्रदेसावगाहानि नोक्तत्वेन प्रदेसावगाहानि विधानादेशेन कृत्युग्मप्रदेसावगाहान्यपि श्रौत-प्रदेसावगाहान्यपि हापरयुग्मप्रदेसावगाहान्य
 त्वि नो कृत्युग्मप्रदेसावगाहान्यपि चतुरस्यावि यथा वृत्तानि । आपवाणि प्रदत्त । संस्थानानि पुच्छा, गीतम । श्रोत्रावक्ष्यन कृत्युग्मप्रदे
 शावगाहानि नो श्रौत-प्रदेसावगाहानि नो हापरयुग्मप्रदेसावगाहानि नो कृत्युग्मप्रदेसावगाहानि, विधानादेशेन कृत्युग्मप्रदेसावगाहान्य
 विधानपात्रशोने नूतद्वय प्रदयावगाह पवित्रुव श्रावप्रदयावगाह पवित्रुवे कृत्युग्मप्रदयावगाह नहो । चउरसा ज
 हा यहा । चउरसमक्षान् विम बाटुसावगाह तिम कृत्युग्म । पावताच सेत संठाणा पुच्छा । पायत हेमकम् संस्थान इत्यादि प्रश्न उत्तर । गायसा या
 पादेमेव कृत्युग्मप्रदयावगाहानि वातेषामपएसोसावगाहानि वादावरकत्वपएसोसावगाहानि । प्रदेष्टव्य कृत्युग्मप्रदयावगाहानि
 वाह नहो श्रावप्रदयावगाहानि नहो हापरद्वयप्रदयावगाहानि नहो कृत्युग्मप्रदेसावगाहानि । विद्याकादेष्टव्य कृत्युग्मप्रदेसावगाहानि
 तादि । विधानपात्रशोने नूतद्वय प्रदयावगाह पवित्रुवे वाच्य कृत्युग्मप्रदेसावगाहानि पवित्रुवे एवेकमेव संस्थान विनयसा, द्विवे वासवको तथा मा
 ययको विनयतो कहेवे । परिमलसा, च मते संठाणे कि कृत्युग्मप्रदयावगाहानि तेषामसमवर्तिरेव हापरकृत्युग्मप्रदयावगाहानि । परिमलसङ्ग

ताम्यऽथ ताप्यामीव वासतो प्रावतय तानि चिन्तयन्नाह-परिमलश्लेन सृष्ट्यानेन परिपता स्वप्ना चिन्त का
स तिष्ठन्ति किं चतुष्पादपदरेख तत्त्वात्स्य समया यतुरया प्रवन्ति त्रिदोक्षायावा ? उच्यते-सर्वे सम्भवन्तीति, इत्येता यदुक्ताः सङ्ग्रहायाः-
परिमलश्लेप १ वट २ तंसे ३ चतरस ४ क्षापय ५ चव । पञ्चपरपटमवल्ग ठयपरसेयमुन्मेष ॥ १ ॥ पञ्चयन्त्ररसयससु सप्तयन्त्रसीधयचवहृन्मि ।

त्रिहाणादेसेण कञ्जुम्भसमयठिईयायि जाव कलिनुगसमयठिईयायि एव जाव आयाता । परिमल्लेण
नते । सठाणे फालवसुपजावेहि किं कञ्जुम्भे जाय कलिनुग, गोयमा ! सिय कञ्जुम्भे एव एणुण अयि
लावेण जहेव ठिईए, एव णीलवसुपजावेहि, एव पञ्चाहि वसेहि, दोहिं गधेहि, पञ्चाहि रसेहि, अथहि

स्वत्थोच समयस्थितिकामि । विधानादेसेन कृतपुम्भसमयस्थितिकाम्यपि यावत्स्वत्थोचःसमयस्थितिकाम्यपि एव यावदायतानि । परिमल्लेण
प्रदत्त । संस्थान वासववंपयेवै, किं कृतपुम्भम् यावत्स्वत्थोचः ? भीतम् । स्वात्ततपुम्भसेवमेतेनाजिलायेम यथैव स्थितौ एव नीलववंपये
वै । एव पञ्चमिवरैः द्वाभ्यां गन्थाभ्या पञ्चमी रसेः, अष्टभिः स्पष्टैर्योवदूरुपरपञ्चपयैः अष्टयो मदन्त । इव्यार्यतया किं सङ्केया असङ्के

जाव पायता । विधानादेये एवैव इव्यव कृतपुम्भम् समर्थाक्षितिक पचि इत्यादि यावत् कडवाक समयक्षितिक पचि एतत्वासे कडवा इम यावत् पाव
तयज्जानसमे कडवा । परिमल्लेण भति वंठावे । परिमल्लेण केमनवत् सत्तान । वासववपञ्चवेहि किं कञ्जुम्भे जाव कलिनुग । वासवव पचिवेवरी प
कृतपुम्भयेयावगाठ इत्यादि यावत् कडवाकदेयावगाठ १ प्र उत्तर । गोयमा सिय कडवाकये एवच पचिसावेव जहेव ठिईए । केगीतम् कडाचित्
कृतपुम्भ इत्यादि इम इवे पावावेवरी किम् एकसमय स्थितिकनेविदे कडा तिम कडवी । एवं कोसवव पञ्चवेहि । इम नोसवव पचिवेवरी पचि क
डवा । एवं पचिवि वसेहि इहिं गवाच पचिवि रसेहि पडुवि पासेहि जाव सङ्कप्रासपञ्चवहि । इम पररं वसवताते वरी कडवो सीय मयवेवरी कडवो
पच रसवरी कडवा पाठे सयवरी कडवा वावत् कचभ्यां पचिवेवरी कडवा इहा एव कडाक सयवरीगवा कडेवे-परिमल्लेय १ वट २, तसे ३ व

तिथि बहुपयवर्तीषा चतुरो यथावन्तिस्मि ॥ २ ॥ अथेव तथा चतुरो सप्ताधीसायश्च षड् चतुरस्मि । तिगदुगपक्षरसेवय छन्देयभायएवैति ॥ ३ ॥ पञ्चपात्नीसाधारस चन्द्रपाद्यायवमिसठाये । परिमलसमिबीषा ज्ञातपञ्चदशपरम्यं ॥ ४ ॥ सहेचिषाययस्मि गेवहसुपरिमलसमिच्छुद्ध । वज्रज्जकसितसे द्वावरदुर्भवेसेकुन्ति ॥ ५ ॥ इव्याद्यापयया सस्वागपरिमाहस्या चिह्नतत्वा त्वस्वागविद्योपस्य तयैव परिमाहानिरूप

फासेहि जाय लुक्कफासपञ्चायेहि, सेढीण जत । दसुठयाएण कि सखेज्जाढं अस्सखेज्जाढं अणताढं ? गोयमा ! णो सखेज्जाढं णो अस्सखेज्जाढं अणताढं । पाइणपफाणायताढं जते ! सेढीए दसुठयाए कि सखेज्जाढं एवथेव । एव दाहिणुत्तरायताढंवि । एव उहुमहायताढंवि । लोगागाससेढीणं जते । दसुठया

या जगन्ताः ? गीतम् । नैव सस्यया मैवावकुपेया जगन्ताः । प्राचीनप्रतीचीनायता जदन्त । अेवयो इव्यायेतया कि सङ्केया एवं वेव । एव द चिचोत्तरायता अपि एवमुदुपचायता अपि । लोकावाक्षसेवयो जदन्त । इव्यायतया कि सङ्केया अतङ्केया जगन्ताः ? गीतम् । नो सस्येया नो असस्येया जगन्ताः । प्राचीनप्रतीचीनायता जदन्त । लोकावाक्षभक्ष्यी इव्यायतया कि सस्येया असस्येयाः पूज्या गीतम् । नो सस्येया उत्तर ॥ पायपेव १ । दक्षपयपठमवन्त पायपएसववच ॥ १ ॥ पञ्चवारसयणसु सप्तदशतोसयसवहमि । तिस्रश्चदपञ्चतोसा सप्तारावचनितम् मि ॥ २ ॥ अथेववडाचठरा सप्तादीमावचनजदमि । दुगतिगपक्षरसेवव अथेववपावएवुति ॥ ३ ॥ पञ्चयादीसावारस सप्तायापावचमिसठाये । परिमल सप्तायमेवएसम् ॥ ४ ॥ मञ्चपायवमि मेवमुपारमटसमिच्छुद्ध । जल्लेज्जवसितसे सावरलुक्कसेसेसु । सेठिपायं भते सङ्गइयाण्य कि स सेज्जापो पसेयेखाया पञ्चताया । अथियव्व करो वर्यापि यजिमाच कडिबे तवापि इहा पाजायायमेय पडि ते अेचिमये पञ्चवो तिहा अेणिविचिय त साव पञ्चाव मेवपेव करो सामान्यववी तथा तडोव पूर्वापर पावत ३ छव ३ पायत ४ एव सावसवविनो धमे यळावसवविनो तथा सामान्य अे विववज्जेविने पत्र ववो अेचि इमववद् इव्याविचपेव लूं सप्तातोपो पञ्चया पसज्जातोपो पञ्चया जगन्तोपा १ ५ उत्तर । योजमा चोसखेज्जापो

बायाड-उदीत्यादि ॥ मंत्रीशब्देन च यद्यपि पक्षिमात्र मुच्यते तथापीद्वा बायाडप्रदक्षपक्ष्मय श्रेढयो उतिवदितलोका लोकनेदत्वेन सामान्या स्मया ता एव पूर्वोपरायताः २ दक्षिणारायताः ३ ऊर्ध्वपिणायताः ४ एवं लोकास्त्वन्विम्यो उलोकास्त्वन्विम्येति ४ तत्र सामान्यमन्त्रीपुत्र ॥ यद्वताद्युति ॥ सामान्यायास्तिकायस्य श्रेणीनां विवदितत्वा इत्यत्र सा लोकाबाधश्रेणीमभसतु अवद्वता एव

ए किं सखेज्जानं अस्सखेज्जानं छुणतानं ? गोयमा । जो सखेज्जानं अस्सखेज्जानं जो छुणतानं । पाईणप फीणायतानं ण ज्ञते । लोगागाससेदीठं दव्वठयाए किं सखेज्जानं एवचेव । एव दाहिणुत्तरायतानंवि । एवं उहुमहायतानंवि । अल्लोगागाससेदीठंण ज्ञते ! दव्वठयाए किं सखेज्जानं अस्सखेज्जानं पुच्छा, गोयमा । जो सखेज्जानं जो अस्सखेज्जानं छुणतानं । एवं पाईणपफीणायतानंवि । एव दाहिणुत्तरायतानंवि । एव

जो असख्खाया ज्ञमत्ताः । एव माचीमत्तीचीनायता अयि । एव दक्षिणोत्तरायता अयि । एवमन्तुच जायता अयि । श्रेढयो वदन्त । मरेक्षा यतया विं सकयया यथा इव्यायतया तथा मरेक्षार्थतयापि । पावपूर्वमभयायता अयि । सर्वा ज्ञमत्ता लोकाबाधश्रेढयो ज्ञवन्त । मरेक्षार्थे चापसखेज्जाया यद्वताया । हेमोतम नञो सख्यातोपो नञो यसख्यातोपो ज्ञमत्तोपोहे सामान्य चाबाधास्तिकायनी अविना विवदितपक्षीयको । पा इवपत्तीयावतायाचं भते सेठीए दव्वठयाए विं सख्खाया एवचेव । पूर्वपयिम यावत हेमयवन् अवि द्रव्यायिकपक्षेकरो ज्ञं सख्यातोपाहे ३ म म म मर हेमोतम दमकोज पूर्वोत्तरं ज्ञवन्त । एव दाहिणुत्तरायतायावि । इम दक्षिण उत्तर यावत पवि ज्ञवन्त । एव उद्वटमहायतायावि । इम ज्ञथो नोचो पायन पवि ज्ञवन्त । सामान्य सेठीयाचं भते दव्वठयाए विं सखेज्जाया यसख्खाया यद्वताया । साबाकाश केवि हेमयवन् द्रव्यायिकपक्षे क रो ज्ञं मरमत्तोपाहे यद्वता यसख्खातोपाहे यद्वता ज्ञमत्तोपाहे ३ म उत्तर । मावमा चासख्खाया यसखेज्जाया बोपयताया । हेमोतम सयय । तोया नञो यसख्खातोपाहे ज्ञमत्तोया नञो । पाईण यदीवावतायाचं भते सामान्यासेठीया दव्वठयाए विं सखेज्जाया एवचेव । पूर्व पयिम यावत

ता असङ्गतमदेषात्मकत्वा श्लोकाकाशस्य, असोकाकाशमेधीमन्ने पुन रत्नता एता धनतामदेषात्मकत्वा असोकाकाशस्य, तथा ऽ श्लोकापासवे
 तीत्यर्थं नते । परमशुभया इत्यादौ सिय श्लोकाशे सिय असङ्गताशेति "वस्य वृद्धिंकार व्याख्या-श्लोकवृत्ताविधानात्स्या श्लोक प्रविष्टस्य दन्त
 कस्य पाः श्लेष एताः द्विधादिप्रदेक्षा अपि सम्भवन्ति, तेन ताः सङ्गतामदेषा तावन्त क्षया असङ्गतामदेषा इति, टीकाकारस्तु साक्षेप सपरि
 षार ३४ प्राङ्-परिवर्तनं लङ्क्य प्रविष्टकलज्जन्तवद्विषयोय । तिरियाययसहीन मन्त्रज्जपएसयाकिश्वर ३१ ऽ दोषोद्विवासुबुद्धे कृतयविविधसु

उहुमहायतान्वि । सेवोएण भन्ते ! पवेसठयाए किं सखेज्जाने जहा पवेसठयाए तहा पवेसठयाएवि जाय
 उहुमहायतान्वि । सद्धाने अणताने छोगागासवेदीनेण नन्ते ! पएसठयाए किं सखेज्जाने पुच्छा, गोय
 मा ! सिय सखेज्जाने सिय अ्ससखेज्जाने ओ अणताने । एवं पादीणपदीणायतान्वि । एवं दाहिणत्तराय

तथा किं सस्येयाः पृष्ठा, गीतम् । स्यात्सस्येयाः । एवं प्राचीमप्रतीचीनायता अपि । एवं वाङ्मयोत्तरायता अपि । एवं

[illegible]

युक्तकृतुन्ते । पदमपरिभ्रंशसाठं बुद्धीभिरजायसीयंती ॥ २ ॥ इत्यादिपः, परिहारस्तु-अष्टयापसज्ज इत्यस्योपसर्गपरिभ्रंशसाठं । यद्वासेरेषात् । बुद्धीकृतुन्ते ॥ १ ॥ एव च लोकादृष्टपर्यन्तकथयः सङ्कताप्रदक्षिणा प्रवर्ति ० मोक्षकताश्रुति ॥ लोकाप्रदक्षाना मनस्तत्वाभावात् ॥ बुद्धमहा यपाठं नोसंयेज्जाठं चसंकेष्टाश्रुति ॥ यत स्माद्या मुन्यताना मूर्धुसोक्तानादोषोक्ताने ऽप्योक्तानाद्दोषोक्ताने प्रतिपातो ऽत स्ता अस्मङ्गात मवस्था एवेति, या अय्यऽप्योक्तोक्तोपतो प्रकृतोक्तवियङ्मस्यप्रान्तादुतिष्ठन्ता अपि न सङ्गातप्रदेशा लप्यन्ते अतएव सूत्रवचनादिति ॥ अशो

સાઠીયિ । એવંચેવ હઠ્ઠમહાયતાઠં જો સર્વજ્ઞાનં અસર્વજ્ઞાનં જો અણતાઠં । અહોગાગાસસંઘીર્ણં પ્રતે !
પદેસઠયાણુ પુષ્કા, ગોયમા ! સિય સર્વજ્ઞાનં સિય અસર્વજ્ઞાનં સિય અણતાઠં । પાદીળપદીળાયતાઠં
અહોયા પુષ્કા, ગોયમા । જો સર્વજ્ઞાનં જા અસર્વજ્ઞાનં અણતાઠં । એવ ઠાહિણુપ્પરાયતાઠં । હઠ્ઠમહાય

[illegible]

मासधत्ताभावे मते पदसङ्ख्याय वि सङ्ख्याया पुण्या । साक्षात्माय यच्च हेमगन् प्रदेयावपे स्तु सख्यातोपादे १० प्र उत्तर । गोयमा सिव सखे
ज्याया विष पसङ्ख्याया वापयताया । ज्ञोतम कदाचित् सख्यातोपा खोक्ततवको नोक्तया पसावनेविये पैठा जइ इत्ता तेइको त्रिका खेवि तेइ
काय तोन पादि पवि सभावे तेमाट' कदाचित् पसख्यातोपा पसख्यातप्रदेयावपक पकावको नहो पनलोपादे । एव योइव परंवायेतापावि । इम
पूव पविम पावत पवि कइवो । एइ हाविपुतरावतापादि एवयेन उठठमहायतापा । इम इच्च उत्तर पायत पवि इमक कइवो जवो नोको पा
यत । पसङ्ख्याया पसङ्ख्याया पापयताया । नही सख्यातोपो पसख्यातोपादे नहो पनलोपादे । पसायामावे सेहीपाव मते पणसङ्ख्याए पुण्या ।
पसाक्षात्माय यच्च हेमगन् प्रदेयावपे तरो सख्यातोपा १ प्र० उत्तर । मावमा सिव सङ्ख्याया सिव प्रसङ्ख्याया सिव पयतापो । ज्ञोतम कदाचित्

मगानमहीमुच जने । पदसङ्घपाद इत्यादी सिय सखेज्जातु सिय असलेज्जातुसि ॥ यदुक्तं सत् स्वशुद्धमन्तरप्रत्यासूया ऊर्ध्वोपधायता पस्योक्त
येवी रायित्यवबन्धं ता हि पादिमाः सुहृतामरथा सुतो असङ्कतप्रदद्या सुतो पर त्वन्मन्त्रप्रदद्या सियगायता स्वसोक्तमन्त्रं प्रदेयतो अम
ना एवति ॥ सद्योमुचं जने । किं सादियातु इत्यादि प्रश्नः, इह च श्रेयो उचिन्नयितव्या ह्या सोक्ते चासोक्ते च तासां सर्वोसा यद्वच स्वययइवाव

तातु पुच्छा, गीयमा । सिय सखेज्जातु सिय सुसखेज्जातु सिय सुणतातु । सेठीनुण जने । किं सादीयातु
सपज्जायसियातु सादीयातु सुपज्जायसियातु सुणाइयातु सुपज्जायसियातु सुपज्जायसियातु ?
गीयमा ! जो सादीयातु सपज्जायसियातु जो सादियातु सुपज्जायसियातु जो सुणादियातु सपज्जायसियातु

पुच्छा गीतम ! स्यादवश्ययाः स्यादवश्ययाः स्यादवश्ययाः । सादिका सपर्यवसिताः सादिका सपर्यवसिताः, अमादिकाः
सपर्यवसिताः अमादिका सपर्यवसिताः ? गीतम ! जो सादिका सपर्यवसिताः, जो सादिका सपर्यवसिताः, जो अमादिकाः सपर्यवसिताः,

परागतीया अद्यानि पयवगातीया अद्यानि पयवगातीया । पादोच पदोचयतायाच परह । पूर्व पक्षिमा पादत पक्षी जेममवन् पक्षाल ६० म
बतर । मादमा जो सपुत्रापी जो पयवगातीया पयवगातीया । जेमोतम नको सपवगातीया पयवगातीया । एव दादिवत्तरायाया
बद्धमवावताया पयवगातीया । इम दादिवत्तरायाया पयवगातीया । पादोच पदोचयतायाच परह । पादोच पदोचयतायाच परह । पादोच पदोचयतायाच परह ।
जिय पयवगातीया । जेमोतम अद्यानि पयवगातीया । अद्यानि पयवगातीया । अद्यानि पयवगातीया । अद्यानि पयवगातीया । अद्यानि पयवगातीया ।
नेदि जेममवन् म् पादिवत्तराया पयवगातीया । पादोचयतायाच परह । पादोचयतायाच परह । पादोचयतायाच परह । पादोचयतायाच परह ।
तव पयवगातीया पयवगातीया । पयवगातीया पयवगातीया । पयवगातीया पयवगातीया । पयवगातीया पयवगातीया । पयवगातीया पयवगातीया ।
पयवगातीया पादिवत्तराया पयवगातीया । पादोचयतायाच परह । पादोचयतायाच परह । पादोचयतायाच परह । पादोचयतायाच परह ।

एतौ के तियरुयेवीना सादित्वेति सपयवदित्वस्यानावा अ प्रथमीमङ्गः, शोपा सु श्रयः सम्मर्दस्यत एवाह-सिय सादीयाउ इत्यादि ० सेदीउं
 नते । दवठयाय कि कळमुम्माउ इत्यादि प्रसः उत्तर-कळजुम्माउति ० कचं ? वसुस्समावा देव सर्वो अपि, यः पुन लोकालोकेयेवीपु मदे
 प्राचतपा विहेपो उमा पुच्यत, तत्र ॥ लोगायाससेदीउं प्रत । पयसठयाइ इत्यादीं सा तहतपुम्माः स्याद्वापरपुम्मा इत्यतदेव मावनीय एव

मा । णो कळजुम्माउ णो तेयोगानु णोतावरजुम्माउ णो कळिनुयाउ । एव जाय उहुमहायताउ । लोगागा
 ससेदीनु एव चैय । एव अलोगागाससेदीनुवि । सेदीउंण नत ! पदेसठयाए कि कळजुम्मा एवचैय । उहु
 महायतानु लोगागाससेदीउंण नते ! पदेसठयाए पुच्छा, गोयमा ! सियकळजुम्माउ णो तेयोगानु सिय

पुम्मा रम्योजा पुच्छा, गीतम । मो कृतपुम्मा मो अजीआः नोहापरपुम्मा मो कस्योकाः । एव यावदुत्तमचथायताः । लोकाकाशमलय स्य
 चैय । ययमलोकाकाशमेवयापि । येवपो प्रदत्त । पदेसार्थतया विं कृतपुम्मा एव चैय । उहुमचथायता लोकाकाशमेवयो प्रवत्स । प्रदेशा
 यतया पुच्छा, गीतम । स्यारुतपुम्मा मो अजीआः स्याद्वापरपुम्मा मो कस्योका । एव प्राचीमप्रतीचीनायताः । दक्षिणोत्तरायता अपि । उ

कदाचित् सादि सपयवदित्व इत्यादि यव तिमरो न कळना । उहुमहायताया कळ पादियापा तदेव वठभना । एवो मोवो पायता तिम रोविण कळो
 तिम कळवो तिमज बारभना कळना । सेदीपोच भेते दवठयाए वि कळजुयापा तेवानापो पुच्छा । सगो यो हेममवन् द्रव्याविबपच स कृतपुम्मा
 इवे यवमा 'शाककदे' म उत्तर । मोवमा वा कळजुयापो वो तेर्यायापो । हेगोतम नहो कृतपुम्मा इवे तेविम वसु सभावववो रम सगवोवो कळ
 वो नहो रवाज । वादावरजुयापो वा कळियावीपो एव वाय उहुमहायताया । नहो वापरपुम्मा नहो कळोण रम यावत् उहु पच प य ।
 नहो । सामायाससेदीपो कळवेर एव पकागामस सेदीयावि । साकाकाश अवि पनि रमज कळवो रम पकाकाकाश अवि पनि कळवो । सेदीपोच
 भेते पदेकळयाए वि कळजुया एवचैय उहुमहायतापो । सगोवो अवि इममवन् प्रदेशावपे च कृतपुम्मा इत्यादि प्रत्य उत्तर रमहोण उहुं पच या

कारुण्डीरान्य यत्पूर्वं दक्षिण च लोकादौ तद्विहरेण तुल्यमतः पूर्वापरभेदयो दक्षिणोत्तरभेदश्च सप्तमसङ्ख्यप्रदेशः स्या च शान्तिस्तत्तुभ्याः कादि
 हुपरपुण्या भवन्ति, ननुन रम्योऽत्र मदक्षा कस्योक्तप्रदेशा वा, तथाहमसङ्ख्यवस्थापनया दक्षिणपूर्वार्धद्विसङ्ख्यप्रदेशा रपूर्वतो यद्विहरेणस्यै तत्रमदेव्यस्य

दात्रजुम्मानं नोकलिर्त्तयान् । एवं पादीणपादीणायतान् दाहिणस्ररायतार्त्तयि । उद्गमहायताणपुच्छा, गो
 यमा ! करजुम्मानं नीतयोगान् नीवावरजुम्मानं नोकलिर्त्तयान् । अलोगागाससेहीर्त्तयान् नते ! पदेसठयाए
 पुच्छा, गोयमा ! सिय करजुम्मानं जाय सिय कलिर्त्तयान् एव पादीणपदीणाययान्ति । एव दाहिणुत्त
 सुमपचायता पुच्छा नीतम । रुतपुग्मा, नो झोआ, नोदपरपुग्मा । नोकस्योआ । अलोकावाअमअयो अदण । मदेसायतया पुग्मा
 नीतम । स्याररुतपुग्मा यावरस्यास्स्योआ एव माहीममतीहीमायता अति । एव रुत्तिरे

यत पात्र। आनामास कडापात्र भते परेशुखाए पुच्छा। आनामास त्रैवि हेममवन प्रदेयासपवे ए। अतनुम् १० प्र० उत्तर। गोबसा सियककव्यापा को
तेयामापा निरदाहरणुकापो वाकनिपात्रापो। हेमोतम कदाचित् अतनुम् इस भावना कहवो तेदववाहवको पारथोमकेष पूर्व प्रववा दक्षिण साकार
तद पत्रे करो तुल्य एतदामाटि पूर पयिम त्रैवि नवो दक्षिण उत्तर त्रैवि ए समसकप्रदेय तेद कोदिएव अतनुम् कदिएव हापरगुमहुवे ए पवि नवो
न्याजप्रदेय नवो कव्यासप्रदेय। एव पादोव पदोवावतापा दक्षिणुतरायतापादि। इस पूर पक्षिम पावत पवि कहवो हेम दक्षिण उत्तर पावत प
वि कहवो। उरुठमहायताव पुच्छा। कहं यव पादतमो मन्त्रकोवो उत्तर। मावसा कहव्यापा को तेवायाभा। हेमोतम अतनुम् हुवे नवो भोज।
वाटावरज्यापा को कक्षियागापा। नवो हापरनुम् नवो अन्नाव इको संग्रह पात्रा—तिरिवावरापावकपायापा कामकसकसखापा। सेठोपोव
इकपा उरुठमहायतमसगुलि ११३ पछोनामास सहोपाव भते परेशुखाए पुच्छा। पछाकात्राय त्रैवि हेममवन प्रदेयासपवे ए अतनुम् १ प्र०
पर। वावसा त्रिद कहवुकापो माव द्रिद कक्षिकोनापो। हेमोतम कदाचित् अतनुम् तेक्षिम क्षिप्वा कृत्वा प्रप्रतर इव समोपवको भीवो ज्वंको वि

तमात्रं यथापरदिशानुबन्धप्रदेशादपरतो लोकाभ्यन्तरे तदपि प्रदेशश्चैतन्मात्रम् । तत्रापि स्वतन्त्रस्य अनुसंधानेन पूर्वोपरायतसोकोत्पत्त्याः स्वतन्त्रस्य
ता अवति तथा दक्षिणपूर्वादिबन्धप्रदेशादिति योम्यः प्रदत्ता स्वतन्त्रादपरतो यस्मिन्मन्त्रे तदपि स्वतन्त्रस्य अनुसंधानेन पूर्वोपरायतसोकोत्पत्त्याः स्वतन्त्रस्य
वत्यो मीमन्ने अनुसंधानेन पूर्वोपरायतसोकोत्पत्त्याः स्वतन्त्रस्य अनुसंधानेन पूर्वोपरायतसोकोत्पत्त्याः स्वतन्त्रस्य अनुसंधानेन पूर्वोपरायतसोकोत्पत्त्याः स्वतन्त्रस्य
रन्तिरित्यापयति कदापरात्तन्त्रसंज्ञायाः । सीरीयत्वात्तन्त्रसंज्ञायाः । सीरीयत्वात्तन्त्रसंज्ञायाः । सीरीयत्वात्तन्त्रसंज्ञायाः । सीरीयत्वात्तन्त्रसंज्ञायाः ।

रायतादीयि । उहुमाहायतादीयि । एय चैय णयरं णोकालिहंगाच्च सस तत्तैय । कट्ठण भत्त ! सवीरि पणत्ताच्च
 ? गोयमा ! सप्तसवीरि पणत्ताच्च , तज्जहा—उजुञ्झायता १ एगाच्च वका २ दुव्वच्च वका ३ एगाच्च स्वहा ४

[illegible]

य बहवुष्यामिति ॥ याः शुभकामतरुपसामीप्या निरयीनतपोत्थिता या य लोकमरुद्वान्त्यः स्थिता स्ता वस्तुस्वप्नावा स्तुतयुग्माः यावत्करुणात्-
 म्रिय तमुयासे त्रिय दावत्तुम्यामर्ति वृष्ट्य, तत्र ॥ याः शुभकामतरुपस्याऽधस्तातुप रितनाद्वाः प्रतरादुत्थिता स्ता स्पर्शोवा यतः शुभकाम
 तदुपस्याप उपार ॥ प्रवक्ष्या लोकास्य वृद्धिभावनासाकस्य प्रदेक्षत एव इति मोवाद्बैकस्य प्रदक्षस्या साकमनीन्योऽपगमो जवतीति एव

दुहन्तु खन्ता ५ चक्रन्त याता ६ अष्टचक्रायाता ७ । परमाणुपोग्गलाण जत । किं अणुसेढी गतीपवस्रड
 यिसढी गती पवस्रड ? गीयमा । अणुसठिगती पवस्रड गविसेठिगती पवस्रड । दुपदेसियाण जते ।
 सधाण अणुसेढीगती पवस्रड यिसठिगती पवस्रड एव जाय अणुतपदेसियाण स्वधाणं णेरइयाण

ति प्रवत्तन्ते ? गीतम । अनुप्रविमति प्रवत्तन्ते । विमविमतिं प्रवत्तन्ते । द्विप्रविमतिं प्रवत्तन्ते । स्वप्ना अनुप्रविमतिं प्रवत्तन्ते विमविम
 तिं प्रवत्तन्ते एव चेय । एव यावदवत्तप्रविमतिं रन्त्याना । नैरपिवा मदत्त । अनुप्रविमतिं प्रवत्तन्ते विमविमतिं प्रवत्तन्ते ? एव चेय

तिवा पवस्रड । अदिय 'दुष्टपापुडति, गादिने कामपासादिबन्धो प्रवेयकरोति तिचेबरो जाईने एइने एचिचपासादिबन्धे विचेबरो खपजे तिवा
 दिवा पासादिब चज्यामकमणुसु विवे यविबरो मणुसाकारे परिचमोने परमाणू पादिदेर खपजे ते चक्रवाक पवस्रड ७ । परमाणुपोग्गलाण भते
 वि पवस्रडो गतोपवत्त रवेस्रडो गतो पवत्त । परमाणू पवत्त भगवन् पवत्त पूर्वदिदिय अभिमुखयवि विवर्त ते पवत्तवि ते विम इवे तिम यति
 प्रवत्त विदिमियायित येवि विवर्त न यदयि ते विम इव तिमयति प्रवत्त ६० प्र उत्तर । यावमा पवसेठिगती पवत्त रवेस्रडिगती पवत्त । ये यो
 तम अनुप्रविमति प्रवत्तं पवि, वेचविमति प्रवत्तं भवो । दुपदेसियाच भते खप्याच पवस्रडो गतो पवत्त रवेस्रडो गतो पवत्त । ये यो
 मवन् यथ पवत्तवित मते प्रवत्तं वेचविमते प्रवत्तं ६ प्र उत्तर वेयोतम रमस्रोच पवत्त विमविमतिं प्रवत्त । विमविमतिं प्रवत्त
 वावत् पवत्तमद्विचि स्वन्वसने खप्या पवत्तवित प्रवत्तं पवि ववेवि प्रवत्तं गवो । वेचविमतिं प्रवत्तं विमविमतिं प्रवत्तं रवेस्रडो गतो पवत्त रवेस्रडो गतो पवत्त

तदनन्तरान्या मुत्पिता द्वापरयुगमाः ॥ शिष्यकलिगुणादिति ॥ तदनन्तरान्यामेवोत्पिताः कस्योवा एव पुनः पुनः स्ता एव यथासम्भवं वाच्या इति ॥
उक्तापराधमित्यादि ॥ इह शुभकप्रतरुद्रयमानेन या उत्पिता कर्तुर्यिता स्ता द्वापरयुगमाः ततः कसुमषट्कैकप्रदशयुष्या कृतयुगमाः क्षत्रियैकप्रदश
पुष्या स्वयं ययानाबेन लोभाः कस्योवा स्तिवइ न समभवन्ति, वस्तुस्वनावा दतव नूमी लोकमालिक्य केदारकाकारप्रदशद्विमुक्त ततः सर्वं प्राव
नीयमिति, अथ प्रकारान्तरं यवीप्ररूपयायाद-कश्यपित्यादि ॥ सेययाः प्रदशपञ्चमी क्षीवपुद्गलसम्भरकविश्वपिता स्ता ॥ सज्जुयायति ॥ अज्जु

नते ! किं शृणुसदीगती पवित्रं विसेदिगती पवित्रं एव जाय वेमाणि याण इमीसेण नत ! रय
णप्पजाए पुठ्ठीए केवइया णिरयावाससयसहस्सा पसुत्ता, एव जाय पठमसए पचमुद्देसए जाय शृणुत्तर
यिमाणसि । कइयिहण नते । गणिपिऊण प०, गो-दुवाउसगे गणिपिऊए पसुत्ते, तजहा-स्यायारी

एव यायद्वेमानिजानाम् । अस्या नदन्त । रजप्रमायो पुरिय्या कियन्ति निरयावाससुतसहस्साणि प्रसप्तानि ? एव यावत्प्रथमसुते पञ्चमोह
यजे यावत्सुत्तरविमान इति । कतिविच प्रदन्त । गणिपिटक प्रसप्तम् ? गौतम । हादश्याङ्ग गणिपिटक प्रसप्तं, तद्यथा-आचार यावत्तुष्टिवादः
चव एवं जाय वेमानियाच । नारको इभययन् लू यमुयचि नते प्रवत्ते पञ्चवा न्यविनते प्रवत्ते इ प्र० उत्तर । जेभोतम इमकोन पुठ्ठीओपरे कइवो इ
म यावत् वेमानिकसगे कइवा इमीसेच भंते रयचयभाए पुठ्ठीए । एव च वाक्कासंकारे, हेमययन् रत्नप्रभा इतिविनेविये। जेइइवा चिरवावास सयसह
मा प । कतथा नारकता पावास मतसहस्र कइये ताए प्रक्या इ प्र उत्तर । एव जाय पठमसए पचमसए जाय यमुत्तरविमावन्ति । इम याव
त् पइका यातकता पचमासदुदयाभिनिये कइता तिम इवा पचि कइवा यावत् पच यमुत्तरविमान प्रक्याः पचकासगे कइवा एव नारकावासादि क
प्रसे पचि हादमाङ्ग प्रभावकको जविये तेमाटे ते प्रकृता कइवै । कइविसेच भंते गणिपिटक प । कतसभइ हेमययन् हादयाय प्रवचनमा मन्थवइ
र गणि कइवा तेइना पिटक कइये पेडोकइया इ० प्र० उत्तर । मोदमा दुवाकसय गणिपिटक प त० । जेगौतम नारमेइ गणिपिटक कइया ते क

[illegible][illegible]

पदेऽर्जति । तत्राचारो नामाद्यनेनैवमिदं गोचरा निजगृहविचित्रतया । विमयो ज्ञानादविमयः, वैमयिक विमयस्तु कमलपादि शि
 ला पद्मसेधनेदन्तिता, अपर्णावशयिणी, वैमयिको विमयोवा शिष्य सत्य शिष्या वैमयिकशिष्या विमयशिष्या प्राया सत्या असत्या
 या च, अत्राया युया सत्यायुया च, अरुणं प्रतादि करुणं पित्रविशुद्धादि यात्रा सुपमयात्रा मात्रा तदर्थमाहारमात्रा वृत्ति विविचै रन्नि
 पदविज्ञेयं संज्ञन मात्राद्य गोचरयत्यादिद्वन्द्वः, तत सा आत्म्यायत्न उन्निपीयन्त इह य यत्र क्षिप्रदम्यतरोपादाने अन्यतरगताचार्योन्निपात तत्सर्वं
 तत्रापात्म्यस्यापनायमवावसेयमिति च एव बहुप्रकरणमाख्यया जहा नदीयति ॥ एवमिति पूर्वप्रवृत्तितप्रकारवता सूत्रका चाराद्यङ्गप्रकरण
 प्रवितव्या यथा नद्या साव ततएवावधार्यो, अथ क्षियदूरमिय बहुप्रकरणं नद्युक्ता यत्तव्येत्याह-जाव सुतत्यो गाहा ॥ सूत्राद्यमाद्यप्रतिपादनप

जात्र दिठिवात । से कित आचारो आचार्येण समणाण निग्गथाण आचार ? गोयमा ! एव अगपरुवस्सा
 आणियत्ता । जहा णदीए जाव सुसत्थोखलुपढमो धीरनिज्जुस्सिमिसत्तनणिठ । तइरयणिरवसेसो एसविहो

अथ किं तदाचार ? आचारेण अमरानां निर्दयानामाचारमोचर (मित्रादि) एव बहुप्रकरणं प्रवितव्या यथा नद्या यावत्-सूत्राद्य खलु

इहै । आचारा वाच दिठ्ठिगथा । आचारीमादि पादिदे यावत् भारमा इट्टिवाद एतकावने कइवा । सेकि त आचारा आचारेण समबावं विववा
 च आचारया । द्विजे, बिवा ते आचार पइवा बिर्सू ते वलु ते आचार इम आत्म्यान करवा आत्मकरव मूलेकरो पइवा आचारकइये पविक्करवमू
 तनेविने अमच निर्देवने 'आचारया, रसेगरे आत्म्यान करवा 'आचारगोचरविच यवेच इयदि आभासा परव करव जाया माया विगोया भावविच
 तिति, । एव अगपरुववा भाविववा इम यावत् अगपरुववा जावरो-जहावदीएजावसुतव्या खलुपढमोपात्मिज्जानमासभाविषया । तदभावि
 रवसेवा एसविवाइयलुपागा ॥ १ ॥ जिम नदीमचमादि कइो ते कइवो यावत् सूत्राद्यमाच प्रतिपादन तत्पर सूत्राद्यपगुवाग इहा कइये खलुगयद् ए व
 ने पइ तेच परधारवने पवे इहाकइया इवे गुवसे सूत्राद्यमाच अभिधानसचच होव ए पइवा पगुवाग कइवा, प्रावमिक विमयने मतिमाइमती

२० मन्त्रात्मोऽनुयोग इति गम्यते यमुग्रपदं सवेदकारात्मा सुधावधारक इत्येतदुक्तं प्रवर्ति युरवा सूत्रायनाश्रमिषामलसुप्रथमोऽनुयोगः कार्यो
मातृमग्रायैकविनेषाभा भानिमा इति द्वितीयोऽनुयोगः सूत्रप्रसंगेकनिर्मुक्तिमिषाः कार्ये इत्येवमूले ज्ञातौ क्षिनादिभिः वृत्तीयं च वृत्तीयं पुन
रनुयोको निरवधो निरवधोपस्य प्रसूयानुप्रसूयसावस्य कथमात्, एयो मन्त्रोक्तः प्रकारत्रयलक्षणे प्रवर्ति स्माष्टिचिषिषामनुयोगे सूत्रस्यार्थे
मानुरूपतया यात्रनक्षत्रे विपयवृत्त इतिनाथार्थः । अन्तरमद्रूपवर्षोकाऽनुपुन मारकावयः प्रकल्प्यन्त इति तेषामवास्याबहुत्वप्रतिपादनाया
इ-पयसिबमित्यादि ८ दंभमद्रुसमाश्रयति ८ पञ्चमत्यक्तमोक्षेन एयो वास्यबहुत्व तथावाच्यं यथा बहुवक्तव्यतायां प्रज्ञायनाया स्मृतीयपदे इत्यर्थः,
तर्पेकमयतः-परमरुद्रवाद्वा सिद्धातिरियाकमेकइहोति । योऽसकृत्विषाचकतगुणा ८ १ ॥ अठगप्रसमासव्यावृत्तयवर्ति ॥ अष्टग
तिमुमाकन परस्यत्वबहुत्व तदपि यथा बहुवक्तव्यताया तथा वाच्यं अष्टगलपद्यैव-परममति स्थायतिर्यन्तरान्नरगतयः स्त्रीपुरुषजडा द्वेवा सिद्धग
तिपत्यष्टौ अस्पयबहुत्व यैव मयतः-मारी १ भरभैरवया ६ विरित्य ४ सुर २ देवि ६ सिद्ध ४ तिरियाय ८ । योव १ असकृत्गुणाचत ४ सकृत्गुणा १

होइच्छणुतुंगो ॥ १ ॥ एपुसिण भति । भैरव्याप आथ देवाण सिद्धानय पंचगव्त्री समासेण कयरे पुच्छा ,

प्रथमो द्वितीयाभिमुखिमिमकाभितः । वृतीयसमिरवधोप एयविषा प्रवत्सनुयोगः ॥ १ ॥ एतेया जदन्त । भैरव्याबाका यावद्वेवाना सिद्धाभा

याचो इति बीजा यमुयोगसूत्रं अयिक निर्दुष्टि मिश्रकाय रसावधौ बिनादिने शीवो यको यमुबाग सूत्र एव निर्दुष्टि से वेदप्रकारे ते निरवधोप
पञ्चमन्तरात्रकार तीमस्यव पुने विवि विषाज अठगानेनिसै एतायता सूचना पञ्चनेगिये प्रतुकरूपवे करो याजनक्षत्रे विपयमूले इति गाबा
यनन्तरं यमप्रकृपना कवी पञ्चनेगिये मारकादिषु प्रकृपयेते तेदना यथा बहुल प्रतिपादनेपयै कथेहे । एयसिच भते भैरव्याच खाव देवाच सि
हावद वपयन्तो समासिच कयरे पुच्छा । ए एवने हेममयन् मारकोनि वामत् देवने तथा चित्ते पञ्चनति समासेकरो कृत्वा २ यको यकाष्टुवे इत्यादि प्रकृ
कयरे । गजमा ययावद्वय यथा बहुल विम कथो भिन्म एयरवर्तना नीजापदेनेविये रकावते ते इम यको - मर १ भिर

अवंतनुबदोति ॥ २ ॥ स्रष्टवियावयमिदिपाकमित्यादौ यावत्स्वरया इतिभ्रियार्थानि चत्वारि पदानि वाच्यानि ॥ इयपि कदा बहुवचनप्रकारे तदेव
 ति ॥ एतदप्यस्यबहुत्वं यथा बहुत्वबलव्यताया मुख तथा वाच्य तस्य पर्याप्ततापर्याप्तबलदेनापि तत्रोक्त निबन्धु यस्यामाम्यत कदेव वाच्य मिति
 दक्षयितुमाह-ठदियययमाजिपद्धति ॥ तद्वैव भवताः-पद्य १ बस २ ति ३ हुय ४ चाकिदिय ५ यन्निदिय ६ स्रष्टवियाकमाहुति । यावा १ तितिकय
 स्रष्टिया ४ रोवंतनुवा ६ विवेकदिया । स्रष्टावययय्याबहुत्वं तद्वैव ठदिय जाकिम्यद्विति ॥ स्रष्टापिकपुचिप्यम्लोवायुवनस्ययतिश्रसकायिकाया यथा
 स्रष्टपुल्ल सामाम्यत स्रष्टाक स्रष्टवहापि प्रकितव्य तद्वैवमयत-तस्यततपुठविकलवा स्रष्टायस्रष्टाययययस्रष्टकाया ८ । योवा १ ठस्रष्टगुकादि
 य २ तिजिउ ३ रोवंतनुव ४ स्रष्टियति ८ । १ । अस्पष्टबहुत्वापिकारादेवदमाह-एयसिबानित्यादि ॥ योवावभागलाय इह यावत्स्वरयादिद दृश्यं
 समयाय वृत्ताय पयसाकति कदा बहुवचनप्रकारेति । तद्वैवमयत-जीवा १ योगसि २ समया ३ दस ४ पदसाय ५ पञ्जवा ६ वय । योवापयंताऽकता

विसस्रष्टवियादुवेकता ४ १ ० इह मावन्त यतो जावाः प्रत्येकमनन्तानन्तोः पुद्गली बहुवाः प्रायो नव पुद्गलास्तु कादि स
 च्छन्ता असम्बन्धा य अवन्तीत्यल स्रोता पुद्गलस्या जीवाः पद्माह-अपाभासावबद्धा जीवापारपरुडोत्तितायावा । जीवविद्विरदिया अविरदियावापुव
 पागगसाकति ० १ ॥ जीवेभ्यो मल्लगुवाः पुद्गलाः कथ १ यत्तेजसादिशरीर यल जीवेन परिचर्यात त ततो जीवा स्पुद्गलपरिचाम मायित्या मल्लगु
 व भवति तथा तेजशशरीरा रमयशतो ऽनन्तगुव कामक एव य ते जीवप्रतिबद्धे ऽनन्तगुवे जीवविमुक्ते च त साध्या भगन्तगुव प्रवताः, ज्ञेयसु
 रीरचितानिह न कता यस्या तानि मुक्ताभ्यपि स्वे स्वे स्थान तपोरनन्तमग्रे वर्तन्त तदेव मिह तेजशशरीरपुद्गला अपि जीवस्या ऽनन्तगुवाः
 कि पुनः आत्मकादिपुद्गलसराक्षिस्रष्टिता तथा पञ्चदशविधप्रयोगपरिचताः पुद्गलाः स्रोताः स्रष्टो मिश्रपरिचता अन्नगुवा स्रष्टोपि विस्रसा
 परिचता अन्नगुवा त्रिविधा एव च पुद्गलाः स्रष्टयव अवन्ति जीवाद्य सर्वपि प्रयोगपरिचतपुद्गलार्थं प्रतनुक्ते ऽनन्तप्राने यत्तेनो यस्यादय म

समाप्तीन्याः सुखाद्या रूपद्रुता बहुनिरागानामर्थे नृबिता सिद्धा इति यादव-जमेवपरिगन्धिय सेपादिजिपकदेमेककः । ततोऽमयतगुण पो
 न्तपरिबामठदोष ॥ १ ॥ तपाठेपुत्रकामग मयतगुणियलठवविदिष्टं । एवतायद्रुह तयगकम्माहवीविष्टं ॥ २ ॥ यतोयमगुसाड तसिपियया
 बिर्हीतमुळाव । इहपुत्रयोवताष्टे अमहससदेहाव ॥ ३ ॥ वतसिमुळाइपि ह्रीतिसुठावकतनायमि । तवतदयाहयमिड यटायद्रुपदायवपि ॥
 ४ ॥ इहपुत्रपयरीरन बहुचिपयाम्नाअवतमुका । बीधितोकिपुत्र रुचियाअवसेमराधीदि ॥ ५ ॥ योवाजगिययासुते पवरसविहप्यतुगपाठुमा ।
 ततोमीसपरिबया वतमुकापोम्नासामिदिया ॥ ६ ॥ तवीससपरिबया ततोमविबयाअवतसुगुविवा । यवतिविहपरिबया सवुगिययोमासासोम ॥ ७ ॥
 अवीवासुवेचिय पट्टमिपठेनपरिबयावपि । बहुतिपोगलाव अकतनागमित्तुयमि ॥ ८ ॥ वपुपदिअवताव तदितयगुविपात्रिपिइतो । सिद्रुप
 वतिघुष्टे विपागलाववुलीपमि ॥ ९ ॥ मनु पुद्रुलप्योः अमलमुकाः समय इति यदुक्त त अ सगत तस्य साया सोकत्वात् सोकत्य च मनुप्यसे

नमानवर्जित्वा स्वययानां पुद्रुलानां च सकललोकावर्जित्वादिति यत्रोच्यते-समयसंज्ञे य क्वचन द्रव्यपर्याया सुक्ति तेषा मबैकस्मिन् साम्प्रतः स
 मयो वतते एव च साम्प्रतः समये पसा स्वमयवद्व्यपयवगुको जवति तस्मादवन्ताः समया मबैकस्मिन् समय मवन्तीति । आहव-ह्रीतिपयव
 तगुविबया कट्टावमयावपीगसेदितो नक्षुपीवालनरक तमेववतकाठीति ॥ १ ॥ मकाइमयकरोत मिवातजकइदवपन्नाया । वट्टइसपयसमठ तेसिं
 पतेपमकळे ॥ २ ॥ एवसुपयवतठ प्रवमयकळेवप्यवद्वालो तकावतासमया जवति पट्टकसुमयमि ॥ ३ ॥ एव च वतमानोपि समयः पुद्रुलप्यो न
 लानुको जवति एकद्रुव्यस्यापि पर्यवासा मानमानतात्वात् विज्यत कवलनित्य पुद्रुलप्या लानुका समयाः सवलोकद्रव्यप्रदेशुपर्याप्यो ज्यतत
 गुका को सक्तवन्ति तमाहि-यारवस्तकोकद्रुव्यमदेशुपरवराळोः समववकद्रुव्यमदेशुपरवराळोः समववकद्रुव्यमदेशुपरवराळोः समववकद्रुव्यमदेशुपरवराळोः
 मया क्व ओकद्रुव्यमदेशुपर्यवासा वलः समयसंज्ञद्रुव्यमदेशुपर्यवासा इतिना कलवमया सुइयमानेन मान इत अत सव्य, ततश्च कित तात्त्विकवचन

सते गते लोकाद्वयप्रदेशपयवसङ्का तुत्या समयलोकाद्वयप्रदेशपयवसङ्का लभ्यते समयलोकाद्वयस्या उपलब्धतायुक्तस्य कल्पनया द्रवतनुत्वा
तया भवेद्यपि तावत्सु तात्त्विकसमयपु गतपु तावत्स्यवीपचारिकसमया प्रवर्तनीत्यव असङ्कातेषु कल्पनया द्रवतभार्येषु तात्त्विकसमयपु पीन पुन्येन
गतसु भक्ततमायां कल्पनया सङ्कलितमाया वस्तुताया गता भवन्ति तात्त्विकसमया लोकाद्वयप्रदेशपयवसात्राः कल्पनया सप्तप्रमाणा एव-चैकैकस्मिन्
स्वात्त्विकसमये उनन्तामा मीपचारिकसमयानां भावा त्सवलोकाद्वयप्रदेशपयवरासे रपि समया अनन्तगुणाः प्राप्तुवति किमुनः पुद्गलाज्य इति य
दाह-वंसहस्रलोकसु प्यसप्तपञ्चवर्गसप्तप्रदेशस्य । सङ्काद्वयसमयवत्ता प्यसप्तपञ्चायपिप्रत्यक्ष ॥ १ ॥ एवमसमयवत्तिनयि लोकाद्वयसमयासमयसुक्ता ।
सङ्काद्वयसमयवत्तिनयि तत्तिनयिनिर्दिष्टावद्वया ॥ २ ॥ एवमसङ्काद्वि समयवत्तिनयिनिर्दिष्टावद्वय प्यसप्तपञ्चायमेवाह ॥ ३ ॥ इत्यसु

७ गीयमा । श्रुप्यायज्ञाय जहा यज्ञवसुह्याए
एगिदियाण जाय श्रुणिदियाणय कयरे कयरे
सकाइयश्रुप्यायज्ञागं तहिय । तहिय ज्ञाणियहं । एएसिण नते ! जीवाण पोगलाण जाय सहपजायाणय

च पञ्चगवतिसमासेन कतरं २ पुष्पा गीतम् । अस्याबहुत्व यथा बहुवक्तव्यतायाम् । असृगतिसमासास्यायुत्प्लवङ्ग । एतेषां भदन्त । सेन्द्रियाणां मेकान्त्रियाणां यावदनिन्त्रियाणां च (मध्य) कतरं २ एवमपि यथा बहुवक्तव्यता तथैवीपिकमेव ज्ञितव्यम् । सक्रायिकास्याबहुत्व

० भात इमं—अरुणगति १ तिष्ये २ तिस्रैषा ३ अरु ४ अरुणो १ देव २ देवलो ३ मिहमति ८ पञ्चना पञ्च बज्रल लङ्का -- भारी १ अर २ निरदया ३
 तिरिदि ४ मुरद्वि ५ चिदि ६ तिरियाय ८ । भाव १ असङ्गुबापठ ४ सङ्गुबा १ चतसुपठोदि ॥ १ ॥ ०० सिचं मत सङ्गिबाच एमिटियाच खाव
 पबिदिबाच वररे २ एवदि लङ्का वङ्गुपञ्चवा तङ्गु पाडिय एव भाविदय । एङ्गेने हेममवन् सङ्गिने एङ्गेप्रियने खावत् यङ्गवको वेदङ्गिवादिच

लीगपञ्च रासींश्विसमपाश्र्वतगुहा । पावतिगणिकता किंपुत्रतायोष्मद्विंती ॥ ४ ॥ अम्यस्तु प्रेरयति पदमासमाश्रमेव सिद्धिगते
 रत्नर प्रवति तम च वेत्स्यन्ता सिद्धय्यो पिच जीवज्यो अमङ्गातगुहा एव समया भवति कथं पुन सर्वजीवज्यो अमङ्गातगुहा प्रविष्यन्तीति इ
 हाप्योपचारिकसमयापठया समयाभाममङ्गुलत्व वाच्यमिति, अथ समयज्यो द्रव्यादि विज्ञापिकाभीतिकथ ? अथाच्यते ? यस्मा रसर्व समयाः
 प्रत्येक द्रव्यादि ज्ञेयादि च जीवपुद्गलपञ्चार्त्तिकापादीनि तद्युक्त विज्ञानीत्यतः केवलज्यः समयेष्व सकाक्षा रसमस्तद्रव्याणि विशेषापिकानि प्रव
 न्ति न सङ्गातगुहादिति समयद्रव्यापठया जीवादिद्रव्याकामरूपतरत्वादिति उक्तम्—एतोसमयदिहो इतिविसेसादियादद्वारा ज्ञेयवासर्वेष्टिय
 समयादद्वारापठय ॥ १ ॥ सेसाईजीवयोगल यस्यापञ्चवरादद्वारा दक्षिणायकसमये सुतेबदवाविससद्विया ॥ २ ॥ अम्यद्वारासमयानां कस्माद् द्रव्यत्व

कयरे कयरे जाय यज्ञवस्रस्यापु । पुंसिण जते । जीवाण स्याउयस्स कम्मस्स वधगाण सुत्रधगाण जहा

तथेवोपिच प्रवितव्यम् । एतयां प्रवत् । जीवाना पुद्गलाना यावत्सर्वं पयवाना च कतरे कतरेज्यो यावद्विज्ञेयापिकावा ? यावद्भुवकव्यता

वारपट कइवा पन्निम्भिव ते पिह कुचकुचको बाढा बुवे १ म उत्तर इहां पवि किन पयववाना दोबापदनेविये कइा तिम कइवो ते इमप—
 च १ चउ २ ति ३ दुम ४ पविदिब ५ ०मिदि ६ सदिदा ७ जमाहीति । जामातिचिएपडिया द्वावतगुकाविससद्विया ० ॥ १ ॥ इम विमशोच यो
 दिव इम कापिका । मकाइय पया बइम तडेव पाडिव माचिदव । सकागिच १ पुविनोकादिब २ पप ३ तेज ४ पाळ ५ बमसतो ६ जस ७ पण्वादि
 क ८ एइना पय्य बइल किम सामान्णको तिहो कइा तिम इहां पवि कइवा ते इम—तस १ तज २ पुठवि ३ कस ४ पाळकाय ५ पकाय ६ पव
 सइ ७ सकाच ८ । बाव १ पसखगुवाडिव २ तिचिया ३ गावतगुच ४ पडिवति ८ १ ७ पसिच भत जोवाच पायसाच जाव सज्जपज्जवाचय कयरे
 कयरे जाव बइमलवसाय १ ७ ज्जन हेमवदन् जीवने पइवने इहां बावत् अम्यद्वको ए कइवा तव्याच पपसाच सब पर्यायने कुच २ बको बावत् वि
 यपाचिक बुवे किम पववइमाना जोवा पदनेविये कइा तिम कइवा ते इम—जोवा १ पायव २ समदा ३ दव ४ पपसाच ५ पज्जवाचयेव ६ । जामा १

भवेत्येते समपरस्परान्यायेण प्रवेद्यायत्नस्यापि तेषां युन्यमानत्वात् तथाहि-यथा स्क्न्धो द्रव्यं सिद्धि स्क्न्धापर्यया अपि यथा प्रवेक्षाः सिद्धा एव सम
 यस्कन्धवर्तिनः स्वमया प्रवर्तन्ति प्रवेक्षाय द्रव्यवेति अत्रोच्यते-परमात्मना सम्बोध्यसंख्येकत्वेन स्क्न्धस्य युक्तं अद्वासमयानां पुनरस्योन्यायेच्छिता
 नास्ति यतः काससमयाः प्रत्यक्षत्वे च कास्यनिकस्क्न्धप्राये च वक्तव्याः प्रत्येकवृत्तय एव तत्स्वप्नाद्यत्वा तस्मा ते स्बोध्यनिरपक्षा अन्वोभ्यनिरप
 दत्वा च न त वास्तवस्क्न्धनिष्पादका स्तस्य तथा प्रवेद्यायतेति उक्तवान्-आहद्वासमयाश्च विपुलवस्तुषुप्रवर्तनियमेकं । तेसुपएषठाविदु शुल्बश्च
 उपसमासञ्च ॥ १७ [१७००] सिद्धकथोद्वेगं तदवयवविविध्यापयस्यति । इत्यतस्तृतीयसमयां प्रोक्तपरासायदत्तं च ॥ २७ मस्यपरमायुर्बं व्यञ्जोक्तस
 वेक्युपचयसिद्धा । अद्वासमयाश्च पुन्र्येकविविध्यापयस्यति ॥ ३७ अद्वासमयाश्च पतेपत्तयसंज्ञायेव । पतेयवर्तिबोधिद्य तेष्वेककोक्तिरिवेक्या
 ॥ ४७ अय द्रव्यस्य प्रवेक्षा अमलमुक्ता इत्यतस्तस्य मुच्यते-अद्वासमयद्रव्येभ्य आकाशप्रवधानां मतस्तुसत्त्वात् ननु ऊत्रप्रवेशानां काससमयानां
 च समानम्यनन्तत्वं किं कारव्यनाभित्याकाशप्रवेक्षा अमलमुक्ताः । काससमयाश्च तदनन्तानागवर्तित इति उच्यते-एकस्या मन्ताद्युपयवसिताया साक्षा
 यप्रवेक्षयेक्या मलैकप्रवेक्षानुसारत स्तिथगायतप्रवर्तीनां कस्यपनेन ताभ्योपि वेदैकप्रवेक्षानुसारेणै वोक्षुर्वाचयायतमेवीविरचनना आवाप्रवशापभोनिष्य
 यते काससमयप्रवसा तु सेव मेकी प्रवर्तते नपुन एन सतः काससमयाः स्तोका प्रवर्तन्ति इह गाया-एतोसवृपएषा प्रकृतगुणकल्पयस्यत

यज्जवृक्षय्याए जाय श्राउयस्स कमस्स सुवधगा विसंसाहिया सेव जंते । जंते ! त्ति ॥ पणवीसद्वमस्स

पा । एतया प्रवृत्त । जीवानामायुषः कर्मको कल्पकामव्यत्यजाना यथा बहुवचस्यवृत्तायां यावदायुषः कमश्च अथन्यथाविद्योपाधिना सतवेव
 चेता २ यता ३ विवस्वद्विदा ४ दुवष्टता ५ । उच्यते जंते कोवाश्च पाठयस्य कथस्य यवगाश्च यवगाश्च कोवने पाठयमना पन्थ
 जने पन्थयन्त मारुतादि कुच २ यको वायत् विजयाचिक इवे २ म उत्तर । भावमा जडा बहवत्पन्थवाण जाय पाठयस्य कथस्य यवगाश्च विसेसा
 दिदा । इतोतस विम मयवचाना बोवापद्वेविदे वक्षा तिम इर्वा पवि सस्य वस्तु कश्चवा वायत् पाठयकामना यवन्थ विजयाचिक एतसावमी

जाव कलिनुगे एवं जहा छुठारसमसए वउत्पुवेसए तहेव जाव सेतेणठेण गोयमा ! एव वुसुह-णेरइयाण
 नंते ! कहुजुम्मा पखात्ता, गोयमा ! वप्पारि जुम्मा पखात्ता, तजहा-कहुजुम्मे जाव कलिनुगे । सेकेणठेण
 नंते ! एव वुसुह-णेरइयाण वप्पारि जुम्मा पखात्ता, तजहा कहुजुम्मे छुठो तहेव । एवं जाव याउक्काइ
 याण वणस्सइकाइयाण पुच्छा, गोयमा । वणस्सइकाइया सिय कहुजुम्मा सिय तेयोया सिय दावरजुम्मा
 सिय कलिनुया । से केणठेण नत ! एवं वुसुह-वणस्सइकाइया जाव कलिनुगा ? गोयमा ! उववाय प

इतयुग्म यावत्स्वोक्ताः, एवं वयाहादशमकाले चतुर्दशक तथैव यावत्तेनार्थेन गीतम् । एवमुच्यते-नेरपिकाया नटन्त । कियति युग्मा
 नि प्रव्रजन्ति गीतम् । चत्वारि युग्मानि प्रव्रजन्ति, तद्यथा-इतयुग्मे यावत्स्वोक्ताः । अथ तेनार्थेन नटन्त । एवमुच्यते-नेरपिकाया चत्वारि
 रि युग्मानि प्रव्रजन्ति, तद्यथा-इतयुग्ममवस्येव । एवं यावद्दुष्कायिकाया, वनस्पतिवायिकाया पुच्छा गीतम् । वनस्पतिवायिकाः स्या
 रहतयुग्माः स्यात्पूजाः स्यादुपरयुग्माः स्यात्स्वोक्ताः । अथतेनार्थेन नटन्त । एवमुच्यते-वनस्पतिवायिका पावत्स्वोक्ता ० गीतम् । उप

पक्षे ! कहुजुम जाव कलिपाग । इतयुग्म इम यावत् कल्या एतदावगते कहुवा । सक्तवचनं च मत एव वपेह । त स्वे पक्षे इममवन् इम कहुवा । नेरइ
 याव चत्वारि युग्मा प । त । नारकोने चार युग्म प्रव्रज्या ते कहेवे । कहुजुम चहा तथेव । इतयुग्म यावत् कल्या इत्यादि पक्ष तिमल वचनं ते इम,
 जी च नेरइकावचनं पवकारेव पवकोरमाणा २ चपयवसिवा तेप नेरइया कहुवत्स्वोक्तादि । एव जाव कोरकाइवाचं । इम यावत् वाउक्काइकने ए
 तदानने कहुवा । वचसाकाइयावं पुच्छा । वनस्पतीकलिक्कना प्रव्रकोवा चत्तर । गायमा वचसाइकाइया सिवकहुजुम्मा सिव तेयाया सिव दावरजुम्मा
 मिय कलिपाया । इमोतम वनस्पतीकलिक्क कदाचित् इतयुग्म क्व कदाचित् भयाज पुवे कदाचित् वापरयुग्म पुवे कदाचित् कल्याज भवे । सेवेवहुव
 भते पवमवह । ते स्वे पक्षे इममवन् इम कहुवा । वचसाकाइया जाव कलिपागा । वनस्पतीकलिक्क कदाचित् वृत्तयुग्म पुवे इम यावत् कदाचित् कल्या

अथ त्वाद्वादिप्रमाणः ॥ नरद्वयान्नते । अतिशुभे स्याद्वा ॥ सुचार्यः—अथ नरद्वयं अथ द्वीरमात्रं २ अथ
पञ्चवर्गिया नव नरद्वयं अथ शुभं स्यादि रितं, पञ्चवर्गिकापञ्चसूत्रं ॥ अथवापञ्चसूत्रं ॥ यद्यपि पञ्चवर्गिकापञ्चसूत्रं अथवापञ्चसूत्रं
तद्युग्मा अथ मातृयुगलं तप्यापि नित्यन्तरं स्याद्विज्ञानं तन्नीत्यादमङ्गीकृत्य तप्यां बहुद्वयपञ्चसूत्राय पञ्चवर्गिकापञ्चसूत्रं स्यात्

दुच्चं सं तेणठेणं तचेय । वेइदिद्याण अहा णेरहयाण । एव जाव वेमाणियाण । सिद्धाण जहा वणस्सइका
इयाण । कइयिहाण जेने । सव्वदस्सा पयाप्पा ? गोयमा । ठव्विहा सव्वदस्सा पयाप्पा, तजहा धम्मत्थिकाए
अहम्मत्थिकाए जाय थ्यहासमाए । धम्मत्थिकाएण जेने । वसुठयाए कि कळुम्मे जाव कळिज्जे ? गोय

पात प्रतीत्य तत्तत्कार्येन तथैव । द्वीन्विषयाया यथा निरपेक्षाया । एव यायद्वैभानिकानाम् । विदुना यथा वनस्पतिकायिकानाम् । कतिविधा
नि नदन्त । स्रवद्रव्याणि प्रकृतानि । प्रतीतम् । प्रतीतिभानि स्रवद्रव्याणि प्रकृतानि, तदुपा-यमोस्ति कायमथमोस्ति काय याव दसुखमयः ।

पात्र इव तथापि मूलतरवर्गो यथादि योदना तिद्या सत्याट यमोबार करोने ते इव विरल्ला न कोवो । योदिताव अहा करीकाव पय काव येमाविषयाव । बरग्री मारकोमोपरे खडवा इम सावत् येमानिकमम खडवा । मिहावं अहा 'मय्यदकाऽवाप' । मिहन विम रनयतोकाविहने कया तिम खडवो । बरदिताव भते सखदका प । कोतभेहि हेमसवन् सवद्रव्य प्रक पार इ प उत्तर । मायमा खविहा मयवका प० त । जगोतम जएमेद मबद्रव्य प्रक्या ते खडवो । खयतिबाए पकयतिबाए काव पहासमए । भर्मास्ति काय यवर्मास्ति काय सावत् यन्ने 'पाकामास्ति काव' पहास्ति काव कोवास्ति काव पहासमम ६ । पय्यतिबाएवं भते दय्युकाए वि खडवन्ने का व खडिपाए । भर्मास्ति काय देमवयन् द्रव्याविकपदे व् ६ अथयम इवे पयवा सावत् वन्नाख इवे एतसाङ्गे प्रस्तमूख खडवो उत्तर । मायमा या खड

मा । णी करुजुम्मे णी तेयोगे णो दावरजुम्मे कलिठंगे एव अहम्मत्थिकाएवि । एव अगासत्थिकाएवि ।
जीवत्थिकाएण पुच्छा, गोयमा ! करुजुम्मे णी तेयोगे णो दावरजुम्मे णो कलिठंगे पांगगलत्थिकाएण पुच्छा,
गोयमा । सिय करुजुम्मे जाव सिय कलिठंगे । अद्दासमए जहा जीवत्थिकाए । धम्मत्थिकाएण जत !
पदेसठयाए कि करुजुम्मे पुच्छा, गोयमा ! करुजुम्मे णी तेयोगे णो दावरजुम्मे णो कलिठंगे एव जाय

धर्मास्तिभावो प्रदत्त । इन्द्रायतया कि इत्युग्मः (प्रज्ञति) यावत्कस्योवाः ? गोतम ! नोक्तयुग्म नो श्रौताः नोद्वापरयुग्मं कल्याणः । ए
यमयमास्तिकापोपि । ययमाकाशस्तिकापोपि । जीवास्तिकापुच्छा गोतम ! इत्युग्म नो श्रौता नो ह्यपरयुग्म नो कस्योवा । पुद्गला
स्तिकापुच्छा, गोतम ! स्यात्कस्युग्मं यावत्कस्योवाः । पुद्गलमयो यथा जीवास्तिकापोपि । धर्मास्तिकापोपि प्रदत्त ! प्रदशाघतया कि इत्य

यथा वा तयाए वा दावरजुम्मे अस्तिभावो । इमोतम नहो कृतसम नहो भान नहो दापरसम एताएवा कल्याण इति तेहिम धर्मास्तिकापोपि एव पचा
बहो । एव पचत्थिकापोपि एव पागास्तिकापोपि । धर्मास्तिकापोपि पचि कथा इम पागास्तिकापोपि पचि कथा । धर्मास्तिकापोपि पच्छा । णो
न भिक्खव इमसम नहो कृतसम इमं प्र उत्तर । गोतम ! कथय वा तेवाड वा दावरजुम्मे पचि कथा । इमोतम कृतसम नहो भान नहो
दापरसम नहो कथा तेहिम कौबद्धमने पचि कथा पचि कथा । पावत्थिकापोपि पुच्छा । पुद्गलास्तिकापोपि इमसम
नहो कृतसम इमं प्र उत्तर । गोतम ! मियकथय जाव सिय अस्तिभावो भानसम एव जहा जीवत्थिकापोपि । इमोतम कथापि कृतसम इत्यादि यावत् ए
दापि कल्याण तेहिम पुद्गलास्तिकापोपि पचि कथा भेदपचि कथा पचि कथा । भानसम एव जहा जीवत्थिकापोपि । इमोतम कथापि कृतसम इत्यादि यावत् ए
तिम कथा । धर्मास्तिकापोपि पचि कथा । धर्मास्तिकापोपि कथापि पुच्छा । धर्मास्तिकापोपि कथापि कथा । भानसम एव जहा जीवत्थिकापोपि । इमोतम कथापि कृतसम इत्यादि यावत् ए
जुव वा ते वाए वा दावरजुम्मे पचि कथापि एव वाड पचि कथा । इमोतम कृतसम नहो भान नहो दापरसम नहो कथापि तेहिम जहा

देतुं कृतं नैव न विवक्षितं । अथ कृतयुष्मादिभिरेव राक्षिभिर्द्रव्याणां प्ररूपकायेदमाह-कतिविशब्दं नते । सवृत्तयेत्यादि ॥ तत्र कतिवि
 यानि कतिस्त्रयावानि कानि त्वर्थे ॥ धम्मत्थिकाएवं नते । इत्यादौ कसियोगेति ॥ एकत्वा दुर्म्मोस्त्रिकापस्य पतुक्कापहाराभावो नैकस्यैवा वत्स्या
 ना त्वस्योत्र पक्षाविवर्ति ॥ जीवत्वीत्यादि ॥ जीवद्रव्याणां भवस्थितानन्तत्वा तत्कृतयुष्मतेव ॥ पोगलन्विकाएत्यादि ॥ पुद्गलास्त्रिकायस्यानन्तजेद
 त्वपि सङ्गतनद्रव्यावयवत्वा वानुविध्यमर्थं सङ्गासमपानां स्वतीक्ष्णानन्तत्वा नवस्थितानन्तत्वेन कृतयुग्मत्व मतस्त्वाह-सङ्गासमए अथा जीवत्वि
 काएति ॥ उक्त्वा इव्यायता उप प्रदद्यापता तपामेवाच्यत-धम्मत्वीत्यादि ॥ सर्वोस्यपि द्रव्याणि कृतयुष्माभि प्रदेद्यात्यतया उक्त्वा अङ्गासमदे
 शत्वाहवत्स्विताऽनन्तप्रदेष्टव्याहेति अयेतया मेवास्पत्त्वमुच्यते-एणसिक्कमित्यादि ॥ अथा बहुवचनकायति ॥ यथा प्रदद्यापतावृत्तीयये
 तदेव मत्सतो धर्मोस्त्रिकापादय खयो इव्यायतया तुत्या एकैकद्रव्यरूपत्वा तदन्यापक्षया चारये जीवास्त्रिकाय कृतो नन्तमुक्तो जीवद्रव्याणां जन
 नत्वादेव-पुद्गलास्त्रिकापादुक्तमप्याः प्रदेष्टावचित्ताया त्वाद्यौप्रत्येकमसक्यदेष्टव्यं तुल्यौ तदव्यप्य स्तोको ॥ जीवपुद्गलादुक्तमप्याकाशान्तिना
 यास्तु कर्मया उक्तमुक्ता इत्यादि, अथ द्रव्यास्येव ज्ञेयायेतया कृतयुष्माविभि प्ररूपयकाह-धम्मत्थिकाएत्यादि ॥ अत्रवेज्जपएसोगाहेति ॥ अत्र
 कृतयु लोकाकाशमद्वये अवगाहो नो लोकाकाशमनाकत्वा तस्यति ॥ कृतयुग्मपएसोगाहति ॥ लोकास्यावस्थिताऽद्वयप्रदेशत्वेन कृतयुग्मप्रदेशता

अथासमए । एणसिण नते ! धम्मत्थिकाए अहम्मत्थिकाय जाय अथासमयाण दसुठयाए एणसिण अण्णा
 यज्जग जाय यज्जयसुठयाए तहेय णिरयसस । धम्मत्थिकाएण नते । कि ठेगाढे अण्णोगाढे ? गोयमा !

युग्मपृष्ठा नीतम । कृतयुग्म नो व्योजा नोद्गापरपुनं नो कस्योजा एव यावददासमयः । एतयां ५० । धर्मोस्त्रिकायाधर्मास्त्रिकाय (प्रच्यति)
 ममकाह इत्ये कृतयुग्म इवे प्रदद्यावपवे करो पचम्बित्थे धर्मत्वातप्रदग पचम्बित्थो इम वायत् पहासमसकगी कडवा । एणसिक्कं भते धम्मत्थिकाए पचम्ब
 त्थिकाय जाय पहासमसकाह इत्युठयाए । पचमे इममवन् धर्मास्त्रिकाव पचमोस्त्रिकाव पचमोस्त्रिकाय जायत् पहासमय द्रव्याविकषपवे करो इत्यादि । एणसिक्कं पचाम

ठंगाटे णो झुणीगाटे । जइ ठंगाटे कि सखेज्जपएसोगाटे झुणतपएसोगाटे ? गीय
 मा । णो सखेज्जपएसोगाटे झुणतपएसोगाटे । जइ झुसखेज्जपएसोगाटे कि करु
 जुम्मपएसोगाटे पुच्छा, गीयमा ! करुजुम्मपएसोगाटे णो तेयीगे णो टावरजुम्मे णी कलिउगपएसोगाटे

पावइतुअमयानो (मध्ये) इय्यापतपा मत्तपामस्यावपुल्ल यथा ययुवन्धव्यतामो तथैव निरवक्षेपं । पर्मास्तिकायो जइत्त । किमयमाहोभव
 गाढः ? गीतम । पववगाढो भो छववगाढः । पद्ययगाढः किं सङ्केयमप्रदसावगाढः । उमहेयप्रदसावगाढोऽन्तमप्रदसावगाढः ? गीतम । नो सङ्केय
 मप्रदसावगाढोऽमहुयप्रदसावगाढा नोऽन्तमप्रदसावगाढः । यद्यमहुयप्रदसावगाढः किं कृतयुग्ममप्रदसावगाढः पुच्छा, गीतम । कृतयुग्ममप्रदसा

यम अइया इइइअमयाए तथैव निरवसेम । पववगाढा बोळा पवववगाढा बोळा तिम अइया तिम अइया ते इम--धर्मास्तिकायादिअ नो
 नई इय्याअपवेचरो मरीणा एवेअ इय्यकप पवववको तइ पववगाढो पपचाव बावा तेइवो ओवास्तिकाय पववगाढो ओव इय्यमा पवववपवा मोंटे
 तेइया पुइवास्तिकाय पवववगाढो तेइवो पवववमव पवववगाढो समस्तपवे अइया । धम्मस्तिकापव भते कि पागाटे पववगाढ । धर्मास्तिकाय इमवव
 मूल् पवववाही रइया पववगाढ नवो इ म० उत्तर । मायमा पागाढ वा पववगाढे । ईगीतम पववगाढे पवि पववगाढ नवो । अइ पागाढ कि स
 पवववववगाढ पमपवववववगाढ पववववववगाढे । आ पववगाढो रइया ता लू सज्जातप्रदेय पववगाढे पववगाढ पसज्जातप्रदेयावगाढ पववववववगाढ
 रमाठवे इ म० उत्तर । ओवमा वा मरेज्जपएसोगाढ पसपेज्जपएसोगाढ वा पववववववगाढे । ईगीतम नवो सज्जात प्रदेयावगाढ पमपवववववगाढ
 वमाठवे पवववववववगाढ नवो धर्मास्तिकायने लाळाकाम प्रमाअयको पसववववववगाढ पमपवववववगाढे । अ- पमपेज्जपएसोगाढे कि अ
 इअपेज्जपएसोगाढ इअ । आ पसववववववगाढे ता लू कृतयुग्म प्रदेयावगाढे ता लू कृतयुग्म प्रदेयावगाढे । अ- पमपेज्जपएसोगाढे कि अ
 अअ वा अतिपाम पववगाढे । ईगीतम कृतयुग्म प्रदेयावगाढे साअने पववववववगाढे पसववववववगाढे पववववववगाढे वा तेवगा वा टावर

भोकाशाशयस्तेन च पर्मास्तिज्ञायस्यापि इत्युक्तैव एव सर्वास्तिज्ञायानां लोकावगाहत्वा तेषां नवरमाकाशास्तिज्ञायस्यावस्थितान्नप्रदं
ज्ञानं दाम्भावगाहत्वाप्य इत्युक्तप्रदशावगाढता ऽद्वासमयस्य वा वक्ष्यतामनुयमप्रज्ञास्मरमनुयमज्ञावगाहत्वादिनि प्रवगाहप्रज्ञावादिदमाह-
इमावमित्यादि ० अथ कृत्यमगादिनि एव जीवादीनि पट्टिभातिपदाम्यवस्थपृथक्ताम्या निरूपयन्माह-जीवेकमित्यादि ॥ इत्यात्यतया एको जीव

अथ शुद्धस्मृत्यिकाण्यि । एवं आगासत्यिकाण्यि । जीवत्यिकाण्यि । पांगलत्यिकाण्यि । शुद्धासमण्यि । एवंचेव । इमीसे
ण जन्ते ! रयणप्यन्तापुठवी किं तुंगाढा शुणोगाढा जहेव घम्मत्यिकाण्यि । एव जाव शुहे सत्तमा । सोहम्ममे
अथचेय । एन जाव हसिप्पन्नारा पुठवी । जीवेण जन्ते । टसुठयाण्यि किं कज्जुम्ममे पुच्छा, गोयमा । णो कण्ठ

यमाढा भो प्रोक्कप्रदशावगाढो भोद्वापरम ० भोक्कस्योक्कप्रदशावगाढ । एवमपर्मास्तिज्ञायोपि । एवमाकाशास्तिज्ञायोपि । जीवास्तिज्ञायः पुट्ट
सान्निभापो ऽनुममय एव चेव । इय मदत्त । रत्तमाणा पुचिवी किमवगाढानवगाढा यथेव पर्मास्तिज्ञायः एव यावद्वचः सत्तमा । सीचर्मे
एव चेव । एय पावदीवरप्राम्मारा पुचिवी । जीवो मदत्त । इत्याथेतया किं इत्युक्तपुग्म भोत्तम । भोत्तपुग्म भोद्वापरपुग्म

वाकायप्रदेय प्रमावपचे करो ज्ञानपुग्मपयोक्क इहे मही भ्यात्र मडो जापरत्तुम्म मडो कल्पाव प्रदेयावमाढ । एव अहच्छास्तिज्ञायोपि एव आगासस्तिज्ञाय
भोक्कस्तिज्ञाय पाप्कस्तिज्ञाय पद्दायमण्य एवचेव । इय पर्मास्तिज्ञायने त्रिवे पचि मडवा इम आकाशास्तिज्ञायने पचि मडवा जीवास्तिज्ञाय पुठवा
स्तिज्ञाय पद्दाममड २ एतोत्र पचि इमत्र मडवा पद्दासमयने पचिस्ति पचस्तेय प्रदेयावत्त मनुयचच पद्दगाहि पचो मडो । इमीस च मते रयच
पद्दा पुठवी किं आगाढा पचोगाढा जहेव पर्मास्तिज्ञाय । त्रिवे पचगाहि प्रप्तावडोत्र मडवे-एव इमवगड् रत्तप्रमा पुचिवी एव पचगाढहे पच
वा पचगाढ मडोहे इत्यादि त्रिमडोत्र पर्मास्तिज्ञायने कज्जो त्रिमडोत्र इहा पचि मडवा । एव जाव पचेसत्तमाण्यि पाहणे एवचेव एव जाव हे
विषयभारा पुठवी । इम योवत्त भोचे ज्ञानेनो पुचिवीपुठवी मडवे पचनेविहे इमडोत्र मडवे इम वापत्त इवाम्मारा पुचिवीपुठवे मडवा त्रिवे कतत्तुम्मा

पञ्चमेव द्रव्यं तस्या हस्त्योत्री मध्येषां ॥ जीवा अवस्थितामन्तस्या दीपादक्षेत्रे सामाम्यतः कृतयुष्माः ॥ विहाणावेवेति ॥ अत्र
 इमकारेण एवेकस्य इत्यर्थः, कस्योवा एवता तद्वत्पदस्य ॥ नेरव्याणमित्यादौ ॥ उपादेयवति ॥ सर्वेष्वपरिगण्यमानाः ॥ सिय कठजुम्मेति ॥
 कदाचि शतुपापहारेण चतुरणा मवन्ति ॥ एवं सिय तर्हणटी इत्याद्याव्यवर्तनव्यमिति उक्त्वा द्रव्यार्थतया जीवावयो ऽथ तथैव प्रवेष्टावतयो व्य

जुम्मे जी तेयोगे जी वायरजुम्मे कलितुगे । एवं जय सिद्धे । जीवाण भते ! दक्ष्ठयाए
 कि कळजुम्मा ? गीयमा ! उंचादेसेण कळजुम्मा जी तेयोगे जी वायर जी कलितुगा । विहाणावेसेण जी
 कळजुम्मा जी तेतुगा जी वायरजुम्मा कलितुगा । जेम्हयाण भते ! दक्ष्ठयाए पुच्छा, गीयमा ! उंचादेसेण

कस्योवा । एवं नेरविकोपि । एवं पावरिवट्टः । जीवा नदन्त । द्रव्यार्थतया कि कृतयुष्माः । गीतम । व्यापादक्षेत्रे कृतयुष्मा ना झोळा नो
 दापरा मोळत्याजाः । विधानादक्षेत्रे मो कृतयुष्मा नो झोळा नो झोळा नो कस्योवा । नेरविको नदन्त । द्रव्यावतया एवता, गीतम ।

दि करोमेज जीवादि कळोवपद भते एवता वट्टकरी निरुपण करता कळो—जीवक भते दक्ष्ठयाए कि कळजय पुच्छा । जाव इममवन् इत्याव
 पये एवं कृतयुग्म इ म उत्तर । मावमी वा कळजुके वा तेपाने वा ठावरजुके कळिपामे । जे गीतम भटा कृतयुग्म नही भवाव भट्टो दापरयुग्म
 एवावता कळ्याकळे द्रव्यावपये करो एवजीव द्रव्य तेव मळो कळ्याव हुवे । एवं केरइपवि इव जाव थिरे । इम नारको पाठिदेर २४ पद कळवा इ
 म सावत् विवठन कळवा एवम्मे कळो—जीवाच भते दक्ष्ठयाए कि कळजय । जीव इममवन् द्रव्यावपयेकरी एवं कृतयुग्मले इ० म उत्तर । मावमी
 पायाइमेव कळजया वा तेयोगे वा दापरजुम्मा वा कळिपामे । जेगीतम सामान्यको कृतयुग्म जीवहुवे अवस्थित एमवतपणी कळो एवि कळ
 नही दापरयुग्म नही कळवाक । विहाणावेसेव वा कळजुम्मा जी तेयोगे वा दावरजया कळिपामे । मेठ प्रकारे करो एव इत्यर्थ भट्टो कृतयुग्म नही
 भवाव नही दापरयुग्म एतावता कळवाकळे तेव निरुपण एवपदी यकी । केरवाच भते दक्ष्ठयाए पुच्छा । नारको इममवन् द्रव्यावपये एवं कृतयु

नो ॥ श्रीवसामित्यादि ॥ श्रीवपपदे पदुष कञ्जुम्भति ॥ पञ्चद्व्यातत्वा इत्यस्त्वित्वात् श्रीवप्रदेष्टायाः चतुरस्र एव श्रीवप्रदेशतः ॥ श्रीरपरपञ्च पदु
से त्यादि ॥ श्रीदरिकादिशरीरप्रदेशाणां मनसात्पि स्यागवियोगवन्मत्वा दपुगपञ्चतुर्विधता स्यात् ॥ श्रीवाचमित्यादि ॥ मुषादखेब वि विहा

सिय कञ्जुम्भा जाय सिय कलितुंगा । विहाणादिसेण णो कञ्जुम्भा णो तेयोगा णो ठायरजुम्भा कलितु
गा एव जाय सिद्धा । जीवेण ज्ञे । पदेसठयाए कि कञ्जुम्भा पुच्छा , गोयमा , गोयमा । जीवपदेसे पदुच्च कञ्
जुम्भे णोतेजो णो ठायरजुम्भे णो कलितुए । श्रीरपदेसे पदुच्च सिय कञ्जुम्भे जाय सिय कलितुगे । एव

ठपादेष्टान् स्वारुतपुग्गया यावरस्याकस्वोच्चाः । विषामादञ्च नो रुतपुग्गया नो श्रोत्रा नाद्वापरपुग्गयाः कस्वोच्चा एव यावत्सिद्धाः । श्रीवो
प्रदन्त । प्रदन्तापतया विं रुतपुग्गमपुब्बा मीतम । श्रीवप्रदेष्टा प्रतीत्य रुतपुग्गम नो श्रोत्रा नोद्वापरपुग्गम नाकस्वोच्चाः । श्रीरपरदन्तं प्रतीत्य
स्वारुतपुग्गम यावरस्याकस्वोच्चाः । एव यावद्वैमानिकः । सिद्धो प्रदन्त । प्रदेष्टापतया विं रुतपुग्गमपुब्बा , मीतम । रुतपुग्गम नो श्रोत्रा नो

ग्गम इ प्र उत्तर । आवायसेचं विटककका जाय विट कडिपागा । हेमीतम सामाग्गबको सगबाहे परिगवना करताबको कडावित् कतपुग्गम च
पञ्च पञ्चारेकरो चार मेव रवे तेमाटे इम यावत् कस्वाञ्चम कञ्वा । विहाणादिसेच ना कञ्जुम्भा नो तेबागा ना ठायरकका कनिषामा इव वा
र मिहा । विषामादेमेकरो नको कतपुग्गम नको श्याञ्च नको कतपुग्गम इमे कट्टेकरो एवपञ्चबको इम यावत् विटकमे कञ्वा । जीवेच म
ते पदेकञ्वाए विं कडकन्ना पच्छा । श्रीव हेमगवत् प्रदेष्टावपसे करो ध्वं कतपुग्गमे इ प्र उत्तर । यावमा श्रीवपदेसे पदुच्च कञ्जुम्भे वा तेयोमे वा
ठायरपञ्च वा कनिषाए । हेमीतम श्रीव प्रदेष्टावपञ्चोने कृतवग्गमे पञ्चकात पञ्चबको तथा पञ्चकित पञ्चबको श्रीवप्रदेष्टेने चार यवशोच श्रीवप्रदेष्ट
को नको श्याञ्च नको कतपुग्गम नको कडगाञ्च । श्रीरपरदेसे पदुच्च विट कडकके जाय सिय कडिपामे इव जाय कमाविण । श्रीरपरदेष्टे चान्चकोने
कडावित् कृतपुग्गम चोदारिकादिञ्च श्रीरपरदेष्टेने चमगतपदे कते पवि सबाग विषाम चमेकको समकासे पदुर्वैवपचो इमे तेमाटे कडावित् कृतपुग्गम

बादेसेबयि बलजुमन्ति ॥ समस्तजीवानां प्रवेशा जनतात्वा दवस्थितत्वा द एकेकस्य प्रवेशा अथङ्कातत्वा दवस्थितत्वा द चतुरया एव क्षरीरप्रद
प्रापयतात्तोपादक्षन सवृत्तीक्षरीरप्रदक्षाना मपुनपञ्चानुर्विध्यमन्तात्वेपि तेषा सङ्कातजनभावना भवस्थितत्वात् ॥ विद्याबाधसेव कळजुम्माथीत्या
दि ॥ विधानादक्षेनेकेजीवक्षरीरस्य प्रदक्षगबानायां युगपद्बानुर्विष्य मवति यतः कस्यापि जीवक्षरीरस्य कृतपुण्यप्रवेशा कस्यापि श्रोत्रप्रवेश

जाय येमाणि ॥ सिद्धेण ज्ञते ! पर्वसठयाए कि कळजुम्मे पुच्छा, गोयमा ! कळजुम्मे जो तेठगे जो दावर
जुम्मे जो कळिठगे । जीवाण जते । पर्वसठयाए कि कळजुम्मा पुच्छा, गोयमा ! जीवपदेसे पळुच्च ठंघादे
सेणावि विहाणादेसेणवि कळजुम्मा जो तेठगा जो दावरजुम्मा जो कळिठगा । सरीरपदेस पळुच्च ठंघादे

द्वापरेण्य मोक्षलोकाः । जीवा नदन्त । प्रदक्षायतया किं कृत्युम्माः पुच्छा नीतस । जीवप्रदक्षं प्रतीत्यौपादेक्षेणवि विधानादेक्षमापि कृत
युग्मा नी श्रोत्रा मोद्गापरयुग्मा मोक्षयोवदः । क्षरीरप्रदेशं प्रतीत्यौपादक्षन स्यात्कृत्युम्मा यावरस्यात्त्वस्योक्ता । विधानादेक्षेन कृत्युम्मा एव
इत्यादि यावत् कदापि कदापि इम पावत् वेमानि क र्त्तने कथमा । विदुषं भूत पर्वसठयाए कि कळजुम्मे पुच्छा । सिद्ध हेममन्त्र प्रवेशावपे खू कृत
कुम इत्यादि मन्त्र उत्तर । गायमा कळजुम्मे जी तथागे वा दावरजुम्मा को कळिधायि । हेनोतम कृत्युम्मा हुवे नहो भवाव नहो वापरयगम नहो कथया
न ॥ दुवचले कथेवे—जीवाच भते पर्वसठयाए किं कळजुम्मा पुच्छा । जीव हेममन्त्र कृत्युम्मा प्रवेशावपे खू कृत्युम्मा १० प्र० उत्तर । गोयमा जी
प्रदेशे पस्य पावादेसेवि विद्याबादेसेवि कळजुम्मा वा तिपाया दादवरजुम्मा बाळहिमाया । हेनोतम जीवप्रदेश भावजीने सामान्यको पवि नेद
पवारिबरी पवि ते वेळ भेदेबरी कृत्युम्मा हुवे समस्त जीवमा प्रदेयने पनगतपवां कळो तवो समस्तस्मितपवां कळो तथा एकत्र जायता प्रदेगन अस
प्राप्तपवां कळो बारदोव श्रेय हुवे तेम टे नहो भवाव नहो वापरजुम्मा नहो कथ्याज । सरीरपदेसं पळुच्च पावादेसेवि सिय कळजुम्मा जाव पिय कळि
पागा । शरीरप्रदेशे प्रते पावजीन सामान्यको सर्वजीवप्रदेयने समवासे चतुर्विधपवी पनगतपवेखे ते पवि तेजीने सवातभेद भावेबरी पनस्तस्मितप

सेण सिय करुजुम्मा जाय सिय कलिउंगा । विहाणादेसेण करुजुम्मायि जाव कलिउंगावि । एव णेरइयायि,
 एवं जाय येमाणिया । सिद्धानं जेतं ! पुच्छा, गोयमा ! तथादेसेणवि विहाणादेसेणवि करुजुम्मा णो ते
 उमा णो दावरजुम्मा णो कलिउंगा । जीवेण जेतं ! किं करुजुम्मापदेसोगाढे पुच्छा, गोयमा ! सिय करु
 जुम्मापदेसोगाढे जाय सिय कलिउंगपदेसोगाढे एव जाव सिद्धे । जीवाण जेतं ! किं करुजुम्मापदेसोगाढे

पि पावरबल्लोअओपि । एव णेरइया अपि एवं याववेमानिक्का । सिद्धानं प्रदत्तं । पुच्छा नीतम । सोपादेसेनापि विधानादेसेनापि इत
 युग्मा यो योजा नो दापरपुग्मा नो बल्लोअका । वीवो प्रदत्त । किं इतपुग्माप्रदद्यावयाका पुच्छा नीतम । स्मरुत्तपुग्माप्रदेसाबनाढो याव
 रम्यात्बल्लोअप्रदद्यावयाढ एवं यावसिद्धि । वीवा प्रदत्त । किं इतपुग्माप्रदेसावनाढा पुच्छा, नीतम । सोपादेसेन इतपुग्माप्रदेसाबनाढा
 पायको बहावित् भूतसुग्म यावत् बहावित् बल्लोअ उवे । विहाणादेसत् बल्लोअयानि जाव बलिपोणावि । विधानादेसेकरो एवेबलोव ग्रोरेनाप्रदे
 म यवमानेविने प्रदयना भावविषयको हुवे जइयको कोइएव वीव ग्रोरेले भूतसुग्मपयो हुवे काइएव वीवग्रोरेले गहाज ग्रोरेरपयो हुवे काइएव
 वीव ग्रोरेले दापरपुग्म प्रदयपयो हुवे काइएव वीव ग्रोरेले बरवाजप्रदेयपयो हुवे । एवं णेरइयायि एवं जाव वेमाणया । इय भारको पयि व
 इवा रम जागत् वेमानिज कम । सिद्धानं भत्तं पुच्छा । विह वहुले इमगवत् १ म उठर । मायमा पावादेसबवि विहाणादेसेववि । वेनीतम छा
 मायवको पयि तथा भेदबको पयि । बल्लोअयां यो तेपाया बाढावरकया पावविधाना । भूतसुग्म हुवे, तयो गहाज नको दापरपुग्म नको बल्लोअ
 मायना पठिनीएर बजको, डिने सेरबको ओवादि तिमहोअ बहेले—वीवच भत्तं किं बल्लोअप्रदद्यामाढ पुच्छा । वीव इमगवत् १ भूतसुग्म म
 नेमायमाउवे १ म उठर । मायमा यिय बल्लोअप्रदद्यामाढ जाव सिय बलिपोमप्रदसोगाढे एवं जाव सिद्धे । वेनीतम योवारिकादि ग्रोरेनि
 विविच बरवाढ यशको चार रत्नादि मेवपयोवे एतकोमाटेव बहेले—बहावित् भूतसुग्मप्रदेयाबमाठ बावत् बहावित् बल्लोअप्रदेयाबमाठ ब

तेत्येवमासीति । अथ ज्ञेयती जीवादि तन्वेवाह-जीवेशानित्यादि । जीवार्थिकविद्यारीराको विवित्रावगाहत्वा धतुरयाविस्वमस्तीत्यव पयाह-
 वियककजुस्वेत्यादि । जीवाह ज्ञते । इत्यादि । समस्तवीचि रवगाहानां प्रवेद्याना सऽवच्छातत्वा दवस्थितत्वा धतुरयतेत्येयोपादेशान कृतयुग्मप्रदे
 द्यावगाहः विद्यानादेशतः सु विवित्रत्वा लक्षणाया युगपत्सुर्विधा स्ते नारकाः पुन रोपते विवित्रपरिचमत्वेन विवित्रधरीरप्रमावत्वेन

पुच्छा, गोयमा ! ठंघादेसेण कळजुम्मपदेसोगाढा जो तेठंगा जो दाथर जो कळिठंगा । विहाणादेसेण
 कळजुम्मपदेसोगाढावि जाय कळिठंगपदेसोगाढाथि । णेरइयाण पुच्छा, गोयमा ! ठंघादेसेण सिय कळ
 जुम्मपदेसोगाढावि जाव सिय कळिठंगपदेसोगाढावि । विहाणादेसेण कळजुम्मपदेसोगाढाथि जाव सिय

तो श्रोत्रा मोहपरा मोक्षस्वीकृतः । विद्यानादेशतः लतयुग्मप्रवेद्यावगाढा अपि यावत्कस्योक्तप्रवेद्यावगाढा अपि । मेरयिकावां पुच्छा, नीत
 न । जीपादेशेन स्मारकतपुग्मप्रवेद्यावगाढा अपि यावत्कस्योक्तप्रवेद्यावगाढा अपि । विद्यानादेशतः लतयुग्मप्रवेद्यावगाढा अपि याव

तत्वावमे बहवा इम बाधत् सिद्धये बहवा । जीपाप मत कि बहव्यपपुसाभाठ पुच्छा । जीव धर्मयन्त्रं लुं कृतसुग्मप्रवेद्यावगाढा इत्यादि बहव
 बने य० उत्तर । गायमा पाचादेसेचं कळजुम्मपदेसामाढा जीतेयागा पादावर वा कविर्षोया । हेमौतम सामाव्य प्रकारकरो कृतसुग्म प्रवेद्यावगाढ
 हुवे धमस्य जीवे पयनाठप्रवेगेन पसक्यातयवां बळी बार श्रेयस्वीक हुवे तेमाठ मळी ग्वाज मळी बापरयुग्म मळी वरयाव । विद्यानादेशेचं कळजुम्म
 पदेसोगाढावि जाव कळिपागपदेसामाढावि बेरइयाच पुच्छा । विद्यानादेशेकरो तळनो पयमाहना विविचयवां यळी बारिभेदे न हुवे तेस्वीक कळ
 ये—कृतसुग्मप्रवेद्यावगाढ यवि इम बाधत् कळजुम्मप्रवेद्यावगाढ यवि हुवे । बेरइयाच पुच्छा । पयकले नारकीनो प्रयकीधा उत्तर । गेवमा पाचा
 देसेचं सिय कळजुम्मपदेसामाढावि जाव सिय कळिपागपदेसामाढावि । हेमौतम सामान्यपदे विविचपरिचामपदेकरो विविच मरोरप्रमावे कळी वि
 विच परमादि प्रदयप्रमाच यळी समकाय मळीपले कळी बारि कदापिप हुवे कदापिप कृतसुग्म प्रवेद्यावगाढ इम बाधत् कळजुम्मप्रवेद्यावगाढ हुवे । वि

विचित्रावगाइप्रवेशपरिमाणत्वा दयौनपदोन बहुविधा अपि, विधानतः सु विचित्रावगाइगत्वा देवदपि बहुविधा सो अवस्ति ॥ एवं एषिवि
यसिद्विगत्वा धत्ते किति ॥ अतुरादयो नारकवद्वक्त्या इत्यर्थः, तत्रोपतः सो कृतपुग्मादयो उपोन्नपन्न विधानतः सु युगपदवैते ॥ चिह्ना एभि
दियाय ब्रह्म बीजतो ॥ चिह्ना एवेन्द्रिया य यथा बीजा स्वया वाच्या सोबीपतः कृतपुग्माएव विधानतः सु युगपदवैत्येया अपि, युक्तिस्त्वय

कालिन्गपदेसोगाढावि । एवं एगिविधवत्त्वा जाय वेमापिया सिद्धा । एगिवियाय अहा जीवा । जीवेण ज्ञते !
कि कळजुमसमयाठितीए पुच्छा, गोयमा ! कळजुमसमयाठितीए णो तेत्तेणे णो दायर णो कालिन्गसमय
ठितीए । णेरद्वएण पुच्छा, गोयमा ! सिय कळजुमसमयाठितीए जाय सिय कालिन्गसमयाठितीए एव जाय

रस्यारवस्योऽकःप्रदेयावगाढा अपि । एवमेवेन्द्रियवत्त्वा यावद्वैमानिका सिद्धाः । एवेन्द्रियाय यथा जीवा । जीवो अवस्ति । कि कृतपुग्मसम
यस्त्वितिका एव गौतम । कृतपुग्मसमयास्त्वितिको भो ज्योषा भोद्वापरं नोक्तस्योक्तसमयस्त्वितिक । णेरयिकपुच्छा, नीतम । स्यात्कृतपुग्म

हावादेवेव कळजपदेयावगाढावि जाय सिय कलिपावदेलागाढावि । विधानतः सु युगपद्वे सो णो तेत्तेमाटे कृतपुग्मप्रदयावगाढा पदेव दुव रम या
वत् कदापि कळजपदेयावगाढा पदेव दुवे । नव एगिविधवत्त्वा जाय वेमापिया सिद्धा । रम एवेन्द्रिय वत्त्वा यथावत् वेमानिका सिद्धवसे कळवो । ए
विदिवाय कळ वीपा । एवेन्द्रो विम वीम कळा तिम कळवा, सिद्धे कलिपाववीने कळेवे—कोवेचं स्ते वि कळवय समयद्विरेण पुच्छा । जीव देस
मयम् कृतपुग्म समयास्त्वितिक र प्र उतर । भावमा कळजुमसमयद्विरेण पातेपाजे जादावर कळविपोव समयद्विरे । ज्योतस कृतपुग्म समय
स्त्वितिक दुवे ज्योमाट पातोत समागत वसमान कासनेविदे कोरवे तेमाटे सबकासनेविदे कोरवे तेमाटे सर्वकासने धनत्त समदासक पचावको जेव
तोम नको तेकोव कळेवे—नको गदाक नको दापरयम नको कळवाय समस्त्वितिक । णेरसाव पुच्छा । न्दरकोजा प्रज्जवीया उतर । गोवमा सिद्ध
कळजुमसमयद्विरेण जाय सिद्ध कलिपोगपदवद्विरेण एवं जाय वेमापि सिद्धे कळ वीये । ज्योतस भावपादिक तो विविध-समयकिति कपवोवको

त्रापि प्राग्वत्, यद्यपि त्वितिमात्रित्य जीवादि सदैव प्रकल्प्यते-जीवेतिमित्यादि । तत्रातीतामागतवर्तमानकालेषु जीवास्तीति सर्वत्राया अनन्तसमयात्मकत्वा दवस्थितत्वाद्वा सौ कृतमुग्नसमयस्थितिः एव, नारकादिस्तु-विचित्रसमयस्थितिः त्वद्वयः कदाचिदन्यत्नित्यप्यतीति । जीवावमित्यादि । यदुल्लेखीया ठपतो विधानतय चतुरस्रसमयस्थितिः एव अनाद्यनन्तत्वेना एव अनाद्यनन्तत्वेना तयो मारकादयः पु

धेमाणिपु सिद्धे जहा जीवे । जीवाणं नते ! पुच्छा, गोयमा ! रुधादेमणचि विहाणादेसंणचि कळुजुम्म समयठितीया णो तहंगा णो दावरजुम्मसमयठितीया णो कलितुंगा । णेरुदयाण पुच्छा, गोयमा । रुधा देसण सिय कळुजुम्मसमयठितीयाचि जाव सिय कलितुंगसमयठितीयाचि । विहाणादेमण कळुजुम्मसमय

समयस्थितिको यावत्स्यात्कल्प्येन समयस्थितिः एव यावद्वैमानिक सिद्धो यथा जीवः । जीवाना जलन । पुच्छा गीतम । चापादयोनापि विधानादेसोमापि कृतमुग्नसमयस्थितिः, नो ध्योकाः नोहुपरपुग्मसमयस्थितिः मोकल्पकाः । मर्यादाकां पृच्छा गीतम । ओपादे

कटाचित् चार यपरदे कटाचित् तोन यपरदे कटाचित् एव यपरदे कटाचित् एव यपरदे तोनाट चारे । कट्ठवा इम यावत् वेमानकसग कट्ठवा सिद्धो नो पर कट्ठवा कट्ठवे । जीवावभते पण्डा । जीव इममदन् ६०० उत्तर । गायमा पावाइसवदि विहाणादेसमयठितीया या तपमा भाइवरजुम्मसमयठितीया या कलिपागा । देधोतम सामाववको विधानादये करो कृतमुग्न समयस्थितिः इवे चारमय समवस्थितिः इवे च पनाठि पनन्तपके करो पनन्तसमय स्थितिः पयो यको तेजने पचि नको एवाण नको हापरमुग्म समयस्थितिः नको कल्याण समयस्थितिः । दि रायाच पुण्डा । मारकोना प्रमुकोधा उत्तर । गायमा पावाइसव सियकळुजुम्मसमयठितीयाचि जाव सिय कलिपीगसमयठितीयाचि । देगौतम पोवा योवरो कटाचित् कृतमुग्म समयस्थितिः पचि इवे इम यावत् कल्याणसमयस्थितिः पचि इवे । विहाणाउत्तर कळुजुम्मसमयठितीयाचि काव कलिपाग समवस्थितीयाचि एवं जाव वेमाचिधा चिहा नहा कोवा । विधाना दयेवरो कृतमुग्म समयस्थितिः पचि इवे यावत् कल्याण समयस्थितिः पचि इवे

न विचित्रमनस्यस्तिता सतां च सर्वेषां स्थितिसमयमीक्षने बहुधापहार औपादशेन स्वास्त्युगमसमयस्थितिका इत्यादि, विभागतस्तु युगप
चतुर्थिया अपि अथ प्रावतो बीयादि तथैव प्रकृत्यत-बीवकमित्यादि ॥ बीवपदेसे पशुषु वा कल्लुमसति ॥ अमृतत्वा ल्बीवप्रदक्षाना न कास्ता

ठितीयात्रि जात्र कलित्रुगसमयठितीयात्रि एव जात्र वेमाणिग्या । सिद्धा जहा जीवा । जीत्रेण ज्ञेते ! का
लवणपञ्जवेहि कि कल्लुमे पुच्छा, गीयमा । जीवपदेसे पशुषु णो कल्लुमे जात्र णो कलित्रुगे । सरी
रपदेसे सिय कल्लुमे जात्र सिय कलित्रुगे । एव जात्र वेमाणिए । सिद्धा चैव णपुच्छिज्जइ । जीत्राण

ज्ञान स्वास्त्युगमसमयस्थितिका अपि यावत्स्वास्त्युगसमयस्थितिका अपि विधानावशेन कृत्युगमसमयस्थितिका अपि यावत्कस्योजसम
यस्थितिका अपि एवं यावद्भूमानिकाः । सिद्धा यथा बीवा । जीवो ज्ञेयत्वा । कास्त्युगपयैः कि कृत्युगमपुच्छा मीतम । बीवप्रदक्षे प्रतो
त्य नास्त्युगम यावद्वो अस्त्योक्षाः । धरीरप्रदक्ष प्रतीत्य स्वास्त्युगम यावत्स्वास्त्युगोक्षाः एव यावद्भूमानिकाः । सिद्धादित्र न पुच्छनीया ।

इम यावत् वेमानिबन्धने कइवो सिद्ध विम जीव ज्ञातिम कइवा, द्वि वे मानवको कइवो—जीवत्वं मते कास्त्युगपञ्चवहि विं कल्लुमे पुच्छा । जो
प हेममवन् कामवच परविचरो षू ज्ञतकुम्भ इ म उत्तर । भोवमा जीवपदस पञ्च वा कल्लुम आत्र वा कविपाग । ज्योतम जीवपदेय पाचवो
ने नइो ज्ञतकुम्भपदेय जीवप्रदक्षने समसपचावको कावादि वचपञ्च प्रते पाचवोमे ज्ञतकुममडिना अपकग विषय तोन नइो । सरीरपदेसे सिय कल्लु
अथ जात्र सिद्ध कविपागे एव जात्र वेमाणिए सिद्धा चर न पुच्छिज्जइ । तथा यरीरवचनो पदेसाये समुक्ते षतुर्विधपदे भवे यतकामाटिज कइवो—ज
दाचित् ज्ञतकुम्भ इवे इम यावत् कइचित् कजोच मइयावनाठ इवे इम यावत् वेमानिबन्धने कइवा सिद्ध निवे न पुच्छा पशुपदेसे करो तेइम नवी
दिकमा पभाववको एवकले कइवो । जीवत्वं मते विं कास्त्युगपञ्चवेहि पुच्छा । जीव हेममवन् षू एवकले कामवच परविचरो इत्यादि प्रत्य उत्तर ।
गीयमा जीवपदेसे पशुषु पावादेयेवहि । ज्योतम जीवप्रदक्ष पाचवोमे सामाक्यवको पवि । विद्यावास्त्युवहि वा कल्लुमा जात्र वा कविपाग । म

रिवचपयदानाधित्य कतपुग्मादिव्यपदक्षो सि शरीरवर्णोपलया न कमेव बहुविधोपि स्या दत एव चाह-सरीरेत्यादि ॥ विदुो नचेव पुच्छि
न्यवति ॥ अमुस्तत्वेन तस्य वर्णाधानावात् ॥ आभिखिवोद्विपनाखपल्यवदिति ॥ आग्निनिवाधिविज्ञानस्या वरसजयोपकाममेदेन य विधोया सतस्ये
व य ये निविभागपरिच्छदा स्ते आग्निनिवोधिकप्रानपयवा स्तः, तपां आनकत्वपि ज्योपग्रमस्य विविप्रत्वता नवस्थितपरिणामत्वा द्यौग्य

मते । किं कालयसपञ्जवेहि पुच्छा, गीयमा ! जीयपदेसे पनुच्च तधादेसेणयि विहाणादेसेणयि णो कम्प
जुम्मा जाय णो कलिउंगा । सरीरपदेसे पनुच्च तधादेसेण सिय कम्पजुम्मा जाय सिय कलिउंगा । विहाणा
देसेण कम्पजुम्मायि जाय कलिउंगावि । एव जाव वेमाणिया । एव णीलवसपञ्जवेहिहिय दम्पठे ज्ञाणिय

[illegible]

देवदत्तः पवि नदी छतदुग्म इम यावत् नदी ब्रह्माक्षप्रदेय एतदाक्षम ब्रह्मा मायना पूठोपरै ब्रह्मो । सरोरपदेवे पक्ष्य भाषादेसिच सिय ब्रह्मजया
जाव सिह बनिपामा । सरोरपदेय पवि भाषायेने सामाक्षयको ब्रह्मापित् ब्रूतदुग्म इम यावत् ब्रह्मापित् ब्रह्माक्षप्रदेय एतदाक्षम ब्रह्मा । ब्रह्मा
प्रमय ब्रह्मजयावि जाव ब्रह्मिपामावि एवं जाव ब्रह्मापित् । विधानादेवेकरो ब्रूतदुग्म पवि ब्रूवे इम यावत् ब्रह्मापित् ब्रह्माक्षप्रदेय एतदाक्षम ब्रह्मा । ब्रह्मा
मने ब्रह्मा । एव ब्रह्मजयपक्ष्येविहिवि दक्षणा भाषियको एमत्तपुत्रोप । इम नोक्षरव पर्यावेकरो पवि ब्रह्म जावको एवत्स एवत्सलेकरो । एव जाव
तुष्टाप्र सपत्न्यवि । इम यावत् रूपक्षय पर्यावेकरो एतदाक्षम ब्रह्मो । लोकेष मते सामिबिबोहिववापक्ष्येवि सि ब्रह्मजये परदा । औत्र हेमगवम्
पामिनिवाधिकक्षम पर्यावेकरो एव ब्रूतदुग्म इ प क्तर । मायमा सिवब्रह्मजये जाव सिय ब्रह्मिपामे । हेमोतम ब्रह्मापित् ब्रूतदुग्म सामिनिवाधि
ब्रह्मानव पावरव ब्रह्मापयम मदेकरो जे बिमिष तेहनाख जे निर्विभाम पक्षिरहद बिबि पर्यायेको द्रुवभाग बिद्या न जाय त सामिनिवाधिकक्षम

सो एगसपुहसेण एव जाय लुरुफासपज्जवेहि । जीवेण जंते ! ध्यानिनिधोहिणणाणपज्जवेहि कि कळुम्मे पुच्छा, गोयमा ! सिय कळुम्मे जाय सिय कलिउगे । एव एगिदियवज्ज जाय वेमाणिए । जीवाण जत । ध्यानिनिधोहिणणाणपज्जवेहि पुच्छा, गोयमा । उधावेसेण सिय कळुम्मा जाय सिय कलिउगा, विहाणादेसेण कळुम्मायि जाय कलिउगायि एवं एगिदियवज्ज जाव वेमाणिया । एव सुयणाणपज्जवेहि वि

य भीनववपयवेरपि दयतत्ता प्रवित्तव्य एवत्त्वपुयकनेय यावदूरुत्तरपक्षपयवे । जीवो जदत्त । ध्यानिनिधोपिककानपयवे कि कृत्ययुग्मपुच्छा गीतम । स्यारुततपुग्म पावरस्यात्त्वस्योत्राः । एयमकन्त्रियवज्जं यायदुमानिक्क । जीवा जदत्त । ध्यानिनिधोपिककानपयवे, पुच्छा भीतम । सोपादक्षान स्यारुततपुग्मा पावरस्यात्त्वस्याज्जः विपाभादक्षान कृत्ययुग्मा अपि यावत्त्वस्योज्जव अपि । एवमेवेकन्त्रियवज्जं यायदुमानिक्काः ।

एताव तव तेजाने समजापवे जतां यदि चयापममने विविचपवे करो पनवखित परिवास पथावको पयाम पक्षपवे करो जीव चार धादिदेशे अय एव । एव एगिदियवज्जं जाव वेमाणिए । इम एवेदो वज्जोनि यावत् वेमानिक्कमने कइथा एवेदोने सम्मत्त्वना पभाववको मज्जे धामिनिवाचिककान तेजो पवेपाये तेवम कृत्ययुग्मानि मज्जे । जीवावं मने धामिविवादिप पावपक्षवेहि पुच्छा । एवत्त्वले जीव वेममवन् धामिनिधोपिककान पयवेविजो प जतर । मायमा पापादमव मिय कइत्तुया जाव सिव कलियाया । वेगीतम सामाव्यवको कटापित् कृत्ययुग्म इम यावत् कटापित् कळोज पुवे । विहाणादेनेवं कइत्तुयावि जाव कमिपाया । विहाणादेवेकरो कृत्ययुग्म पविचवे इम जावत् वाम्माज पविचवे । एव एगिदियवज्ज जाव वेमाणिया । इ म एवेदिय वज्जोनि यावत् वेमानिक्कमने कइथा । एव सम्मत्त्वपक्षवेहिनि पाडिवावपक्षवेहिनि एववेव । एतन्नाम पयवे पवि कइवो पवविधान प पवेकरो पवि इमकोज कइथा । कहर विगमिदियाव जति पाडिवावं मवपक्षववाववि एववेव । एतन्नामिपि विक्खेदोने पवविधान नही ममपय वज्जान पवि इमकोज कइथा । कहर कोवाव मणुव्वावम वेसाववति । एतन्नामिपि कोवेने ववा मणुपमव पुवे येयेने मज्जे । कोवेवं मने वेवत्तवावप

येन आव चतुरग्रादिः स्यात् ॥ एव एभिदिवज्जति ॥ एकान्त्रियाका सम्यक्कात्राया आस्त्यान्निबोधिचिकमिति न तवपेक्षया तेषा कृतपुम्मादि
व्यपदेश इति ॥ औद्यान्मित्यादि ॥ यद्युत्वे समसामा मात्रिनिबोधिचक्षणपर्यवाका मीसने चतुष्कापहारे वा युगपच्चतुरग्रादित्य मोचतः स्या द्वि
चित्रत्यन लोपोपशमस्य तत्परायाका मनवांस्यतस्वात् विपानत इत्वेकदेव चत्वारोपि तद्गदाः स्युरिति कथसप्तानपयवपचे न सवत्र चतुरग्यत्य

ઠંહિનાણપજ્જવેહિયિ એવચેય ણયર વિગલિદિયાણ નસિય ઠંહિનાણ મણપજ્જયનાણ યિ એવચેય ણયર જી
યાણ મણસસાણય સેસાણ નસિય । જીવેણ જતે ! કેવલનાણપજ્જવેહિ કિ કઠ્ઠુમ્મે પુચ્છા, ગોયમા । કઠ્ઠ
જુમ્મે ણો તેઠેણ ણો દાયર ણો કલિનેણ એવ મણસ્સેવિ । એવ સિદ્ધેયિ । જીવાણ જતે । કેવલનાણપુચ્છા,

एवं अतः प्रज्ञानपर्यवैरपि । अथ चिन्तनपर्यवैरप्येव चैव भवर विद्वत्लेखिप्रज्ञान मत्त पयवज्ञानमप्येव चैव भवर जीवानां मनु
ष्याणां च आयाशां नास्ति । जीवो मदत्त । अथ सप्रज्ञानपर्यवै किं कृत्युगमपृच्छा, गौतम । कृत्युगमम् भा आयाजा नो हापरयुग्मस्यो कस्याणाः ।

पञ्चैविंशि कल्लुष्य पुराणा । लोके हेमगवन् कवचप्राप्तं पर्यायेवरो स्वं कृतयुग्म इ प्र उत्तर । मायमा कल्लुष्य पोतभाए पादावर पावलिभाए एव
 मनुष्यादि एवं सिद्धि । इगौतम कृतयुग्म भवे नको ब्रह्म नको दापर नको कवच इमं मिहसघाते पवि कइवो । लोकाव
 भते कवचपात्र पुण्ड्रा । एवकले लोके हेमगवन् कवचप्राप्तं पर्यायेवरो इ प्र उत्तर । मायमा पावाउसेवि विद्यावाउसेवि कल्लुष्य पोतभागा वा
 दावरकथा वा कल्पिमा पर्व मण्ड्यादि । हेगौतम सामान्यवको तथा विद्यावाउसेवो पवि कृतयुग्म भवे नको ब्रह्म नको दापरयुग्म नको कवचा
 वा इमं मनुष्ये पवि कइवा । लोके भत मण्ड्यापपञ्चैविंशि कल्लुष्ये । लोके हेमगवन् मतिपञ्चात्र पर्यायेवरो स्वं कृतयुग्म इ प्र उत्तर । गो
 वमा कइ पाभिनिवाडियापपञ्चैविंशि तइव पाठकमा । हेगौतम जिन पाभिनिवाडिकप्राप्तं पर्यायेवरो कइवा तिमकोव टायटल्लक इको पवि कइ
 वा । एवं सुपपञ्चापपञ्चैविंशि एव विभक्तपापपञ्चैविंशि । इमं कृतपञ्चात्र पर्यायेवरो पवि कइवा । पञ्चुद

मेव वाच्यं, तस्यानन्तपर्यायत्वा इवस्थितत्वाच्च' एतस्मिन् च पर्याया एवविचित्रा एवविचित्रा न स्याति ॥ दो दद्वगति ॥ एवत्वबहुत्वस्तौ द्वौ वक्ष्यमाविति । पूर्वं सरीरपपक्षपक्षेयुक्तमिति शरीरप्रस्तावा शरीराणि प्रकृत्यपभाह-कश्चमिह्यादि ॥ इत्य स रीरपपक्षमिह्यादि ॥ सरीरपपक्ष च प्रष्टावभायां हाव्यं पक्षं तच्चैवं-नरव्याखं ज्ञते । कश्च शरीरा प्रकृता ? गोपमा । तर्हि शरीरा पक्षता तज्जहा-

ગોયમા ! તુઘાદેસેનાચિ ચિહાણાવેસેનાચિ કરજુમા નો તેતેગા નો ઢાવરજુમા નો કલિતેગા એવ મળુસા
 ચિ ! જીયેન નતે ! મહસ્યાણપજારોહેંં કિ કરજુમે જહા સ્યાંચિણયોહિયણાણપજારોહેંં તહેય દો વઠ
 ગા, એવ સુથ્યાણપજારોહેંંચિ એવ વિનગણાણપજારોહેંંચિ ચરકુદેસણનંહિવસણપજારોહેંં ! ક

एव मनुष्योपि । एव सिद्धोपि । जीवा प्रदत्त । क्षेत्रज्ञानपुष्पा नीतम् । शोषावशेनापि विषामादक्षनापि रुतयुष्मा नो श्रोत्रसु नो द्वापर
पुष्पा नो कल्पीतसः । एव मनुष्या अपि । जीवो प्रदत्त । मत्पद्यामपर्येषी, हि रुतयुष्मम् ? यथामितिवानिबिज्ञानपयवै क्षयेव ही दृक्छकी,
यव पञ्चसदस्य धादिदस्यपञ्चवर्जि पयव । पञ्चदशम पञ्चदशम पञ्चविंशत पञ्चविंशत पञ्चविंशत पञ्चविंशत पञ्चविंशत पञ्चविंशत पञ्चविंशत
तथा तं भाविष्य । पञ्चाविंशत पञ्चविंशत पञ्चविंशत पञ्चविंशत पञ्चविंशत पञ्चविंशत पञ्चविंशत पञ्चविंशत पञ्चविंशत पञ्चविंशत पञ्चविंशत पञ्चविंशत
पञ्चविंशत पञ्चविंशत पञ्चविंशत पञ्चविंशत पञ्चविंशत पञ्चविंशत पञ्चविंशत पञ्चविंशत पञ्चविंशत पञ्चविंशत पञ्चविंशत पञ्चविंशत पञ्चविंशत
गोतम पञ्च गरात प्रकृष्य ते कथे — पाराक्षिय आह कथय । शोदादिषु साधु कामकर्म्ये कथय । एतस्योत्तरपद विरक्तसु माविष्यते अत्र पञ्च
बाण । इहा पञ्चवशाभा वारमापद निविशयते जीवता ते इम — बेरयाच भते कथसरात प , गोतमा तथा सरोरा पं । इत्यादि । जीवाच भते
वि मेरा विरेया । जीव वेमगन्तु पञ्च कथे पञ्च निरयाच । गोतमा जीवा सेवादि विरेयाच । वेमोतम जीव कथे पञ्च निरयाच । जीव
पञ्च । सकथयेच भते एवं कथय । ते स्वे पञ्च वेमगन्तु इम कथी । जीवा सेवादि विरेयाच । जीव कथे पञ्च निरयाच । जीव कथे पञ्च निरयाच । जीव
पञ्च । सकथयेच भते एवं कथय । ते स्वे पञ्च वेमगन्तु इम कथी । जीवा सेवादि विरेयाच । जीव कथे पञ्च निरयाच । जीव कथे पञ्च निरयाच । जीव

तेऽस्मिन् तेऽप्येवं भवेत् ॥ अतीतं तस्य जीवा इत्यस्य ज्ञाया मन्त्रेति सामान्येन जीवानां वस्तुत्वादिपुनरावृत्तिः जीवावस्थित्यादि ॥ सेयति ॥
 सृष्टेः न वस्तुत्वेन सृष्ट्याः ॥ निरूपयति ॥ अन्तरसिद्धयति ॥ न विपरीतोऽन्तर व्यवधानं सिद्धत्वस्य येना ते अन्तरा स्तः न सिद्धा
 सित्यन्तरसिद्धा, ये सिद्धत्वस्य प्रथममनये वर्तन्ते ते न सृष्ट्याः सिद्धिगमनसमयस्य सिद्धत्वप्राप्तिसमयस्य वैकल्या इति परस्परसिद्धा सु सिद्धत्व

इण नते ! सरीरगा पशुता ? गोयमा ! पंच सरीरगा पशुता, तजहा-उरालिय जाव कम्मए एत्थ सरी
 रपद निरयसेस ज्ञाणियस्स जहा पशुवणाए । जीवाण नते ! किं सेया निरेया ? गोयमा ! जीवा सेयायि
 निरेयायि । से केणठेण नते ! एव बुद्धि-जीवा सेयायि निरयायि ? गोयमा ! जीवा दुयिहा पशुता,
 तजहा-ससारसमाधसुगाय सुसंसारसमाधसुगाय । तस्यण जे ते सुसंसारसमाधसुगा तेण सिद्धा । सिद्धा
 ण दुयिहा पशुता, तजहा-सुणंतरसिद्धाय परंपरसिद्धाय । तस्यण जे ते परंपरसिद्धा तेणं निरेया । तस्यणं

एव बुद्धिमानपयेवै रपि एव विमल्लमानपयेवै रपि । बुद्धिमानां वस्तुत्वावधिद्वैतपदैरप्यत्र वैद भवत यस्य यदस्ति तस्य तद्विषयः,
 केवत्तद्वैतपदैरपि यथा कवत्तमानपयेवै । विपयस्ति प्रवृत्तः । सरीरायि प्रवृत्तानि ? गोयमा ! पञ्च परंपरायि प्रवृत्तानि तद्यथा-सौंदर्यिक
 पाठ्यकामकम् मरीरपदं निरवच्छेयं प्रवृत्तव्यम् यथा प्रवृत्तव्यम् । जीवा प्रवृत्तः । जीवा निरजाः ? जीयमा ! जीवाः सेया अपि निरजा

जीवा दुयिहा प त । गोयमा जीव यद्वैत प्रवृत्तः तद्वैतः-ससारसमाधसुगाय । ससार समाप्य पशुसारसमाप्य । तस्य
 न ते पशुसार समाधसुगा तेवै विहा । तिहा जेह पशुसारसमाप्य तेह सिद्ध कश्चित् । विहाव बुद्धिहा प त । सिद्ध पयि वेद्वैदे प्रवृत्तया तेवै
 जे । पञ्चपरसिद्धाव परंपरसिद्धाव । पञ्चपर सिद्ध ते प्रवृत्तव्यम् सिद्ध परंपर सिद्ध ते विद्वेदादि समग्र सिद्ध । तस्य जे ते परंपर सिद्धा तेवै विरेया ।
 तिहा जेह परंपर सिद्ध तेह निरवच्छेयं इत्यर्थः । तस्य जे ते पञ्चपर सिद्धा तेवै विहा । तिहा जेह पञ्चपर सिद्ध तेवै विरेया । तेष मते किं विरेया सखे

स्य यादिसमपवृत्तयः ॥ अनेपति ॥ दमेका दसत यमाः ॥ वृत्तयति ॥ सर्वज्ञाः सवतदला ॥ मोदसेया सवयति ॥ सिद्धिमा सर्वोत्तमा सिद्धी ग
मना ॥ मर्त्यप्रत्ययय ॥ तत्त्वञ्च ज ते भूमसीपक्रियसुगा तेन निरेपति ॥ निवृत्तयोगत्वेन स्वजायवत्तत्वा तथा ॥ दसपाति सवयाविति ॥ इंसिद्धागत्वी
त्यतिव्याप्त गच्छन्तो दयेकाः प्राक्तनकारीरत्यस्य देशस्य विषयया निवृत्तत्वात् गेमुक्तत्वात् नु गच्छन्तः सर्वज्ञाः सर्वोत्तमा तेपा गमनप्रवृत्तत्वादि

जे ते शृणतरसिद्धा तेणं संया । तेण जते । कि देसेया सवेया ? गोयमा । णो देसेया सवेया तत्यण जे
ते ससारसमाययागा ते दुयिहा पण्णा, तजहा-सेलेसीपक्रियसुगाय सुसेलेसीपक्रियसुगाय । तत्यण जे
ते सेलेसीपक्रियसुगा तेण णिरेया । तत्यण जे ते सुसेलेसीपक्रियसुगा तेण संया । तेण जते ! कि देसेया

अपि । अय जनापेन प्रदत्त । एव मुच्यते-श्रीवाः संज्ञा अपि निरजा अपि ? गीतम । जीवा द्विविधाः प्रकृता क्षयाथा-संसारसमापन्नकाया
संसारसमापन्नकाय । तत्र य तेऽसंसारसमापन्नका स्त सिद्धाः सिद्धा द्विविधाः प्रकृताक्षयाथा-अमलरसिद्धा परम्परसिद्धा । तत्र ये ते
परम्परसिद्धा स्ते निरजा । तत्र य ते अमलरसिद्धा स्त संज्ञाः । ते प्रदत्त । कि देसेयाः सर्वज्ञाः ? गीतम । णो दवेकाः सर्वज्ञाः । तत्र ये ते संया
था । तेन हेमगवन् एव दमेय दयसो कवे मवसो कवे र प्र उत्तर । मायमा वा देसेवा सुवेया । हेमोतम मवो दयसो कवे सिद्धे सर्वोत्तम सिद्धिने
विदे मममवसो मवसकोन कवपकोनै । तत्त्वञ्च जे ते संयासमापन्नका ते दुविदा पं 'त । तिर्था जेन संसार समापन्नकै त वेदमवे कक्षा ते कवेकै ।
मेलेसीपक्रियसुगाय परमेसीपक्रियसुगाय । मेलेसी प्रतिपन्न तेनै वाग कम्प्या ते परमेसी प्रतिपन्न बिबे वाग कम्प्या नही तेन । तत्त्वञ्च जे ते सेलेसी यदि
बन्ना तेन बिरेया । तिर्था जेन मवेसी प्रतिपन्न तेन निरेन निवृत्त । तत्त्वञ्च जे ते परमेसीपक्रियसुगा तेन संया । तिर्था जेन परमेसी प्रतिपन्न तेन
जेनकवेकै । तेन भते । कि देसेवा मवेया ? या । देवेयावि । तेन हेमगवन् एव दमेय दयसो कवे र इति प्रश्न उत्तर जे गीतम इतिवा छटनी परे कल्प
ति स्थानजे काइ ते देमेय यदि तज्जा दशनी पुरेथाना कल्पति कानजे काइ ते सर्वज्ञ । से तेनैवैव काइ बिरेयावि । तेनै एवै वावत् निरेय । बेरार

ति ॥ विष्णुहृदसमावकगति ॥ विष्णुहृदसमावकगति ॥ विष्णुहृदसमावकगति ॥ विष्णुहृदसमावकगति ॥

सहेया ? गोयमा ! देसेयायि सहेयायि । से तेणठेण जाव णिरेयायि । णेरइयाण जते । किं देसेया सहेया ? गोयमा ! देसेयायि सहेयायि । से केणठेण जात्र सहेयायि ? गोयमा ! णेरइया दुविहा पसुत्ता, तजहा—विग्गहइसमावसुगाय छुविग्गहइसमावसुगाय । तत्थण जे ते विग्गहइसमावसुगा तेण सहेया । तत्थण जे ते छुविग्गहइसमावसुगा तेण देसेया से तेणठेण जाव सहेयायि । एव जाव येमाणि या

रसमापयका से द्विविधाः प्रसस्तास्तथा—असेक्षीप्रतिपक्काय तत्र ये ते असेक्षीप्रतिपक्का से निरखाः । तत्र ये ते असेक्षीप्रतिपक्का से सखाः । ते प्रवृत्ताः । किं देसेयाः सर्वथा ? गीतम् । देसेया अपि सर्वथा अपि । तत्तेनार्थेन यावत्किरेवा अपि । निरयिका भदन्त । किं देसेयाः सर्वथा ? गीतम् । देसेया अपि सर्वथा अपि । तत्तेनार्थेन यावत्सर्वथा अपि ? गीतम् । निरयिका वाच मते । किं उमेया सहेया ? नायमा । देसेयायि सहेयायि । नारकी हे भगवन् नू देगेय तथा सर्वे इति प्रत्र उत्तर हेमोदम देयव पवि सर्वे पवि । से खड्डुचं जाव सहेयायि ? गोयमा । णेरइया दुविहा पं, त —विष्णुहृदसमावसुगा । तत्ते एव यावत् सर्वे पवि इति प्रत्र उत्तर हेमोदम नारकी विष्णुहृदसमावसुगा ते कचे क —विष्णुहृदसमावसुगा ते सर्वे पवि इति प्रत्र उत्तर हेमोदम पव ते खड्डुमतिव नर्ची इवा पवस्सिति जीव विपक्का । तत्तत्र जे ते विष्णुहृदसमावसुगा ते सर्वे सहेया । तिक्का जेव विपक्क गति समापय ते सर्वे पा माये कपे । तत्तत्र जे ते विष्णुहृदसमावसुगा तेव देसेया । तिक्का जेव विपक्क गति समापय तेव देगेय तेव देवसुखा जे मारस्सिति सहेया ते जरी इविधा मते उत्पत्ति चेव मते म्पये ते माटे । से ते खड्डुच सहेयायि । त तेव एव यावत् सर्वे पवि पतथा खगे कइवा । एव जाव येमाविधा इम यावत् येमाविध सर्वे कइवा । परमावुपायसाव भते वि सहेया सहेया भवता ? गावमा वा सहेया । परमावु पुइस हेमयवन् नू सहेया

पक्षका विग्रहगतिसिद्धिः दृग्गतिका अवस्थिताश्च । तत्र विग्रहगतिसमापका गेयवृत्तस्य गच्छन्तीतिरुक्ता सर्वज्ञा भविष्यदसिसमापका स्त्व
वस्थिता एव विवक्षिता इति सम्भाव्यते ते च तद्वत्ता एव भारवात्मिकसमुद्रता वेद्यनेसिकागत्योत्पत्तिहेतुं स्पृशन्तीति वेदीकाः स्वभाववस्थिता

परमाणुपोगगणान्नते ! किं सखेज्जा अखसखेज्जा अणुगता ? मोयमा ! जो सखेज्जा जो अखसखेज्जा अणुगता
एव जाय अणुगतपदेसिया खधा । एगपदेसोगाढापन्नते ! पोगगला किं सखेज्जा अखसखेज्जा अणुगता एवचेव
एव जाय अखसखेज्जपदेसोगाढा । एगसमयठिईयाणन्नते ! पोगगला किं सखेज्जा एवचेव । एव जाय अ
खसखेज्जसमयठिईया । एगगुणकालगणन्नते ! पोगगला किं सखेज्जा एवचेव । एव जाय अणुगतगुणकालग

द्विविधाः प्रकृता साध्या-विग्रहगतिसमापकाद्या विग्रहगतिसमापकाद्या । तत्र यत् विग्रहगतिसमापका स्ते सर्वज्ञा तत्र ये ते अविग्र
हगतिसमापका स्ते वेदीका सातेनार्थेन यावत्सर्वज्ञा अपि । एव यावद्वेमायिकाः । परमाणुपुद्गला प्रदत्त । किं सङ्केपा असङ्केपा अमलता ?
गीतम । मो सङ्केपा मो असङ्केपा अनलताः । एवं यावद्वेमायिकाः स्वरूपाः । एकप्रदेशावनाढा प्रदत्त । पुद्गलाः किं सङ्केपा असङ्केपा अ

ता यमव्याता यमता इति प्रत्युत्तर ईगीतम नहीं सख्याता । या असखेज्जा । यमता नहीं असख्याता यमता है । एव जाय यमपदेसिया खधा ।
इम यावत् यमत्त प्रदेयिक सर्वज्ञ नगे कहवा । एकपदेमाढाढापन्नते ! पायखा किं सखेज्जा । एकप्रदेशावनाढा ईमगवन् पक्षक स्रसख्याता । असखे
ज्जापदेवा एव वेव । यमव्याता यमता इति प्रत्युत्तर इम नहीं कहवो । एव जाय असखेज्जपदेसोगाढा । इम यावत् असख्याताप्रदेशावनाढा यमता
समे कहवा । एगसमयठिईयाणन्नते ! पायखा किं सखेज्जा एवचेव । एक समय क्षितिक् ईमगवन् पुद्गल स्रसख्याता इत्यादि इमहीं कहवो ।
एवं जाय यमपुण्यसमवर्तिता । इम यावत् यमव्याता समव क्षितिक् सगे कहवा । यमपुण्यसमवर्तिता मते पायखा किं सखेज्जा एवचेव । एकगुण
कावच ईमगवन् पुद्गल स्रसख्याता इमहीं कहवा । एवं जाय यमपुण्यसमवर्तिता । इम यावत् यमपुण्यसमवर्तिता । एवं यमपदेसा यमप

तत्र लोका इत्यपरिचिन्त्यः पुनः सङ्घातप्रदेशिका बहवः सङ्घात्यानामो बहुत्वात्, स्थानबहुत्वादेव च सङ्घातप्रदेशिकेभ्यो असङ्घातप्रदेशिका
वशां अन्यप्रदेशिन्येव सत्वसङ्घातप्रदेशिका एव यस्य स्वयविषयसूक्ष्मपरिग्रामात् प्रदशार्थचिन्तायां परमावृत्त्यो द्विप्रदेशिका वक्ष्यते यथा किं
न न्यूनन परमावयः ज्ञान द्विग्रन्थास्तु पठेत् प्रदशाचताया परमावयः गतमात्रा एव ह्यवकास्तु विशिष्टतर अतमित्येव ते बहव इत्यत्र प्राय
भोचरयापि क्षाया । यत्र ह्यत्रापयया पुद्गलास्पत्वादि चिन्त्यत-एवसिचमित्यादि ॥ एवमप्यसोपादावति ॥ तत्रैवप्रदेशावभावा

एव एव गमएण जाय दसपदेसिणहितो णवपदेसिया स्वधा दसुठयाए वज्जगा । एणसिण जते ! दसपए
सा पुच्छा , गोयमा । दसपदेसिणहितो स्वधेहितो सखेज्जापदेसिया स्वधा दसुठयाए वज्जया । एणसिण
जने ! सखेज्जा पुच्छा , गोयमा ! सखेज्जापदेसिणहितो स्वधेहितो अंसखेज्जापदेसिया स्वधा दसुठयाए वज्ज

द्विप्रदेशिन्यः रक्कपप्यो परमावुपुद्गता द्रव्यायतया यदुक्ताः । एतेषा मवत्त । द्विप्रदेशिज्ञानां त्रिमदक्षिणाभा च रक्त्याभा द्रव्यायतया कत
रे कतरन्त्यो यावद्विज्ञायापिकावा ? गीतम् । त्रिमदक्षिणेभ्यः रक्कपेभ्यो द्विप्रदेशिकाः रक्त्या द्रव्यायतया बहुक्ताः । एवमेतेन समकेन यावद्

भवको द्विप्रदेशिक एव द्रव्यायिक एवे स्यात् । एव एव ममएव आव दसपदेसिणहितो स्वधेहितो णवपदेसिया स्वधा दसुठयाए वज्जगा । इम इवे या
नामवरा गीतु-इयप्रदेशिक एव स्वधको नवप्रदेशिकश्च द्रव्यायिक एवे स्यात् । एवसिच मते दसपएका पुच्छा, एवमे हेममवन् इयप्रदेशिक एव इत्या
दि मत्र । मायमा । दसपदेसिणहितो स्वधेहितो सखेज्जापदेसिया स्वधा दसुठयाए वज्जया । एतत्त हेमोतम इयप्रदेशिक स्वधको सङ्घात प्रदेशिक एव
द्रव्यायिक एवे स्यात् । गत म्यामना बहुष पया वको स्वीन बहुषको च । एवसिच भेते सखज पुच्छा, एवमे हेममवन् सङ्घाता इत्यादि मत्र ।
मायमा । यद्यप्यपमिणहितो स्वधेहितो । एतत्त हेमोतम सङ्घात प्रदेशिक स्वधको । यद्यप्येज्जापदेसिया स्वधा दसुठयाए वज्जया । यद्यप्येज्जा प्रदेशिक
स्वधे द्रव्यायिक एवे स्यात् । एवसिच भेते सखेज्जापदेसिया पुच्छा, एवमे हेममवन् यद्यप्येज्जापदेसिया इत्यादि मत्र । गोबमा यद्यप्येज्जापदेसिणहितो

परमात्मनो नान्यप्रदेशिकसंख्यानां प्रवृत्तिः, विप्रदेशावभावात्तु व्यापकत्वात् । विशेषादिपक्षे ॥ समविद्या ननु द्विमुखादय
या । एतस्मिन् नते ! अस्मिन्नेवापदेसिया पृच्छा, गो० । अस्मिन्नेवापदेसिहिती स्वधोहिती अणतपदेसिया स्वधा
वसुधया ए यज्ञया । एतस्मिन् नते ! परमाणुपोगलाण दुपदेसियाणय स्वधाण पदेसठया ए कयरे २ हिती
यज्ञया ? गोयमा ! परमाणुपोगलेहिती दुपदेसिया स्वधा पदेसठया ए यज्ञया । एव एतस्मिन् गमएण जाव
णवपएसिहिती स्वधोहिती दसपएसिया स्वधा पदेसठया ए यज्ञया, एव ससुत्यपुच्छियसु । दसपएसिहि
आमदेसिकस्य, स्वधेस्यो मवमदेसिकाः स्वध्या व्यापतया वदुकाः । एतेषा नदन्त । दसपदेसिकानां पृच्छा गीतम ! दसपदेसिकेभ्य स्व
धेभ्यः सस्ययमदेसिकाः स्वध्या व्यापतया वदुकाः । एतेषां नदन्त । सस्ययमदेसिकानां पृच्छा गीतम । सस्ययमदेसिकेभ्य स्व
संख्ययमदेसिकाः स्वध्या व्यापतया वदुकाः । एतया नदन्त । असस्ययमदेसिकानां पृच्छा, गीतम । असस्ययमदेसिकेभ्य स्व
प्रदेसिकाः स्वध्या व्यापतया वदुकाः । एतया नदन्त । परमावुपुद्गलाणां द्विप्रदेसिकानां व स्वध्या व्यापतया कतर कतरस्यो वदुकाः ?
संधर्हिता । कतर वयोवम भनतप्रदेसिक वदवती । असस्ययमदेसिया स्वधा व्यापतया वदुका । असस्ययमदेसिकेभ्य स्वध्या व्यापतया एते वती तथा विध
मस्य परिनिमित्तवो इमे प्रदेशाः य एते कथेहे । एतस्मिन् मते परमाणुपाकसाव दुपदेसियाणय स्वधा पदेसठया । एतस्मिन्नेवापदेसिया पदेसठया न द्वि
प्रदेसिक एवने प्रदेशाय पच । कतर द्वितीया वदुका । कतर वती यावत् वती इ म । यावमा परमाणुपाकसाव दुपदेसिया पदेसठया न द्वि
कतर द्वितीया परमाणुपुद्गल वती द्विप्रदेसिकस्वध प्रदेशाय पदेसठया । किम द्रव्यपदे परमाणु एवसोहे एते द्विप्रदेसिक साठिहे तितीप्रदेशाय विताये
तो परमाणु यत मावकाव इव एते दानवप्रदेशाय पदे एवसोत्रीस इवे तेमाटे वती इम पाग पचि मावती कदवी । एव एतस्मिन् गम० च जाव पचपए
सिपदिता सुवेदिता । इम इहे पचवेकरो यावत् मवमदेसिकस्वधवती । दसपएसिया स्वधा पदेसठया ए वदुका । दसपदेसिकेभ्य स्वध्या पचपए

इति वयादिनापविशावितपुद्गलपिनाया तु कञ्जादिरपदावतुष्टयविशोपितपुद्गलेषु पूर्वस्य २ सप्तरोत्तरा साधाविषस्त्रावत्वाद् वृत्त्यार्यतया दृष्टव्याः शीनात्तद्विग्रहसप्तसप्तसप्तगविशोपितपु पुनः यास्मादिवसाविशोपिता इवोत्तरस्यः पूर्वं दशगुणा स्याद्वद्वयो वाच्या इतो दशगुणेभ्यः स

तो रघेहिती सरेज्जपएसिया खधा पदेसठयाए वज्जया, सखेज्जपएसिणिहिती स्वधेहिती अ्सखेज्जपएसि
या रघा पदेसठयाए वज्जया । एएसिण जते । अ्सखेज्जपएसियाण पुच्छा, गीयमा ! अणतपएसिणिह
तो रघहिती अ्सखेज्जपएसिया खधा पदेसठयाए वज्जया । एएसिण जते ! एगपदेसीगाढाण दुपदेसीगा

गीतम । परमापुद्गलेभ्यो द्विमद्विज्जाः रघ्याः प्रदशापतया यदुक्ताः एवमतेन समकम यावत्तमप्रद्विजेभ्यः स्कन्पज्जो वस्यमदेविजा स्क
न्या मन्दापतया यदुक्ताः यत्तं सवत्र पुच्छनीयम् । दशमदेविजेभ्यः स्कन्पेभ्यः सस्येयप्रद्विज्जाः स्कन्पा यदुक्ताः सस्ययप्रद्विज्जकस्य स्कन्पे
ज्जोऽमन्पेयप्रद्विज्जा रघ्याः प्रदशापतया यदुक्ताः । एतया प्रदष्ट । अर्सकपयप्रद्विज्जासा पुच्छा गीतम । समस्तप्रद्विज्जकस्यः स्कन्पेभ्यो

पञ्च मन्तय पुरिहवव । इम मन्ते पूज्जा । दसपएसिणिहिता खधहिती सखज्जपएसिया खधा पएसिणयाए वज्जया । यमपदे विज्जरवग्व यको सख्यात
प्रद मन्तरवग्व प्रदयावपञ्च वर्या । मण्डपएसिणिहिता खधहिता । सख्यात प्रद्विज्ज खधवको । पसखज्जपएसिणि खधा । पसख्यात प्रद्विज्जखध
पदवज्जयाग वज्जया । प्रदेयाय पवे करो वर्या । एएसिण मते । पसखेज्जपएसियाञ्च पुच्छा, एएहेने हेमगवन् पसख्यात प्रद्विज्ज इत्थादि मन्त्र । भी
यमा पञ्चतपएसिणिहिता खधहिती । उत्तर हेमोत्तम पञ्चतप्रद्विज्ज खधवको । पसखज्जपएसिया खधा । पसख्यात प्रद्विज्जखध । पदेसइयाए वज्ज
या । प्रदेयाय पवे वर्या चेवतो पपेयाये, दिदे पदव पदप वद्वल चितवेवे । एएसिण मते एवपदेसीगाढाव । एएहेने हेमगवन् एकप्रदेयावयाठन
तथा । दुपदेनागाढाव पावमावन्न दमइयाग वर्या २ हिता विसमादिवा या । वेप्रदेयावगाठ पुद्गलेने इत्याव पवे वज्ज २ वको पसपाटि पूवे
विश्वी एवप्रदेयावगाठ परमाखादिह पञ्चत प्रद्विज्ज रक्कभीत पूवे चने द्विप्रदेयावमाठ यो यदुक्तादिह पञ्चतापुञ्च पर्येत पूवे इति मन्त्र । भासय

द्वेषगुणा स्वाम्यो अमलमुखेय वासहेयगुणा वाच इति, एतदेवाह-एकमुखावसहेयिहो इत्यादि । अथ प्रकाराक्षरेण पुद्गला विन्यासाह-एयसि

ठाणय पोग्गलाणय दसुठयाए कयरे कयरोहिती विसंसाहियाया ? गीयमा । दुपदेसोगाढेहिती पोग्गले
हिती एगपदेसोगाढा पोग्गला दसुठयाए विसंसाहिया । एव एएण गमएण तपदेसोगाढेहिती पोग्गले
हिती दुपदेसोगाढा पोग्गला दसुठयाए विसंसाहिया जाय दसपएसोगाढेहिती पोग्गलेहिती णयपदेसी
गाढा पोग्गला दसुठयाए विसंसाहिया । एएसिण जत ! दसपएसा पुच्छा, गीयमा । दसपदेसोगाढेहिती

अवस्येयमदग्निक्काः स्वरूपाः प्रदेसायतया बहुक्काः । एतेषां प्रदत्त । एकप्रदेसावगाढानां द्विमदग्निक्कानां च पुद्गलानाम्बु द्रव्यायतया कतरे कत
रस्यो यावद्विज्ञेयापिकावा ? नीतम । द्विमदेसावगाढेभ्यः पुद्गलेभ्य एक प्रदेसावगाढाः पुद्गला द्रव्यायतया विज्ञेयापिकाः, एवमेवेन यमने
न त्रिमदेसावगाढेभ्यः पुद्गलेभ्यो द्विमदेसावगाढाः पुद्गला द्रव्यायतया त्रिज्ञेयापिका यावद्द्वयप्रदेसावगाढेभ्यः पुद्गलेभ्यो नवप्रदेसावगाढाः पुद्ग
ला द्रव्यायतया विज्ञेयापिकाः । एतयां प्रदत्त । द्वाप्रदग्निक्कानां एवञ्चा गीतम । द्वाप्रदेसावगाढेभ्यः पुद्गलेभ्यः सङ्ख्येयप्रदेसावगाढाः पुद्ग
दुपदेसागाढहिता पावसेहिता । उत्तर जेभीतम द्विमदेसावगाढ पुद्गलबन्धो । एगपदेसोगाढा पावसा द्वावहाए विसंसाहिता । एकप्रदेसावगाढ पुद्ग
ल द्रव्याधिक पचे विज्ञेयाधिक । एव एएण भमएण तपदेसोगाढेहिती । इम इत्थे पञ्चविंशरी विप्रदेसावगाढ । पौष्पसेहिती दुपदेसीगाढा पावसा द
गदुहाए विसंसाहिता । पुद्गलबन्धो विप्रदेसावगाढ पुद्गल द्रव्याय पचे विज्ञेयाधिक । याव दसपएसागाढहिती पागमसेहिती । इम यावत् द्वाप्रदेसाव
गाढ पुद्गलबन्धो । नवपदेसामाढा पागमसा द्वावहाए विसंसाहिता । नवप्रदेसावगाढ पुद्गल द्रव्याय पचे विज्ञेयाधिक । एयसिक्क मते दसपएसा पुच्छा,
एकमे जेमगबन् टमप्रदेय इति पट्ट उत्तर । मा दसपदेसामाढहिता पौष्पसेहिती सखेयप्रदेसामाढा पागमसा द्वावहाए बहूक्का । जेभीतम द्वाप्रदेसावगा
ढ पुद्गलबन्धो सख्यात प्रदेसावगाढ पुद्गल द्रव्याधिक पचे यथा । सखेयप्रदेसागाढेहिता पागमसेहिता । सखेयप्रदेसावगाढ पुद्गलबन्धो । सखेयप्र

दुपदेसागाढहिता पावसेहिता । उत्तर जेभीतम द्विमदेसावगाढ पुद्गलबन्धो । एगपदेसोगाढा पावसा द्वावहाए विसंसाहिता । एकप्रदेसावगाढ पुद्ग
ल द्रव्याधिक पचे विज्ञेयाधिक । एव एएण भमएण तपदेसोगाढेहिती । इम इत्थे पञ्चविंशरी विप्रदेसावगाढ । पौष्पसेहिती दुपदेसीगाढा पावसा द
गदुहाए विसंसाहिता । पुद्गलबन्धो विप्रदेसावगाढ पुद्गल द्रव्याय पचे विज्ञेयाधिक । याव दसपएसागाढहिती पागमसेहिती । इम यावत् द्वाप्रदेसाव
गाढ पुद्गलबन्धो । नवपदेसामाढा पागमसा द्वावहाए विसंसाहिता । नवप्रदेसावगाढ पुद्गल द्रव्याय पचे विज्ञेयाधिक । एयसिक्क मते दसपएसा पुच्छा,
एकमे जेमगबन् टमप्रदेय इति पट्ट उत्तर । मा दसपदेसामाढहिता पौष्पसेहिती सखेयप्रदेसामाढा पागमसा द्वावहाए बहूक्का । जेभीतम द्वाप्रदेसावगा
ढ पुद्गलबन्धो सख्यात प्रदेसावगाढ पुद्गल द्रव्याधिक पचे यथा । सखेयप्रदेसागाढेहिता पागमसेहिता । सखेयप्रदेसावगाढ पुद्गलबन्धो । सखेयप्र

शर्मित्यादेऽपि परमाधुपीगता अपरसंस्थयायति ॥ ११ प्रदेसाधर्थापिभारे पि यदप्रदेसाधर्थाप्येत्युक्तं तत्परमाधुना मप्रदेसाधर्थात् ॥ परमाधुपो
मत्ता वसुधैवकुतूहलमस्मिन् ॥ परमाधुपो इत्यविशेषाया इत्युक्त्वा धर्म्याः मप्रदेसाधर्थायां वा विद्यामामप्रदेसाधर्था इतिरुक्त्वा द्रव्यात्परं प्रदेसाधर्था

पीगलोहितो सखेज्जापदेसोगाढोहितो पीगलोहितो प्यस
खेज्जापदेसोगाढा पीगला वसुधैवकुतूहलमस्मिन् ॥ एणसिण ज्ञेते ! एणपदेसोगाढाण
दुपदेसोगाढाण पीगलाण पदेसंस्थाए कयरे कयरेहिता जाव विसंसाहियाया ? गीयमा ! एणपदेसोगा
ढोहितो पीगलोहितो दुपदेसोगाढा पीगला पदेसंस्थाए विसंसाहिया एव जाय एवपदेसोगाढोहितो पीगला

सा द्रव्यापतया वसुधाः । सख्यप्रदेसाधर्थाः पुद्गला द्रव्याधर्तया वसुधाः पृथ्वा सर्वत्र प्रविवक्ष्या । एते
पि मद्रस । एवप्रदेसाधर्थाणां विप्रदेसाधर्थाणां पुद्गलाणां प्रदेसाधर्तया कतरे कतरप्यो यावद्विशेषापिभावा ? गीतम । एकप्रदेसाधर्था
इत्य पुद्गलेनो विप्रदेसाधर्थाः पुद्गला प्रदेसाधर्तया विशेषापिभावा एव यावत्प्रदेसाधर्थाः पुद्गलाः प्रदे
साधर्थाणां पागता । समप्रदात प्रदेसाधर्थाः पुद्गल । दसपुत्राए वसुधा पृथ्वा सबल भाविभवा । द्रव्याधर्तया मद्रस सखेरी खाभवा । एणसिण मद्रो
एवप्रदेसाधर्थाणां पुद्गलाणां पागता एवपदेसाधर्थाणां पागता एवपदेसाधर्थाणां पागता । एवमेव मद्रस सखेरी खाभवा । एवमेव मद्रस सखेरी खाभवा । एवमेव मद्रस सखेरी खाभवा ।
ने प्रदेसाधर्थाणां पुद्गलाणां पागता एवपदेसाधर्थाणां पागता । एवमेव मद्रस सखेरी खाभवा । एवमेव मद्रस सखेरी खाभवा । एवमेव मद्रस सखेरी खाभवा ।
वको । पुद्गलाणां पागता । प्रदेसाधर्थाणां पागता । एवमेव मद्रस सखेरी खाभवा । एवमेव मद्रस सखेरी खाभवा । एवमेव मद्रस सखेरी खाभवा ।
हिता । इम यावत् नवप्रदेसाधर्थाणां पागता एवपदेसाधर्थाणां पागता । एवमेव मद्रस सखेरी खाभवा । एवमेव मद्रस सखेरी खाभवा । एवमेव मद्रस सखेरी खाभवा ।
विश्व । दसपुत्राणां पागता । एवमेव मद्रस सखेरी खाभवा । एवमेव मद्रस सखेरी खाभवा । एवमेव मद्रस सखेरी खाभवा । एवमेव मद्रस सखेरी खाभवा ।

छेहिती दसपएसोगाढा पोगला पदेसठयाए विसेसाहिया । दसपएसोगाढेहिती पोगलेहिती सखेजापए
 सोगाढा पोगला पदेसठयाए बज्या । सखेजापएसोगाढेहिती पोगलेहिती सखेजापदेसोगाढा पोग
 ला पदेसठयाए बज्या । एएसिण जते । एगसमयठिइयाण दुसमयठिइयाणय पोगलाण दसठयाए जहा
 तगाहणा बसठया एव ठितीएवि । एएसिण जते । एगगुणकालयाण दुगुणकालयाणयपोगलाण दसठयाए

व्यापतया विद्येयापिकाः । दसपदेसावगाढाः पुद्गलाः । प्रदेसापेतया वज्रकाः । संस्येप्रदेसावगाढेभ्यः पुद्गले
 व्योऽवधुपमदेसावगाढाः पुद्गलाः । प्रदेसापेतया वज्रकाः । एतेषां जदस्य । एकसमयस्थितिकानां द्विसमयस्थितिकानां च पुद्गलानां द्विव्यापेत
 या यथावगाहना वस्तव्यता एव स्थितावपि । एतेषां जदस्य । एकगुणकालानां द्विगुणकालानां च पुद्गलानां द्विव्यापेतया एतया यथा प
 रमावपुद्गलादीनां तथैव वस्तव्यता निरवद्यथा । एवं सर्वेषां वस्येगन्धरसानाम् । एतेषां जदस्य । एकगुणकालानां द्विगुणकालानां च पुद्ग

दया । प्रदेसावपे वरा । सखेज एसावादिता पागलेहिता सखात प्रदेसावगाढा पुद्गलवद्यो । असखेज पदेसागाढा पागगाढा । असखयाव प्रदेस
 वगाढा पुद्गल । पदसठयाए बज्या । प्रदेसावपे वरा । एसिच भते एगसमयठितीबाच । एएइने हेमगवन् एगसमय स्थितिकने । दुसमयठितीयाव
 पागलाच वसठयाए । हेमगवस्थितिकने पुद्गल प्रव्याविचपे रेखादि । जहा धामाहया वस्तव्यता । विम भवमाहमनेविदे वस्तव्यतावद्यो तिम इहा
 पवि बहवो । एव त्रितीएवि । इम स्थितिकने विदे पवि वस्तव्यता बहवो । एसिच भते एगगुणकालयाच दुसपकाखयाच पागगाढाच दसठयाए ।
 एइने हेमगवन् एगगवकावच पुद्गलने येने दुगुणकाल पागगलने येने पुद्गलने प्रव्याविचपे कुच २ वयो यावत् विगोविच भवे रेखादि । एसिच जहा परमा
 न्यागगसादीच । एइने विम परयाच पुद्गलादिबने वस्तव्यता बहो । तथेव वस्तव्यता निरवसेसा । तिमद्योव वस्तव्यता निरवसेव बहवो । एव सखेवि
 बहवनेव रसाच । इम समयहाइ वच गव रसने पवि सखवा । एसिच भते एगगुणकालयाच । एइने हेमगवन् एगगुण वस्तव्यता । दुगुणकालयाच पागगाढा

एतन्मिण जहा परमाणूपोमगलादीण तहेय वसुधया निरयसेसा एवं सखेसि थसुगधरसाण । एतस्मिण न्ते !
 एगगुणस्सकनाण दुगुणस्सकनाणय पोमगलाण वसुधयाए कयरे कयरोहितो जाव विसेसाहियावा ? गोय
 मा ! एगगुणकरकनाहितो पोमगलोहितो दुगुणकरकना पोमगला वसुधयाए विसेसाहिया एव जाव णवगु
 णकरकनाहितो पोमगलोहितो दसगुणकरकना पोमगला वसुधयाए विसेसाहिया । दसगुणकरकनाहितो पोमग
 लोहितो सरस्सगुणकरकना पोमगला वसुधयाए यज्जाया । सस्सगुणकरकनाहितो पोमगलोहितो थसस्सज्जागु

सात्ता द्रव्यापचतण कतरे कतरस्सो यावद्विसेयापिक्का वा ? गोतस । एकमुक्ककस्सोस्स्यः पुद्गलस्सो द्विगुयक्ककथाः पुद्गला द्रव्यापचतया विज्ञया
 पिक्का एव यावत्तयगुयक्ककस्स्यः पुद्गलेस्स्यो दसगुयक्ककथाः पुद्गला द्रव्यापचतया विसेयापिक्काः । दसगुयक्ककस्सोस्स्यः पुद्गलेस्स्यः सखेयमुक्कककथाः
 पुद्गला द्रव्यापचतया यदुक्काः । सङ्कगुयक्ककस्सोस्स्यः पुद्गलेस्स्यो ऽसङ्कगुयक्ककथाः पुद्गला द्रव्यापचतया यदुक्का । असङ्कगुयक्ककस्सोस्स्यः पुद्गलेस्स्यो ऽन

वं । एते विमल कथय पुद्गलन्ते । दसगुधयाए कयरे २ इति जाव विसेसाहियावा । द्रव्यापिक्कपत्ते सुच २ क्वो यावत् विसेयापिक्क भुवे इति प्र चत्तर ।
 गायमा ऽमगुयक्ककस्सोहितो पागलसेहिता । हेमोतस एकगुय कर्कय पुद्गलसक्को । दुगुयक्ककहा पोमगला दसगुधयाए विसेसाहिया । द्विगुय कथय पुद्गल
 द्रव्यापिक्कपत्ते विसेयापिक्क एतन्ने क्कटिक्क पचिक्क पचिक्क वेगुवादिक्क न्हो । एव जाव कयगुय क्कस्सोहितो पागलसेहिता । इम यावत् मयगुय क्कयगुय
 मयवो । दसगुय क्ककहा पागला दसगुधयाए विसेसाहिया । दसगुय कथय पुद्गल द्रव्यापचत्ते विसेयापिक्क । दसगुय क्कस्सोहितो पोमगलसेहिता । दस
 गुय कथय पुद्गलसक्को । सस्सगुयक्ककहा पागला दसगुधयाए यदुक्का । सस्सगतगुय क्कय पुद्गल द्रव्यापचत्ते यवर् । सखेयगुय क्कस्सोहितो पागल
 सेहिता । सयपातगुय क्कय यद्गलसक्को । सखेयगुयक्ककहा पागला दसगुधयाए यदुक्का । असक्कातगुय क्कय पुद्गल द्रव्यापिक्कपत्ते यवर् ।
 पर्सपेयगुय क्कस्सोहितो पागलसेहिता । पर्सपातगुय क्कय पुद्गलसक्को । पर्सतगुय क्ककहा पागला दसगुधयाए यदुक्का । पर्सतगुय क्कय

णकस्कन्ना पोम्गला दसुठयाए बज्जया । असुखेज्जगुणकस्कन्नेहिंती पोम्गलेहिंती अणतगुणकस्कन्ना पोम्ग
ला दसुठयाए बज्जया । एव पदेसुठयाए सुवत्थ पुच्छा जाणिय्झा जहा कस्कन्ना । एव मउयगुरुयलज्जया
वि । सीयउसिणणिठुस्का जहा यग्गा । एएसिण ज्ञते । परमाणुपोम्गलाण सुखेज्जपएसियाण सुसुखेज्ज
पएसियाण अणतपएसियाण स्वधाण दसुठयाए पदेसुठयाए कपरे कपरे जाय त्रिसेसा
हियावा ? गोयमा ! सुख्योवा अणतपदेसिया स्वधा वसुठयाए । परमाणुपोम्गला दसुठयाए अणतगुणा

आगुबककेयाः पुद्गला द्रव्याद्यतया बहुला एव प्रवेशार्थतया सुवन्न पुच्छा अचित्तया यथा ककशाः । एवं सुदुर्बलं कलपुक्का अपि । स्त्रीतोम
स्त्रिगुणतया यथा वर्तन्ति । एतयो जदन्त । परमाणुपुद्गलाणां सकृदप्यप्रदेशिकाणामनसकृदप्यप्रदेशिकानामनसकृदप्यप्रदेशिकाणां द्रव्याद्यत
या प्रवेशार्थतया द्रव्याद्यप्रवेशार्थतया कतरे कतरभ्यो यावद्विशेषाधिकारः ? गौतम ! सुवलोका अतन्तप्रदेशिताः । इत्थं द्रव्याद्यतया परमा
नुपुद्गला द्रव्याद्यतया उन्मल्लुब्धाः । सकृदप्यप्रदेशिकाः । इत्थं द्रव्याद्यतया सकृदप्यप्रदेशिकाः । इत्थं द्रव्याद्यतया उन्मल्लुब्धाः ।

पुद्गलं द्रव्याधिकपक्षे बन्धे । एव पदुपपुद्गलं सञ्ज्ञं परञ्च । भावित्यथा लङ्का ककशा । इमं प्रकृत्या लपणे क्वरी सगसेर पुच्छा । ज्ञातव्यं किम ककश कञ्जा ।
पर्व मउय गुरु लङ्कावि सोव उ सञ्च विव तुला कङ्का पञ्चा । इमं सुदं सुव सुव उ तोनस्य पवि कङ्का सोत 'पुच्छ' किञ्च कस्य ए वार अयं वपेनो
परे कङ्का, हिने प्रकारात्तरे पदुगल विज्ञातता कङ्का—एएसि क भते परमाणुपाग्गलाञ्च सुखेज्जपएसियाञ्च असुखेज्जपएसियाञ्च पञ्चतपएसियाञ्च अ
थाञ्च । ए पङ्के जमगबन् परमाणुपुद्गलने सञ्ज्ञात प्रक्षालने असञ्ज्ञातप्रदेशिकने पञ्चतपदेसियिञ्च स्मन्वते । जमगुवाए पदेसुठुवाण दसुठु पदेसुठुवाए
वसरे २ जाव विस्सादियावा । द्रव्याद्यपक्षे प्रक्षालपक्षे द्रव्याद्य प्रक्षालपक्षे कुञ्च २ ववी वावत् विमोपविक्क पुवे ८० प्र सत्तर । गौतम ! सञ्ज्ञोवा
पञ्चतपदेसिया खंवा दसुठुवाए । ज्योतम सवयो वाहा । पञ्चतपदेसियिञ्च स्वत्थ द्रव्याधिकपक्षे तेहसा । परमाणुपाग्गला दसुठुवाए पञ्चतमुवा । परमा

न उच्यते तद्वाच क्षता तया ऽ सवृत्योत्रा एतपपमोनात्रा योगस्य दत्तधयाएति ऽ इह सेत्राधिकारात् सेत्रस्यैव प्राचास्या स्वरभाषुद्यानुकाद्यन

मरुज्जपणमिया रग्धा दव्वठयाण सखेज्जगुणा । असखेज्जपणसिया खधा दव्वठयाए असखेज्जगुणा । पदेस
ठयाण सव्वत्थोया अणतपदेसिया रग्धा पदेसठयाए परमाणूपोग्गला अपदेसठयाए अणतगुणा । सखेज्ज
पदेनिया रग्धा पदेसठयाण मरुज्जगुणा असखेज्जपणसिया खधा पदेसठयाए असखेज्जगुणा । दव्वठपए
मठयाण मव्वत्थोया अणतपदेसिया दव्वठयाए तेचेव पदेसठयाए अणतगुणा । परमाणूपोग्गला दव्वठयाए

[illegible][illegible]

नापुरञ्ज्या अचि विविहिरुक्तेप्रदेसावगाढा आचारारण्ययो रजेदीपचारो देकत्वम व्यपदिश्यते । ततश्च ॥ सङ्गत्योवा एमपदेसोगाढा पोगला द

अपमसठयाए अणतगुणा । सखेजापदेसिया खधा वद्धठयाए सखेजगुणा तेचेय पएसठयाए सखेजगुणा ।
असखेजापएसिया खधा दद्धठयाए असखेजगुणा तेचेय पदेसठयाए असखेजगुणा । एएसिण नते !
एगपदेसोगाढाण सखेजापएसोगाढाण असखेजापएसोगाढाण पोगलाण दद्धठयाए पएसठयाए दद्धठ पए
सठयाए कयेरे २ जाव विससाहियावा ? गीयमा । सङ्गत्योवा एगपएसोगाढा पोगला दद्धठयाए सखे

ते चैव प्रदेसापतया सस्मेयमुखाः असस्मेयमवस्थिताः स्वस्या द्रव्यापेतयाऽसस्मेयमुखा सा चैव प्रवद्यापतया असस्मेयमुखा । एतेया प्रदत्ता ।
एकप्रवद्यापतयाणां सस्मेयप्रवद्यापतयाणामसस्मेयप्रवद्यापतयाणां पुद्गलाणां द्रव्यापतया प्रवद्यापतया द्रव्यापेतयाणां कतर कतर
प्यो यावद्विद्योपाधिकावा ? नीतम । सवस्तोका एकप्रवद्यापतया पुद्गला द्रव्यापतया सस्मेयप्रवद्यापतयाः पुद्गला द्रव्यापतया सस्मेयमु

खे । परमावपावना एवमुखाए पवतगवा । परमावपुडल द्रव्याव पप्रदेयाव परमावपाद्रिष्य विवचादे द्रव्यरूप धर्म यने प्र
देयविवचादे पविदमान प्रदेयपव इम करोने द्रव्याव पप्रदेयाव ते कद्वि तेवना पभाव ते द्रव्याव पप्रदेयावता कद्वि । सखेजपएसिवाखवा एव
मुखाए सखेजमवा । सख्यातप्रदेयिकखण्ड द्रव्यावपवे सख्यातगुवा । तेचेय पएसठयाए सखेजमुखा । तेचोव सख्यातप्रदेयिकखण्ड प्रदेयावपवे सख्यात
गवा । पतस्वपवसियाखवाए सखेजमुखा । असख्यातप्रदेयिक खण्ड द्रव्यावपवे असख्यातमुखा । तेचेय पदेसठयाए असखेजमुखा । तेचो
व असख्यातप्रदेयिक खण्ड प्रदेयावपवे असख्यातमुखा । एएसिण भंति एगपएसोगाढाव सखेजपएसोगाढाव असखेजपएसोगाढाव पावसाव । पड
ने इमयवन् एकप्रदेयावगाढने सख्यात प्रदेयावगाढने असख्यात प्रदेयावगाढने पुडलने । एवमुखाए पएसठयाए द्रव्यावपएसठयाए कयेरे २ जाव विस
साहियावा । द्रव्यावपवे प्रदेयावपवे द्रव्याव प्रदेयावपवे द्रव्याव विद्योपाधिकाव देवे १० प्र० उत्तर । यावता सवद्यावा एगपएसोगाढा

वृषपायति ॥ सोऽकाशासमोऽनपरिमाणा एवेत्यर्थः । तपश्चि न स क्वचि देवजुत भावाद्यप्रवेद्योक्ति य एकप्रवेद्यापणाश्चपरिबामपरियुक्तानां परमा

ज्ञापएसोगाढा पोमगला दध्ठयाए सखेज्जगुणा । अस्सखेज्जपएसोगाढा पोमगला दध्ठयाए अस्सखेज्जगु
 णा । पदंसठयाए सध्ठयोवा एगपदेसोगाढा पोमगला पदंसठयाए सखेज्जपएसोगाढा पोमगला पदंसठयाए
 अस्सखेज्जगुणा । अस्सखेज्जपएसोगाढा पोमगला पदंसठयाए अस्सखेज्जगुणा दध्ठपएसठयाए सध्ठयोवा
 एगपएसोगाढा पोमगला दध्ठपएसठयाए सखेज्जपएसोगाढा पोमगला दध्ठयाए सखेज्जगुणा तच्चेव पदेस

वा । अमुहयप्रदेशावगाढाः पदुगला द्रव्यापतयाऽसुर्येयगुणाः । प्रदेक्षापतया सवस्त्राणाः । यक्षप्रदेशावगाढाः पदुगलाः । प्रदेक्षापतया स
 रूप्यप्रदेशावगाढाः पदुगलाः । प्रदेक्षापतयाऽसुर्येयगुणाः । असुर्येयप्रदेशावगाढाः पदुगलाः । प्रदेक्षापतयाऽसुर्येयगुणा द्रव्यापतयाऽसुर्येयगुणा
 सर्वलोका यक्षप्रदेशावगाढाः पदुगला द्रव्यापतया सवस्त्राणाः । प्रदेक्षापतया सवस्त्राणाः । यक्षप्रदेशावगाढाः पदुगलाः । प्रदेक्षापतया स

पायला दग्गुणा । इनीतम सवैवोवाडा एकाप्रद्यावनाठ पुइस प्रम्यावपच इर्वा यचना अत्रिकारतको परमाणु वासुकादि अनन्ताक रकम
पनि विविध एकपेच प्रद्यावनाठ पाधार पायला एमठ उपचारको ठकपे करी कडिये तिकारे सुवस्याक वाकाकायाप्रदेम परिमावको
इत्ये तेइबी । मयुज्यवनागाठा पायला दग्गुणए सकयमवा । संवरातप्रतियावनाठ पुइस प्रम्यावपचे सुवयातगुर्वा इर्वा पणि येवनाक प्रयाजप
बायको तवाविच रकम पाधार चवप्रदेम पपेवावेअ भावना करी तेइवी । असुखज्यपयोभाठा पायला दग्गुणए असुखज्यगवा । एमवयात प्र
द्यावनाठ पुइस प्रम्यावपचे असुंयातमन्वा भावना एमगोअ असुखेव प्रदेयाजक पर्वाइको अवमाइयेवने असुखयातमुच इति । पदेवइयाए स
मन्वावा एनपएसामाठा पागसा पदमइयाए सखिजपइयाभाठा पागसा पदमइयाए असुखज्यगवा । प्रदेयावपचे सुवबोवाडा ठक प्रदेयावनाठ पद
मस प्रदेयावपचे सुवयातप्रदेयावनाठ पदमस प्रदेयावपचे सुवरातमुर्वा तेइवी । असुखेज्यपयोभाठा पागसा पदेवइयाए असुखेज्यमुवा दग्गुणएल

स्वादीना मवकाशानपरिहारमेव न परिकृत इति तथा ऽ सखेज्जपदेवोवादा पोम्भला दध्ठयाए सखेज्जगुहति ऽ दध्ठयाए होबस्येव प्रचान्या स
यातिपरकन्याभारसेप्रप्रदध्ठयापेदेव प्रावभा कार्यो मवर मवमीदेन सुसप्रतिपत्त्यस्येमुदाहरवं दध्ठयेते ऽ जहा किल पंच ते सखेसोमप्यवसा एते

ठयाए सखेज्जगुणा । स्यसखेज्जपएसोमादा पोम्भला दध्ठयाए स्यसखेज्जगुणा, तेचेव पवेसठयाए स्यसखे
ज्जगुणा । एएसिण न्नत ! एगसमयठितीयाण सखेज्जसमयठितीयाण स्यसखेज्जसमयठितीयाणय पोम्भलाण
जहा दग्गाहणाए तहा ठितीएवि ज्ञाणिमसु स्यप्यायज्जा । एएसिण न्नते ! एगगुणकालगण सखेज्जगुणका

रयेयगुणा । मवरयेयमप्रदध्ठयावदाः पुद्गसा इव्यायतयाऽऽस्सेयगुणा से वैव प्रदेशायतपाऽऽस्सेयगुणा । एतेपां भवन्त । एकसमयस्य
तिकाभां सकपयसमयस्यितिकामामसक्येयसमयस्यितिकाना न पुद्गसना यथावकाइभायाम् तथा स्थितावपि प्रकितव्य मस्यायकुलम् । एते
पां तवन्त । एकगुणकालकानां सखेयगुणकालकानामसक्येयगुणकालकानामनलमुककालकाना न पुद्गसना इव्यायतया प्रदध्ठयायतया इव्या

इहाए । असककालप्रदेयावसाठ पदुमज प्रदेशावपे असककालगुणां प्रमाव प्रदेयावपे करी । सखेज्जादा एसएसोमादा पागका टरवहुएसइहाए ।
सककीपादा एकप्रदेयावसाठ पदुमज प्रमावप्रदेयावपे तेकरी । सखेज्जपएसोमादा पागका दध्ठयाए सखेज्जगुणा । सखेज्जप्रदेयावसाठ पदुमज
प्रमावपे सयसाठगुणां तेकरी । तेचेव पदेमइहाए सखेज्जगुणा । तेहोव सखेज्जप्रदध्ठयावसाठ प्रदेयावपे सखेज्जगुणां तेकरी । असखेज्जपदेमो
दा पारमदा इगइहाए असखेज्जगुणा । असखेज्जप्रदेयावसाठ पदुमज प्रमावपे असककालगुणां । तस्य पदेमइहाए असखेज्जगुणा । तेहोव प्रदेया
वपे असखेज्जगुणां, विवे काकरी कइहे—एएसिण मते एगसमयठितीयाव सखेज्जसमयठितीयाव असखेज्जसमयठितीयाव पागकाव जहा पागकाव
ए इहेने इमयवद्देवसमय स्मितिकने सखेज्जप्रदध्ठयावसाठ पदुमज स्मितिकने पदुमज स्मितिकने असककालकानां सखेज्जगुणा । तहा इहाएवि
भाविज्जव सय्यादइम । तिम स्मितिकजनिरे पवि ज्ञाणिम सखेज्जगुणा, विव भावरी कइहे—एएसिण मते एगसमयठितीयाव सखेज्जगुणा कालगुणा

णकस्कन्ना पोगला दव्वठयाए, सखेज्जगुणकस्कन्ना पोगला दव्वठयाए सखेज्जगुणा, अस्सखेज्जगुणकस्कन्ना पोगला दव्वठयाए अस्सखेज्जगुणा, अणतगुणकस्कन्ना पोगला दव्वठयाए अणतगुणा, पदेसठयाए एव चैय णवर सखेज्जगुणकस्कन्ना पोगला पदेसठयाए अस्सखेज्जगुणा सेस तच्चेव दव्वठपदेसठयाए सख्ख्योवा एगगुणकस्कन्ना पोगला दव्वठपएसठयाए, सखेज्जगुणकस्कन्ना पोगला दव्वठयाए सखेज्जगुणा, तच्चेव

यमुवाः पसस्येयुवककथाः पुद्गला द्रव्यापतपाऽसस्येयुवाः, पनत्तगुणककथाः पुद्गला द्रव्यापतपाऽसस्येयुवाः प्रदद्यापतया एव सैव नवर सखेयुवककथाः, पुद्गलाः प्रदद्यापतपाऽसस्येयुवा अप तच्चैव । द्रव्यापतपाऽसस्येयुवा सवकोका एकगुणककथाः पुद्गला द्रव्यापे प्रदद्यापतया, सस्येयुवककथाः पुद्गला द्रव्यापतपा सस्येयुवा सा एव प्रदद्यापतया सस्येयुवाः, असस्येयुवककथा द्रव्यापतपाऽस विधेयाविध इति म उत्तर । गोवसा सग्वीरा ययुव कच्छा पोक्खा वृक्षयाए । सेतम सवकोका येनगुव कथय पुद्गल द्रव्यापतये करो तेवो । सखेयुव कच्छा पाक्खा दव्वठयाए सखेयुवा । सखातगुव कथय पुद्गल द्रव्यापतये सखातगुवा । पसखेयुव कच्छा पागसा द वववेव । पनत्तगुव कथय पुद्गल द्रव्यापतये करो पसखातगुवा । पर्वतगुव कच्छा पागसा । दव्वठयाए पनत्तगुवा पदेसठया पसखुवा सेस तच्च । पतत्ताविध संघातगुव कथय पुद्गल प्रवेयार्थपवे करो पसखातगुवा येय तिमकोज कथा । दव्वठपदेसठयाए पस नगुव कच्छा पागसा दव्वठपदेसठयाए । द्रव्याप प्रवेयार्थपवे करो पसखातगुवा येय तिमकोज कथा । दव्वठपदेसठयाए सखातयाए वा पावमसा दव्वठयाए सखेयुवा तच्च पदेसठयाए सखेयुवा । सखातगुव कथय पुद्गल द्रव्यापतये सखातगुव कच्छा । सखेयुव कच्छ संघातगुवा तेवो । पसखज्जगुव कच्छा दव्वठयाए पसखज्जगुवा तच्च पदेसठयाए पसखज्जगुवा । पसखातगुव कथय पुद्गल द्रव्यापतये पसखा

पञ्चमः दमेकैस्योगनदा प्राबन्धीयाः तथा ॥ अससञ्जपस्योयाठा योगला दवृष्टयाए असलेज्जागुहति ॥ प्रावनेव मेव असङ्केयप्रवेभास्मकत्वा द
वनाचचस्या सङ्केपगुणा इत्ययमस्य प्रावाच इति पुट्टसानेव कृत्युग्मादिति निरूपयकाइ-परमाबुइत्यादि ॥ परमाबुपुट्टला ठेपाइअत इतयु
म्मादपो नञनया मवन्ति अमकत्वापि तयो सपातसेइतोमवस्वितस्वकपत्वा डिधानतस्तु एकेकजः कस्मोला येति ॥ पंचपरयसि ए अवापरमायु

पदेसठयाए सखेजगुणा, अखेसखेजगुणकरकना दसठयाए अखेसखेजगुणा, तेचेव पदेसठयाए अखेसखेजगुणा, अणतगुणकरकना दसठयाए अणतगुणा, तेचेव पदेसठयाए अखेसखेजगुणा । एव मउयगुणयलज्जायावि अणायज्जा । सीयउसिणणिउलुस्काण जहा वणाण तेहेव । परमाणपोम्माण ऋते । दसठयाए कि कर जम्मे तेयोए दायरजुम्मे कलिउए ? गोयमा । नो करजुम्मे नो तेयोए नो दायर कलिउए । एव जाय

रयपमुखा सो चैव मदेद्यायतयाऽवश्येयमुखा। अनन्तमुखकक्षाः पुद्गला इव्यायतयाऽनन्तमुखा स्त चैव मदेद्यायतया अवश्यमुखा, यव सु
दुर्कमुक्तमपुबयपि सख्यायुत्व,। श्रीनोप्रलिखरहामप्यस्यावुत्व यया खर्जां तपेव । परमावुपुद्गला मदत्त । इव्यायतया किं स्त
युग्मा श्रोत्रा हापरयुग्माः बस्त्रोत्राः ? भीतम् । नो स्तयुग्मा नो श्रोत्रा एव यावदमन्ताप्रवक्षिष्यः स्तम्भः । परमा

[illegible]

योगसति ॥ एकाग्रतात्कस्योक्त इत्यर्थः ॥ छप्पयसि एव द्वापयसि ॥ इत्यर्थः ॥ एवमप्यसि एव ॥

अथतपसि एव स्वधे । परमाणुपोग्गलाण जते । दध्ठया ए कि कळुम्मा पुच्छा , गोयमा ! उवादेसेण
सिय कळुम्मा जाव सिय कलिउंगा । धिहाणादेसेण णो कळुम्मा णो तेत्तया णो दावरजम्मा कलिउ
गा । एव जाव अणतपदेसिया स्वधा । परमाणुपोग्गलाण जते ! पदेसठया ए कि कळुम्मा पुच्छा , गो
यमा ! णो कळुम्मे णो तेत्तए णो दावर कलिउंगे । दुपदेसिए पुच्छा , गोयमा ! कळुम्मे णो तेयोए

दुपुद्दसा जदत्त । इदमार्यतया विं कृतपुग्मा पुच्छा गीतस । ओचादेसेन स्यात्कृतपुग्मा यावत्स्यात्कस्योक्ताः । विद्याभावेक्षेन नो कृतपुग्मा नो
ओमा नो द्वापरपुग्माः कस्योक्ता एवं यावत्कृतपुग्मा प्रदत्त । प्रदेयायतया विं कृतपुग्माः पुच्छा , गीतस । नो
कृतपुग्मा नो ओमा नो द्वापरपुग्माः कस्योक्ताः । विमदेसिए पुच्छा गीतस । नो कृतपुग्मा नो ओमा द्वापरपुग्मा न कस्योक्ताः । विमदेसिए

पनत्तपदधिक रक्कस, दिने पनत्तले करो कळे । परमाणू पागमकाच मते इत्थदुवाए विं कळुम्मा पुच्छा । परमाणू पदस हेमनबन् इत्थविक्कपणे व
रो ए कृतपुग्म १ म उत्तर । गायमा यावादेसेव विव कळुम्मा जाव सिय कलिउंगा । हेमोतम सामान्यवको कृतपुग्मादि भवनादि कळुम्मा
करो इमे पनत्तपदे पवि तेदने उपातमेवको पनत्तपदे कदाचित् कृतपुग्म इवे इम यावत् कदाचित् कळुम्मा इवे । विद्यावादेसेव
वा कळुम्मा वा तेपावा ओ दावरकथा कलिउंगा एव जाव अणतपदेसिया स्वधा । भदेकरो नही कृतपुग्म नही भ्याव नही द्वापरपुग्म पतावता
कस्योक्ते इम यावत् पनत्तपदधिक रक्कसकथ कळुम्मा । परमाणुपागमकाच मते पदेसठया ए विं कळुम्मा पुच्छा । परमाणू पदस हेमनबन् प्रदेयाय
ने ए कृतपुग्म इवे १० म उत्तर । गायमा वा कळुम्मे वा तवाए ओदावर कलिउंगा एवदेसिए पुच्छा । हेमोतम नही कृतपुग्म नही ओव नही
द्वापरपुग्म पतावता कळुम्मे विमदेसिए प्रत्यकोवा उत्तर । गायमा वा कळुम्मे वा तेपाए दावर कलिउंगा ए विमदेसिए पुच्छा । हेमोतम नही

दि ॥ चंल्यातप्रदक्षिणस्य विदित्रस्येत्या इत्यनया वातुविष्यमिति ॥ दुपरसियाबमित्यादि ॥ विप्रदेक्षिका यदा समसस्या जवन्ति, तदा प्रदेक्ष

દાચર નો કલિંદૅ । તિપદેસિૅ પુચ્છા ? ગોયમા । નો કઠુજુમ્મે નો દાચર તેંદૅ નો કલિંદૅ । ચઝપ્પેં
 સિૅ પુચ્છા, ગોયમા ! કઠુજુમ્મે નો તેંદૅ નો દાચર નો કલિંદૅ । પચપદેસિૅ જહા પરમાણપોગલે ।
 ટપ્પૅસિૅ જહા દુપદેસિૅ । સપ્પપદેસિૅ જહા તિપૅસિૅ । ચ્ઠપૅસિૅ જહા ચઝપ્પૅસિૅ । ણવપૅસિૅ
 જહા પરમાણપોગલે વસપૅસિૅ જહા દુપૅસિૅ । સલ્લેજપૅસિૅણ ત્તે ! પોગલે પુચ્છા, ગોયમા ! સિય

पृष्ठा, गीतम् । नोक्तपुष्पा नोद्गापरपुष्पाः श्रौता नो ब्रह्मोक्ताः । चतुष्पदक्षिकपृष्ठा गीतम् । कृतपुष्पा नो श्रौता नो हापरपुष्पा नो ब्रह्मोक्ताः । पञ्चप्रदेशित्री यथा परमाक्षुपुद्गलः । षट्प्रदेशिको यथा द्विप्रदेशिकः । सप्तप्रदेशिको यथा त्रिप्रदेशिकः । अष्टप्रदेशिको यथा चतुष्प्रदेशिकः । नवप्रदेशिको यथा परमाक्षुपुद्गलः । दशप्रदेशिको यथा द्विप्रदेशिकः । सत्येयप्रदेशिको नवम् । पुद्गलपृष्ठा गीतम् । स्या

કતકુતુમ નહો સ્વાજ દાપરસુમ ફરે નહો કબ્બાલ વિપદગિલના પ્રયત્નોવા ઉત્તર । નાયમા ના વહલ્યો ના દાકર તેપાણ ના જાલિયાણ વહલ્યેસિણ
 પુરજા । દેમોતમ નહો કૂતકુમ નહો દાપરસુમ થયાજ ફુલ કબ્બાલ નહો જારપદમિલના પ્રયત્નોવા ઉત્તર । નાયમા વહલ્યો પાતેપાણ નાદાકર નો
 કલિપાણ । દેમોતમ કૂતકુમ ફરે નહો થયાજ નહો દાપર નહો કબ્બાલ । પનપદસિણ જજા પરમાજપાગણુ જલ્પવસિળ જજા કુપદસિણ સસપદેસિણ
 જજા તિવવસિર પદપદ મર જજા જતયદસિર જપદસિણ જજા પરમાજપાગણુ સસપદસિળ જજા કુપદસિણ । પચપદ મજા જિન પરમાજપુજજ
 જમદગિજ જિન દિવદગિજ સાતનદગજ જિન વિપદગજ પાઠપદોગજ જિન જારપદમિજ નરપદગિજ જિન પરમાજપૂજન સયમદગિજ
 જિન દિવદગિજ । સજ્જનગમિરજ મને પાંગમસ પજજા । જિન સભ્યાવપદમિજ જમગવજ પદજન ર પ ઉત્તર । ગાકમા સિલ જલજલ જાન
 ાલય જનિવાર । જ્ઞોતન સંભ્યાતરદમિજને વિલિજ સભ્યાનવશી પજો મજનજે જતુવિજપેરે જાલિયા । જદાધિતુ જતકુમ રજ યાજ જારાધિતુ

तः स्वयमुष्मा यदा तु विषमवस्थास्तदा ह्यापरयुग्माः ॥ यिहाबादेवेष्टमित्यादि ॥ ये त्रिप्रदेशिका स्ते प्रदेशार्थतया एकैकश्चैतित्यमात्रा द्विप्रदेशत्वा
देव ह्यापरयुग्मा प्रवर्ति ० त्रिपरिचयाष्टमित्यादि ० समस्तत्रिप्रदेशिकाभीजन सहप्रदेशानामाष्ट चतुष्कापहार चतुरयादित्व जननया स्यादजनवस्त्य

कऱुजुम्मे जाय सिय कलिठेए । एव स्यसखेज्जापणसिणवि । एव छणतपणसिणवि । परमाणुपोगलण भत्ते ! पणसठयाए कि कऱुजुम्मा पुच्छा, गो० ! ठेघादेसेण सिय कऱुजुम्मा जाय सिय कलिठंगा, विहाणादेसेण णो कऱुजुम्मा णो तेठंगा णो दावर णो कलिठंगा । दुपणसियाण पुच्छा, गोयमा ! ठेघादेसेण सिय कऱुजुम्मा णो तेठया सिय दावरजुम्मा णो कलिठंगा, विहाणादेसेण णो कऱुजुम्मा णो तेठंगा दावरजुम्मा

रक्तयुग्मो यावत्स्यात्कस्योच्च एव चरुं स्वयप्रवृत्तिर्वापि । एवमनन्तप्रवृत्तिर्वापि । परमावुपुत्रसा प्रदत्त । प्रवेद्यापतया किं कृतयुग्माः पु
त्राः, नीतम् । चापादेवान् स्यारक्तयुग्मा यावत् स्यात्कस्योच्चः । विषामावेक्षेन नो कृतयुग्मा नो ज्योत्स्ना । द्वि
प्रवृत्तिर्वापि पृष्ठा नीतम् । चापादेवान् स्यारक्तयुग्मा नो ज्योत्स्ना । विषामावेक्षेन नो कृतयुग्मा नो ज्योत्स्ना

कल्याण हुवे । एह पसखेखपदेसिगदि एव पकतपदसिगदि । इस पसख्यातपदसिगदि पदि कल्या इस पसख्यातपदसिगदि पदि कल्या, दिने पसख्या
पके कहेवे । परमाणुपागन्याच मत पदसुहाव दि कळज्या पक्षा । परमाणु पुढन वेभयवन् प्रदेयावपवे जू कृतसुग्म इ प्र० छत्तर । गायमा
पाषाणसेव सिग कळज्या जाव सिग कळिपाया । इगोतम सत्मान्यको कदापित् कृतसुग्म हुवे इस यावत् कटापित् कल्या हुवे । पिङ्गावाउसेव
वा कळज्या वा तेपाया वा दावरज्या वा कळिपाया दृपदेसियाग पक्षा । पिङ्गावाउयकरो न्हो कृतसुग्म न्हो श्वाज न्हो दापरसुग्म न्हो
कल्या दिपदेसिगना मन्त्रकोवा छत्तर । गावमा पाषाणसेव सिग कळज्या वा तेपाया मिय दावरज्या वा कळिपाया । इगोतम सत्मान्यको वे
प्रदसिग दिवारे समसक्य हुवे तिगारे प्रदस्यको कृतसुग्म हुवे खिवार बिपमसक्या हुवे न्हो श्वाज कदापित् दापरसुग्म हुवे न्हो कल्या हुवे ।

तमङ्गुलाया सेषा यथा चतुर्था तेषां मीनने द्वादश प्रदेशा स्ते च चतुरथाः पञ्चमा श्लोकाः षष्ठां द्वापरयुग्माः सप्तमा कस्योक्ता इति विधामादे
मन च त्र्यङ्गुलायां रङ्गपञ्चमा मिति ॥ चतुः प्रदक्षिणा मोचतो विषामतय प्रदशा चतुरथा एव ॥ पञ्चपरसिया

णो कलिनुगा । त्रिपदेन्याण पुच्छा, गीयमा । ठुघादेसेण सिय कळुजुम्मा जाय सिय कलिनुगा विहाणा
देनेण णो कळुजुम्मा तेनुगा णो दायर णो कलिनुगा । चउप्पदेसियाण पुच्छा, गीयमा । ठुघादेसेणवि
विहाणादेनेणयि कळुजुम्मा णो तेनुगा णो दायर णो कलिनुगा । पचपरसिया जहा परमाणुपीग्गला ।

द्वापरयग्मा नो कस्योक्ताः । विप्रदेसिजाना पुच्छा, गीतम । चोपादक्षेम स्यात्कृतपुग्मा यावत्स्यात्कस्योक्ता । विधामादेक्षम नो कृतपुग्माः
त्र्यात्रा नाद्वापरयुग्मा नो कस्यात्राः । चतुःप्रदक्षिणानां पुच्छा गीतम । चोपादक्षमापि विधामादक्षनापि कृतपुग्मा नो श्लोका नोद्वापरयु
ग्मा ना कस्यात्राः पञ्चप्रदक्षिणा यथा परमाबुपुट्ठनाः । षट्प्रदक्षिणा यथा विप्रदक्षिणाः । अष्टप्रदक्षिणा

विहावादेमन च कळज्जया च तेसावा विय द्वावरजुषा चान्विषाणा त्रिपदेसियाच पुच्छा । विधामादेयेकरो जह विप्रदेसिज तेह प्रदेमाथपे च
रो पच विन्हावता वथा विप्रदेसयच पुच्छो ज द्वापरयुग्म मय तोमनो त्रिपेह करवा विप्रदेसिजनो प्रत्यक्षोधा उत्तर । गावमा चावादेसेच सिय कळज्जया
जह विय कलिपाना । देवोतम सामान्यवक्को समस्त विप्रदेसिज मौलज्जकरो ने तेहना प्रदेयने चारने पचहारेकरो चार चादिहरे मज्जनाये वुवे य
मवस्थितस्य पचवक्को तेहने तेमाटे कदाचित् कृतयम यावत् कदाचित् कस्याज वुवे । विहावादेसेच चा कळज्जया तेधोमाको द्वावर णो कलिपो
मा चउप्परमियाच पुच्छा । विधामादेये करो कृतयम न्हो गीज्ज वुवे न्हो द्वापरयम न्हो चउप्पदेसिजज्जना प्रत्यक्षोधा उत्तर । गीज्जमा चो
पादेनवि विहावादेमवदि कळज्जया तेपोया चावाह चोक्कविचोका । देवोतम चोक्कादेयेकरो पचि तम विधामादेये पचि कृतयम वुवे चवाज न्हो
द्वापरयम न्हो कळगाम न्हो । पचपरसिया न्हो परमाबुपीग्गया अयत्तिव जहा बुपएविवा कृतपरसिया कडा त्रिपएविवापचउप्परसिया कडा

ठप्पदेसिया जहा हुपदेसिया । सधपएसिया जहा तिपदेसिया । अठपदेसिया जहा चउप्पदेसिया । णय
 पएसिया जहा परमाणपोगाढा । दसपएसिया जहा दुपदेसिया । सखेज्जपएसियाण पुच्छा , गीयमा ,
 ठवादेसेण सिय करुजुम्मा जाय सिय कलिनुगा । त्रिहाणादेसेण करुजुम्मायि जाय कलिनुगायि । एव
 अस्खेज्जपएसियायि । अणतपएसियायि । परमाणपोगाढेण जत्ते । कि करुजुम्मापएसोगाढे पुच्छा , गीय
 मा । णो करुजुम्मापएसोगाढे णो तेउए णो दायरजुम्माकलिनुगपदेसोगाढे । दुपदेसिएण पुच्छा , गीय
 मा । अतुःपवसिमा । पवमदेसिमा यया परमाणपोगाढे

यथा बहुप्रदेशिकाः । नवप्रदेशिका यथा परमाणुपुद्गलाः । दशप्रदेशिका यथा द्विप्रदेशिकाः । सङ्ख्यप्रदेशिकानां पृष्ठा गीतम् । शोभादे
शोभ स्वार्थस्युभया यावत्स्यात्कस्याञ्च । विधानादशम कृतसुभया अपि यावत्कस्याञ्च अपि । एयमसंख्यप्रदेशिका अपि । अमन्तप्रदेशिका
अपि । परमाणुपुद्गला नदना । किं कृतसुभ्यप्रदेशावगाढा पृष्ठा, नीतम् । नो कृतसुभ्यप्रदेशावगाढो नो व्योमप्रदेशावगाढो नो

क सातपदयिब किम निपदेयिब साठपदयिब किम बारप्रदयिब अवरदेयिब किम अपदेयिब किम विप्रदयि
 पण्डा । सव्यातपदयिबना प्रत्यकोथा उत्तर । गायमा पादादसव सिय कउकथा काव सिव कसिपागा । इगौतम पाषादेमो कदाचित् कृतयम इम
 यावत् कदाचित् कदावत् इवे । विद्यादादेसेव ककुभावि जाव सिव कसिपागावि एन भसव्यपपसियावि पयतपपसियावि । विद्यानादेमो कदोक्त
 तयमम पविदुवे इम दावत् कदावत् पविदुवे इम भसव्यातपदेयिब पविदुवे पनभापदयिब पविदुवे, दिवे पवको कइवे — परमापुपावसेव भत वि
 कइवम पयमासाठ पण्डा । परमापुपावसेव भममन् लू कृतयम प्रद्यावगाठ इ म उत्तर । गायमा का कउकथापपसागाठ पा तेपोए काटावरजम
 कनिपागपदसागाठे दुपरसिरव पुण्डा । इगौतम नको कृतयम प्रद्यावगाठ महा भ्याव नको हापरयुम तदेयानगाठ पश्यावप्रदेयावगाठ इवे सि

कदा परमाद्भुपागमसिन्ति ॥ सामान्यतः स्या रहस्युगमादयः प्रत्येक वैवाग्या एवेत्यर्थः ॥ अप्यसिवा कदा दुपदसिपति ॥ दुपत स्यात्कृतपुम
दापरपुम्मा विधानतस्तु दापरपुम्मा इत्यर्थः एव भुवरत्रापि । अथ शत्रतः पुट्टना विलपकाश्च-परमाद्भु कस्योक्तप्रदेशावगाढ एव एकत्वात्

मा । णी कळजुम्भपएसोगाढे णी तेनए सिय दावरजुम्भपएसोगाढे सिय कलिहंगपदेसोगाढे । तपदेसिए
ण पुच्छा, गीयमा । णी कळजुम्भपदेसोगाढे सिय तहंगपएसोगाढे सिय दावरजुम्भपएसोगाढे सिय कलि
हंगपएसोगाढे । चउप्यएसिएण पुच्छा, गीयमा । सिय कळजुम्भपएसोगाढे जाय सिय कलिहंगपएसोगाढे
एव जाव छणतपएसिए । परमाणुपोमालाण जते ! कि कळजुम्मा पुच्छा, गीयमा । उधादेसेण कळजुम्भप

प्रदेशावगाढ कस्योक्तप्रदेशावगाढः । द्विप्रदेशिकपुच्छा, गीतम । णी कृतपुमप्रदेशावगाढो णी ओक्तप्रदेशावगाढः स्यादापरपुम्भप्रदेशावगाढ
स्यारभस्योक्तप्रदेशावगाढ । त्रिप्रदेशिकाभा पुच्छा गीतम । णी कृतपुमप्रदेशावगाढः स्यात् ओक्तप्रदेशावगाढ स्या दापरपुम्भप्रदेशावगाढः
स्यात्कस्योक्तप्रदेशावगाढः । चतुप्रदेशिकपुच्छा गीतम । स्यात्कृतपुम्भप्रदेशावगाढा दावरस्यात्कस्योक्तप्रदेशावगाढ एव यावदनक्षप्रदेशिकः ।

प्रदेशिका मन्त्रकोषा उत्तर । मायमा चो कळकक्षपएसोगाढे वा तेवाए । हेगीतम महे कृतसम प्रदेशावगाढ महे भ्याळ । द्विष दावरजुम्भपएसोगाढे
सिय कलिपोमपएसोगाढ तपदसिपत्त परच्छा । कलाचित् दापरपुम्भप्रदेशावगाढ कलाचित् कळकाळप्रदेशावगाढ त्रिप्रदेशिकमो मन्त्रकोषा उत्तर । गे
यमा वा कळकक्षपएसोगाढ सिय तथापएसोगाढ सिय कलिपोम पयसायाळे कळण्णदेसिएण पुच्छा । हेगीतम महे कृत
यम्भ प्रदेशावगाढ कलाचित् भ्याळ प्रतयावगाढ कलाचित् दापरपुम्भ प्रदेशावगाढ कलाचित् कळकाळ प्रदेशावगाढ चतुप्रदेशिकाभा मन्त्रकोषो उत्तर ।
गायमा सियकळकक्षपएसोगाढे जाय सिय कलिपोमपएसोगाढ एव जाव चरंतपएसिए । हेगीतम कलाचित् कृतयुम्भ प्रदेशावगाढ इम जावत् च
दाचित् कळकाळ प्रदेशावगाढ इम सावत् पनक्षप्रदेशिकाभा भते कि कळकक्षपुच्छा । परमाणुपुच्छा द्विषदावरजुम्भपुच्छा

द्विमदसिद्धन्तु हापरयुग्मप्रदेशावगाढो वा कस्योजप्रदेशावगाढो वा त्वरिबामविशेषादेव ममदपिसूत्रं नेय ॥ परमाक्षुपोम्यलाभमित्यादि ॥

एसोगाढा णो तेनुया णो दावर णो कलिउंगा । त्रिहाणादेसेण णो कळजुम्मपएसोगाढा णो तेनुया णो
दावर कलिउंगपएसोगाढा । दुपदेसियाण पुच्छा, गो० । उधादेसेण कळजुम्मपएसोगाढा णो तेनुगा णो
दावर णो कलि० । त्रिहाणादेसेण णो कळजुम्मपएसोगाढा णो तेनुयपएसोगाढा दावरजुम्मपएसोगाढावि
कलिउंगपएसोगाढावि । त्रिपएसियाण पुच्छा, गोयमा ! उधादेसेण कळजुम्मपएसोगाढा णो तेनुया णो

परमाक्षुपुद्गता जवत्त । किं कृतपुग्मा पुच्छा, भीतम । ओपादेशेण कृतपुग्मप्रदेशावगाढा णो श्रोजा णो हापरयुग्मा णो कस्योवाः । विपा
मादग्म णो कृतपुग्मप्रदेशावगाढा णो श्रोजा णो हापरयुग्मा कस्योजप्रदेशावगाढा । द्विप्रदेशिकाना पुच्छा, भीतम । ओपादेशेन कृतपुग्म
प्रदेशावगाढा णो श्रोजा णो हापरयुग्मा णो कस्योवाः । विषामादेशेण णो कृतपुग्मप्रदेशावगाढा णो श्रोजा णो हापरयुग्मप्रदेशाव
गाढा अपि कस्योजप्रदेशावगाढा अपि । त्रिप्रदेशिकाना पुच्छा, भीतम । ओपादेशेण कृतपुग्मप्रदेशावगाढा णो श्रोजा णो हापरयुग्मप्रदेशा

म प्रदेशावगाढ ६० म उत्तर । गायमा पाधादेसेव कळजुम्मपएसोमाढा वा तेषावा वा दावरजुम्मा षो कळिधोमा । हेभीतम ओवादिगे करो
जुनयम प्रदेशावगाढ न्हो बभाव प्रदेशावगाढ न्हो हापरयुग्म न्हो कळजुम्मपएसोमाढा वा तेषावा वा दावर
अनिपात्रपदमागाढा दुपदेसियाण पुच्छा । विषामा दयेकरो न्हो कृतपुग्म प्रदेशावगाढ न्हो बभाव न्हो हापरयुग्म प्रदेशावगाढ कळजुम्मपएसो
माढा न्हो द्विप्रदेशिकाना प्रजुओवा उत्तर । मायमा पाधादेसेव कळजुम्मपएसोमाढा वा तेषावा वा दावर षो कळिधोमा । हेभीतम पावादेगे
करो कृतपुग्म प्रदेशावगाढ न्हो बभाव न्हो हापरयुग्म न्हो कळजुम्मपएसोमाढा वा तेषावपदमागाढा दावरजुम्मापय
यामाढावि कळिधानपएसोमाढावि त्रिप्रदेशिकाण पुच्छा । विषामादिगे करो न्हो कृतपुग्म प्रदेशावगाढ न्हो बभाव प्रदेशावगाढ हापरयुग्म प्रदेशा

દાયર જો કલિત્તંગા । વિહાણવેસેણ જો કરુજુમ્મપણસોગાઠા તેતંગપણસોગાઠાવિ વાવરજુમ્મપણસોગાઠાવિ
કલિત્તંગપણસોગાઠાવિ । ચણ્ણવણસિયાણ પુચ્છા, ગોયમા । ઇંધાદેસેણ કરુજુમ્મપણસોગાઠા જો તેતંગા
જો દાયર જો કલિત્તંગા । વિહાણવેસેણ કરુજુમ્મપણસોગાઠાવિ જાવ કલિત્તંગપણસોગાઠાવિ એવ જાવ
ચૂળંતપણસિયા । પરમાણૂપોગાળણ ત્ત ! કિ કરુજુમ્મસમયઠિંદુણ પુચ્છા, ગોયમા ! સિય કરુજુમ્મસમ

યગાઠા નો કરવોજમદસાવગાઠા । વિધાનાદેસેણ નો ક્તયુગમપ્રદસાવગાઠા સ્વોજમપ્રદસાવગાઠા અપિ હાપરયુગમપ્રદસાવગાઠા અપિ કસ્યોજ
પ્રદગાવગાઠા અપિ । જનુઃપ્રદક્ષિણામા પુચ્છા ગીતમ । સોપાદેસેણ ક્તયુગમપ્રદસાવગાઠા નો જ્યોજમપ્રદસાવગાઠા નો હાપરયુગમપ્રદસાવગા
ઠા નો કરવાજમદસાવગાઠા । વિધાનાદેસેણ ક્તયુગમપ્રદસાવગાઠા અપિ યાવત્કસ્યોજમપ્રદસાવગાઠા અપિ । એવ યાવદનત્તપ્રદક્ષિણાઃ । પર
માણુપટ્ટનો પ્રદન્ત । કિ ક્તયુગમસમયસ્થિતિક પુચ્છા ગીતમ । સ્વારુતયુગમસમયસ્થિતિકો યાવત્કસ્યોજમસમયસ્થિતિક એવ યાવદનત્તપ્રદે

શનાઠ અપિ કરગાજ પ્રદેશાવગાઠ અપિ વિપલ્લમિથના પ્રચ્છોધા કરતર । ગાયમા યાધાદેસેણ કરુજુમ્મપણસોગાઠા આ તેપાલા આ દાયર જો કલિત્તંગો
મા । રહોતમ યાધાદેસેણ કરુજુમ્મપ્રદસાવગાઠ મહો થયાજ મહો હાપરયુગમ મહો કરવાજ । વિહાણાદેસેણ આ કરુજુમ્મપણસોગાઠા તેપોનપણસા
માઠાદિ દાપરજુમ્મપણસોગાઠાવિ અભિપાનપણમાઠાવિ જણસેમિવાજ પુચ્છા । વિધાનાદેસેણ મહો જુતયુગમ પ્રદયાવગાઠ થયોજ પ્રદેશાવ
ગાઠ અપિ દાયરગામ પ્રદયાવગાઠ અપિ કરવાજમદસાવગાઠ અપિ જુતયુગમ પ્રદેશાવગાઠ જવે મહો થયોજ મહો હાપર મહો કરવાજ । વિહાણાદેસેણ આ
આ તેપાલા આ દાયર આ અભિપાલા । રહોતમ યાધાદેસેણ કરુજુમ્મપ્રદસાવગાઠ અપિ જુતયુગમ પ્રદેશાવગાઠ જવે મહો થયોજ મહો હાપર મહો કરવાજ । વિહાણાદેસેણ આ
દાપરજુમ્મપણસોગાઠાવિ જાવ અભિપાનપણમાઠાવિ એવ જાવ અભિપાનપણમાઠાવિ કરુજુમ્મપ્રદેશાવગાઠ જમ જાવત્ત કરવાજ પ્રદેશાવગા
ઠ અપિ જમ જાવત્ત પનતપલ્લમિથના અપિ । પરમાણુપામ્મજાજ મંત વિ કરુજુમ્મ સમદક્ષિણ પુચ્છા । પરમાણુપુરુષક જેમજમજાજ જુતયુગમ સમદક્ષિ

तत्रीयतः परमाख्याः कृतपुष्पमदशावभावा एव त्रयति सबसुतोक्तापकत्वा तेषां सुबसुतोक्तापकत्वा दक्षित्यतत्वा य चतुरपेतोति,

यथिईए जाय कलिहंगसमयथिईए एव जाय छणतपणसिए । परमाणुपोगगलाण कि कळजुम्मा पुच्छा, गो यमा । ठंघादेसेण सिय कळजुम्मासमयथिईया जाय सिय कलिहंगसमयथिईया, विहाणादेसेण कळजुम्मा समयथिईया वि जाय कलिहंगसमयथिईयायि एव जाय छणतपदेसिया । परमाणुपोगगलाण न्ते ! काल वणपज्जवेहि कि कळजुम्मे तेहंगे जहा ठिईए वत्तसुया एव वत्तसुवि सत्तेसु गधेसुवि एवचेव । रसेसुवि

धिका । परमाणुपुट्टता मदत्त । कि कृतपुष्पाः पुच्छा, गीतम् । आचारक्षेत्रेन स्यात्कृतपुष्पसमयस्थितिका यावत्स्यात्कृतपुष्पसमयस्थितिकाः ।

विषयानादेशेन कृतपुष्पसमयस्थितिका अपि यावत्कृतपुष्पसमयस्थितिका अपि । एव यावदन्तप्रदक्षिकाः । परमाणुपुट्टता मदत्त । कात्तव्य पपेत्तैः किं कृतपुष्पा ख्योना यथा स्थितौ वत्तव्यता एव वत्तव्यपि । सर्वेषु गम्भय्येव सेव । रसवपि यावन्मपुर्वरस इति । अन्तप्रदक्षिको

तिव र म उत्तर । मोदमा सिय कळजुम्मा समसईए जाय कलिपाय समयथिईए एव जाय पत्तपदसिए । इगीतम् कथापित् कृतपुष्प समसयसि

तिव जायत् कळवाय समसयसि कळिव इम जायत् पनन्तप्रदक्षिक स्वस्यमे कळवा । परमाणुपुष्पाप कि कळवा पुच्छा । एवत्ते परमाणुपुट्ट

इमजायत् ए कृतपुष्प समयसि र म उत्तर । यावमा पावत्तम सिय कळकृतपुष्पसमयथिईया जाय सिय कलिपायसमयथिईया । इगीतम् या

पावत्ते करो कदाचित् कृतपुष्प समयसि कळवे इम जायत् कदाचित् कळवाय समयसि कळवे एतत्ताकगे कळवे । विहाणादेसेण कळकृतपुष्पसमय

थिईयावि जाय कलिपायसमसयथिईयायि एव जाय पत्तपदेसिया । विधानादेशेन कृतपुष्प समयसि कळवे इम जायत् कळवाय समयसि कळवे

एव पत्तपदे इम जायत् पनन्तप्रदक्षिक स्वस्यमे कळवा । परमाणुपुष्पाप मत्ते कात्तव्यपत्तपद कि कळजुम्मा तेषोगेज्जा थिईए पत्तवसा । परमाणु पु

दुमस इमजवत्त कात्तव्य पत्तये करो ए कृतपुष्प पत्तवा पत्तव र म उत्तर त्रिम स्थितिकने वत्तव्यता करो तिम कळवे । एवं वत्तमुदि सत्तेसु गधसु

विषयमत्तम् कृत्योद्भवावागाः। सर्वयामेकैकप्रदेशेऽवगाढत्वादिति द्विप्रदेशावगाढास्तु सामान्यतः सतुरयाएवोक्तमुच्यते। विषयमत्तस्तु द्विप्रदेशेऽपि
 काये द्विप्रदेशावगाढा स्ते ह्यपरयुग्मा ये त्वेकप्रदेशावगाढा स्ते ब्रह्मोक्ताः। एव मन्यवप्युक्तम् ॥ अतएवपरिचयः नतः। अथेति ॥ इह ककशादिरप
 नापिकारः यदमतप्रदक्षिणस्यैव रक्षणस्य पर्यन्तं तत्तस्यैववाहरस्य ककशादिरपक्षान्तुष्टयं प्रवर्तते। मनु परमास्वावरि त्वाभिप्राययेति ॥ अतएवाह-

जाय मज्जरसोत्ति । अणतपएसिणुण नत्ते ! खधे कस्सकफासपज्जावेहि कि कळुम्मो पुच्छा , गीयमा ।
 सिय कळुम्मो जाव सिय कळिठगे । अणतपएसियाण नत ! खधा कस्सकफासपज्जावेहि कि कळुम्मो
 पुच्छा , गीयमा ! उधादेसेण सिय कळुम्मो जाव सिय कळिठगा । विहाणादेसेण कळुम्मो जाय

प्रदत्त । रक्त्यः कर्षणस्पक्षपर्यवेः कि कृतयुग्मपुच्छा, नीतम् । स्यात्कृतयुग्मं यावत्स्यात्ब्रह्मोक्तः । अमन्तप्रदक्षिणा प्रदत्त । स्कन्धाः ककशास्य
 प्रपययेः कि कृतयुग्माः पुच्छा नीतम् । योपावद्वन स्यात्कृतयुग्मा यावत्स्यात्ब्रह्मोक्तः । विषयानादेशेन कृतयुग्मा अपि यावत्कृतयोक्ता अपि ।
 एव यदुक्तमुक्तपुच्छा अपि प्राविशत्याः । स्यादुच्छा, विगच्छणा यथा बर्हीनि । परमाहुपुद्गलो प्रदत्त । कि सार्द्धोऽनर्द्धः ? नीतम् । मोसा

विषयश्च रसेति जाय मज्जरस्यति । एव रसेतिविषये पवि कदवा सव दन्त्येतिविषये पवि इमहोक्त कद्वगे रसनविषये पवि कदवा यावत् मधुरससर्गो
 कदवा । अतएवपरिचयः मते खधे । अमन्तप्रदेशेयि क रमेववत्तु कथम् । वल्लकफासपज्जावेहि कि ककशस्ये पुच्छा । ककशस्यम पर्यवेकरो एव कृतयुग्म इ
 म उभार । नायमा सिय कळुम्म जाव सिद्ध कळिठाने । इतोत्तम कदाचित् कृतयुग्म इम यावत् कदाचित् कदवाय । अतएवपरिचयः मते कदवा ।
 अमन्तप्रदेशेयि क रमेववत्तु खग्नने । वल्लकफास पज्जावेहि कि कळुम्मा पुच्छा । ककशस्यं पर्यवेकरो एव कृतयुग्म इत्यादि मत्र उभार । गोयमा चाधा
 दमेव मिय कळुम्म जाव सिद्ध कळिठानाया । इतोत्तम सामान्येकरी कदाचित् कृतयुग्म यावत् कदाचित् कळुम्मो । विहाणादेसेव कळुम्मावि जाय
 वित् कळिठानायादि एवं मज्जर मुचव कदवापि माविदत्ता । विधानभाक्करोने कृतयुग्म पवि दावत् कदवाय पवि इम यदु मन्त कथम् पवि कदवा । वि

कलितंगवि एवं मउयगुरुयलजायावि नाणियथा । सिय उसिणा णिद्धलुका जहा यसां । परमाणपोग्ग
 लाणं नंते ! किं सस्यहे अणहे ? गोयमा । णो सस्यहे अणहे । दुपदेसिए पुच्छा, गोयमा । सस्यहे णो
 अणहे । तिपदेसिए जहा परमाणुपोग्गल । षउप्यदेसिए जहा दुपदेसिए । पचपदेसिए जहा तिपदेसिए ।
 ठप्यएसिए जहा दुपदेसिए । सप्तपएसिए जहा तिपदेसिए । अठपएसिए जहा दुपदेसिए । णवपदेसिए जहा
 तिपदेसिए । दसपदेसिए जहा दुपदेसिए । सखेअपएसिएण नंते ! खवे पुच्छा, गोयमा । सिय सस्यहे

दुंजहे । द्विप्रदेसिकपुच्छा, नीतम । बाहुं निवाग्गुं । द्विप्रदेसिको यथा परमाणुपुद्गल । षतुःप्रदेसिको यथा द्विप्रदेसिकः । पचप्रदेसि
 को यथा त्रिप्रदेसिकः । षट्प्रदेसिको यथा द्विप्रदेसिकः । सप्तप्रदेसिको यथा त्रिप्रदेसिकः । अष्टप्रदेसिको यथा द्विप्रदेसिकः । नवप्रदेसिको
 यथा त्रिप्रदेसिकः । दशप्रदेसिको यथा द्विप्रदेसिकः । सन्ध्याप्रदेसिको प्रवत्त । स्वल्पः पुच्छा, नीतम । स्यात्स्वाहुः स्वादमर्हः एव असह्येय
 य नमिवा विह सुत्ता जहा बधा । अर्धावित् कथं किंय कथं तिम नवे कथा तिम कइया । परमाणु पीयसावं भत कि सपइटे पचइठ । परमाणु
 पुद्गल हेमनवन् ए पचसहित पचक पचसहित १ प्र कत्तर । गावना को सपइठ पचइठ दुपएसिए पुच्छा । हेगीतम नहो सपच पचइठे द्विप्रदेसि
 क । प्रवत्तकोथा कत्तर । गावमा सपइठ का कचइठे । हेगीतम पचसहित नहो प्रवत्त । तिपदेसिए जहा परमाणुपाम्भसे पचवपसिए जहा दुपएसिए ।
 द्विप्रदेसिक तिम परमाणुपचइठ षतुग्गदेसिक तिम द्विप्रदेसिक । पंचपदेसिए जहा तिपदेसिए जहा दुपदेसिए । पंचप्रदेसिक तिम त्रिप्रदेसि
 गिक जमदेसिक तिम त्रिप्रदेसिक तिम कचको । कत्तपचसिए जहा तिपदेसिए जहा दुपएसिए । सातप्रदेसिक तिम त्रिप्रदेसिक पाठप्रदे
 सिक तिम त्रिप्रदेसिक । नवपएसिए जहा तिपदेसिए जहा दुपदेसिए । नवप्रदेसिक तिम त्रिप्रदेसिक पाठप्रदेसिक तिम त्रिप्रदेसिक । स
 पचपएसिए १८ भ १८ पुच्छा । सख्यातप्रदेसिक हेमनवन् स्वग्ग १ प्र० कत्तर । गोयमा सिय सपइटे सिय पचइठ १८ पचसखपएसिए १८ पच

सोऽसिचिनिहमुक्त्वा ब्रह्मवर्णितः ॥ एतत्पथवाचिचारे परमास्वादयोपि वाच्यादितिवाकः ॥ पुद्गलाचिचारादिदमाह-परमाहुइत्यादि ॥ चिपमण
 ऋति ॥ यः समसङ्गप्रदश्चात्मकः स्वयः स सादृ इतरस्त्वन्तु इति ० परमाहुपोग्लत्त्यादि ० यदा यद्बोऽवयवः समसस्याभवति त तदा सादृताः यदातु

सिय ध्युणहे एव ध्युसस्वज्जपएसिण्यि । एव ध्युणतपदेसिण्यि । परमाणु पोग्गलाण जत ! किं सध्दुहा ध्यु
 णहा ? गीयमा ! सध्दुहाया ध्युणहाया , एव जाव ध्युणतपदेसिया । परमाणूपोग्गलेण जते । किं सेण णि
 रेण ? गीयमा ! सिय सेण सिय णिरेण । एव जाव ध्युणतपदेसिए । परमाणूपोग्गलाण जते । किं सेया
 णिरेया ? गीयमा । सेयायि णिरेयायि । एव जाव ध्युणतपदेसिया । परमाणूपोग्गलेण जते ! सेण कालहे

प्रदेक्षिकापि । एवमनन्तप्रदेक्षिकोपि । परमाहुपुद्गला जद्वन् । किं सादृतां चण्डुतां ? गीतम । सादृतां वा अजदृतां एवं यावदनन्तप्रदेक्षिकाः ।
 परमाहुपुद्गलो जद्वन् । किं सेबो निरेया ? गीतम । स्वास्वेवः स्वास्वेव एव यावदनन्तप्रदेक्षिकः । परमाहुपुद्गला प्रदन्त । किं सेबो नि

तपदेक्षियि । जमीतम अदाचित् पदसहित समयस्यदुव तिवारे विपमस्य इव तिवारे पदरहित इम यस्येयप्रदेक्षियि पवि कडवा । परमाहुपो
 यवाच भते किं सपट्टा पचट्टा । परमाहु पुद्गल हेममन् एव पदसहित पचवा पदरहित ए पदस्ये प्र० उत्तर । भावमा सपट्टाया पचट्टाया
 एव जाव पचनपदेक्षिया । हेमीतम विचार सर्वा परमाचया समस्य दुवे तिवारे सपदं विचारे विपमस्य दुवे तिवारे पचवं इम यावत् पचनप्रदे
 क्षियस्ये कडवा । परमाहु पावसेव भति किं सेण चिरए । परमाचपद्वन् हेममन् एव पदितहे पचवा निरससे १ प्र० उत्तर । भावमा सिबसेण सि
 य चिरए एव जाव पचतपदेक्षिए । जमीतम अदाचित् जावे अदाचित् निरससे इम यावत् पचनप्रदेक्षियस्ये कडवा कडवे कडवे । परमाहुपावसेव भते
 किं सेया चिरया । परमाचपद्वन् हेममन् एव जपेहे निरससे १ प्र० उत्तर । गीयमा सेबावि चिरवावि इव जाव पचतपदेक्षिया । हेमीतम येव प
 वि जपेहे निरससे इम यावत् पचनप्रदेक्षियस्ये कडवा । परमाहु पावसेव भते सेण कावया सेवचिरचोरं । परमाहु पुद्गल हेममन् एव कडव कावय

कैवचिह्न होइ ? गीयमा ! जहणेण एकां समय उक्तीसेण स्यावलिआए ससखेज्जइत्ताग । परमाणूपोगलेण
 जते ! गिरिण कालत्तं कैवचिह्न होइ ? गो० । जहणेण एकां समय उक्तीसेण ससखेज्ज काल एव जाव स्य
 णत्तपदेमिण । परमाणूपोगलेण जते ! सेया कालत्तं कैवचिह्न होइ ? गोयमा ! सधुत्त । परमाणूपोगला
 ण जते । गिरिया कालत्तं कैवचिह्न होइ ? गोयमा ! सधुत्त एव जाव स्यणत्तपदेसिया । परमाणूपोगल

रत्ता ? गीतम । सेया चापि निरत्ता अपि । एव यावदन्तप्रदेशिवाः । परमाबुपुद्गलो नदत्त । सेवाः कास्तः कियचिरं नदत्त ? गीतम । ज
 पयमेव समयपुरश्चर्यत तावत्तिवाया असङ्ख्ये प्राय । परमाबुपुद्गलो नदत्त । निरत्ताः कास्तः कियचिरं नदत्त ? भीतम । अपयमेव समय
 मूर्तपत्तो असङ्ख्य कास्तेव यावदन्तप्रदेशिवाः । परमाबुपुद्गला नदत्त । सेवाः कास्तः कियचिरं नदत्त गीतम । सर्वोद्गा । परमाबुपुद्गला

को वतसाकाव रहे १ म उत्तर । मायमा जहणेण एवसमय उक्तासे पावत्तिवाए पसंखेज्जइत्ताग । गीतम जसमयको एवसमय उत्कृष्टयको या
 वत्तिवाया पसंख्यातमाभायमात् । परमाबुपावसेव भते बिरेय कासपाविरहाइ । परमाबु पुद्गल इमयवन् नित्य काकावको वेतसाकाव रहे १
 म उत्तर । मायमा जहणेण एवसमय उक्तासे पसंखेज्ज काल एव जाव पत्तपदेसिए । गीतम जसमयको एवसमय उत्कृष्टयको पसंख्याताकाव
 रमा यावत् पत्तप्रदेशिवासे कावता पसंखेज्ज करेव । परमाबु पावत्तिवायभते सेवा कासपा केवचिरहाइ । परमाबु पुद्गल यथा इमयवन् सकंय काव
 यको वेतसाकाव रहे १ म उत्तर । मायमा सवत् । गीतम सवत् सदाकासे परमाबुपा सेवजे नको कोरं २ समयजे तोनेकासनेविये विक्का परमा
 र । मायमा सवत् एवं जाव पत्तपदेसिया । गीतम परमाबु निरेवजे मायमा सेवतोपरे कावको इम यावत् पत्तप्रदेशिवासे वज्जो । परमाबु
 पावत्तिवाय भते सेवत्त कावपावत्त रत्त हाइ । परमाबु पुद्गलने इमयवन् सेवने सवपने वेतसाकाव पत्तर हुवे परमावकपे पजे पवप यदि रसो

वियमसस्यास्तदा जनदुःखं । स पातलो वा स्यात्तन्मन्त्रिणां सारपत्न्यान्तेषामिति ॥ पुद्गलाचिकारत्वेदमुच्यते ॥ परमाबुद्ध्यादि ॥ हेयंति ॥ भद्रः सैवत्यं नो

स्सर्पणं ज्ञेते । सेयस्स केधहयं कालं स्युतरं होइ ? गोयमा ! सठाणं तर पनुच्च जहणेण एक्का समय । उक्को
सेण स्यसखेज्जाहकाई । परठाणतर पनुच्च जहणेण एक्का समय, उक्कोसेण स्यसखज्जाकालं निरेयस्स केय
इयं कालं स्युतर होइ ? गोयमा ! सठाणतर पनुच्च जहणेण एक्का समय, उक्कोसेण स्यावल्लिस्थाए स्यसखे
ज्जाइजागा । परठाणतरं पनुच्च जहणेण एक्का समय उक्कोसेण स्यसखेज्जाहकाल । तुपदेसियस्सण ज्ञेते । खं

मदम् । निरजाः क्षियच्चिरं प्रवन्ति ? गौतम ! सर्वान्ग । एव यावद्वनत्ताप्रवृत्तिः । परमाबुद्धस्तस्य प्रवत्त । सेवस्य क्षियत्कालमना
रं प्रवन्ति ? भौतम । स्रस्मानान्तरं प्रतीत्य अपन्यनेकं समयं, उत्तपत्तो सङ्ख्यं काल । परत्थानान्तरं प्रतीत्य अपन्यनेकं समयमुत्तपत्तो ऽव
स्येयं कालम् । निरजस्य क्षियत्कालमन्तरं भवति ? भौतम । स्रस्मानान्तरं प्रतीत्य अपन्यनेकं समयं मुत्तपत्तं भावलिङ्गाया असस्यस्य कालं

क्षेतसकायं क्वये रं प्र उत्तर । नात्तमां सठाणतरं पणव वक्खेवं एववमव वक्खोसेव पणवक्खारकाव । जेभोतम पापेव ज्ञान परमां २ नि मांवे वत्तं
तावकानि जं पातदं वदमं व्यथानं नियज्जलं भवनसत्तपं ते स्रस्मानान्तरं पाणयोनिं जवन्ववको एव समयं उत्तपत्तं प्रवत्तताकाव । परत्ताव
तरं पणव वक्खेव एववमव वक्खोसेव पणवियवत्तं । परमां ३ यो वेपदेसकादि कथमादि प्रवेयं करोनिं वको परमां ३ याव ते अवगयको एववमव व
पणववको पणव्याताकाव निरजस्य वक्खेवं कावं पत्तराई । निरजने जेतसकाव पत्तर इवै रं प्रवत्त उत्तर । भावमा सठाणतरं पणव वक्खेवं एव
ममय वक्खोसेव पावविवाणं पणवविवाणं पणवविवाणं । जेभोतम स्रस्मानान्तरं पाणवको पणवविवाणं पणवविवाणं पणवविवाणं । परत्ता
वत्तरं पणव वक्खेवं एववमव वक्खोसेव पणवविवाणं पणवविवाणं पणवविवाणं । भावमा सठाणतरं पणव वक्खेवं एव
व भोते वक्खेव पुणव । विप्रद्वियं जेने हेमवदम् वक्खेवं पणवविवाणं पणवविवाणं पणवविवाणं । जेभोतम ज

स्वपतोप्याबहिर्बाह्यस्येय मागभावा मेव निरववता उत्त्वप्रिक्तत्वा दतएव निरेवत्व मुत्त्वपतो उर्वस्येयं वास मुत्त्व मिति ॥ निरेएचि ॥ नित्यसः
बहुत्वमूय ॥ सवइति ॥ सर्वाङ्गं सवकाचं परमाववः नैवाः वति नहि बहि त्व समयोक्ति वासत्रयेयि यव परमाववः सर्व एव न वसतीत्ययाः"

घरस पुच्छा, गीयमा सठाणतरं पनुच्च जहणेण एक्कं समय । उक्कोसिण सुसखेज्ज काल । परठाणतर प
नुच्च जहणेण एक्कं समय उक्कोसिण सुणत काल निरेयस्स केवइय काल सुतर होइ ? गीयमा ! सठाणतर
पनुच्च जहणेण एक्कं समय उक्कोसिणं स्यावडियाए सुसखेज्जइभाग । परठाणतर पनुच्च जहणेण एक्कं सम
य उक्कोसिण सुणत काल एव जाय, सुणतपदेसियस्स । परमाणूपीग्गलाण जेते ! सेयाण केवइय काल सु

परत्यानात्तरं प्रतीत्य अपत्येनैकं समयमुत्कपतोवस्येयं वासम् । द्विप्रवृत्तिकस्य प्रवत्स । स्कन्धस्य पुष्पा, मौसम । स्वस्यानात्तरं प्रतीत्य जय
त्येनैकं समय मुत्कपतो वस्येय वासं । परत्यानात्तर प्रतीत्य अपत्येनैक समयमुत्कपतोमत्स वास । निरेवस्य विद्यत्वासमत्तर प्रवति ? गी
तम् । स्वस्यानात्तरं प्रतीत्य अपत्येनैक समयमुत्कपतं प्रागम् । परत्यानात्तर प्रतीत्य अपत्येनैक समयमुत्कपतो ओ

स्यानात्तर पाययोने जयववको एकसमव वत्कृदवको वसंस्यातावाव । पठावतर पदुय जइवेच एवसमव वडासेव पयतकास । परस्यानात्तर था
त्रयोदि जयववको एकसमव वत्कृदवको पमगतावाव । विरयच्च वेववकास पवरइइ । निरेवना कतवाकास पतर हुवे ५ प्र० उत्तर । गायमा
पठावतर पदुय जइवेच एव समय वडासेचं वावडियाए पयसुसइभाग । हेभोवम स्वस्यानात्तर पाययोने जयववको एकसमव वत्कृदवको वावडि
वाना पयसववातमागम् । पठावतर पदुय जइवेच एवसमव वडासेचं पयंतकास एव जाय पयतपदविद्यच्च । परस्यानात्तर पाययोने जयववको
एवसमव वत्कृदवको पमगतावाव इम यावत् पमत्तपदेगिक्क जइवे वइवा, डिने एवकुले वइवे । परमाव पोयसाव मते सेयाव वेवइयं कासं यव
रवाइ । परमाव पदुय जइमववम् वेवने कतवाकाव पत्तर हुवे ५ प्र० उत्तर । गायमा वति पंतर विरदाव वेववकास पतर इइ । हेभोतम सव

एवमिरेत्रा अपि सर्वाहुमिति । अथ परमास्वादीनां वैजत्वाद्यन्तरमाह-परमायुइत्यादि ॥ सप्ताहंतर पशुवति ॥ अस्यान परमाहो परमायु प्राव एव सत्र वर्तमानस्य यदन्तर वसतस्य च व्यवधानं निश्चितत्वाप्रवमसत्त्वं तत्स्थत्यानान्तरं तत्प्रतीत्य ॥ अहरेव एक समयति ॥ निश्चितता च अन्यज्ञासत्त्वं ॥ सप्ताहोरेव असुराण्य ज्ञासति ॥ निश्चितताया एवोत्कृष्टज्ञासत्त्वं सत्र अपत्यतोन्तर परमायु रेव समय बलमादुपरम्य पुन दस तीत्येव सत्त्वर्यंत य सुपया सङ्ख्य ज्ञास ह्यपि रित्यरो मूत्वा पुन यत्प्रतीत्येव वृहपमिति ॥ परठाहन्तरं पशुवति ॥ परमाहो न त्परस्यान द्ययुक्ता हा वतार्जुतस्यान्तर चलनव्यवधान तत्परस्यानान्तर तत्प्रतीत्य ॥ अहरेव एक समय सप्ताहरेव असुराण्य ज्ञासति ॥ परमायुपुद्गसोहि अमन् हिम दद्यादिहररन्ध्रमनुप्रविश्य अपत्यत सप्तसहस्रं समयं क्तिता पुन र्धोम्यति । सत्त्वपतस्तु ऽसङ्ख्य ज्ञास हिमदद्यावितया स्थित्या पुनरक्तया ज्ञा म्यतीति ॥ निरेयस्त्यादि ॥ निश्चितः सन् अपत्यतः समयमेवं परिच्यम्य पुन निश्चित स्मिष्टति सत्त्वपतस्तु निश्चितः सत्त्वावसिष्ठाया असङ्ख्यं ता नं बलमोरक्तपृष्ठासङ्ख्यं परिच्यम्य पुन निश्चित एव तीतिलस्थानान्तरमुचं । परछातान्तर तु निश्चित सन् तत स्थानावसितो वपम्यतो हिमदेद्या दौ सप्तमे एक समयं स्थित्या पुन निश्चितस्य विद्यस्युत्पत्त सत्त्वसङ्ख्य ज्ञात तेन सह स्थित्या पृथग्भूत्वा पुन स्मिष्टति ॥ दुपण्यसिधस्त्यादि ॥

तर हीइ ? गोयमा ! णत्थि अत्तर । णत्थि अत्तर होइ ? गोयमा ! णत्थि अत्तर । एव जाव अणतपदेसियाण खधाण । एससिण नत्ते ! परमाणुपोगलाण सेयाण णिरेयाणय करेरे ? जाव वि

नं चासम् । एवं यावद्वनतप्रवेष्टव्यस्य । परमावुपुद्गुलाणा अवश्य । सेवाना क्षिप्रव्याप्तमन्तर भवति ? नीतम् । आस्त्यभ्यन्तरम् । निरेषाभां चि

कासी रसवामाटे नको पत्तार निरेवने जेतसीकाळ घट्टार हुवे र म उत्तर । मोवमा जन्ति पत्तर । जेगीतम नको पत्तार घडवारी निरववावे । एवं जाव घडपट्टादिबाबं बधाये । इम यावत् घनकपट्टयिब खंभे जाइवा दिने एका नकल बहेई । एवखिचं मीते परमाशुयोगळा उकाचं बिरिवायव बपरें र आम विप्रेसाहिबावा । एवने ईमनबन् परमांशू पुद्गळने सेभने निरेवने कुन र वको यावत् विगैवाधिक हुने र म० उत्तर । यावमा चळममेका

रक्षोनेवं धार्यतं कामति ॥ कथं द्विप्रदेशिकाः धृष्टसित सती ननोः पुद्गलः सः कालप्रेरेन सम्बन्धं कुवन्तगतेन फालेन पुन सन्निव परमाकुमा
नः सम्बन्धं प्रतिपद्य पुन यत्नतोत्येवमिति ॥ सेनादीनामेवाप्यबहुत्व माह-एवसिखमित्यादि ॥ निरेया असखजगुबेति ॥ स्थितिप्रियाया कीर्त्त
निकत्वा इत्युत्तमिति अन्तमप्रद्विकपु सेना कान्तगुणाः यत्नस्तमावात्, एतदेव ब्रह्मास्वप्रदेशात्सोत्रपात्तिरूपयमाह-एवसिखमित्यादि ॥ त

सेसाहिया या ? गोयमा । सख्योया परमाणुपीगला सेया निरेया असखेजगुणा एव जाय असखेजगु
एसियाण स्वधाण । एएसिण जत । अणतपदेसियाण सेयाणय निरेयाणय कयरे २ जाव विसेसाहिया
या ? गोयमा । सख्योया अणतपदेसिया स्वधा निरेया सया अणतगुणा । एएसिणं जते ! परमाणुपी

यत्नस्तमर प्रवति ? गौतम । मास्तपतरम । एव यावदन्तमप्रदेशिकाना स्ख्यानाम् । एतया प्रवत्त । परमाणुपुद्गलानां सेजानां नि
रत्राणां च कतर कतरभ्यो यावद्विज्ञेयापिका वा ? गौतम । सर्वसोका परमाणुपुद्गलाः सेजाः निरेजा असखेयगुणाः । यव यावदसख्येयम
द्विज्ञानां रक्ष्यमा मेतया प्रवत्त । अन्तमप्रदेशिकानां सेजानां च कतर कतरभ्यो यावद्विज्ञेयापिकावा ? गौतम । सर्वसोका

परमाणुपीगला सया विरेया यमसखजगुणा उच्यन्त यमसखपद्विसिखचसुवाच । गौतम सर्वसोका परमाणुपुद्गल सः तेहको निरेज असखयानुव
स्थिति जिज्ञाना परमाणुच पञ्चविधा बर्णपचो रम यावत् यमस्यातमद्वियक सख्यदस्ये कइवा । एवसिख भते चकतपदेसियाच सेयाचय विरेयाचय क
यरे २ जाव विमवाहिया । एवम हेमगदम्, अन्तमप्रदेशिक च्छावते सज्जन निरेजतयन २ कको यावत् विमवाधिव पुन १० प्र कतर । मायमा सख्यता
वा चकतपद्विसिया एव । विरेया सेया चकतगुणा । इतोतम सर्वसोका यमस्तमद्वियक सख्य निरेज तेहको सेज भन्तयन्तो र्मस्मायचको, द्विरे द्रव्याच
प्रकयाच उभवाच निकपता कइव । एवमिह भते परमाणुपाकसाण सखेजपद्विसिखच यमसखजगुणाच यमसखपद्विसिखच यमसखय विरेया
चय । एव हेमगदम् परमाणु पुद्गल सख्यतामद्वियक यमसखपद्विसिखच यमसखय सेजल निरेजत । इ ३५० प । मइयापटकपपरमा

[illegible]

गालाण सरेज्जपणसियाण अस्सखेज्जपणसियाण अणतपदेसियाण खधाण सेयाणय गिरेयाणय दव्वठयाए पणमठयाए दव्वठपणमठयाए कपररे२ जाय त्रिसंसाहिधावा ? गीयमा । समुत्थोवा अणतपदेसिया खधा गिरेया दव्वठयाए अणतपणसिया खधा सेया दव्वठयाए अणतगुणा । परमाणुपोगला सेया दव्वठयाए अणतगुणा । सखेज्जपणसिया खधा सेया दव्वठयाए अस्सखेज्जगुणा । अस्सखेज्जपणसिया खधा सेया दव्वठयाए

[illegible]

इराए कपरे ३ जाव निमनाइवावा । द्रव्याधिक पयेकरो प्रदमावपयेकरो द्रव्याव प्रवेगावपयेकरो कुब रङ्गवा यावत् विद्याविविध हवे ६ म कल
र । यावमा मयत्वावा चकतपट्टेपिया खुधा बिरेवा ठगइराए । देगौतम सवबोवावा पनत्ताप्रदगिज रकण निरेज द्रव्याधिकपयेकरो मयु स्वभाव
बो तेइयो । चकतपट्टेपिया खुधा मया लठगइराए पनतमवा । पनत्ताप्रदेमिक एगव मेक मकप द्रव्याधिकपये पनत्तागवा २ तेइयो । परमाभूतोवसा
मया लठगइराए पनतमवा । परमाभू पट्टनक मय मकप द्रव्याधिकपयेकरो पनत्तागवा ३ तेइयो । सवज पणमिया खावा मया टठ ४५.० पमजजमया ।
पववातवदमिक एगव मेज द्रव्याधिकपये करो पमवगातमवा ४ तेइयो । पसजजपणमियाकवा सेया दगइराए पमजजमया ५ । पसवगातपट्टेपिज
एगव येक द्रव्याधिकपये पसवरातगुवा ६ तेइयो । परमाभूपावगवा बिरेवा लठगइराए पट्टनजमुवा । परमाभूपुट्टपक निरेज द्रव्याधिकपये पसजजमवा

पदयो व्रं व्याप्योऽप्रदद्यात्तेत्यदमेकोऽकरणेनाप्रिसापात् । अथ परसुठयाए एवं वेवेत्सन्नातिरेजो यो विज्ञेयो सावप्यते-मयरं परमाबु इत्यादि ॥ पर
माबुपदं प्रदेक्षापतायाः स्थाने ऽप्रदद्यात्सप्तपेति वाच्यं मप्रदद्यात्वा त्वरमाबुनां तथा ब्रव्यायताभूष-सङ्घातप्रदक्षिका निरेजाः निरेजपरमाबुप्राः

ठयाए असुखेज्जागुणा । परमाणुपोगला निरेया दसुठयाए असुखेज्जागुणा सुखेज्जापएसिया स्वधा निरेया
दसुठयाए सुखेज्जागुणा । असुखेज्जापएसिया स्वधा निरेया दसुठयाए असुखेज्जागुणा । पदेसुठयाए एवंचेव
णवर परमाणुपोगला अपदेसुठयाए नाणियद्धा । सुखेज्जापएसिया स्वधा निरेया पदेसुठयाए असुखेज्जा
गुणा सेस सचेव । दसुठपएसुठयाए ससुत्थोवा अणतपदेसिया स्वधा निरेया दसुठयाए तेचेव पदेसुठयाए

असुखपप्रदक्षिकाः स्कन्धाः सेजा ब्रव्यायतया ऽसुखपेयगुणाः । परमाबुपुद्रता प्रवत्त । निरेजा द्रव्यायतयाऽसुखपेयगुणाः । सुखपेयप्रदेक्षिकाः
स्कन्धा निरेजा ब्रव्यायतया सुखपेयगुणाः । असुखपप्रदक्षिकाः स्कन्धा निरेजा द्रव्यायतयाऽसुखपेयगुणाः मप्रदद्यात्तया एवं सैव मयरं परमा
बुपुद्रता अपदेगायतया प्रवितव्या । सुखपप्रदेक्षिकाः स्कन्धा निरेजाः मप्रदद्यात्तयाऽसुखपेयगुणाः अप ससुत्थेव । द्रव्यायतयाऽसुखपेयगुणाः सुखपेयगुणाः

गुणा १ तेजो । सपञ्च पद्विवा सुधा निरेया दसुठयाए सुखेज्जागुणा । सुखेज्जागुणाः सुख निरेज द्रव्यायतयाए सुखेज्जागुणा ० तेजो । असुखे
ज्जापमिवा सुधा निरेया दसुठयाए असुखेज्जागुणा पदेसुठयाए एवंचेव । असुखेज्जागुणाः सुख निरेज द्रव्यायतयाए सुखेज्जागुणा ० पदेयागुणाए
पदि दसुठयाए सुखेज्जागुणा । अथ परमाणुपोगला अपदेसुठयाए माविद्वत्त । एतन्माविद्वत्त परमाणुपुद्रगुणने विप्रे प्रदद्यात्ताने स्थाने अपदेयागुणाए
व वा परमाणुने अपदेगुणां यदो तेजो । सुखेज्जापएसिया सुधा निरेया पदेसुठयाए असुखेज्जागुणा सेस सचेव । सुखेज्जागुणाः सुख निरेज प्रदे
या पदेने असुखेज्जागुणा यप तिमजोऽव चङ्गा । दसुठपएसुठयाए सुखेज्जागुणा सुधा निरेया दसुठयाए तेचेव पदेसुठयाए एवंचेव गुणा । द
नाय मप्रदद्यात्ते सुखेज्जागुणा अपभतप्रदक्षिकाः सुख निरेज द्रव्यायतया १ तेजोऽव प्रदेयागुणाए पदगतगुणा तेजो १ । एवंतपद्विवा सुधा सेवा दसुठ

सङ्गतमुखा उक्ताः प्रदेक्ष्यन्त सृष्टे तु ते सेज्यो सङ्गेभ्युक्ता वाच्याः, पतो निरेक्षपरमाङ्ग्यो द्रव्याद्यतप्रदेशिकाः सङ्गतगुणा

स्थणतगुणा । स्थणतपदेसिया स्वधा सेया दक्ष्ठयाए स्थणतगुणा तंचेय पदेसठयाए स्थणतगुणा परमाणुपो
गाला सया दक्ष्ठस्थपदेसठयाए स्थणतगुणा । सखेज्जापएसिया स्वधा सेया दक्ष्ठयाए स्थसखेज्जागुणा तंचेय
पदेसठयाए सखेज्जागुणा स्थसखेज्जापएसिया स्वधा सेया दक्ष्ठयाए स्थसखेज्जागुणा तंचेय पदेसठयाए स्थस
खेज्जागुणा । परमाणुपोमाला गिरेया दक्ष्ठयाए स्थपदेसठयाए स्थसखेज्जागुणा सखेज्जापएसिया स्वधा गि

काः अमलप्रदेशिकाः स्वध्या निरेका द्रव्याद्यतया त एव प्रदेक्ष्याद्यतया अमलगुणाः । अमलप्रदेशिकाः स्वध्याः सेया द्रव्याद्यतया अमलगुणाः,
त चैव प्रदेक्ष्याद्यतया अमलगुणाः । परमाणुपुद्गलाः सेया द्रव्याद्यप्रदेक्ष्याद्यतया अमलगुणा । सक्रियप्रदेशिकाः स्वध्याः सेया द्रव्याद्यतया
अक्षय्यगुणा स्ते चैव प्रदेक्ष्याद्यतया सक्रियगुणाः । अक्षय्यप्रदेशिकाः स्वध्याः सेया द्रव्याद्यतया अक्षय्यगुणा स्ते चैव प्रदेक्ष्याद्यतया अक्षय्य
गुणाः । परमाणुपुद्गला निरेका द्रव्याद्यतया अक्षय्यगुणाः । सक्रियप्रदेशिकाः स्वध्या निरेका द्रव्याद्यतया अक्षय्यगुणा स्ते चै

वाए अक्षय्यतया तदेव पदसङ्ख्याए अक्षय्यतया । अमलप्रदेशिकाश्च सखे द्रव्याद्यपदे अमलतन्त्रा २ तेषां प्रदेक्ष्याद्यपदे अमलतन्त्रा ४ । परमाणुपाग
ता सेया दक्ष्ठस्थपदेसठगोचर अक्षय्यगुणा । परमाणुपुद्गलम सेज्जा द्रव्याद्य अपदेक्ष्याद्यपदे अमलतन्त्रा ३ । सक्रियप्रदेशिका सेया सेया दक्ष्ठयाए अक्षय्य
तया तच्च पदेसङ्ख्याए अक्षय्यतया । अक्षय्यप्रदेशिकाश्च सखे द्रव्याद्यपदे अक्षय्यतन्त्रा ४ तेषां प्रदेक्ष्याद्यपदे अक्षय्यतन्त्रा ० तद्वत् । अक्षय्य
देशिका चया सदा समस्त ए अक्षय्यतया तच्च पदेसङ्ख्याए अक्षय्यतया । अक्षय्यतन्त्रा ४ तेषां प्रदेक्ष्याद्यपदे अक्षय्यतन्त्रा ० तद्वत् । अक्षय्य
य अपदे अक्षय्यतन्त्रा १ । परमाणुपागदवा निरेका दक्ष्ठयाए अपदेसङ्ख्याए अक्षय्यतया । परमाणुपुद्गलम निरेका द्रव्याद्यपदे अक्षय्यतया अपदे
तन्त्रा १ । सक्रियप्रदेशिका चया निरेका दक्ष्ठयाए अक्षय्यतया तच्च पदसङ्ख्याए अक्षय्यतया । अक्षय्यतन्त्रा ४ तेषां प्रदेक्ष्याद्यपदे अक्षय्यतन्त्रा ० तद्वत् । अक्षय्य

प्रवर्तित तपु न मध्ये यदूमा मुरकटकङ्कतकमामाप्रदेशात्वा किरेवप्यभ्यायुज्य स्ते प्रदेशतो सख्येयगुणा प्रवर्तित सररुसङ्कतकस्ते पर्यकप्रदेशम्
 कृपे प्यसङ्कतकस्य ज्ञानादिति । अथ परमास्वादीनिव संज्ञादिना निरूपयन्नाह-परमाहृत्यादि ॥ इह सर्वथा मस्यकृत्याचिकारे इव्यात्यता

रेया दद्विठयाए अस्सखेज्जगुणा तेचैव पठेसठयाए अस्सखेज्जगुणा । अस्सखेज्जपएसिया खधा गिरेया दद्वि
 ठयाए अस्सखेज्जगुणा । तेचैव पठेसठयाए अस्सखेज्जगुणा । परमाणुपोग्गलेण जते । कि देसेए सखेए णि
 रेए ? गोयमा । णो देसेए सिय सखेए सिय गिरेए । दुपदेसिएण जते । खधे पुच्छा , गोयमा ! सिय
 देसेए सिय सखेए सिय गिरेए एव जाव अणतपदेसिए । परमाणुपोग्गलेण जते ! कि देसेया सखेया

व प्रदेशाथतयाऽसख्येयगुणाः । असख्यप्रदेशिका स्वस्या निरेया इव्याथतयाऽसख्येयगुणा स्ते वैव प्रदेशाथतयाऽसख्येयगुणाः । परमाहुषु
 द्रुसो मदन्त । कि दक्षीणः सर्वतो निरेव ? नीतम । नो देशेन स्यात्सर्वत्र स्यात्किरेव । विप्रदक्षिणो जयन्त । पुच्छा , नीतम । स्यादुक्षीणः
 स्यात्सर्वत्र स्यात्किरेव एवं यावदन्तप्रदक्षिण । परमाहुषुद्रुला जयन्त । कि दक्षीणः सर्वत्र निरेया ? नीतम । नो देशेन स्यात्सर्वत्र स्यात्
 किरेव

असख्यता तनुनी ११ तेक्षीय प्रदेशाथतया १२ । असख्यप्रदेशिका खधा विरेया उरुद्रुवाए असख्यज्जगुणा तत्रैव पदसङ्ख्याए
 पदसखेयगुणा । असख्यगत प्रदेशिक खध निरेव प्रदेशाथतया १३ तेक्षीय प्रदेशाथतया असख्यज्जगुणा १४ , द्विवे परमाख्य निरेवप्रदेशाथतया
 द्विवे पते जे निरूपयता अखेव-परमाणुपोग्गलभने कि दयए सख्य विरेया । परमाणुपुद्रुव जममदन्त खू देसी कपे सख्ये खधे असख्यता न कप
 । म उत्तर । यावमा को देशए सिद्ध सावए सिद्ध विरेया दुपदेसिएण भते खध पुच्छा । जेगीतम देसे कपे , नञ्जा कटाबित् सव कपे कटाबित्
 न कपे विप्रदक्षीण जेममदन्त खध म उत्तर । मावमा वियदेसिए सिद्ध सखेय सिय विरेय एव जाव असख्यप्रदेशिए । जेगीतम कटाबित् देसे कपे क
 टाबित् सव कपे कटाबित् न कपे इम यावद् अन्तप्रदेशिकस्ये कटव पदकुले अखेव-परमाणु पतगख्य भते कि देसया सखेया विरेया । परमाख्य

केयचिर होठ ? गोयमा ! जहखेण एकू समय उक्तीसेण आत्राडियाए अस्खेज्जडनाग । सखेण कालच
 केयचिर होइ ? गोयमा ! जहखेण एकू समय उक्तीसेण आत्राडियाए अस्खेज्जडनाग । गिरेण कालच
 केयचिर होइ ? गोयमा ! जहखेण एकू समय उक्तीसेण अस्खेज्ज काल एव जाय अणतपदेसिए । पर
 माणपोगगळण नते ! सखेया कालच केयचिर होइ ? गोयमा ! सख्द । गिरेया कालच केयचिर होइ
 ? गोयमा ! सख्द । दुपदेसियाण नते ! खधा देसेया कालच केयचिर होइ ? गोयमा ! सख्द । सखेया

[illegible]

त्विमायस्स मळपएसत्ति ० एते च दण्डमयदाऽपुकावगादिनो अवसेपा इतिपूर्विकारः इह च पणपि लोकाप्रमादत्वेन धर्मास्तिकायादे स्मप्य
 ण एका समय उक्तीसण सुसखेज्जा काल । दुपदेसियस्सण जत । खधस्स देसेयस्स केवडय काल सुत्तर होइ
 ? गोयमा । सठाणतर पढुच्च जहस्येण एका समय उक्तीरेण सुसखेज्जा काल । परठाणतर पढुच्च जहस्येण
 एका समय उक्तीसण सुणत काल । सर्वेयस्स केवडय काल एववेज्ज जहा देसेयस्स । गिरियस्स केवडय
 काल ? सठाणतर पढुच्च जहस्येण एका समय उक्तीसण सुवलिपाए सुसखेज्जाइजाग । परठाणतर पढुच्च
 वति ? नी० । सुस्थानागतर प्रतीत्य अपगम्यनैक समयमुत्कपेत भायसिकाया असक्यय माग । परस्थानागतर प्रतीत्य अपगम्यनैकसमयमुत्कपेतो
 सस्यय काल । दुपदसियस्स प्रसक्त । स्वप्नस्य देखेज्जस्य कियत्कालमगतर जवति ? गीतम । सुस्थानागतर प्रतीत्य अपगम्यनैक समयमुत्कपेतो
 सस्येय कालम् । परस्थानागतरं प्रतीत्य अपगम्यनैक समयमुत्कपेतो जल्ल काल । सर्वेज्जस्य कियत्कालमेव चैव यथा देखेज्जस्य । निरज्जस्य कि
 चतर पणप एववचर्च एकसमय उक्तीसण पसकज्ज काव । परस्थानागतर पायवोने अपगम्यनको एकसमय उक्तीसणको पसक्याताकाव । दुपदसियस्स
 भते अपगम्य दसवस्य केवडय काव पतरकाव । विप्रदसिय केवडय केवडय देवेवने केवडयकाव पतर दुवे इ म उत्तर । मायमा सठाचतर पणप जव
 च एवममय उक्तीसण पसकज्ज काव । देवीतम सुस्थानागतर पायवोने अपगम्यनको एकसमय उक्तीसणको पसक्याताकाव । परठाचतर पणप जव
 च एव ममय उक्तीसण पवतकाव । परस्थानागतर पायवोने अपगम्यनको एकसमय उक्तीसणको पसक्याताकाव । परठाचतर पणप जव
 कतभावाग इमकोन । जहादेसयस्य विरेयस्य केवडयकाव । किम देवेवनेना कज्जा तिम निरेज्जा केवडयकाव । सठाचतर पणप जववसेव पणप जव
 मय पावविद्याए पसकज्जइमाग । सुस्थानागतर पायवोने अपगम्यनको एकसमय उक्तीसणको पसक्याताकाव । परठाचतर पणप जव
 च एकसमय उक्तीसण पवतकाव एव काव पवतपदसियस्य । परस्थानागतर पायवोने अपगम्यनको एकसमय उक्तीसणको पसक्याताकाव इम वावत् प

जहणेण एकं ममय उक्तीमेण शृणत काल एव जात्र शृणतपदेसियस्स । परमाणुपोग्गलाण ज्ञे ! सहेया
 ण केवद्वय काल शृतर होइ ? गोयमा ! नल्लि शृतर । गिरेयाण केवद्वय । नल्लि शृतर । दुपदेसियाण
 ज्ञे ! राधाण देनयाण कयत्तिकाल ? नल्लि शृतर । सहेयाण केवद्व ? नल्लि शृतर । गिरेयाण केवद्व ?
 नल्लि शृतर । एव जात्र शृणतपदेमियाण । एएसिण ज्ञे ! परमाणुपोग्गलाण सहेयाण गिरेयाणय कयरे
 कयरे जात्र त्रिससाहियाया ? गोयमा ! सहेयोया परमाणुपागला सहेया गिरेया शृसखेज्जुणा । एउ

पाडाम ? एअणामात्तरं प्रतीत्य अपत्येनेकमयमुत्कपत चावलिक्काया असस्य ज्ञाण । परस्यामात्तरं प्रतीत्य अपत्येनेक समयमुत्कपतीभग्न
 कावमेव पावदनमप्रदशिक्षस्य । परमावुपुद्गमा मा मदत्त । सर्वज्ञाती कियत्कासमत्तरं प्रवति ? गीतम । नास्त्यमत्तरम् । निरजाना कियत्का
 समत्तर ? नास्त्यमत्तरम् । द्विप्रदगिज्जानी प्रदत्त । इत्थमा दसोज्ञाती कियत्कासमत्तर ? नास्त्यमत्तरम् । सर्वज्ञाती कियत्कासमत्तर ? ना

स्तददमिक नयनन कइया, एवद्वय कइये कइया । परमाणु पावजाव भते मज्जाव कइयाव काव पाडका । परमाणु पदत्तने इभगवन् सुवस्सने कोत
 भावाव पत्तर कइय म पत्तर । मायमा नल्लि पत्तर विरवाव कइया । इगीतम मजी पत्तर निरजाना कोतका पत्तर । नल्लि पत्तरं दुपदेसियाव भ
 ते मज्जाव देवयाव कोतकाव । नयो पत्तर द्विप्रदमिक ववनि देवमज्जु खुने देवमज्जे कोतकावाव पत्तर खुने । नल्लि पत्तर सहेयाव कोवद्व । मजी
 पत्तर कइयना काना पत्तर हुवे । नल्लि पत्तर रिरिणाव कइया । नयो पत्तर निरजाना कइया पत्तर । नल्लि पत्तर एवजाव पत्तरपदेसियाव । नका
 पत्तर म यवत्त पत्तरप्रदेमिक मग कइया । पदमिक भेने परमाणु पावजाव सहेयाव विरेयावव । एवने इभगवन् परमाणु पुद्गमने मदत्तने निरे
 ज्ञे । कयरे ? काव विरेयावियाया । इवद्वयवको यावत् विमयाविक हुवे म पत्तर । मायमा सवत्तावा परमाणु पावजा मगया विरेया असव
 ज्ञमुवा । देगीतम दत्ताव चिन्ते परमाणुपदेन सुवस्सये । निरजपयो एवेपद बीजकइया सवयेयादिक तीण पदमे प्रलोक स्याम सर्वत्र निरज ए ती

सिणि नते ! दुपदेसियाण स्वधाण देसेयाण सहेयाण गिरेयाणय कयरे जाव विसेसाहियाथा ? गो० ।
 सहेत्याया दुपदेसिया स्वधा सहेया, देसेया अस्खेजगुणा, गिरेया अस्खेजगुणा, एव जाव अस्खेजगु
 पणसियाण स्वधाण । एणसिणि नते ! अणतपदेसियाण स्वधाण देसेयाण सहेयाण गिरेयाणय कयरे २ जाव
 विसेसाहियाथा ? गीयमा ! सहेत्याया अणतपदेसिया स्वधा सहेया, गिरेया अणतगुणा, देसेया अणत

स्त्यन्तरम् । निरजाना विपस्कात्मन्तर ? नास्त्यन्तरम् । एव यावदनन्तप्रदक्षिणानाम् । एतयां प्रदन्त । परमाणुपुद्गलानां सर्वानामां गिरे
 ज्ञानां च कतर कतरस्यो यावद्विषयापिका वा ? गीतम । स्वस्ताकाः परमाणुपुद्गलाः सर्वकाः निरजा असक्येयमुखाः । एतेषा प्रदन्त ।
 विप्रदक्षिणानां स्वतामा वक्ष्यामां सर्वानां निरजाना च कतर कतरस्यो यावद्विषयापिका वा ? गीतम । स्वस्ताका विप्रदक्षिणाः स्व
 त्याः सर्वजाः दक्षीणा असक्येयमुखा निरजा असक्यपगुणाः एव यावदसक्यप्रदक्षिणानां स्वतामानाम् । एतेषा प्रदन्त ! अनन्तप्रदक्षिणा

प्रदक्षिणप्रदक्षिणो भोमर्द कश्चिद्वै—सर्वलोकाणां परमाणु पद न सर्वत्र तद्वै निरज प्रसक्ततागुणा । एवसिच भत टुपएसियाच स्वधाच दे
 सधाच स्वधाच विरेयाच कवरे २ जाव विससाहिवावा । एकेने जगज्जन् सर्वजने देयेज्जन् सर्वजने निरेज्जने कु २ खावत् वियावा च
 दे २ चत्तर । मायमा अन्त्यावा कणसिया स्वधा सर्वेवा हमेवा प्रसहेज्जगुणा विरेया प्रसहेज्जगुणा एव जाव प्रसहेज्जगुणा स्वधाच
 द्धोतम सर्वलोकाणा विप्रदक्षिण प्रसक्तने सर्वत्र तद्वै तद्वै दग्गत्र प्रसक्ततागुणा तद्वै निरज प्रसक्ततागुणा हम खावत् प्रसक्तताप्रदक्षिण स्वतामे
 कश्चि । एणसिच भते प्रसक्तपदेसियाच स्वधाच देसेयाच सर्वेयाच विरेयाच कयरे २ जाव विसमाजिय वा । एकेने जगज्जन् प्रसक्तपदेसियाच स्व
 न देमज्जने सर्वजने यलो निरेज्जन् कव २ यलो खावत् विरेयापिका कु २ चत्तर । मायमा प्रसक्तपदेसिया स्वधा स्वता विरेया प्रसक्तगु
 वा स्वधा प्रसक्तगुणा । देगीतम सर्वलोकाणां प्रसक्ततागुणा दग्गत्र प्रसक्तगुणा । एवसिच भते परमाणुपुद्गलाच स

[illegible]

१ ममृत्योया अणतपदेसिया खया पदेसठयाए एव दसठपदेसठयाएचि णवर परमाणुपीगला अणपदेसठ
याए जाणियहा । सखेज्जपएसिया खया णिरया पदेसठयाए असखेज्जगुणा सेस तचेव । दसठपएसठयाए
ममृत्याया अणतपदेसिया खया सखिया दसठयाए तचेव पएसठयाए अणतगुणा अणतपदेसिया खया
णिरया दसठयाए अणतगुणा , तेचेव पदेसठयाए अणतगुणा , अणतपएसिया खया देसेया दसठयाए

द्रव्यायतया सकयपगुणाः अणवपयप्रदक्षिणाः स्कन्धा निरञ्जा द्रव्यायतयाऽसकयेगुणाः । प्रदस्यायतया सर्वसोका अणस्तप्रदक्षिणाः स्कन्धाः
प्रदस्यायतया यत्तं द्रव्याय प्रदस्यायतयापि , मवरं परमाणुपुद्गला अणदस्यायतया जितित्वाः । सकयप्रदक्षिणा स्कन्धा निरञ्जाः प्रदेसायतया
ऽसकयपगुणा एव तचेव । द्रव्यायप्रदस्यायतया सर्वसोका अणस्तप्रदक्षिणाः स्कन्धाः सर्वका द्रव्यायतयाऽनन्तगुणाः ,
अणस्तप्रदक्षिणाः स्कन्धा निरञ्जा द्रव्यायतयाऽनन्तगुणा स्ते येव प्रदस्यायतयाऽनन्तगुणाः । अणस्तप्रदक्षिणाः स्कन्धा दसठया द्रव्यायतयाऽनन्त

अणपदेमिक्क एव प्रदस्यायपदे इम द्रवावगोपरे प्रदस्यावगविये पणि स्कन्धेपद कहवा । ववर परमाणुपावका अणदसठयाए मावियव्वा । अणताविमेष
परमाणुपदम अणदेसावपदे जणिवा । अणुअणुनिवावे जणा विरेया पदसठयाए अणदेसगुणा सेस तचेव । ववो द्रव्यावपदे सवयातप्रदेमिक्क
एव निरञ्ज अवगातगवा कक्षा अणे प्रदस्यायपदे अणगातप्रदेमिक्क एव निरञ्ज अणवगातगुणा कहवा येय सब तिमञ्ज द्रव्यावगोपरे कहवो । उणवउ प
अणवगाए अणगाता अणतयपमिक्का एवा अणवगा दसठयाए तेचेव अणवगाए एव निरञ्ज प्रदेसायतया तेषीक बीसपद सबअणवगे
विये तवा निरञ्जअणवगविये द्रव्याव प्रदेमार्थ एवनेविये द्रवाव अणदेसायता वरीज पवो अणवेकरो कहवा ववो बीसपद हुवे ते कहवो—सकवीवाका
अणस्तप्रदेमिक्क एव सब द्रवावपदे तेववो तरीञ्ज अणतप्रदेमिक्क एव प्रदेसावपदे अणतगुणा । अणतपएसिया जणा विरेया दसठयाए अणतउ
वा । तेचेव पदसठयाए अणतगुणा । तेववो अणतप्रदेमिक्क एव निरञ्ज द्रवावपदे अणतगुणा तेववो तेषीक अणतप्रदेमिक्क एव निरञ्ज अणवगाते

अणतगुणा तेष्वेव पदेसठयाए अणतगुणा, असखेज्जपएसिया खधा सवैया दसठयाए अणतगुणा तेष्वेव
 पदेसठयाए असखेज्जगुणा, सखेज्जपएसिया खधा सवैया दसठयाए असखेज्जगुणा तेष्वेव पदेसठयाए
 सखेज्जगुणा, परमाणुपोगला सवैया दसठयाए असखेज्जगुणा, सखेज्जपएसिया देसेया दसठ
 याए असखेज्जगुणा तेष्वेव पदेसठयाए सखेज्जगुणा, असखेज्जपएसिया खधा देसेया दसठयाए असखेज्ज

गुणा सत्तेव प्रदेसापंतयाअणगुणाः असकयेवप्रदक्षिणाः स्वरूपाः सर्वेना द्रव्यापतया न्यमुखा स्ते चैव प्रदेसापंतयाअसकयेवमुखाः, स
 कयप्रदक्षिणाः स्वन्या सर्वेना द्रव्यापतयाअसकयगुणा सत्तेव प्रदेसापतया संस्पेयगुणाः । परमाणुपुद्गलाः सर्वेना द्रव्यायांमदसापतया
 अमहेयगुणाः । सहेयप्रदक्षिणा देसेना द्रव्यापंतयाअसकयगुणा स्ते चैव प्रदेसापंतया सहेयगुणाः, असहेयप्रदक्षिणाः स्वरूपा वयेना द्रव्यापं
 तयाअसहेयगुणा स्ते चैव प्रदेसापंतयाअसकयगुणाः । परमाणुपुद्गला निरुद्धा द्रव्यायांमदेयापतयाअसहेयगुणाः, सहेयप्रदक्षिणाः स्वरूपा द्रव्या

यनमगुणा ४ तेहवो । पचंतपएसिया खधा देसेना दसठयाए पचंतगुणा । यनगतप्रदक्षिण खध देयेज्ज द्रव्यापपत्ते यनतमुखा ५ तेहवो । तेष्वेवपदेसठ
 याए पचंतगुणा । तेहोच प्रदेसापत्ते यनतमुखा ५ तेहवो । यमखज्जपएसिया खधा सखेजा दसठयाए पचंतगुणा । यमखजातप्रदक्षिण स्वरूप सवैज
 द्रव्यापत्ते पचंतमु १० । तेष्वेव पदेसठयाए यमखज्जगुणा सखज्जपएसिया खधा सवैया दसठयाए यमखेज्जगुणा । तेहोच प्रदेयापत्ते पचंतगुणा
 गुणा ८ तेहवो यमजातप्रदक्षिण खध सर्वेज्ज द्रव्यापत्ते यमखजातगुणा ८ । तेष्वेव पदेसठयाए सखज्जगुणा । तेहोच प्रदेयापत्ते यमजातमुखा । परमाणु
 पावना सखेजा नमह पपएसठयाए यमखज्जगुणा । परमाणु पदम सर्वेज्ज द्रव्यापत्ते यमदेयापत्ते यमखजातमुखा ११ तेहवो । संखेज्जपएसिया देसेया
 दसठयाए यमखज्जगुणा । यमजातप्रदक्षिण खध देयेज्ज द्रव्यापत्ते यमखजातगुणा १२ । तेष्वेव पदेसठयाए सखेज्जगुणा । तेहोच प्रदेयापत्ते यमजात
 गुणा १२ तेहवो । यमखज्जपएसिया खधा देसेना दसठयाए यमखज्जगुणा । यमखजातप्रदक्षिण खध देयेज्ज द्रव्यापत्ते यमखजातमुखा १४ तेहवो । ते

विकाटस्वति ॥ प्रत्येकं जीवानामित्ययं ते च सर्वस्यामयगाहनामं मध्यमान एव नवनीति मध्यप्रदेशा उच्यन्ते ॥ अङ्गुलीय एकाचिवेत्यादि ॥ स
द्रोचविकाटस्वत्वा तथा ॥ उक्तीचय अठसृति ॥ एकैकस्मिन् स्तोपामवगाहनाय ॥ मोचैवच अठसृति ॥ वस्तुसन्धावादिति ॥ पञ्चविंशतितमशाल च

? गीयमा ! एवचेय । कइण जते । आगासत्यिकायस्स मज्जपदेसा पखुत्ता ? एवचेय । कइण जते ! जीव
त्यिकायस्स मज्जपदेसा पखुत्ता ? गीयमा ! अठ जीवत्यिकायस्स मज्जपदेसा पखुत्ता । एएसिण जते ।
अठजीवत्यिकायस्स मज्जपदेसा कइसु आगासपदेससु तंगढा होति ? गीयमा ! जइस्येण एक्कासिया दो
हिया तिहिवा चउहिवा पचहिवा लहिवा, उक्तीचण अठसु णोचैयण सत्तसु । सेव जते ! जते ! सि ॥

जीवास्तिकायस्य मध्यप्रदेशाः प्रकृताः ? गीतम् । अष्टौ जीवास्तिकायस्य मध्य
प्रदेशाः कतिपु आकाशप्रदेशेषु पचमाहा भवन्ति ? गीतम् । अयन्मैकस्मिन्वा ह्याभ्यां वा त्रिभिर्वो पचन्निर्वो यद्भिर्वो अरुप
रमा सभावि । अइच भते पइअतिभावसु मज्जपदेसा प । अतसा हेमयवन् पचमोस्तिभावना मध्यप्रदेशेय प्रकृता इ म उत्तर । मोहना एवचेव ।
हेभोतम भमोस्तिभावमो परेय कइवा । अइच भते आमासत्तिभावसु मज्जपदेसा प एवचेव । अतसा इमगवन् आमायास्तिभावना मज्जपटय प्र
कृता इ म उत्तर । नायमा एवचेव । इयोतम इमोच पूव अस्मातिम इहा पचि कइवा । अइच भते ओवत्तिभावसु मज्जपदेसा प । अतसा हेम
सवन् जीवास्तिभावना मध्यप्रदेशेय प्रकृता इ म उत्तर । नायमा पइओवत्तिभावसु मज्जपदेसा प । हेभोतम पाठ जीवास्तिभावना मध्यप्रदेशेय प्र
कृता प्रत्येक जीवाना इत्येव तेइ सगसोइओ पचमाहनाम मध्यमगी ओचपूवे शिमाटे मज्जप्रदेशेय कइवे । एएसिच भते पइओवत्तिभावसु मज्जपदेसा ।
एइ हेमयवन् पाठ जीवास्तिभावना मध्यप्रदेशेय । अइसु आमासपदेसेस आगाटाहोति । अतसा आमायप्रदेशेयि विदे पचमाहा पुवे इ म उत्तर ।
मायमा अङ्गुलीय एकाचिवे दहिवा तिहिवा पचहिवा अइवा उक्तीचय पइसु पाचवच सत्तसु । हेभोतम अचमवन्तो एवमेविये जीवमा पाठ

तुयः ॥ २१ ॥ ४ ॥ चतुर्थविंशते पुद्गलास्तिकायादयो निरूपिता स्तोत्र प्रत्येकममन्त्रपर्यंवा इति पञ्चमे पर्यंवाः प्रकृत्यन्त इत्येव
गम्यदुस्याम्यदमादिभूत-वर्णविशेषादि ॥ पञ्चवर्ण ॥ पर्यंवा नुवा चमौ विद्येया इति पर्यायाः ॥ जीवपञ्चवापत्ति ॥ जीवचमौ एव जीवपञ्चवा
पत्ति ॥ पञ्चनवप निरवसेभं प्राविण्यं जहा पञ्चवापत्ति ॥ पर्यंवापदं च विद्येयपदं प्रज्ञापनाया पर्यंवा । तद्वैवं-जीवपञ्चवापदं ज्ञते । किं संखे
ज्जा चसुगमज्जा अचता ? गोयमा । मो सखन्ना मो असखेज्जा अकतेत्यादीति । विद्येयाधिकारा त्वासविद्येयसूत्र-आवसियाकमित्यादि ॥ अथ

पणथीसठमसयस्स चउत्थो उदेसो सम्मत्तो ॥ २५ ॥ ४ ॥ कहविहाण ज्ञते । पञ्चवा प०
? गोयमा ! दुयिहा पणत्ता, तजहा-जीवपञ्चवाय स्यजीयपञ्चवाय । स्यजीयपद निरयसेस ज्ञाणियसु ।
आययित्थियाण ज्ञते ! किं संखेज्जा समया स्यसंखेज्जा समया स्यणता समया ? गोयमा ! जो संखेज्जा समया

मो एतु मो चैव मसतु । तदेवं प्रदत्त । प्रदत्त । इति ॥ पञ्चविंशतितमसयस्य चतुर्थदिग्वा ॥ २६ ॥ ४ ॥ ज्ञति विधा
प्रदत्ता । पर्यंवाः प्रपत्ताः ? गोतम । द्विविधाः पर्यंवाः प्रपत्ता साध्या-जीवपञ्चवा आजीवपर्यंवा । आजीवपद निरवसेभं ज्ञचित्तव्यम् । आ

मध्यवदेय संवाच विद्यायस्यो एव पाकायप्रदेय अवरि तथा वेत्तपर तथा तोम अवर तथा चार अवर तथा पांच अवर तथा अ अवर अरुणवको
पाठनेविदे रवे पञ्चवनेविदे तेजना पञ्चवाचनवको पवि सात अवर न रवे वसु स्वमाचनको । सेवं मते २ ति । तद्वति हेमयवन् इत्यादि । पञ्चवोचर
मसयस्य चउत्ता उदरेजीवज्जा ॥ पञ्चवोसमा मतवको चोवा उदयो परावया ॥ २७ ॥ ४ ॥ चोवाउदयेयानेविदे पुद्गलास्तिकावाचि
मदप्या तेह प्रत्येके पञ्चव मयस्ये तेमाटे पञ्चमे पञ्चव मरुपेये । अहविशाच भते पञ्चवा प । जेतता हेमयवन् पञ्चव मरुप्या, पञ्चव ते शुच चमविदे
प २० म अतर । माचमा दुविहा पं त । जेगोतम वेदमेरे पञ्चव मरुप्या ते मरुपेये-जीवपञ्चवाच पञ्चवपञ्चवाच । जीवचम अजीवचम । अजीवच
ई विररसेव मादियस्यं । जित पञ्चवाणा पर्यंवा परनेविदे ज्ञताः तिम अचता तेरय-जीवपञ्चवाचं ज्ञते किं संखेज्जा अचउत्ता अचउत्ता चोवना जो

किं सखेज्जा समयया पुच्छा, गोयमा ! एवचेव । थोयाण नत्ते ! पुच्छा, एवचेव । एव जाय उस्सप्पिणी
 सि । पोग्गलपरियहाण किं सखेज्जा समयया पुच्छा, गोयमा ! गो सखेज्जा गो अस्सखेज्जा समयया अणता
 समयया । थाणापाणण नत्त ! किं सखेज्जा थायलिया पुच्छा ? गायमा ! सखेज्जान् थावलियान् गो
 अस्सखेज्जान् थायलियान् गो अणताम् थावलियाम् । एव थोवेवि । एव जाय सीसप्पहेलियसि । पलि

याः समययाः पुच्छा, गीतम् । नैव सख्ययाः सम्यक् स्यादसख्येयाः स्यादभक्ताः । आनम्राणे नदन्त । किं सख्ययाः समययाः पुच्छा, गीतम् ।
 एवं चेव । स्ताक नदन्त । पुच्छा एवं चेव । एवं यावदुत्सव्यिणीति । पुद्गलपरिवर्त्तयेत् । किं सख्येयाः समययाः पुच्छा, गीतम् । नैव
 सख्येयाः समयया मो असख्येयाः समयया भक्ताः समयया । आनम्राकपु नदन्त । किं सख्येया आवसिका पुच्छा, गीतम् । सख्येया आवसिका
 मो असख्यया आवसिका मो भक्ता आवसिका । एवं सोकेपि । एवं यावत्प्रीत्यवसिका इति । पत्थोपसे नदन्त । किं सख्ययाः पुच्छा,

पावन् भन्ते किं सख्येया समयया पुरखा । आसाणासनेविदे हेमगवन् एव सख्यताता समद इ प्र उत्तर । गायमा एवचेव । हेयोतम इमहोज कइवा ।
 पावाच भत्त पुरखा पवच एव जाय कइविणीति । बावनेविदे हेमगवन् इ प्र उत्तर इमहोज कइवा इम यावत् कइविणीति कइवो । पावन्परि
 यहाच किं सख्येया समद । पुद्गलपरिवर्त्तयेत् हेमगवन् एव सख्यताता समद इ प्र उत्तर । गायमा या सखेज्जा या असखेज्जा समयया पवतासमया ।
 हेतोतम नही सख्यतातामय नही असख्यताता समद एतायता भक्तासमयहे । आसाणाकपु भन्ते किं सखेज्जा पावसिया पुरखा । आसाणासनेविदे
 हेमगवन् एव सख्यतातो पावसियाया इ प्र उत्तर । गायमा सखेज्जाया पावसियाया या असखेज्जाया पावसियाया या पवताया पावसियाया
 एवं जावति एवं जाय सामपहेसियति । हेयोतम सख्यतातो पावसिया इवे पवि असख्यतातो पावसिया न इवे तथा भक्ताया पावसिया पवि
 न इवे इम स्यादभक्ताविदे पवि कइवो इम यावत् मीय महविक्ताकग कइवो । पविपावमव भन्ते किं सखेज्जा पुरखा । पव्वापममविदे हेमगवन् पावसि

तत्पिण्डे ॥ चावनिपुण्ड्रविन्यासो ॥ भोगगङ्गासममपि ॥ एकस्यामपि तस्या ममदुक्तः समया यदुपु पुन रसङ्काता समन्तावा सु नतु सङ्गे

नुगमं नरे । किं मरेज्जा पुच्छा , गोयमा । गो सखेज्जानु आयलियानु असखेज्जानु नु ज्ञानि । ॥
अणनानु आयलियानु । एव मागरोयमेयि । एव नुसप्विणीयि । उस्सप्विणीयि । पोग्गल रिपुह । ५१,
गोयमा । गो सरज्जानु आयलियानु गो असखेज्जानु आयलियानु अणतानु आयलियानु । एव जाय
ममदुक्ता । आणापाणूण जते । किं सखेज्जानु आयलियानु पुच्छा , गोयमा ! सिय सखज्जानु आयलियानु

नोतम । आ नरूपया चावनिक्काः समरूपया चावनिक्का भो समन्ता चावनिक्काः । एव मागरोयमपि । एव मवसप्विण्यामपि । पुद्गलपरा
वर्त्त नदन्त । पुच्छा गोतम । भो नरूपया चावनिक्का भो समरूपया चावलिक्का समन्ता समन्ताः । एव यावत्सयादु । आनमावे जदन्त ।
वि नरूपया चावनिक्काः पुच्छा गोतम । म्मासमरूपया चावनिक्काः स्यादन्तः । एव यावत् क्षीयप्रवृत्तिक्का । प
म्मापन्तामा पुच्छा गोतम । भो नरूपया चावनिक्काः स्यादन्तः । एव यावत् क्षीयप्रवृत्तिक्का । प
वाच वृत्तव्यातोपा इत्यादि पञ्च उत्तर । वाक्का वा मरुज्जाया चावनिक्काया चावनिक्काया वा चरताया चावनिक्काया । हेगोत
य मरो वल्लानोपा चावनिक्काया इमे समवगतोपा चावनिक्काया एव पन्ताया चावनिक्काया पवि नदुवे । एव मागरोयमपि एव पाप्मविधीवि ॥
तद्विद्वन्वि य एवमन्तिदर पुच्छा । इम मागरोयमन्तिदे पवि इम पमवि चाति न्ति पवि नरुपवि बीने/विदे पवि पुद्गलपरावतन्तिदे प्रयुक्तो पत्तर ।
। इमा वा मरुज्जाया चावनिक्काया वा चरताया चावनिक्काया चावनिक्काया एव जाय सखका । हेगोतम नदो संयवातो चावनिक्काया
नदो चरवगतोपा चावनिक्काया चरतो चावनिक्काया इव इम यावत् मरुज्जानन्तिदे चरका , शिव पुद्गल्ले नदुवे—पाप्मापाणूण मते किं सपेज्जाया
चावनिक्काया चरका । वाक्कावाक्काविदे इमदन्तम् च मरुज्जातोपा चावनिक्काया इ म उत्तर । भायमा शिव सखज्जाया चावनिक्काया । हेगोतम ॥

સિય શ્વસસ્વેજ્ઞાનં સિય શ્વણતાનં । એવ જાવે સીસપ્પહેલિયાનં । પલિનંદયમાણ પુચ્છા, ગોયમા ! જો સસ્વે
જ્ઞાનં શ્વાવલિયાનં સિય શ્વસસ્વેજ્ઞાનં શ્વાયલિયાનં સિય શ્વણતાનં શ્વાવલિયાનં । એવ જાવે ઉસ્સપ્પિણીનં
સિ । પોગ્ગલપરિયહાનં પુચ્છા, ગોયમા ! જો સસ્વેજ્ઞાનં શ્વાવલિયાનં જો શ્વસસ્વેજ્ઞાનં શ્વાવલિયાનં શ્વણ
તાનં શ્વાયલિયાનં । યોવેણ જન । કિ સસ્વેજ્ઞાનં શ્વાગાપાણં શ્વસસ્વેજ્ઞાનં જહા શ્વાવલિયાણ વસસુવા
એવ શ્વાનાપાણંતંત્રિ ણિરયસસા । એવ પુણ ગમણ જાવ સીસપ્પહેલિમા જાણિયસ્સા । સાગરોવમેણ જતે !

रावर्तपु पृष्ठा यौतम । नो संक्षेपा आवहिका नो असक्यया आवहिका भनन्ता । किं सुक्षेपा आग्रागका
असक्येया यथा वासिकार्या वक्तव्यता एवमात्मनायेष्वपि निरवहाया एवमेतेनाभिज्ञापन यावच्छीर्वमहेलिका प्रविष्टव्या । सागरीयमे प्रदन्त ।

[illegible]

पाथशिराप यत्तव्यया । स्थावनेनिये वेमगवन् स्तू सञ्जाता सासाष्टास हवे भववा समस्यसाता कुवे इ म सतर निम पाथसिञ्जानविये यत्तव्यया य शो । एव पाथाबुपोभि बिरवसेया । इम सासाष्टासनेनिये यनि निरवगप कहुयो । एव एतेव गमएव ज्ञान सोसपहेलिया भाषिमवा । इम इवे पा

किं सखेज्जा पलिनुवमा पुच्छा, गोयमा ! सखेज्जा पलिनुवमा जो अणता पलिनुवमा । एव ठसप्विणीनुवियि । पोमगलपरियहेण नते ! पुच्छा, गोयमा, जो सखेज्जा पलिनुवमा । जो अणसखेज्जा पलिनुवमा अणता पलिनुवमा एव जाव ससुद्धा । सागरोवमाण नते ! किं सखेज्जा पलिनुवमा पुच्छा, गोयमा ! सिय सखेज्जा पलिनुवमा सिय अणता पलिनुवमा एव जाव ठसप्विणीनुवियि । उरसप्विणीनुवियि । पोमगलपरियहाण पुच्छा, गोयमा ! जो सखेज्जा पलिनुवमा

किं सखययाः पत्सोपमाः पुच्छा गीतम ! सखययाः पत्सोपमा नो असखययाः पत्सोपमा नो अनन्ताः पत्सोपमाः पत्सोपमाः एवमवसप्विस्सामपि । पुद्ध सपरावर्त्ते नदन्त । पुच्छा गीतम । मा सखेययाः पत्सोपमा नो असखययाः पत्सोपमा अनन्ताः पत्सोपमा एव वावत्सवर्त्ता । सागरोपमा वरं नदन्त । किं सखययाः पत्सोपमाः पुच्छा गीतम ! स्यादसङ्कुयाः पत्सोपमाः स्यादसङ्कुयाः पत्सोपमाः स्यादसङ्कुयाः पत्सोपमाः । एव या

मादेवरो यावत् मायवज्जिवा भगे बल्लयता नद्वो । सागरोवमं मते किं सखेज्जा पलिपावमा पण्डा । सागरापमनेविय वेमगबन् एव सखययाता पत्सोपमं इ व उत्तर । मायमा सखय्यापलिपावमा वा सखय्या पलिपावमा वा सखता पलिपोवमा । वेगीतम सखताता पत्सोपमं नद्वो असखताता पत्सोपमं नद्वो अनन्ता पत्सोपम । एवं सोसपिविपोवादि । इम असखयिपोविये पवि । पामसपरियेव भत पण्डा । पुद्धसपरावत्तनविदे इमगबन् एव सख्यताता पत्सोपम इ व उत्तर । मायमा वा सखेज्जा पलिपोवमा वा सखेज्जा पलिपावमा पण्डतापलिपावमा एवंजाव सखय्या । वेगीतम नद्वो सखताता पत्सोपम नद्वो पमव्याता पत्सोपम एतावता अनन्ता पत्सोपमं इम यावत् सव वाव नमे । सागरावमावं भते किं सखेज्जा पलिपावमा पुच्छा । वरं पत्सोपमनेविय वेमगबन् एव सख्यताता पत्सोपम इव उत्तर । गोयमा सिय सखेज्जा पलिपोवमा सिय सखेज्जा पलिपावमा सिय सखतापलिपोवमा । वेगीतम नद्वो सखताता पत्सोपम नद्वो सखताता पत्सोपम नद्वो सखताता पत्सोपम

णो अस्सखेज्जा पल्लिनुयमा अणता पल्लिनुयमा । उस्सप्पिणीनुणं जते ! किं सखेज्जा सागरोयमा जहा प
 ल्लिनुयमस्स यत्तद्धया तहा सागरोयमस्सत्ति । पोगलपरियहेण जते ! किं सखेज्जाउं ठसप्पिणीउं पुच्छा,
 गोयमा ! णो सखेज्जाउं ठसप्पिणीउं णो अस्सखेज्जाउं अणताउं अणताउं ठसप्पिणीउं । पोगलपरियहाण जते !
 किं सखेज्जाउं ठसप्पिणीउं पुच्छा, गोयमा ! णो सखेज्जाउं णो अस्सखेज्जाउं अणताउं । पोगलपरियहाण

[illegible]

જને । કિ સમેજ્ઞાનું નમપ્પિનીઉસ્સપ્પિનીનું પુચ્છા , ગોયમા ! નો સહેજ્ઞાનું તંસપ્પિનીઉસ્સપ્પિનીનું નો
 અમમેજ્ઞાનું છુણતાનું તંસપ્પિનીઉસ્સપ્પિનીનું । અથ જાથ સમ્મુદ્ધા । પોગ્ગલપરિયદ્ધાણ ઋતે । કિ સહેજ્ઞાનું
 નમપ્પિનીઉમ્મપ્પિનીનું પુચ્છા , ગોઁ । નો સહેજ્ઞાનું તંસપ્પિનીઉસ્સપ્પિનીનું નો અપસહેજ્ઞાનું છુણતાનું તંસ
 પ્પિનીઉમ્મપ્પિનીનું । તીતદ્ધાણ ઋતે । કિ સહેજ્ઞા પોગ્ગલપરિયદ્ધા ? ગોઁ । નો સહેજ્ઞા પોગ્ગલપરિયદ્ધા નો

गीतम् । नो मरुपया चरुसत्पिष्य उरुसत्पिष्य नो असुरपया अनन्ता असत्पिष्य उरुसत्पिष्य मरु
 त् । किं मरुपया उरुसत्पिष्यमरुसत्पिष्य पृच्छा गीतम् । नो मरुपया उरुसत्पिष्यमरुसत्पिष्यः नो असुरपयाः अनन्ता उरुसत्पिष्यमरुसत्पि
 ष्य । चत्वीताद्वाया नदन्त । किं मरुपयाः पुद्गलपरावर्त्ताः पृच्छा, गीतम् । नो मरुपया पुद्गलपरावर्त्ता नो असुरपया अनन्ताः पुद्गलपराव
 र्त्ता । एव चत्वीताद्वायामपि । एव मरुपया चत्वीताद्वाः असुरपया अनन्ताः ? गीतम् । नो स

विधिं ब्रह्मब्रह्मं सव्यातोषा पञ्चमर्त्यकोषा दुहे इ प्र उत्तर । मा वा सुखेयाया वा पञ्चमर्त्येयाया पञ्चताया । हेगोतम नहो सव्यातोषा नहो पञ्चव्यातोषा एतावता पञ्चतोषा दुह । पाञ्चमपरिवृष्टाभ भूतं किं सुखेयाया वासस्पिको उच्छस्पिकोषा पुच्छा । पुच्छपरवापत्तेने विवे ब्रह्मब्रह्मं सव्यातोषा पञ्चमर्त्यिकोषा उच्छस्पिकोषा दुहे इ प्र उत्तर । माहमा वा सुखेयाया वासस्पिको उच्छस्पिकोषा वा पञ्चसिद्ध्या । हेगोतम नहो सव्याता पञ्चमर्त्यिकोषा दुहे इ प्र उत्तर । माहमा वासस्पिको उच्छस्पिकोषा एव जाय सव्याता । एतावता पञ्चतोषा पञ्चमर्त्यिकोषा ब्रह्मब्रह्मं सव्यातोषा पञ्चमर्त्यिकोषा पुच्छा । पाञ्चमपरिवृष्टाभ भूतं किं सव्याया वासस्पिको उच्छस्पिकोषा पुच्छा । यथा पञ्चमपरवापत्तेने विविधो उच्छस्पिको इह । वा पञ्चसिद्ध्याया पञ्चताया वासस्पिको उच्छस्पिकोषा दुहे इ प्र उत्तर । माहमा वासस्पिको उच्छस्पिकोषा पञ्चमर्त्यिकोषा पुच्छा । एतावता पञ्चतोषा पञ्चमर्त्यिको उच्छस्पिको दुह । तोतव ।

या इति न प्रमाणपदाय तीतद्वारं समयादिपति ॥ अनागतकालो तीतकासा रसमयाचिकः कथं यतो उत्तीतामाभूती कासायनादिस्वामस्तस्वाभ्यां
समाभौ तयोऽय मध्य जगत्तः प्रसवमयो वर्तते सचाविमृष्टेमा तीतन प्रविशत्यऽविमृष्टस्वाधर्मा दनागते चित्त सतः समयातिरिक्ता आगता
द्वा प्रवर्तन्ति एतस्या नागतकासादतीतकासाः समयो नो भवतीत्येतदवाह-तीतद्वारं चामित्यादि ॥ सद्यद्वाच तीतद्वारं सादरेणदुगुहति ॥ सर्वोद्गाऽभी

असखेज्जा अणता पोगलपरियहा । एव अणगायावि । एव सव्वदावि । अणगायछाण जंते । कि सखेज्जानं
तीतद्वारं असखेज्जानं अणतातं ? गोयमा । णो सखेज्जानं तीयद्वारं णो असखेज्जानं तीयद्वारं । णो अण
तातं तीयद्वारं । अणगायाण तीतद्वारं समयाहिया तीतद्वारं अणगायछाणं समयूणा । सव्वदाण जत । कि

हेया अतीतादा नो असङ्खया अतीतादा नो यमन्ता अतीतादाः । अनागतद्वारीतादाः समयाचिका अतीतादाऽआगतादाः समयोमा ।
सर्वोद्गा प्रवत्त । कि सङ्खया अतीतादास्तः पूज्या गीतम । नो सङ्खया अतीतादातो नो असखेयया अतीतादातो नो यमन्ता अतीतादातः ।

अभते कि सखेज्जा पाम्बलपरियहा । अतीतकासनेविने हेमवन् स्रु सखाता पुद्गलपरावत्त इवे इ प्र उत्तर । मायमा णो सखेया पाम्बलपरियहा
वा असखेज्जा पचवा पाम्बलपरियहा । हेमोतम नहो सखाता पुद्गलपरावत्त इवे नहो असखाता यमन्ता पुद्गलपरावत्त इवे । एवं पचवागदा
वि एव सखेज्जादि पचवायद्वारं भते कि सखेज्जाया तीतकाया असखेज्जाया पचवा यमन्ता ॥ इम यमागतकासने विदे पचि कइवा इम सर्वकासनेविदे पचि
कइवा यमागतकास हेमवन् स्रु सखाता अतीतकासको असखाता पचवा यमन्ता ॥ प्र उत्तर । मायमा वा सखेज्जाया तीतकाया णो असखे
ज्जाया तीतकाया वा पचवाया तीतकाया तीयद्वारं । हेमोतम नहो सखाता अतीतकासको नहो पचखाता अतीतकासको नहो यमन्ता अतीतकास को
यमागतकासना पचतमहो तेमाटे चमादि यमन्तपचे नहो वेज्ज सरीया ते वेज्जनेमहि मगवन्तनो प्रत्यसमय वत्तं तेइ पविमटपचे नहो अतीतका

तानागतादुद्धं वा चातीतादुक्तः मुक्ताया रसातिरेकद्विगया भवति सातिरेकत्वं च वर्तमानसमयेन अतएवातीतादु सुवर्णाया स्तोत्रोभससुमन
 ल्य च वलमानसमयनेन एतदवाह-तीतदुक्तं मवदुक्तं योयुक्ताय अद्वेति ॥ इहअधिटाह-अतीतादुक्तो अनागतादु अल्लगुणा यतो ययि ते वल
 मानसमय समस्याता तत अदतिअम अनागतादुसमयनोना स्यात्ततो अर्गावजि रवच समत्वं नास्ति ततो मल्लगुणा सा धतीतादुयाः सुक्तागा
 दतएअनल्लनापि कालन गतम नासौ कीयत इति अत्रोच्यते-इह समत्वमुत्रया रप्याअनाभावमात्रेण विवक्षितमिति आदायेव निवेदितमिति

સરેજ્ઞાન તીનદાન પુચ્છા, ગોયમા ! જો સરેજ્ઞાન તીતદાન જો અસરેજ્ઞાન તીતદાન । જો અજ્ઞતાન તીતદાન । નરદાન તીતદાન સાતિરેગદુગ્ગો । તીતદાન સરદાન ધોયૂનાં છરે । સરદાન નત । કિ સરેજ્ઞાન અજ્ઞાનયદાન પુચ્છા, ગોયમા ! જો સરેજ્ઞાન અજ્ઞાનયદાન જો અસરેજ્ઞાન જો અજ્ઞતાન

मवाद्गुणीतादातः सातिरकद्विभुवा अतीतादा सर्वादा स्तोकोनादा । सर्वादा मवत् । नि सक्यपा अनागतादातः पुष्ठा गीतम । नो सु
 द्वेया अनागतादा नो समस्यया मा अतता अनागतादातः । सर्वादा अनागतादातः स्तोकोनद्विगुणा । अनागतादा सर्वादातः सातिरेक अ
 मवाद्गुणीतादातः सातिरकद्विभुवा अतीतादा सर्वादा स्तोकोनादा । सर्वादा मवत् । नि सक्यपा अनागतादातः पुष्ठा गीतम । नो सु
 द्वेया अनागतादा नो समस्यया मा अतता अनागतादातः । सर्वादा अनागतादातः स्तोकोनद्विगुणा । अनागतादा सर्वादातः सातिरेक अ

नो० । दुविहा पक्षता तं० पञ्चतनाय अपकृतवायेत्यादि, एतन्तरं निगोदा उक्ता सोऽत्र औपद्रुसाभा परिग्रामनेदा प्रवर्त्ततीति परिग्रामनेद
 द्ग्रामायाह-कश्चिद्वच ज्ञेते । नामैहस्यादि ॥ नामर्त नामः परिग्रामो प्राप्त इत्यनर्थात्तर नवर इम नावतति ॥ सप्तदशयत्ते प्रायमाभित्येव सुप्र
 मणोत मिहनु नामशब्दाप्रित्येत्येनावाभित्येय इत्यर्थः ॥ पञ्चविंशतितमश्रुते पञ्चमः ॥ २५ ॥ ॥ पञ्चमोद्वेष्टकाऽस्ते मामनेद

गामे पश्यते, तजहा-उद्वहए जाय सखियाए । सेकित उद्वहए गामे उदर दुविहे पणसे, तजहा-उद्वह
 एय उदयणिफ्फण्येय एय जहा सतरसमसए पठमे उद्वेसए भावो तहेय इहवि । जवर इम गाणत्त सेस त
 हेय जाय सखियाएए सेय जते । जते । सि ॥ पणवीसइमसयस्स पचमी उद्वेसो सम्मसो २५ ॥ ५ ॥

नाम । इद्विपञ्चमसत तशया-धौदपिण्ठं बाहयनिप्यवच । एवं यथा सप्तदशयत्ते प्रथम उद्वेष्टके जायसप्येवहापि नवरमिदं मानास्व ह्यय
 तयैव यावरसाखिपातिव सादेव जदत्त । जदत्त । इति ॥ पञ्चविंशतितमश्रुतस्य पञ्चमोद्वेष्टः ॥ २५ ॥ ५ ॥ प्रष्टपनये

रनिगाह २ इम निमाह जावहा । जहा जोवाभियमनेविये कक्षा ते इम 'सुहुमबियादाय भते कश्चिहा प , गा
 यमा सुविहा पं त पञ्चतनाय पपञ्चत्तगाह इत्यादि । कश्चिद्वेष्ट भते वामे पं । जेतसेमिष्ट हेमगयन् नाम प्रष्टयो परिग्रामभाव इ प्र उत्तर ।
 ददए जामे उद्व २ दुविहे पं त । द्विहे प्पु ते पौद्विकनाम २ ते वेहुमेने प्रक्या ते कहेवे । उद्वहए जाय सखियाए । धौदविच इत्यादि जायत् सखिपातिव । सेकित उ
 वेसए मावो तहेव इहवि । धौदविच उदयनिप्यव २ इम जिन सतरत्मा गतकना पडिहा उद्वेयानेविये मावकक्षो तिम इहो पवि भावकक्षया एतका
 वियय दिहा भावपाद्वीने एव सूत्र कक्षा इहा नामयन्द भावद्वीने कहेवो । जवर इम नावत्त सेसतहेव जाय च कक्षारए । एतकावियेव इम नामा

